"ÇAĞIMIZIN EN BÜYÜK KURGU USTALARINDAN..."

LOS ANGELES TIMES

MICHAEL CONNELLY

WASHINGTON

BEŞİNCİ TANIK

ALTIN KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

THE FIFTH WITNESS

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

YAYIN HAKLARI

© MICHAEL CONNELLY
ANATOLIALIT TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

BASKI

1. BASIM/TEMMUZ 2013/İSTANBUL
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 10766

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 1707 - 5

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey - Bağcılar / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 10766

Tel.: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

Dennis Wojciechowski'ye çok teşekkürlerimle...

BİRİNCİ BÖLÜM

Sihirli Sözcükler

Bir

Bayan Pena oturduğu yerden bana bakıp, yakaran bir ifadeyle ellerini kaldırdı ve ağır aksanlı bir İngilizceyle son kez yalvardı.

"Lütfen, bana sen yardım, Bay Mickey?"

Bunu tercüme etmesi gerekmediği halde ön koltuktan bize dönen Rojas'a baktım. Sonra da Bayan Pena'nın omzu üstünden pencerenin öbür tarafındaki eve göz attım. Kadın ümitsiz bir şekilde bu evi kaybetmemek için çabalıyordu. Soluk pembe renkli, iki yatak odalı, bir tel çit arkasında kullanılmayan bir bahçesi olan küçük bir evdi. Ön tarafındaki beton merdiven üstüne püskürtme boyayla bir şeyler yazılmıştı, ama 13 sayısı dışında ne ifade ettiği anlaşılmıyordu. Bu sayı adres değildi. Bağlılık yeminiydi.

Gözlerimi tekrar kadına çevirdim. Kırk dört yaşındaydı ve bütün yıpranmışlığına rağmen hâlâ çekici sayılırdı. Dokuz aydan beri ipotek borcunu ödememiş olan Bayan Pena'nın ergenlik yaşlarında üç oğlu vardı. Banka şimdi içinde yaşadığı eve haciz koymuş ve satışa çıkarmıştı.

Açık artırma üç gün sonra gerçekleşecekti. Evin değerinin düşük olması veya çetelerin cirit attığı bir semtte bulunması

önemli değildi. Nasıl olsa birisi satın alacaktı ve Bayan Pena ev sahibi yerine kiracı olacaktı – tabii, yeni mal sahibi onu çıkarmazsa... Kadın yıllarca *Florencia 13*'ün korumacılığına bel bağlamıştı. Ama artık her şey farklıydı. Çeteye bağlılığı bu konuda ona yardım sağlamıyordu. Bir avukata ihtiyacı vardı. Bana ihtiyacı vardı.

"Elimden geleni yapacağımı ona söyle," dedim Rojas'a. "Açık artırmayı engelleyeceğime eminim; haciz kararına da itiraz edeceğimi söyle. Bu şekilde hiç değilse uzun vadeli bir plan için biraz zaman kazanmış olacağız. Belki o süre içinde onun durumunu düzeltebiliriz."

Rojas söylediklerimi tercüme ederken ben de başımı salladım. İspanyolca radyo kanallarından reklam paketi satın aldığımdan beri Rojas'ı tercümanım ve şoförüm olarak kullanıyordum.

Cebimdeki telefonun titreştiğini hissettim. Bacağım bu titreşimi bir kısa mesaj olarak tercüme etti; arayan kimse yoktu. Telefona bakmadım. Rojas tercümesini bitirince, Bayan Pena'nın cevabına fırsat vermeden hemen daldım.

"Ona söyle, bu yolun onun sorunlarını çözmeyeceğini anlaması gerek. İşlemleri geciktirip, bankayla uzlaşmaya çalışabiliriz. Ama evini kaybetmeyeceğine söz veremiyorum. Aslında evi zaten kaybetmiş durumda. Ben onu geri alacağım ama Bayan Pena hâlâ bankayla karşı karşıya gelmek zorunda."

Rojas tercüme ederken bazı noktaları benim yapmadığım el işaretleriyle destekledi. İşin gerçeği, Bayan Pena er geç evinden olacaktı. Sadece bu süreci ne kadar uzatmak istediği söz konusuydu. Kişisel iflas durumunda haciz işlemine karşı savunma bir yıl kadar sürerdi. Ne var ki, kadının buna şu anda karar vermesi gerekmiyordu.

"Şimdi de ona benim çalışmalarım için de ücret almam gerektiğini söyle. Ona çizelgemi ver. Bin dolar peşin ve aylık ödeme planı."

"Aylık ödeme kaç dolar ve ne kadar sürecek?"

Bir kez daha eve baktım. Bayan Pena bu görüşme için beni içeriye davet etmişti, ama ben arabada konuşmayı yeğlemiştim. Bu semt tekin olmayan bir yerdi ve ben kurşun geçirmez Lincoln otomobilimdeydim. Lincoln'ümü Sinaloa kartelinin katledilmiş infazcısının dul karısından satın almıştım. Kapılarında zırhlı kaplama, pencerelerinde üç kat lamine cam vardı. Kurşun geçirmiyordu. Bayan Pena'nın evindeki camlar öyle değildi. Sinaloa infazcısından alınan ders, mecbur kalmadıkça araçtan çıkmamaktı.

Bayan Pena'nın bana daha önce açıkladığına göre dokuz ay önce ödemeyi bıraktığı ipotek taksidi ayda yedi yüz dolardı. Ben bu dava üstünde çalıştığım sürece ödememeye devam edecekti. Ben bankayı oyaladığım süre boyunca evinde bedava oturacaktı. Yani, bu durumda kazanabileceğim para vardı.

"Ayda iki yüz elli dolar olsun. Ona indirimli planı uygularım. Bunun büyük bir kıyak olduğunu mutlaka anlasın ve ödemeleri sakın geciktirmesin. Eğer hâlâ karşılığı varsa kredi kartı da kabul ederim, yeter ki, kart yıl sonuna kadar geçerli olsun."

Rojas benim kullandığımdan daha fazla kelime ve el işareti kullanarak tercüme ederken ben de telefonumu çıkardım. Mesaj Lorna Taylor'dandı. BENİ HEMEN ARA.

Müvekkil toplantısından sonra hemen onu aramalıydım. Çoğu hukuk bürosunda Lorna ofis yöneticisi ve resepsiyoncu olurdu. Ama Lincoln'ümün arka koltuğundan başka ofisim olmadığı için işini Batı Hollywood'da baş soruşturmacımla paylaştığı apartman dairesinde yürütmekteydi.

Annem Meksika doğumlu olduğu için kadının anadilini ona belli ettiğimden daha iyi anlıyordum. Bayan Pena cevap verdiği zaman ne dediğini anladım – hiç değilse özünü. Ama yine de

Rojas'a tercüme ettirdim. Kadın içeriye gidip bin dolar peşinatı getireceğini ve aylık ödemeleri aksatmayacağını söyledi. Bana olan ödemelerini, bankaya olanı değil. Onun evde kalabilmesini bir yıl uzatabilirsem elime toplam dört bin dolar geçerdi. Yapacağım iş karşılığında fena sayılmazdı. Büyük ihtimalle Bayan Pena'yı bir daha görmeyecektim. Hacze itiraz etmek için bir dava açıp işi uzatacaktım. Belki mahkemede bulunmam bile gerekmezdi. Duruşmalardaki ayak işlerini genç yardımcım yapardı. Bayan Pena da mutlu olurdu ben de. Ne var ki, sonunda banka kazanacaktı. Hep böyle olurdu.

Her ne kadar Bayan Pena halden anlayan bir müvekkil değilse de, uygulanabilir bir davam olduğunu sanıyordum. Çoğu müvekkilim işlerini kaybettikleri veya büyük bir sağlık sorunuyla karşılaştıkları zaman banka ödemelerini keserler. Bayan Pena'nın üç oğlu uyuşturucu satmaktan hapse girince, onların maddi yardımı bir anda kesilmişti ve bankaya borcunu ödeyemez olmuştu. Bu gerekçe mahkemede işime pek yaramazdı. Ama banka da dürüst olmamıştı. Dizüstü bilgisayarımda kadının dosyasını bulmuştum. Her şey orada yazılıydı. Ödeme ihbarnamelerinin kayıtları, sonra da haciz. Ne var ki, Bayan Pena bu ihbarnameleri hiç almadığını söylüyordu; ona inanıyordum. Bu semt mahkeme tebligat memurlarının güvenle dolaşabilecekleri bir yer değildi. İhbarnamelerin çöpe atıldığından ve tebligat memurlarının yalan söylediğinden kuşkulanıyordum. Bu iddiamı öne sürerek bankanın Bayan Pena'yı rahat bırakmasını sağlayabilirdim.

Savunma stratejim bu olacaktı. Zavallı kadına nasıl bir tehlike içinde bulunduğu ihbar edilmemişti. Banka onu istismar ederek, borcunu ödemesi için fırsat vermeden eve haciz koymuştu ve bunun için kınanması gerekirdi.

"Tamam, anlaştık," dedim. "Söyle, gidip parayı getirsin, ben de o arada bir sözleşme ve makbuz çıktısı alayım. Bu işi bugün başlatacağız."

Bayan Pena'ya gülümseyerek başımı salladım. Rojas tercüme ettikten sonra kadın arabadan inip evine gitti.

Bayan Pena gittikten sonra dizüstü bilgisayarımda İspanyolca sözleşme şablonunu buldum, gerekli isimleri ve sayıları doldurduktan sonra yan koltuktaki elektronik yazıcıya gönderdim. Sonra da müvekkil emanet hesabıma aktarılacak miktarlar için makbuz hazırladım. Her şey yasal çerçeve içindeydi. Her zaman böyleydi. Kaliforniya Barosu'na açık vermemek için en iyi yol buydu. Kurşun geçirmez, zırhlı bir otomobilim vardı ama, asıl kendimi korumam gereken tehlike baroydu.

Michael Haller ve Ortakları Hukuk Bürosu için zor bir yıl geçmişti. Ekonomik kriz nedeniyle ceza hukuku davaları neredeyse kuruyup bitmişti. Tabii, suç oranında bir azalma yoktu. Ekonominin durumu ne olursa olsun, Los Angeles'ta suç hız kaybetmeden işlenmeye devam ediyordu. Ama ödeme gücü olan müşteri sayısı çok azdı ve bu tip işler seyrek çıkıyordu. Bunun sonucu olarak benim gibiler açlıktan kıvranırken, kamu avukatlarının büroları davalar ve müvekkillerle dolup taşıyordu.

Masraflarım ve ne zaman üniversite konusu açılsa Güney Kaliforniya Üniversitesi'nden söz eden on dört yaşında bir kızım vardı. Bir şeyler yapmak zorundaydım ve bu yüzden bir zamanlar aklımdan bile geçirmeyeceğim işler yapıyordum. Hukuk davaları alıyordum. Hukuk piyasasındaki tek gelişme haciz savunmalarıydı. Baronun sağladığı birkaç seminere gidip işi öğrendim ve iki dilde reklam vermeye başladım. Yeni web siteleri kurdum ve bölge sekreterinin ofisinden haciz işlem dosyaları satın aldım. Bayan Pena'yı da müvekkil olarak bu yolla buldum. Kadının adı

listedeydi; ona bir mektup –İspanyolca– yazarak bu alanda hizmet verebileceğimi bildirdim. Bana söylediğine göre evinin haczedileceği konusunda aldığı ilk bilgi benim mektubum olmuştu.

Yatırımını yaparsan işler kendiliğinden gelir, diye bir deyiş vardır. Bu doğruydu. Artık baş edebileceğimden fazla iş gelmeye başlamıştı –bugün Bayan Pena'dan sonra altı randevum daha vardı– ve Michael Haller ve Ortakları firmasına ilk kez bir yardımcı avukat almıştım. Bütün ülkeyi salgın hastalık gibi saran gayrimenkul icra davaları hızını düşürmüştü fakat kesinlikle azalmış değildi. Los Angeles'ta bu işi yaparak yıllarca ekmek yiyebilirdim.

Davalardan dört beş bin dolar kazanıyordum, ama bu sıralar profesyonel hayatımda niceliğin nitelikten önemli olduğu bir dönemdeydim. Şu anda iş listemde doksandan fazla haciz davası vardı. Kızım pekâlâ üniversiteye gitmeyi düşünebilirdi. Hatta, orada yüksek lisans için bile kalabilirdi.

Benim sadece sistemin bu avantacı oyununa yardım ettiğimi ve ekonominin tekrar canlanmasını geciktirdiğimi söyleyerek, sorunun bir parçası olduğumu düşünenler vardı. Bu tanımın bazı müvekkillerime uyduğu doğruydu. Ama onların çoğunu mağdur olarak görüyordum. Amerikan rüyası olan ev sahibi olma hayaliyle gözleri boyanarak, kesinlikle karşılayamayacakları ipotek koşullarına imza atmışlar ve kandırılmışlardı. Sonra bu sabun köpüğü patlayınca mağdur olmuşlar, onlara bu kredileri verenler acımasız bir şekilde evlerine haciz koymuşlardı. Bir zamanlar ev sahibi olmanın gururunu yaşayan bu insanların çoğu Kaliforniya'nın yeni icra yasaları karşısında çaresiz kalıyorlardı. Bir bankanın birinin evine el koymak için yargıç kararına ihtiyacı yoktu. Büyük finans dâhileri en iyi yolun bu olduğunu düşünmüşlerdi. Yeter ki, hareket olsun. Kriz ne kadar çabuk dibe vu-

rursa, yeniden canlanma da o kadar çabuk olurmuş. Bunu gelip, Bayan Pena'ya anlatsınlar.

Kulaktan kulağa dolaşan bir teoriye göre bütün bunlar ülkedeki büyük bankaların bir komplosuydu. Buna göre bu bankalar kat mülkiyet kanununu ve adli sistemi sabote ederek, onlara her halükârda kazanç sağlayacak bir haciz döngüsü sağlamak istiyorlardı. Ben bu görüşe pek katılmıyordum. Ama hukukun bu alanındaki kısa geçmişim sırasında sözde işadamlarının vurguncu ve ahlakdışı o kadar çok davranışını görmüştüm ki, eski ceza hukuku davalarımı özler hale gelmiştim.

Rojas, Bayan Pena'nın evden parayı getirmesini arabanın dışında bekliyordu. Saatime baktım, bir sonraki randevuma geç kalıyordum. Compton'da bir ticari haciz işiydi. Benzinden ve zamandan tasarruf etmek için görüşeceğim yeni müvekkillerimi coğrafi bölgelere ayırmıştım. Bugün güney tarafında çalışıyordum. Yarın Doğu Los Angeles olacaktı. Haftada iki gün arabada olup, yeni müvekkilerle sözleşme imzalıyor, diğer günlerdeyse davalar üstünde çalışıyordum.

"Hadi Bayan Pena," dedim içimden. "İşimiz gücümüz var."

Bu bekleme süresini Lorna'yı arayarak değerlendirmeye karar verdim. Üç ay önce telefonumun kimlik göstergesini bloke ettirmiştim. Ceza hukukunda çalışırken bunu yapmazdım, ama şimdi haciz savunma dünyasında kimsenin benim direkt numaramı görmesini istemiyordum. Kredi veren bankaların avukatları ve kendi müvekkillerim de buna dahildi.

"Michael Haller ve Ortakları Hukuk Bürosu," dedi Lorna telefonu açınca. "Size nasıl..."

"Benim. Ne oldu?"

"Mickey, hemen Van Nuys Şubesi'ne gitmen gerekiyor."

Sesinde ciddi bir telaş vardı. Van Nuys Şubesi Los Angeles Polis Teşkilatı'nın şehrin kuzeyine yayılmış San Fernando Vadisi'ndeki operasyon kumanda merkeziydi.

"Bugün güney bölgesinde çalışıyorum. Ne olmuş?"

"Lisa Trammel'ı almışlar. Beni aradı."

Lisa Trammel müvekkilimdi. Hatta, icra davalarındaki ilk müvekkilimdi. Sekiz aydan beri evinde kalmasını sağlamıştım ve iflas bayrağını açacağımız güne kadar hiç değilse bir yıl daha uzatacağıma emindim. Ne var ki, Lisa yaşadığı hayal kırıklıkları ve adaletsizlikler karşısında tükenmiş haldeydi ve onu yatıştırıp kontrol etmek mümkün olmuyordu. Elinde bir pankartla bankanın önünde yürüyor, yaptıkları dalavereleri ve acımasız işlemlerini yüksek sesle lanetliyordu. Bu durum bankanın onun hakkında geçici bir men emri çıkartmasına kadar sürmüştü.

"Men emrini ihlal mi etmiş? Onu tutuklamışlar mı?"

"Mickey, onu cinayet suçlamasıyla tutuklamışlar."

Bu duymayı beklediğim bir şey değildi.

"Cinayet mi? Maktul kim?"

"Mitchell Bondurant'ı öldürmekle suçlandığını söyledi."

Bu beni daha da şaşırttı. O sırada Bayan Pena'nın evinden çıktığını gördüm. Elinde bir tomar para vardı.

"Pekâlâ, şimdi telefonun başına geç ve bugünkü randevularımı başka günlere ayarla. Cisco'ya söyle, Van Nuys'a gitsin. Onunla orada buluşurum."

"Tamam. Öğlen sonrası randevularına Bullocks gitsin mi?"

Bullocks işe aldığım yardımcım Jennifer Aronson'a taktığımız addı. Wilshire'da Bullocks Alışveriş Merkezi binasındaki Southwestern Hukuk Fakültesi'nden mezun olmuştu.

"Hayır, ilk görüşmeyi onun yapmasını istemiyorum. Sen randevuları başka günlere çevir. Sanırım Trammel dosyası ben-

de, ama arama listesi sende olacak. O listeden kız kardeşini bul. Lisa'nın bir çocuğu var. Büyük ihtimalle okuldadır ve Lisa gidemeyeceği için birinin çocuğu okuldan alması gerek."

Her bir müvekkil için kapsamlı bir temas kurma listesi yapmıştık, çünkü bazen onları duruşmaya gelmeleri için aramak gerekiyordu. Tabii, bunlar gerektiğinde ücretimi alabileceğim kişiler de oluyordu.

"Hemen başlıyorum," dedi Lorna. "İyi şanslar Mickey."

"Sana da."

Telefonu kapatıp Lisa Trammel'ı düşündüm. Nedense evini ondan almaya çalışan adamı öldürdüğü için tutuklanmasına şaşırmamıştım. Böyle olacağını bekliyor değildim. Aklımdan bile geçmemişti. Ama bir yanımla kötü bir son olacağını sezmiştim.

İki

Bayan Pena'nın parasını alıp hemen ona makbuzunu verdim. İkimiz de sözleşmeyi imzaladıktan sonra dosyasında saklaması için bir nüshası onda kaldı. Kredi kartı numarasını aldım; onun adına çalıştığım sürece her ay bu kartttan 250 dolar çekebileceğime söz verdi. Kadına teşekkür edip elini sıktım ve Rojas'tan onu ön kapısına kadar götürmesini istedim.

O bu işi yaparken ben de arabadan inip bagajı açtım. Lincoln'ün bagajı üç tane büyük dosya sandığını ve bütün ofis malzemelerimi alacak kadar genişti. Üçüncü sandıkta Trammel dosyasını bulup çıkardım. Polis karakollarına yaptığım ziyaretlerimde kullandığım şık evrak çantasını da aldım. Bagajı kaparken siyah kapağının üstüne püskürtme boyayla gümüş rengi 13 sayısının yazılmış olduğunu gördüm.

"Vay alçaklar!"

Etrafa bakındım. Üç evin ön bahçesinde birkaç çocuk kumla oynuyordu, ama graffiti yazmak için çok küçüktüler. Sokağın geri kalanı boştu. Çok şaşırmıştım. Bu ben arabamın içinde müvekkilimle görüşürken gerçekleşmişti ve saat daha ancak bir olmuştu. Çoğu çete üyesi akşama kadar evlerinden çıkmaz diye bilirdim. Hepsi gece yaratıklarıydı.

Dosya elimde tekrar açık kapıdan arabaya bindim. Rojas hâlâ Bayan Pena'yla kapı önünde sohbet ediyordu. Arabaya dönmesi için ona ıslık çaldım. Bir an önce işe koyulmalıydık.

Rojas ıslığı duyunca hemen geldi ve direksiyon başına geçti.

"Compton'a mı?" diye sordu.

"Hayır, plan değişti. Van Nuys'a gitmemiz gerekiyor. Hemen."

"Tamam patron."

Rojas motoru çalıştırdı ve 110 numaralı otoyola doğru sürdü. Van Nuys'a giden direkt bir otoyol yoktu. 110 numaralı yoldan şehir merkezine inip, oradan kuzeye, 101 numaralı otoyola çıkacaktık. Oraya gitmek için şehrin bundan daha kötü bir yeri yoktu.

"Kapıda konuşurken sana ne diyordu?" diye sordum Rojas'a.

"Seninle ilgili şeyler sordu."

"Nasıl yani?"

"Senin tercümana ihtiyacın yokmuş gibi göründüğünü söyledi."

Başımı salladım. Bunu daha önce de duymuştum. Annemin genleri beni sınırın kuzeyinden çok güneyindenmişim gibi gösteriyordu.

"Ayrıca evli olup olmadığını da sordu patron. Ona evli olduğunu söyledim. Ama istersen geri dönüp, bunu düzeltebiliriz. Ama büyük ihtimalle karşılığında ücretinde indirim yapmanı isteyecektir."

"Sağ ol Rojas," dedim. "Ona zaten indirim yaptım, ama bu dediğini de aklımda tutacağım."

Dosyayı açmadan önce telefonumdaki kaynaklar listesini gözden geçirdim. Van Nuys dedektiflerinden bana biraz bilgi verebilecek birinin adını arıyordum. Ama listede hiç kimse yoktu. Bir cinayet davasına körü körüne dalacaktım. İyi bir başlangıç sayılmazdı.

Telefonu kapatıp şarja taktıktan sonra dosyayı açtım. Lisa Trammel, evleri icraya verilen bütün ev sahiplerine yazdığım

mektuba cevap verdikten sonra müvekkilim olmuştu. Los Angeles'ta bunu yapan tek avukat ben değildim herhalde. Ama her nedense Lisa benim mektubuma cevap vermişti, onlarınkine değil.

Serbest çalışan bir avukat çoğu zaman kendi müvekkillerini kendisi seçer. Bazen yanlış kişiyi seçersiniz. Lisa benim için yanlış seçilmiş bir müvekkildi. Yeni iş alanımda bir an önce çalışmaya başlamak için hevesliydim. Sıkışık durumda ve istismar edilmiş müvekkiller arıyordum. Haklarını ve seçeneklerini bilmeyecek kadar saf olanları. Mazlum tipleri ararken Lisa'nın bunlardan biri olduğunu sanmıştım. Belirlediğim niteliklere uyduğuna şüphem yoktu. Tamamen kontrolü dışında gelişen bir dizi olay art arda devrilen domino taşları gibi düştüğü için evini kaybediyordu. Kredi sağlayıcısı da bazı kuralları ihlal ederek onu kestirme yolla icraya vermişti. Lisa'yla sözleşme imzalayıp, onu kredi kartıyla ödeme planına aldım ve onun adına mücadeleye başladım. İyi bir davaydı ve heyecanlıydım. İşte bu aşamadan sonra Lisa çekilmez bir müvekkil olmaya başlamıştı.

Lisa Trammel otuz beş yaşındaydı. Evliydi, dokuz yaşında Tyler adında bir oğlan çocuğunun annesiydi ve evleri Woodland Hills'te, Melba'daydı. 2005 yılında kocası Jeffrey'le birlikte bu evi satın aldıklarında Lisa, Grant High Lisesi'nde sosyal bilimler öğretmeniydi, Jeffrey ise Calabasas'taki galeride BMW satıyordu.

900.000 dolar değer biçilen üç yatak odalı evin 750.000 dolarlık bir ipoteği vardı. O günlerde piyasa sağlamdı ve ev kredisi almak çok kolaydı. Bağımsız çalışan bir ipotek komisyoncusu buldular; bu adam onların dosyasını çeşitli kaynaklarda dolaştırdıktan sonra onlara beş yılın sonunda bir balon ödemesi olan düşük faizli bir kredi buldu. Bu kredi iki kez el değiştirdikten sonra nihayet WestLand Financial'da son durağına vardı. Burası merkezi Sherman Oaks'ta bulunan Los Angeles bankası WestLand National'ın bir yan kuruluşuydu.

Bu üç kişilik aile için bir süre her şey yolunda gitti; ta ki, bir gün Jeff Trammel'ın artık bir koca ve baba olmak istemediğine karar verdiği ana kadar. 750.000 doların balon ödeme zamanından birkaç ay önce Jeff BMW M3 test sürüşü otomobilini Union İstasyonu'ndaki bir otoparkta bırakıp ortadan kayboldu ve balonu Lisa'nın ellerinde bıraktı.

Bakmak zorunda olduğu bir çocukla baş başa ve tek maaşa kalmış olan Lisa içinde bulunduğu duruma bakıp bazı seçimler yaptı. O sıralarda ekonomi büyük bir çöküşe geçmişti. Öğretmen maaşına bakan hiçbir kuruluş onun balon ödemesi için yeni bir kredi vermezdi. Lisa aylık ödemeleri yapmayı bıraktı ve bankadan gelen ihbarlara da rağbet etmedi. Süre dolunca ev icraya verildi ve işte ben de o zaman sahneye çıktım. Jeff'in artık o tabloda olmadığını bilmediğim için Jeff ve Lisa'ya bir mektup gönderdim.

Lisa cevap verdi.

Çekilmez müşteriyi şöyle tanımlarım: Bu kişiler, tekrar tekrar açıkladığım halde benimle olan ilişkilerinin sınırlarını bir türlü anlamazlar. Lisa ilk haciz ihbarını alınca bana geldi. Davayı üstlendim ve ona ben çalışırken oturup beklemesini söyledim. Ama Lisa oturup bekleyemedi. Her gün beni arıyordu. Ben haciz kararını bir yargıç önüne çıkardıktan sonra dava açılmasıyla ilgili işlemler boyunca hep mahkemeye geldi. Mutlaka orada olup, yaptığım her hamleyi bilmeli, gönderdiğim her mektubu görmeli ve yaptığım her görüşmenin özetini benden dinlemeliydi. Bütün dikkatimi onun davasına vermediğimi düşünerek sık sık beni telefonla arayıp, bana bağırıyordu. Kocasının neden onu bırakıp gittiğini anlamaya başlamıştım. Adam canını kurtarmıştı.

Lisa'nın akıl sağlığından şüphe etmeye başladım; acaba iki uçlu bir depresyon içinde miydi? Bu aralıksız aramaları döngüseldi. Haftalarca ondan hiçbir ses duymadığım zamanlar vardı, ama sonra haftalar boyu her gün ofisimi arıyor, benimle konuşana kadar pes etmiyordu.

Davasını üstlenmemden üç ay sonra mazeretsiz devamsızlık nedeniyle işinden atıldığını bildirdi. İşte o zaman evine haciz koyan bankaya tazminat davası açmaktan söz etmeye başladı. Artık konuşmaları yeni bir hava içinde oluyordu. Her şeyin sorumlusu bankaydı; kocasının onu terk etmesi, işini kaybetmesi, evine haciz gelmesi...

Davayla ilgili istihbaratım ve stratejim hakkında ona bir şeyler çıtlatmak hatasını yapmıştım. Amacım onu biraz yatıştırmak ve beni rahat bırakmasını sağlamaktı. Kredi kayıtlarını incelediğimiz zaman kredinin üst üste başka şirketlere devredilmesinde tutarsızlıklar ve sorunlar görmüştük. Dolandırıcılık belirtileri vardı ve bunları Lisa lehine mahkemede kullanabileceğimi düşünmüştüm.

Ama bunu öğrenmek sadece Lisa'nın banka karşısında mağdur olduğu inancını kuvvetlendirdi. Kredi için bir sözleşme imzaladığı ve bunu geri ödemek zorunda olduğu gerçeği hiç aklına gelmiyordu. Bütün sorunlarının nedeni olarak bankayı görüyordu.

İlk iş olarak bir web sitesi oluşturdu ve www.kaliforniyahacizsavaşçıları.com sitesinde Açgözlülüğe Karşı Haciz Davacıları anlamında AKHD adını verdiği bir örgüt kurdu. Protesto ilanlarında Amerikan bayrağını kullanarak, hacizlere karşı savaşmanın safkan Amerikan hakkı olduğunu öne sürüyordu.

Sonra da WestLand'in Ventura Bulvarı'ndaki merkezi önünde yürümeye başladı. Bazen tek başına, bazen küçük oğluyla, bazen de davasına ilgi duyan birkaç kişiyle birlikte yürüyordu. Taşıdığı pankartlarda bankanın kanunsuz hacizlerle aileleri evlerinden koparıp sokaklara attığını duyuruyordu.

Lisa'nın yerel medyanın ilgisini çekmesi uzun sürmedi. Sık sık televizyon ekranlarında görünüyor, bu programlarda canlı yayına bağlanan başka haciz mağdurları da seslerini duyurabi-

liyorlardı. Kanal 5'te ülke çapındaki ipotek haczi vakaları ve istatistikleri verilirken onun resminin de ekranda göründüğünü fark etmiştim. İpotek haczi vakalarında Kaliforniya ülke çapında üçüncü sıradaydı ve Los Angeles da bunun en yoğun olduğu yerdi. Televizyonlarda bu bilgiler verilirken ekranda pankartlarıyla yürüyen Lisa ve grubu görünüyordu: *EVİMİ ALMAYIN! KANUNSUZ HACİZLERE DERHAL SON VERİLSİN!*

WestLand bu protestoların trafiği engellediği ve yayaları tehlikeye soktuğu gerekçesiyle mahkemeden bir men kararı çıkarmıştı. Buna göre Lisa herhangi bir banka veya çalışanına yüz metreden fazla yaklaşamayacaktı. Buna kulak asmayan Lisa pankartlarını ve dava yoldaşlarını alıp her gün birçok haciz davasının ele alındığı bölge mahkeme binasına gitmeye başladı.

Mitchell Bondurant WestLand'de başkan yardımcısıydı ve ipotekli kredi şubesinden sorumluydu. Lisa Trammel'ın eviyle ilgili kredi belgelerinde onun adı vardı. Tıpkı benim dava belgelerimde olduğu gibi. Ona bir mektup yazmış ve WestLand'in yükümlülüklerini yerine getiremeyen müşterilerine haciz uygularken hileli uygulamalar yaptığını bildirmiştim.

Lisa'nın kendi davasıyla ilgili bütün belgeleri görmeye hakkı vardı. Başka her şeyin olduğu gibi, bu mektubun da bir kopyası ona verilmişti. Lisa'nın evini haczetme çalışmasında yüzü bilinen tek insan o olmasına rağmen, Bondurant bankanın hukukçu ekibi ardına gizlenip, bu çekişmenin içine girmiyordu. Benim mektubuma cevap vermemiş, onunla hiç karşılaşmamıştım. Lisa Trammel'ın da onunla karşılaşıp konuştuğu hakkında da bir bilgim yoktu. Ne var ki, şimdi adam ölmüştü ve polis Lisa'yı gözaltına almıştı.

101 numaralı otoyoldan çıkıp Van Nuys Bulvarı'na girdik ve kuzeye doğru döndük. Şehrin yönetim merkezi, etrafında iki mahkeme binası, Belediye Sarayı ve içinde Van Nuys Şubesi'nin

bulunduğu Valley Bürosu binaları bulunan bir meydandı. Bu ana grup etrafında çeşitli resmi binalar toplanmıştı. Park yeri bulmak her zaman zordu, ama benim için değildi. Cep telefonumu çıkarıp baş soruşturmacım Dennis Wojciechowski'yi aradım.

"Cisco, benim, yakında mısın?"

Wojciechowski gençlik yıllarında Otoyol Azizleri adlı bir motosiklet çetesine girmişti, ama o grupta zaten Dennis adında başka bir üye vardı. Wojciechowski adını kimse doğru dürüst telaffuz edemediği için, esmerliğine ve bıyığına uygun olarak ona Cisco Kid(*) adını vermişlerdi.

"Geldim bile. Polis merkezinin önündeki bankta buluşalım."

"Beş dakika sonra oradayım. Kimseyle konuştun mu? Bende hiçbir şey yok."

"Evet, eski ahbabın Kurlen olayın baş dedektifi. Maktul Mitchell Bondurant bu sabah saat dokuzda WestLand'in Ventura'daki merkezinin kapalı otoparkında bulunmuş. İki otomobil arasında, yerde yatıyormuş. Ne kadar süredir o durumda olduğu bilinmiyor, ama bulduklarında ölüymüş."

"Ölüm sebebi biliniyor mu?"

"O konuda bir belirsizlik var. Önce tabancayla vurulduğunu sanmışlar çünkü otoparkın başka bir katında bulunan bir banka çalışanı silah sesine benzeyen iki patlama sesi duyduğunu söylemiş. Ama olay yerinde cesedi inceledikleri zaman sanki dövülerek öldürülmüş gibi görünüyormuş. Bir şeyle darp edilmiş gibi."

"Lisa Trammel orada mı tutuklanmış?"

"Hayır, anladığım kadarıyla onu Woodland Hills'teki evinden almışlar. Hâlâ bana ulaşmasını beklediğim bilgiler var, ama şu ana kadar öğrenebildiklerim bu kadar. Kusura bakma Mick."

"Dert etme. Yakında her şeyi öğreneceğiz zaten. Kurlen olay yerinde mi, yoksa zanlının yanında mı?"

(*) Çizgi roman ve televizyon dizisi kahramanı kovboy.

"Bana ortağıyla birlikte Trammel'ı evinden alıp tutukladıkları söylendi. Ortağı Cynthia Longstreth adında bir kadın. Daha önce hiç adını duymamıştım."

Ben de duymamıştım, ama bir dedektif olduğuna göre, onun cinayet masasında yeni olduğunu ve tecrübe kazanması için kıdemli Kurlen'in yanına verildiğini tahmin ediyordum. O sırada bir BMW bayisinin önünden geçmekteydik; aklıma evlilik fişini çekip ortadan kaybolmadan önce BMW satan kayıp koca geldi. Acaba şimdi karısı cinayetle suçlanırken Jeff Trammel ortaya çıkar mıydı? Terk ettiği oğlunun velayetini alır mıydı?

"Valenzuela'yı buraya çağırmamı ister misin?" diye sordu Cisco. "Buradan sadece bir blok ötede."

Fernando Valenzuela Vadi'deki davalarda kullandığım bir kefalet bonocusuydu. Ama şu sıra ona ihtiyacım olmayacağını biliyordum.

"O iş için acele etmeyelim. Eğer onu cinayetle suçluyorlarsa kefaletle tahliye etmezler."

"Haklısın."

"Şu ana kadar bir savcı atanmış mı?"

Bölge savcılığının Van Nuys şubesinde çalışan eski karımı düşünüyordum. Perde arkası bilgi edinmem için iyi bir kaynak olabilirdi – tabii, bu vakaya verilmemişse. O zaman çıkar çatışması sorunu olurdu. Maggie McPherson bundan hiç hoşlanmazdı.

"O konuda hiçbir şey bilmiyorum."

Bildiğimiz pek az şeyi ve işe nasıl girişmemizin iyi olacağını düşündüm. Polis teşkilatı ellerindeki vakanın dikkatleri zamanımızın en büyük finans felaketine yöneltecek bir cinayet olduğunu anladıklarında hemen kepenkleri indirirler, bütün haber kaynaklarını kapatırlardı. Harekete geçme zamanı şimdiydi.

"Cisco, fikrimi değiştirdim. Beni bekleme. Olay yerine git ve bir şeyler öğrenmeye çalış. Konuşma yasağı gelmeden polislerle görüş."

"Emin misin?"

"Evet. Polis teşkilatıyla ben ilgilenirim ve bir şey gerekirse seni ararım."

"Anlaşıldı. İyi şanslar."

"Sana da."

Telefonu kapatıp sürücümün ensesine baktım.

"Rojas, Delano'ya gelince sağa dön ve beni Sylmar'a götür."

"Tamam."

"İşimin ne kadar süreceğini kestiremiyorum. Beni orada bıraktıktan sonra tekrar Van Nuys Bulvarı'na gidip bir kaportacı bul. Bakalım, arabanın arkasındaki boyayı silebilecekler mi."

Rojas dikiz aynasından bana baktı.

"Ne boyası?"

Üç

Van Nuys Polis Merkezi çok amaçlı kullanılan dört katlı bir yapıdır. İçinde Van Nuys polis departmanları olduğu gibi, Valley Bürosu yönetim ofisleri ve şehrin kuzey kesimine hizmet veren tam teşekküllü bir cezaevi vardır. Çeşitli davalar nedeniyle buraya daha önce de gelmiştim ve irili ufaklı bütün Los Angeles Polis Teşkilatı karakollarında olduğu gibi burada da benimle müvekkilim arasında pek çok engel bulunurdu.

Kurnaz amirlerin daima danışma masasına seçtikleri memurları akıl karıştırma ve yanlış bilgilendirme konusunda en becerikli olanlardan seçtiklerini düşünmüşümdür. Bana inanmıyorsanız şehirdeki herhangi bir polis karakoluna gidip danışma masasında size hoş geldin diyen memura bir polis memuru hakkında şikâyette bulunmak istediğinizi söyleyin. Görün bakalım, gerekli formları hazırlaması ne kadar uzun sürüyor. Danışma masası polisleri çoğu zaman genç ve art niyetsiz bir bilgisizlik içindedir; ya da yaşlı ve dik başlı olup, kasıtlı olarak işinizi zorlaştırırlar.

Van Nuys Polis Merkezi'nin danışma masasında ütülü üniformasında CRIMMINS adı yazılı bir memur tarafından karşı-

landım. Saçları ağarmış, kıdemli bir polisti ve dolayısıyla ifadesiz gözlerle bakma konusunda uzmanlaşmıştı. Avukat olduğumu ve müvekkilimin benimle görüşmek için beklediğini söylediğim zaman bana bu bakışı attı. Verdiği karşılık dudaklarını büzerek plastik iskemleleri işaret etmek oldu; üst kattakileri arama zamanı geldiğine karar verene kadar orada kuzu gibi oturmam gerekiyordu.

Crimmins gibileri boyun eğmeye hazır insanlara alışmışlardır; bu tip insanlar korkularından o ne derse hemen yaparlar. Ben o tip insanlardan değildim.

"Hayır," dedim. "Bu iş öyle olmaz."

Crimmins gözlerini kıstı. Bırak bir ceza avukatını, bütün gün ona diklenen tek bir kişi olmamıştı.

"Yok ya?"

"Evet, öyle. Şimdi aç o telefonu ve üst kattan Dedektif Kurlen'i ara. Ona Mickey Haller'ın yukarıya geldiğini ve on dakika içinde müvekkilimi görmezsem, meydanın karşısındaki mahkeme binasına gidip Yargıç Mills'i göreceğimi söyle."

Bu adı sindirsin diye biraz bekledim.

"Eminim, Yargıç Roger Mills'in adını duymuşsundur. Benim şansıma, yargıç seçilmeden önce o da ceza avukatıydı. O zaman da polisler tarafından savsaklanmaktan hoşlanmazdı, şimdi de böyle bir şeyi işittiği zaman çok kızar. Seni de Kurlen'i de mahkemeye çıkarıp, vatandaşların anayasal hakları olan bir avukata danışmalarına engel olduğunuz için hesap sorar. Son defasında Yargıç Mills aldığı cevapları beğenmedi ve senin oturduğun yerde görev yapan memura beş yüz dolar ceza kesti."

Crimmins söylediklerimi takip etmekte zorlanır gibiydi. Herhalde kısa konuşmalar yapabilen biri olmalıydı. İki kez gözlerini kırpıştırdıktan sonra telefona uzandı ve doğrudan Kurlen'i aradı. Sonra telefonu kapadı.

"Yolu biliyor musun, uyanık avukat?"

"Yolu biliyorum. Teşekkür ederim, memur Crimmins."

"Sonra görüşürüz."

Parmağını tabanca doğrultur gibi kaldırdı; böylece son sözü o söylemiş olacak, daha sonra o fırlama avukata dersini verdiğini düşünebilecekti. Danışma masasından ayrılıp asansöre yürüdüm.

Üçüncü katta Dedektif Kurlen yüzüne yerleştirdiği bir gülümsemeyle beni bekliyordu. Dostça bir gülüsemeydi. Kanaryayı yemiş kedi gülücüğü.

"Aşağıda eğlendin mi, bay avukat?"

"Evet."

"Buraya çok geç kaldın."

"Neden? Onu tutukladınız mı?"

"Mecburduk" anlamında üzülmüş gibi numaradan ellerini iki yana açtı.

"Şansa bak. Aşağıdan beni aramalarından hemen önce ortağım onu buradan götürdü."

"Vay be, ne tesadüf. Ben yine de onunla görüşmek istiyorum."

"Cezaevinde görüşmek zorundasın."

Bu da fazladan bir saat daha beklemek anlamına geliyordu. Kurlen'in sırıtmasının nedeni buydu.

"Ortağının dönüp onu tekrar buraya getiremeyeceğine emin misin? İşim uzun sürmez."

Bunu söylerken rüzgâra karşı tükürdüğümün farkındaydım. Ne var ki, Kurlen beni şaşırttı ve cebinden telefonunu çıkardı. Bir hızlı arama düğmesine bastı. Ya bana gösteri yapıyordu ya da gerçekten ondan istediğim şeyi yerine getiriyordu. Kurlen'le bir geçmişimiz vardı. Birkaç davada birbirimizin nasırına basmıştık. Birkaç kez tanık kürsüsünde onun inanılırlığını çürütmeye çalış-

mıştım. Pek başarılı olmuş değildim, ama bu olaylar daha sonra dost olmamızı zorlaştırmıştı. Ne var ki, şimdi bana bir iyilik yapıyordu ve nedenini anlamış değildim.

"Benim," dedi Kurlen telefona. "Kadını geri getir."

Bir süre dinledi.

"Çünkü ben öyle yapmanı söylüyorum. Hadi, şimdi getir onu buraya."

Ortağına başka bir şey söylemeden telefonu kapadı ve bana baktı.

"Bana borçlusun Haller. Seni birkaç saat oyalayabilirdim. Eski günlerde olsaydı, öyle yapardım."

"Biliyorum. Teşekkür ederim."

Tekrar ekip odasına seğirtirken peşinden gelmem için bana işaret etti. Yürürken konuşuyordu.

"Kadın seni aramamızı söylediğinde bize onun haciz davasını üstlendiğini söyledi."

"Doğru."

"Kız kardeşim boşandı, şimdi o da böyle pis bir durum içinde."

İşte buydu. Her şey karşılıklıdır.

"Kız kardeşinle konuşmamı ister misin?"

"Hayır, sadece buna karşı mücadele etmek mi, yoksa bir an önce son vermek mi daha iyi olur diye bilmek istiyorum."

Ekip odası zaman sıçraması gibiydi. 70'li yıllara özgü marley zemin döşemesi, sarının iki tonu duvarlar ve kenarları lastik şeritli gri memur masaları. Ortağının müvekkilimi getirmesini beklerken Kurlen oturmadı.

Cebimden bir kart çıkarıp ona uzattım.

"Karşında bir savaşçı var, yani cevabım mücadele etmek oluyor. Kardeşinin davasını üstlenemem, çünkü seninle benim

aramda çıkar çatışması var. Ama söyle ona ofisimi arasın, ona bu işte çok iyi olan birini ayarlayalım. Mutlaka senin adını versin."

Kurlen başını salladı, sonra masasından bir DVD alıp bana uzattı.

"Bunu sana şimdiden vereyim bari."

Diske baktım.

"Bu nedir?"

"Müvekkilinle yaptığımız görüşme. İzlediğin zaman göreceksin, sihirli kelimeleri söylediği anda sorgulamayı bitirdik. Avukat istediğini söyledi."

"Bunu izleyeceğim dedektif. Onun neden zanlınız olduğunu söyler misin?"

"Tabii. O kadın bizim zanlımız ve onu suçluyoruz, çünkü bu işi o yaptı ve daha avukat istediğini söylemeden itiraflarda bulundu. Üzgünüm avukat bey, ama her şeyi kuralına uygun yaptık."

Diski sanki müvekkilimmiş gibi elime aldım.

"Yani Bondurant'ı öldürdüğünü mü itiraf etti?"

"Tam o şekilde değil. Ama itiraflarda bulundu ve ifadelerinde çelişkiler vardı. Şimdilik bu kadarını söylemiş olayım."

"Tam o şekilde olmasa bile, neden bunu yaptığını da söyledi mi?"

"Gerekmezdi ki. Maktul onun evini elinden almak üzereydi. Yeterince sebep var. Sebep konusunda çok sağlamız."

Ona çok yanıldığını, haczi durdurmak üzere olduğumu söyleyebilirdim. Ama çenemi tuttum. Buraya bilgi edinmeye gelmiştim, bilgi vermeye değil.

"Başka ne söyleyebilirsin dedektif?"

"Şu anda seninle paylaşmak istediğim başka bir şey yok. Geri kalanını delil sunumunda öğrenirsin."

"Öyle yaparım. Davaya bir savcı atandı mı?"

"Bildiğim kadarıyla henüz atanmadı."

Kurlen odanın arka tarafına doğru yürürken sorgulama odalarından birine götürülen Lisa Trammel'ı gördüm. Gözlerinde far ışıkları karşısında sersemlemiş geyik ifadesi vardı.

"On beş dakikan var," dedi Kurlen. "Bu da sırf sana kıyak yaptığım için. Şimdiden savaş başlatmaya gerek görmedim."

Sorgu odasına doğru yürürken, en azından şimdilik, diye geçirdim içimden.

"Dur bir dakika," diye seslendi arkamdan Kurlen. "Çantana bakmam gerekiyor. Kurallar var, biliyorsun."

Elimdeki alüminyum üstü deri kaplı evrak çantamı kastediyordu. Avukat-müvekkil mahremiyetine müdahale diyerek itiraz edebilirdim, ama müvekkilimle konuşmak istiyordum. Onun yanına geldim, çantamı bir masanın üstüne koyup kapağını açtım. İçinde sadece Lisa Trammel dosyası, kullanılmamış bir not defteri ve arabada gelirken yazıcıdan çıkardığım yeni bir vekâletname vardı. Hukuk davasından ceza davasına geçiş yapıyorduk ve onu temsil etmem için Lisa'nın bunu imzalaması gerekiyordu.

Kurlen çantanın içine şöyle bir göz atıp bana kapamam için işaret etti.

"El yapımı İtalyan derisi," dedi. "Zengin uyuşturucu kaçakçılarının kullandıkları cinsten. Yanlış kişilere bulaşmıyorsun, değil mi Haller?"

Yüzüne yine o kanarya gülücüğünü oturtmuştu. Polis mizahı dünyanın her yerinde aynıydı.

"Doğrusunu istersen gerçekten de bir kuryeye aitti," dedim. "Müvekkilimdi, ama gittiği yerde buna ihtiyacı olmayacağı için hediyesini kabul etmiştim. Gizli bölmesini de görmek ister misin? Açması biraz zordur."

"İstemem. Çantan temiz."

Çantamı kapatıp tekrar sorgu odasına yöneldim.

"Derisi Kolombiya'dan," dedim.

Kurlen'in ortağı odanın kapısında bekliyordu. Onu daha önce hiç görmemiştim, ama kendimi tanıtmak gereğini duymadım. Ahbap olacağımız yoktu ve sırf Kurlen'in gözüne girmek için uzattığım eli havada bırakabilirdi.

Bana açtığı kapıdan girmeden önce durdum.

"Bu odadaki bütün dinleme ve kayıt cihazları kapalı, değil mi?"

"Evet."

"Eğer öyle değilse bu benim müvekkilimle olan mahremiyetin ihlali..."

"Kuralı biliyoruz."

"Evet, ama bazen nedense unutursunuz, değil mi?"

"Artık on dört dakikanız kaldı efendim. Onunla mı konuşmak istiyorsunuz, yoksa benimle mi?"

"Haklısın."

İçeriye girip kapıyı kapadım. Küçük bir odaydı. Lisa'ya bakıp parmağımı dudaklarıma götürdüm.

"Ne?" diye sordu Lisa.

"Yani, tek kelime etme Lisa. Ben sana konuş diyene kadar."

Lisa'nın buna verdiği karşılık hüngür hüngür ağlamak ve arada anlaşılmayan bir şey söylemesi oldu. Kare şeklinde bir masada oturuyordu, karşısında bir iskemle vardı. Hemen bu iskemleye oturup çantamı masanın üstüne koydum. Yüzü gizli kameraya dönük şekilde oturtulmuş olduğunu bildiğim için kamerayı görmek için bakınmadım. Çantamın kapağını açıp vücuduma yaklaştırdım; biraz olsun kameranın görüş alanını örteceğini umuyordum. Kurlen ve ortağının bizi dinleyip, izlediklerini varsaymak zorundaydım. Bana kıyak yapmasının bir nedeni daha.

Sağ elimle çantadan not defterimi ve belgeleri tek tek çıkarırken, sol elimle de gizli bölmeyi açtım. Paquin 2000 akustik sinyal bozucunun düğmesine bastım. Bu cihazın yaydığı düşük fre-

kanslı RF sinyali sekiz metre içindeki bütün dinleme cihazlarını elektronik felce uğratıyordu. Kurlen ve ortağı yasadışı olarak bizi dinliyorlarsa, duyacakları tek şey beyaz gürültü olacaktı.

Bu çanta ve gizli cihazı neredeyse on yıllıktı ve bildiğim kadarıyla gerçek sahibi hâlâ federal hapishanedeydi. Çantayı yedi yıl önce, çok sık uyuşturucu davaları üstlendiğim sırada takas yoluyla almıştım. Polis teşkilatının her zaman daha iyi fare kapanları kurmaya çalıştığını ve elektronik gizli kulak alanında on yılın çok uzun bir zaman olduğunu biliyordum. Bu nedenle tam anlamıyla rahat değildim. Söylediklerime çok dikkat etmeliydim; aynı dikkati müvekkilimin de göstereceğini umuyordum.

"Lisa, burada fazla konuşmayacağız, çünkü kimin bizi dinleyebileceğini bilmiyoruz. Anlıyor musun?"

"Sanırım. Ama burada neler oluyor? *Ne olduğunu* anlamıyorum!"

Son kelimeleri haykırarak söylemişti. Sadece onun icra davasıyla uğraştığım sırada birkaç kez telefonda da bu duygusal patlamayı yansıtmıştı. Ama şimdi durum farklıydı ve ona bir sınır çizmek zorundaydım.

"Bunu kes artık Lisa," dedim sertçe. "Bana haykırma. Anlıyor musun? Bu davada seni temsil etmemi istiyorsan, bana bağırma."

"Peki, özür dilerim, ama bana yapmadığım bir şeyi yaptığımı söylüyorlar."

"Biliyorum ve buna karşı savaşacağız. Ama haykırma istemiyorum."

Lisa'nın üstünde onu evden aldıkları zaman giydiği kıyafet vardı. Önünde çiçek motifi olan beyaz bir tişört. Bunun üstünde veya herhangi bir yerinde kan lekesi görmedim. Yüzünde gözyaşlarının izleri vardı ve kahverengi kıvırcık saçları dağınıktı. Zaten ufak yapılı olan Lisa odanın hoyrat ışığı altında daha da ufak görünüyordu.

"Sana birkaç soru sormam gerekiyor," dedim. "Polisler seni bulduğunda neredeydin?"

"Evdeydim. *Neden bana bunu yapıyorlar?*"

"Lisa, dinle beni. Sakin ol ve bırak soruları ben sorayım. Bu çok önemli."

"Ama ne oluyor? Kimse bana bir şey söylemiyor. Mitchell Bondurant'ı öldürdüğüm için tutuklandığımı söylediler. Ne zaman? Nasıl? Adamın yanına bile gitmedim. Men kararını ihlal etmedim."

Onunla konuşmadan önce Kurlen'in DVD'sini izlemem daha iyi olurdu, diye düşündüm. Ama böyle yapmam davaya dezavantajlı başlamak olurdu.

"Lisa, gerçekten de Mitchell Bondurant'ı öldürmek suçuyla tutuklandın. Dedektif Kurlen senin itiraflarda bulunduğunu ve..."

Lisa bir çığlık atıp ellerini yüzüne götürdü. Bileklerinden kelepçelenmiş olduğunu gördüm. Bir kez daha gözyaşlarına boğuldu.

"Bir şey itiraf etmedim. *Hiçbir şey yapmadım!*"

"Sakin ol Lisa. Ben bunun için buradayım. Seni savunmak için. Ama şu anda fazla zamanımız yok. Bana on dakika süre verdiler, sonra seni kayıt altına alacaklar. Senden..."

"Hapishaneye mi gireceğim?"

Gönülsüzce başımı salladım.

"Peki, kefalet?"

"Cinayet suçlaması olduğunda kefalet çok zordur. Üstelik, bunu ayarlayabilsem bile, sende o kadar para..."

Küçük oda bir kez daha kulakları yırtan bir ağlama sesiyle doldu. Sabrım taşmıştı.

"Lisa! Kes artık bunu! Şimdi iyi dinle, burada hayatın söz konusu, tamam mı? Sakin olup beni dinlemelisin. Ben senin avuka-

tınım ve seni buradan çıkarmak için elimden geleni yapacağım, ama bu biraz zaman alacak. Şimdi sorularımı dinle ve zırlamadan bana cevap..."

"Ya oğlum? Tyler ne olacak?"

"Ofisimden birisi kız kardeşinle temasa geçip, seni buradan çıkarabilene kadar oğlunun onun yanında kalmasını sağlayacak."

Tahliye edilmesi için kesin bir zaman sınırı belirtmemeye gayret etmiştim. *Seni çıkarabilene kadar.* Anladığım kadarıyla bu iş günler, haftalar, hatta yıllar sürebilirdi. Hiç gerçekleşmeyebilirdi. Ama açık konuşmam gerekmiyordu.

Lisa oğlunun kız kardeşiyle olacağını öğrenince rahatlamış gibi başını salladı.

"Ya kocan? Onunla temas kurabileceğimiz bir telefon numarası var mı?"

"Hayır, nerede olduğunu bilmiyorum ve zaten onunla temas kurulmasını istemiyorum."

"Oğlun için bile mi?"

"Özellikle oğlum için istemiyorum. Oğluma kız kardeşim bakar."

Üstelemeyip, başımı salladım. Kötü sonlanan evliliği hakkında sorular sormanın zamanı değildi.

"Pekâlâ, şimdi sakin bir şekilde bu sabah hakkında konuşalım. Dedektifler bana bir disk verdiler, ama bir de bunu senden dinlemek istiyorum. Dedektif Kurlen ve ortağı geldikleri zaman evde olduğunu söyledin. Ne yapıyordun?"

"Bilgisayar başındaydım. E-posta gönderiyordum."

"Pekâlâ. Kime gönderiyordun?"

"Arkadaşlarıma. Örgütümüzdeki arkadaşlara. Onlara yarın sabah onda mahkeme binası önünde buluşacağımızı ve pankartları getirmelerini bildiriyordum."

"Tamam. Dedektifler geldiğinde tam olarak sana ne dediler?"

"Konuşmayı adam yaptı. Bana..."

"Adı Kurlen."

"Evet. İçeriye girip bana bazı şeyler sordular. Sonra sakıncası yoksa bazı soruları cevaplamam için karakola gelir miyim, diye sordu. Ben, ne hakkında, deyince, Mitch Bondurant hakkında, dedi. Onun öldüğü veya öldürüldüğüyle ilgili hiçbir şey söylemedi. Ben de, peki, dedim. Nihayet onu soruşturuyorlar, diye düşündüm. Beni soruşturduklarını bilmiyordum."

"Peki, sana onunla konuşmayabileceğini ve bir avukat tutma hakkının olduğunu söyledi mi?"

"Evet, tıpkı televizyondaki gibi. Bana haklarımı söyledi."

"Tam olarak ne zaman?"

"Buraya geldiğimizde, bana tutuklandığımı söylediği zaman."

"Buraya onunla birlikte mi geldiniz?"

"Evet."

"Peki, arabada onunla konuştun mu?"

"Hayır, yol boyunca hep cep telefonuyla konuşuyordu. Kadın yanımda, gibi şeyler söylediğini duyuyordum."

"Kelepçe takılmış mıydı?"

"Arabadayken mi? Hayır."

Uyanık Kurlen. Sırf onun kuşkulanmasını önlemek ve kendisiyle konuşmaya razı etmek için kelepçesiz bir cinayet zanlısıyla aynı araçta bulunmayı göze almıştı. Bundan daha iyi bir fare kapanı kurulamazdı. Ayrıca bu durumdan savcı da yararlanacak, Lisa'nın tutuklanmadan önce gönüllü olarak ifade verdiğini öne sürebilecekti.

"Demek ki, buraya getirildin ve onunla konuşmaya razı oldun, öyle mi?"

"Evet. Beni tutuklayacakları aklımdan bile geçmiyordu. Sadece ona bir vakada yardım ettiğimi sanıyordum."

"Ama Kurlen bu vakanın ne olduğunu sana söylemedi."

"Hayır, hiç söylemedi. Bana tutuklandığımı ve istersem telefon edebileceğimi söylediği ana kadar bilmiyordum. Kelepçeyi de o zaman taktılar."

Kurlen kitaptaki en eski hilelerden birini kullanmıştı, ama bu hilelerin hâlâ kitapta olmasının nedeni, hâlâ geçerli olmalarındandı. Lisa herhangi bir itirafta bulunmuşsa, bunun ne olduğu öğrenmek için DVD'yi izlemek zorundaydım. Kadın bu kadar sarsılmış durumdayken bu konuda soru sormak zaten sınırlı olan zamanımı kötü kullanmak olurdu. Sanki bu sıkışık durumu vurgular gibi kapı sertçe tıklatıldı ve boğuk bir ses iki dakikam kaldığını bildirdi.

"Pekâlâ, bunun üstünde çalışacağım Lisa. Ama önce bazı belgeleri imzalaman gerekiyor. İlk belge seni ceza avukatı olarak temsil edebilmem için yeni bir sözleşme."

Tek sayfalık belgeyi uzattım ve dolmakalemimi önüne koydum. Lisa okumaya başladı.

"Bütün bu ücretler," dedi. "Bir duruşma için yüz elli bin dolar mı? Ben bunu ödeyemem. Param yok."

"Bu standart ücrettir ve ancak duruşmaya gidersek ödenir. Ne ödeyebileceğine gelince, bütün diğer belgeler bununla ilgili. Şu gördüğün, davayla ilgili olabilecek kitap ve sinema hakları için anlaşmalar talep edebilmemi sağlayan vekâletname. Bu alanda çalışan bir ajansım var. Son belge de bu anlaşmalardan gelecek paralarla ilk başta avukata ödeme yapılmasını sağlıyor."

Bu davanın çok ilgi çekeceğini biliyordum. Haciz salgını ülkenin hâlâ süregelen en büyük finans felaketiydi. İşin ucunda bir kitap yazılabilir, hatta belki bir film bile yapılabilir ve ben de ücretimi alabilirdim.

Lisa dolmakalemi aldı ve daha fazla okumaya gerek duymadan bütün belgeleri imzaladı.

"Pekâlâ Lisa, sana şimdi söyleyeceğim şey dünyadaki en önemli öğüttür. Bu nedenle çok dikkatli dinlemeni ve bana anladığını söylemeni istiyorum."

"Tamam."

"Bu dava hakkında benden başka hiç kimseyle konuşma. Dedektiflerle, cezaevi görevlileriyle, diğer mahkûmlarla kesinlikle konuşma. Birisi soracak olursa ve inan bana soracaklardır, onlara sadece dava hakkında konuşamayacağını söylersin."

"Ama ben yanlış bir şey yapmadım ki. Ben suçsuzum. Gerçekten suçlu olan insanlar konuşmaz."

Onu azarlar gibi parmağımı kaldırdım.

"Hayır, yanılıyorsun ve galiba söylediklerimi ciddiye almıyorsun Lisa."

"Hayır, hayır, alıyorum."

"O halde, sana söylediğim gibi yap. Kimseyle konuşma. Buna cezaevindeki telefon dahildir. Bütün telefon görüşmeleri kaydedilir Lisa. Dava hakkında kimseyle telefonda konuşma... benimle bile."

"Tamam, tamam, anladım."

"Eğer seni rahatlatacaksa bütün sorulara, 'Bütün suçlamalardan masumum, ama avukatımın tavsiyesiyle dava hakkında konuşamam,' dersin. Bu nasıl?"

"İyi herhalde."

Kapı açıldı ve eşikte Kurlen göründü. Gözlerini kısmış, bana kuşkuyla bakıyordu. Paquin sinyal bozucuyu getirmekle iyi ettiğimi anlıyordum. Lisa'ya döndüm.

"Pekâlâ Lisa, işler hep iyileşmeden önce kötüleşir. Sabret ve altın kuralı unutma. Kimseyle konuşma."

Ayağa kalktım.

"Seninle bir dahaki görüşmemiz duruşmaya ilk çıkışımızda olacak, o zaman konuşabileceğiz. Şimdi Dedektif Kurlen'le gidebilirsin."

Dört

Ertesi sabah Lisa Trammel taammüden adam öldürmek suçuyla Los Angeles Yüksek Mahkemesi'ne ilk çıkışını yaptı. Bölge Savcılığı bu davayı özel durum olarak sunduğu için Lisa şartlı tahliye olmaksızın müebbet hapse, hatta idam cezasına bile çarptırılabilecekti. Tabii, bu hamle, savcılığın pazarlık için elini kuvvetlendiriyordu. Bölge savcısının, sanık halkın desteğini almadan önce suçu kabullenmesini ve davayı uzlaşma yoluyla kapatmak istediğini anlıyordum. Bunu sağlamak için sanığın önüne şartlı tahliyesiz müebbet hapis veya idam cezası koymaktan daha iyi bir yol olabilir miydi?

Duruşma salonu medya ve AKHD örgütü üyeleri ve taraftarları tarafından doldurulmuştu. Polisin ve savcılığın ev haczinin bir bankerin öldürülmesine yol açtığı şeklindeki teorisi bir gün içinde her bir yana yayılarak davaya olan ilgiyi artırmıştı. Ülke çapındaki finans vebasına kan karışmış, bunun sonucunda da duruşma salonu tıka basa dolmuştu.

Yaklaşık yirmi dört saat cezaevinde kalmak Lisa'yı fark edilir biçimde sakinleştirmişti. Salonda tutuklulara ayrılan kafeste iki dakikalık oturum sırasını beklerken zombi gibi duruyordu. Daha

önce yanına gidip, oğlunun kız kardeşinin yanında emniyette olduğunu söylemiş, Haller ve Ortakları firmasının onu en iyi şekilde savunacağı konusunda teminat vermiştim. Lisa'nın tek isteği bir an önce hapisten çıkıp, oğluna bakmak ve örgütüne yardım etmekti.

Her ne kadar bir ön duruşma öncelikle iddianamenin okunması ve adli sürecin başlamasından ibaret olsa da, kefaletle tahliye talebi için de bir fırsattır. Genel prensibim her yolu denemek olduğu için ben de bunu yapmayı düşünüyordum. Ama bu talebimin sonucu hakkında iyimser değildim. Yasa gereği bir kefalet bedeli tayin edilirdi. Ama gerçekte, cinayet davaları söz konusu olunca bu bedel milyonları bulur ve sıradan insanların ödemesi imkânsızlaşırdı. Müvekkilim evi haczedilen, işsiz bir bekâr anneydi. Yedi haneli bir kefalet bedeli, Lisa'nın cezaevinden çıkamayacağı anlamına geliyordu.

Yargıç Stephen Fluharty medyaya yardımcı olmak amacıyla Trammel davasını listenin en başına aldı. Davaya tayin edilen savcı Andrea Freeman suçlamayı okuduktan sonra yargıç tebliğ duruşmasını ertesi haftaya programladı. Trammel o güne kadar uzlaşma talep edemezdi. Bu rutin işlemler hızla yerine getirildi. Medyanın malzemelerini toplayıp hep birlikte çıkabilmelerini sağlamak için Fluharty tam kısa bir ara verecekken ben müvekkilimin kefaletle tahliye edilmesi talebinde bulundum. Bunu yapmamın ikinci bir nedeni de savcılığın nasıl tepki göstereceğini görmekti. Arada bir şansım tutar, savcılar çok yüksek kefalet bedeli öne sürerlerken delil veya stratejilerini ifşa ederlerdi.

Fakat Savcı Freeman böyle bir açık vermeyecek kadar temkinli bir kadındı. Lisa Trammel'ın toplum için tehlike oluşturduğunu, dava görülmeye başlandıktan çok sonrasına kadar kefaletle tahliye edilmemesi gerektiğini öne sürdü. Maktulün Lisa'nın

ikamet yerine haciz koymak için kişisel bir çaba göstermediğini, sadece o çarkın içinde bir dişli olduğunu söyledi. Trammel serbest bırakılırsa o çarkta bulunan başka insanlar ve kurumlar tehlike altında kalırlardı.

Bu açıklamada hiç önemli bir ifşaat yoktu. Savcılık makamının Mitchell Bondurant cinayetinde sebebin haciz olduğunu iddia edeceği daha en başından belliydi. Freeman kefaletle tahliyeye karşı ikna edici bir fikir öne sürmüş, fakat cinayet davasını nasıl yürüteceği konusunda hiç açık vermemişti. Kadın iyiydi ve onunla daha önce başka davalarda da karşılaşmıştık. Hatırladığım kadarıyla hepsini kaybetmiştim.

Sıra bana gelince, Trammel'ın toplum için tehlike olduğunu veya kaçma riski bulunduğunu gösteren, bırakın delili, en küçük bir belirti bile olmadığını öne sürdüm. Böyle bir delil olmayınca yargıç sanığın kefaletle tahliye hakkını yok sayamazdı.

Yargıç tam ortada bir karar çıkardı; kefaletle tahliye talebini kabul ederek savunmaya bir zafer kazandırırken, kefalet bedelini iki milyon dolar olarak belirleyip savcılığın da kazanmasını sağladı. İşin özü, Lisa hiçbir yere gidemeyecekti. Ya iki milyon dolarlık bir teminat gösterecek ya da bir kefalet bonocusuna gidecekti. Yüzde on komisyonlu bir bono ona 200.000 dolar nakit paraya mal olurdu ki, bu da mümkün değildi. Lisa cezaevinde kalacaktı.

Yargıç nihayet ara verdiği zaman, duruşma salonu polisi tarafından götürülmeden önce Lisa'yla birkaç dakika daha konuşma fırsatı buldum. Medya üyeleri duruşma salonundan çıkarlarken bir kez daha ağzını sıkı tutması için onu uyardım.

"Şimdi daha da önemli oldu Lisa, çünkü bütün medya bu davayı izliyor. Sana cezaevinde ulaşmaya çalışabilirler veya güvenilir bulduğun başka mahkûmlar veya ziyaretçilerin aracılığıyla ulaşabilirler. Bu nedenle, unutma, hiç..."

"Hiç kimseyle konuşmayacağım. Anladım."

"Güzel. Şunu da bilmeni isterim ki, bu öğleden sonra bütün ekibimle birlikte oturup bu davayı çalışacağız ve bazı stratejiler belirleyeceğiz. Bu toplantımızda gündeme getirip konuşmamızı istediğin bir şey var mı? Bize yardımcı olabilecek bir şey?"

"Sadece bir tek sorum var, onu da sana sormak istiyorum."

"Nedir o?"

"Neden bana, bunu yaptın mı diye hiç sormadın?"

Salon polisinin Lisa'yı almak için tutuklu kafesine girdiğini gördüm.

"Sana bunu sormak zorunda değilim Lisa," dedim. "İşimi yapmam için cevabı bilmem gerekmiyor."

"O zaman çok acınası bir sistemimiz var. Bana inanmayan bir avukatın beni savunmasını istediğimi sanmıyorum."

"Bu elbette senin seçimindir ve eminim senin davanı seve seve üstlenmek isteyen yığınla avukat çıkar. Ama bu davanın koşullarını veya hacizle ilgili durumlarını kimse benim kadar iyi bilmiyor; ayrıca, birisi sana inandığını söylerse bu onun gerçekten inandığı anlamına gelmez. Ben böyle palavralar atmam Lisa. Benimleyken 'sorma' ve 'söyleme' kuralı geçerlidir. Her iki taraf için de. Sana inanıp inanmadığımı sorma, çünkü söylemem."

Bir karşılık verecek mi diye bekledim. Cevap vermedi.

"O halde, anlaştık mı? Sana inanan birini arayacaksan, bu dava üstüne boşuna çalışmaya başlamak istemem."

"Anlaştık, herhalde."

"Yarın sana uğrayacağım; dava hakkında ve savunmayı hangi yönde yapacağımız konusunda konuşuruz. O zamana kadar baş soruşturmacımın delillerle ilgili bir şeyler bulabileceğini umuyorum. Onu..."

"Sana bir şey sorabilir miyim Mickey?"

"Elbette sorabilirsin."

"Kefalet bedelini bana borç verebilir misin?"

Buna şaşırmadım. O güne kadar kaç müvekkilimin benden kefalet parasını borç istediğini tahmin edemezsiniz. Bu defa miktar daha öncekilerden çok daha yüksekti, ama son talep olmayacağına emindim.

"Bunu yapamam Lisa. Her şeyden önce böyle bir param yok. İkinci olarak da, bir avukatın müvekkiline kefalet parası vermesi yasaya aykırıdır. Bu nedenle sana bu konuda yardımcı olamam. Bence yapman gereken şey, en azından duruşma bitene kadar tutuklu kalma fikrine kendini alıştırmandır. Kefalet bedeli iki milyon dolar olarak belirlendi; bunun anlamı senin kefalet bonosu alman için bile en az iki yüz bin dolara ihtiyacın olduğu. Bu çok büyük bir miktar Lisa ve eğer bu kadar paran olsaydı zaten bunun yarısını savunma ücreti olarak senden isterdim. Yani, her iki halde de sen hâlâ cezaevinde olurdun."

Gülümsedim, ama Lisa söylediklerimde gülecek bir şey bulamadı.

"Kefalet bonosu için bu para verilince, duruşma sonrasında geri alınıyor mu?" diye sordu.

"Hayır, o para girdiği risk karşılığında bonocunun oluyor. Eğer kaçacak olursan iki milyon dolar ondan istenir."

Lisa öfkelendi.

"Ben kaçacak değilim ki! Burada kalıp bu suçlamaya karşı mücadele edeceğim. Sadece oğlumla birlikte olmak istiyorum. Annesine ihtiyacı var."

"Lisa, bunu derken seni kastetmiyordum. Sadece kefalet ve bono işlerinin nasıl olduğunu açıklıyordum. Her neyse, arkanda bekleyen polis memuru çok sabretti. Şimdi onunla gitmen gereki-

yor, benim de işimin başına dönüp savunma için çalışmaya başlamam lazım. Yarın konuşuruz."

Memura başımla işaret verince Lisa'yı mahkeme binası hücresine götürmek üzere yanına geldi. Birlikte kafesten çıkarlarken Lisa döndü ve bana korku dolu gözlerle baktı. Önünde onu nelerin beklediğini bilmesi mümkün değildi; şu anda hayatının en sıkıntılı günlerine daha yeni başlıyordu.

Andrea Freeman bir savcı arkadaşıyla konuşmak için durmuştu; bu sayede duruşma salonundan çıkmadan önce ona yetişebildim.

"Bir kahve içip konuşalım mı?" diye sordum yanına varınca.

"Seninkilerle konuşman gerekmiyor mu?"

"Benimkiler mi?"

"Kameralarıyla gelmiş bütün o insanlar. Kapının dışında sıra olmuşlar."

"Seninle konuşmayı tercih ederim; istersen, bu arada medya ilişkileriyle ilgili kuralları da belirleyebiliriz."

"Sanırım, birkaç dakika ayırabilirim. Bodrum katına mı inmek istersin, yoksa Başsavcılık kahvesi içmek için benimle ofisime mi gelirsin?"

"Bodruma gidelim. Senin ofisine gelirsem ikide bir arkama bakmam gerekir."

"Eski karın mı?"

"O ve başkaları; şu sıralar eski karımla aramız iyi olsa da..."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Maggie'yi tanıyor musun?"

Van Nuys'ta en az sekiz başsavcı yardımcısı vardı.

"Selamlaşırız."

Duruşma salonundan çıkınca yan yana durup orada bekleyen medya mensuplarına bu erken aşamadayken yorum yapa-

mayacağımızı bildirdik. Asansörlere doğru yürüdüğümüz sırada çoğu şehir dışından gelmiş olan en az altı muhabir kartvizitlerini elime sıkıştırdı – *New York Times, CNN, Dateline, Salon* ve *60 Dakika*. Yirmi dört saatten az bir süre içinde ayda iki yüz elli dolara haciz davaları almaya çalışan biriyken şimdi bir finans çağının imzası olmaya aday bir davada baş savunma avukatıydım.

Ve bu durum hoşuma gidiyordu.

"Gittiler," dedi Freeman asansöre girdiğimiz zaman. "Suratındaki o bok-yiyen gülüşünü silebilirsin artık."

Ona bakıp güldüm.

"O kadar belli mi?"

"Evet. Sana diyebileceğim tek şey, fırsat varken tadını çıkar."

Bu vakada neyle karşı karşıya olduğumu hatırlatmanın incelikli bir biçimi sayılmazdı. Freeman, Bölge Savcılığı ofisinde yıldızı giderek parlayan biriydi ve bir gün başsavcılığa aday olacağı söyleniyordu. Yaygın olan inanç onun savcılık ofisindeki yükselişini ve ününü derisinin rengine ve ofis içi politikaya yoruyordu. Yani başka bir azınlığın himayesinde bir azınlık olduğu için ona iyi davalar verilmekteydi. Ama ben bunun çok yanlış olduğunu biliyordum. Andrea Freeman işinde son derece başarılıydı ve bunun kanıtı da ona karşı tek bir galibiyet almamış olmamdı. Önceki gece Trammel davasına onun verildiğini duyunca kaburgalarıma bir yumruk yemiş gibi oldum. Canım yandı, ama bu konuda yapabileceğim bir şey yoktu.

Bodrumdaki kafeteryada kahvelerimizi aldık ve sessiz bir köşede boş bir masa bulduk.

"Eh..." dedim. "İşte buradayız. Sen de olası bir Amerikan kahramanını dava etmek durumundasın."

Freeman aklımı kaçırmışım gibi güldü.

"Ya, ne demezsin. Bildiğim kadarıyla katillerden kahraman yaratmıyoruz."

Onun bu lafını çürütmek için aklıma bu şehirde görülen ünlü bir dava geldi, ama üstüne gitmedim.

"Bu biraz fazla zorlama oldu. Diyeceğim şey şu; bu davada halkın sempatisi savunma tarafında olacak. Bence medya alevlerini körüklemek bu sempatiyi sadece artırmakla kalır."

"Şimdilik öyle tabii. Ama deliller ortaya gelip, ayrıntılar daha iyi bilinince halkın sempatisinin önemli olacağını sanmıyorum. Hiç değilse benim bakış açımdan. Ama sen ne diyorsun Mickey? Dava daha bir günlük bile olmadan uzlaşma hakkında mı konuşmak istiyorsun?"

Başımı iki yana salladım.

"Kesinlikle hayır. Hiç öyle bir şey konuşmak istemiyorum. Müvekkilim suçsuz olduğunu söylüyor. Sempati olayını ortaya getirmemin nedeni, davanın daha şimdiden büyük ilgi çekmesi. Az önce *60 Dakika* kanalındaki bir yapımcıdan bir kart aldım. Bu nedenle medya ilişkileri konusunda anlaşıp, bazı kurallar belirlemek istiyorum. Az önce delillerden ve bunun ortaya çıkıp kamuya duyurulmasından söz ettin. Umarım mahkemede sunulacak delillerden bahsediyorsun, özenle seçilip *L.A. Times* veya başka bir yayın organına sızdırılacak bir şeyden değil."

"Hey, şu anda haber yasağı koymak çok işime gelir. Hiçbir koşulda medyayla konuşulmayacak, diyelim mi?"

Kaşlarımı çattım.

"O aşama için henüz hazır değilim."

Bana bilmiş bir ifadeyle bakıp başını salladı.

"Tahmin etmiştim. O halde, diyeceğim tek şey, dikkatli olman. İkimiz de. Senin jüri üyelerinin aklını karıştırmaya çalıştığını düşündüğüm anda hiç duraksamadan yargıca giderim."

"Ben de aynı şeyi yaparım."

"Güzel. O halde bu konu halledildi. Başka ne var?"

"Senin sunacağın delillerden bazılarını ne zaman görmeye başlarım?"

Freeman cevap vermeden önce kahvesinden koca bir yudum aldı.

"Daha önceki davalardan benim nasıl çalıştığımı bilirsin. Ben o *seninkini gösterirsen ben de benimkini gösteririm* oyunu oynamam. Bu hep tekyönlü bir yol olur ve savunma hiçbir şey göstermez. Bu nedenle işi temiz ve sıkı tutacağım."

"Bence bir uzlaşmaya varsak iyi olacak bayan savcı."

"O halde yargıç önüne çıktığımız zaman onunla konuşursun. Ama avukatı kim olursa olsun, bir katile karşı yumuşak oynamam. Ayrıca, bilesin ki, sana dün o diski verdiği için ahbabın Kurlen'i fena haşladım. Bunu yapmamalıydı; onu davadan almadığım için dua etsin. Bunu savcılık makamının bir hediyesi olarak kabul et. Ama alacağın tek hediye bu olacaktır bay avukat."

Beklediğim cevabı vermişti. Freeman çok iyi bir savcıydı, ama bana kalırsa oyunu adil oynamıyordu. Bir duruşma olguların ve delillerin çatır çatır yarışması olmalıydı. İki taraf da yasalar ve oyunun kuralları önünde yarışa aynı hizada başlamalıydı. Ne var ki, olguları ve delilleri saklamak için kuralları kullanmak Freeman'ın hep yaptığı bir şeydi. Yamuk oynamayı seviyordu. Işık taşımıyordu. Işığı gördüğü bile yoktu.

"Hadi Andrea. Polisler müvekkilimin bilgisayarına ve bütün yazışmalarına el koymuşlar. Bunlar ona ait ve savunmamı kurabilmem için hepsine ihtiyacım var. Bu şeylere delil sunumu diye bakamazsın."

Freeman sanki bir uzlaşma yolu düşünüyormuş gibi ağzını büzdü. Rol yaptığını anlamam gerekirdi.

"Bak ne diyeceğim," dedi. "Bize bir yargıç tahsis edilir edilmez ona git ve bu durumu sor. Yargıç bunları sana vermemi söylerse, hepsini veririm. Yoksa bende kalır ve seninle paylaşmam."

"Çok sağ ol be!"

Güldü.

"Bir şey değil."

İşbirliği için ricama verdiği karşılık ve bunu gülerek söylemesi, onun bu davaya verildiğini duyduğumdan beri aklımın bir köşesine yerleşmiş olan düşünceyi pekiştirdi. Freeman'ın ışığı görmesini sağlayacak bir yol bulmalıydım.

Beş

Michael Haller ve Ortakları o öğlen sonrası Lorna Taylor'ın Batı Hollywood'daki dairesinin oturma odasında tam kadro bir toplantı yaptı. Katılanlar tabii ki, Lorna, baş soruşturmacım Cisco Wojciechowski –burası onun da oturma odası sayılırdı– ve firmanın genç avukatı Jennifer Aronson'dan ibaretti. Ortamın Jennifer'ı biraz huzursuz ettiğini fark ettim ve ona hak verdim; hiç profesyonel bir mekân değildi. Bir yıl önce Jason Jessup davasına bakarken geçici olarak bir ofis kiralamıştım ve çok işe yaramıştı. Trammel davası için bir elemanımın oturma odası yerine gerçek bir ofisimin olması daha iyi olurdu tabii. Tek sorun, davayla ilgili sinema ve kitap yayın haklarından –ve tabii, bunu sağladığım takdirde– payımı alana kadar bunun da karşılamam gereken başka bir masraf kapısı oluşuydu. Bu nedenle harekete geçmekte zorlanıyordum, ama Jennifer'ın yüzündeki hüsranı görünce kararımı verdim.

"Pekâlâ, başlayalım," dedim Lorna herkese gazoz ve buzlu çay ikram ettikten sonra. "Bir hukuk firmasını işletmenin en profesyonel şekli olmadığının farkındayım ve bu nedenle en kısa zamanda bir ofis tutacağız. Bu arada..."

"Gerçekten mi?" dedi Lorna.

"Evet, az önce buna karar verir gibi oldum."

"Ya, iyi, benim mekânımı bu kadar sevdiğine memnun oldum."

"Ondan değil Lorna. Son zamanlarda düşünüyordum da, Bullocks'u da aramıza aldıktan sonra artık gerçek bir firmamız oldu ve artık yasal bir adresimizin de olması lazım. Biz müvekkillere gideceğimize onlar bize gelebilsin."

"Bence sakıncası yok. Yeter ki, saat ona kadar dükkân açmak zorunda kalmayayım ve işe terklikle gelebileyim. Bunlara çok alıştım da..."

Ona hakaret etmiş olduğumu fark ettim. Bir zamanlar kısa bir evliliğimiz olmuştu ve bu belirtileri biliyordum. Ama bununla daha sonra ilgilenmek zorundaydım. Artık bütün dikkatimizi Lisa Trammel'ın savunmasına yöneltmemiz lazımdı.

"Her neyse, şimdi Lisa Trammel hakkında konuşalım. Bugünkü ön duruşmadan sonra savcıyla ilk kez oturup görüştüm ve sonuç pek iyi değil. Andrea Freeman'la daha önce de çekişmiştik; bu kadın hiç taviz vermeyen savcılardandır. Karşı çıkabileceği herhangi bir şey olursa, hemen bunu kullanır. Söz konusu delil paylaşımıysa, yargıçtan emir alana kadar üstüne oturur. Bir bakıma ona hayranlık da duyarım, ama aynı davada çatışırken değil. Kısacası, ondan delil almak birinin dişini sökmek gibi olacaktır."

"Her şeyden önce, gerçekten bir duruşma olacak mı?" diye sordu Lorna.

"Olacağını varsaymak zorundayız," dedim. "Müvekkilimle yaptığım kısa görüşme sırasında bana bu suçlamaya karşı mücadele etmek istediğini söyledi. Ben yapmadım, diyor. Yani, şimdilik suçu kabullenip uzlaşmaya gitme durumu yok. Bir duruşma olacak gibi plan yapmalı, fakat başka ihtimallere de açık olmalıyız."

"Bir dakika," dedi Jennifer. "Dün gece bana e-posta gönderdin ve sorguyla ilgili videoya bakmamı istedin. Bu delil sayılır. Bunu savcılık vermedi mi?"

Jennifer Aronson ufak yapılı, yirmi beş yaşında bir kızdı; saçları özenle moda olan dağınık görünüşlü yapılmıştı. Parlak yeşil gözlerini kısmen gizleyen eski moda bir gözlük takıyordu. Mezun olduğu okul şehir merkezindeki ipek-çoraplı hukuk firmalarının dikkatini çekebilecek bir yer değildi, ama onunla görüştüğüm zaman kızın içinde olumsuz güdülemeyle beslenen bir enerji olduğunu sezmiştim. O ipek-çoraplı hıyarlara ne kadar yanıldıklarını kanıtlamak istiyordu. Onu hemen işe aldım.

"O video vakanın baş dedektifinden geldi ve savcı bundan hiç hoşlanmadı. Yani başka bir şey gelmesini beklemeyin. Bir şey istediğimiz zaman ya yargıca gideceğiz ya da kendimiz alacağız. Ki, bu da Cisco'yu sahneye çıkarıyor. Söyle bakalım Koca Adam, şu ana kadar ne bulabildin?"

Bütün gözler etrafı saksı çiçekleriyle dolu şöminenin yanındaki deri kaplı dönerli koltukta oturan soruşturmacıma çevrildi. Bugün şık giyinmişti; yani tişörtü kolluydu. Ama buna rağmen dövmeleri görünüyordu. Kollarındaki gelişmiş kaslar onu tecrübeli bir soruşturmacıdan çok striptiz kulüplerindeki fedailere benzetiyordu.

Bu devasa herifin Lorna'nın yatağındaki yerimi almasını sindirebilmem kolay olmamıştı. Ama bunu başardım; ayrıca piyasada ondan iyi bir savunma soruşturmacısı olmadığını da biliyordum. Gençliğinde bir motosiklet çetesi olan Otoyol Azizleri'nin üyesi olmuştu; polisler onu uyuşturucu bulundurmaktan suçlamak için iki defa tuzak kurmaya çalışmışlardı. Bu nedenle Cisco polislere hiçbir zaman güvenmezdi. Çoğu insan polislere olumlu gözle bakar. Cisco onlardan değildi ve bu bakış açısı işinde çok başarılı olmasını sağlıyordu.

"Pekâlâ, şimdi bu raporu iki bölüme ayıracağım," diye başladı Cisco. "Suç mahalli ve dün polislerin saatlerce aradıkları müvekkilin evi. Önce suç mahalli."

Cisco notlarını kullanmadan WestLand National'ın merkez binasında bulduğu her şeyi ayrıntılı olarak anlatmaya başladı. "Mitchell Bondurant göreve başlamak için arabasından inerken saldırgan onu şaşırtmış. Bilinmeyen bir nesneyle başına en az iki darbe vurmuş. Büyük ihtimalle ona arkadan saldırılmış. Ellerinde veya kollarında kendini savunduğunu gösteren yara izi yok; bu da onun neredeyse hemen saf dışı kaldığını gösteriyor. Yerde, onun yanında kahvesi dökülmüş bir bardak bulundu. Bir de arabanın arka tekerleği yanında, kapağı açılmış haldeki çantası."

"Peki, birisinin işittiği o silah sesleri neymiş?" diye sordum.

Cisco omuz silkti.

"Galiba polisler bunu egzoz patlaması olarak görüyorlar."

"İki egzoz patlaması mı?"

"Olabilir. İşin içinde tabanca söz konusu değil."

Cisco raporuna devam etti. Otopsi raporu henüz çıkmamıştı, ama Cisco ölüm sebebinin sert cisimle darp olduğuna neredeyse emindi. Şimdilik ölüm saati kesin değildi ve 08.30 ila 08.50 arası olduğu tahmin ediliyordu. Bondurant'ın cebinde iki blok ötedeki Joe's Joe kahveci dükkânına ait bir makbuz vardı. Makbuz saat 08.21'de kesilmişti; dedektifler onun kahveciden bankın otoparkına dokuz dakikada gelmiş olabileceğini hesap etmişlerdi. Cesedi bulan banka çalışanı 911'i saat 08.52'de aramıştı.

Böylece tahmini ölüm saatinde yaklaşık yirmi dakikalık yanılma payı oluyordu. Çok uzun bir süre değildi, ama iş davalının suç anında başka bir yerde olduğunu kanıtlamaya gelince, sonsuzluk kadar uzundu.

Polisler aynı katta park etmiş olan herkesle birlikte bankada Bondurant'la aynı şubede çalışan herkesi de sorguya çekmişti. Bu sorgulamalar sırasında Lisa Trammel'ın adı hemen ve sık sık orta-

ya çıkmıştı. Bondurant'ın onun tarafından tehdit edildiği bildirilmişti. Bu şube bir tehdit değerlendirmesi listesi çıkarmıştı ve listenin başında Lisa'nın adı vardı. Hepimizin bildiği gibi, Lisa'nın bankaya yaklaşmaması için bir de men emri bulunuyordu.

Banka çalışanlarından biri Lisa Trammel'ı cinayet saati civarında bankadan Ventura Bulvarı'na doğru yürürken gördüğünü söyleyince polisler altın damarı bulmuş gibi oldular.

"Kimmiş bu tanık?" diye sordum raporda bize en ağır hasarı veren bilgiye odaklanarak.

"Kadının adı Margo Schafer. Banka veznedarı. Kaynaklarıma göre daha önce Trammel'la hiçbir teması olmamış. Kredi operasyonları şubesinde değil, bankada çalışıyor. Fakat men emri çıktıktan sonra Trammel'ın fotoğrafı banka çalışanlarına dağıtılmış. Herkese ona dikkat etmeleri ve görüldüğü takdirde rapor etmeleri söylenmiş. Kadın da bu sayede onu tanımış."

"Banka sınırları içinde mi görülmüş?"

"Hayır, yarım blok ötedeki kaldırımda. Söylendiğine göre bankadan uzaklaşıp Ventura'ya doğru yürüyormuş."

"Bu Margo Schafer hakkında bildiğimiz bir şey var mı?"

"Şimdilik yok, ama araştıracağım."

Başımı salladım. Genellikle Cisco'ya neyi soruşturacağını söylemem gerekmezdi. Raporun ikinci bölümüne, Lisa Trammel'ın evindeki aramaya geçti. Bu defa dosyasından çıkardığı bir belgeye baktı.

"Lisa Trammel polislerin söylediğine göre cinayetten iki saat sonra gönüllü olarak dedektiflerle Van Nuys Şubesi'ne gitmiş. Karakoldaki sorgunun sonuçlanmasına kadar tutuklanmadığını iddia ediyorlar. Bu sorgulamadaki ifadeleri ve görgü tanığı Margo Schafer'ın ihbarını kullanan dedektifler Trammel'ın evini aramak için izin çıkarmışlar. Altı saat boyunca olası cinayet silahı,

Bondurant'ı öldürme planıyla ilgili dijital veya basılı kopya gibi deliller aramışlar."

Arama izinlerinde aramanın ne kadar sürede yapılacağı sınırlanmıştır. Bu uygulama bittikten sonra polisler el konan her nesneyi "arama izni iadesi" denen bir listede belirtmek zorundadırlar. Bu aşamada polislerin zapt ettikleri şeylerin arama izni yetki sınırları içinde olup olmadığı, bu listeyi inceleyecek olan yargıcın sorumluluğundadır. Cisco'nun dediğine göre Dedektif Kurlen ve Longstreth izin iadesini o sabah doldurup bir nüshasını kâtibin bürosundan almışlar. Bu durum davanın bu aşamasında çok önemliydi, çünkü polis ve savcılık savunmayla bilgi paylaşmıyordu. Andrea Freeman bu kapıyı kapamıştı. Ne var ki, arama izni ve iadesi umuma açık kayıtlardı. Freeman bunların verilmesini engelleyemezdi. İşte bu da bana, savcılığın davasını nasıl oluşturduğunu açıkça göstermekteydi.

"Bize en önemli noktalarını söylesene," dedim. "Ama sonra tamamından bir nüsha isterim."

"Bu senin nüshan," dedi Cisco. "Ayrıca..."

"Lütfen, ben de bir nüsha alabilir miyim?" diye sordu Aronson.

Cisco izin veriyor muyum diye bana baktı. Tuhaf olmuştu. Cisco bana bu kızın uyduruk bir hukuk fakültesinden bulup çıkardığım ayak işlerini yapan biri değil de ekibin gerçek bir üyesi mi olduğunu sessizce sorar gibiydi.

"Elbette," dedim.

"Sana da bir nüsha veririm," dedi Cisco. "Şimdi ana hatları. Silah konusunda, göründüğü kadarıyla polisler garaja girip tezgâhta bulunan ne kadar el aleti varsa almışlar."

"Demek ki, cinayet silahının ne olduğunu bilmiyorlar," dedim.

"Otopsi henüz yapılmadı," dedi Cisco. "Yara kıyaslamaları yapmaları gerekecek. Bu da zaman alır, ama adli tıp doktorunun ofisinde kaynağım var. Onlar öğrenince, biz de bileceğiz."

"Pekâlâ, başka ne var?"

"Dizüstü bilgisayarını ve Melba'daki evin hacziyle ilgili çeşitli belgeleri almışlar. İşte burası yargıcın tepesini attırabilir. Listedeki belgeleri belirtmemişler; büyük ihtimalle çok fazla olduğu içindir. Sadece üç dosya listelemişler. Başlıkları AKHD, Haciz Bir ve Haciz İki."

Lisa'nın evindeki her türlü haciz belgesi benim ona vermiş olduğum belgeler olmalıydı. AKHD dosyasında ve bilgisayarında örgüt üyelerinin isimleri olabilirdi; polisler herhalde Lisa'nın suç ortaklarını arıyorlardı.

"Pekâlâ, başka ne var?"

"Cep telefonunu ve garajda bulunan bir çift ayakkabısını almışlar. Burada bir sorun var. Kadının günlüğünü de almışlar. Listede bunu tanımlamamışlar veya içinde ne olduğunu belirtmemişler. Ama eğer içinde bankaya veya özellikle maktule olan nefretini ifade eden yazılar varsa, ciddi bir sorun olabilir diye düşünüyorum."

"Yarın onu ziyaret ettiğimde sorarım," dedim. "Şu cep telefonuna dönelim. Arama izni için başvururlarken özellikle cep telefonunu istediklerini belirtmişler mi? Yani bir komplo olduğunu ve Lisa'nın Bondurant'ı öldürmek için yardım aldığını mı ima ediyorlar?"

"Hayır, suç ortaklarıyla ilgili bir şey yok, ama öldürülmesinden birkaç gün öncesine kadar Bondurant'ın kimliği belirsiz kişilerce aranarak ölüm tehditleri aldığından söz ediliyor. Büyük ihtimalle bu aramaları Lisa'yla ilişkilendirebilirler mi diye bakıyorlardır."

Başımı salladım. Dedektiflerin müvekkilimi mıhlamak için yaptıkları hamleleri görmek çok yardımcı oluyordu.

"Servis sunucusundan arama kayıtlarını almak için ayrı bir arama izni için başvurmuş olmalılar," dedim.

"Bunu da araştırırım," dedi Cisco.

"Peki, arama izninde başka bir şey var mı?"

"Ayakkabılar. İade listesinde garajdan alınan bir çift ayakkabı var. Neden alındığını yazmıyor, sadece bahçe işlerinde kullanılan cinsten deniyor. Kadın ayakkabısı."

"Alınan başka ayakkabı var mı?"

"Kayda alınan yok. Sadece bu çift."

"Suç mahallinde ayakkabı iziyle ilgili bir şey yoktu, değil mi?"

"O konuda bende bir bilgi yok."

"Pekâlâ."

Ayakkabılara el koyma nedeninin yakında ortaya çıkacağına emindim. Bir arama sırasında polisler mahkemenin izin verebileceği her şeye el koymak isterler. Geride herhangi bir şey bırakmaktansa, alabildikleri kadar çok şey almak daha iyidir. Bazen davayla hiç ilgisi olmayan şeylere de el koyarlar.

"Aklımdayken," dedi Cisco. "Fırsatın olursa arama izin başvurusunu okumanı tavsiye ederim; eğer dilbilgisi yanlışlarını ve yazım hatalarını göz ardı edebilirsen, ilginç bulacaksın. Gerekçe olarak Lisa'nın sorgusunu kullanmışlar, ama biz zaten bunu Kurlen'in sana verdiği diskte görmüştük."

"Evet, Lisa'nın sözüm ona itirafları ve Kurlen'in abartması."

Ayağa kalkıp odanın içinde volta atmaya başladım. Lorna da kalkıp, kopyasını çıkarmak için Cisco'dan arama iznini aldı. Ofis olarak kullandığı ve bir fotokopi makinesinin bulunduğu odaya gitti.

Onun dönmesini bekledikten sonra belgelerin bir nüshasını Aronson'a verdim.

"Pekâlâ, şimdi yapacağımız şey şu. Önce gerçek bir ofis bulmak için çalışacağız. Van Nuys mahkeme binasına yakın ve yönetim merkezi olarak kullanabileceğimiz bir yer."

"Benim bu işle meşgul olmamı ister misin Mick?" diye sordu Lorna.

"Evet."

"Civarında park yeri ve iyi yiyecekler olan bir yer ararım."

"Mahkeme binasına yürüyerek gidebileceğimiz bir yer iyi olur."

"Anlaşıldı. Kira süresi kısa mı olsun?"

Durdum. Lincoln'ümün arka koltuğunda çalışmak hoşuma gidiyordu. Hem bana özgürlük sağlıyordu hem de orada daha iyi düşünebiliyordum.

"Bir yıllık bir sözleşme yapalım. Sonrasına bakarız."

Jennifer Aronson'a döndüm. Başı önde, not defterine bir şeyler yazıyordu.

"Bullocks, senin mevcut müvekkillerimizle ilgilenmeni ve yeni adaylarla görüşmeni istiyorum. Radyo ilanlarımız bütün ay boyunca sürecek, bu nedenle yeni müvekkiller çıkabilir. Ayrıca Trammel davasında da yardımcı olman gerekiyor."

Başını kaldırdı ve baroya kabul edilişinin daha birinci yılında bir cinayet davasında çalışacağı için gözleri parladı.

"Fazla heyecanlanma," dedim. "Seni henüz yardımcım sıfatıyla yanımda oturtmayacağım. Bir dolu angarya iş yapacaksın. O kıytırık okulundaki 'muhtemel sebep' dersinde nasıldın?"

"Sınıf birincisiydim."

"Eminim öyleydin. Şimdi, elindeki o belgeyi görüyor musun? Senden o arama iznini didik didik etmeni istiyorum. Eksiklikler, yanlış beyanlar, delilleri çürütecek herhangi bir şey arıyoruz. Lisa Trammel'ın evinden alınan bütün delillerin yok sayılmasını istiyorum."

Aronson gözle görülür biçimde yutkundu. Nedeni, ondan bir hayli çok şey istememdi. Üstelik bu çalışma angarya işin çok ötesindeydi ve ona verdiğim görevin onca emek karşılığında pek az getirisi olacaktı. Bir davada delillerin topyekûn yok sayılma-

sı çok ender görülürdü. Yaptığım hamlenin amacı sadece bütün ihtimalleri değerlendirmekti ve bunlardan biri için Aronson'u kullanıyordum. Bunun onu işe almamdaki nedenlerden biri olduğunu anlayacak kadar akıllı bir kızdı.

"Unutma ki, bir cinayet davasında çalışıyorsun," dedim. "Sınıf arkadaşlarından kaçı bugüne kadar böyle bir şey yaptı?"

"Herhalde hiçbiri."

"Doğru. O halde, bu işi bitirdikten sonra Lisa'nın karakol sorgulamasıyla ilgili diski incelemeni ve aynı şeyi yapmanı istiyorum. Polislerin yapmış olabileceği yanlış bir şeyi ve bu sorgulamayı da yok saydırabileceğimiz herhangi bir şeyi ara. O diskte geçen yıl Temyiz Mahkemesi'nin çıkardığı karara ters düşen bir şey olabileceğini sanıyorum. O kararı biliyor musun?"

"Hayır... bu benim ilk ceza davam."

"O halde hemen o kararı öğren. Kurlen Lisa'nın sorgulamaya gönüllü geldiğini göstermeye çalıştı. Ama Lisa'nın kelepçeli olsa da olmasa da, onun kontrolünde olduğunu gösterebilirsek, daha en başından Lisa'nın tutuklanmış olduğunu öne sürebiliriz. Bunu sağladığımız takdirde, yasal hakları okunmadan önce söylediği her şey çöpe gider."

"Tamam."

Aronson yazmayı sürdürürken başını kaldırmamıştı.

"Görevlerini anladın mı?"

"Evet."

"Güzel, o halde hemen başla, ama diğer müvekkilleri de unutma. Buradaki faturalarımızı onlar ödüyor. Şimdilik."

Lorna'ya döndüm.

"Lorna, senin IPG'deki Joel'le görüşmeni ve bu haberle ilgili çalışmaları başlatmanı istiyorum. Eğer davada uzlaşma olursa bu iş elimizden kaçar, bu nedenle hemen bir anlaşma yapmalıyız.

Ona makul bir avans karşılığında anlaşmaya hazır olduğumuzu söyle. Savunma için paraya ihtiyacımız var."

Joel Gotler Hollywood'da beni temsil eden ajanımdı. Hollywood'dan arandığım zaman onu kullanırdım. Bu defa bir anlaşma yapmak için Hollywood'u biz arayacaktık.

"Ona iyi satış yap," dedim Lorna'ya. "Arabamda *60 Dakika*'dan bir yapımcının kartı var. Bu iş, işte bu kadar büyüyor."

"Joel'i ararım," dedi Lorna. "Ne diyeceğimi biliyorum."

Başka ne kaldı ve nasıl bir rol oynayacağım diye düşünmek için volta atmayı kestim. Cisco'ya baktım.

"Tanığı araştırmamı istiyor musun?" diye sordu Cisco.

"Evet. Maktulü de. Her ikisi hakkında bütün bilgileri istiyorum."

Bunu söylediğim anda mutfak kapısının bitişiğindeki diyafonda sert bir zil sesi duyuldu.

"Özür dilerim, bu ön kapı olacak," dedi Lorna.

Diyafona doğru herhangi bir hareket yapmadı.

"Cevap verecek misin?" diye sordum.

"Hayır, kimseyi beklediğim yok, ayrıca evlere servis yapan bütün teslimatçılar kapı şifresini biliyorlar. Büyük ihtimalle bir emlak komisyoncusudur. Bu semtte zombi gibi dolanıp duruyorlar."

"Pekâlâ," dedim. "O halde devam edelim. Şimdi düşünmemiz gereken şey, başka bir katilin varlığı."

Bunu duyunca herkes dikkat kesildi.

"Bize hayali bir adam lazım," dedim. "Eğer bu işi duruşmaya götüreceksek, sadece savcılığın iddialarına karşılık vermek yeterli olmayacaktır. Daha atak bir savunma yapmalıyız. Jürinin dikkatini Lisa'dan başka bir yöne çevirmeliyiz. Bunun için de başka bir teori lazım."

Ben volta atarken Aronson'un beni izlediğinin farkındaydım. Kendimi hukuk fakültesindeki bir hoca gibi hissettim.

"Bize bir masumiyet varsayımı gerekiyor. Bunu oluşturabilirsek, davayı kazanırız."

Dış kapının zili bir kez daha çaldı. Bunu iki defa uzun uzun çalış izledi.

"Bu da nesi be?" dedi Lorna.

Sinirli bir şekilde kalkıp diyafona gitti ve düğmeye bastı.

"Kim o?"

"Orası Michael Haller'ın ofisi mi?"

Bana tanıdık gelen bir kadın sesiydi, ama kim olduğunu hemen çıkaramadım. Diyafon küçüktü ve sesi kısılmıştı. Lorna dönüp bize baktı ve sanki aklı karışmış gibi başını iki yana salladı. Adresi radyo ilanlarında verilmiş değildi. Bu şahıs ön kapıya nasıl gelebilmişti?

"Evet, ama randevu almanız gerekiyor," dedi Lorna. "Bay Haller'la görüşmek istiyorsanız, size aramanız gereken telefon numarasını vereyim."

"Lütfen! Onunla şimdi konuşmam lazım. Ben Lisa Trammel'ım ve zaten onun müvekkiliyim. En kısa zamanda onunla konuşmalıyım."

Diyafona sanki Van Nuys Kadınlar Hapishanesi'yle –Lisa'nın olması gerektiği yerle– direkt bağlantısı varmış gibi baktım. Sonra Lorna'ya döndüm.

"Galiba kapıyı açman gerekecek."

Altı

Lisa Trammel yalnız değildi. Lorna kapıyı açtığı zaman müvekkilim içeriye daha önce duruşma salonuna ilk çıkışında görmüş olduğum bir adamla birlikte girdi. Salonun ön sırasında oturuyordu ve bir avukata veya gazeteciye benzetemediğim için dikkatimi çekmişti. Adam Hollywood görünüşlüydü. Ama Hollywood tiplerinin ışıltılı, özgüvenli hali yoktu. Çakma Hollywood. Ya peruk ya da acemice boyanmış saçlar, çenesinde aynı renk püskülü ve ibikli bir boğaz... başarısız bir şekilde kırk yaşında görünmeye çalışan altmışlık bir adam. Dik yakalı bir kazağın üstüne siyah deri spor ceket giymişti, göğsünde, üstünde barış simgesi olan altın bir zincir vardı. Her kimse, Lisa'nın serbest kalmasının sebebi bu adam olmalıydı.

"Ya Van Nuys Cezaevi'nden kaçtın ya da kefaleti ödedin," dedim. "Ama nasıl olduysa, ikinci ihtimal olduğunu sanıyorum."

"Çok akıllısın," dedi Lisa. "Millet, bu adam Herbert Dahl; dostum ve velinimetim olur."

"Yazılışı D-A-H-L," dedi gülümseyen velinimet.

"Velinimet mi?" dedim. "Yani, Lisa'nın kefalet bedelini siz mi ödediniz?"

"Aslında bonoyu ödedim," dedi Dahl. "Bedelin yüzde onunu nakit olarak verdim."

"Nasıl olduğunu biliyorum. Bonocu kimdi?"

"Valenzuela adında bir adam. Ofisi cezaevinin hemen yakınında. Çok uygun geldi, üstelik sizi tanıdığını da söyledi."

Şimdi ne yapmam gerekir diye düşünürken Lisa araya girdi.

"Herb gerçek bir kahraman, beni o korkunç yerden kurtardı," dedi Lisa. "Böylece artık dışarıdayım ve bu asılsız suçlamaları çürütmek için ekibimize yardım edebileceğim."

Lisa daha önce Aronson'la çalışmıştı, ama Lorna ve Cisco'yu ilk kez görüyordu. Yanlarına gelip kendini tanıttı ve onlarla el sıkıştı. Sanki bu da sıradan bir gündü ve artık işe koyulma zamanı geldi der gibi bir havası vardı. Cisco bana yan gözle bakarken, *"Bu da nesi be?"* der gibiydi. Omuz silktim. Bilmiyordum.

Lisa bana daha önce kefaleti için şak diye 200 bin dolar bayılacak bir yakın dostu, bir velinimeti olduğundan hiç söz etmemişti. Bu ve bağışçısına savunma ücretini ödemesi için bir şey söylememiş olması beni şaşırtmadı. Paldır küldür içeriye dalıp, ekibin bir parçası olarak hemen işe koyulma hevesi de... Lisa'nın yabancılarla olan ilişkilerinde kişisel ve duygusal sorunlarını gizlemede çok başarılı olduğunu biliyordum. Bir kaplanı bile avucunun içine alabilirdi; acaba Herb Dahl nasıl bir işe bulaştığının farkında mı, diye geçirdim içimden. Onun da bir çıkarı vardı mutlaka, ama kendisinin de kullanıldığını anlamamış olabilirdi.

"Lisa," dedim. "Seninle Lorna'nın ofisine geçip birkaç dakika özel konuşabilir miyiz?"

"Sanırım, bana söyleyeceğin şeyleri Herb'ün de duyması iyi olur. Bu davayı belgeleyecek."

"Eh, bizim konuşmalarımızı belgelemeyecek, çünkü avukatınla yaptığın her türlü iletişim mahremdir ve ayrıcalıklıdır. Gör-

düğü veya işittiği her şey hakkında mahkemede ifade vermek zorunda kalabilir."

"Hadi canım... Onu yardımcı tayin etmek veya yasal ekibin bir üyesi yapmanın herhangi bir yolu yok mu?"

"Lisa, birkaç dakikalığına şuraya gelsene."

Lorna'nın ofisini işaret ettim; neden sonra Lisa o tarafa doğru yürümeye başladı.

"Lorna, sen de Bay Dahl'a içecek bir şey ikram etsene."

Lisa'nın ardından odaya girip kapıyı kapadım. Odada iki masa vardı. Biri Lorna'nın, biri Cisco'nundu. Lorna'nın masası önündeki iskemleyi çekip Lisa'ya oturmasını söyledim. Sonra masaya geçtim ve yüzüne baktım.

"Burası çok tuhaf bir hukuk bürosu," dedi. "Sanki birinin eviymiş falan gibi görünüyor."

"Geçici büromuz. Şimdi dışarıda bekleyen o kahramanından bahsedelim. Onu ne kadar zamandan beri tanıyorsun?"

"Sadece birkaç aydan beri."

"Onunla nasıl tanıştın?"

"Mahkeme binası merdivenlerinde. AKHD protestolarından birine gelmişti. Bizimle bir film yapımcısının bakış açısından ilgilendiğini söyledi."

"Öyle mi? Demek film yapımcısıymış. Kamerası nerede?"

"Aslında o parçaları bir araya getiriyor. Çok başarılı. Kitap ve sinema için anlaşmalar yapıyor. Bütün o işleri o halledecek. Bu dava muazzam bir ilgi uyandıracak Mickey. Hapishanedeyken benimle röportaj yapmak isteyen otuz altı muhabir olduğunu söylediler. Tabii, onlarla konuşmama izin verilmedi; sadece Herb'le konuşabildim."

"Seni hapishaneden Herb çıkardı, değil mi? Çok kararlı bir adam olmalı."

"Bir haber gördü mü, onu hiçbir şeyin durduramayacağını söyledi. Arabaları yoldan çıkıp uçuruma yuvarlandıktan sonra babasının cesediyle bir hafta dağ kenarında yaşayan küçük kızı hatırlıyor musun? Herb ona bir televizyon filmi sağlamış."

"Çok etkilendim."

"Biliyorum. Bu işlerde çok başarılı."

"Evet, bunu söylemiştin. O halde, onunla sözleşme gibi bir şey yaptın mı?"

"Evet. Bütün anlaşmaları bir araya getirecek ve masraflarıyla kefalet parasını aldıktan sonra her şeyi yarı yarıya bölüşeceğiz. Yani, adil bir şey. Çok büyük bir paradan söz ediyor. Belki evimi de geri alabilirim Mickey!"

"Bir şey imzaladın mı? Bir kontrat veya sözleşme gibi bir şey?"

"Ya, tabii, her şey yasal ve bağlayıcı. Bana payımı vermekle yükümlü."

"Sözleşmeyi avukatına gösterdiğin için mi bunu biliyorsun?"

"Şey... hayır, ama Herb bunun standart metin olduğunu söyledi. Senin bildiğin o yasal ıvır zıvırlarla dolu bir şey. Ama okudum."

Okumuş olduğuna emindim. Tıpkı benimle imzaladığı sözleşmeleri okuduğu gibi.

"O sözleşmeyi görebilir miyim Lisa?"

"Herb'de. Ondan isteyebilirsin."

"İsterim. Pekâlâ, ona aramızdaki sözleşmelerden bahsettin mi?"

"Aramızdaki sözleşmeler mi?"

"Evet, dün polis merkezinde benimle sözleşme imzaladın, unuttun mu? Bunlardan biri seni ceza avukatı olarak temsil etmem içindi, diğeriyse savunma masraflarını karşılayabilmek için her türlü haber yayın hakları için seni temsil edebileceğim bir

vekâletnameydi. Buradan gelebilecek gelirler için ihtiyati haciz belgesi imzaladığını hatırlıyor musun?"

Cevap vermedi.

"Dışarıda üç elemanım olduğunu gördün, değil mi Lisa? Hepimiz senin davan üstünde çalışıyoruz. Ve sen şu ana kadar bize tek bir kuruş bile ödemedin. Ben o insanların maaşlarını ve masraflarını karşılamak zorundayım. Her hafta. Bu nedenle, dün imzaladığın sözleşmelerde bana kitap ve film hakları için anlaşma yapma yetkisini vermiştin."

"Hayır... o kısmı okumadım."

"Sana bir şey sorayım. Senin için hangisi daha önemli Lisa? Aleyhindeki bütün koşullara rağmen mümkün olan en iyi savunmayla mahkemeye çıkıp bu davayı kazanmak mı, yoksa kitap ve film haklarını almak mı?"

Lisa dudak büker gibi oldu, ama sonra hemen sorumu çarpıttı.

"Ama anlamıyorsun. Ben suçsuzum. Kimseyi öldür..."

"Hayır, sen anlamıyorsun. Bu denklemde senin suçsuz olup olmaman hiç önemli değil. Bu iş sadece mahkemede bunu kanıtlayıp kanıtlayamamamızla ilgili. Ve 'biz' derken aslında sadece *ben* demek istiyorum Lisa. Senin kahramanın benim Lisa, deri ceketli, Hollywood çakması Herb Dahl değil."

Lisa cevap vermeden önce uzun bir süre düşündü.

"Yapamam Mickey. Adam kefaletimi ödeyip beni dışarı çıkardı. Ona iki yüz bin dolara mal oldu. O parayı geri almak istiyor."

"Bu arada senin savunma ekibin açlıktan ölüyor."

"Hayır, sana borcumu ödeyeceğim Mickey. Söz veriyorum. Her şeyin yarısını alacağım ve sana ücretini ödeyeceğim."

"Herb iki yüz bin dolarını ve masraflarını çıkardıktan sonra. Anladığım kadarıyla o masraflar çok fazla olabilir."

"Michael Jackson'ın doktorlarından biri için yarım milyon aldığını söyledi. Üstelik bu sadece sansasyonel bir haber içinmiş. Film haklarını alabiliriz."

Lisa'ya olan sabrım taşmak üzereydi. Masanın üstünde Lorna'ya ait bir stres atma oyuncağı vardı. Küçük bir yargıç çekiciydi. Lorna bunu pazarlama ve promosyon amaçlı kullanmayı düşünüyordu. Firmanın adı ve telefon numarası yan tarafına yazılabiliyordu. Çekici alıp, sapını Herb Dahl'ın boğazıymış gibi var gücümle sıktım. Birkaç dakika sonra öfkem azaldı. Alet gerçekten işe yarıyordu. Lorna'ya bunlardan satın almasını söylemeye karar verdim. Kefalet bonocuları ofislerine ve sokak panayırlarına dağıtabilirdik.

"Pekâlâ," dedim. "Bu konuyu sonra konuşuruz. Şimdi içeriye gideceğiz. Sen Herb'ü evine yollayacaksın, çünkü senin davan hakkında konuşacağız ve bunu ayrıcalıklı ekip dışındaki insanların önünde yapmayız. Daha sonra onu arayıp, benim onayım olmadan hiçbir anlaşma yapmamasını söylersin. Anladın mı Lisa?"

"Evet."

Lisa'nın sesi azar yemiş bir çocuğunki gibi çıkmıştı.

"Ona gitmesini sen mi söylersin, yoksa benim mi halletmemi istersin?"

"Sen söyleyebilir misin Mickey?"

"Sorun değil. Sanırım burada işimiz bitti."

Tekrar oturma odasına döndüğümüzde Dahl anlattığı bir hikâyeyi bitirmek üzereydi.

"... ve bu daha *Titanic*'i yapmasından önceydi!"

Dahl bu esprisine güldü, ama odadakiler bu Hollywood mizahına aynı tepkiyi gösteremediler.

"Pekâlâ Herb," dedim. "Şimdi tekrar davayla ilgili çalışacağız ve Lisa'yla konuşmamız lazım. Seni yolcu etmem gerekiyor."

"Ama Lisa evine nasıl dönecek?"

"Benim bir şoförüm var, onu evine götürür."

Dahl tereddüt içinde yardım ister gibi Lisa'ya baktı.

"Tamam Herb," dedi Lisa. "Dava hakkında konuşmamız lazım. Eve varır varmaz seni ararım."

"Söz mü?"

"Söz."

"Mick, ben onu kapıdan uğurlarım," dedi Lorna.

"Hayır, sorun değil. Zaten arabama gitmem gerekiyordu."

Herkes barış madalyonu olan adamla vedalaştıktan sonra Dahl'la birlikte daireden çıktık. Binadaki her ünitenin bir dış çıkış kapısı vardı. Kings Road'a açılan ön kapıya doğru yürüdük. Posta kutusunun üstünde dağıtılan telefon rehberlerinden birini görüp aldım ve döndüğümde kapı açık kalsın diye bunu araya sıkıştırdım.

Ön tarafta park edilmiş arabama doğru yürüdük. Rojas ön tampona dayanmış, sigara içiyordu.

"Rojas, bagajı aç," diye seslendim.

Rojas içeriye uzanıp düğmeye bastı ve bagaj kapağını açtı. Dahl'a bir şey vermek istediğimi söyleyince arkamdan geldi.

"Beni buraya tıkmayacaksın, değil mi?"

"Pek sayılmaz Herb. Sadece sana bir şey vermek istiyorum."

Arabanın arkasına geçtik, kapağı sonuna kadar açtım.

"Vay canına, her şeyi buraya yerleştirmişsin," dedi dosya sandıklarını görünce.

Karşılık vermedim. Sözleşmelerin olduğu sandığı aldım ve bir gün önce Lisa'nın imzaladığı sözleşmeleri çıkardım. Arabanın ön tarafına geçip, buradaki çok amaçlı makineden fotokopilerini çıkardım. Bunları Dahl'a verdim, orijinalleri bende kaldı.

"İşte, zamanın olunca bunları oku."

"Bu nedir?"

"Lisa'yı temsil etmemle ilgili sözleşme. Standart metin. Ayrıca, davayla ilgili edinilen bütün gelirlere el koyma hakkı veren bir vekâletname. Dikkat edersen hepsini dün imzaladı ve tarihi attı. Yani, senin sözleşmeni hükümsüz kılıyor Herb. Küçük puntoyla yazılan maddeleri oku. Bütün haber yayın haklarını, kitap, film, televizyon, her şeyle ilgili haklarının kontrolünü bana veriyor."

Dahl'ın bakışları sertleşti.

"Dur bir dakika..."

"Hayır Herb, sen dur bir dakika. Kefalet bonosu için iki yüz bin papel bayıldığını, artı, Lisa'yı hapsettirmek için kim bilir ne kadar ödediğini biliyorum. Anlıyorum, bu işe büyük bir yatırım yaptın. Paranı geri alman için elimden geleni yapacağım. Er geç alırsın. Ama, burada ikinci durumdasın ahbap. Bunu kabullen ve bas geri. Önce benimle konuşmadan hiçbir anlaşma veya pazarlık yapma."

Parmağımla gözlerini dikmiş olduğu sözleşmeye vurdum.

"Sözümü dinlemezsen sana bir avukat gerekecek. Hem de en iyisinden. Seni iki yıllığına içeriye tıktırırım ve o iki yüz binin yanından bile geçemezsin."

Sözlerimi vurgulamak için ön kapıyı çarparak kapadım.

"Sana iyi günler dilerim."

Onu orada bırakıp orijinal kopyaları yerine koymak için bagaja yürüdüm. Kapağı kapatırken hâlâ graffitinin gölgesini görebiliyordum. Püskürtme boya yazıyı silmişti, ama arabanın cilasında kalıcı bir leke bırakmıştı. Florencia 13'ün bıraktığı iz hâlâ üstümde duruyordu.

Kaldırımda durmuş sözleşmelere bakan Dahl'ın yanından yürüyüp geçtim. Apartman giriş kapısında bırakılmış telefon rehberlerinden birini aldım ve rasgele bir sayfa açtım. İlanım oradaydı. Köşede benim gülümseyen yüzüm vardı.

EVİNİZİ KURTARIN!
HACZE KARŞI SAVAŞMADAN PES ETMEYİN
Michael Haller ve Ortakları Hukuk Bürosu
ARAYIN:
Tel: 323-988-0761
ZİYARET EDİN:
www.finanscehennneminehayır.com.
Se Habla Espanol

Parasını ödediğim gibi, ilanımın her sayfada bulunduğunu kontrol etmek için birkaç sayfaya daha baktım, sonra da rehberi tekrar yerine koydum. Hâlâ telefon rehberi kullanan var mıdır, bilmiyordum, ama belki işe yarar diye mesajımı bırakmıştım.

Daireye döndüğümde diğerleri sessizce beni bekliyorlardı. Lisa'nın bağışçısıyla birlikte gelmesi iş akışına tuhaf bir sekte vurmuştu. Takım ruhunu geliştirecek bir hamleyle işe tekrar başlamaya çalıştım.

"Pekâlâ, artık herkes herkesle tanıştı. Lisa, sen gelmeden önce davayı nasıl ele alacağımız ve ilerledikçe neleri bilmemiz gerektiği hakkında konuşuyorduk. Senin burada olman bizim için çok yararlı oldu, ama açıkçası dava sonunda suçsuz hükmü verilene kadar senin hapisten çıkacağını hiç sanmıyordum. Ama artık buradasın ve seni stratejimiz içine dahil etmek isteriz. Gruba söylemek istediğin bir şey var mı?"

Kendimi bir grup terapisi yönetiyormuş gibi hissettim. Ama Lisa direksiyona geçmek için gelen bu fırsatı kaçırmadı.

"Evet, her şeyden önce benim adıma gösterdiğiniz bütün çabalarınız için teşekkür etmek isterim. Hukukta suç ve masumiyet gibi şeylerin önemli olmadığını biliyorum. Önemli olan kanıtladığın şeydir. Bunu anlıyorum, ama sadece bu defalık bile olsa,

işitmenizin iyi olacağını düşündüğüm bir şey var. Bütün o suçlamalardan masumum. Bay Bondurant'ı öldürmedim. Umarım, bana inanırsınız ve duruşmada bunu kanıtlarız. Küçük bir oğlum var; bu çocuk annesiyle birlikte olmak zorunda."

Kimse karşılık vermedi, ama herkes ciddi bir ifadeyle başını salladı.

"Pekâlâ," dedim. "Sen gelmeden önce işbölümü yapıyorduk. Kim hangi işten sorumlu olacak, kimin ne yapması gerekli gibi şeyler. Bu görev dağılımına seni de dahil etmek isterim."

"Elimden geleni yaparım."

İskemlenin ucunda dimdik oturuyordu.

"Tutuklanmandan sonra polisler saatlerce evinde kaldılar. Karış karış arayıp, ellerindeki arama izninden aldıkları yetkiyle davada delil olabilecek çeşitli nesnelere el koydular. Elimizde bunların listesi var, senin de bakmanı isterim. Bu nesneler arasında senin dizüstü bilgisayarınla AKHD, Haciz Bir ve İki adlarında üç dosya var. Sen burada sahneye çıkıyorsun. Bize bir duruşma salonu ve yargıç tahsis edildiği anda hemen bir talepte bulunup, bilgisayarına ve dosyalarına bakmak için izin isteyeceğiz, ama o zamana kadar bilgisayarda ve dosyalarda neler olduğunu hatırlayabildiğin kadarıyla senin liste halinde yazmanı istiyorum. Başka bir ifadeyle, Lisa, o belgelerde polisin el koyma gereği duyduğu ne olabilir? Anlatabildim mi?"

"Tabii, bunu yapabilirim. Hemen bu gece çalışmaya başlarım."

"Teşekkür ederim. Senden istediğim bir şey daha var. Anlayacağın, bu iş duruşmaya giderse, hiç açık vermek istemiyorum. Hiç beklemediğimiz birinin ortaya çıkıp..."

"Neden giderse dedin?"

"Efendim?"

"Şimdi dedin ya. Eğer bu iş duruşmaya giderse. Eğer falan yok."

"Pardon. Dil sürçmesi. Ama bilesin diye söylüyorum, iyi bir avukat her zaman savcılığın yaptığı teklifleri dinler. Çünkü bu tip pazarlıklar sırasında savcılık makamının iddiasını neyin üstüne kurduğu ortaya çıkar. Bu nedenle, eğer sana bir uzlaşma için savcılık makamıyla konuşuyorum dersem, bil ki, daha derin bir amacım var."

"Tamam, ama şimdi tekrar söylüyorum, işlemediğim bir suçu kabul edecek değilim. Onlar bana bu eziyeti çektirirlerken gerçek katil elini kolunu sallayarak dolaşıyor. Dün gece o korkunç yerde hiç uyuyamadım. Hep oğlumu düşündüm... Eğer işlemediğim bir suçu kabullenirsem bir daha onun yüzüne nasıl bakarım?"

Gözyaşı musluklarını açacak sandım, ama Lisa kendini tuttu.

"Anlıyorum," dedim alçak sesle. "Şimdi, Lisa, seninle konuşmak istediğim başka bir konu da kocan."

"Neden?"

O anda uyarı flamalarının havalandığını gördüm. Zorlu bir araziden geçiyorduk.

"Hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. En son ne zaman ondan haber aldın? Ortaya çıkıp bize sorun yaratabilir mi? Senin daha önce de intikam eylemlerin olduğunu söyleyerek aleyhine ifade verebilir mi? Neyle karşılaşabileceğimizi bilmemiz gerek Lisa. Böyle bir şey hiç olmayabilir. Ama bir tehdit varsa, şimdiden bilmem lazım."

"Eşler birbirleri aleyhine ifade veremezler sanıyordum."

"Evet, ama burada gri bir alan var; özellikle de ikiniz birlikte yaşamadığınız için. Bu nedenle de burada açık vermek istemiyorum. Şu sıralarda kocanın nerede olduğu hakkında hiç fikrin var mı?"

Yasalar konusunda söylediğim şey pek doğru sayılmazdı, ama evliliklerinin dinamiği hakkında kocasının daha çok şey anlamasını ve bunu savunmada kullanıp kullanamayacağımızı bilmek istiyordum. Ayrı yaşayan ve görüşmeyen eşlerin ne yapacağı bilinemezdi. Müvekkiliniz aleyhine ifade vermelerine engel olabilirdiniz, ama onların duruşma salonu dışında savcılıkla işbirliği yapmalarına engel olamazdınız.

"Hayır, hiçbir fikrim yok," dedi Lisa. "Ama er geç ortaya çıkacağını varsayıyorum."

"Neden?"

Lisa bu sorunun cevabı çok kolaymış gibi avuçlarını açtı.

"İşin ucunda para var. Eğer bir televizyona veya bir gazeteye baktıysa, ne olup bittiğini anlayacak ve ortaya çıkacaktır. Bundan hiç şüpheniz olmasın."

"Meksika'dayken senin kredi kartı limitini en üst düzeye çıkardığını söylemiştin."

"Doğru. Rosarito Beach'te. Visa kartını dört bin dört yüz dolara yükseltti ve sonra bu limiti aştı. Bu kartı iptal ettirmek zorunda kaldım; elimizdeki son karttı. Ama iptal ettirirken onun izini sürme imkânını da yok ettiğimi fark etmemiştim. Yani, cevabım, onun şimdi nerede olduğunu bilmiyorum."

Cisco genzini temizledikten sonra konuşmaya katıldı.

"Temas kurulabilecek bir şey var mı? Telefonla hiç aradı mı, e-posta veya kısa mesaj attı mı?"

"Önceleri birkaç e-posta vardı. Sonra oğlunun doğum gününe kadar hiç ses çıkmadı. Bu da altı hafta önceydi."

"Oğlun ona nerede olduğunu sordu mu?"

Lisa kısa bir tereddütten sonra, hayır, dedi. Yalan söylemeyi beceremiyordu. Bir şeyler daha olduğunu anlamıştım.

"Nedir, Lisa?"

Lisa bir süre sustuktan sonra açıldı.

"Benim çok kötü bir anne olduğumu düşüneceksiniz, ama Tyler'ın onunla konuşmasına izin vermedim. Onunla tartışmaya başladık, sonra da telefonu kapadım. Daha sonra pişman oldum ve onu geri aramak istedim, ama numara bloke edilmişti."

"Ama bir cep telefonu var, değil mi?"

"Hayır. Eskiden vardı, ama o numara uzun süreden beri servis dışı. Beni kendi telefonuyla aramadı. Ya birinden ödünç aldı veya bana vermediği yeni bir numarası var."

"Belki de kullan-at telefonlardandır," dedi Cisco. "Her dükkânda satılıyor."

Evet, anlamında başımı salladım. Parçalanmış evlilik hikâyesi herkesi mahzunlaştırmıştı. Neden sonra konuştum.

"Lisa, yeniden temas kurarsa hemen bana bildirmeni istiyorum."

"Tamam."

Soruşturmacıma baktım. Gözlerimiz kilitlendi ve o sessiz iletişim sırasında ona Lisa'nın kocası hakkında her şeyi araştırmasını söyledim. Duruşmanın ortasında adamın pat diye ortaya çıkmasını istemiyordum.

Cisco anladığını göstermek için başını salladı. İşi yapacaktı.

"Birkaç şey daha var Lisa, sonra da işe başlamak için yeterli malzememiz olacak."

"Tamam."

"Polisler dün evini ararlarken sözünü etmediğimiz başka şeyleri de aldılar. Bunlardan biri senin günlüğün olarak listeye geçmiş. İçinde ne olduğunu biliyor musun?"

"Evet, bir kitap yazıyordum. Yolculuğum hakkında bir kitap."

"Yolculuğun mu?"

"Evet, bu davaya gelene kadar olan yolculuğum. Eylemimiz. İnsanlara evlerini kurtarmak için yaptığım yardımlar."

"Yani, protestolar ve eylemlerin bir günlüğü gibi bir şey mi?"

"Evet."

"O günlükte Mitchell Bondurant'ın adından söz ettiğini hatırlıyor musun?"

Lisa gözlerini yere çevirip hafızasını yokladı.

"Sanmıyorum. Ama söz etmiş olabilirim. Yani, bütün bu olanların ardında o var, gibi bir şey."

"Ona zarar vermekle ilgili bir şey değil mi?"

"Hayır, hiç öyle bir şey yok. Ve ona zarar vermedim. Bunu ben yapmadım!"

"Sana bunu sormadım Lisa. Sana karşı hangi delilleri öne süreceklerini anlamaya çalışıyorum. Yani, dediğine göre bu günlük bize sorun olmayacak, öyle mi?"

"Evet. Sorun olmayacak. İçinde kötü bir şey yok."

"Tamam, güzel."

Ekibimin diğer üyelerine baktım. Lisa'yla olan konuşmam bir sonraki sorumun ne olduğunu unutturmuştu. Cisco yardımcı oldu.

"Tanık?"

"Doğru. Lisa, dün sabah cinayet saatinde WestLand National'ın Sherman Oaks'taki binasının civarında bulundun mu?"

Bana hemen cevap vermeyince burada bir sorun olduğunu sezdim.

"Lisa?"

"Oğlum Sherman Oaks'taki bir okula gidiyor. Sabahları onu ben götürürüm ve o binanın yanından geçerim."

"Tamam. Demek ki, dün arabanla oradan geçtin. Hangi saatte?"

"Sekize çeyrek kala falan."

"Onu okula götürdüğün zaman, değil mi?"

"Evet."

"Peki, onu okula bıraktıktan sonra? Aynı yoldan mı dönüyorsun?"

"Evet, çoğu gün öyle yaparım."

"Ya dün? Dün hakkında konuşuyoruz. Aynı yoldan mı döndün?"

"Evet, sanırım öyle."

"Hatırlamıyor musun?"

"Hatırlıyorum, oradan dönüm. Ventura'dan Van Nuys'a, oradan da otoyola çıktım."

"Peki, Tyler'ı bıraktıktan sonra hemen dönüş yoluna mı çıktın, yoksa başka bir şey yaptın mı?"

"Kahve almak için durdum, sonra eve gittim. O zaman binanın önünden geçtim."

"Saat kaçtı?"

"Emin değilim. Saate bakmıyordum. Sanırım, sekiz otuz civarıydı."

"WestLand National civarında arabadan hiç çıktın mı?"

"Tabii ki hayır."

"Emin misin?"

"Elbette eminim. Böyle bir şeyi unutmam, değil mi?"

"Peki. Kahve almak için nerede durdun?"

"Ventura'da Woodman'ın yanındaki Joe's Joe'da. Hep oraya giderim."

Sustum; önce Cisco'ya sonra Aronson'a baktım. Cisco'nun daha önce verdiği raporda Mitchell Bondurant'ın saldırıya uğradığı anda elinde bir Joe's Joe bardağı olduğunu bildirmişti. Lisa'ya kahveci dükkânında Bondurant'ı gördü mü veya onunla etkileşti mi diye sormadım. Lisa'nın avukatı olarak bildiğim şeyler beni de bağlardı. Yalancı tanıklık için asla yardım edemezdim. Eğer Lisa bana Bondurant'ı gördüğünü, hatta onunla konuştuğu-

nu söyleyecek olursa, duruşmada ifade vermesi durumunda ona farklı bir hikâye anlattıramazdım.

Ondan bilgi alırken davanın daha bu kadar başlarında elimi kolumu bağlayacak bir şey olmaması için çok dikkat etmeliydim. Bunun bir çelişki olduğunu biliyordum. Misyonum edinebildiğim her bilgiyi öğrenmekti, ama şu anda bilmek istemediğim şeyler de vardı. Bazen bilgi insanı sınırlar. O şeyleri bilmemek iyi bir savunma yapabilmek için insana serbestlik sağlar.

Aronson bana bakıyordu; sıradaki soruyu neden sormadığımı merak ediyor olmalıydı. Ona bakıp, başımı iki yana salladım. Nedenlerimi sonra açıklayacaktım; bu da hukuk fakültesinde ona öğretmedikleri şeylerden biriydi.

Ayağa kalktım.

"Lisa, sanırım bugünlük bu kadarı yeter. Bize bir hayli bilgi verdin ve bunun üstünde çalışacağız. Şimdi şoförüm seni evine götürecek."

Yedi

On dört yaşındaydı ve hâlâ akşam yemeği olarak gözleme yemeyi seviyordu. Kızımla benim Studio City'deki DuPars'ta özel bir masamız vardı. Bu bizim çarşamba akşamı ritüelimizdi. Onu annesinin evinden alır, benim evime gitmeden önce durup gözlememizi yerdik. Evde o ödevlerini yaparken ben de davam üstünde çalışırdım. Hayatımdaki en değerli rutin işimdi.

Resmi velayet düzenlemesine göre Hayley'i her çarşamba gecesi ve iki haftada bir hafta sonları alıyordum. Noel ve Şükran günlerinde onu eski karımla sırayla alırdık, yazları da iki haftalığına benimle olurdu. Ama bu sadece resmi düzenlemeydi. Son bir yıl içinde ilişkiler iyi gidiyordu ve sık sık üçümüz birlikte bir şeyler yapabiliyorduk. Noel gecesi bir aile gibi akşam yemeği yemiştik. Bazen eski karım da bizimle gözleme yemeye geliyordu. Bu da benim için çok değerli bir şeydi.

Ama bu gece sadece Hayley ve ben vardık. Dava çalışmam Mitchell Bondurant'ın otopsisiyle ilgili protokolü incelemeyi kapsıyordu. Bunun içinde uygulanan işlemlerin ve banka otoparkında bulunan cesedin fotoğrafları da vardı. Bu nedenle oturduğu-

muz masada arkama yaslanmıştım ve bu ürpertici resimleri Hayley'in veya herhangi birinin görmemesi için özen gösteriyordum.

Bu arada Hayley de fen bilgisi ödevini yapmakta, maddenin değişimi ve yanma elementlerini çalışmaktaydı.

Cisco haklıydı. Otopsi sonucuna göre Bondurant başına sert bir cisimle çoklu darbe aldığı için beyin kanamasından ölmüştü.

Tam olarak üç nokta vardı. Protokolde maktulün başının bir çizimi görülüyordu. Başının tepesinde üç darbenin isabet ettiği yerler birbirlerine o kadar yakındı ki, bir çay fincanıyla örtülebilirdi.

Bu çizimi görmek beni heyecanlandırdı. Cesedin nasıl incelendiğini açıklayan ön sayfaya baktım. Mitchell Bondurant bir doksan beş boyunda, doksan kilo ağırlığında bir adam olarak tarif edilmişti. Lisa'nın ölçülerini bilmiyordum, bu nedenle o sabah Cisco'nun ona verdiği cep telefonu numarasını aradım. Kendi telefonuna polis el koymuştu; oysa bir müvekkile her an ulaşabilmek çok önemliydi.

"Lisa, ben Mickey. Çok çabuk cevap ver, boyun ne kadar?"

"Ne? Mickey, tam birlikte yemek yerken..."

"Sadece bana boyunu söyle, sonra yemeğine devam et. Yalan söyleme. Sürücü ehliyetinde ne yazıyor?"

"Hımm... bir yetmiş galiba."

"Bu kesin mi?"

"Evet. Ne olu..."

"Tamam, bana bu kadarı yeter. Şimdi yemeğine devam et. İyi geceler."

"Ne..."

Telefonu kapatıp Lisa'nın boyunu not defterime kaydettim. Yanına da Bondurant'ın boyunu yazdım. Beni heyecanlandıran şey, adamın katil zanlısından yirmi beş santimetre daha uzun

boylu oluşuydu ve kafatasını delen darbeler başının tepesine vurulmuştu. Bu da bir fizik sorunu ortaya çıkarıyordu. Jüriyi de şaşırtıp, cevabını kendilerinin bulacağı bir soruydu. İyi bir avukatın adamakıllı yararlanabileceği cinsten bir soruydu. Ufak tefek bir kadın olan Lisa Trammel, bir doksan beşlik Mitchell Bondurant'ın başının tepesine nasıl vurmuştu?

Tabii, cevap silahın boyutlarına olduğu gibi, maktulün pozisyonu gibi şeylere de bağlıydı. Eğer o sırada adam yerdeyse, bunların hiçbirinin önemi kalmazdı. Ne var ki, yine de o anda tutunacak bir şeydi. Hemen masada duran dosyalardan birini çekip içinden arama iadesi listesini çıkardım.

"Kimi aradın?" diye sordu Hayley.

"Müvekkilimi. Boyunun ne kadar olduğunu öğrenmem gerekiyordu."

"Neden ki?"

"Çünkü belki onun yaptığını söyledikleri şeyi yapıp yapmadığıyla ilgili olabilir."

El konulan eşyaların listesine baktım. Listede sadece bir çift ayakkabı vardı ve garajdan alınan bahçe ayakkabıları olarak tanımlanmıştı. Yüksek topuklu, platform tabanlı sandal veya bunlara benzeyen ayakkabı yoktu. Tabii, dedektifler aramayı otopsiden ve otopsi bulgularını öğrenmeden önce yapmışlardı. Bütün bunları aklımdan geçirdikten sonra bahçe işi ayakkabılarının pek yüksek topuğu olmayacağı sonucuna vardım. Eğer öldürme anında bu ayakkabıların giyildiğini düşünüyorlarsa, o halde Bondurant yine müvekkilimden yirmi beş santimetre daha uzun olacaktı – eğer saldırı anında ayakta idiyse.

Bu iyi olmuştu. Not defterimde boy uzunluklarının altını çizdim. Ama sonra aklıma sadece tek bir çift ayakkabıya el konulması geldi. Arama izni onlara cinayet sırasında kullanılmış olabilecek her şeye el koyma yetkisi veriyordu. Sadece bahçe işi

ayakkabılara odaklanmışlardı ve ben bunu bir türlü açıklayamıyordum.

"Annem şu sıra çok büyük bir dava üstünde çalıştığını söyledi."

Kızıma baktım. Benimle işim hakkında çok ender konuşurdu. Sanırım yaşı daha çok küçük ve her şeyi siyahla beyaz olarak gördüğü, gri alanlardan habersiz olduğu içindi. İnsanlar ya iyiydi ya kötüydüler ve ben de hayatımı kötüleri temsil ederek kazanıyordum. Öyleyse, konuşacak bir şey yoktu.

"Öyle mi? Eh, bu dava bir hayli ilgi topluyor."

"Evini almak isteyen adamı öldüren kadın, değil mi? Az önce onunla mı konuştun?"

"O adamı öldürmekle *suçlanıyor.* Henüz herhangi bir şeyden mahkûm olmadı. Ama, evet, konuştuğum kişi oydu."

"Neden boyunun ne kadar olduğunu öğrenmen gerekti?"

"Gerçekten bilmek istiyor musun?"

"Evet."

"Kendisinden çok daha uzun boylu bir adamı başının tepesine sert bir cisimle vurarak öldürdüğünü söylüyorlar. Ben de müvekkilim gerçekten bunu yapabilecek kadar uzun boylu mu diye merak etmiştim."

"Demek ki, Andy haklı olduğunu kanıtlamak zorunda kalacak, değil mi?"

"Andy mi?"

"Annemin arkadaşı. Annem senin davanda savcının o olduğunu söyledi."

"Andrea Freeman mı demek istiyorsun? Kısa saçlı, uzun boylu siyahi kadın mı?"

"Evet."

Demek ki, artık "Andy" olmuş, diye geçirdim içimden. Eski karımla sadece selamlaştıklarını söyleyen Andy.

"Demek ki, annenle sıkı arkadaşmışlar, öyle mi? Bunu bilmiyordum."

"Birlikte yoga yapıyorlar, bazen de Gina bizdeyken gelir ve annemle birlikte çıkarlar."

Gina ben uygun değilsem veya sosyal etkinliklerini bilmemi istemediği zamanlarda eski karımın eve çağırdığı bakıcıydı. Ya da birlikte çıktığımız zamanlarda.

"O halde, bana bir iyilik yap Hay. Konuştuklarımız hakkında veya benim telefon görüşmemle ilgili kimseye bir şey söyleme. Bu özel bir şeydi ve Andy'nin bilmesini istemem. Belki de o telefon görüşmesini senin yanında yapmamalıydım."

"Tamam, söylemem."

"Sağ ol tatlım."

Dava hakkında bir şeyler daha söyleyecek mi diye bekledim, ama kızım tekrar önündeki fen bilgisi ödevine döndü.

Ben de tekrar otopsi raporuna ve Bondurant'ın kafasındaki öldürücü yaraların fotoğraflarına baktım. Adli tıp uzmanı maktulün kafasındaki yaraların etrafını tıraş etmişti. Boyutlar belli olsun diye fotoğrafa bir cetvel eklenmişiti. Deri üstündeki darbe izleri pembemsi ve çember biçimindeydi. Deri yırtılmıştı, ama yaraların görülmesi için kanı yıkamışlardı. İki yara noktası üst üste, üçüncüsüyse üç santimetre ötesindeydi.

Silahın bıraktığı darbe izinin çember şeklinde olması bana Bondurant'ın bir çekiçle saldırıldığı izlenimini bıraktı. Ev onarımları konusunda pek iyi değilimdir, ama çoğu çekicin tepesinin yuvarlak, bazen de oyuk olduğunu bilirim. Adli tabibin alet izi uzmanı bunu mutlaka doğrulardı, ama bir adım önde olup, yapacakları hamleleri tahmin etmem her zaman iyi sonuç verirdi. Darbe izlerinin her birinde V şeklinde çentikler olduğunu fark ettim, ama bunlara bir anlam veremedim.

Arama iadesi listesine tekrar baktım, ama Lisa Trammel'ın garajında el konulan aletler arasında çekice rastlamadım. Bu ilginçti, çünkü daha az kullanılan pek çok başka şeyi almışlardı. Ama tabii, bu arama otopsi sonucu alınmadan ve bazı şeyler bilinmeden önce yapılmıştı. Polisler belirli bir alet yerine bütün aletleri almışlardı. Ama o soru hâlâ cevapsız duruyordu.

Çekiç neredeydi?

Çekiç *var mıydı*?

Bu da tabii, davanın ilk iki ağzı keskin kılıcı oluyordu. Savcılık tam teçhizatlı bir iş tezgâhında çekiç olmayışını işlenen suçla ilişkilendirebilirdi. Sanık çekici kullanarak maktulü öldürmüş, sonra da cinayetle ilgisini gizlemek için bunu bir yere atmıştı.

Savunma tarafıysa çekiç olmayışını davalının beraatı için kullanabilirdi. Cinayet silahı yok, davalıyla hiçbir bağlantısı yok, o halde ortada dava yok.

Kağıt üstünde bu iş kolay görünüyordu. Ama her zaman öyle olmazdı. Jüri üyeleri böyle durumlarda genellikle savcılığın tarafını tutarlardı. İsterseniz buna kendi sahanda oynamanın avantajı deyin. Savcılık her zaman kendi sahasında oynayan takım olurdu.

Yine de Cisco'ya bu çekiç işini araştırmasını söylemeyi aklımın bir ucuna yerleştirdim. Lisa Trammel'la da konuşup, ne biliyorsa öğrenecektim. Kocasının izini bulup ona sadece evde hiç çekiç var mıydı ve var idiyse ne oldu diye sormak için.

Sonraki otopsi fotoğrafları kafa derisi tekrar kafatası üstüne çekildikten sonra paralanmış kafa kemiğini gösteriyordu. Hasar büyüktü, kafa kemiği darbelerin üçüyle de delinmiş ve dalga biçimli bir iz bırakarak kemiği kırmıştı. Yaralar öldürücü olarak tanımlanmıştı ve fotoğraflar da bu sonucu kesinlikle doğruluyordu.

Otopside birkaç başka kesik, sıyrık, hatta kırık ve kırık üç diş olduğu da belirtiliyordu, ama adli tıp uzmanı bu yaraların Bondurant saldırı sırasında yüzüstü düştüğü için oluştuğuna karar vermişti. Bondurant yere düşmeden önce ölmemişse bile, kendinde değildi. Listede savunmayla ilgili yara yoktu.

Otopsi protokolünde Los Angeles polisinin adli tabibe verdiği, cinayet mahallinin renkli fotoğrafları da vardı. Tam bir set değildi, ama altı resimde cesedin bulunduğu zamanki yerini gösteriyordu. Gerçek fotoğrafların olduğu eksiksiz seti edinmek isterdim, ama bir yargıç tayin edilene ve Andrea Freeman'ın delillere koyduğu ambargoyu kaldırana kadar bunlar elime geçmeyecekti.

Suç mahalli fotoğrafları otoparkta, iki otomobil arasında bulunan Bondurant'ın cesedini değişik açılardan gösteriyordu. Lexus SUV marka otomobilin sürücü kapısı açıktı. Joe's Joe dükkânının kahve bardağı yere dökülmüş kahvenin üstündeydi. Hemen yanında kapağı açık bir evrak çantası vardı.

Bondurant yüzüstü yatıyordu, başının arkası ve tepesi kanla kaplıydı. Gözleri açıktı ve beton zemine bakıyordu.

Fotoğraflarda zemin üstündeki kan damlalarının yanında delil işaretleri vardı. Bu kanların maktulden akan mı yoksa cinayet silahından damlayan kanlar mı olduğunu belirleyen bir analiz yoktu.

Evrak çantası da bana ilginç geldi. Kapağı neden açıktı? İçinden bir şey alınmış mıydı? Katil Bondurant'ı öldürdükten sonra çantanın içini karıştıracak kadar orada kalmış mıydı? Eğer öyle idiyse, bu cinayet soğukkanlılıkla ve planlanarak işlenmiş demekti. Otopark bankadaki işlerine gelen çalışanlarla doluyordu. Kurbanının cesedi hemen yanındayken onun çantasını karıştırmak büyük bir riski göze almak olurdu ve intikam duygusuyla

hareket eden bir katilin yapacağı şey değildi. Bir amatör işi değildi.

Bu sorularla ilgili birkaç not daha kaydettikten sonra son bir hatırlatma maddesi ekledim. Cisco'dan otoparkta tahsisli bir park yeri var mı diye araştırmasını isteyecektim. O park yerinde Bondurant'ın adı yazılı mıydı? Savcılığın pusu kurma iddiasına göre Trammel Bondurant'ın ne zaman nerede olduğunu biliyordu. Duruşmada bunu kanıtlamak zorundaydılar.

Trammel dosyalarını kapatıp bir lastik bantla bunları sardım.

"Nasıl gidiyor?" diye sordum kızıma.

"İyi," dedi Hayley.

"Bitirmek üzere misin?"

"Yemeğimi mi, ödevimi mi?"

"İkisini de."

"Yemeğim bitti, ama hâlâ sosyal bilimler ve İngilizce ödevlerim var. Ama istersen, gidebiliriz."

"Bakmam gereken birkaç dosyam var. Yarın duruşmaya çıkacağım."

"Cinayet davası mı?"

"Hayır, başka davalar."

"Evlerinde kalmaya çalışan insanlara yardım ettiğin şeyler gibi mi?"

"Evet."

"Neden bu konuda o kadar çok dava var?"

Olay bebeklerin ağzına bile düşmüştü.

"Açgözlülükten, tatlım. İşin başında herkesin açgözlülüğü geliyor."

Bu kadarı ona yetecek mi, diye baktım, ama kızım tekrar ödevine dönmedi. Daha çok açıklamamı bekler gibi bana bakıyordu. On dört yaşında olmasına rağmen, ülke insanlarının çoğunun ilgilenmediği şey onun ilgisini çekiyordu.

"Olay şu: Çoğu zaman bir ev veya daire almak adamakıllı para gerektirir. Bu nedenle birçok insan satın almaktansa kirada oturur. Ev satın almak isteyen çoğu insan ortaya büyük miktarda bir para koymak zorundadır, ama çoğu zaman bütün bir evi alacak paraları çıkışmaz, bu nedenle bir bankadan kredi alırlar. Banka onların yeterli paraları var mı diye ve ne kadar kazandıklarına bakıp karar verir. Buna mortgage veya ipotek deniyor. Böylece her şey güzel görünür, insanlar evlerini satın alıp yıllar boyunca aylık ödemeler yaparlar. Bu sana bir şey ifade ediyor mu?"

"Yani, bankaya kira öder gibi oluyor."

"Onun gibi. Ama bir ev sahibine kira ödüyorsan evin mülkiyetini alamazsın. İpotek söz konusu olunca mülkiyetin de olması gerekir. Artık o senin evindir ve söylendiğine göre Amerikan rüyası, kendi evinin sahibi olmandır."

"Senin evin senin mi?"

"Evet. Annen de evinin sahibi."

Kızım anlamış gibi başını salladı, ama on dört yaşında bir çocuğun anlayabileceği düzeyde bir açıklama yaptığıma emin değildim. Ebeveynlerinin ayrı adreslerde, ayrı ipotekleri oluşunda bir Amerikan rüyası görmüyordu.

"Bir süre önce ev satın alma işini kolaylaştırdılar. Çok geçmeden, bir bankaya veya bir ipotek komisyoncusuna giden herkese ev kredisi verilmeye başlandı. Bu işlemler sırasında birçok sahtekârlık ve dolandırıcılık yaşandı ve kredi verilmemesi gereken pek çok kişiye kredi verildi. Bazen kredi almak isteyen kişiler yalan söyledi, bazen de kredi verenler. Milyonlarca kredi işleminden söz ediyoruz Hayley; bu kadar çok işlem yapılırken hepsini kontrol edecek sayıda insan olmuyor."

"Yani, kimse kimseye borcunu ödetemedi mi?"

"Öyle şeyler de oldu, ama çoğu olayda insanlar ödeyebileceklerinden çok daha fazlasına borçlanmışlardı. Ve bu kredilerde de-

ğişken faizler vardı. Bu faiz oranları ev sahibinin her ay ne kadar ödeyeceğini belirliyordu ve bazen çok yüksek miktarlara çıkabiliyordu. Bazı durumlarda balon ödeme dedikleri şey olurdu ve beş yılın sonunda kredi tutarının tamamını ödemen isteniyordu. Çok uzun ve karmaşık bir hikâyeyi kısaca özetlersek, ülke ekonomisi düşüşe geçince evlerin değeri de düştü. Bu da bir kriz yarattı, çünkü ülkedeki milyonlarca insan satın aldıkları evlerin borcunu ödeyemez oldular; evlerini de satamıyorlardı, çünkü evlerin değeri borç miktarının altında kalmıştı. Ama bu durum bankaların ve diğer kredi vericilerle yatırım sendikalarının umurunda değildi. Sadece paralarını geri almak istiyorlardı. İnsanlar taksitlerini ödeyemeyince de onların evlerine el koymaya başladılar."

"Bu yüzden de insanlar seni tutuyorlar."

"Bazıları. Ama milyonlarca haciz işlemi var. Bu kredi vericilerin hepsi paralarını geri istiyorlar; bazıları kötü şeyler yapıyor ya da kötü şeyler yapmaları için adam tutuyorlar. Yalan söylüyorlar, hile yapıyorlar ve yasalara uygun olmayan yollarla insanların evlerini ellerinden alıyorlar. İşte burada ben devreye giriyorum."

Kızıma baktım. Herhalde çoktan kopmuş olmalıydı. İkinci dosya yığınını önüme çekip en üsttekini açtım. Bir yandan okurken anlatıyordum.

"Şimdi, bak, yaptığım şey şu. Bu aile altı yıl önce bir ev satın almış ve aylık taksitleri dokuz yüz dolarmış. İki yıl sonra işler boka sarınca..."

"Baba!"

"Pardon. İki yıl sonra ülkenin ekonomisi düşüşe geçince, faiz oranları artmış, tabii, taksit miktarı da. O sırada okul otobüsü sürücüsü olan koca bir kaza geçirince işinden olmuş. Bunun üzerine karıkoca bankaya gitmişler ve, 'Bir sorunumuz var,' demişler. 'Ev borcumuzu ödeyebilmemiz için kredimizi yeniden yapılandırabilir veya ödeme koşullarını değiştirebilir miyiz?' Buna kre-

di değişikliği deniyor, ama aslında palavra. Bu insanlar bankaya gitmekle doğru işi yapmışlar, ama banka da onları yüreklendirip, tamam, sizin işinizi halledeceğiz, demiş. Biz gerekli değişikliği yaparken siz ödeyebileceğiniz miktarı ödemeye devam edin. Böylece, ödeyebilecekleri miktarı vermeyi sürdürmüşler, ama bu yetmemiş. Bekleyip durmuşlar, ama bankadan hiç ses çıkmamış. Ta ki, postadan gelen ihbarla evlerine haciz konulduğunu öğrenene kadar. İşte yamukluk burada ve ben de bu konuda bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Davut'la Golyat hikâyesi gibi Hayley. Devasa finans kurumları insanları acımasızca eziyor ve benim gibi karşılarında dikilen fazla insan bulmuyorlar."

Kızıma bu açıklamayı yaparken nihayet neden hukukun bu özel alanına kapıldığımı anlamaya başlıyordum. Evet, bazı müvekkillerim sadece sistemi istismar ediyorlardı. Onlar da en az çatıştıkları bankalar kadar şarlatandılar. Ama bazı müvekkillerim de yoksul kesimin ezilmiş insanlarıydılar. Toplumun gerçek mazlumlarıydılar ve ben onların adına mücadele edip, mümkün olduğu kadar uzun zaman evlerinin kendilerinde kalmaları için çalışıyordum.

Hayley kurşunkalemini eline almış, ben bitirir bitirmez ödevine dönmek için sabırsızlanıyordu. Bu çok nazik bir sinyaldi; herhalde annesinden öğrenmiş olmalıydı.

"Her neyse, işte hadise bundan ibaret. Artık ödevine dönebilirsin. İçecek bir şey veya tatlı ister misin?"

"Baba, bu kekler zaten tatlı."

Kızımın diş telleri vardı ve açık yeşil renkteydi. Konuştuğu zaman gözlerimi dişlerinden alamıyordum.

"Evet, doğru. O halde, içecek başka bir şey ister misin? Biraz daha süt?"

"Hayır, istemiyorum."

"Pekâlâ."

Ben de kendi işime döndüm ve önümdeki üç haciz dosyasını birbirinden ayırdım. Radyo ilanları sayesinde o kadar çok iş çıkıyordu ki, duruşmaları gruplar halinde toplamaya başlamıştık. Yani, aynı yargıç önüne çıkacağımız davaları aynı güne getiriyorduk. O sabah Yargıç Alfred Byrne önünde üç oturuma katılmıştım. Bunların üçü de kredi vericisi veya ipotek komisyoncusu tarafından uygulanan haksız haciz ve hile iddiasıyla yaptığım savunmaydı.

Üç davada da haciz uygulamasını erteletmiştim. Müvekkillerim evlerinde kalacaklar ve taksitlerini ödemek zorunda kalmayacaklardı. Karşı taraf bunu haciz salgını kadar büyük bir sahtekârlık olarak görüyordu. Karşı tarafın avukatı kaçınılmaz sonucu geciktirerek asıl sahtekârlığı benim yaptığımı söyleyerek benden nefret ediyordu.

Bence sakıncası yoktu. Ceza avukatı olarak nefret edilmeye alışkındım.

"Kek yemek için çok mu geç kaldım?"

Başımı kaldırıp bakınca eski karımın gelip, kızımın yanına oturduğunu gördüm. Hayley itiraz etmeye fırsat bulamadan onun yanağına bir öpücük kondurdu. Kızım böyle şeylerden hoşlanmayacak bir yaştaydı. İçimden, keşke benim yanıma oturup yanağıma öpücük kondursaydı, diye geçirdim. Ama bekleyebilirdim.

Yer açmak için masadaki dosyaları çektim.

"Kek yemek için hiçbir saat geç değildir."

Sekiz

Lisa Trammel ertesi salı günü resmi olarak mahkemeye çağrıldı. Bu rutin oturumun amacı Lisa'nın savunmasını kayda geçirmek ve eyaletin hızlı duruşma talebine uyarak işlemleri başlatmaktı. Ne var ki, müvekkilim kefaletle serbest kaldığı için büyük ihtimalle hızlı duruşma istemeyecektik. Lisa özgür olduğu sürece acele etmenin bir nedeni yoktu. Dava tıpkı bir yaz fırtınası gibi yavaş yavaş ivme kazanacak ve savunma tarafı tam hazır olduğunda başlayacaktı.

Ama bu tebliğ duruşması Lisa'nın etkili bir şekilde "Suçsuzum!" beyanatının hem kayıtlara geçmesi hem de oradaki medya tarafından videoya alınmasını sağladı. Her ne kadar duruşmaya katılanların sayısı Lisa'nın ilk mahkemeye çıkışına göre daha azsa da –çünkü ulusal medya adli sistem içinde süregelen ve sıradanlaşan davalara ilgi duymazdı– yerel medya tam kadro oradaydı ve bu on beş dakikalık oturum çok iyi kaydedilmişti.

Tebliğ duruşması ve ön duruşma için Yüksek Mahkeme Yargıcı Dario Morales atanmıştı. Ön duruşma sadece iddia edilen suçlamaları resmileştirmek amacını güderdi. Lisa o zaman da suçlamalara cevap vermek durumundaydı, ama daha sonra da-

vaya yeni bir yargıç atanacak ve asıl duruşma o zaman başlayacaktı.

Tutuklandığından beri Lisa'yla neredeyse her gün telefonla konuştuğum halde, onu bir haftadan fazla bir zamandır görmemiştim. Benimle buluşması için yaptığım davetleri geri çevirmişti ve şimdi bunun nedenini anlıyordum.

Mahkemeye geldiğinde bambaşka bir kadın gibi görünüyordu. Saçı havalı bir şekilde dalgalı kesilmiş, yüzü fazlasıyla pembe ve pürüzsüz görünüyordu. Salonda bir anda dolaşan fısıltılara göre daha iyi görüntü vermek için botoks tedavisi görmüş olmalıydı.

Bu fiziksel değişiklik ve üstündeki yeni ve şık elbise Herb Dahl'ın işi olmalıydı. İkisi artık ayrılmaz bir bütün olmuşlardı ve Dahl'ın bu işe bu kadar dahil olması canımı sıkmaya başlamıştı. Durmadan ofis numaramı arayıp yapımcı ve senaryo yazarları tavsiye ediyordu. Lorna her seferinde Lisa Trammel haberinden nemalanmak isteyen bu tipleri oyalamaktaydı. İnternetteki Sinema Veri Bankası'nda kısa bir araştırma sonunda Dahl'ın tavsiye ettiği bu kişilerin çapsız Hollywood şarlatanları ve fırsatçıları oldukları ortaya çıktı. Giderek büyüyen masraflarımızı karşılamak için Hollywood'dan gelecek nakit iyi olurdu tabii, ama bu kişiler hep önce sözleşme yapalım, paranı sonra alırsın, diyen tiplerdi ve bu da işimize gelmezdi. Bu arada kendi temsilcim bize maaşları ödeyebileceğimiz, yeni bir ofis kiralayabileceğimiz ve Dahl'ı sepetlemek için ona bir şeyler verebilecek kadar ön ödeme alacağımız bir anlaşma yapmak için uğraşmaktaydı.

Hemen her mahkeme celsesinde en önemli bilgiler ve hareketler tutanaklara geçen şeyler değildir. Aynı şey Lisa'nın celsesinde de geçerliydi. Suçlamalara karşı savunması rutin olarak kayda geçtikten ve Morales ön duruşma için iki hafta sonrasına gün verdikten sonra yargıca mahkemenin göz önünde bulundur-

masını istediğimiz bazı dilekçelerimiz olduğunu söyledim. Morales kabul edince öne çıkıp zabıt kâtibine beş ayrı dilekçe verdim. Kopyalarını da Andrea Freeman'a uzattım.

İlk üç dilekçeyi, Los Angeles polisinin arama izni başvurusunu, Dedektif Kurlen'in Lisa'yı sorguya çekişinin, Miranda'yla ilgili sorularının ve Lisa'nın tutuklanışının videosunu didik didik eden Aronson hazırlamıştı. Aronson bunlarda tutarsızlıklar, işlem hataları ve gerçeklerin abartılmış olduğunu tespit etmişti. Hazırladığı dilekçelerle banda alınan sorgulamanın ve davalının evindeki aramada toplanan bütün delillerin geçersiz sayılması talep ediliyordu.

Dilekçeler iyi düşünülmüş ve ikna edici bir üslupla yazılmıştı. Hem Aroson'la hem de özgeçmişi masama geldiğinde onda bir cevher olduğunu sezdiğim için kendimle gurur duyuyordum. Ama işin gerçeği, bu dilekçelerin pek işe yaramayacağının da farkındaydım. Hiçbir yargıç bir cinayet davasında delilleri geçersiz saymak istemezdi. Ona oy verenlerin gelecek sefer de oy vermesini istiyorsa bunu yapmazdı. Böylece, mevcut durumu sürdürmek için yollar arayacak ve jüri önüne getirilen delillere göre karar verecekti.

Buna rağmen Aronson'un dilekçeleri savunma stratejisinde önemli bir rol oynuyordu. Çünkü bunlara ilave iki başka dilekçe daha vardı. Bunlardan birinde delil takası sürecinin hızla başlatılması ve WestLand Financial'da bulunan Lisa Trammel ve Mitchell Bondurant'la ilgili bütün kayıtlara ve muhtıralara savunmanın erişebilmesi talep ediliyordu. Diğerindeyse Trammel'ın polis tarafından el konan dizüstü bilgisayarını, cep telefonunu ve bütün kişisel belgelerini savunmanın da inceleyebilmesi için savcılığın izin vermesi isteniyordu.

Morales savunmaya ve savcılığa eşit davranmak isteyeceği için, onu Hz. Süleyman çözümüne doğru sürüklemeyi planla-

mıştım. Bebeği ortadan kesmek. Delillerin geçersiz sayılması dilekçesini reddet, ama savunmanın diğer iki dilekçesinde talep ettiği şeyleri kabul et.

Tabii, hem Morales hem de Freeman bu yolların yabancısı değillerdi ve benim stratejimi bir kilometre öteden bile anlayacaklardı. Ama bunu anlamaları, engel olabilecekleri anlamına gelmezdi. Bunlar bir yana, cebimde henüz kaydettirmediğim altıncı bir dilekçe vardı ve bunu son kozum olarak tutuyordum.

Morales dilekçelere cevap vermesi için Freeman'a on gün süre verdikten sonra celseyi kapattı ve bir sonraki davaya geçti. İyi bir yargıç her zaman davaların hızla akmasını sağlar. Lisa'ya savcıyla konuşacağım için beni koridorda beklemesini söyledim. O sırada Dahl'ın salon girişinde onu beklemekte olduğunu fark ettim. Lisa'yı koluna takıp dışarıya çıkarmak için hevesle bekliyordu. Onunla sonra ilgilenmeye karar verip savcılık masasına yürüdüm. Freeman başını eğmiş, not defterine bir şeyler yazmaktaydı.

"Hey, Andy?"

Başını kaldırıp bana baktı. Ona Andy diyebilecek bir arkadaşını göreceğini tahmin ettiği için gülümsemeye başlamıştı. Ben olduğumu görünce o gülümseme hemen buhar oldu. Altıncı dilekçemi önüne koydum.

"Zaman bulunca şuna bir bakıver. Yarın sabah kaydettireceğim. Bugün mahkemeyi evrak yağmuruna tutmak istemedim. Yarın sabah da versem olur, ama konu seninle ilgili olduğu için önceden görmen gerekebilir."

"Benimle mi? Sen neden söz ediyorsun?"

Cevap vermedim. Onu orada bırakıp, duruşma salonundan çıktım. Kapıdan dışarıya adımımı atar atmaz müvekkilimle Herb Dahl'ı yarım daire oluşturmuş bir grup muhabir ve kamera

önünde gösteri yaparken buldum. Hemen Lisa'nın arkasına geçip kolunu tuttum ve tam bir şeyler söylerken onu geri çektim.

"Hepsi bu kadardı arkadaşlar!" dedim en sevimli halimle.

Lisa bana direndiyse de onu bu sürüden koparıp uzaklaştırdım ve koridorda yürümeye zorladım.

"Ne yapıyorsun?" diye diklendi. "Beni mahcup ettin!"

"Seni mi mahcup ettim? Lisa, o herifle birlikte olduğun zaman sen kendini mahcup ediyorsun. Sana onu bırakmanı söylemiştim. Şimdi şu haline bir bak, sinema yıldızı gibi makyaj yapmışsın. Bu bir duruşma Lisa, *Eğlence Gecesi* programı değil."

"Onlara hikâyemi anlatıyordum."

Konuşmalarımızın işitilemeyeceği kadar kalabalıktan uzaklaştıktan sonra durdum.

"Lisa, medyaya böyle açık açık konuşamazsın. Sonra dönüp kıçından ısırırlar."

"Sen ne diyorsun? Bu olayı benim açımdan anlatmak için çok iyi bir fırsattı. Burada tezgâha getiriliyorum ve derdimi anlatma zamanım geldi. Sana söylemiştim, suçlu insanlar konuşmaz."

"Sorun şu, Bölge Savcılığı'nın da bir medya birimi var ve senin hakkında çıkan her haberi ve yayını kaydediyorlar. Söylediğin her şeyin bir kopyası onlarda olur. Ve verdiğin demeçlerde en küçük bir farklılık olursa ensene yapışırlar. Bunu kullanarak jüri önünde seni yerle bir ederler. Böyle bir riske girmeye değmez Lisa. Bırak, senin adına ben konuşayım. Ama ille de hikâyeni kendin anlatmak istiyorsan, seni hazırlarız, prova yaparız ve bunu medyayı etkileyecek şekilde planlarız."

"Ama işte burada Herb devreye giriyor. O da benim..."

"Sana bir kez daha açıklayayım Lisa. Herb Dahl senin avukatın olmadığı gibi, onun önceliği senin nihai çıkarların değil. Herb Dahl'ın kendi çıkarları var. Tamam mı? Sana bir türlü anlatamıyorum. Onu uzaklaştırman gerekiyor. O adam..."

"Hayır! Bunu yapamam! Beni gerçekten umursayan tek kişi o."

"Şimdi kalbimi kırdın işte Lisa. Seni umursayan tek kişi oysa, hâlâ o insanlarla konuşarak ne yapıyor?"

Elimle o fotoğrafçı ve muhabir kümesini işaret ettim. Dahl hâlâ önlerine istedikleri yemleri atıyordu.

"Onlara ne anlatıyor Lisa, biliyor musun? Ben hiç bilmiyorum ve bu çok tuhaf, çünkü sen davalısın ve ben senin avukatınım. O kim?"

"Benim adıma konuşabilir," dedi Lisa.

Dahl'ın el kol hareketleriyle muhabirlere beyanat verişini izlerken duruşma salonu kapısının açıldığını gördüm. Andrea Freeman elinde altıncı dilekçem olduğu halde hışımla dışarıya çıktı; gözleriyle koridoru tarıyordu. Önce gazeteci grubuna odaklandı, ama benim orada olmadığımı gördü. Radarı beni belirleyince yönünü değiştirip doğruca bana doğru gelmeye başladı. Birkaç muhabir peşine takılıp bir şeyler sordu, ama Freeman onları sertçe savuşturdu.

"Lisa, şu banklardan birine gidip otur ve beni bekle. Sakın muhabirlerle konuşma."

"Ama..."

"Dediğimi yap."

Lisa benden uzaklaşırken Freeman yanıma geldi. Çok öfkelenmiş olduğu gözlerindeki kıvılcımlardan belliydi.

"Bu ne demek oluyor, Haller?"

Belgeyi bana doğru kaldırdı. Burnumun dibine kadar yaklaştığı halde sükûnetimi korudum.

"Eh," dedim. "Bence ne olduğu çok belli. Çıkar çatışması bulunduğu için senin davadan alınmanı isteyen bir dilekçe."

"*Benim* mi çıkar çatışmam var? Ne çatışması?"

"Bak, Andy... sana Andy diyebilirim, değil mi? Yani, kızım öyle diyebiliyorsa, sanırım benim de öyle deme hakkım vardır."

"Zırvalamayı bırak Haller."

"Tabii. Çıkar çatışması diye itiraz ettiğim şey, bu davayı eski karımla konuşuyor olman ve..."

"Eski karın benimle aynı ofiste çalışan bir savcı olduğu için mi?"

"Bu doğru, ama bu konuşmaların tamamı ofiste geçmemiş. Dahası, yoga salonunda, kızımın ve bildiğim kadarıyla Valley'de yaşayan onlarca insanın önünde geçmiş."

"Hadi canım. Bu kadar saçmalık olmaz."

"Öyle mi? O halde, neden bana yalan söyledin?"

"Sana hiçbir zaman yalan söylemedim. Sen neden..."

"Karımı tanıyor musun diye sorduğum zaman bana sadece selamlaştığınızı söyledin. Bu pek doğru sayılmaz, değil mi?"

"Sadece seninle ayrıntılara girmek istememiştim."

"Bu nedenle yalan söyledin. Dilekçede bundan söz etmedim, ama kaydettirmeden önce ekleyebilirim. Önemli olup olmadığına yargıç karar verir."

Freeman sinirli bir soluk vererek pes etti.

"Ne istiyorsun?"

Etrafa bakındım. Bizi işitebilecek kimse yoktu.

"Ne mi istiyorum? Bu oyunu benim de senin yöntemlerinle oynayabileceğimi göstermek istiyorum. Hırtlık edersen, ben de o kadar hırt olurum."

"Yani, ne istiyorsun Haller? Karşılığı ne olacak?"

Başımı öne salladım. Şimdi uzlaşma noktasına geliyorduk.

"Yarın bunu kaydettirirsem, davadan alınacağını biliyorsun. Yargıç savunma lehine bir karar verecektir. Davasını hükümsüz kılabilecek her şeyden kaçınacaktır. Üstelik Bölge Savcılığı büro-

sunda üç yüz tane savcı olduğunu biliyor. Kolayca senin yerine başka birini gönderebilirler."

Dahl'ın etrafını sarmış olan muhabirleri işaret ettim.

"Bütün o muhabirleri ve gösterilen ilgiyi görüyor musun? Bütün bunlar uçup gidecek. Belki de kariyerinin en büyük davası buyken, bir anda yok olacak. Basın toplantıları, manşetlere geçme, spot ışıkları önünde olma... bunların hiçbiri olmayacak. Hepsi senin yerini alan kişiye gidecek."

"Her şeyden önce, buna karşı savaşacağım ve Yargıç Morales'in senin bu saçmalığına inanacağı da kesin değil. Ona yapmak istediğin şeyi aynen anlatacağım. İt gibi korktuğun bir savcıdan kurtulmak için yaptığın bir numara olduğunu söyleyeceğim."

"Ona ne istersen anlat, ama hâlâ yargıca, halka açık bir duruşmada on dört yaşındaki kızımın dün gece yemek yerken bana dava hakkındaki olguları nasıl söyleyebildiğini de açıklamak zorunda kalacaksın."

"Saçmalık. Kızını bu işte kullandığın için utan..."

"Ne, ben mi yalancıyım yoksa kızım mı? Çünkü onu da mahkemeye getirebiliriz. Patronlarının böyle bir şeyin yol açacağı manzaradan ya da gazetelerde çıkacak manşetlerden hoşlanacağını pek sanmam. Örneğin, bölge savcısı on dört yaşındaki çocuğu sorguya çekip, ona yalancı diyor. Çok tatsız olur, değil mi?"

Freeman sırtını dönüp, ayrılmak için bir adım attı, ama sonra durdu. Onu kıstırdığımı biliyordum. Beni ve davayı bir yana bırakıp gitmesi gerekirdi, ama bunu yapamıyordu. O davayı ve ona kazandıracağı her şeyi istiyordu.

Bana döndü. Sanki orada yokmuşum, sanki ölmüşüm gibi bana baktı.

"Tekrar soruyorum, ne istiyorsun?"

"Yarın bu dilekçeyi kayda geçirmek istemiyorum. WestLand belgelerini ve müvekkilimin eşyalarını geri almak için verdiğim iki dilekçeyi geri çekmeyi yeğlerim. İstediğim tek şey işbirliği

yapmak. Delil takasını adil ve dostça uygulamak. Bu işin şimdi başlamasını istiyorum, daha sonra değil. Hakkım olan bir şeyi her istediğimde yargıcın önüne çıkmak istemiyorum."

"Seni baroya şikâyet edebilirim."

"Güzel, ikimiz de karşılıklı şikâyette bulunuruz. İkimizi de soruştururlar ve savunma tarafının avukatının eski karısı ve kızıyla dava hakkında konuştuğun için senin uygunsuz davrandığını öğrenirler."

"Kızınla konuşmuş değilim. Sadece o sırada oradaydı."

"Eminim baro bu farkı gözden kaçırmayacaktır."

Karşımda bir an için debelendiğini hissettim. Hamle sırası ondaydı ama ona bitirici tek bir darbe gerekiyordu.

"Ha, sahi, eğer yarın bu dilekçeyi verirsem *Times*'a da bir haber çıtlatmayı ihmal etmeyeceğim. Onların mahkeme muhabiri kimdi? Salters mı? Eminim bu küçük yan hikâyeyi ilginç bulacaktır. Haberin kreması olur."

Freeman o anda her şey netleşmiş gibi başını öne salladı.

"Dilekçelerini geri çek," dedi. "İstediğin her şey cuma akşamına kadar eline geçecek."

"Yarın."

"Yeterince zaman yok. Hepsini bir araya getirip fotokopilerini çıkarmam gerekiyor. Fotokopi ofisi hep kalabalıktır."

"O halde, perşembe öğleye kadar, yoksa dilekçeyi veririm."

"Pekâlâ hıyar herif."

"Güzel. Bunların tümünü inceledikten sonra belki uzlaşma için masaya oturabiliriz. Sağ ol Andy."

"Defol git Haller! Uzlaşma falan da olmayacak. Sizi mıhladık; karar okunduğu zaman da müvekkilime değil, senin yüzüne bakacağım."

Dönüp yürümeye başladı, ama bir adım sonra yine durup tekrar bana baktı.

"Ve bana Andy deme. Bana böyle hitap etmeye hakkın yok."

Sonra da uzun, öfkeli adımlarla asansöre doğru yürümeye başladı. Ondan bir demeç almaya çalışan muhabire dönüp bakmadı bile.

Uzlaşma görüşmesi olmayacağını biliyordum. Müvekkilim zaten buna izin vermiyordu. Ama suratıma çarpabilsin diye bu yemi Freeman'a mahsus uzatmıştım. Yanımdan ayrılırken öfkeli olmasını istiyordum, ama o kadar da fazla öfkeli değildi. Kuyruğu dik tutabilmesi için bir şey kazandığını düşünsün istemiştim. Onunla baş etmemi kolaylaştırırdı.

Etrafa bakınınca Lisa'nın uysalca bankta beni beklemekte olduğunu gördüm. Kalkması için işaret ettim.

"Tamam Lisa, buradan gidelim artık."

"Ama Herb ne olacak? Buraya onunla geldim."

"Senin arabanla mı, onunkiyle mi?"

"Onunkiyle."

"O halde sorun yok. Şoförüm seni evine götürür."

Birlikte asansöre yürüdük. Neyse ki, Andrea Freeman ikinci kattaki savcılık ofisine bizden önce inmişti. Asansörü çağırma düğmesine bastım, ama yeterince çabuk gelmedi. Beklerken Dahl da bize katıldı.

"Ne, bensiz mi gidiyordunuz?"

Sorusuna cevap vermediğim gibi herhangi bir nezaket ifadesi kullanmak da istemedim.

"Medyayla böyle konuşmalar yaparak davamın içine sıçıyorsun. Davaya yardım ettiğini sanıyorsun, ama öyle olmuyor, tabii, Herbert Dahl davanın kendisi değilse."

"Hop dedik, bu nasıl konuşma böyle? Burası mahkeme binası."

"Neresi olduğu umurumda değil. Müvekkilim adına *konuşma*. Anlıyor musun? Bunu bir defa daha yaparsan bir basın

toplantısı ayarlarım ve hakkında söyleyeceğim şeyler hiç hoşuna gitmez."

"Tamam. Hepsi bu kadardı. Son basın toplantım. Ama şimdi benim bir sorum var. Sana yönlendirdiğim onca insana neler oluyor? Bazıları beni arayıp, senin elemanlarının çok kaba davrandıklarını söylediler."

"Sen onları yönlendirmeyi sürdürürsen, kabalık görmeye devam edecekler."

"Baksana sen, ben bu işleri bilirim, bu insanlar yasalara uygun çalışırlar."

"Zımpara'nın Dünyası."

Dahl anlamadı. Önce Lisa'ya, sonra bana baktı.

"Bu ne demek?"

"*Zımpara'nın Dünyası*. Hadi, canım, *Zımpara'nın Dünyası*'nı duymamış olamazsın."

"*Zampara'nın Dünyası*'nı mı kastediyorsun? Bir futbol oyuncusunu evlat edinen kadın hakkındaki filmi mi?"

"Hayır, *Zımpara'nın Dünyası*'nı kastediyorum. Bize gönderdiğin yapımcılardan birinin yaptığı film. Bir futbol oyuncusunu evlat edinip onunla günde üç dört kere seks yapan kadının hikâyesi. Bir süre sonra kadın bunu sıkıcı bulup, bütün futbol takımını davet ediyor. Ne var ki, bu film *Zampara'nın Dünyası* kadar para getirmedi."

Lisa'nın yüzünde afallamış bir ifade vardı. Dahl'ın Hollywood bağlantıları hakkında söylediğim şeylerin Dahl'ın ona haftalardır anlattığı şeylerle pek uyuşmadığını anlayabiliyordum.

"Bak işte, senin için yaptığı şeyler bunlar," dedim Lisa'ya. "Seni bu tip adamların önüne atacak."

"Bak," dedi Dahl. "Bu şehirde bir iş yapmanın ne kadar zor olduğunu biliyor musun? Bir proje başlatmanın? Bu işi yapabilen insanlar var, bir de yapamayanlar var. İşimize yarayacak olduk-

tan sonra bu adamın daha önce neler yapmış olduğu umurumda değil. Anlıyor musun? Bu insanlar yasalara uygun çalışırlar. Bu uğurda çok para yatırdım Haller."

Neden sonra asansör geldi. Lisa'yı içeriye soktuktan sonra elimi Dahl'ın göğsüne dayayıp yavaşça onu kapıdan dışarıya ittim.

"Geri bas Dahl. Paranı fazlasıyla geri alacaksın. Ama şimdi geri bas."

Ben de kabine girdim, ama Dahl da son anda kendini içeriye atmasın diye hemen döndüm. Bunu yapmadı ve hiç kıpırdamadan öylece kaldı. Asansör kapısı kapanana kadar bana nefret dolu gözlerle baktı.

Dokuz

Cumartesi sabahı yeni ofisimize taşındık. Victory ve Van Nuys Bulvarı'nın kesiştiği yerde, üç odalı bir daireydi. Buraya Victory Binası bile dendiği oluyordu ve bu hoş bir şeydi. Mobilyalıydı ve Lisa Trammel'ın duruşmaya çıkacağı mahkeme binasından sadece iki blok ötedeydi.

Taşınma işine herkes yardım etti. Bol bir pantolon ve kısa kollu bir tişört giyerek kollarının tamamını kaplayan dövmelerini teşhir eden Rojas da bu ekibe dahildi. Hangisine daha çok şaşıracağımı bilemiyordum; Rojas'ın dövmelerine mi, yoksa bana şoförlük yaparken hep üstünde olan takım elbise dışında görmeye mi...

Yeni dairemizde kendime ait bir ofisim olacaktı; daha büyük olan odayı Cisco ve Aronson paylaşacak, aradaki resepsiyon kısmındaysa Lorna oturacaktı. Lincoln'ün arka koltuğundan üç metre yükseklikteki tavanı, bir çalışma masası ve şekerleme yapmak için kanepesi olan bir ofise geçmek benim için çok büyük bir değişiklikti. Yerleştikten sonra yaptığım ilk iş, cilalı parkenin üstüne Andrea Freeman'dan gelen sekiz yüz küsur sayfalık delil belgelerini sermek oldu.

Bunların çoğu WestLand'dendi ve büyük kısmı işe yarayan şeyler değildi. Savunma tarafından yönlendirildiği için kızan Freeman'ın edilgen bir saldırısıydı. Banka politikaları ve prosedürleriyle ilgili hiç işe yaramayacak düzinelerce sayfa ve paket vardı. Bunların hepsini üst üste yığdım. Doğrudan Lisa Trammel'a gönderilen yazıların da kopyaları vardı, ki bunları zaten biliyordum. Bunları da ayrı bir yerde topladım. Ayrıca banka içi yazışmalar ve maktul Mitchell Bondurant'la bankanın haciz işlemleri için kullandığı taşeron şirket arasındaki yazışmalar da vardı.

Bu şirketin adı ALOFT'tu ve en az üç haciz davasında onlarla karşı karşıya gelmiştim. ALOFT'un işi uzun süren haciz işlemleri için gerekli bütün belgeleri takip edip, dosyalamaktı. Bu aracı şirket insanların evlerini ellerinden almak gibi pis bir işte bankaların ve diğer kredi verenlerin ellerini kirletmemelerini sağlıyordu. ALOFT gibi şirketler sayesinde bankalar evine haciz konacak kişilere bir mektup bile göndermek zorunda kalmıyorlardı.

Benim en çok ilgimi çeken yazışmalar bunlardı ve bu davanın yönünü değiştirecek olan belgeyi de bunların arasında buldum.

Masama oturup üstündeki telefonu inceledim. Kullanacağımdan çok fazla düğme vardı. Neden sonra diyafon düğmesini bulup bastım.

"Alo?"

Ses yok. Bir daha bastım.

"Cisco? Bullocks? Orada mısınız?"

Yine ses yoktu. Kalkıp kapıya doğru yürüdüm; personelimle haberleşmeyi eski usulle yapacaktım. Kapıya vardığım sırada diyafondan bir ses geldi.

"Mickey, sen misin?"

Cisco'nun sesiydi. Hemen masama döndüm ve düğmeye bastım.

"Evet, benim. Buraya gelebilir misin? Bullocks'u da getiriver."

"Tamam."

Birkaç dakika sonra soruşturmacım ve yardımcı avukatım odaya girdiler.

"Bu da nesi patron?" dedi Cisco yerdeki belge yığınlarına bakarak. "Ofis tutmanın amacı böyle şeyleri dosya dolaplarına ve raflara yerleştirmektir."

"Ona da sıra gelecek," dedim. "Kapıyı kapatın ve gelin, oturun."

Herkes yerini aldıktan sonra onlara ve kocaman kiralık çalışma masama bakıp güldüm.

"Bu çok tuhaf geliyor," dedim.

"Ben bir ofisim olmasına alışabilirim," dedi Cisco. "Ama Bullocks hayatında ofis görmemiş."

"Hiç de değil," dedi Aronson. "Geçen yaz Shandler, Massey ve Ortiz firmasında staj yaparken *bana ait* bir ofisim vardı."

"Belki ileride burada da kendi ofisin olur," dedim. "Şimdi işimize bakalım. Cisco, dizüstünü adamına verdin mi?"

"Evet, dün sabah ona bıraktım. İşin acele olduğunu söyledim."

Bahsettiğimiz şey Lisa'nın dizüstü bilgisayarıydı. Savcılık bununla birlikte cep telefonunu ve dört sandık tutan belgelerini de göndermişti.

"Savcılığın bunda ne aradığını bize söyleyebilecek mi?"

"Hangi dosyaları ne süreyle açtıklarını söyleyebilecek. Biz de buna bakarak savcılığın nelere odaklandığını çıkarabiliriz. Ama fazla ümitlenme."

"Neden?"

"Çünkü Freeman bu konuda çok kolay pes etti. Eğer önemli bir şey olsaydı bilgisayarı bize vermezdi herhalde."

"Mümkün."

Freeman'la yaptığım anlaşmayı ve kullandığım kozu ne o ne de Aronson biliyordu. Aronson'a baktım. Hafta başında delilleri geçersiz kılma dilekçelerini tamamladıktan sonra ondan maktulün geçmişiyle ilgili bilgi toplamasını istemiştim. Buna gerek duymamın nedeni, Cisco'nun ön soruşturması sırasında Mitchell Bondurant'ın özel hayatının pek kusursuz olmadığının ortaya çıkmasıydı.

"Bullocks, maktul hakkında ne öğrenebildin?"

"Hâlâ doğrulamam gereken birkaç şey var, ama adamın tepetaklak düşmekte olduğuna şüphe yok. Yani, mali durumu olarak."

"Nasıl olmuş?"

"Finans işleri iyi giderken her şey yolundaymış, gayrimenkul piyasasında çok etkinmiş. 2000 ila 2007 arasında çoğu konut olan yirmi bir mülk alıp satmış. Bunlardan güzel para kazanıp, daha büyük işlere girişmiş. Derken, ekonomi tökezleyince, mülkler elinde patlamış."

"Batmış mı?"

"Aynen öyle. Ölümü sırasında aniden değeri ödediğinin çok altına düşen beş büyük mülke sahipmiş. Bir yıldan beri bunları satmaya çalışıyormuş, ama alıcı çıkmamış. Bunlardan üçü vadesi bu yıl dolan balon ödemelermiş. Ödemesi gereken miktar iki milyon doları bulacakmış."

Kalkıp masanın öbür yanına geçtim ve volta atmaya başladım. Aronson'un raporu heyecan vericiydi. Bunu davaya nasıl uydurabileceğimi tam olarak bilmiyordum, ama bir şekilde uyduracağıma emindim. Üstünde biraz daha konuşmamız gerekiyordu.

"Pekâlâ, demek ki, WestLand'in konut kredilerinden sorumlu şubesinin başkan yardımcısı olan Bondurant da evlerine haciz koyduğu insanlarla aynı duruma düşmüş. Para bolluğu varken beş yıl sonunda balon ödemeli ipoteklere girdi; herkes gibi o da beş yıl dolmadan bu mülkleri elinden çıkarabileceğini veya yeni ipotekler alabileceğini sanıyordu."

"Ne var ki, ekonomi battı," dedi Aronson. "Mülkleri satamıyordu ve ipotek de ettiremiyordu, çünkü artık bunların değeri ödemiş olduğu miktarın çok altındaydı. Hiçbir banka, kendi bankası bile buna yanaşmazdı."

Aronson somurtuyordu.

"İyi iş çıkardın Jennifer. Hayrola?"

"Düşünüyordum da, bütün bunların cinayetle ne ilgisi var?"

"Belki hiç yoktur. Belki de çok ilgilidir."

Tekrar masama dönüp oturdum. Savcılıktan gelen belgeler içinden çıkardığım üç sayfalık belgeyi ona uzattım. Aronson bunu aldı ve Cisco'nun da görebileceği bir şekilde elinde tuttu.

"Bu nedir?" diye sordu.

"Sanırım, somut ve kesin delilimiz."

"Gözlüğüm öbür odada kaldı," dedi Cisco.

"Okusana Jennifer."

"Bondurant'ın A. Louis Opparizio Finans Teknolojileri, veya kısa adıyla ALOFT'a gönderdiği taahhütlü mektubun kopyası. Şöyle diyor: 'Sevgili Louis, ekte WestLand'in haciz davalarından birindeki konut sahibinin avukatı olan Michael Haller'ın bize gönderdiği mektubu bulacaksın.' Lisa'nın adı, kredi kayıt numarası ve evinin adresi var. Sonra devam ediyor: 'Mektubunda Bay Haller bu dosyanın hileli davranışlarla dolu olduğunu iddia ediyor. Dikkat edersen, örnek verdiği her vaka ALOFT tarafından yapılan uygulamalar. Bildiğin ve daha önce de üzerinde konuştuğumuz gibi, buna benzer başka şikâyetler de olmuştu. Eğer

doğruysa, ALOFT'a yönelik bu yeni iddialar WestLand'i çok zor duruma düşürecek, özellikle de devletin son günlerde mortgage işlerini büyüteç altına almasıyla son derece kırılgan bir halde bırakacaktır. Bu konuyla ilgili bir çeşit düzenleme ve uzlaşma sağlayamazsak, yönetim kuruluna WestLand'in şirketinizle olan sözleşmesini feshetmesini ve sürmekte olan işlerin de derhal bitirilmesini tavsiye edeceğim. Bu durum ayrıca bankanın konuyla ilgili yetkililere bir KAR vermesini de gerektirecek. Bu sorunu daha ayrıntılı görüşebilmemiz için lütfen, en kısa zamanda beni ara.' Hepsi bu kadar. Senin mektubunun bir kopyası ve postanenin alındı kartının bir kopyası eklenmiş. Mektup Natalie adında birinin imzasıyla teslim alınmış, ama soyadını okuyamıyorum. L harfiyle başlıyor."

Deri kaplı koltuğuma gömüldüm ve elimdeki kâğıt ataşını çevirirken onlara sırıtarak baktım. Beni etkileme hevesiyle Aronson hemen atladı.

"Demek ki, Bondurant poposunu koruyormuş. ALOFT'un neler yaptığını mutlaka biliyor olmalıydı. Bankalarla bu tip taşeron şirketler arasında kaş göz işaretleriyle anlaştıkları bir ilişki vardır. İşleri yapıldığı sürece, nasıl yapıldığını dert etmezler. Ama Bondurant bu mektubu göndererek kendisiyle ALOFT ve hileli uygulamaları arasına mesafe koyuyor."

Olabilir, der gibi omuz salladım.

"Düzenleme ve uzlaşma," dedim.

İkisi de bana boş gözlerle baktı.

"Mektupta öyle diyor. Bir çeşit düzenleme ve uzlaşma sağlayamazsak..."

"Pekâlâ, bunun anlamı ne?" diye sordu Aronson.

"Satır aralarını okuyun. Bence araya mesafe koymuyor. Bence bu mektup bir tehdit niteliğinde. Bence Bondurant ALOFT'un kazançlarından pay istiyor. Evet, poposunu da koruyor, ama bu

mektubu göndererek onlara başka bir mesaj da veriyor. Kazançtan pay vermezlerse, işi bu şirketten alacak. Bir KAR verme tehdidinde bile bulunmuş."

"KAR tam olarak ne demek?" diye sordu Aronson.

"Kuşkulu Aktivite Raporu," diye açıkladı Cisco. "Rutin bir formdur. Bankalar bunu her türlü şey için doldururlar."

"Kime verirler?"

"Federal Ticaret, FBI, Gizli Servis, aslında kime isterlerse verirler."

Onlara hâlâ satış yapamadığımın farkındaydım.

"ALOFT'un ne kadar büyük miktarlarda para götürdüğü hakkında hiç fikriniz var mı?" diye sordum. "Sadece bizim elimizdeki davalardan üçü onlarla ilgili. Biliyorum, pek bilimsel bir hesap değil, ama bu oranı Los Angeles bölgesine yayacak olursak, ALOFT bu bölgedeki davaların üçte birinde var demektir. Yani, sadece bu bölgedeki davalardan milyonlarca dolar tutarında ücret alıyor. Söylendiğine göre bu furya geçene kadar sadece Kaliforniya'da on milyon haciz işlemi gerçekleşecekmiş."

"Artı, bir de edinim var."

"Ne edinimi?" diye sordu Aronson.

"Gazeteleri okumalısın. Opparizio ALOFT'u büyük bir yatırım fonuna, LeMure adlı bir şirkete satmak üzere. Bu satış halka açık yapılıyor ve ALOFT'un işlemleri hakkında herhangi bir ihtilaf çıktığı takdirde sözleşmeyi etkileyebileceği gibi, borsadaki değerini de düşürür. Yani, kendinizi kandırmayın; eğer Bondurant çok çaresiz kaldıysa ortalığı bulandırmaya kalkabilirdi. Belki de hesap ettiğinden fazla ileriye gitmiştir."

Cisco başını salladı; teorimi ilk anlayan o olmuştu.

"Tamam, o halde Bondurant kişisel mali sorunlarla karşı karşıyaydı," dedi Cisco. "Patlamak üzere olan üç balonu vardı. Bu

nedenle Opparizio'yu tehdit etmeye kalktı; LeMure sözleşmesini ve bütün o ballı haciz davalarını kaybettirebilirdi. Ve bu hamlesi sonucu öldürüldü."

"Doğru."

Cisco'yu tavlamıştım. Koltuğumda dönüp, doğruca Aronson'a baktım.

"Bilemiyorum," dedi Aronson. "Çok uçuk bir varsayım. Ve bunu kanıtlamak çok zor olacak."

"Kanıtlamak zorunda olduğumuzu kim söyledi? Bütün işimiz bunu jürinin önüne nasıl sunacağımızı kestirmek."

İşin gerçeği, tek bir şey bile kanıtlamak zorunda değildik. Sadece ortaya atacak ve bunu jürinin düşünmesini sağlayacaktık. Yapmam gereken tek şey makul şüphe tohumları ekmekti. Masumiyet karinesini oluşturmak. Ahşap masamın üstüne eğilip ekibime baktım.

"Savunma teorimiz şöyle olacak. Opparizio bizim kötü adamımız. Onu suçlu gibi göstereceğiz. Jüri onu suçlu bulacak ve bizim müvekkilimiz beraat edecek."

İkisinin de yüzüne baktım; hiçbir tepki göremeyince devam ettim.

"Cisco, senden Louis Opparizio ve şirketi üstüne odaklanmanı istiyorum. Bulabildiğin ne varsa, bana getir. Geçmişi, bilinen iş arkadaşları, her şey. Bu şirket birleşmesiyle ilgili bütün ayrıntılar. O sözleşme ve adam hakkında kendisinin bile bilmediği şeyleri öğrenmek istiyorum. Gelecek hafta bitmeden mahkeme kanalıyla ALOFT'un kayıtlarını isteyeceğim. Direneceklerdir, ama mutlaka işleri biraz hareketlendirir."

Aronson başını iki yana salladı.

"Ama durun bir dakika," dedi. "Yani bütün bunların palavra olduğunu mu söylüyorsunuz? Opparizio'nun aslında hiçbir şey

yapmadığını ve bunun sadece bir savunma hamlesi olduğunu mu? Ya Opparizio hakkında biz haklı, onlar Lisa Trammel hakkında haksızsalar? Ya Lisa suçsuzsa?"

Saf, ümit dolu gözlerle yüzüme baktı. Ona gülümseyip, Cisco'ya döndüm.

"Ona anlatsana."

Soruşturmacım genç yardımcıma döndü.

"Evlat, bu işte yeni olduğun için sana ceza kesmeyeceğim. Ama bizler bu soruyu hiç sormayız. Müvekkilimizin suçlu veya suçsuz olması önemli değildir. Paralarının karşılığında hepsi aynı hizmeti alırlar."

"Evet, ama..."

"Aması yok bu işin," dedim. "Burada savunmanın kullanabileceği yollardan söz ediyoruz. Müvekkilimize mümkün olan en iyi savunma hizmetini sağlamanın yolları. Eğer ceza avukatlığı yapmak istiyorsan, anlaman gereken şey budur. Asla müvekkiline, sen mi yaptın, diye sormazsın. Evet veya hayır, gelecek cevap sadece dikkatini dağıtır. Bu nedenle, bilmen de gerekmez."

Arondon dudaklarını büzüp, cılız bir gülücük çıkardı.

"Tennyson bilgin nasıldır?" diye sordum ona. "Hafif Süvari Alayı'nın Hücumu?"

"Bu ne demek..."

"Onların işi neden aramak değildi. Görevleri işi yapmak veya ölmekti. Biz işte o hafif süvari alayıyız Bullocks. Çok daha fazla askeri, silahı ve her şeyi olan bir orduya karşı savaşıyoruz. Çoğu zaman bu bir intihar teşebbüsü gibidir. Sağ çıkma ihtimali yoktur. Kazanma ihtimali yoktur. Ama bazen de karşına kazanma ihtimali olan bir dava çıkar. Az bir ihtimaldir, ama yine de bir ümit vardır. Böylece işi alırsın. Saldırırsın... ve böyle sorular sormazsın."

"Aslında bence o *görevi yap ve öl* olacak. Şiirin anafikri buydu. Yapmak veya ölmek gibi bir seçenekleri yoktu. Yapmak ve ölmek zorundaydılar."

"Demek Tennyson'ı biliyorsun. Ben *yap veya öl* demeyi tercih ediyorum. Mesele şu: Lisa Trammel Mitchell Bondurant'ı öldürdü mü? Gerçekten bilmek istemiyorum. Bana öldürmediğini söyledi, bu bana yeter. Sana yetmiyorsa, seni bu davadan çekip tamzamanlı haciz davalarına vereyim."

"Hayır," dedi Aronson hemen. "Bu davada kalmak istiyorum."

"Güzel. Hukuk fakültesinden mezun olduktan on ay sonra bir cinayet davasına ikinci avukat olarak katılmak her avukata nasip olmaz."

Aronson'un gözleri büyüdü.

"İkinci avukat olarak mı?"

Evet, anlamında başımı salladım.

"Hak ediyorsun. Şu ana kadar gerçekten iyi bir iş çıkardın."

Ama kızın gözlerindeki ışık hemen soldu.

"Ne o, Jennifer?"

"Neden ikisi bir arada olamıyor? Savunma için elinden geleni yap, ama işin hakkında vicdanın da rahat etsin. Bu şekilde en iyi sonuç için gayret et."

"Kim için en iyi sonuç? Müvekkilin için mi? Yoksa kendin için mi? Senin sorumluluğun müvekkiline ve hukuka karşıdır Jennifer. Hepsi bu kadar."

Devam etmeden önce uzun süre yüzüne baktım.

"Benim vicdanımı gıdıklamaya kalkışma," dedim. "O yoldan geçtim. İnsanı hiç iyi bir yere götürmez."

On

Günün büyük bir kısmını ofise yerleşme işiyle geçirdikten sonra eve vardığımda saat sekiz olmuştu. Eski karımı ön kapı merdivenlerinde otururken buldum. Kızımız yanında değildi. Geçen yıl Hayley olmadan birkaç kez bir araya gelmiştik; bir kere daha olur diye ümitleniyordum. O günün hem zihinsel hem bedensel işleriyle adamakıllı yorulmuştum, ama Maggie McBomba'yı kolayca ağırlayabilirdim.

"Selam Mags. Anahtarını mı unuttun?"

Ayağa kalktı; gergin duruşundan ve blucininin arkasını eliyle silkelemesinden bir terslik olduğunu anladım. Onun bulunduğu basamağa çıkıp bir öpücük kondurmak –sadece yanağına– için sokuldum. Ama Maggie hemen çekilerek kuşkularımı doğruladı.

"Hayley bunu senden öğrenmiş," dedim. "Ne zaman ona bir öpücük kondurmaya kalksam hemen eğilip kaçıyor."

"Buraya bunun için gelmedim Haller. Anahtarımı da kullanmadım, çünkü evinde bir savcı bulursan, buna da çıkar çatışması olarak bakacağını düşündüm."

Şimdi anlamıştım.

"Bugün yogaya mı gittin? Andrea Freeman'ı mı gördün?"

"Evet."

Birden kendimde onunla eğlenecek gücümün olmadığını hissettim. Kapının kilidini açarken kendimi idam hücresine kendi rızasıyla giren bir mahkûm gibi hissettim.

"İçeriye girsene. Galiba bu işi halletmemiz gerekecek."

Son söylediklerim öfkesini daha da artırmış olmalıydı; hışımla içeriye girdi.

"Yaptığın şey iğrençti. Hileli bir manevra için kızımızı kullandın."

Yürüyüp, onun önünde dikildim.

"Kızımızı kullanmak mı? Böyle bir şey yapmadım. Kızımız bu işin ortasındaydı ve ben tesadüfen ondan öğrendim."

"Fark etmez. İğrençsin."

"Hayır, ben bir avukatım. Ve senin sıkı dostun Andy ben ve davam hakkında eski karımın ve kızımın yanında konuşuyordu. Ve bana düpedüz yalan söyledi."

"Sen ne diyorsun? O yalan söylemez."

"Hayley'den söz etmiyorum. Andy'den söz ediyorum. Duruşmanın ilk günü ona seni tanıyıp tanımadığını sordum, bana sadece selamlaştığınızı söyledi. Sanırım ilişkinizin bu kadar olmadığı konusunda hemfikirizdir. Ve tam emin değilim, ama bu durumu on farklı yargıca anlatsak, herhalde *ON* yargıç da bunu çıkar çatışması olarak niteler."

"Bak, biz senin davan hakkında konuşmuyorduk. Ayrıca onunla sıkı fıkı falan da değiliz. Hem büyük ihtimalle Andy senin bu işe böyle dalacağını düşünmemiştir."

"Ne yani, şimdi yalanları büyüklüğüne göre mi değerlendiriyoruz? Bazıları dolaylı yalan olduğu için önemli değil. O yalanların üstünde durma."

"Haller, hıyarlığı bırak."

"İçecek bir şey ister misin?"

"Hiçbir şey istemiyorum. Buraya sadece beni ve kızımı değil, kendini de mahcup ettiğini söylemek için geldim. Çok ucuz bir

numaraydı Haller. Kızının masumiyetini koz elde etmek için kullandın. Çok ucuz bir taktik."

Evrak çantam hâlâ elimdeydi. Yemek masasının üstüne bıraktım. Nasıl cevap veririm diye düşünürken ellerimi iskemlelerden birinin tepesine dayayıp durdum.

"Hadi," dedi Maggie önüme yem atarak. "Her zaman her şeyin cevabını çabucak bulursun. Büyük savunmacı. Hadi, söyle bakalım şimdi."

Bir kahkaha atıp, başımı iki yana salladım. Maggie kızdığı zaman öyle güzelleşiyordu ki... İnsanın süngüsü düşüveriyordu. Ve işin kötüsü, o da bunun farkındaydı.

"Aman ne komik! Birisini kariyerini mahvetmekle tehdit ediyorsun ve sonra buna gülebiliyorsun."

"Kariyerini mahvetmekle tehdit etmedim. Sadece davadan alınmasıyla tehdit ettim. Ve hiç de komik bulmuyorum. Sadece..."

"Ne, Haller? Sadece ne? İki saattir burada oturmuş, acaba gelecek mi, diye düşünerek seni bekliyordum. Sırf böyle bir şeyi nasıl yapabildiğini öğrenmek istediğim için."

Masanın yanından uzaklaşıp, saldırıya geçmek için ona doğru yürüdüm. Bir yandan konuşup, üstüne yürürken, Maggie odanın köşesine kadar gerilemek zorunda kaldı. Son sözlerim ağzımdan çıkarken ona doğru uzattığım parmağım neredeyse göğsüne değecekti.

"Bunu yaptım, çünkü ben bir avukatım ve bir avukat olarak elimden gelenin en iyisini yaparak müvekkilimi savunmak için yemin ettim. Ve evet, burada işime yarayacak bir açık gördüm. Sıkı dostun Andy ve sen kesinlikle bir ihlal yaptınız. Tabii, herhangi bir zarar vermediniz... bildiğim kadarıyla. Ama bu bir kural ihlali yapmadığınız anlamına gelmez. Eğer üstünde girmek yasaktır yazılı bir tabela olan bir çitin üstünden öbür tarafa atlarsanız, tekrar geri çıksanız bile yine de yasak yere girmiş

olursunuz. Böylece sizin bu yasağı deldiğinizi öğrendim ve müvekkilimi savunmak için gerekli bir şeyi almak amacıyla bundan yararlandım. Bu şeyin zaten bana yasal olarak verilmesi gerekiyordu, ama senin arkadaşın sırf bu hakkı var diye elinden çıkarmıyordu. Kurallara uymuş muydu? Evet. Yaptığı şey adil miydi? Hayır. Ve senin bu kadar kızmanın ve rahatsız olmanın bir nedeni de bunun adil olmadığını ve benim gerekeni yaptığımı bilmen. Sen de olsan, aynı şeyi yapardın."

"Hayatta yapmazdım. Asla bu kadar alçalmazdım."

"Hadi canım."

Ona arkamı döndüm. Maggie hâlâ köşede duruyordu.

"Burada ne işin var Maggie?"

"Ne demek istiyorsun? Sana neden geldiğimi söyledim ya."

"Evet, ama telefon açabilir veya bir e-posta gönderebilirdin. Neden buraya geldin?"

"Bana açıklama yaparken yüzünü görmek istedim."

Tekrar ona döndüm. Bütün bu tartışmalar ön gösterimdi. Ona iyice yaklaşıp elimi başının hemen yanından duvara dayadım.

"Evliliğimizi de yıkan bunun gibi saçma sapan tartışmalar oldu," dedim.

"Biliyorum."

"Biliyor musun, sekiz yıl olmuş! Evli olduğumuz süre kadar boşanmış haldeyiz."

Sekiz yıl geçtiği halde hâlâ onu silkeleyemiyordum.

"Sekiz yıl olmuş ve hâlâ bu durumdayız."

"Evet."

"Asıl çiti aşıp yasak yere giren sensin Haller. Herkesin çiti üstünden atlayıp olmaman gereken yerlere giriyorsun. İstediğin zaman hayatlarımıza girip çıkıyorsun. Biz de sana göz yumuyoruz."

Onunla aynı havayı soluyana kadar sokuldum. Önce hafif, sonra bir şey söylemeye kalkışınca daha sertçe öpmeye başladım. Artık bir şey duymak istemiyordum. Kelimelerle işim bitmişti.

İKİNCİ BÖLÜM

Masumiyet Karinesi

On Bir

Akşam olmuştu, ofis kapalı ve kilitliydi, ama ben hâlâ masamda oturmuş ön duruşma için hazırlık yapıyordum. Mart başlarında bir salı günüydü ve içeriye biraz serin hava girsin diye bir pencere açmayı çok isterdim, ama ofisin hava geçirmez dikey pencereleri vardı ve açılamıyordu. Lorna bu yeri incelerken ve kira özleşmesini imzalarken bunu gözden kaçırmıştı. Lincoln'ümün arka koltuğunu özledim. İstediğim anda yan pencereyi açıp hava alabiliyordum.

Ön duruşmaya bir hafta kalmıştı. Rakibim Andrea Freeman'ın yargıç önünde iddianamesini sunarken elindeki kartların ne kadarını ortaya sereceğini tahmin etmeye çalışıyordum.

Bir ön duruşma bir duruşmaya yönelik rutin bir adımdır. Yüzde yüz savcılığın gösterisi halinde geçer. İddia makamı iddianamesini mahkemeye sunar, yargıç da jürili bir duruşmaya götürecek kadar yeterli delil var mı diye bakıp karar verir. Bu aşamada makul şüphe söz konusu değildir. Hiç ilgisi yoktur. Yargıç sadece delillerin iddianameyi destekleyip desteklemediğine karar verir. Uygun bulursa, bir sonraki durak tam teşekküllü bir duruşmadır.

Freeman için bu işin püf noktası, elindeki bütün delilleri ortaya sermeden kanıt üstünlüğü sağlayıp, yargıcın onayını alacak kadarını ifşa etmekti. Çünkü sunacağı her şeyi didikleyeceğimi biliyordu.

Bu aşamada savcılık makamının işi hiç zor değildi. Her ne kadar bir ön duruşmanın amacı sistemi denetim altına alıp, devletin bireylere zorbalık etmesini önlemekse de, sonuçta bu bir danışıklı dövüştü. Kaliforniya Eyaleti Meclisi bunun böyle olması için gerekeni yapardı.

Sacramento'daki politikacılar ceza davalarının adli sistemin etrafında ağır ağır dolanarak çok uzun sürmesinden rahatsız olup harekete geçmişlerdi. Geciken adalet adalet değildir görüşü hâkimdi. Bu arada kuvvetli bir savunma yapılabilmesi için tarafların bütün delilleri sunması gereği göz ardı ediliyordu. Meclis bu küçük ayrıntıyı görmezden gelip, değişiklik yapılmasına karar verdi. Böylece, ön duruşma savcılığın bütün delilleri ortaya serme niteliğini kaybedip, bir saklambaç oyununa döndü. Baş soruşturmacı dışında çok az tanık çağrılıyor, dedikodu niteliğindeki söylentiler reddedileceği yerde kabul görüyor, savcılık makamı elindeki delillerin yarısını bile sunmak zorunda kalmıyordu. Davayı duruşmaya götürecek kadarı yeterli bulunuyordu.

Bunun sonucu olarak savcılığın delilleri hemen her zaman yeterli görüldüğü için, ön duruşmalar iddianamenin kabul edilip asıl duruşmaya geçildiği bir aşama olarak kalmaktaydı.

Yine de bu oturumların savunma için bir değeri vardı. Her şeye rağmen karşıma neler çıkacağına bir göz atma ve savcılık delilleri ile tanıklarını sorgulama fırsatım olacaktı. İşte hazırlık çalışmam bununla ilgiliydi. Freeman'ın hangi kartlarını göstereceğini tahmin etmem ve bunlara karşı nasıl bir oyun tutturacağımı düşünmem lazımdı.

Bir uzlaşma söz konusu olmayacaktı. Bu konuda ne Freeman bir şey öneriyor ne de müvekkilim herhangi bir teklifle il-

gileniyordu. Nisan veya mayıs ayında yapılacak bir duruşmaya bodoslama gidiyorduk ve bu konuda mutsuz olduğumu söyleyemezdim. Akla yatkın bir kazanma ihtimalimiz vardı ve eğer Lisa Trammel sonuna kadar gitmek istiyorsa, ben dünden hazırdım.

Son haftalarda deliller konusunda hem iyi hem kötü haberler almıştık. Tahmin ettiğimiz gibi Yargıç Morales, Lisa'nın polis tarafından sorgulanması ve evindeki aramayla ilgili delilleri geçersiz sayma dilekçemizi geri çevirmişti. Bu kararıyla savcılığın iddiasını saik, fırsat ve tek görgü tanığının ifadesi temelleri üstünde oluşturma yolunu açmıştı. Ellerinde haciz işlemi vardı. Geçmişte Lisa'nın bankayı protesto eylemleri vardı. Sorgulaması sırasında Lisa'nın suçlayıcı itirafları vardı. Ve hepsinden önemlisi, cinayetten birkaç dakika sonra Lisa'yı bankadan bir blok ötede gördüğünü iddia eden görgü tanığı Margo Schafer vardı.

Ne var ki, biz de bu temelleri çürütecek bir savunma hazırlıyorduk ve beraat sağlayacak delillere sahiptik.

Henüz bir cinayet silahı bulunmuş veya tanıtlanmış değildi. Savcılığın Lisa'nın garajındaki bir boru anahtarı üstünde bulunan bir damla kanı cinayetle ilişkilendirme çabası ters tepmiş, yapılan testler sonucu bu kanın Mitchell Bondurant'a ait olmadığı anlaşılmıştı. Tabii, savcılık ön duruşmada bundan söz etmeyecekti, ama ben edebilirdim ve edecektim de. Soruşturmanın hatalarını ve yanlış adımlarını alıp savcılığın boğazına tıkmak savunmanın görevidir. Ben de öyle yapacaktım.

Her ne kadar bunu asıl duruşmaya çıkana kadar kullanamayacaksak da, soruşturmacım savcılığın baş tanığı tarafından yapılan gözlemleri kuşkulu kılacak bilgiler edinmişti. Ve tabii bir de masumiyet karinesi vardı. Alternatif teorimiz giderek oluşuyordu. Louis Opparizio ve savunma stratejimizin merkezinde olan ALOFT için celpname çıkarmıştık.

Tahminime göre savunma taktiklerimiz veya delillerimiz ön duruşma sırasında gündeme gelmeyecekti. Freeman Dedektif

Kurlen'i tanık kürsüsüne çıkaracak, o da delillerindeki gedikler-den hiç söz etmeden yargıca bütün vakayı anlatacaktı. Freeman ayrıca bir adli tabip ve adli tıp uzmanı da çağırabilirdi.

Tek sorun görgü tanığı Schafer'dı. Aklıma gelen ilk şey Freeman'ın onu asıl duruşmaya saklayacağıydı. Kurlen'in vaka-yı kendi bakış açısından sunmasını yeterli görebilir, sonra asıl duruşmada Schafer'ın ifadesiyle bunu destekleyebilirdi. Ön du-ruşma için daha fazlasına gerek yoktu. Ya da, Freeman belki sırf benim elimi görmek için Schafer'ı kürsüye çıkarabilirdi. Çapraz sorgulamada tanığı nasıl kullanacağımı belli edersem, Freeman da asıl duruşmada karşılaşacağı şeyler için hazırlanabilirdi.

Her şey strateji ve oyunlardan ibaretti ve itiraf edeyim, bir duruşmanın en güzel kısmı buydu. Duruşma salonu dışında ya-pılan hamleler daima içeride yapılanlardan daha önemli olur-du. İçerideki hamleler hep önceden hazırlanır ve kurgulanırdı. Ben oldum olası duruşma salonu dışındaki doğaçlamaları tercih ederdim.

Tam not defterimde Schafer'ın adının altını çizerken resepsi-yon kısmındaki telefonun çaldığını duydum. Oturduğum yerden de açabilirdim, ama gerek görmedim. Mesai saatleri çoktan bit-mişti ve telefon rehberindeki ilanda verilen numaranın yeni ofis numaramıza yönlendirildiğini biliyordum. Bu geç saatte arayan her kimse, büyük ihtimalle bir haciz işlemiyle ilgili danışmak is-tiyordu. Mesaj bırakabilirlerdi.

Kan tahlili dosyasını önüme çektim. İçinde Lisa'nın alet tezgâhındaki boru anahtarının elciğinden alınan kan numune-sinin DNA eşleştirme raporu vardı. Aceleye getirilmiş bir işti; savcılık bu tahlili bölge laboratuvarına göndermektense, paha-lı bir özel şirkete havale etmişti. Rapor sonucu olumsuz gelin-ce Freeman'ın nasıl hüsrana uğradığını tahmin edebiliyordum. Mitchell Bondurant'ın kanı değildi. Bu savcılık için çok kötü ol-muştu; eğer eşleşme olsaydı Lisa'nın beraat etme ihtimali sıfırla-

nır, uzlaşmak için masaya oturmak zorunda kalırdı. Ama şimdi Freeman bu raporu jüri üyelerinin gözlerine sokacağımı ve, "Gördünüz mü? Savcılığın bütün iddiaları yanlış yönlere sapmış ve yanlış delillerle dolu," diyeceğimi biliyordu.

Puan toplayacağımız başka bir şey de banka binası ve otopark girişindeki güvenlik kameraları kayıtlarıydı; cinayet öncesi ve sonrası, hiçbirinde Lisa Trammel görünmüyordu. Kameralar bütün tesisi kapsamıyordu, ama bu önemli değildi. Bu kadarı bile beraat ettirici delil sayılırdı.

Bu defa cep telefonum titreşmeye başladı. Cebimden çıkarıp kimlik hanesine baktım. Arayan ajanım Joel Gotler'dı. Bir an duraksadıktan sonra açtım.

"Geç saatlere kadar çalışıyorsun," dedim.

"Evet, sen hiç e-postalarını okumaz mısın?" dedi Gotler. "Sana bir türlü erişemiyorum."

"Kusura bakma, bilgisayarım önümde duruyor, ama çok meşguldüm. Hayrola?"

"Büyük bir sorunumuz var. Deadline Hollywood'u okur musun?"

"Hayır, nedir o?"

"Bir blog. Bilgisayarına gir de bak."

"Şimdi mi?"

"Evet, şimdi. Bak hadi."

Tahlil dosyasını kapatıp yana ittim. Dizüstü bilgisayarımı önüme çekip açtım. İnternette Deadline Hollywood sitesine girip dolaşmaya başladım. Hollywood'da yapılan sözleşmeler, gişe başarısı tahminleri ve stüdyolarla ilgili haberler vardı. Kim ne almış, kim ne satmış, kim ajansından ayrılmış, kimin yıldızı parlıyor, kiminki sönüyor gibisinden şeylerle doluydu.

"Pekâlâ, neyi arıyorum?"

"Bu öğlen sonrası saat 15.20'ye gel."

Bloglara girişlerde saat belirtilmişti. Bana söylendiği gibi yapıp Gotler'ın görmemi istediği girişi buldum. Sadece başlık bile böğrüme inen bir yumruk gibi geldi.

> Archway Gerçek-Hayat Cinayet Esrarı hikâyesini kaptı. Dahl/McReynolds yapımı olacak.
>
> Kaynaklarımdan gelen habere göre Archway Pictures film şirketi Los Angeles'ta halen sürmekte olan haciz-intikam davası haklarını yedi haneli bir miktar ödeyerek satın almış. Bu sözleşmede sanık Lisa Trammel'ı temsil eden Herb Dahl, Archway şirketinden Clegg McReynolds'la birlikte yapımı üstlenecek. Ne var ki, hikâyenin sonu henüz yazılmadı, çünkü evine haciz koymaya çalışan bankerin katliyle ilgili davada Lisa Trammel henüz duruşmaya çıkmadı. McReynolds basına yaptığı açıklamada Trammel'ın hikâyesini son yıllarda ülkeyi kasıp kavuran haciz salgınını büyüteç altına almak için kullanacağını bildirdi. Trammel'ın duruşmasının iki ay içinde başlayacağı tahmin ediliyor.

"Aşağılık puşt," dedim.

"Doğru," dedi Gotler. "Ne oluyor yahu? Ben burada bu işi satmaya çalışıyorum ve Lakeshore ile tam bir sözleşme yapmak üzereyken bunu okuyorum! Benimle dalga mı geçiyorsun Haller? Beni böyle sırtımdan bıçaklayacak mısın?"

"Bak, tam olarak ne olduğunu bilmiyorum, ama Lisa Trammel'la yaptığım bir sözleşme var ve..."

"Bu Dahl denen herifi tanıyor musun? Ben tanıyorum, üçkâğıtçının tekidir."

"Biliyorum, biliyorum. Bana bir numara yapmaya kalktı, ağzının payını verdim. Lisa'ya bir şey imzalatmış, ama..."

"Hadi be... Bu herifle sözleşme mi imzalamış?"

"Hayır. Yani, evet, ama daha sonra benimle sözleşme imzaladı. Elimde sözleşme var. Benimki geçerli..."

Orada durup kaldım. Sözleşmeler. Bunların kopyasını çıkarıp Dahl'a verdiğimi hatırlıyordum. Sonra orijinallerini bir dosya içinde Lincoln'ün bagajına koymuştum. Dahl her şeyi görmüştü.

"Vay orospu çocuğu!"

"Ne oldu?"

Masamın köşesindeki dosya yığınına baktım. Hepsi Lisa Trammel davasıyla ilgiliydi. Fakat tembellik edip, Lincoln'ün bagajındaki dosyaları buraya getirmemiştim. Nasıl olsa eski sözleşmeler ve eski davalarla ilgili olduğunu düşünüp, yeni ofise getirmeye gerek görmemiştim.

"Joel, seni birazdan ararım."

"Hey, ne oluyor..."

Telefonu kapatıp kapıya yürüdüm. Victory Binası'nın kendine ait iki katlı bir otoparkı vardı, ama binanın içinde değildi. Bitişikteki otoparka gitmek için binadan çıkmak zorundaydım. Otoparka girip ikinci kattaki arabama doğru yürürken uzaktan kumandayla bagaj kapağını açtım. Bu kattaki tek araba benim Lincoln'ümdü. Sözleşmeler dosyasını çıkarıp bagaj lambasının ışığında Lisa Trammel'la imzalattığım sözleşmeyi aradım.

Yerinde yoktu.

Çok kızdığımı söylemek hafif kalırdı. Dosyayı tekrar yerine koyup kapağı kapadım. Cep telefonumu çıkardım ve rampaya doğru yürürken Lisa'yı aradım. Telesekreter çıktı.

"Lisa, ben avukatın. Seni aradığım zaman telefona çıkman konusunda anlaştık sanıyordum. Saat kaç olsa da, o anda ne yapıyor olsan da... Ama işte şimdi seni arıyorum ve seninle konuşamıyorum. Beni mutlaka ara. Arkadaşın Herb Dahl ve onun bugün yaptığı sözleşme hakkında konuşmamız gerek. Eminim, bundan haberin vardır. Ama bilmediğin bir şey, bu tezgâhı için onu mah-

kemelerde süründüreceğim. Onu yerle bir edeceğim Lisa. Beni mutlaka ara! Hemen!"

Telefonu kapatıp rampadan aşağıya doğru yürürken karşıdan gelen iki adamı zorbela fark ettim.

"Hey, o adam sensin, değil mi?"

Durdum; aklım hâlâ Lisa Trammel ve Herb Dahl'la dolu olduğu için soru beni şaşırttı.

"Anlayamadım?"

"Avukat. Sen televizyondaki o ünlü avukatsın."

İkisi de bana doğru yaklaştı. Üstlerinde pilot montları vardı, elleri ceplerindeydi. Sohbet etmek için durmak istemedim.

"Hayır, sanırım yanlış..."

"Hayır, o sensin. Seni televizyonda gördüm, tamam mı?"

Pes ettim.

"Evet, bir dava üstünde çalışıyorum. Bu nedenle televizyona çıkıyorum."

"Tabii, tamam... adın neydi?"

"Mickey Haller."

Adımı söylediğim anda o ana kadar konuşmamış olanı ellerini cebinden çıkarıp omuzlarını kastı. Ellerinde parmaksız eldivenler vardı. Hava eldiven giyilecek kadar soğuk değildi; o anda ikinci katta başka araç olmadığı için bu adamların oraya gitmediklerini anladım. Beni arıyorlardı.

"Ne istiyor..."

Konuşma yapmamış olanı gövdemin tam ortasına sol yumruğunu gömdü. İki büklüm olduğum anda sağ yumruğunun üç sol kaburgamı kırdığını hissettim. Hatırlayabildiğim tek şey telefonumu elimden düşürdüğümdü. Kaçmaya çalıştığımı biliyorum, ama benimle konuşmuş olan adam önüme geçti, beni çevirdi ve iki yanımdan dirseklerimi sardı.

Onun da elinde siyah eldivenler vardı.

On İki

Yüzüme dokunmamışlardı, ama Holy Cross Hastanesi'nin yoğun bakımında gözlerimi açtığım zaman kırılmamış ve berelenmemiş tek yerimin yüzüm olduğunu hissediyordum. Kafatasımda otuz sekiz dikiş, dokuz kaburga kemiği kırığı, dört kırık parmak, fena halde hırpalanmış iki böbrek ve normal konumundan yüz seksen derece bükülmüş olan bir taşak. Gövdem kara üzüm, idrarım Coca-Cola rengindeydi.

Hastanede son kez yattığımda bir morfin türevi olan oksikodon müptelası olmuş, bu yüzden neredeyse çocuğumu ve kariyerimi kaybedecek hale gelmiştim. Bu defa kimyasal yardım almadan idare edeceğimi söyledim. Ve tabii, bu çok acı verici bir hata oldu. Bu şekilde iki saat kaldıktan sonra ağrıkesici için hemşirelere, hastabakıcılara ve kim gelirse, yalvarmaya başladım. Damardan verdikleri şey acıyı dindirdi ama tavana yakın bir yerde yüzüyor gibi oldum. İlacın doğru dengesini bulmaları birkaç gün sürdü. Ondan sonra ziyaretçi kabul etmeye başladım.

İlk gelenler Van Nuys Polis Merkezi'nin Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Şubesi'nden Stilwell ve Eyman adlarında iki dedektifti. Evrak işlerini tamamlamak için bana beylik sorular sordular. Bana saldıranların kim olduğunu bulmak için hiç hevesli olma-

dıkları belliydi. Ne de olsa ben onların meslektaşlarının yakaladığı bir katil zanlısının avukatıydım. Başka bir deyişle, bu vakada suçluları bulamazlarsa, kimse onları ayıplamayacaktı.

Stilwell not defterini kapadığı zaman sorgulamanın –ve soruşturmanın– bittiğini anladım. Başka bir şey çıkarsa bana döneceklerini söyledi.

"Bir şey unutmadınız mı?" diye sordum.

Konuşurken çenemi hareket ettirmiyordum, çünkü çenemi oynatmak nasıl oluyorsa, göğüskafesimdeki sancı alıcılarını uyarıyordu.

"Neymiş o?" diye sordu Stilwell.

"Saldırganları tarif etmemi istemediniz. Renklerini bile sormadınız."

"Bunların hepsini bir sonraki ziyaretimizde sorarız. Doktor dinlenmen gerektiğini söyledi."

"Bir sonraki ziyaret için randevu almak ister misiniz?"

İkisi de cevap vermedi. Bir daha gelecekleri yoktu.

"Tahmin etmiştim," dedim. "Hoşça kalın dedektifler. Bu işe Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Şubesi'nin baktığına çok memnun oldum. Kendimi emniyette hissediyorum."

"Bak," dedi Stilwell. "Büyük ihtimalle bu iş gelişigüzel bir saldırıydı. İki kapkaççı kolay bir hedef buldular. Bu kişileri bulma ihtimalimiz..."

"Kim olduğumu biliyorlardı."

"Seni televizyondan ve gazetelerden tanıdıklarını söyledin."

"Böyle söylemedim. Beni tanıdıklarını ve sanki televizyondan falan tanımış gibi yaptıklarını söyledim. Gerçekten umurunuzda olsaydı bu ayrımı yapardınız."

"Bizi burada işlenmiş gelişigüzel bir şiddet eylemine kayıtsız kalmakla mı suçluyorsun?"

"Aşağı yukarı öyle. Hem gelişigüzel olduğunu kim söylüyor?"

"Saldırganlarını tanımadığını kendin söyledin. O halde, bu konudaki fikrini değiştirmediğin takdirde, bu saldırının gelişigüzel bir eylem olmadığını gösteren hiçbir delil yok. Ya da en iyi ihtimalle avukat düşmanlarının yaptığı bir eylem. Seni tanıdılar ve katilleri savunmandan hoşlanmadıkları için öfkelerini boşalttılar. Birçok nedeni olabilir."

Onların bu kayıtsızlığı bütün vücudumdaki sancıları azdırdı. Ama bir yandan da çok bitkin düşmüştüm ve artık gitmelerini istiyordum.

"Dert etmeyin dedektifler," dedim. "Şubenize dönüp gerekli belgeleri doldurun. Bu vakayı unutun gitsin. Buradan itibaren ben devralacağım."

Onlar hâlâ karşımdayken gözlerimi kapadım. Yapabileceğim tek şey buydu.

Gözlerimi bir daha açtığım zaman odanın köşesindeki bir iskemlede oturmuş, beni seyreden Cisco'yu gördüm.

"Selam patron," dedi alçak sesle. "Nasıl gidiyor?"

Tam uyanmaya başlarken öksürdüm ve bu kasılma testislerimde müthiş bir acıya sebep oldu.

"Yüz seksen derece sola doğru."

Benim sayıkladığımı sanarak gülümsedi. Ama onun ikinci kez gelmiş olduğunu ve ilk seferinde ondan biraz dedektiflik yapmasını istediğimi hatırlayacak kadar kendimdeydim.

"Saat kaç? Devamlı uyuyunca zaman kavramını kaybediyorum."

"Onu on geçiyor."

"Perşembe mi?"

"Hayır, cuma sabahı Mick."

Tahmin ettiğimden daha uzun süre uyumuştum. Doğrulmaya çalıştım, ama bu hareket gövdemin sol tarafını acılar içinde bıraktı.

"Off... çok fena be!"

"İyi misin patron?"

"Bana ne buldun Cisco?"

Ayağa kalkıp, yatağın kenarına geldi.

"Fazla bir şey değil, ama hâlâ üstünde çalışıyorum. Polis raporuna bir göz atabildim. Önemli bir şey yoktu; sadece senin saat dokuzda binanın temizliği için gelen ekip tarafından bulunduğun yazılıydı. Garaj rampasında seni baygın halde bulup polisi aramışlar."

"Saat dokuzda bulduklarına göre aradan fazla zaman geçmemiş. Başka bir şey görmüşler mi?"

"Hayır. Rapora göre. Niyetim, bu gece oraya gidip onlarla konuşmak."

"İyi olur. Ya ofis?"

"Lorna'yla birlikte elimizden geldiğince kontrol ettik. Göründüğü kadarıyla içeriye kimse girmemiş. Görünürde eksik olan bir şey yok. Üstelik bütün gece kapı kilitsizmiş. Bence hedef sendin Mick. Ofis değildi."

Serumla damarıma damlatılan ağrıkesici kimyasal, başka bir odada ve hiç karşılaşmadığım biri tarafından programlanmış bir bilgisayardan gönderilen itkilere göre pompalanıyordu. O anda o bilgisayar ve başındaki programcısı benim kahramanlarımdı. Kolumdan göğsüme doğru yayılan soğuk sıvıyı hissediyordum. Çığlıklar atan sinir uçlarımın yatışması için bekledim.

"Ne düşünüyorsun Mick?"

"Zihnim bomboş. Sana onları tanımadığımı söylemiştim."

"Onlardan söz etmiyorum. Onları kimin gönderdiğini kastettim. Tahminin ne? Opparizio mu?"

"En akla yatkın ihtimal o tabii. Peşinde olduğumuzu biliyor. Yani, başka kim olabilir ki?"

"Ya Dahl?"

Başımı iki yana salladım.

"Neden? Zaten sözleşmemi çalmış, kendi anlaşmasını yapmış. Neden daha sonra beni dövdürsün?"

"Belki sırf seni yavaşlatmak içindir. Belki projesine biraz entrika katmak içindir. Böylece yeni bir boyut getirir. Hikâyenin bir bölümü olur."

"Bana uçuk bir fikir gibi geliyor. Opparizio ihtimalini daha çok tuttum."

"Ama o neden yapsın?"

"Aynı şey. Beni yavaşlatmak için. Ayağımı denk alayım diye. Tanık olmak istemiyor ve hakkında bildiğim o pisliklerin içine çekilmek istemiyor."

Cisco omuz silkti.

"Hâlâ bana mantıklı gelmiyor."

"Artık kim olduğunun önemi yok. Bu iş beni yavaşlatmayacak."

"Dahl'la ilgili ne yapacaksın? Sözleşmeyi çaldı."

"Bunu düşünüyorum. Buradan çıkana kadar o bok çuvalı için bir planım olacak."

"Bunun ne zaman olacağı belli mi?"

"Galiba sol taşağımı alıp almamaya karar verdikleri zaman."

Cisco sanki onun sol taşağından söz ediyormuşum gibi irkildi.

"Aynen öyle işte," dedim. "Bunu düşünmemeye çalışıyorum."

"Pekâlâ, o halde devam edelim. O iki adamla ilgili ne biliyoruz? Otuzlu yaşlarının başlarında iki beyaz erkek, deri pilot montları ve eldiven giyiyorlar. Bu defa hatırladığın başka bir şey var mı?"

"Hayır."

"Belli bir bölgeye ait veya yabancılara özgü aksanları var mıydı?"

"Hatırladığım kadarıyla hayır."

"Yara izi, topallama veya dövme?"

"Gördüğümü hatırlamıyorum. Her şey çok çabuk oldu."

"Biliyorum. Sabıkalı fotoğrafları arasından seçebilir misin?"

"Birini seçebilirim. Benimle konuşanı. Diğerine pek bakmadım. Bana vurduktan sonra zaten hiçbir şey görecek halde değildim."

"Tamam. Ben araştırmaya devam edeceğim."

"Başka bir şey var mı Cisco? Yorulmaya başladım."

Sözlerimi vurgulamak için gözlerimi kapadım.

"Sen uyanır uyanmaz Maggie'yi aramam gerekiyordu. Zamanlaması hep kötü oldu. Hayley'le birlikte ne zaman gelseler sen baygın oluyordun."

"Onu arayabilirsin. Söyle ona, eğer uyuyorsam beni uyandırsın. Çocuğumu görmek istiyorum."

"Tamam, okuldan sonra Hayley'i getirmesini söylerim. Bu arada, Bullocks erteleme için vereceği dilekçeyi onaylamanı ve imzalamanı istiyor. Bugün bitmeden dilekçeyi vermesi lazım."

Gözlerimi açtım. Cisco yatağın öbür yanına geçmişti.

"Neyin ertelemesi?"

"Ön duruşmanın. Senin hastanelik olman nedeniyle yargıçtan birkaç hafta ertelemesini isteyecek."

"Hayır."

"Mick, bugün cuma. Ön duruşma perşembe günü. Seni taburcu etseler bile davayla ilgilenecek durumda..."

"O halleder."

"Kim, Bullocks mu?"

"Evet, Jennifer. Kız çok iyi. Halledebilir."

"Jennifer iyi, ama çok toy. Bir cinayet davası ön duruşmasını hukuk fakültesinden yeni çıkmış birinin kıvırabileceğine emin misin?"

"Bu bir ön duruşma. Ben orada olsam da olmasam da Trammel asıl duruşmaya çıkacak. Tek ümidimiz savcılığın davayla il-

gili stratejisi hakkında biraz fikir edinebilmek. Jennifer bana gerekli bilgileri verebilir."

"Yargıcın buna izin vereceğini mi sanıyorsun? Sonunda mahkûmiyet kararı çıkarsa, davalının hükümsüz temsil edildiğini öne sürmek için bir tezgâh olduğunu düşünebilir."

"Lisa bunu imzalarsa, sorun çıkmaz. Onu arayıp, bunun dava stratejimizin bir parçası olduğunu söylerim. Hafta sonu Jennifer buraya gelir, onu hazırlarım."

"Ama dava stratejisi nedir Mick? Neden sağlığına kavuşana kadar beklemiyoruz?"

"Çünkü, başardıklarını sanmalarını istiyorum."

"Kimlerin?"

"Opparizio. Bunu bana kim yaptıysa. Benim elden ayaktan kesildiğimi veya korkup kaçtığımı sansınlar. Her ne düşünürlerse. Jennifer ön duruşmayı üstlenir, sonra da asıl duruşmaya gideriz."

Cisco başını salladı.

"Anladım."

"Güzel. Şimdi git, Maggie'yi ara. Hemşirelere aldırmayıp beni uyandırmasını söyle. Özellikle de Hayley'le gelmişse."

"Tamam patron. Ama... bir şey daha vardı."

"Ne?"

"Rojas bekleme odasında oturuyor. Seni ziyaret etmek istedi, ama ona orada beklemesini söyledim. Dün de gelmişti, ancak sen uyuyordun."

Başımı salladım. Rojas.

"Arabanın bagajını kontrol ettin mi?"

"Evet. Zorlama işareti görmedim. Kilit mandalında sıyrık yoktu.

"Pekâlâ. Dışarıya çıkınca onu gönderirsin."

"Onunla yalnız mı görüşmek istiyorsun?"

"Evet. Yalnız."

"Tamam."

Cisco çıkınca yatağın uzaktan kumandasını aldım ve sıradaki ziyaretçimi karşılamak için kırk beş derece yükseltip, yarı oturma pozisyonu aldım. Bu ayarlama sonucu göğüskafesim yangın yeri gibi oldu.

Rojas tedirgin adımlarla içeriye girip başıyla selam verdi.

"Merhaba Bay Haller, nasılsınız?"

"Daha iyi günlerim olmuştu Rojas. Sen nasılsın?"

"İyiyim, iyiyim. Size uğrayıp, bir merhaba demek istemiştim."

Rojas çok gergindi. Sanırım, nedenini biliyordum.

"Geldiğine sevindim. Şu iskemleye otursana."

"Peki."

Köşedeki iskemleye oturdu. Böylece onu rahatça görebiliyordum. Onun aklındakileri okumaya çalışırken vücut dilini çözebilecektim. Daha şimdiden içten pazarlıklı kimselere özgü klasik belirtileri sergiliyordu – göz temasından kaçınma, yerli yersiz gülümseme ve ellerin sürekli hareketi.

"Doktorlar burada ne kadar kalacağınızı söylediler mi?" diye sordu.

"Galiba birkaç gün daha sürecek. Hiç değilse kan işemem geçene kadar."

"Çok kötü be! Bunu yapanı yakalayacaklar mı?"

"İşi pek sıkı tutmuyorlar."

Rojas başını salladı. Başka bir şey söylemedim. Sessiz kalmak çoğu zaman çok yararlı bir sorgulama tekniğidir. Şoförüm avuçlarını birkaç kez bacaklarına sildikten sonra ayağa kalktı.

"Sizi rahatsız etmeyeyim. Herhalde şimdi uyuyacak falansınızdır."

"Hayır, günlük uykumu aldım Rojas. Uyumak canımı yakıyor. Acelen ne? Artık başka birine şoförlük yapmıyorsun, değil mi?"

"Hayır, hayır, öyle bir şey yok."

Gönülsüzce bir kez daha oturdu. Rojas şoförüm olmadan önce müvekkilimdi. Çalıntı mal bulundurmaktan yakalanmıştı ve önceden de böyle bir mahkûmiyeti vardı. Savcılık onu hapse atmak istiyordu, ama şartlı tahliye edilmesini sağlamıştım. Bana bu çalışmam için üç bin dolar borcu vardı, ama işvereni o hırsızlığın kurbanı olduğu için işini kaybetmişti. Ona bana şoförlük ve tercümanlık yaparak çalışabileceğini söyledim, o da kabul etti. Haftada beş yüz dolar ödeyerek başladım, iki yüz elli doları da borcundan düşüyordum. Borcu bittikten sonra da devam etti; artık haftada yedi yüz elli doların tamamını alıyordu. Onun bu durumdan memnun olduğunu ve artık doğru yola girdiğini sanıyordum, ama galiba insan eğer hırsızsa, hep hırsız olarak kalıyor.

"Bay Haller, buradan çıktığınız zaman her gün yirmi dört saat emrinizde olacağımı bilmenizi isterim. Sizin bir yere gitmek için araba kullanmanızı istemem. Tepenin altına, Starbucks'a bile gitmeniz gerekse, sizi ben götürürüm."

"Sağ ol Rojas. Galiba hiç değilse bu kadarını yapabilirsin, değil mi?"

"Ha..."

Aklı karışmış gibi göründü, ama o kadar da şaşırmış değildi. Bu konuşmanın nereye yöneldiğini biliyordu. Konuyu daha fazla sulandırmamaya karar verdim.

"Sana ne kadar ödedi?"

Oturduğu yerde debelendi.

"Kim? Ne için?"

"Bırak bu numaraları Rojas. Ayıp oluyor."

"Gerçekten neden söz ettiğinizi bilmiyorum. Galiba gitsem iyi olacak."

Ayağa kalktı.

"Aramızda bir sözleşme yok Rojas. Sözleşme veya herhangi bir vaat yok. Bu odadan çıkıp gidersen, seni kovarım ve iş biter. Olmasını istediğin şey bu mu?"

"Sözleşme olmaması önemli değil. Hiçbir neden yokken beni kovamazsınız."

"Ama nedenim var Rojas. Herb Dahl bana her şeyi anlattı. Hırsızlar arasında şeref diye bir şey olmadığını bilmen gerekirdi. Dahl onu aradığını ve istediği her neyse temin edeceğini söylediğini anlattı."

Blöf işe yaramıştı. Rojas'ın gözlerinde öfke kıvılcımları gördüm. Her ihtimale karşı parmağım hemşireyi çağırma düğmesi üstündeydi.

"O aşağılık bok yiyen herif!"

Başımı salladım.

"Güzel tarif ettin. Nasıl..."

"Ben o puştu aramadım. O bana geldi. Bagajda sadece on beş saniyelik işi olduğunu söyledi. Bu işin bende patlayacağını bilmeliydim."

"Daha akıllı olduğunu sanırdım Rojas. Sana ne kadar ödedi?"

"Dört yüz."

"Haftalık ücretin bile değilmiş; şimdi de tamamen maaşsız kalacaksın."

Rojas yatağa iyice yaklaştı. Parmağım düğme üstündeydi. Ya bana saldıracak, ya da uzlaşma isteyecek diye düşündüm.

"Bay Haller... ben... bu işe ihtiyacım var. Çocuklarım..."

"Bu da son defa olduğu gibi Rojas. İşverenini soyduğun zaman dersini almamış mıydın?"

"Evet efendim, almıştım. Bana sadece bir şeye bakmak istediğini söylemişti, ama sonra onu aldı; onu durdurmak istediğim

zaman da bana, ne yaparsın, diye sordu. Beni kıstırmıştı. Onu durduramadım."

"O dört yüz hâlâ sende mi?"

"Evet. Hiç harcama yapmadım. Dört tane yüzlük banknot. Ve bana çok gerçek görünmüştü."

İskemleyi işaret ettim. Bana o kadar sokulmasını istemiyordum.

"Pekâlâ, şimdi bir seçim yapma zamanı Rojas. Cebindeki dört yüz dolarla buradan gidersin ve bir daha seni hiç görmem. Ya da sana ikinci bir..."

"İkinci fırsatı istiyorum. Lütfen. Çok üzgünüm."

"O halde, bunu hak etmen gerekecek. Yaptığın şeyi düzeltmeme yardım edeceksin. O belgeyi çaldığı için Dahl'ı dava edeceğim ve senin de tanık olarak gelip ne olduysa aynen anlatman gerekecek."

"Bunu yaparım, ama bana kim inanır?"

"İşte burada o dört yüz dolar devreye giriyor. Evine veya parayı nerede tutuyorsan oraya gidip..."

İskemleden fırlayıp, cüzdanını çıkardı.

"Para burada. Cüzdanımda."

"Aynen böyle tutarak çıkar."

İşaret ve başparmağımı birleştirdim.

"Paradan parmak izi alabiliyorlar mı?"

"Tabii alabiliyorlar. Eğer bu banknotlardan Dahl'ın parmak izlerini alabilirsek, seninle ilgili söyleyeceği hiçbir şeyin önemi kalmaz. Onu mıhlarız."

Yatağımın kenarındaki küçük komodinin çekmecesini açtım. İçinde kendi cüzdanım, araba anahtarlarım ve bir miktar bozuk paranın bulunduğu naylon bir poşet vardı. Victory Binası otoparkına çağrılan sağlık görevlileri bunları poşetlemişti. İçindekileri çekmeceye boşaltıp, parayı koyması için poşeti Rojas'a uzattım.

"Şimdi parayı içine koyup poşetin ağzını bağla."

Rojas dediklerimi yaptıktan sonra poşeti bana vermesini işaret ettim. Yüzlük banknotlar gıcır gıcırdı. Bunların az kullanılmış olması parmak izi alınabilme ihtimalini artırırdı.

"Bundan sonrasını Cisco halleder. Onu arayıp, bunu alması için gelmesini söyleyeceğim. Bir ara senin parmak izini de almak zorunda."

"Şey..."

Rojas'ın gözleri poşetin içindeki paradaydı.

"Ne?"

"Parayı geri alacak mıyım?"

Poşeti çekmeceye bırakıp sertçe kapadım.

"Yahu, Rojas, fikrimi değiştirip seni kovmadan hemen buradan toz ol."

"Peki, peki... Çok üzgün olduğumu bilmenizi isterim."

"Sadece yakalandığın için üzgünsün, o kadar; hadi git. Sana bir fırsat daha verdiğime inanamıyorum. Çok ahmak olmalıyım."

Rojas kuyruğunu altına toplamış bir köpek gibi odadan dışarıya çıktı. O gittikten sonra yatağı tekrar düzleştirdim ve onun ihanetini, siyah eldivenli iki adamı kimin gönderdiğini veya davayla ilgili herhangi bir şeyi düşünmemeye çalıştım. Başımı kaldırıp tepemde duran serum şişesine bakarak, sancılarımı biraz olsun dindirecek o kutsal sıvının akmasını bekledim.

On Üç

Tahmin edildiği gibi, Van Nuys Temyiz Mahkemesi'nde bütün gün süren ön duruşmanın sonunda Yargıç Dario Morales Lisa Trammel'ın cinayet suçlamasıyla duruşmaya çıkmasına karar verdi. Savcı Andrea Freeman, Dedektif Howard Kurlen'i delilleri sunan baş tanık olarak kullanıp ikinci derece delilleri ustaca ortaya sererek Lisa'yı kıskıvrak bağladı. Freeman davayı bir yüz metre koşucusu hızıyla kanıt üstünlüğü eşiğinden geçirdi ve yargıç da kararını aynı çabuklukla verdi. Rutin bir işti. Öyle olacağı belliydi. Hiç uzatmadan Lisa'nın duruşmaya çıkmasına karar verildi.

Ön duruşma oturumunda savunma masasında müvekkilim vardı, ama ben yoktum. Aronson bu tek taraflı oyunda elinden geldiği kadar savunma görevini yaptı. Yargıç bu oturuma izin vermeden önce, benim yokluğumda devam etmek isteyip istemediğini öğrenmek için Lisa'ya tekrar tekrar sordu. Bu halka açık duruşmada Lisa, Aronson'un yeterli mahkeme tecrübesi olmadığını bildiğini ve yetersiz savunma iddiasıyla ileride yargıcın vereceği nihai karara itiraz etmeyeceğini bildirdi.

Bu duruşmanın büyük bir kısmını yaralarımın iyileşmesi için dinlendiğim evimden seyrettim. KTLA Kanal 5 diğer yerel

programları bırakıp sabah oturumunu canlı olarak yayımladı, öğleden sonra ise her zamanki sohbet programlarına geçti. Böylece ben duruşmanın sadece son iki saatini kaçırmış oldum, ama sorun değildi, çünkü o ana kadar nasıl sonuçlanacağını anlamıştım. Sürpriz yoktu, ama hayal kırıklığı vardı. Çok daha önemli olan asıl duruşmada savcılığın nasıl bir strateji uygulayacağı konusunda hiçbir işaret alamamıştım.

Hastane odamdaki hazırlık çalışmalarımızda karar verdiğimiz gibi, Aronson herhangi bir tanık veya karşı ispat layihası sunmadı. "Makul bir şüpheye yer olmadan suçlu" hükmüne doğru yaklaşana kadar masumiyet karinesi savımızı belli etmemeyi tercih etmiştik. Aronson savcılığın tanıklarına çapraz sorgu uygularken fazla üstlerine gitmedi. Bu kişiler mahkeme salonunda ifade vermeye alışkındılar – aralarında Kurlen, bir adli tıp uzmanı ve bir adli tabip vardı. Freeman, Margo Schafer'ı tanık kürsüsüne çağırmak yerine, Kurlen'i kullandı ve kadının Lisa Trammel'ı cinayet yerinden bir blok ötede gördüğünü söylediği sorgulamayı anlattırdı. Savcılığın bu uygulamasından öğrenebileceğimiz pek bir şey yoktu, bu nedenle stratejimiz, gözlemlemek ve beklemek olacaktı. Doğru anı kollayacaktık. Kazanma ihtimalimizin en yüksek olduğu asıl duruşmada onlara saldıracaktık.

Ön duruşma sonunda Lisa Trammel'ın mahkeme binasının altıncı katındaki Yargıç Coleman Perry önünde duruşmaya çıkmasına karar verildi. Perry de daha önce hiç celsesinde bulunmadığım yargıçlardandı. Ama onun salonunda müvekkilim için hayati bir karar çıkacağını biliyordum; bu nedenle barodan tanıdığım birkaç avukattan onun hakkında bilgi edindim. Bu bilgilerin ışığında edindiğim sonuca göre Perry dürüst ve öfkesi burnunda bir adamdı. Ona bir yanlış yapılmadığı sürece adildi, ama onunla ters düşene karşı hınçlanır ve bunu duruşmanın sonuna kadar sürdürürdü. Bunlar dava boyunca kullanacağım çok önemli bilgilerdi.

İki gün sonra nihayet kendimi cepheye dönmek için hazır hissettim. Kırık parmaklarım alçıya alınmış, morarmış gövdemin rengi iğrenç bir sarıya dönüşmüştü. Kafa derimdeki dikişler alındığı için artık saçımı geriye doğru tarayıp, kazınmış yara yerini gizleyebiliyordum. Ama en iyisi, doktorların en sonunda ameliyatla almamaya karar verdikleri bükülmüş testisimin kendiliğinden doğru yerine gelmesiydi. Doktorun uzmanca avuçlaması sonunda sadece 30 derecelik bir sapma olduğu ve bunun her geçen gün daha iyiye gittiği ortaya çıktı. Normal işlevini sürdürecek mi, yoksa tarladan toplanmamış bir domates gibi olduğu yerde çürüyecek mi, bunu zaman gösterecekti.

Daha önceden sözleştiğimiz gibi, Rojas saat tam on birde Lincoln'ü evimin ön kapısına getirdi. Elimde bastonumla çok temkinli yürüyerek basamakları inmeye başladım. Arabanın arka koltuğuna oturmama Rojas yardım etti. Neden sonra her zamanki yerimde oturmuştum ve çalışmaya hazırdım. Rojas direksiyona geçti ve yokuş aşağıya hızla hareket ettik.

"Aman yavaş sür Rojas. Emniyet kemeri bile canımı yakıyor. Sakın beni ön koltuğa fırlatma."

"Kusura bakma patron. Daha dikkatli olacağım. Bugün nereye gidiyoruz? Ofise mi?"

Bu patron lafını Cisco'dan kapmıştı. Öyle olduğumu bildiğim halde, patron denmesinden hiç hoşlanmıyordum.

"Ofise daha sonra gideceğiz. Önce Melrose'deki Archway Pictures film şirketine gidelim."

"Anlaşıldı."

Archway şirketi Melrose'de, bu alanın devlerinden Paramount Pictures şirketinin karşısında yer alan ikinci sınıf bir stüdyoydu. Ses stüdyosu ve başka gereçlere ihtiyaç duyanların talebini karşılamak üzere kurulan bu stüdyo Walter Elliot'ın önderliğinde, kendi kendine yeten bir kuruluş haline gelmiş, kendi tarz filmle-

rini yapmış ve başka şirketlere iş yaptıracak kadar büyümüştü. Tesadüf eseri, bir zamanlar Elliot benim müvekkilim olmuştu.

Evimden ayrıldıktan sonra Rojas'ın stüdyoya varması yirmi dakika sürdü. Giriş kapısındaki güvenlik kulübesi önünde park ettik. Camı indirip güvenlik görevlisine Clegg McReynolds'ı görmek için geldiğimi söyledim. Adımı sorup kimliğimi istedi; ona sürücü ehliyetimi verdim. Adam kulübeye girip oradaki bir bilgisayara baktı. Sonra kaşları çatıldı.

"Özür dilerim bayım, ama listede adınız yok. Randevunuz var mı?"

"Randevum yok, ama Bay McReynolds beni görmek isteyecektir.

McReynolds'a hazırlık yapma fırsatı vermek istememiştim.

"Korkarım, randevunuz yoksa sizi içeriye alamam."

"Onu arayıp, burada olduğumu söyleyebilir misin? Beni görmek isteyecektir. Onun kim olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Niyetimi yeterince belli etmiştim. Benim gibilerle sürtüşme!

Nöbetçi kulübenin içine girip, telefonda McReynolds'ı aradı. Cam bölmenin ardında onu konuşurken görebiliyordum. Hararetli bir görüşmeden sonra kapıyı açtı ve uzun kablolu telefonu bana uzattı. Ahizeyi aldıktan sonra camımı tekrar yukarıya kaldırdım. Madem öyle, bu da böyle.

"Ben Michael Haller. Bay McReynolds'la mı görüşüyorum?"

"Hayır, ben Bay McReynolds'ın asistanıyım. Size nasıl yardımcı olabilirim Bay Haller? Randevu defterinde adınızı göremiyorum ve açıkçası kim olduğunuzu da bilmiyorum."

Genç ve özgüvenli bir kadın sesiydi.

"Telefonu ona bağlamazsan, patronunun hayatını kaydıracak olan adamım."

Karşılık gelmeden önce hattın öbür ucunda bir sessizlik oldu.

"Tehdit edici ifadenizden hiç hoşlanmadım. Bay McReynolds şu anda sette ve..."

"Tehdit etmiyordum. Ben tehdit etmem. Sadece gerçekleri söylerim. Set nerede?"

"Size bunu söylemeyeceğim. Bu işin neyle ilgili olduğunu öğrenene kadar Clegg'in yanına gitmenize izin vermeyeceğim."

Patronundan önadıyla söz edişi dikkatimi çekti. Arkamızdan bir korna sesi geldi. Ardımızda araçlar birikiyordu. Nöbetçi yumruğunu camıma dayadı ve eğilip, füme camın içini görmeye çalıştı. Ona aldırmadım. Arkadan ikinci bir araba korna çaldı.

"Bu iş patronunu büyük bir üzüntüden kurtarmakla ilgili. Geçen hafta evine haciz koyan bankeri öldürmekle suçlanan kadınla ilgili ilan ettiği sözleşmeden haberin var mı?"

"Evet."

"Patronun o hakları yasadışı yollarla aldı. Tahminimce bu işte onun suçu veya bilgisi yoktu. Eğer haklıysam, bir dalaverenin kurbanı olacak ve ben bu işi düzeltmek için buradayım. Bu, bir defalık bir fırsattır. Bundan sonra Clegg McReynolds bataklığın içine doğru çekilecek."

Son tehdidim hemen arkamdaki arabanın uzun uzun çalan kornası ve camıma sertçe vurulmasıyla vurgulandı.

"Nöbetçiyle konuş," dedim. "Ona evet veya hayır de."

Camı indirip ahizeyi öfke içindeki nöbetçiye uzattım. Ahizeyi kulağına götürdü.

"Ne olacak? Burada arabalar kuyruk oldu."

Bir süre dinledikten sonra kulübesine girip telefonu yerine koydu. Kapıyı açan düğmeye basarken bana baktı.

"Dokuz numaralı set," dedi. "Dümdüz gidip, yolun sonunda sola sapın. Hemen karşınıza çıkacaktır."

Ona, ben-sana-demiştim tadında bir gülücük gönderdikten sonra yolumuza devam ettik.

9 numaralı set içine bir uçağın sığabileceği büyüklükte bir sesli çekim stüdyosuydu. Etrafı düzenek kamyonları, yıldız karavanları ve servis minibüsleriyle doluydu. Bir kenarda dört tane uzun limuzin motorları çalışır halde çekimin bitmesini ve kutsal işverenlerinin dışarıya çıkmasını bekliyordu.

Büyük bir yapıma benziyordu, ama ne olduğunu öğrenecek fırsatım olmayacaktı. 9 ve 10 numaralı binaların arasından yürüyen yaşlıca bir adamla ondan daha genç bir kadın gördüm. Kadının başında bir mikrofonlu kulaklık vardı. Eliyle yaklaşmakta olan arabamı işaret etti.

"Tamam, beni burada indir."

Rojas durdu; tam kapımı açarken telefonum çaldı. Çıkarıp ekrana baktım.

ARAYANIN KİMLİĞİ BİLİNMİYOR

Uyuşturucu ticareti yapan müvekkillerim aradığında bu yazı çıkardı. Bu kişiler izlerinin bulunmaması için kullan-at telefonları kullanırlardı. Telefonu açmayıp, arka koltuğun üstünde bıraktım. Cevap vermemi istiyorlarsa, kim olduklarını belirtmeleri gerekirdi.

Yavaşça dışarıya çıktıktan sonra bastonumu içeride bıraktım. Büyük bir avukat olan babamın her zaman söylediği gibi, insan zayıf yanını hiç göstermemeliydi. Yapımcı ve asistanına doğru ağır adımlarla yürüdüm.

"Haller sen misin?" diye seslendi adam.

"Benim."

"Beni çağırıp, ara vermeme neden olduğun bu çekimin bir saati çeyrek milyon dolara mal oluyor. Buraya gelip seninle konuşabilmem için herkes durdu."

"Teşekkür ederim, işi kısa keseceğim."

"İsabet olur. Neymiş bu benim dolandırıldığım saçmalığı? Kimse beni üçkâğıda getiremez!"

Onun yüzüne bakıp hiçbir şey söylemeden bekledim. McReynolds'ın bir kez daha patlaması için iki saniye yetti.

"Ee, bana anlatacak mısın, yoksa susacak mısın? Bütün günümü sana harcayamam."

Önce asistanına, sonra da ona baktım. Ne demek istediğimi anladı.

"Hayır; burada ne konuşulursa, tanığım olacak. Kız burada kalıyor."

Omuz silktim ve cebimden çıkardığım küçük teybi çalıştırdım. Yanan kırmızı ışıklı düğmesini göreceği şekilde tuttum.

"O halde ben de bu konuşmayı kayda alayım."

McReynolds cihaza bakarken gözlerindeki endişeyi görebiliyordum. Sesi ve söyleyecekleri teybe kaydedilecekti. Hollywood gibi bir yerde böyle bir şey tehlikeli olabilirdi. Mel Gibson'ın görüntüleri gözlerinin önünde dans etti.

"Pekâlâ, kapat o teybi, Jenny gidecek."

"Clegg!" diye isyan etti Jenny.

McReynolds uzanıp onun poposuna bir şaplak attı.

"Sana git dedim."

Genç kadın bir okul çocuğu gibi aşağılanmış bir halde hemen oradan uzaklaştı.

"Bazen onlara böyle davranmak gerekiyor," dedi McReynolds.

"Ve eminim, böylece bir şeyler öğrenmiş olurlar."

McReynolds sesimdeki alaycılığı sezmeden, bana hak verircesine başını salladı.

"O halde, pekâlâ Haller, neymiş bu iş?"

"İş seninle ilgili Clegg; Lisa Trammel anlaşmasında ortağın Herb Dahl tarafından tezgâha getirilmen."

McReynolds bunu hararetle reddederek başını iki yana salladı.

"Mümkün değil. O anlaşma tamamen yasal. Tertemiz. Kadın imzaladı. Trammel. O kadını filmde zenci kamışı yemekten hoşlanan yüz elli kiloluk bir orospu gibi göstersem bile bu konuda hiçbir şey yapamaz. Sözleşme kusursuz."

"Kusuru şurada: İkisinin de bu haberi ve hikâyeyi sana satma hakkı yok. O haklar bende. Dahl ortaya çıkmadan önce Trammel benimle sözleşme imzalamıştı. Dahl sözleşmeyi benim dosyamdan çalıp öne çıkmaya çalıştı. Ne var ki, bu işe yaramayacak. Bu hırsızlığa tanık olan bir şahidim ve Dahl'ın parmak izleri var. Hırsızlık ve dolandırıcılık suçundan hapse girecek. Sen de onunla birlikte batmayı mı seçeceksin Clegg?"

"Beni tehdit mi ediyorsun? Bu şantaj falan mı oluyor? Kimse bana şantaj yapamaz."

"Hayır, hayır, şantaj falan değil. Ben sadece bana ait olan şeyi istiyorum. O halde, ya Dahl'la olan ortaklığını sürdürürsün ya da aynı anlaşmayı benimle yaparsın."

"Çok geç. İmza attım. Hepimiz imzaladık. Sözleşme yapıldı."

Gitmek üzere arkasını döndü.

"Ona para ödedin mi?"

Tekrar bana döndü.

"Şaka mı ediyorsun? Burası Hollywood."

"O halde yalnızca sözleşme bildirisi imzaladınız, değil mi?"

"Doğru. Kontrat dört hafta sonra imzalanacak."

"O halde, sözleşmeniz bildirildi, ama yasal geçerliliği yok. Bu işler Hollywood'da böyle yapılır. Ama bir değişiklik yapmak istersen, yapabilirsin. Anlaşmayı bozacak bir şey bulmak istersen, bulabilirsin."

"Böyle şeyler yapmak itemiyorum. Projeyi beğendim. Bunu Dahl getirdi. Onunla anlaştım."

İçinde bulunduğu ikilemi anlıyormuş gibi başımı öne salladım.

"Nasıl istersen. Ama ben yarın sabah polise gidip suç duyurusunda bulunacağım. Senin adın da davalı olarak geçecek. Dolandırıcılığa iştirak eden biri olarak."

"Ben öyle bir şey yapmadım! Sen bana anlatana kadar bu konuda hiçbir şey bilmiyordum."

"Doğru. Ama sana anlattım ve sen hiçbir şey yapmadın. Gerçekleri bildiğin halde bir hırsızla birlikte devam etmeyi seçtin. Bu da suça iştirak sayılır ve dava etme hakkım doğar."

Elimi cebime sokup teybi çıkardım. Kırmızı ışığın hâlâ yanmakta olduğunu görsün diye ona doğru tuttum.

"Bu filmin çekimini öyle uzun bir zaman bağlayacağım ki, az önce poposuna şaplak attığın kız bu stüdyoyu yönetmek zorunda kalacak."

Bu defa ben arkamı dönüp yürümeye başladım ve o bana seslendi.

"Dur bir dakika Haller."

Ona döndüm. Gözleri kuzeyde, herkesi buraya çeken o dağ yamacındaki Hollywood yazısındaydı.

"Ne yapmam gerekiyor?" diye sordu.

"Aynı kontratı benimle yapman gerekiyor. Dahl'la ben ilgilenirim. Onun da hak ettiği bir şey var ve er geç bunu alacak."

"Hukuk danışmanıma vermek için bana bir telefon numarası lazım."

Bir kartvizitimi verdim.

"Unutma, bugün senden haber almam lazım."

"Alacaksın."

"Sahi, sözleşmede geçen miktar nedir?"

"Çeyrek milyon ön ödeme. Yapım için de bir çeyrek daha."

Başımı salladım. Çeyrek milyon ön ödeme Lisa Trammel'ın savunması için çok işe yarardı. Hatta az bir şey Dahl'a bile kalabilirdi. Her şey bunu nasıl yapacağıma ve bir hırsıza karşı ne kadar adil davranmak istediğime bağlıydı. Gerçekçi olursam, herifi mıhlamayı çok istiyordum, ama bir yandan da sonuçta projeye kabul edilebilir bir yuva bulmuştu.

"Bak ne diyeceğim, herhalde bu şehirde böyle bir şeyi benden başka kimse söylemez, ama ben yapım işine katılmak istemiyorum. Sözleşmenin o kısmında Dahl kalsın. Onun hakkı."

"Hapse girmediği takdirde."

"Sözleşmeye bununla ilgili bir madde eklersin."

"Buna benzer bir şey daha önce hiç olmadı. Umarım hukuk danışmanım üstesinden gelir."

"Seninle iş yapmak zevkli oluyor Clegg."

Bir kez daha arkamı dönüp arabama doğru yürümeye başladım. Bu defa Clegg yanıma kadar gelip benimle birlikte yürüdü.

"Aradığımız zaman seni bulabiliriz, değil mi? Teknik danışman olarak sana ihtiyacımız olacak. Özellikle de senaryoda."

"Kartım sende."

Lincoln'e varınca Rojas bana kapıyı açtı. Bir kez daha testislerimi kollayarak içeriye girdim, sonra da dönüp McReynolds'a baktım.

"Bir şey daha var," dedi yapımcı. "Bu filmde Matthew McConaughey'i düşünüyordum. Çok güzel uyar. Ama sence senin rolünü kim oynayabilir?"

Ona gülümseyip kapı koluna uzandım.

"Şu anda o kişiye bakıyorsun Clegg."

Kapıyı kapadıktan sonra füme camdan bakıp, yüzündeki şaşkınlığı seyrettim.

"Van Nuys'a," dedim Rojas'a.

On Dört

Rojas ben McReynolds'la konuştuğum sırada telefonumun ısrarla çaldığını söyledi. Kontrol ettiğim zaman herhangi bir mesaj bırakılmadığını gördüm. Sonra da arayan numaralar kaydına bakınca, arabanın dışında olduğum o on dakika içinde kimliği belirsiz bir hattan dört kez aranmış olduğumu gördüm. Aradaki süreler birbirinden farklıydı, yani birisi kazayla tekrar arama düğmesine basmış olamazdı. Birisi bana ulaşmaya çalışıyordu, ama işi mesaj bırakacak kadar acil değildi.

Lorna'yı arayıp ona yolda olduğumu söyledim. McReynolds'la yaptığım anlaşmayı anlattım ve gün sonuna kadar Archway'in hukuk bürosundan bir telefon geleceğini bildirdim. Dava için para harcamamız yerine para geleceğini duymak onu heyecanlandırdı.

"Başka ne var?" diye sordum.

"Andrea Freeman iki kere aradı."

Cep telefonumun dört kez aranmış olduğunu düşündüm.

"Ona cep numaramı verdin mi?"

"Verdim."

"Galiba ona cevap veremedim, ama mesaj bırakmamış. Yeni bir şey gelişmiş olmalı."

Lorna Andrea'nın ona bıraktığı numarayı verdi.

"Hemen ararsan belki onu bulabilirsin. Ben kapatayım."

"Tamam, ama şu anda herkes nerede, içeride mi, dışarıda mı?"

"Jennifer ofiste, Cisco'dan da az önce haber aldım. Saha çalışması yapmış, buraya geliyor."

"Ne saha çalışması?"

"Açıklamadı."

"Pekâlâ, o halde oraya geldiğim zaman herkesi görürüm."

Telefonu kapatıp, Freeman'ın verdiği numarayı aradım. Siyah eldivenli çakallar tarafından dövüldüğümden beri ondan haber alamamıştım. Kurlen bile hastanede ziyaretime gelmişti, ama değerli hasmımdan bir geçmiş olsun kartı bile yoktu. Şimdi de bir sabah boyunca altı kez arıyor ve mesaj bırakmıyordu.

Freeman ilk çalışında telefonu açtı ve hemen konuya girdi.

"Buraya ne zaman gelebilirsin?" dedi. "Kıyamet kopmadan önce ortaya bir şey atmak istiyorum."

Bu onun duruşma çarkları dönmeye başlamadan önce işi bitirmek için bir itiraf uzlaşması fikrine kapı araladığını ifade etme biçimiydi.

"Yanılmıyorsam, öyle bir teklif olmayacağını söylemiştin."

"Olaya daha sakin bakılmaya başladı, diyelim. Senin bu davada uyguladığın hamleler hakkındaki düşüncem değişmedi, ama senin yaptıklarının cezasını müvekkilin ödememeli."

Bir şeyler dönüyordu. Bunu sezebiliyordum. Davasıyla ilgili bir sorun çıkmış olmalıydı. Kaybolan bir delil veya ifadesini değiştiren bir tanık. Aklıma Margo Schafer geldi. Belki de görgü tanığıyla ilgili bir sorun vardı. Ne de olsa Freeman onu ön duruşmaya çıkarmamıştı.

"Ben savcılık ofisine gelmek istemiyorum. İstersen benim ofisime gel, istersen tarafsız bir yerde buluşalım."

"Düşman kampına gelmekten korkmuyorum. Ofisin nerede?"

Ona adresi verdim ve bir saat sonra buluşmak üzere sözleştik. Telefonu kapadıktan sonra, oyunun bu aşamasında savcılığın iddiasında neyin ters gitmiş olabileceğini kestirmeye çalıştım. Aklıma yine Schafer geldi. Mutlaka onunla ilgili olmalıydı.

Hâlâ elimde olan telefonum titreşince ekrana baktım.

ARAYANIN KİMLİĞİ BİLİNMİYOR

Herhalde Freeman arıyordu ve bana buluşmanın iptal edildiğini, daha önce söylediklerinin savcılara özgü psikoloji bozma numarası olduğunu söyleyecekti. Düğmeye basıp hatta bağlandım.

"Evet?"

Sessizlik.

"Alo?"

"Michael Haller mı?"

Tanımadığım bir erkek sesiydi.

"Evet, siz kimsiniz?"

"Jeff Trammel."

Her nedense bu adı hatırlamam biraz uzun sürdü, ama sonra jetonum düştü. Kayıp koca.

"Jeff Trammel, evet, nasılsınız?"

"İyiyim herhalde."

"Bu numarayı nasıl buldunuz?"

"Bu sabah Lisa'yla konuştum. Onu aramıştım. Sizi aramamı söyledi."

"Eh, aradığına sevindim Jeff. Karının içinde bulunduğu durumu biliyor musun?"

"Evet, bana anlattı."

"Haberlerde görmedin mi?"

"Burada televizyon falan yok. İspanyolca da okuyamıyorum."

"Tam olarak neredesin Jeff?"

"Bunu söylemesem daha iyi olur. Büyük ihtimalle Lisa'ya söylersin ve ben şu anda nerede olduğumu bilmesini istemiyorum."

"Duruşmaya gelecek misin?"

"Bilmiyorum. Hiç param yok."

"Sana yolculuk parasını temin edebiliriz. Buraya dönüp, bu zorlu zamanında karının ve oğlunun yanında olabilirsin. Ayrıca ifade de verebilirsin Jeff. Ev, banka ve bütün o baskılarla ilgili ifade verebilirsin."

"Mımm... hayır, bunu yapamam. Kendimi bu şekilde ortaya çıkarmak istemiyorum Bay Haller. Benim başarısızlıklarımı. Bana doğru gelmiyor."

"Karını kurtarmak için bile mi?"

"Daha ziyade eski karım. Ayrılığımızı sadece yasallaştırmış değiliz."

"Jeff, ne istiyorsun? Para mı?"

"Hiçbir şey istemiyorum Bay Haller."

"Emin misin?"

"Sadece bu işin dışında kalmak istiyorum. Bu artık benim hayatım değil."

"Neredesin Jeff? Şu anda hayatın nerede geçiyor?"

"Bunu söylemeyeceğim."

Hüsran içinde başımı iki yana salladım. Sanki izini bulmaya çalışan bir polis gibi onu hatta tutmaya çalışıyordum, ama iz falan yoktu.

"Bak Jeff, bunu ortaya sürmek istemiyorum, ama benim görevim her yolu denemek; anlatabiliyor muyum? Bu davayı kaybedersek, Lisa hapse mahkûm olacak. Sevdiği kişiler ve arkadaşlarının mahkemeye gelip onun hakkında iyi şeyler söylemesi

gereken anlar olabilir. Hafifletici faktörler diye düşündüğümüz şeyleri ortaya sürebileceğiz. Örneğin, evini korumak için verdiği mücadeleyi. Bu durumda senin de gelip ifade vereceğine güvenmek isterim."

"Yani, kaybedeceğinizi mi düşünüyorsunuz?"

"Hayır, bence davayı kazanma ihtimalimiz çok yüksek. Gelişen durumlara göre ve aniden ortaya çıkaracağımız bir tanığa bağlı bir dava. Ama ters bir sonuç için de hazırlıklı olmalıyım. Bana nerede bulunduğunu söylememeye kararlı mısın Jeff? Bunu sır olarak tutabilirim. Yani, sana para göndereceksek, nerede olduğunu bilmem gerek."

"Şimdi gitmem lazım."

"Ya para, Jeff?"

"Sizi tekrar ararım."

"Jeff?"

Telefonu kapattı.

"Az kalsın onu tavlıyordum Rojas."

"Üzüldüm patron."

Telefonu kolçağın üstüne bırakıp nerede olduğumuzu görmek için bakındım. Cahuenga Geçidi'nden 101 numaralı otoyola çıkıyorduk. Ofise hâlâ yirmi dakikalık yolumuz vardı.

Jeff Trammel son kez sözünü ettiğimde paraya hayır dememişti.

Daha sonra müvekkilimi aradım. Telefonu açtığında geri plandan televizyon sesi geliyordu.

"Lisa, ben Mickey. Konuşmamız lazım."

"Tamam."

"Televizyonu kapatabilir misin?"

"Ah, tabii, kusura bakma."

O gürültü kesilene kadar bekledim.

"Tamam."

"Önce şunu söyleyeyim, kocan beni aradı. Ona numaramı vermiş miydin?"

"Evet, sen öyle söylemiştin, unuttun mu?"

"Tamam, iyi olmuş. Sadece öğrenmek istedim. Konuşmamız pek iyi geçmedi. Anladığım kadarıyla bu işe bulaşmak istemiyor."

"Bana da öyle demişti."

"Sana nerede olduğunu söyledi mi? Eğer yerini bilseydim, onu ikna etmesi için Cisco'yu gönderebilirdim."

"Bana söylemedi."

"Bence hâlâ Meksika'da olabilir. Parası olmadığını söyledi."

"Bana da aynı şeyi söyledi. Benden film parasının bir kısmını ona göndermemi istedi."

"Ona filmden bahsettin mi?"

"Film yapılacak Mickey. Onun da bilmesi gerekir."

Ya da belki, adam burnunu sürtsün, demek istiyordu.

"Parayı nereye gönderecektin?"

"Western Union'a yatırabileceğimi, herhangi bir şubesinden çekebileceğini söyledi."

Tijuana ve güneyinde pek çok Western Union şubesi olduğunu biliyordum. Parayı gönderip, Jeff Trammel çekmeye gittiği zaman alanı daraltabilirdik. Ama eğer uyanık bir adamsa yaşadığı yere en yakın şubeye gitmezdi ve biz de yine başladığımız noktada kalabilirdik.

"Pekâlâ," dedim. "Jeff'i daha sonra düşünürüz. Sana Herb Dahl'ın Archway'le yaptığı anlaşmanın değiştiğini de söylemek istiyordum."

"Nasıl yani?"

"Artık sözleşme benimle yapıldı. Az önce Archway'deydim. Eğer filmi çekerlerse yapımcısı yine Dahl olabilecek. Ve bu sayede hapse girmeyecek. Böylece kazançlı çıkacak. Sen de kazançlı çıkacaksın, çünkü artık savunma ekibin para yüzü görecek ve geri

kalanı da sana kalacak. Bu miktar Herb'ün sana vereceğinden çok daha yüksek olacak."

"Mickey, bunu yapamazsın. Anlaşmayı Herb yaptı."

"Ben de az önce bunu iptal ettim Lisa. Clegg McReynolds Herb'ün başına öreceğim hukuk çorabının içine girmek istemedi. İstersen Herb'ü sen ara veya istiyorsa, beni aramasını söyle."

Lisa'dan ses çıkmadı.

"Bir şey daha var ve bu çok önemli. Dinliyor musun?"

"Evet, buradayım."

"Şimdi savcıyla buluşmak üzere ofise gidiyorum. Buluşmayı o istedi. Sanırım, bir şeyler değişti. Onların tarafında aksayan bir şey oldu. Uzlaşma pazarlığı yapmak istiyor ve eğer mecbur olmasaydı benim ofisime gelmeyi asla kabul etmezdi. Sadece bilmeni istedim. Toplantıdan sonra seni ararım."

"Mahkeme binası merdivenlerinde CNN ve FOX televizyonlarına ve diğer kanallara benim suçsuz olduğumu duyurmadığı takdirde uzlaşma falan istemiyorum Mickey."

Araba bir yan yola girerken camdan dışarıya baktım. Rojas otoyol trafiğine girmek istememişti.

"Öyle bir teklif yapmak için geldiğini sanmıyorum, ama seçeneklerin konusunda seni bilgilendirmek benim görevim. Bu şey... inandığın dava uğruna senin bir nevi şehit olmanı istemem. Bütün teklifleri dinlemen gerekir Lisa."

"Suçu kabullenecek değilim. Nokta. Konuşmak istediğin başka bir şey var mı?"

"Şimdilik bu kadar. Daha sonra yine ararım."

Telefonu yine kolçağın üstüne koydum. Şimdilik bu kadar konuşma yeterdi. Birkaç dakika dinlenmek için gözlerimi kapadım. Alçı içindeki parmaklarımı oynatmaya çalıştım; bu gayretim canımı yaktı, ama başarılı oldu. Röntgen filmini inceleyen doktor bu hasarın ben yerde baygın yatarken birisinin elimi çiğ-

nemesi sonucu olduğunu söylemişti. Baygın olduğum için şansım varmış. Doktorun tahminine göre parmaklarım tamamen iyileşecekmiş.

Kapalı gözkapaklarımın ardında siyah eldivenli adamların bana doğru geldiklerini gördüm. Bu sahne devamlı canlanıyordu. Üstüme gelirlerken gözlerindeki duygusuz ifadeyi görebiliyordum. Onlar için bu sadece bir işti. Oysa benim için kırk yıllık özgüvenimin ve özsaygımın un ufak olup, kaldırıma saçılmasıydı.

Bir süre sonra Rojas'ın sesini duydum.

"Patron, geldik."

On Beş

Resepsiyon odasına girdiğimde Lorna masasından bana eliyle bir uyarı işareti çaktı. Sonra da parmağıyla ofis kapımı gösterdi. Böylece bana Andrea Freeman'ın gelmiş ve beni beklemekte olduğunu anlatıyordu. Hemen bitişikteki ofise gidip kapıyı bir kez tıklattıktan sonra içeriye girdim. Cisco ve Bullocks masalarındaydılar. Cisco'nun yanına gidip telefonumu önüne koydum.

"Lisa'nın kocası aradı. Dahası, birkaç kez aradı. Ekranda kimlik yoktu. Bu konuda bir şey yapabilir misin?"

Cisco bu ricamı düşünürken parmağını dudağında gezdirdi.

"Telefon operatörümüzün tehditlerin izini bulma servisi var. Aranma saatini tam olarak veriyorsun ve bu numarayı bulmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu iş birkaç gün sürüyor, ama yapabildikleri tek şey numarayı tespit etmek, nereden arandığını değil. Bu adamın yerini belirlemek istiyorsan polisten istemen gerekecek."

"Bana sadece numara lazım. Bir dahaki sefere onun beni araması yerine bunu ben yapmak istiyorum."

"Anladım."

Odadan çıkmak üzereyken Aronson'a baktım.

"Bullocks, benim ofisime gelip Başsavcılık'ın ne diyeceğini öğrenmek ister misin?"

"Bayılırım."

Benim odama girdiğimizde Freeman masamın önündeki koltukta oturmuş, telefonundaki e-postaları okuyordu. Üstünde mahkeme dışında giydiği kıyafet vardı. Bir kazak altında blucin. Bugün bütün işleri mahkeme dışında olmalıydı. Kapıyı kapatınca başını kaldırıp bana baktı.

"Andrea, sana içecek bir şey ikram edebilir miyim?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"Jennifer'ı ön duruşmadan tanıyorsun."

"Sessiz Jennifer, tabii. Ön duruşma sırasında tek kelime etmedi."

Masama geçerken Aronson'a baktım; yüzü mahcubiyetten boynuna kadar kızarmıştı. Ona yardımcı olmak istedim.

"O da bir şeyler söylemek isterdi, ama benden kesin talimat almıştı. Stratejimiz buydu. Jennifer, o iskemleyi şöyle çeksene."

Aronson kenardaki iskemleyi sürükleyerek masanın önüne getirdi ve oturdu.

"Eh, işte buradayız," dedim. "Başsavcılık makamını benim mütevazi ofisime ne getirdi acaba?"

"Duruşma günü yaklaşıyor. Bölgedeki her davaya girmiş olsan bile Yargıç Perry'yi benim kadar iyi tanımadığını düşünüyorum."

"Haklısın. Daha önce hiç onun önüne çıkmadım."

"Bu adam mahkeme defterini temiz tutmayı sever. Gazete manşetleri ve diğer şamatalar umurunda değildir. Bu işi duruşma öncesinden halletmek için etkili bir gayret gösterip göstermediğimizi bilmek isteyecektir. Bu nedenle, iş jürili bir duruşmaya gitmeden önce belki bir kez daha konuşuruz diye düşündüm."

"Bir kez daha mı? Daha önceki konuşmamızı hatırlamıyorum."

"Bu konuda konuşmak istiyor musun, istemiyor musun?"

Sırtımı koltuğun arkasına yaslayıp sanki bu soruyu tartıyormuşum gibi bekledim. Bu iş küçük bir dans seansıydı ve ikimiz de bunun farkındaydık. Freeman Yargıç Perry'yi memnun etmek için gelmemişti. Bu odada görünmeyen başka bir şey vardı. Bir şey ters gitmişti ve savunma yararına bir fırsat doğmuştu. Avucumdaki kaşıntıyı gidermek için alçıdaki parmaklarımı oynattım.

"Bilemiyorum," dedim. "Senin ne düşündüğünden emin değilim. Ne zaman bir uzlaşma konusu açsam, müvekkilim kesinlikle reddediyor. Duruşma istiyor. Tabii, bunu daha önce de görmüştüm. Klasik, uzlaşma yok, uzlaşma yok, sonra da uzlaşalım senaryosu."

"Haklısın."

"Ama bu aşamada elim kolum bağlı Andrea. Müvekkilim sana bir teklifle gelmemi kesinlikle yasakladı. Bana inisiyatif kullanma hakkı vermiyor. Ama sen bana geldiğin için durum farklı. Ne var ki, uzlaşma pazarlığını senin başlatman lazım. Bana ne düşündüğünü söylesene."

Freeman bana hak verircesine başını salladı.

"Haklısın. Ne de olsa seni ben aradım. Bu görüşmemizin kayıt dışı kalacağı konusunda hemfikir miyiz? Eğer sonunda bir anlaşmaya varamazsak, konuştuğumuz her şey burada kalacak."

"Elbette."

Aronson da başını sallayarak onayladığını belirtti.

"Pekâlâ, o halde ne düşündüğümüzü size anlatayım. Bu söyleyeceklerim üst makamlar tarafından onaylanmıştır. İşi bilerek adam öldürmeye ve orta dereceli bir ceza önermeye indiriyoruz."

Ciddiye alınacak bir teklifle karşılaşmışım gibi başımı sallayıp altdudağımı uzattım. Ama pazarlığı bilerek adam öldürme ve orta dereceli bir ceza önerisiyle açıyorsa, müvekkilim için daha iyisi de olabilecekti. Ayrıca içgüdülerimin doğru olduğunu da biliyordum. İddialarında ciddi bir terslik olmadığı takdirde savcılık makamı asla böyle bir teklifle gelmezdi. Tahminime göre, müvekkilime kelepçeleri taktıkları andan beri iddianameleri zayıftı. Fakat şimdi beklemedikleri bir şey olmuştu. Bu önemli bir şeydi ve ne olduğunu mutlaka öğrenmem gerekiyordu.

"Bu iyi bir teklif," dedim.

"Tabii, iyi bir teklif. Taammüden ve pusu kurarak öldürme iddiasından iniyoruz."

"Sanırım, gönüllü olarak cana kastedilmesinden söz ediyoruz."

"Bu işin gönülsüz yapıldığını sen bile iddia edemezsin. Yani, kadın tesadüfen o otoparktaymış gibi. Sence müvekkilin bu teklifi kabul eder mi?"

"Bilmiyorum. En başından beri uzlaşma istemediğini söyledi. Duruşmaya çıkmak istiyor. Ona kabul ettirmeye çalışırım. Ne var ki..."

"Ne?"

"Sırf meraktan. Neden böyle güzel bir teklif yapıyorsunuz? Neden işi hafiflettiniz? İddianızı zayıflatacak ne oldu da bırakıp kaçmak zorunda kaldınız?"

"Bu bırakıp kaçma falan değil. Müvekkilin yine hapse girecek ve adalet yerini bulacak. İddiamızda zayıflayan bir şey yok, ama jürili duruşmalar hem çok paraya mal oluyor hem de çok uzun sürüyor. Başsavcılık duruşmalarda tasarrufa gitmek istiyor. Ama makul tasarruflar. Bu da öyle durumlardan biri. Eğer istemiyorsan, ben duruşmaya gitmeye hazırım."

Pes etmiş gibi ellerimi kaldırdım. Freeman'ın gözü alçılı sol elime odaklandı.

"Benim istememle ilgili bir şey değil. Müvekkilimin seçimi ve ben de ona elimden geldiğince bilgi vermek zorundayım, hepsi bu. Bu durumu daha önce de yaşadım. Genellikle bu kadar iyi bir teklif gerçek olamayacak kadar iyidir. Tam bunu kabul ederim, ama sonra bir de bakarım ki, savcılığın baş tanığı ortadan kaybolmuş, veya biraz dişimi sıksam beraat ettirici bir delil bulunacak..."

"Eh, evet, ama bu defa öyle değil. Yirmi dört saat düşünme hakkın var, sonra teklif geri alınacak."

"Düşük dereceli bir cezaya ne dersin?"

"Ne?"

Sesi çığlık gibi çıkmıştı.

"Yapma canım, buraya en son ve en iyi teklifini yapmak için gelmedin. Kimse böyle çalışmaz. Bir teklifin daha var, öyle olduğunu ikimiz de biliyoruz. Gönüllü öldürme, düşük dereceli ceza istenecek. Böylece Lisa en az beş en çok yedi yıl yatacak."

"Beni öldürüyorsun. Basın beni çiğ çiğ yer."

"Belki, ama patronunun seni buraya tek bir teklifle göndermediğini biliyorum Andrea."

Freeman arkasına yaslanıp önce Aronson'a baktı, sonra da gözlerini odanın içinde ve raflardaki kitaplarda gezdirdi.

Bekledim. Aronson'a bakıp göz kırptım. Freeman'ın ne diyeceğini biliyordum.

"Elin için üzgünüm. Canın çok yanmış olmalı."

"Aslında hiç acımadı. Bunu yaptıkları zaman zaten bayılmıştım. Hiçbir şey hissetmedim."

Bir kez daha elimi kaldırıp alçının ucundan parmaklarımı oynattım.

"Daha şimdiden hareket ettirmeye başladım."

"Pekâlâ, düşük dereceli mahkûmiyet. Ama senden yine yirmi dört saat içinde cevap almam lazım. Ve bütün bu konuşmalarımız kayıt dışı kalacak. Eğer anlaşma olmazsa, bunu müvekkilin dışında kimse bilmeyecek."

"Bu konuda zaten anlaşmıştık."

"Pekâlâ, o halde sanırım hepsi bu kadar. Ben işime döneyim."

Ayağa kalktı; Aronson'la birlikte onun ardından yürüdük. Çoğu zaman önemli bir toplantı sonunda olduğu gibi, havadan sudan konuşmaya başladık.

"Ee, bir sonraki bölge savcısı kim olacak?" diye sordum.

"Ben de senin kadar biliyorum," dedi Freeman. "Kesin olan tek şey şimdiden kimsenin favori olmadığı."

Başsavcılık makamı bu sıralarda vekâleten yürütülüyordu; daha önceki başsavcı Adalet Bakanlığı'nda önemli bir pozisyona atanarak Washington'a gitmişti. Bu kadroyu doldurmak için sonbaharda bir seçim yapılacaktı, ama şu ana kadar adaylardan hiçbiri ümit vermiyordu.

Hoşbeş bittikten sonra el sıkıştık ve Freeman ofisten ayrıldı. Yerime oturduktan sonra Aronson'a baktım.

"Ee, ne düşünüyorsun?"

"Sanırım haklısın. İlk teklifi fazla iyiydi, derken bunu daha da iyileştirdi. İddialarında bir terslik olmalı."

"Evet, ama ne? Ne olduğunu bilemezsek, bunu kullanamayız."

Uzanıp telefonun dahili haberleşme düğmesine bastım ve Cisco'ya içeriye gelmesini söyledim. Cisco gelip cep telefonumu masama bırakana kadar koltuğuma yaslanıp, bekledim. Cisco az önce Freeman'ın oturduğu koltuğa yerleşti.

"Telefon numarası aranmaya başladı. Üç gün sürebilir. Fazla hızlı çalışmıyorlar."

"Sağ ol."

"Savcıdan ne haber?"

"Kadın korkuyor, ama nedenini bilmiyoruz. Bize verdiği her şeyi dikkatle incelediğini ve tanıkları kontrol ettiğini biliyorum. Bunu bir kez daha yapmak istiyorum. Bir şey değişti. Ellerinde olduğunu sandıkları bir şey artık onlarda değil. Bunun ne olduğunu öğrenmeliyiz."

"Margo Schafer olabilir."

"Nasıl?"

Cisco omuz silkti.

"Sırf tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Görgü tanıkları güvenilmezdir. Schafer tamamen durumlara bağlı bir davanın büyük bir parçası. Onu kaybederler veya kadın tereddüt geçirirse, büyük bir sorunla karşılaşırlar. Zaten gördüğünü iddia ettiği şeyi görmüş olduğunu jüriye kabul ettirmesi bile çok zordu."

"Ama hâlâ onunla konuşabilmiş değiliz, değil mi?"

"Görüşmeyi kabul etmedi; bunu yapmak için de hiçbir yasal zorunluluğu yok."

Masamın orta çekmecesini açıp bir kurşunkalem çıkardım. Ucunu alçının üstündeki boşluktan sokup iki parmağımın arasına yerleştirdim ve kalemi ileri geri oynatarak avucumu kaşıdım.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Cisco.

"Neye benziyor? Avucumu kaşıyorum. Toplantı boyunca beni deli etti."

"Avuç kaşınması için ne derler, biliyor musun?" diye sordu Aronson.

Cevabında bir cinsellik iması var mı, diye düşünerek ona baktım.

"Bilmiyorum, neymiş?"

"Eğer sağ avucun kaşınıyorsa, sana para gelecek. Sol avucun kaşınıyorsa, senden para gidecek. Eğer kaşırsan, bunun gerçekleşmesini engellemiş oluyorsun."

"Hukuk fakültesinde sana bunları mı öğrettiler Bullocks?"

"Hayır, bunu annem söylerdi. Batıl inançları vardı. Gerçek olduğunu sanırdı."

"Eğer doğruysa, paralarımızı kurtardım demektir."

Kalemi dışarıya çekip tekrar çekmeceye koydum.

"Cisco, Schafer'ı bir daha dene. Onu gardı düşükken yakalamaya çalış. Hiç ummadığı bir yerde karşısına çık. Nasıl tepki gösterdiğine bak. Bakalım, konuşacak mı?"

"Anlaşıldı."

"Eğer konuşmazsa, geçmişini bir kez daha araştır. Belki bilmediğimiz bir bağlantısı vardır."

"Öyle bir şey varsa, bulurum."

"Ben de buna güveniyorum."

On Altı

Tahmin ettiğim gibi, Lisa Trammel suçu kabul edeceği bir anlaşmayı reddetti. Kabul etseydi, en fazla yedi yıl hüküm giyecekti, oysa eğer duruşma sonunda suçlu bulunursa, bunun dört katı olabilirdi. Beraat ümidiyle bu riski göze aldı; bu yüzden onu ayıplayamazdım. Savcılığın neden eski hevesini kaybettiği konusunda hâlâ karanlıktaydım; savunmanın işine gelecek bir tasarruf teklifi bana savcılığın korktuğunu ve davayı kazanma ihtimalimizin çok yüksek olduğunu düşündürüyordu. Eğer müvekkilim bu kumarı oynamaya istekliyse, ben dünden razıydım. Ne de olsa ucunda benim özgürlüğüm yoktu.

Ertesi gün iş dönüşü evime giderken haberi vermek için Andrea Freeman'ı aradım. O gün daha önce birkaç kez beni arayıp mesaj bırakmıştı, ama onu biraz terletmek için cevap vermemiştim. Ancak hiç de terlememiş olduğu ortaya çıktı. Müvekkilimin teklifi kabul etmediğini söylediğim zaman Freeman bir kahkahayla karşılık verdi.

"Yahu, Haller, mesajlarına daha çabuk cevap versen iyi edersin. Bu sabah birkaç kez sana ulaşmaya çalıştım. Teklif, bu sabah saat onda bir daha tekrar edilmemek üzere geri çekildi. Müvek-

kilin bunu dün gece kabul etseydi, yirmi yıl hapiste yatmaktan kurtulurdu."

"Teklifi kim geri çekti? Patronun mu?"

"Ben çektim. Fikrimi değiştirdim, hepsi bu."

Yirmi dört saat içinde bu kadar önemli bir değişikliğe neyin yol açabileceğini düşünemiyordum. O sabah davayla ilgili tek hareketin, Louis Oparizio'nun avukatının bizden kaynaklanan celp kararını iptal ettirmek için dilekçe vermiş olduğuydu. Ama bunun Freeman'ın ani fikir değişikliğiyle ne ilgisi olabileceğini kestiremedim.

Benden ses çıkmayınca, Freeman konuşmayı bitiren hamleyi yaptı.

"Eh, bay avukat, sanırım seninle mahkemede görüşürüz."

"Evet, ama bilmiş ol Andrea, onu bulacağım."

"Neyi bulacaksın?"

"Gizlediğin şey her neyse. Dün bana gelmene yol açan o terslik. Şu anda onun halledildiğini sanman hiç önemli değil. O şeyi bulacağım. Ve duruşmaya çıktığımız zaman cebimde hazır olacak."

Freeman telefonda öyle bir kahkahayla karşılık verdi ki, söylediklerime olan güvenim bir anda tuzla buz oldu.

"Dediğim gibi, seninle mahkemede görüşürüz."

Telefonu kolçağın üstüne koyup olup bitenleri anlamaya çalıştım. Derken aklıma geldi. Belki de Freeman'ın sırrını arka cebimde taşıyor olabilirdim.

Bondurant'ın Opparizio'ya gönderdiği mektup Freeman'ın teslim ettiği yararsız evrak yığını içinde gizliydi. Belki de bu mektubu kısa süre önce bulmuş ve onunla neler yapabileceğimi, savunmamı nasıl onun üstüne kurabileceğimi anlamıştı. Bir savcı davasıyla ilgili çok değerli delilleri varsa, zaferini garanti görür ve bu yüzden çok daha önemli delilleri iş işten geçene kadar fark etmez.

İkna olmuştum. Mutlaka o mektup olmalıydı. Freeman bir gün önce o mektup yüzünden korkuyordu. Oysa şimdi güven gelmişti. Neden? Dün ve bugün arasındaki tek fark Opparizio celbinin iptali için verilen dilekçeydi. O anda Freeman'ın stratejisini anladım. Savcılık makamı celbin iptalini destekleyecekti. Opparizio mahkemede ifade vermezse ben de o mektubu jüri önünde okuyamazdım.

Eğer tahminlerim doğruysa, dilekçenin ele alınacağı oturumda savunma için çok ciddi bir tehlike ortaya çıkabilirdi. Bütün dava buna bağlıymış gibi mücadele etmek için hazırlanmam gerektiğini biliyordum. Çünkü her şey buna bağlıydı.

Telefonu cebime sokmaya karar verdim. Artık kimseyle konuşma yoktu. Ne de olsa cuma akşamıydı. Ertesi sabaha kadar davayı aklımdan çıkaracaktım. O ana kadar her şey bekleyebilirdi.

"Rojas, bir müzik koysana. Hafta sonundayız be adam!"

Rojas bir CD koydu. Bu albümü unutmuştum, ama çok geçmeden şarkıyı tanıdım. Ry Cooder altmışlı yılların klasikler seçkisinden "Gözyaşları Damlıyor"u söylüyordu. Tam havama uygun bir parçaydı ve çok iyi gelmişti. Kaybolan bir aşk ve yalnız kalmanın acısı hakkındaydı.

Duruşma üç haftadan az bir süre sonra başlayacaktı. Freeman'ın gizlediği şeyi bulsak da bulmasak da savunma ekibi hedefe kilitlenmiş durumda ve savaşa hazırdı. Hâlâ sonuçlanmamış birkaç celpnamemiz vardı, ama mücadele için kuvvetimiz yerindeydi ve her geçen gün güvenim artıyordu.

Gelecek pazartesi günü ofisime kapanıp savunmanın öne süreceği iddianın rotasını kuracaktım. Masumiyet karinesi ufak parçalar halinde ve tanıklar art arda kürsüye geldikçe ifşa edilecek, sonunda devasa bir makul şüphe dalgası olarak patlayacaktı.

Ama bundan önce önümde hâlâ uzun bir hafta sonu vardı ve bu sırada Lisa Trammel ve onunla ilgili her şeyi aklımdan çıkar-

mak istiyordum. Cooder'ın şimdi okuduğu parçanın adı "Yoksul Adamın Cenneti" adını taşıyordu. Şarkı UFO'lar ve uzaylılarla ilgiliydi. Chavez Vadisi'ni insanların elinden alıp yerine Dodger Stadyumu'nu koymuşlardı.

Gecenin karanlığından inen
O ses, o ışık ne?

Rojas'a sesi yükseltmesini söyledim. Yanımdaki camı açıp rüzgârın ve müziğin yüzüme esmesini sağladım.

UFO'da var bir radyo
Küçük Julian şarkı söylüyor
Los Angeles giderek batıyor
DJ gidelim diyor
El Monte'ye El Monte'ye El Monte'ye
Ne, ne, ne, ne
Yoksul adamın cennetine

Yolun geri kalanında gözlerimi kapadım.

On Yedi

Rojas beni merdivenin önünde bırakıp Lincoln'ü garaja çekerken ben de ağır adımlarla basamakları çıktım. Rojas kendi arabasını sokağa park etmişti. Eve gidecek ve her zamanki gibi pazartesi günü gelecekti.

Kapıyı açmadan önce terasın kenarına gidip şehrin manzarasına baktım. Güneşin batmasına daha birkaç saat vardı. Bulunduğum yerden bakınca şehrin tren düdüklerini andıran bir sesi oluyordu. Birbiriyle yarışan milyonlarca rüyanın alçak sesli tıslayışı gibiydi.

"İyi misin?"

Dönüp baktım. Merdivenden çıkmış olan Rojas'tı.

"İyiyim. Neden sordun?"

"Bilmem. Seni burada dururken görünce belki ters bir şey oldu diye düşündüm. Sanki anahtarını unutmuşsun falan gibi."

"Hayır, sadece şehre bakıyordum."

Kapıya gelip cebimden anahtarımı çıkardım.

"Sana iyi bir hafta sonu dilerim Rojas."

"Ben de sana patron."

"Artık bana patron demesen de olur."

"Tamam patron."

"Her neyse."

Kilidi açıp kapıyı ittim. İçeriye adımımı atar atmaz çoksesli bir "Sürpriz!" çığlığı patladı.

Bir keresinde bu kapıyı açtığım anda karnıma bir kurşun yemiştim. Bu sürpriz çok daha iyiydi. Kızım yanıma koşup bana sarıldı, ben de ona sarıldım. Odaya şöyle bir bakınca, herkesin orada olduğunu gördüm. Cisco, Lorna, Bullocks. Üvey kardeşim Harry Bosch ve kızı Maddie. Maggie de oradaydı. Hayley'in yanına sokulup, yanağıma bir öpücük kondurdu.

"Eyvah," dedim. "Size kötü bir haberim var. Bugün benim doğum günüm değil. Korkarım, pasta almak gibi şeytani bir planı olan biri sizi yanlış yönlendirmiş."

Maggie omzuma bir yumruk indirdi.

"Doğum günün pazartesi. Sürpriz parti için uygun bir gün değil."

"Evet, tam benim planladığım gibi."

"Hadi, kapının önünden çekil de Rojas'a yol aç. Kimse fazla kalmayacak. Sadece sana doğum günün kutlu olsun demek istedik.

Uzanıp Maggie'nin yanağını öptüm ve kulağına fısıldadım.

"Ya sen? Sen de fazla kalmayacak mısın?"

"Bakarız."

Maggie kolumda, konuklarımın yanına gidip el sıkışma, sırt sıvazlama ve yanak tokuşturma faslından geçtim. Bu parti gerçekten bir sürprizdi ve çok hoşuma gitmişti. Beni sofranın şeref koltuğuna oturttular ve önüme bir bardak limonata koydular.

Parti bir saat daha sürdü, bütün konuklarımla ayrı ayrı konuşma fırsatım oldu. Harry Bosch'u birkaç aydan beri görmemiştim. Hastaneye ziyarete geldiğini duymuştum, ama o geldiğinde

uyanık değildim. Bir yıl önce ben özel savcılık yaparken onunla bir vaka üstünde çalışmıştık. Onunla aynı saflarda olmak çok güzeldi ve bu olayın ikimizi daha yakınlaştıracağını ummuştum. Ama pek öyle olmadı. Bosch her zamanki gibi mesafeli kaldı ve bu da beni hep olduğu gibi, üzdü.

Fırsat budur diyerek yanına gittim ve şehrin en güzel manzarasının göründüğü ön pencerenin kenarında durduk.

"Bu açıdan bakınca, bu şehri sevmemek imkânsız, değil mi?" diye sordu Harry.

Bir an ona baktıktan sonra tekrar manzaraya döndüm. Onun da elinde bir limonata bardağı vardı. Ergen kızı yanında yaşamaya başladığı zaman içkiyi bıraktığını söylemişti.

"Ne demek istediğini anlıyorum," dedim.

Bardağını bir dikişte boşalttıktan sonra parti için teşekkür etti. Maddie eğer Hayley'le daha çok zaman geçirmek isterse, bizde kalabileceğini söyledim. Ama ertesi sabah kızını atış poligonuna götüreceğini söyledi.

"Atış poligonuna mı? Kızını atış poligonuna mı götüreceksin?"

"Evde tabancalarım var. Kullanmasını öğrensin."

Omuz silktim. Söylediği şey mantıklıydı.

İlk ayrılanlar Bosch ve kızı oldu, az sonra da parti sona erdi. Maggie ve Hayley dışında herkes gitti. Geceyi bende geçirmeye karar vermişlerdi.

O günün, o haftanın ve o ayın yorgunluğu üstüme çökmüştü; uzun bir duş yapıp, yatmaya gittim. Az sonra Hayley'le konuşmasını bitirmiş olan Maggie odama girdi. Kapıyı kapatınca gerçek doğum günü hediyemin geldiğini anladım.

Yanında gecelik getirmemişti. Sırtüstü yattığım yerde onun soyunmasını seyrettim; sonra hemen örtünün altına, yanıma uzandı.

"Sen ümitsiz vakasın Haller," diye fısıldadı.

"Bu defa ne yaptım?"

"Yatağın her tarafını işgal etmişsin."

İyice sokulup üstüme çıktı. Eğilip saçlarını yüzümde gezdirdi. Beni öperken ağır hareketlerle kalçalarını oynatıyordu. Sonra dudaklarını kulağıma dayadı.

"Ee," dedi. "Doktorun sana normal işlevleri ve etkinlikleri olacak demişti, değil mi?"

"Aynen öyle dedi."

"Göreceğiz."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şehrazat

On Sekiz

Louis Opparizio tebligat almaktan hoşlanmayan bir adamdı. Bir hukukçu olarak Lisa Trammel davasına bulaştırılmasının tek yolunun ifade vermesi için mahkemeden alacağı celp tebligatı olduğunu biliyordu. Tebligatı almazsa, ifade vermezdi. Ya savunma stratejisini bir şekilde öğrenmiş ya da kendisi akıl etmişti, ama tam onu aramaya başladığımız sırada ortadan kaybolmuştu. Nerede olduğu bilinmiyordu ve izini bulmak için verdiğimiz bütün çabalar boşa çıkmıştı. Opparizio'nun, değil Los Angeles'ta, ülkede olup olmadığını bile bilmiyorduk.

Opparizio'nun gizlenebilmesi için çok büyük bir avantajı vardı. Para. Yeterince paran varsa, bu dünyada herkesten saklanabilirdin ve Opparizio bunu biliyordu. Birçok eyalette sayısız evi ve otomobili olduğu gibi, istediği anda istediği yere gidebileceği özel bir jeti bile vardı. İster bir eyaletten diğerine, ister Beverly Hills'teki evinden Beverly Hills'teki ofisine gitsin, yanında daima bir güvenlik ordusu bulunuyordu.

Buna rağmen tek bir dezavantajı da vardı. Para. Bankaların ve diğer kredi verenlerin işlemlerini yaparken kazandığı muazzam servet aynı zamanda onun Aşil tendonu olmuştu. Süper zenginlerin zevklerini ve arzularını edinmişti.

Ve biz de onu nihayet bu zaafı sayesinde bulduk.

Opparizio'nun yerini belirlemek için çalışırken Cisco onun hakkında adamakıllı bilgi toplamıştı. Bu bilgilerden yola çıkılarak bir tuzak hazırlandı ve kusursuz bir şekilde uygulandı. Bir Aldo Tinto tablosunun satışa sunulacağı bir müzayedenin süslü bir tanıtım paketi Opparizio'nun Beverly Hills ofisine gönderildi. Pakette tablonun ayın ilk perşembe günü akşamı Santa Monica'daki Bergamot İstasyonu Z Stüdyosu'nda saat 19.00'dan itibaren teşhir edileceği, müzayedeye katılanların da gece yarısına kadar teklif verebilecekleri bildiriliyordu.

Tanıtım paketi tamamen inandırıcı ve profesyonelce hazırlanmış görünmekteydi. Tablonun resmi internette özel koleksiyonların sergilendiği bir resim kataloğundan indirilmişti. İki yıllık bir baro bülteninde Opparizio'nun ikinci sınıf ressamların eserlerini topladığını ve son dönem İtalyan ustası Tinto'nun büyük bir hayranı olduğunu öğrenmiştik. Kendisini Louis Opparizio'nun temsilcisi olarak tanıtan bir adam pakette verilen numarayı arayıp, tabloyu izleyeceği özel bir koltuk rezervasyonu yapınca, onu ele geçirmiş olduk.

Opparizio ekibi tam randevu saatinde galeriye dönüştürülmüş olan eski Kırmızı Vagon İstasyonu'na geldi. Güneş gözlüklü üç adam etrafı kolaçan ederken iki adam da Galeri Z'yi kontrol ettikten sonra tehlike yok sinyali verdiler. Opparizio ancak o zaman Mercedes limuzininden çıktı.

Galeriye giren Opparizio'yu iki güzel kadın karşıladı, tebessümleri ve az sonra göreceği tablo hakkındaki sözleriyle onu büyülediler. Kadınlardan biri eline kristal bir şampanya kadehi tutuştururken, diğeri de tablonun geçmişi ve teşhir tarihçesiyle ilgili katlanmış, kalın bir dosya verdi. Bir elinde şampanya kadehi olduğu için Opparizio dosyayı açıp bakamadı. Ona bunu sonra okuyabileceği, bir sonraki randevudan önce tabloyu gör-

mesi gerektiği söylendi. Saten bir örtüyle örtülmüş, süslü bir sehpa üstündeki tablonun bulunduğu teşhir odasına getirildi. Oda tam ortada bulunan bir spot lambayla aydınlatılmıştı. Ona örtüyü kendisinin kaldırabileceği söylendi; kadınlardan biri elindeki kadehi aldı. Uzun eldivenler giymişti.

Opparizio heyecan içinde tabloya yaklaşıp elini kaldırdı ve özenle çerçevenin üstündeki örtüyü çekti. Karşısına, tahtaya iğnelenmiş celpname çıktı. Aklı karışan Opparizio daha iyi görmek için yaklaşırken belki de bunun İtalyan ressamın bir eseri olabileceğini düşünüyordu.

"Tebligat yapıldı Bay Opparizio," dedi Jennifer Aronson. "Celpnamenin orijinali de şu anda elinizde."

"Anlamıyorum," dedi Opparizio, ama anlıyordu.

"Ve arabanızla buraya geldiğiniz andan itibaren yaptığınız her şey videoya kaydedildi," dedi Aronson.

Duvarın yanına gidip bir düğmeye basınca bütün oda aydınlandı. Aronson tepedeki kameraları işaret ettikten sonra şerefe kaldırıyormuş gibi, şampanya kadehini uzattı.

"Gerekirse diye, parmak izleriniz de var."

Dönüp, kameralardan birine kadeh kaldırdı.

"Hayır," dedi Opparizio.

"Evet," dedi Lorna.

"Mahkemede görüşürüz," dedi Aronson.

İki kadın galerinin yan kapısından çıkıp, Lincoln'de onları bekleyen Cisco'ya doğru yürüdüler. Görevlerini yapmışlardı.

O gün artık geride kalmıştı ve ben şimdi Yargıç Coleman Perry'nin duruşma salonunda Opparizio celpnamesinin tebligatıyla, bunun geçerliliğini ve savunma iddiasının özünü kabul ettirmeye hazırlanıyordum. Yardımcım Jennifer Aronson yanımda oturuyordu, onun yanında da müvekkilimiz Lisa Trammel vardı.

Karşı masadaysa Louis Opparizio'yla iki avukatı, Martin Zimmer ve Landon Cross oturmaktaydı. Andrea Freeman galeri parmaklığının önündeki bir koltukta yerini almıştı. Bu duruşmanın kaynaklandığı ceza davasının savcısı olarak ilgili taraf sayılıyordu, ama onun hukuk davası değildi. Ondan başka Dedektif Kurlen de salondaydı ve galeride üçüncü sırada oturmuştu. Onun neden geldiğini kestiremedim.

Hukuk davasının nedeni Opparizio'ydu. O ve avukat ekibi celpnameyi feshetmek ve duruşmaya katılmasına engel olmak istiyorlardı. Bunu sağlamak için de belki savcılık Opparizio'nun jüri önüne çıkmamasında yarar görür diye Freeman'a haber vermişlerdi. Her ne kadar orada seyirci sıfatıyla bulunsa da, Freeman bu atışmaya müdahale edebilirdi. Bunu yapsa da, yapmasa da en azından savunma stratejisi hakkında fikir edinecekti.

Opparizio'yu ilk kez görüyordum. Genişliği kadar uzun boyu da olan, duvar gibi bir adamdı. Ya bir neşter marifetiyle ya da yılların öfkesiyle yüzündeki derisi adamakıllı gergindi. Saç tıraşından takım elbisesine kadar adam "Ben parayım!" diye haykırıyordu. Kötü adam diye tanıtacağımız tipe çok uygun olduğunu düşündüm, çünkü hem insan öldürebilecek hem de öldürme emri verebilecek bir görünümü vardı.

Opparizio'nun avukatları oturumun yargıcın ofisinde gizli celse olarak ele alınmasını istediler; böylece ifşa edilen ayrıntılar medyaya yansımayacak, dolayısıyla ertesi gün toplanacak olan jüri üyelerini etkilemeyecekti. Ne var ki, o salonda bulunan herkes bu avukatların böyle bir hedefi olmadığının farkındaydı. Opparizio hakkında ortaya çıkacak olan ayrıntıların jüri üyelerinin etkilenmesinden çok daha büyük bir tehlikesi vardı. Kamuoyunun etkilenmesi.

Gizli celse teklifine şiddetle itiraz ettim. Böyle bir uygulama yapıldığı takdirde, kamuoyunda ertesi gün yapılacak olan duruş-

mayla ilgili ciddi bir kuşku doğacağını ve bunun jüri üyelerinin olası etkilenmelerinden çok daha önemli olduğunu öne sürdüm. Makamına seçimle gelmiş olan Perry oldum olası kamu algısına çok özen gösterirdi. Bana hak verdi ve oturumun halka açık yapılacağını bildirdi. Sağlam bir gol atmıştım. Bu tartışmadan galip çıkmam savunmanın bütün iddiasını kurtaran hamle olmuştu.

Medyadan fazla kimse yoktu, ama gerektiği kadarı vardı. *Downtown Business Journal* ve *Los Angeles Times* muhabirleri ön sırada oturuyorlardı. Bağımsız çalışan ve filmlerini haber kanallarına satan bir video kameramanı, kamerasıyla şimdi boş olan jüri locasına yerleşmişti. Bu oturumun yapılacağını ona ben haber vermiş ve salonda bulunmasını söylemiştim. Yazılı basınla tek bir TV kamerasının Opparizio'yu yeterince baskı altında tutacağını ve onu istediğim sonuca yönlendireceğini hesap etmiştim.

Yargıç gizli celse isteğini geri çevirdikten sonra hemen konuya girdi.

"Bay Zimmer, Louis Opparizio'nun Kaliforniya Eyaleti'nin Lisa Trammel'a açtığı dava konusuyla ilgili mahkeme celbinin feshedilmesi için dilekçe vermişsiniz. Lütfen, nedenini açıklayınız efendim."

Zimmer tecrübeli ve düşmanlarını un ufak edebilen bir adama benziyordu. Yargıca cevap vermek için ayağa kalktı.

"Aslında bu davada ifade vermeyi çok isterdik sayın yargıç. Ama önce ben celpnamenin tebligatıyla ilgili bazı olguları anlatmak istiyorum. Daha sonra meslektaşım Bay Cross neden mahkemeye çıkmak istemeyişimizi açıklayacak."

Zimmer benim ofisimin bir posta hilesiyle Opparizio'yu tuzağa düşürüp, celpname tebligatı yaptığını anlattı. Müvekkiline yem olarak gönderilen o parlak broşürün bir dolandırıcılık enstrümanı olduğunu ve ABD Posta Servisi'nin bu işe alet edilmesiyle bir suç işlendiğini ve bunun, bir celpname tebligatı da dahil

olmak üzere her türlü hukuki işlemi geçersiz kılması gerektiğini öne sürdü. Bununla da yetinmeyip, savunma makamının Opparizio'yu ifade vermesi için zorlayacak her türlü celpname tebliğ etmekten men edilerek cezalandırılmasını istedi.

Bunun için ayağa kalkmam bile gerekmedi – iyi ki de öyleydi, çünkü her oturup kalkışımda göğsümde büyük bir acı duyuyordum. Yargıç elini kaldırıp bana kalkmamamı işaret ettikten sonra Zimmer'in iddiasını gülünç ve geçersiz bulduğunu söyleyerek reddetti.

"Yapmayın Bay Zimmer, burada ciddi bir oturumdayız," dedi Perry. "Daha dişe dokunur bir şeyiniz var mı?"

Tokadı yiyen Zimmer kuzu gibi otururken yargıçla konuşmak üzere Landon Cross ayağa kalktı.

"Sayın yargıç," diye başladı. "Louis Opparizio bu toplumda önemli bir yeri olan, varlıklı bir insandır. Bu suçla ya da bu duruşmayla hiçbir ilgisi yoktur ve buna dahil edilerek adının ve şöhretinin lekelenmesini istememektedir. İzninizle tekrar ediyorum; bu suçla hiçbir ilişkisi yoktur, sanık değildir ve hiçbir bilgisi yoktur. Mahkemeye sunacağı delil niteliğinde veya davalıyı beraat ettirecek hiçbir bilgi sahibi değildir. Savunma tarafının, belki bir şey çıkar düşüncesiyle olta atmak ve asıl davadan dikkatleri saptırmak amacıyla kendisini tanık kürsüsüne çıkarmak isteyişine itiraz etmektedir. Bırakalım, Bay Haller oltasını başka sulara atsın."

Cross arkaya dönüp orada oturmakta olan Andrea Freeman'ı işaret etti.

"Şunu da eklemeliyim ki sayın yargıç, sözünü ettiğim nedenlerden dolayı savcılık makamı da celpnamenin feshedilmesi konusunda bizimle aynı görüştedir."

Yargıç koltuğunda dönüp bana baktı.

"Bay Haller bu iddialara verecek cevabınız var mı?"

Ayağa kalktım. Yavaşça. Alçıdan yeni çıkmış, ama hâlâ gergin olan parmaklarımı çalıştırmak için ofisten getirdiğim sünger tokmağı sıkıyordum.

"Evet sayın yargıç. Önce şunu söyleyeyim ki, Bay Cross olta atmamdan bahsederken güzel bir noktayı işaret etti. Eğer uygun bulunur da Bay Opparizio duruşmada ifade verirse, oltaya bir hayli balık gelecektir. Bütün balıkları tutamayız, ama ben yine de oltamı atmak isterim. Sayın yargıç, Bay Opparizio ve avukatları savunma makamının Mitchell Bondurant'ın katledilmesiyle ilgili soruşturma yapmasını neredeyse imkânsız hale getirmişlerdir. Bay Opparizio ve suç ortakları bütün..."

Zimmer ayağa fırlayıp hararetle itiraz etti.

"Sayın yargıç! Bu ne böyle! Suç ortakları mı? Savunma tarafı belli ki, Bay Opparizio'yu kullanarak medyaya oynuyor. Bir kez daha gizli celse yapılmasını rica ediyorum."

"Olduğumuz yerde kalacağız," dedi Perry. "Ne var ki, Bay Haller, bu tanığı sırf jüri önüne çıkarasınız diye buna izin verecek değilim. Onun davayla ilişkisi nedir? Davayla ilgili nesi olabilir?"

Cevabı çok belliymiş gibi başımı salladım.

"Bay Opparizio kurduğu ve işlettiği şirketle haciz işlemlerinde aracı rolü oynuyor. Bu davadaki maktul davalının evine haciz koydurmaya karar verince, bu işi yürütmesi için Bay Opparizio'ya başvurdu. Sayın yargıç, bence bu bile Bay Opparizio'yu bu davada ön sıraya çıkarmaya yeter; ona bu konuda sorular sormak isterim, çünkü savcılık makamı medyaya cinayetin haciz yüzünden işlenmiş olduğunu duyurmuştu."

Yargıç bir karşılık veremeden Zimmer yerinden fırladı.

"Bu gülünç bir iddia! Bay Opparizio'nun şirketinde yüz seksen beş kişi çalışıyor. Üç katlı bir ofis binasında faaliyet gösteriyorlar ve..."

"İnsanların evine haciz koymak çok kazançlı bir iştir," diye araya sıkıştırdım.

"Sayın avukat," diye uyardı yargıç.

"Bay Opparizio'nun davalının evine konan hacizle hiçbir kişisel ilgisi yoktu; işlemler buna benzer yüz binlerce davada olduğu gibi şirketi tarafından yürütülmekteydi," dedi Zimmer.

"Yüz binlerce mi, Bay Zimmer?" diye sordu yargıç.

"Doğru, sayın yargıç. Bu şirket iki yıldan beri haftada ortalama iki bin haciz işlemi yürütüyor. Bunların arasında davalının işlemleri de var. Bay Opparizio'nun davalının dosyasıyla ilgili herhangi özel bir bilgisi yok. Onca dosya içinde bulunan bir tanesiydi ve dikkatini çekmemişti."

Yargıç yeterince işittiğine karar verdikten sonra düşünmeye başladı. Gizli kozumu ifşa etmemeyi ummuştum; özellikle de savcının önünde. Ama Freeman'ın Bondurant'ın mektubundan ve bunun öneminden haberdar olduğunu varsaymak zorundaydım.

Masanın üstündeki dosyaya uzanıp kapağını açtım. Mektup ve dört kopyası orada, hazır bekliyordu.

"Bay Haller, bence..."

"Sayın yargıç, mahkeme izin verirse Bay Opparizio'ya özel sekreterinin adını sormak isterim."

Bu isteğim Perry'yi şaşırttı, aklı karışmış bir halde dudaklarını büzdü.

"Sekreterinin kim olduğunu mu öğrenmek istiyorsunuz?"

"Evet, özel sekreterinin."

"Bunu neden bilmek istiyorsunuz efendim?"

"Mahkemeden bana izin vermesini rica ediyorum."

"Pekâlâ. Bay Opparizio? Bay Haller özel sekreterinizin adını öğrenmek istiyor."

Opparizio sanki onun onayını bekler gibi eğilip, Zimmer'e baktı. Zimmer ona başını sallayarak soruya cevap verebileceğini belirtti.

"Sayın yargıç, aslında iki özel sekreterim var. Birinin adı Carmen Esposito, diğeri Natalie Lazarra."

Sonra da oturup arkasına yaslandı. Yargıç bana baktı. Kozumu oynama sırası gelmişti.

"Sayın yargıç, elimde cinayet kurbanı Mitchell Bondurant tarafından yazılıp Bay Opparizio'ya gönderilmiş taahhütlü bir mektubun kopyaları var. Mektup özel sekreteri Natalie Lazarra tarafından alınmış ve alındı belgesi imzalanmış. Bay Opparizio'ya bu mektupla ilgili sorular sorabilmek için mahkemede ifade vermesini istiyorum."

"Şuna bir bakalım," dedi Perry.

Masamdan ayrılıp mektubun kopyalarını yargıca, sonra da Zimmer'e verdim. Yerime dönerken bir kopya da Freeman'a uzattım.

"Hayır, sağ ol. Bende var zaten."

Başımı sallayıp yerime döndüm, ama oturmadım.

"Sayın yargıç," dedi Zimmer. Bu mektubu inceleyebilmemiz için kısa bir ara verebilir miyiz? Bunu daha önce görmemiştik."

"On beş dakika," dedi Perry.

Yargıç kürsüsünden kalkıp ofisine gitti. Opparizio ekibi koridora çıkacak mı diye bekledim; onlar çıkmayınca ben de yerimde kaldım. Belki bir şey duyarım diye endişe etmelerini istiyordum.

Aronson ve Trammel'ın yanına sokuldum.

"Ne yapıyorlar?" diye fısıltıyla sordu Aronson. "Bu mektubu çoktan biliyor olmaları lazım."

"Savcılığın onlara bir kopyasını verdiğine eminim," dedim. "Opparizio bu salondaki en uyanık adammış gibi davranıyor. Şimdi kimin en uyanık olduğunu göreceğiz."

"Ne demek istiyorsun?"

"Onu köşeye sıkıştırdık. Ona mektup hakkında soru sorarsam yargıca beşinci maddeyi öne sürecek ve bu yüzden celpname feshedilecek. Ama medya önünde beşinci maddeyi öne sürdüğü takdirde başının derde gireceğini biliyor."

"O halde, sence ne yapacak?" diye sordu Trammel.

"En uyanık oymuş gibi davranacak."

Yerimden kalkıp masalar arasında kayıtsızca dolanmaya başladım. Zimmer omzu üstünden bana baktıktan sonra daha alçak sesle konuşabilmek için müvekkiline sokuldu. Bir süre sonra hâlâ yerinde oturan Freeman'ın yanına gittim.

"Sen ne zaman müdahale edeceksin?"

"Belki de gerekmez diye düşünüyorum."

"Mektubu zaten biliyorlardı, değil mi? Onlara vermiştin."

Freeman omuz silkti, ama cevap vermedi. Onun arkasında, üç sıra gerisinde oturan Kurlen'e baktım.

"Kurlen'in ne işi var burada?"

"Hiç, belki gerek olabilir diye düşündüm."

Bundan bir şey anlamadım.

"Geçen hafta teklifle gelmenin nedeni mektubu bulmuş olmandı, değil mi? İddian sarsılacak diye korkmuştun."

Freeman başını kaldırıp gülümsedi, ama bir şey belli etmedi.

"Ne değişti peki? Neden teklifi geri çektin?"

Yine cevap vermedi.

"Bence Opparizio beşinci maddeye sığınacak, ne dersin?"

Yine omuz silkti.

"Onun yerinde olsan ben öyle yapardım," dedim. "Ama o..."

"Birazdan görürüz," dedi Freeman kısa kesmek için.

Tekrar masama gidip oturdum. Trammel kulağıma uzanıp, hâlâ neler olduğunu anlamadığını söyledi.

"Opparizio'nun mahkemede ifade vermesini istiyoruz. O bunu istemiyor, ama yargıcın celpnameyi feshetmesi için tek çaresi anayasanın beşinci ek maddesi bağlamında kendi aleyhine tanıklık etmeme hakkını kullanmak. Bunu yaparsa ayvayı yeriz. O bizim hedefimizdeki kötü adam. Onu tanık kürsüsüne çıkarmak zorundayız."

"Sence beşinci maddeyi kullanır mı?"

"Kullanmayacağını sanıyorum. Medya buradayken büyük bir riske girer. Şu sıralar büyük bir şirket evliliğinin son aşamalarında; eğer bu hakkını kullanırsa medyanın üstüne çullanacağını biliyor. Bence kürsüye çıkarsa lafebeliğiyle yakasını kurtaracağını düşünecek kadar aklı vardır. Böyle yapacağını umuyorum. Kendini herkesten daha uyanık sandığına..."

"Peki ya..."

Yargıcın kürsüye dönmesiyle sözü yarıda kaldı. Yargıç yerine oturur oturmaz Zimmer söz istedi.

"Sayın yargıç, avukatlarının tersine tavsiyesine rağmen müvekkilim fesihle ilgili dilekçemizin geri çekilmesi talimatı verdi. Bunun kayıtlara geçmesini rica ediyoruz."

Yargıç dudaklarını büzüp başını salladı ve Opparizio'ya baktı.

"O halde müvekkiliniz jüri önünde ifade verecek, öyle mi?" diye sordu yargıç.

"Evet, sayın yargıç," dedi Zimmer. "Buna karar verdi."

"Bundan emin misiniz, Bay Opparizio?"

"Evet, sayın yargıç," dedi Opparizio. "Eminim."

"O halde, dilekçe geri çekildi. Yarın sabah jüri seçimine başlamadan önce mahkeme önünde görülecek başka bir konu var mı?"

Perry masaların arkasına, Freeman'a baktı. Ona kapıyı açmış oluyordu. Tartışılacak başka bir konu olduğundan haberdardı. Freeman elinde dosyasıyla ayağa kalktı.

"Evet, sayın yargıç, kürsüye gelebilir miyim?"

"Lütfen gelin, Bayan Freeman."

Freeman birkaç adım attı, ama sonra Opparizio ekibinin toparlanıp, savcılık masasından ayrılmalarını bekledi. Yargıç sabırla bekliyordu. Neden sonra Freeman masasına geçti, ama oturmadı.

"Durun, tahmin edeyim," dedi Perry. "Bay Haller'ın güncelleştirilmiş tanık listesi hakkında konuşmak istiyorsunuz."

"Evet, sayın yargıç. Ayrıca bir de kanıtla ilgili bir konu var. Hangisini önce dinlemek istersiniz?"

Kanıtla ilgili bir konu. Birden Kurlen'in neden orada olduğunu anladım.

"Önce tanık listesiyle başlayalım," dedi yargıç. "Bunun geleceğini tahmin ediyordum."

"Evet, sayın yargıç. Bay Haller yardımcısını tanık listesine dahil etmiş; bence her şeyden önce, Bayan Aronson'dan tanık olarak mı, yoksa yardımcı avukat olarak mı yararlanacağına karar vermek zorundadır. İkinci nokta daha da önemlidir. Bayan Aronson ön duruşmada savunma makamı adına görev yapmıştır ve bu nedenle savcılık makamı onu aniden duruşmada tanık yapma manevrasına itiraz etmektedir."

Freeman yerine oturunca yargıç bana baktı.

"Bu kararı tam maçın sonuna gelirken vermiş gibisiniz, değil mi Bay Haller?"

Ayağa kalktım.

"Evet, sayın yargıç; ne var ki, bu bir maç değil; müvekkilimin özgürlüğü söz konusu. Yüce mahkemeden bu konuda geniş fikirli olmasını rica ediyorum. Bayan Aronson müvekkilime uygulanan haciz işlemlerine karşı yapılan savunmada etkin bir görev almıştı; savunma ekibi olarak Bay Bondurant'ın öldürüldüğü

zaman geri planda olup bitenleri jüriye açıklamasının gerektiğine karar verdik."

"Ve onu hem tanık hem de yardımcı avukat olarak görevlendirmeyi mi düşünüyorsunuz? Benim duruşma salonumda böyle bir şey olamaz efendim."

"Sayın yargıç, Bayan Aronson'un adını tanık listesine koyarken bu konuyu Bayan Freeman'la tartışacağımızı varsaymıştım. Savunma makamı mahkemenin bu konudaki kararını saygıyla karşılayacaktır."

Perry başka bir şey söyleyecek mi diye Freeman'a baktı. Ama ondan ses gelmedi.

"Pekâlâ o halde," dedi yargıç. "Şu anda yardımcı avukatınızdan oldunuz Bay Haller. Bayan Aronson'un tanık listesinde kalmasına izin veriyorum, ama yarın jüri üyelerinin seçimi yapılırken tek başınasınız. Bayan Aronson kürsüde ifade verene kadar duruşma salonuma giremez."

"Teşekkür ederim sayın yargıç," dedim. "İfade verdikten sonra tekrar yardımcım olarak bana katılabilecek mi?"

"Bunda bir sorun göremiyorum," dedi Perry. "Bayan Freeman, mahkemeye getirmek istediğiniz ikinci bir konu vardı, değil mi?"

Freeman tekrar ayağa kalkarken ben yerime oturup not almak üzere kalemimi çıkardım. Bu hareketim sonucu gövdemde öyle bir sancı duydum ki, az kalsın yüksek sesle inleyecektim.

"Sayın yargıç, savcılık makamı savunmadan geleceğine şimdiden emin olduğum itirazın önünü kesmek istemektedir. Davalının evi ve garajının aranması sırasında el konulan bir ayakkabısında bulunan çok küçük bir kan izinin DNA analiz sonucu dün akşam geç saatlerde elimize geçti."

Tam karnıma, kaburgalarımdaki sızıyı bir anda yok eden görünmez bir yumruk yemiş gibi oldum. Bu, olayın bütün seyrini değiştirebilecek bir şeydi.

"Analiz sonucu ayakkabıdaki kanı maktul Mitchell Bondurant'la eşleştiriyor. Savunma tarafı itiraz etmeden mahkemeye şunu bildirmeliyim ki, kan numunesinin analizindeki gecikme laboratuvardaki sıkışıklıktan ve numune miktarının çok az oluşundan kaynaklandı. Bu numunenin bir miktarını da savunma makamı için ayırmamız işin zorluğunu daha da artırdı."

Dolmakalemimi havaya attım. Önce masaya sonra da gürültülü bir şekilde yere düştü. Ayağa kalktım.

"Sayın yargıç, bu tam bir rezalet. Hem de jüri seçimi arifesinde! Bu şimdi mi açıklanır? Aman sağ olsunlar, numunenin bir miktarını da savunma için ayırmışlar! Yarın jüri seçimi başlamadan önce biz de hemen koşup kendi analizimizi yaptıralım. Bakın, bu tipik bir..."

"Ne demek istediğiniz anlaşıldı," diyerek sözümü kesti yargıç. "Bu beni de rahatsız etti. Bayan Freeman bu delil davanın başından beri elinizdeydi. Sunulması nasıl oldu da tam jüri seçiminden bir gün öncesine denk geldi?"

"Sayın yargıç," dedi Freeman. " Bunun savunmayı ve mahkemeyi zor durumda bıraktığını biliyorum. Ama durum budur. Analiz sonucunu bu sabah saat sekizde laboratuvar raporu önüme gelince öğrendim. Mahkemeye sunmak için de ilk fırsatım bu oluyor. Tam bugüne denk gelmesinin sebebiyse... eh, birden fazla sebebi var. Cal State'teki laboratuvarda DNA analizleri için nasıl yoğun bir talep olduğunu eminim yüce mahkeme de biliyordur. Binlerce vaka var. Her ne kadar cinayet soruşturmalarına öncelik tanınıyorsa da, diğer vakalar bir yana atılmıyor. Bu işi daha çabuk yapabilecek bir özel laboratuvara gitmedik, çünkü elimizdeki numune miktarı çok azdı. Bir taşeron firma hatalı bir işlem yaptığı takdirde kan numunesini test ettirme fırsatımız tamamen kaybolacak ve savunmaya da bir miktar veremeyecektik."

Tekrar konuşma fırsatını beklerken hüsran içinde başımı iki yana sallıyordum. Bu analiz sonucu gerçekten de maçın bütün gidişatını değiştirecek cinstendi. O ana kadar sadece ikincil delillere dayanan bir davaydı. Oysa şimdi davalıyı cinayetle doğrudan ilişkilendiren bir delil çıkmıştı ortaya.

"Bay Haller?" dedi yargıç. "Karşılık vermek istiyor musunuz?"

"Elbette istiyorum sayın yargıç. Bu iş sadece bizi kum torbasına çevirmekle kalmıyor; delili ortaya çıkarmaktaki zamanlamanın tesadüfi olduğuna da zerre kadar inanmıyorum. Mahkemenin savcılığa bu delili ortaya çıkarmakta çok geç kaldıklarını bildirmesini rica ediyorum. Bu sözde delilin de duruşma dışı bırakılması için talepte bulunuyorum."

"Duruşmayı ertelemeye ne dersiniz?" diye sordu yargıç. "Size analizi kendiniz yaptırmanız ve yeterince bilgi edinmeniz için zaman verilse?"

"Bilgi edinmek mi? Sayın yargıç, bu iş sadece kendi analizimizi yaptırmakla bitmiyor. Savcılık makamının amacı ikincil delillere dayanan bu davayı tam duruşma öncesinde bilimsel tabanlı bir davaya çevirmektir. Bana sadece DNA analizi için zaman gerekmiyor. İki ay çalıştıktan sonra şimdi bütün dosyayı yeniden düşünmemiz lazım. Bu darbe çok yıkıcı sayın yargıç ve adil mücadele kavramı içinde izin verilmemeli."

Freeman karşılık vermek istediyse de, yargıç ona söz vermedi. Bunu iyiye işaret olarak aldım, ama onu arkasındaki takvime bakarken görünce iyimserliğim kayboldu. Oyalanarak durumu geçiştirmeye çalışıyor olmalıydı. DNA analizinin delil olarak kullanılmasına izin verecek, bana da buna karşı hazırlanmam için fazladan zaman tanıyacaktı.

Omuzlarım çökmüş halde yerime oturdum. Lisa Trammel yanıma sokulup ümitsizce bir şeyler fısıldadı.

"Mickey, bu doğru olamaz. Bu bir tuzak. O ayakkabılarda adamın kanının olması mümkün değil. Bana inanmalısın."

Onu susturmak için elimi kaldırdım. Ağzından çıkan hiçbir şeye inanmak zorunda değildim, hem zaten konu bunun ötesindeydi. Gerçek olan şey, dava zemininin değişmesiydi. Demek ki, Freeman'ın yüzündeki o güven ifadesi bundandı.

Birden aklıma bir şey geldi. Hemen ayağa kalktım. Fazla hızlı olmuştu. Bütün vücudum acı içinde yanarken iki büklüm oldum ve savunma masasının üstüne eğildim.

"Sayın... yargıç?"

"İyi misiniz Bay Haller?"

Yavaşça doğruldum.

"Evet sayın yargıç, ama izin verirseniz tutanaklara bir şey eklenmesini istiyorum."

"Buyurun, söyleyin."

"Sayın yargıç, savunma makamı savcılığın DNA sonuçlarını bu sabah aldığı iddiasını kuşkuyla karşılıyor. Üç hafta önce Bayan Freeman müvekkilime çok cazip bir uzlaşma teklifi yapıp, Bayan Trammel'a bunu düşünmek için yirmi dört saat vermişti. Sonra..."

"Sayın yargıç?" diye atıldı Freeman.

"Lütfen, sözünü kesmeyin," diye tersledi yargıç. "Devam edin Bay Haller."

Uzlaşma konusu aramızda kalacak diye Freeman'la yaptığım anlaşmayı bozduğum için vicdan azabı duymuyordum. Artık eldivenler çıkarılmış, çıplak yumruklarla dövüşüyorduk.

"Teşekkür ederim sayın yargıç. Bu teklifi bir perşembe akşamı aldık, derken cuma sabahı Bayan Freeman hiçbir açıklama yapmadan, esrarengiz bir şekilde teklifini geri aldı. Eh, bence

şimdi bunun nedeni anlaşılıyor sayın yargıç. Bu sözde DNA delilini ta o zaman, üç hafta öncesinden beri biliyordu, ama tam duruşma arifesinde savunma makamını şaşırtmak için bunun üstüne yattı. Ayrıca ben..."

"Teşekkür ederim Bay Haller. Buna ne dersiniz Bayan Freeman?"

Yargıcın yüzünün gerildiğini görebiliyordum. Kızmıştı. Az önce söylediklerimde gerçek payı çoktu.

"Sayın yargıç," dedi Freeman öfkeyle. "Bunların gerçekle hiçbir ilgisi yoktur. Şurada, salonda oturmakta olan Dedektif Kurlen DNA raporunun hafta sonunda ofisine bırakıldığı ve bu sabah saat yedi otuzda ofisine geldiği zaman zarfı açtığına yemin edebilir. Daha sonra beni aradı, ben de raporu mahkemeye getirdim. Bölge Savcılığı makamı hiçbir delilin üstüne yatmamıştır ve savunma tarafının şahsıma yönelttiği bu suçlamayı da nefretle kınıyorum."

Yargıç önce sıralarda oturmakta olan Kurlen'e, sonra da tekrar Freeman'a baktı.

"Teklifi yaptıktan bir gün sonra neden geri çektiniz?" diye sordu.

Milyon dolarlık soru. Freeman yargıcın bu konuyu daha fazla irdeleyeceğinden korkmuş gibiydi.

"Sayın yargıç, bu karar Bölge Savcılığı makamının dahili sorunlarıyla ilgiliydi ve mahkeme salonunda açıklanması uygun olmaz."

"Bu işi tam anlamak istiyorum sayın savcı. Eğer bu delilin kabul edilmesini istiyorsanız, meseleleriniz dahili olsun veya olmasın, endişelerimi gidermeniz gerekiyor."

Freeman başını salladı.

"Peki sayın yargıç. Bildiğiniz gibi, Bay Williams Adalet Bakanlığı'na atanarak Washington'a gittiğinden beri bölge savcılığı

vekâleten yürütülüyor. Bunun sonucu olarak iletişim ve yönetimde pürüzler çıkabiliyor. Şu kadarını söyleyeyim ki, Bay Haller'a yaptığım teklif için bir amirimin onayını almıştım. Ama cuma sabahı ondan da yüksek bir amirimin teklifi onaylamadığını öğrendim ve geri çektim."

Palavranın dik alasıydı, ama Freeman satışını çok güzel yapmıştı ve benim buna karşı diyebileceğim bir şey yoktu. Ne var ki, o cuma günü bana teklifin geri alındığını söylerken ses tonu, bu kararın dahili iletişimsizlikle ve yönetim pürüzüyle hiç ilgisi olmadığını açığa vuruyordu.

Yargıç kararını verdi.

"Jüri seçimini on mahkeme gün erteliyorum. Böylece savunma makamı isterse DNA testini de yaptıracak zamanı da bulmuş olur. Bu yeni bilgiye göre stratejilerinde ne gibi bir değişiklik yapacaklarını da düşünecek yeterli zamanları olur. Biyolojik numuneyi hiç gecikmeden savunma makamına iletmesi ve tam bir işbirliği içinde olması için savcılık makamını sorumlu tutacağım. Taraflar bugünden iki hafta sonra jüri seçimine başlamak için hazır bulunacaklar. Oturum sona ermiştir."

Yargıç hızla kürsüden ayrıldı. Başımı eğip boş not defterime baktım. Bağırsaklarım sökülmüştü.

Ağır ağır çantamı toplamaya başladım.

"Ne yapacağız?" diye sordu Aronson.

"Şu anda bilmiyorum," dedim.

"Testi yaptırın," dedi Lisa Trammel telaşla. "Hata yapmışlardır. Ayakkabılarımda onun kanı olamaz. Bu gerçek değil."

Ona baktım. Öfke dolu kahverengi gözlerinde inanılır bir ifade vardı.

"Merak etme. Bir yolunu bulacağım."

Bu iyimserliğim ağzımda buruk bir tat bıraktı. Yan gözle Freeman'a baktım. Çantasının içindeki dosyaları karıştırıyordu. Ona doğru yürüdüm; bana umursamaz bir bakış attı. Ne diyeceğimle ilgilenmiyordu.

"Her şey tam istediğin gibi olmuş gibi görünüyorsun," dedim.

Yüzünde hiçbir ifade yoktu. Çantasını kapatıp kapıya doğru yürüdü. Tam kapıdan çıkarken dönüp bana baktı.

"Oyunu sert mi oynamak istiyorsun Haller?" dedi. "O halde, her şeye razı olacaksın."

On Dokuz

Bunu izleyen iki hafta çabuk geçti, ama bir şeyler yapabildik. Savunma ekibi bütün davayı tekrar gözden geçirdi ve yeni enstrümanlar bulduk. Bağımsız bir laboratuvarda –acele etmeleri için dört bin dolar ödeyerek– eyaletin DNA bulgusunu doğrulattık ve sonra bu öldürücü delili yoğurup hem bilimsel bulgunun doğru olduğunu hem de müvekkilimin suçsuzluğunun, akla yatkın olmasa da, mümkün olduğunu gösterebilecek bir kıvama getirdik. Klasik savunma taktiğiydi. Yarattığımız kötü adam kurgusuna da doğal bir boyut kazandıracaktı. Bu planın işe yarayabileceğine inanmaya ve güvenimi tekrar kazanmaya başladım. Ertelenmiş jüri seçimi başlayana kadar bir ivme yaratmıştım ve onlara satacağım yeni hikâyeye inanma eğiliminde olabilecek jüri üyeleri aramaya çalışacaktım.

Jüri seçiminin dördüncü günü Freeman'dan beni sersemleten bir darbe daha geldi. Panelin tamamlanmasına az kalmıştı ve farklı nedenlerle de olsa, hem savcılığın hem de savunmanın jüri oluşumundan memnun kaldığı ender durumlardan biriydi. Locada işçi sınıfı erkek ve kadınlar vardı. Ev sahibi olan iki gelirli aileler. Pek azı üniversite mezunuydu ve hiçbiri yüksek lisans

yapmamıştı. Hayatın zorluklarını yaşayan bu insanlar benim için ideal bir oluşumdu. Benim aradığım tipler, ekonominin bu fırtınalı döneminde her an evlerine haciz gelme tehdidi altında yaşayan ve bir bankacıya acınası bir mağdur olarak bakmakta zorlanacak insanlardı.

Diğer yandan savcılık her bir üye adayına mali durumlarıyla ilgili ayrıntılı sorular sorarken, işlerinde var gücüyle çalışan ve ipotek taksitlerini ödemeyi kesen birine mağdur gözüyle bakmayacak insanlar arıyordu. Sonuç olarak, dördüncü günün sabahında loca iki tarafın da itiraz etmediği ve olaya kendi adalet penceremizden baktırabileceğimizi sandığımız jüri üyeleriyle dolmuştu.

Freeman'ın darbesi Yargıç Perry sabah ortası molası verdiği zaman geldi. Hemen ayağa kalkıp yeni ortaya çıkan bir delil konusunu görüşmek üzere mola sırasında yargıcın odasında toplanmak istediğini bildirdi. Dedektif Kurlen'in de bu toplantıya katılmasını rica etti. Perry bu talebi kabul ederek mola süresini iki katına çıkarıp, yarım saat yaptı. Perry önde, arkasında zabıt kâtibi, Freeman ve en son ben yargıcın odasına yürüdük. Odaya en son Kurlen geldi. Elinde kırmızı delil bandı olan büyük bir zarf vardı. İçinde ağır bir şey olduğu belliydi. Ne var ki, zarfın kâğıt oluşu kendini eleveriyordu. Biyolojik deliller hep kâğıda sarılırdı. Plastik delil poşetleri havayı hapsettiği için oluşan nem biyolojik numunelere zarar verebiliyordu. Bu yüzden Freeman'nın bana yeni bir DNA bombası atacağını anlamıştım.

"Al bir tane daha," diye mırıldandım odaya girerken.

Yargıç masasına geçip oturdu; güneye bakan arkasındaki pencereden Sherman Oaks görünüyordu. Freeman ve ben masanın karşısındaki iki koltuğa yerleştik. Kurlen kendine bir iskemle çekerken zabıt kâtibi yargıcın hemen yanında, bir tabureye oturdu. Steno makinesi üç ayaklı bir tünek üstündeydi.

"Tutanak tutulacak," dedi yargıç. "Bayan Freeman?"

"Sayın yargıç, sizinle ve savunma avukatıyla bir an önce görüşmek istedim, çünkü söyleyeceklerimi duyunca ve göstereceğim şeyi görünce Bay Haller'ın yine avaz avaz bağıracağını tahmin ediyorum."

"O halde, buyurun, başlayın," dedi yargıç.

Freeman'ın baş işaretiyle Kurlen delil zarfı üstündeki bandı sıyırmaya başladı. Ses çıkarmadım. Kurlen'in sağ elinde lastik eldiven oluşu dikkatimi çekti.

"Savcılık makamı cinayet silahını ele geçirdi," dedi Freeman havadan sudan bahseder gibi. "Ve bunu delil olarak sunmayı düşünüyoruz; tabii, savunma makamı da bunu inceleyebilecek."

Kurlen zarfı açtı ve içinden bir çekiç çıkardı. Çatal uçlu bir çekiçti ve vurma yüzeyi yuvarlaktı. Ucunda lastik bant olan cilalı bir ahşap sapı vardı. Vurma yüzeyinde bir çentik olduğunu gördüm ve bunun otopsi kataloğunda belirtildiği gibi kafatasındaki yara izine uyduğunu tahmin ettim.

Öfkeyle ayağa kalkıp masadan öteye yürüdüm.

"Yapmayın yahu," dedim hışımla. "Şaka mı bu?"

Odanın karşı ucundaki duvarda kitaplarla dolu raflara baktım, haklı öfke gösterimi sürdürerek bir süre durduktan sonra başımı tekrar masaya çevirdim.

"Sayın yargıç, dilimi mazur görün, ama bu tam bir maskaralık. Savcı yine mi oyun oynuyor? Jüri seçiminin dördüncü gününde ve açılış konuşmalarından sadece bir gün önce bunu ortaya sürüyor. Jüri locasını neredeyse tamamlamış durumdayız ve büyük ihtimalle yarın duruşmaya başlayacakken, aniden bu sözde *cinayet silahını* önüme atıyor."

Yargıç arkasına yaslandı; Kurlen'in elinde tuttuğu çekiçle arasına mesafe koymak ister gibiydi.

"Umarım, inandırıcı bir gerekçeniz vardır Bayan Freeman," dedi.

"Var, sayın yargıç. Bunu bu sabaha kadar sunamadım ve nedenini de açıklamak istiyorum..."

"Buna izin verdiniz!" dedim parmağımı yargıca doğru uzatarak.

"Pardon ama Bay Haller sakın parmağınızı o şekilde bana uzatmaya kalkmayın," diye çıkıştı yargıç.

"Özür dilerim sayın yargıç, ama bu sizin suçunuz. O saçma sapan DNA palavrasını kabul etmenizden sonra savcının başka şeylerle ortaya çıkmaması için bir neden kalmadı ve..."

"Pardon bayım, ama daha temkinli konuşsanız iyi edersiniz. Nezarethanemin içini yakından görmenize beş saniyeniz kaldı. Bir temyiz mahkemesi yargıcına az önce yaptığınız gibi, parmağınızı uzatamazsınız. Beni anlıyor musunuz?"

Tekrar raflardaki kitaplara dönüp derin bir nefes aldım. Bu durumdan bir şeyler koparmak zorunda olduğumu biliyordum. Bu odadan çıkarken yargıcı bana borçlu bırakacak bir şey bulmalıydım.

"Anlıyorum," dedim neden sonra.

"Güzel," dedi Perry. "Şimdi buraya gelin ve oturun. Bakalım, Bayan Freeman ve Dedektif Kurlen nasıl bir gerekçe gösterecekler. Umarım iyi bir şey olur."

Gönülsüzce döndüm ve azar yemiş bir çocuk gibi koltuğuma oturdum.

"Bayan Freeman, başlayın," dedi yargıç.

"Peki sayın yargıç. Bu silah bize pazartesi akşamüstü teslim edildi. Bir..."

"Harika!" dedim. "Biliyordum. Bunu kullanmaya karar verene kadar jüri seçiminin dördüncü gününü beklediniz ve.."

"Bay Haller!" diye kükredi yargıç. "Sabrımı tükettiniz! Bir daha sakın araya girmeyin. Devam edin Bayan Freeman. Lütfen."

"Elbette, sayın yargıç. Söylediğim gibi, bu silah Los Angeles polisinin Van Nuys Şubesi'ne pazartesi akşamüstü getirildi. Sanırım, geri kalanını Dedektif Kurlen açıklasa daha iyi olur."

Perry anlatması için Kurlen'e baktı.

"Kester Caddesi yakınındaki Dickens Sokağı'nda bir bahçede çalışmakta olan bir peyzaj ustası bunu müşterisinin evi önündeki bir şimşirin içinde bulmuş. Bu sokak WestLand National'ın arkasında kalır. Ev de bankanın yaklaşık iki blok gerisindedir. Çekici bulan peyzaj ustası Gardenia'dan geliyor ve cinayet hakkında hiçbir bilgisi yok. Ama aletin müşterisine ait olduğunu sanarak, evinin ön verandasına bırakmış. Donald Meyers adındaki ev sahibi o öğlen sonrası saat beşte evine dönene kadar bunu görmemiş. Çekiç kendisine ait olmadığı için aklı karışmış. Ne var ki, Bondurant cinayetiyle ilgili haberleri okuduğu için cinayet silahının bir çekiç olma ihtimali olabileceğini ve silahın hâlâ bulunamadığını hatırlamış. Peyzaj ustasını telefonla arayıp, ona sormuş, sonra da polisi aramış."

"Pekâlâ, çekici nasıl ele geçirdiğinizi anlattınız," dedi Perry. "Neden bunu üç gün sonra ortaya çıkardığınızı açıklamadınız."

Freeman başını salladı. Hazırlıklıydı; hikâyenin geri kalanını anlatmaya başladı.

"Sayın yargıç, elimizdeki nesnenin ne olduğunu ve delil güvenlik zincirini doğrulamak zorundaydık. Bunun incelenmesi için hemen laboratuvara gönderdik ve raporu ancak dün akşam, mahkemeden sonra alabildik."

"Peki, bu rapor ne diyor?"

"Silah üstünde bulunan parmak izleri sadece..."

"Durun bir dakika," diye atıldım yargıcın öfkesini göze alarak. "Bundan çekiç diye söz edebilir miyiz? Bu aşamadayken tutanaklarda ondan 'silah' olarak söz edilmesi fazla iddialı oluyor."

"Tamam," dedi Freeman yargıç bir karşılık vermeden. "Çekiç. Çekiç üstünde bulunan parmak izleri sadece Bay Meyers'a ve peyzaj ustası Antonio Ladera'ya aitti. Ama iki şey bu aleti kesin bir şekilde davayla ilişkilendiriyor. DNA testi sonucu çekicin boyun kısmında bulunan küçük bir kan damlasının kesinlikle Mitchell Bondurant'a ait olduğu ortaya çıktı. Savunma tarafının yaygarasını hatırladığımız için bu analizi özel bir kurumda yaptırdık. Maktulün başındaki yara izleriyle karşılaştırılması için çekiç daha sonra adli tabipliğe gönderildi. Bu defa da eşleşme oldu. Bay Haller, bu nesneye çekiç, alet veya her ne isterseniz deyin, ama ben ona cinayet silahı diyorum. Ve bu defa size laboratuvar raporlarının kopyalarını da getirdim."

Elini zarfın içine sokup ataşla tutturulmuş iki sayfayı çıkardı ve sırıtarak bana uzattı.

"Çok naziksiniz," dedim alay eder gibi. "Çok teşekkür ederim."

"Ha, bir de bu var."

Elini bir kez daha zarfa sokup 8'e 10 boyutunda iki fotoğraf çıkardı; birini yargıca, birini bana verdi. Resimde bir marangoz tezgâhı ve onun arkasındaki duvarda asılı aletler görülüyordu. Bunun Lisa Trammel'ın garajındaki tezgâh olduğunu biliyordum. O garaja ben de girmiştim.

"Burası Lisa Trammel'ın garajı. Fotoğraf mahkemeden alınan yetkiyle cinayet günü yapılan arama sırasında çekilmiş. Dikkat edilirse, aletlerin asılı olduğu yerde bir alet yerinin boş olduğu görülecektir. Bu çekicin boyutlarına uygun bir boşluk."

"Bu delilik."

"Çekicin Sears tarafından üretilen Craftsman modeli olduğu tanıtlandı. Çekiç tek olarak satılmıyor. Sadece iki yüz otuz dokuz parçalı bir marangoz aletleri paketi içinde bulunuyor. Bu fotoğrafta o pakette bulunan yüzden fazla aleti de tanıtladık. Ama

çekiç olması gereken yerde değildi. Orada değildi, çünkü Lisa Trammel suç mahallinden ayrıldıktan sonra bunu çalıların içine atmıştı."

Yıldırım hızıyla düşünüyordum. Bunların düzmece olduğu temeline dayanan bir savunma yapamazdım, çünkü o takdirde raporları yok saymış olacaktım. Ayakkabıda bulunan kan damlasını açıklamak yeterince zorken, bir de cinayet silahının müvekkilime ait olmasını açıklamak durumunda kalacaktım. Her bir delil ortaya sürüldükçe davalıya tuzak kurulmuş iddiasında bulunmak imkânsızlaşıyordu. Üç hafta içinde ikinci defa savunma makamı olarak ağır bir darbe yemiştik ve sesim soluğum kesilmişti. Yargıç bana döndü. Karşılık verme sırası bendeydi ve kayda değer bir şey söylemek zorundaydım.

"Bu adamakıllı ikna edici bir delil," dedi yargıç. "Bir şey söyleyecek misiniz Bay Haller?"

Söyleyecek bir şeyim yoktu, ama hakem ona kadar saymadan önce yerden kalktım.

"Sayın yargıç, tam zamanında gökten düşer gibi ortaya çıkan bu sözde delil ele geçtiği anda mahkemeye ve savunma makamına sunulmalıydı. Bırakın üç gün sonrasını, bir gün sonra bile değil. Böylece savunma makamı delili düzgün bir şekilde analiz ettirebilir ve savcılığın analizlerini inceleyebilirdi. Sözüm ona hiç bulunmadan çalıların arasında üç ay kadar kalıyor ve birden ortaya çıkıveriyor; ve o da nesi? DNA maktulünki çıkmış! Bütün bu olanlar fena halde tertip ve tuzak kokuyor. Ve fena halde gecikmiş, sayın yargıç. Tren çoktan kalktı. Yarın sabah açılış konuşmaları yapacaktık. Savcılık makamının bu çekici müvekkilimin kucağına nasıl atacağını düşünmesi için bir hafta süresi oldu. Bu aşamada benim ne yapmam gerekiyor ki?"

"Açılış konuşmanızı başta mı yapacaktınız, yoksa söz sırası savunmaya geldiğinde mi?" diye sordu yargıç.

"Yarın yapmayı düşünmüyordum," diye yalan söyledim. "Çoktan yazmıştım. Ama bu bilgiyi şu ana kadar locayı dolduran jüri üyelerini seçerken de kullanabilirdim. Sayın yargıç, bakın, bu iş... bakın, bildiğim tek şey beş hafta önce savcılığın ümitsiz durumda oluşuydu. Bayan Freeman müvekkilimin bir teklifte bulunmak üzere *benim* ofisime geldi. İtiraf etse de, etmese de, korkuyordu ve istediğim her şeyi kabul etti. Sonra birden ayakkabıdaki DNA ortaya çıkıverdi. Şimdi de çekiç var ve tabii, artık kimse uzlaşmaktan söz etmiyor. Bunca tesadüf olması akılları bulandırıyor. Delillerin sunumundaki görevi kötüye kullanma suçu bile sizin bunları delil olarak reddetmenizi gerektirir."

"Sayın yargıç," dedi Freeman ben sözümü bitirince. "Bay Haller'ın görevi kötüye kullanma iddiasına cevap verebilir..."

"Gerek yok Bayan Freeman. Daha önce de söylediğim gibi, bu ikna edici bir delil. Kötü bir zamanda sunuldu, ama yine de jürinin düşünmesini gerektiren bir delil olduğu belli. Kullanılmasına izin vereceğim, ama yine buna karşı hazırlık yapabilmesi için savunmaya fazladan süre tanıyacağım. Şimdi tekrar oraya dönüp, jüri seçimini bitireceğiz. Sonra hafta sonu için onları evlerine gönderip, açılış konuşmaları ve duruşmanın başlayacağı pazartesi günü buraya gelmelerini bildireceğim. Böylece açılış konuşmasına hazırlanmanız için üç gün süreniz olacak Bay Haller. Yeterli olmalı. Bu arada, ayak işleri için çalıştırdığınız o genç mezun ve diğer personeliniz de o çekici analiz edecek uzmanları bulurlar."

Başımı iki yana salladım. Bu yetmezdi. Büyük bir hızla dibe gidiyordum.

"Sayın yargıç, bu konuyu temyize götüreceğim; bu sırada duruşmanın ertelenmesini talep ediyorum."

"Konuyu temyize götürebilirsiniz Bay Haller. Bu sizin hakkınız. Ama bu yüzden duruşma ertelenmeyecek. Pazartesi günü başlıyoruz."

Bana hafifçe başını salladı; tehdit havası sezdim. Eğer ısrar edip temyize gidersem, duruşma boyunca bunu unutmayacaktı.

"Konuşacak başka bir şeyimiz var mı?" diye sordu Perry.

"Benim yok," dedi Freman.

"Bay Haller?"

Sesimi çıkaramadığım için başımı iki yana sallamakla yetindim.

"O halde, gidip, jüri seçimini bitirelim."

Lisa Trammel savunma masasında oturmuş, gergin bir halde beni bekliyordu.

"Ne oldu?" diye sordu telaşla.

"Olan şu: Bir kez daha canımıza okudular. Bu defa ayvayı yedik."

"Ne demek istiyorsun?"

"Mitchell Bondurant'ı öldürdükten sonra çalıların arasına attığın o boktan çekici bulmuşlar demek istiyorum."

"Bu delilik. Ben..."

"Hayır, deli olan sensin. Bu çekici doğrudan Bondurant'la ve seninle ilişkilendirebiliyorlar. Senin iş tezgâhındaki çekiç. Nasıl bu kadar aptal olabildiğini anlayamıyorum, ama mesele bu değil. Bununla kıyaslandığında, o kanlı ayakkabıları hâlâ evinde tutman sanki akıllı bir seçimmiş gibi kalıyor. Artık Freeman'la bir anlaşma yolu bulmak zorundayım, ama onun böyle bir şeyi kabul etmesi için hiçbir gereği yok. Kazanacağı kesin bir davada neden anlaşma istesin ki?"

Lisa tek eliyle uzanıp ceketimin sol yakasına yapıştı ve beni kendine doğru çekti. Sıkılı dişlerinin arasından konuşmaya başladı.

"Şimdi iyi dinle. Nasıl mı bu kadar aptal olabiliyorum? Soru buydu; cevabı da, aptal değilim. Şimdiye kadar aptal olmadığımı anlamış olmalısın. Sana daha ilk gün söylediğim gibi, bu bir

düzmece. Benden kurtulmak istediler ve bunları yaptılar. Ama o adamı ben öldürmedim. Başından beri söylüyorum. Louis Opparizio. Mitchell Bondurant'tan kurtulması gerekiyordu ve bunun için beni kullandı. Bondurant ona senin mektubunu gönderdi. Her şey böyle başladı. Ben yapmadım..."

Gözleri yaşarırken teklemeye başladı. Onu yatıştırır gibi elimi elinin üstüne koydum ve yavaşça yakamdan çektim. O sırada jüri üyelerinin locaya girdiklerini fark etmiştim ve bir avukat-müvekkil ihtilafı görmelerini istemiyordum.

"Ben yapmadım," dedi Lisa Trammel. "Beni duydun mu? Anlaşma falan istemiyorum. İşlemediğim bir suçu kabul edecek değilim. Eğer elinden bu kadar geliyorsa, o zaman yeni bir avukat tutmak istiyorum."

Başımı çevirip kürsüye baktım. Yargıç Perry bizi seyrediyordu.

"Devam etmeye hazır mısınız Bay Haller?"

Önce müvekkilime, sonra da yargıca baktım.

"Evet sayın yargıç. Hazırım."

Yirmi

Maçı kaybeden takımın soyunma odasında gibiydik, ama hâlâ maç bitmemişti. Pazar günü öğlen sonrasıydı ve jüri önünde açılış konuşması yapmama on sekiz saat kalmıştı. Peşinen yenilgiyi kabul etmiş bir halde ekibimle oturuyorduk. Daha duruşma başlamadan kötü sonuç bizi bekliyordu.

"Anlamıyorum," dedi Aronson ofisi kaplayan sessizliği bozarak. "Bize masumiyet karinesi gerekir diyordun. Alternatif teori. Elimizde bunun için Opparizio var. Sorun nerede?"

Dönüp Cisco'ya baktım. Odada sadece üçümüz vardık. Benim üstümde bir tişört ve şort vardı. Cisco motosikletçi kıyafeti olan yeşil mont ve siyah kot pantolonla gelmiş, Aronson da sanki mahkemeye çıkacak gibi giyinmişti. O günün pazar olduğunu unutmuş gibiydi.

"Sorun Opparizio'yu duruşmaya çıkaramayacağımız," dedim.

"Ama celpnamenin feshi dilekçesini geri çekti," dedi Aronson.

"Bunun önemi yok. Duruşma savcılığın Trammel aleyhine getireceği delillerden ibaret olacak. Cinayeti başka kim işlemiş

olabilir diye bir konu olmayacak. Kim olabilir gibi sorular işe yaramaz. Opparizio'yu Trammel'ın haczi ve haciz salgınıyla ilgili bilirkişi olarak kürsüye çıkarabilirim, ama onu alternatif zanlı olarak göstermem mümkün değil. Bir ilişkisi olduğunu kanıtlayamadığım sürece yargıç buna izin vermez. Ve işte onca yol kat ettik, ama hâlâ bir bağ olduğunu bulamadık. Opparizio'yu bu işe bulaştıracak o tek şeyi hâlâ bulmuş değiliz."

Aronson pes edecek gibi değildi.

"Anayasanın on dördüncü maddesi Trammel'a 'tam kapsamlı bir savunma yapma fırsatı' tanıyor. Alternatif teori de kapsamlı bir savunmanın bir parçasıdır."

Kız anayasadaki maddeleri ezbere söyleyebiliyordu. Kitabı iyi biliyordu, ama tecrübesizdi.

"Kaliforniya Eyaleti-Hall davası, 1986. Ara ve bul."

Masamın üstünde duran dizüstü bilgisayarını işaret ettim. Aronson hemen bilgiyi tuşladı.

"Tebligatı biliyor musun?"

"Kırk biri dene."

Bilgiyi girince, ekranda mahkeme kararı belirdi; hemen bunu okumaya başladı. Ne yaptığım hakkında hiçbir fikri olmayan Cisco'ya baktım.

"Yüksek sesle oku," dedim. "İlgili yerleri."

"'Başka bir kişinin iddia edilen suçu işlemek için sebebi veya fırsatı olduğunu ya da maktul veya suç mahalliyle uzaktan bir ilişkisi olduğunu gösteren deliller, gereken makul şüphe oluşması için yeterli değildir... Başka bir kişinin suçlu olduğunu gösteren deliller ancak o kişiyi suçun işlenmesiyle doğrudan ilişkilendiriyorsa ilgili bulunur ve kabul edilir...' Pekâlâ, ayvayı yedik."

Başımı salladım.

"Opparizio'yu veya gorillerinden birini o otoparka sokamazsak, o zaman gerçekten ayvayı yemiş oluruz."

"Mektup yetmiyor mu?" diye sordu Cisco.

"Hayır," dedim. "Mümkün değil. Mektup kapıyı açıyor diye iddia edersem Freeman beni duman eder. Opparizio'ya bir sebep verir, ama onu cinayete doğrudan bağlamaz."

"Lanet olsun."

"Aynen öyle. Şu anda öyle bir şeyimiz yok. Bu nedenle savunmamız da yok. Ve o DNA ve çekiç... savcılık bununla bizi mıhlayacaktır."

"Bizim laboratuvar raporlarımızda Lisa'yla bir biyolojik bağ olmadığı belirtiliyor," dedi Aronson. "Ayrıca bir Craftsman uzmanıyla görüştüm; mahkemede ifade verip, delil olan o çekicin Lisa'nın alet takımından olduğunu söylemenin imkânsız olduğunu mahkemede açıklayacak. Çekiç ona ait olsa bile, herhangi biri onu almış olabilir. Ve herhangi biri ayakkabılarına o kanı bulaştırmış olabilir."

"Evet, evet, bunları biliyorum. Ne olmuş olabileceğini açıklamak için yeterli değil. Bizim, 'Bu böyle oldu,' diyebilmemiz ve bunu delillerle desteklememiz gerekiyor. Anahtar Opparizio. Freeman'ın ikide bir ayağa fırlayıp, 'Konuyla ilgili değil!' itirazlarına meydan vermeden ona saldırabilmemiz lazım."

Aronson pes edecek gibi değildi.

"Bir şey olmalı," dedi.

"Her zaman o bir şey vardır. Ama henüz bunu bulmuş değiliz."

Koltuğumu döndürüp doğrudan Cisco'ya baktım. Kaşlarını çatıp başını salladı. Ne diyeceğimi biliyordu.

"Her şey sana bağlı," dedim ona. "Bana bir şey bulmalısın. Freeman savcılığın iddiasını sunmak için bir hafta kullanacak. İşte o kadar zamanın var. Ama ben yarın kalkıp zarları atarsam ve bu cinayeti başka birisinin işlediğini söyleyecek olursam, bunu kanıtlamam gerekecek."

"Baştan başlarım," dedi Cisco. "Merak etme. Sana bir şey bulacağım. Sen yarın yapman gerekeni yap."

Bunu başaracağına inandığımdan çok, ona teşekkür anlamında başımı salladım. Aslında bulunacak bir şey olduğuna da pek inandığım yoktu. Müvekkilim suçluydu ve adalet yerini bulacaktı. Hikâyenin sonu buydu.

Masamın üstüne baktım. Suç mahalli fotoğrafları ve raporlarla doluydu. Maktulün otoparkın beton zemininde kapağı açık duran çantasının 8'e 10 fotoğrafına baktım. Daha ilk günden beri dikkatimi çeken ve belki bu işi müvekkilim yapmamıştır diye bana ümit veren şey buydu. Tabii, yargıç son iki delilin kullanılacağına karar verene kadar böyleydi.

"Demek ki, çantanın içinden bir şey alınıp alınmadığını gösteren rapor hâlâ gelmedi, öyle mi?" diye sordum.

"Elimize öyle bir şey geçmedi," dedi Aronson.

Bize gönderilen delilleri inceleme görevini ona vermiştim.

"Yani adamın çantası kapağı açık halde duruyordu ve hiç kimse içinden bir şey eksik mi diye bakmamış mı?"

"İçindekilerin bir envanterini çıkarmışlar. Bu elimizde. Sadece içinde neyin olmadığını gösteren bir rapor yok. Kurlen tedbirli bir adam. Bize bir kapı aralamak istememiştir."

"Kürsüde onunla işim bittiğinde o çantayı kıçına sokmuş olacak."

Aronson'un yüzü kızardı. Cisco'ya baktım.

"Cisco, o çanta. İçindekilerin listesi elimizde. Bondurant'ın sekreteriyle konuş. İçinden bir şey alınmış mı, öğren."

"Daha önce denedim. Kadın benimle konuşmuyor."

"Bir daha dene. Onu baştan çıkar. Kalbini kazan."

Cisco kollarını gerdi. Aronson kızarmaya devam ediyordu. Ayağa kalktım.

"Açılış konuşmamı hazırlamak için eve gidiyorum."

"Bunu yarın yapmak istediğine emin misin?" dedi Aronson. "Son savunma aşamasına bırakırsan o zamana kadar Cisco'nun öğrenebildiği şeyleri de biliyor olacaksın."

Başımı iki yana salladım.

"Yargıca açılış konuşmamı duruşmanın ilk gününde yapacağımı söylediğim için bana hafta sonunu verdi. Şimdi sözümden dönersem, cuma günü boşa harcandığı için beni suçlar. Ofisindeki toplantı sırasında tepesini attırdığım için zaten bana hıncı var."

Masanın öbür tarafına geçip çanta fotoğrafını Cisco'ya uzattım.

"Kapıları kilitlemeyi unutmayın."

Pazar günleri Rojas yoktu. Eve giderken Lincoln'ü ben kullanıyordum. Trafik yoğun değildi; Laurel Canyon'un altındaki İtalyan lokantasından pizza almak için durmama rağmen, eve çabuk vardım. Arabamı garaja sokmakla uğraşmayıp, merdivenin önüne park ettim, kilitledim ve ön kapıya doğru yürüdüm. Terasa çıkana kadar birisinin beni beklediğini fark etmemiştim.

Ne yazık ki, bu kişi Maggie McBomba değildi. Onun yerine daha önce hiç görmediğim bir adam vardı; terasın karşı ucundaki koltuklardan birine oturmuştu. Zayıf, üç günlük sakalıyla sefil görünümlü bir adamdı. Gözleri kapalı, başı bir yana eğilmişti. Uyuyordu.

Güvenliğim için endişe etmedim. Adam yalnızdı ve ellerinde siyah eldivenler yoktu. Yine de anahtarı sessizce kilide sokup kapıyı açtım ve yine çıt çıkarmadan kapıyı kapatıp pizzayı mutfağa götürdüm. Sonra yatak odama geçtim, gömme dolabın en üst rafına –kızımın yetişemeyeceği kadar yüksektir– içinde babamdan miras, Colt Woodsman tabancamın olduğu ahşap kutuyu çıkardım. Bu tabancanın acıklı bir hikâyesi vardı; buna yeni bir bölüm eklememeyi umuyordum. Dolu bir şarjör taktıktan sonra tekrar ön kapıya gittim.

Diğer koltuğu alıp, uyumakta olan adamın karşısına çektim. Oturup, tabancayı kucağıma yerleştirdikten sonra ayağımla adamın dizini dürttüm.

Adam irkilerek uyandı, gözleri fincan gibi büyüyerek etrafa bakındı, sonra benim ve tabancanın üstüne odaklandı.

"Hey, dur bir dakika!"

"Hayır, sen dur bakalım. Kimsin ve ne istiyorsun?"

Tabancayı ona doğrultmadım. Sakin davranıyordum. Teslim olmuş gibi ellerini havaya kaldırdı.

"Bay Haller'sınız, değil mi? Ben Jeff'im. Jeff Trammel. Telefonda konuşmuştuk, hatırladınız mı?"

Bir süre yüzüne baktıktan sonra onu neden tanıyamadığımı anladım. Hiçbir resmini görmemiştim. Lisa Trammel'ın evinde bulunduğum zamanlarda onun çerçeveli bir fotoğrafı yoktu. Adam tüydükten sonra Lisa onun varlığını evden çıkarmıştı.

Şimdi de burada, karşımdaydı. Perişan bir görünüşü vardı. Ne aradığını tahmin edebiliyordum.

"Evimi nereden öğrendin? Sana buraya gelmeni kim söyledi?"

"Kimse söylemedi. Geldim işte. Kaliforniya Barosu'nun web sitesinde adını buldum. Ofis adresi yoktu, ama yazışma adresi olarak burası verilmişti. Buraya gelince bir ev olduğunu gördüm ve burada yaşadığına karar verdim. Seninle konuşmam lazım."

"Telefon edebilirdin."

"Telefonum tükendi. Yenisini almam lazım."

Jeff Trammel'a küçük bir sınav uygulamaya karar verdim.

"Bana telefon ettiğin zaman neredeydin?"

Artık bu bilgiyi vermenin önemi kalmamış gibi omuz silkti.

"Rosarito'daydım. Orada yaşıyorum."

Bu yalandı. Cisco telefonun izini sürmüştü. Telefonun numarasını ve baz istasyonunun yerini öğrenmiştik. Arama Mek-

sika'daki Rosarito Kumsalı'na 300 kilometre uzaklıkta bulunan Venice Kumsalı'ndan yapılmıştı.

"Benimle hangi konuda konuşmak istedin Jeff?"

"Sana yardım edebilirim."

"Yardım mı? Nasıl?"

"Lisa'yla konuştum. Bana buldukları çekiçten bahsetti. Çekiç onun değil, yani, bizim değil. Bizimkinin nerede olduğunu sana söyleyebilirim. Seni doğruca ona götürebilirim."

"Pekâlâ, neredeymiş?"

Jeff Trammel başını sallayıp, altımızda kalan şehre baktı. Hiç dinmeyen trafik gürültüsü geliyordu.

"Mesele bu, Bay Haller. Bana biraz para lazım. Meksika'ya dönmek istiyorum. Orada fazla paraya gerek yok, ama hayata başlamak için bir miktar gerekli. Anlatabiliyor muyum?"

"Peki, ne kadar bir miktarla başlamak istiyorsun?"

Artık onun dilini konuştuğum için dönüp yüzüme baktı.

"Sadece on bin. Sinema haklarından onca para akacağı için on bin size fazla koymaz. Bana bu parayı verin, ben de size çekici vereyim."

"Bu kadar mı?"

"Evet. Sonra bir daha sizi rahatsız etmem."

"Peki, duruşmada Lisa'nın lehine ifade vermeye ne dersin? Hatırlarsan, bunu konuşmuştuk."

Başını iki yana salladı.

"Hayır, bunu yapamam. Ben ifade verecek tiplerden değilim. Ama bu durumda olduğu gibi, size dışarıdan yardım edebilirim. Yani, sizi çekicin olduğu yere götürmek falan gibi şeyler. Herb çekicin savcılığın elindeki en büyük delil olduğunu söyledi, ama palavra, çünkü ben gerçek çekicin nerede olduğunu biliyorum."

"Demek ki, Herb Dahl'la da konuşuyorsun, öyle mi?"

"Yok, hayır, Lisa adamın böyle dediğini söyledi. Ben onu tanımıyorum."

"Sana bir şey sorayım Jeff. Bunun gerçek çekiç olduğunu, Lisa ve Herb'le birlikte uydurduğunuz bir taklit olmadığını nereden bileyim?"

"Çünkü ben sana söylüyorum. Biliyorum. Onu olduğu yere bırakan benim. Benim!"

"Ama mahkemede ifade vermeyeceksin ve benim elimde sadece açıklaması olmayan bir çekiç olacak. Misli karşılanabilir ne demek, biliyor musun Jeff?"

"Misli... hayır, bilmiyorum."

"Karşılıklı değiştirilebilir anlamına geliyor. Bir nesne misliyle karşılanabilirse, yerini tıpkı onun gibi bir nesne alabilir. Şimdi işte bu durumdayız Jeff. Yanında açıklaması olmazsa senin çekicin hiçbir işe yaramaz. Açıklaması için de senin ifade vermen gerekiyor. İfade vermezsen, hiçbir yararı olmaz."

"Ya..."

Jeff Trammel'ın omuzları çöktü.

"Çekiç nerede Jeff?"

"Bunu sana söyleyemem. Elimdeki tek şey o."

"Sana tek bir dolar bile ödemiyorum Jeff. Bir çekiç olduğuna ve onun gerçek çekiç olduğuna inansam bile sana tek bir dolar bile ödemem. Bu iş böyle. En iyisi sen bunu düşün ve bana kararını bildir, tamam mı?"

"Tamam."

"Şimdi git buradan."

Elimde tabancamla eve girdim ve kapıyı kilitledim. Anahtarımı pizza kutusunun üstüne bırakıp, hızla evin arka kapısına gittim. Buradan evin yan tarafına geçerek sokağa baktım. Jeff Trammel'ı görmeyi umuyordum.

Onu göremedim, ama bir araba motorunun çalıştırıldığını duydum. Biraz bekledikten sonra bir araba önümden geçti. Plakayı görmeye çalıştım, ama geç kalmıştım. Araba tepeden aşağıya doğru ilerledi. Mavi bir sedandı ama bütün dikkatimi plakayı görebilmeye verdiğim için arabanın markasını çözemedim. Bu araba ilk virajı döndüğü anda hemen kendi arabama koştum.

Onu takip edebilmem için tepeyi Laurel Canyon Bulvarı'nda sağa veya sola döneceğini görecek kadar hızlı inmem gerekiyordu. Yoksa yüzde elli ihtimalle onu gözden kaybederdim.

Ama çok geç kalmıştım. Lincoln'üm Laurel Canyon'un keskin virajlarını alana kadar mavi sedan gözden kaybolmuştu. Dur işareti önüne çektim ve hiç tereddüt etmeden sağa, Vadi tarafına saptım. Cisco Jeff Trammel'ın telefonunun Venice'ten kullanıldığını öğrenmişti, ama dava hakkında başka her şey Vadi'deydi. Ben de o yöne gittim.

Burası Hollywood Hills'e uzanan tekyönlü bir yoldu. Sonra iki yönlü oluyor ve yamaçtan aşağıya, Vadi'ye iniyordu. Ne var ki, Trammel'a yetişemedim ve çok geçmeden yanlış seçim yapmış olduğumu fark ettim. Venice. Güneye dönmem gerekirdi.

Soğumuş veya ısıtılmış pizza yemeyi sevmediğim için Laurel ve Ventura'daki Daily Grill ızgara lokantasında durdum. Yeraltı otoparkına girip park ettikten sonra yürüyen merdivene doğru giderken tabancamın hâlâ belimde olduğunu fark ettim. Bu iyi olmazdı. Tekrar arabaya dönüp silahı koltuğun altına bıraktım ve kapıları kilitledim.

Saat erken olmasına rağmen lokanta kalabalık sayılırdı. Masalardan birinin boşalmasını beklemeyip bar tezgâhına oturdum, buzlu çay ve tavuklu börek sipariş ettim. Sonra telefonumu çıkarıp, müvekkilimi aradım. Lisa telefonu hemen açtı.

"Lisa, ben avukatın. Benimle konuşması için kocanı bana gönderdin mi?"

"Evet, seninle görüşmesi gerektiğini söyledim."

"Peki bu senin fikrin miydi, yoksa Herb Dahl'ın mı?"

"Hayır, benim fikrimdi. Yani, Herb buradaydı, ama fikir benimdi. Onunla konuştun mu?"

"Evet."

"Seni çekice götürdü mü?"

"Hayır. Bunu yapmak için on bin dolar istedi."

Karşıdan ses çıkmadı, ama bekledim.

"Mickey, istediği şey savcılığın delilini çürütmek için çok fazla değil."

"Delil için para ödenmez Lisa. Böyle yaparsan, kaybedersin. Kocan bugünlerde nerede kalıyor?"

"Bana söylemedi."

"Onunla yüz yüze mi konuştun?"

"Evet, buraya geldi. Durumu kötü görünüyordu."

"Mahkeme celbi göndermek için onu bulmam lazım. Nerede olabileceği hakkında hiç..."

"İfade vermek istemiyor. Bana öyle söyledi. Ne olursa olsun. İstediği şey sadece para ve beni acı çekerken görmek. Kendi oğlunu bile düşünmüyor. Eve geldiğinde oğlunu görmek istediğini bile söylemedi."

O sırada yemeğim önüme konmuş, bar görevlisi çayımı servis ediyordu. İçi biraz soğusun diye çatalımla böreğin kabuğunu biraz kestim. Yenecek kadar soğuması için en az on dakika gerekecekti.

"Lisa, dinle beni, bu çok önemli. Kocanın nerede yaşadığı veya nerede kaldığı hakkında hiç fikrin var mı?"

"Hayır. Bana Meksika'dan geldiğini söyledi."

"Yalan söylemiş. Başından beri hep buradaydı."

Lisa şaşırdı.

"Bunu nasıl biliyorsun?"

"Telefon kayıtları. Bak, bu önemli değil. Eğer seni ararsa veya eve gelirse mutlaka nerede kaldığını öğren. Ona para veya ne gerekiyorsa vaat et, ama bana yerini öğren. Eğer onu mahkemeye çıkarabilirsek, bize çekici açıklamak zorunda kalır."

"Gayret ederim."

"Gayret etme Lisa. Öğren. Burada senin hayatın söz konusu."

"Tamam, tamam."

"Peki, seninle konuşurken çekiçle ilgili herhangi bir ipucu verdi mi?"

"Pek değil. Sadece, 'Hatırlarsan, eskiden vardiyam sırasında arabamda hep çekiç olurdu,' dedi. Otomobil galerisinde çalışırken bazen araçları kurtarmak zorunda kalırlardı. Bu işi sırayla yapıyorlardı. Sanırım çekici de ya kendini korumak veya arabanın camını kırarak içine girmek gerekebilir diye yanında bulunduruyordu."

"Yani, garajındaki alet takımına ait olan çekici arabasında tutuyordu, öyle mi?"

"Sanırım. Ama evi terk edip kaybolduktan sonra BMW ondan alındı."

Başımı salladım. Cisco'yu bu işe koşup Jeff Trammel'ın bıraktığı BMW'nin bagajında bir çekiç bulunmuş mu diye araştırmasını sağlayabilirdim.

"Peki Lisa, Jeff'in arkadaşları kimlerdi? Burada, şehirde yaşayanlar?"

"Bilmiyorum. Galeride arkadaşları vardı, ama eve kimseyi getirmezdi. Pek dostumuz yoktu."

"Galeride çalışanlardan adlarını bildiğin kimseler var mı?"

"Pek yok."

"Lisa, hiç yardımcı olmuyorsun."

"Üzgünüm. Düşünemiyorum. Arkadaşlarından hoşlanmazdım. Eve getirmemesini söylerdim."

Başımı iki yana sallayıp kendi durumumu düşündüm. İş dışında arkadaşlarım kimlerdi? Maggie benimle ilgili aynı soruları cevaplayabilir miydi?"

"Pekâlâ Lisa, şimdilik bu kadarı yeter. Senden yarını düşünmeni istiyorum. Konuştuklarımızı unutma. Jüri önünde nasıl davranacağını ve nasıl tepki göstereceğini. Pek çok şey buna bağlı."

"Biliyorum. Hazırım."

Güzel, dedim içimden. Keşke ben de hazır olsaydım.

Yirmi Bir

Yargıç Perry cuma günü kaybedilen mahkeme zamanını telafi etmek için keyfi olarak, pazartesi sabahı jüri önündeki açılış konuşmalarını iki taraf için de otuz dakikayla sınırladı. Oysa hem savcılık hem savunma bu sürenin bir saat olduğunu düşünerek bütün hafta sonunu çalışarak geçirmişti. Aslında bu karar işime geliyordu. On dakikayı bile zor doldurabileceğimi düşünüyordum. Bu aşamada savunma ne kadar çok şey söylerse, kapanış konuşmasında savcılığın hedef alacağı noktalar o kadar artardı. Ne var ki, yargıcın bu keyfi kararı üstünde düşünülmesi gereken bir şeydi. Açık bir mesaj veriyordu. Yargıç iki tarafa da duruşma salonunun ve duruşmanın tek hâkimi olduğunu bildiriyordu. Bizler sadece misafirdik.

Önce Freeman söz aldı ve o konuşurken ben her zaman olduğu gibi gözlerimi jüri üyelerinden ayırmadım. Bir yandan da can kulağıyla dinliyordum ve her an itiraz patlatmaya hazırdım, ama bir kez olsun Freeman'a bakmadım. Jüri üyelerinin onu nasıl değerlendirdiğini görmek istiyordum. Üyeler hakkındaki içgüdülerim karşılığını bulacak mı diye görmek istiyordum.

Freeman anlaşılır bir dille ve güzel bir belagatle konuştu. Artistlik yapmadı. Gözleri hedefe kilitlenmişti.

"Bugün burada tek bir şey için bulunuyoruz," dedi jüri locasının tam önündeki alanda. "Tek bir kişinin öfkesi yüzünden burada bulunuyoruz. Kendi başarısızlıklarının ve ihanete uğramışlığının hüsranını boşaltmak isteyen bir kişi."

Tabii, süresinin büyük bir kısmını jüri üyelerini savunmanın gerçekleri bulandırma numaralarına karşı uyarmakla geçirdi. Kendi iddiasına büyük bir güvenle sarılıp, benimkini yıkmaya çalışıyordu.

"Savunma makamı size bir dolu yalan anlatacaktır. Büyük komplolar, acıklı sahneler. Cinayet büyük, ama hikâye çok basit. Sizi raydan çıkarmasına izin vermeyin. Dikkatle izleyin. Unutmayın ki, bugün burada söylenen her şey delillerle desteklenmektedir. Gerçek delillerle. Bu planlanmış bir cinayetti. Katil Mitchell Bondurant'ın günlük rutinlerini biliyordu. Katil Mitchell Bondurant'ı gölgesi gibi izlemekteydi. Katil Mitchell Bodnurantı'ı bekliyordu ve onu öldürmek için aniden saldırdı. Katil Lisa Trammel'dır ve bu duruşma sırasında adalet önüne getirilecektir."

Freeman suçlayan bir ifadeyle parmağıyla müvekkilimi işaret etti. Lisa da, daha önce benden aldığı talimata uyarak gözlerini kırpmadan onun bakışına karşılık verdi.

Gözlerimi locanın ön sırasında, tam ortada oturan üyeye dikmiştim. Leander Lee Furlong Jr. benim kozumdu. Bütün diğer üyelere ters düşse bile benim lehime oy kullanacağına güvendiğim kişiydi.

Jüri seçimi başlamadan yaklaşık yarım saat önce zabıt kâtibi bana ilk jüri havuzunu oluşturan seksen isimlik bir liste vermişti. Listeyi soruşturmacıma vermiştim, o da koridora çıkıp dizüstü bilgisayarını açmış ve işe koyulmuştu.

Potansiyel jüri üyelerinin geçmişini araştırmak için internet pek çok yol sağlar; özellikle de duruşma haciz gibi bir mali işlem etrafında dönüyorsa... Jüri havuzundaki herkes temel sorulardan oluşan bir anket doldurmuştu. Siz veya birinci derece akrabalarınızdan birisi bir haciz durumuyla karşılaştınız mı? Arabanıza el konduğu oldu mu? Hiç iflas beyanı yaptınız mı? Bunlar ayıklama sorularıydı. Bu sorulara evet cevabı verenler yargıç veya savcı tarafından hemen eleniyordu. Evet cevabı veren bir kişinin önyargılı olacağı ve adil bir değerlendirme yapamayacağı düşünülüyordu.

Ama ayıklayıcı sorular çok genel kapsamlıydı ve bu çizgiler arasında gri alanlar ve boşluklar vardı. İşte Cisco burada devreye giriyordu. Yargıç on iki jüri üyesinden oluşan ilk grubu oturtup anketlerine bakana kadar Cisco o seksen kişiden on yedisinin geçmişi hakkında öğrendikleriyle bana döndü. Başlarından kötü olaylar geçmiş, hatta bankalara ve devlet kurumlarına karşı kin tutan insanlar arıyordum. Aralarında Leander Furlong'un da bulunduğu bu on yedi kişi iflas, mala el konulması ve bankalara hukuk davası açma konularında anket sorularına yalan cevap vermişti.

Yirmi dokuz yaşındaki Leander Lee Furlong Jr. Chatsworth'teki Ralph's süpermarketinde müdür yardımcısıydı. Anketteki hacizle ilgili soruya hayır cevabı vermişti. Cisco'nun dijital dünyadaki araştırması ulusal veriler sitesini de kapsıyordu. 1994 yılında Nashville, Tennessee'deki bir mülkün haciz sonrası açık artırmayla satışa çıkarılmış olduğunu öğrendi. Evin sahibi olarak Leander Lee Furlong görülüyordu. Haczi koyan kurum First National Bank of Tennessee'ydi.

Ender görülen bu isimlerin birbirleriyle alakasız olması mümkün görünmüyordu. Benim bel bağladığım jüri üyesi o haciz sırasında on üç yaşında olmalıydı. Evini bankaya kaptıranın

onun babası olacağına hükmettim. Ve Leander Lee Furlong Jr. ankette bundan söz etmemişti.

Jüri seçimi iki günü aştıktan sonra Furlong'un seçilip locaya oturtularak, yargıç ve iki avukat tarafından sorguya çekileceği anı heyecanla bekledim. Bu sırada locada ona yer açmak için kesin ret hakkımı kullanarak birçok ümit veren adayı göz ardı ettim.

Nihayet, dördüncü günün sabahında Furlong sorgulama için locaya oturtuldu. Onun güneyli aksanıyla konuştuğunu işitince, istediğim adam olduğunu anladım. Ailesinin mülküne haciz koyan bankaya kinli olmalıydı. Jüriye seçilebilmek için bunu gizlemişti.

Furlong yargıcın sınavından başarıyla geçti. Tam istenen şeyleri söyledi ve kendisini Tanrı korkusu duyan, çalışkan, muhafazakâr değerleri olan ve açık fikirli bir insan olarak tanıttı. Sıra bana gelince, ona önce birkaç genel soru sorduktan sonra önüne kendi sınavımı sürdüm. Sorum şöyleydi: Sizce evlerine haciz konan insanlara kötü gözle bakılmalı mıydı, yoksa bazen insanların ipotek borçlarını ödeyememeleri için geçerli nedenleri olabilir miydi? Furlong güneyli aksanıyla her vakanın farklı olduğunu, hacizle karşılaşan herkesi aynı kefeye koymanın yanlış olacağını söyledi.

Birkaç dakika ve birkaç soru sonra Freeman da onu kabul etti. Artık jüriye seçilmişti. Savcılığın onun aile geçmişini öğrenmesini ümit etmekten başka çarem yoktu. Öğrendikleri takdirde yıldırım hızıyla jüriden çıkarılırdı.

Furlong'un sırrını mahkemeye bildirmemekle etik olmayan bir şey yapıp kuralı ihlal etmiş miydim? Bu sizin *birinci derece akraba* tanımınıza bağlıdır. Hayat yolunda ilerlerken birinci dereceden akraba kavramı da değişir. Furlong'un özgeçmişinde evli ve küçük bir erkek çocuk sahibi olduğu yazılıydı. Onun birinci dere-

ceden akrabaları artık onun karısı ve oğluydu. Bildiğim kadarıyla belki babası hâlâ hayatta bile olmayabilirdi. Anket sorusu şöyleydi: "Siz veya birinci dereceden bir akrabanız haciz durumuyla karşılaştı mı?" *Hiç* karşılaştı mı, denmiyordu.

Yani, gri bir alandı ve soruda belirtilmeyen bir şey için savcılığa yardım etmek zorunda değildim. Aynı isim listesi Freeman'da da vardı, Bölge Savcılığı ofisi ve Los Angeles polisi ona hizmet etmeye hazırdı. O bürokratlar arasında da benim soruşturmacım kadar uyanık birileri olmalıydı. İsterlerse arayıp bulurlardı. Eğer bunu yapmazlarsa, kendileri kaybederdi.

Ben Furlong'u izlerken Freeman da iddiasının temel taşlarını sıralıyordu: silah, görgü tanığı, davalının ayakkabısındaki kan ve onun öfkeyle bankayı hedef alma geçmişi. Furlong iki dirseği koltuk kolçaklarına dayanmış, parmakları ağzını kapamış halde oturuyordu. Sanki yüzünü saklayıp, savcıyı elleri üstünden seyrediyormuş gibi bir görünüşü vardı. Bu duruşu bana doğru seçim yaptığımı gösteriyordu. Kesinlikle benim taraftarım olacaktı.

Freeman delillerin nasıl birbiriyle ilintili olduğunu ve makul şüpheye yer bırakmayacak şekilde suçu kanıtladığını gösteren bir dizi şeyi özetleyerek anlatırken ilk baştaki hızını kesmişti. Yargıcın süreleri kısıtlaması sonucu o da bu bölümleri tıraş etmiş olmalıydı. Kapanış konuşmasında hepsini ortaya dökebileceğini bildiği için bir dolu şeyi söylemedi.

"Sayın baylar ve bayanlar, her şey ortaya çıkacak," dedi Freeman. "Delilleri takip ederseniz, hiçbir şüpheye yer bırakmadan sizi Lisa Trammel'a götürecektir. Bu kadın Mitchell Bondurant'ın hayatını çaldı. Elinde olan her şeyi aldı. Şimdi onu adalete teslim etmenin zamanıdır."

Jüri üyelerine teşekkür ettikten sonra yerine oturdu. Şimdi sıra bendeydi. Elimi aşağıya götürüp fermuarımı kontrol ettim.

Jüri önüne bir kez fermuarım açık çıktıktan sonra bir daha asla bu hatayı yapmadım.

Ayağa kalkıp, az önce Freeman'ın durduğu alana gittim. Hâlâ iyileşme sürecinde olan yaralarımı belli etmemeye çalışarak konuşmama başladım.

"Sayın baylar ve bayanlar, konuşmama bir tanıtımla başlamak istiyorum. Benim adım Michael Haller. İşim, bu çok ciddi suçlamalara karşı Lisa Trammel'ı savunmaktır. Anayasamız bu ülkede bir suç işlediği iddia edilen herkesin tam kapsamlı bir savunmaya hakkı olduğunu belirtir. Bu duruşma boyunca ben de bunu yapmaya çalışacağım. Bu süreç içinde bazılarınıza ters gelen şeyler söylersem, şimdiden özür dilerim. Ama benim davranışlarımın Lisa'yı etkilememesi gerektiğini lütfen unutmayın."

Savunma masasına döndüm ve sanki Lisa'yı duruşmaya davet ediyormuş gibi elimi kaldırdım.

"Lisa, lütfen bir dakikalığına ayağa kalkar mısın?"

Trammel ayağa kalktı ve hafifçe jüri locasına doğru döndü; gözleriyle on iki üyeyi taradı. Kararlı ve metin görünüyordu. Aynen ona söylediğim gibiydi.

"Ve bu şahıs Lisa Trammel'dır; Bayan Freeman'ın suçu işlediğine inanmanızı istediği davalı. Boyu bir yetmiş, kilosu elli beş olan bir öğretmendir. Teşekkür ederim Lisa, oturabilirsin."

Lisa oturduktan sonra jüri locasına döndüm ve konuşurken her birinin yüzüne bakmayı ihmal etmedim.

"Bu cinayetin vahşice ve soğukkanlılıkla işlendiği konusunda Bayan Freeman'la hemfikiriz. Kimsenin Mitchell Bondurant'ın hayatına kastetmeye hakkı yoktu ve her kim bunu yaptıysa, adalet önüne çıkarılmalıdır. Ne var ki, yargıya varmak için bu iş aceleye getirilmemelidir. Ve deliller de burada ne olduğunu kanıtlayacaktır. Bu vakadaki soruşturmacılar hemen kılıfına uyan

küçük bir tablo gördüler. Büyük resmi gözden kaçırdılar. Gerçek katili göremediler."

Arkamdan Freeman'ın sesini duydum.

"Sayın yargıç, kürsüye yaklaşabilir miyiz?"

Perry kaş çattı, ama yanına gelmemiz için işaret etti. Freeman'ın arkasından kürsüye yürürken neye itiraz edeceğini bildiğim için, cevabımı hazırlıyordum. Yargıç jüri üyelerinin konuşulanları duymaması için ses boğucu vantilatörü açtı; kürsünün yanında toplandık.

"Sayın yargıç," diye başladı Freeman. "Bir açılış konuşmasını kesmek hoşuma gitmez, ama bu bir açılış konuşmasına hiç benzemiyor. Savunma tarafı iddiasının olguları ve elindeki delillerle bizi vurmaya mı çalışıyor, yoksa başka kimsenin bilmediği esrarengiz bir katil hakkında genellemeler mi yapacak?"

Yargıç bana baktı. Ben saatime baktım.

"Sayın yargıç, bu itiraza itiraz ediyorum. Otuz dakikalık konuşma hakkımın daha beş dakikası dolmadan sayın savcı henüz dişe dokunur bir şey söylemedim diye mi itiraz ediyor? Yapmayın sayın yargıç, sayın savcı sadece beni jüri önünde küçük düşürmeye çalışıyor ve lütfen, bir daha sözümü kesmesine izin vermeyin."

"Bence savunma tarafı haklı Bayan Freeman," dedi yargıç. "İtiraz etmeniz için çok erken. Bir daha olursa, ben müdahale edeceğim. Şimdi, savcılık makamına dönün ve yerinizden kalkmayın."

Yargıç vantilatörü kapatıp, koltuğunu tekrar kürsünün ortasındaki yerine götürdü. Freeman ve ben kendi yerlerimize döndük.

"Sözüm kesilmeden önce söylediğim gibi, bu davada büyük bir resim var ve savunma olarak size bunu göstereceğiz. Savcılık sizin bunu basit bir intikam davası gibi düşünmenizi isteyecektir. Ama bir cinayet hiçbir zaman basit bir şey değildir ve eğer bir

soruşturmada veya suçlamada kestirme yolları seçerseniz önemli şeyleri gözden kaçırırsınız. Bir katili de. Lisa Trammel maktul Mitchell Bondurant'ı tanımıyordu bile. Onunla hiç karşılaşmamıştı. Onu öldürmek için hiçbir sebebi yoktu, çünkü savcılığın sebep diye öne sürdüğü şey sahteydi. Mitchell Bondurant evini almak üzere olduğu için onu öldürdüğünü söyleyeceklerdir. İşin aslı, Bondurant o evi almayacaktı ve biz de bunu kanıtlayacağız. Sebep bir teknenin dümenine benzer. Dümeni yerinden çıkarırsanız tekne rüzgâra kapılarak hareket eder. İşte, savcılığın iddiası da böyle bir şeydir. Bolca rüzgâr."

Ellerimi ceplerime sokup, başımı öne eğdim. İçimden üçe kadar saydıktan sonra başımı kaldırıp, doğrudan Furlong'un yüzüne baktım.

"Bu dava aslında sadece parayla ilgilidir. Ülkeyi salgın hastalık gibi saran haciz işlemleriyle ilgilidir. Bu basit bir intikam olayı değildir. Bu, bankalarımızın ve haciz işlemleri için kullandıkları taşeron şirketlerin yozlaşmasını ifşa etmekle tehdit eden bir adamın hesaplı ve soğukkanlı bir cinayetle öldürülmesiyle ilgilidir. Bu dava parayla ve bu paraya sahip olup, ellerinden çıkmaması için cinayet dahil, her şeyi yapabilecek olanlarla ilgilidir."

Bir kez daha sustum ve gözlerimle yine paneli taradım. Bu kez Esther Marks adındaki jüri üyesine kilitlendim. Onun hazırgiyim sektöründe ofis yöneticisi olarak çalışan bekâr bir anne olduğunu biliyordum. Büyük ihtimalle aynı işi yapan erkeklerden daha düşük ücret alıyordu ve onu müvekkilime sempatiyle bakacak biri olarak mimlemiştim.

"Lisa Trammel işlemediği bir cinayet için tezgâha getirildi. Kurban olarak seçildi. Suçun kolayca yüklenebileceği bir kurban. Bankanın katı ve dalavereli haciz uygulamalarını protesto ediyordu. Buna karşı mücadele etti ve men emriyle bankadan uzak durması sağlandı. Tembel soruşturmacıların gözünde onu zanlı

durumuna düşüren şeyler onu ideal bir kurban haline getirdi. Ve biz de bunu size kanıtlayacağız."

Bütün gözler bana çevrilmişti. Hepsinin dikkatini çekmeyi başarmıştım.

"Savcılığın delilleri geçersizdir," dedim. "Bunları birer birer çürüteceğiz. Vereceğiniz kararda ölçüt makul şüpheye yer bırakmayan suçun aranmasıdır. Sizden bütün dikkatinizi vermenizi ve iyi düşünmenizi rica ediyorum. Bunu yaparsanız, gerektiğinden de fazla miktarda makul şüphe bulacağınızı garanti ediyorum. Ve aklınızda tek bir soru olacak. Neden? Bu kadın neden bu suçu işlemekle suçlanıyor? Neden bu duruma düşürüldü?"

Son kez sustuktan sonra başımı salladım ve beni dikkatle dinledikleri için onlara teşekkür ettim. Hemen masama dönüp oturdum. Lisa uzanıp, onu savunduğum için bana teşekkür edercesine elini kolumun üstüne koydu. Bu da provasını yaptığımız şeylerden biriydi. Rol yapıyor olsak bile, görünüşü çok iyiydi.

Yargıç ifadelerin alınmasına geçmeden on beş dakika ara verdi. Duruşma salonu boşalırken savunma makamındaki yerimden kalkmadım. Açılış konuşmam içimdeki kazanma duygusunu sürdürmemi sağlamıştı. Savcılık önümüzdeki birkaç gün daha duruma hâkim görünecekti, ama Freeman artık ensesinde olduğumu anlamıştı.

"Teşekkür ederim Mickey," dedi Lisa Trammel, Herb Dahl'la birlikte koridora çıkmak için yerinden kalkarken. Dahl onu almak için salon kapısından girmişti.

Önce Dahl'a, sonra da Lisa'ya baktım.

"Teşekkür etmek için daha erken," dedim.

Yirmi İki

Aradan sonra Andrea Freeman salona benim *sahne belirleyici* diye nitelendirdiğim bir tanıkla beraber girdi. Böylelerinin ifadeleri çoğu zaman çok dramatik olur, fakat davalının suçlu veya suçsuzluğu hakkında fazla önemi bulunmazdı. Onlara sadece daha sonra gelecekler için sahneyi hazırlamak amacıyla savcılığın iddiasındaki mimarinin bir parçası gözüyle bakılır.

Duruşmanın ilk tanığı bankada resepsiyon görevlisi olarak çalışan Riki Sanchez adında biriydi. Maktulün cesedini otoparkta bu kadın bulmuştu. Savcılığın ona verdiği görev ölüm zamanını belirlemek ve jürideki sıradan insanları cinayet şokuyla yüzleştirmekti.

Sanchez işine Santa Clarita Vadisi'nden geliyordu ve sıkı sıkıya uyguladığı bir rutini vardı. İfadesinde her zaman banka otoparkına saat 08.45'te geldiğini, bu sayede aracını park ettikten sonra, çalışanların kullandığı kapıdan geçip, 08.55'te masasına oturmak için on dakika zaman kaldığını söyledi. Böylece saat tam dokuzda müşterilere bankanın kapılarını açmak için beş dakika hazırlanma süresi oluyordu.

Cinayet sabahı her zamanki saatinde otoparka geldiğinde Mitchell Bondurant'ın tahsisli park boşluğundan on boşluk ötede

tahsissiz bir park yeri bulmuştu. Arabasını kilitledikten sonra garajı banka binasına bağlayan köprüye doğru yürümüştü. İşte o zaman cesedi fark etmişti. Önce yere dökülen kahveyi, sonra yerde duran kapağı açık çantayı, en sonundaysa Mitchell Bondurant'ın kanlar içinde, yüzüstü yatan cesedini görmüştü.

Sanchez cesedin yanına eğilip, hayat belirtisi var mı diye bakmış, sonra çantasından cep telefonunu çıkarıp 911'i aramıştı.

Bir sahne belirleyici tanıktan savunmanın işine yarayacak bir şey çıkarmak zordur. Onların ifadeleri önceden reçete edilmiş bilgilerdir ve suçlu veya suçsuz sorusuna katkısı olmaz. Ama yine de... kim bilir? Çapraz sorgulamada yerimden kalkıp belki Sanchez'den bir şeyler koparabilirim diye ona birkaç soru sordum.

"Bayan Sanchez, bize her sabahki rutininizi anlattınız, ama aslında banka otoparkına girdiğiniz andan itibaren rutin falan kalmıyor, değil mi?"

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Yani, sizin tahsisli bir park yeriniz olmadığı için, burada rutin bozuluyor. Otoparka giriyorsunuz ve kendinize bir boş yer arıyorsunuz, değil mi?"

"Eh, öyle denebilir. Banka henüz açık olmadığı için daima kolayca yer bulunabiliyor. O gün de yaptığım gibi, çoğu zaman ikinci kata çıkıp, arabamı o gün bıraktığım yere park ederim."

"Pekâlâ. Geçmişte işyerinize Bay Bondurant'la birlikte yürüdüğünüz olmuş muydu?"

"Hayır, o genellikle benden erken gelirdi."

"Bay Bondurant'ın cesedini bulduğunuz gün, davalı Lisa Trammel'ı otoparkın tam olarak neresinde gördünüz?"

Sanchez bunu tuzak soru zannederek tereddüt etti. Aslında öyleydi.

"Hayır... yani, onu görmüş değilim."

"Teşekkür ederim Bayan Sanchez."

Bir sonraki tanık saat 08.52'de Sanchez'in acil durum çağrısına cevap veren 911 operatörüydü. Adı LeShonda Gaines olan bu kadının kürsüye çıkarılmasındaki amaç Sanchez'den gelen telefonun ses kaydını tanıtmaktı. Bu ses bandını dinletmek aşırı ve gereksiz bir gösteriydi, ama yargıç benim duruşma öncesi itirazıma rağmen izin vermişti. Freeman kırk saniye süren bandı dinlettikten sonra jüri üyelerine, yargıca ve savunmaya konuşmaların metnini dağıttı.

GAINES: 911, acil durumunuz nedir?

SANCHEZ: Burada bir adam var. Sanırım ölmüş! Her tarafı kan içinde ve kımıldamıyor.

GAINES: Adınız nedir hanımefendi?

SANCHEZ: Riki Sanchez. Sherman Oaks'taki WestLand National'ın otoparkındayım.

(sessizlik)

GAINES: Orası Ventura Bulvarı oluyor, değil mi?

SANCHEZ: Evet, birini gönderiyor musunuz?

GAINES: Polis ve sağlık ekibi oraya sevk ediliyor.

SANCHEZ: Sanırım adam ölmüş. Çok fazla kan var.

GAINES: Kim olduğunu biliyor musunuz?

SANCHEZ: Galiba, Bay Bondurant, ama emin değilim. Yüzünü çevirmemi ister misiniz?

GAINES: Hayır, siz sadece polisi bekleyin. Sizin için herhangi bir tehlike söz konusu mu Bayan Sanchez?

SANCHEZ: Hayır, sanmıyorum. Etrafta kimse yok.

GAINES: Pekâlâ, polisi bekleyin ve bu hattı açık tutun.

Çapraz sorgulamada kadına herhangi bir şey sormaya gerek duymadım. Savunma adına kazanılabilecek bir şey yoktu.

Freeman ilk önemli hamlesini Gaines kürsüden ayrıldıktan sonra yaptı. Onun suç mahalline ilk giden polis memurunu çağıracağını tahmin ediyordum. Adam ifadesini verecek, suç mahalline gelip, oradaki güvenliği sağladığını anlatacak ve suç mahalli fotoğrafları jüri üyelerine dağıtılacaktı. Ama Freeman onun yerine, Trammel'ı suç mahalli yakınında gördüğünü söyleyen Margo Schafer'ı çağırdı. Freeman'ın stratejisini hemen anladım. Jüri üyelerini yemek tatiline akıllarında suç mahalli fotoğrafları yerine, duruşmanın ilk "Ha, demek buymuş!" dedirten ifadesiyle göndermek istemişti.

Bu plan iyiydi, ama Freeman onun tanığıyla ilgili neler bildiğimden habersizdi. Keşke bu kadını yemek molasından önce sorgulayabilsem diye ümit ediyordum.

Schafer ufak tefek bir kadındı ve rengi atmış, heyecanlı bir halde tanık kürsüsüne çıktığı zaman mikrofonu Gaines'in bıraktığı yerden aşağıya çekmek zorunda kaldı.

Doğrudan sorgulama sırasında Freeman onun bankada veznedarlık yaptığı, çocuğunu büyütmek için dört yıl ara verdikten sonra tekrar çalışmaya başladığı bilgilerini aldı. Mesleğinde yükselmek gibi bir arzusu yoktu. Yaptığı işin gerektirdiği sorumluluktan ve insanlarla etkileşim içinde bulunmaktan hoşlanıyordu.

Schafer'la jüri arasında bir yakınlık yaratmak amacıyla sorulan birkaç kişisel sorudan sonra Freeman onun ifadesindeki atar-damara yöneldi ve ona cinayet sabahıyla ilgili soru sordu.

"İşe geç kalıyordum," dedi Schafer. "Veznede tam dokuzda bulunmam gerekiyor. Önce kasaya gider imzamı atarım. Bu nedenle, genellikle dokuza çeyrek kala bankada olurum. Ama o gün Ventura Bulvarı'ndaki bir kaza yüzünden trafiğe yakalandım ve çok geç kaldım."

"Tam olarak ne kadar geciktiğinizi hatırlıyor musunuz Bayan Schafer?" diye sordu Freeman.

"Evet, tam olarak on dakika. Gözüm hep kontrol panelindeki saatteydi. Çizelgemden on dakika gerideydim."

"Peki, bankaya yaklaştığınız zaman her zamankinden farklı ve endişe duymanızı gerektiren bir şey gördünüz mü?"

"Evet."

"Neydi bu?"

"Lisa Trammel'ı kaldırımda, bankadan uzaklaşırken gördüm."

Hemen kalkıp itiraz ettim. Tanığın Lisa Trammel olduğunu iddia ettiği kişinin nereden uzaklaştığını bilmesi mümkün değildi. Yargıç bana hak verip, itirazımı kabul etti.

"Bayan Trammel hangi yöne doğru yürüyordu?" diye sordu Freeman.

"Doğuya."

"Bankanın neresindeydi?"

"Bankanın yarım blok doğusundaydı ve doğuya doğru yürüyordu."

"O halde, doğruca bankadan uzaklaşan bir yönde yürüyordu, değil mi?"

"Evet."

"Peki, onu gördüğünüz zaman siz onun ne kadar yakınındaydınız?"

"Bankanın otopark girişine dönebilmek için Ventura üstünde batıya doğru gidiyordum ve orta şeritteydim. Trammel üç şerit karşımdaydı."

"Ama gözlerinizi yoldan ayırmıyordunuz, değil mi?"

"Hayır; onu gördüğüm zaman kırmızı ışıkta durmuştum."

"O halde onu gördüğünüzde tam doğru açıdaydı."

"Evet, caddede tam karşımdaydı."

"Peki, bu kadının davalı Lisa Trammel olduğunu nasıl bildiniz?"

"Çünkü fotoğrafı hem çalışanlar salonunda hem de kasada asılmıştı. Ayrıca yaklaşık üç ay önce fotoğrafı bütün banka çalışanlarına gösterilmişti."

"Neden böyle yapılmıştı?"

"Çünkü banka ona men emri çıkartmıştı ve bankanın otuz metre yanına yaklaşması yasaklanmıştı. Bize fotoğrafını göstermişlerdi ve onu banka yakınında görürsek hemen amirlerimize bildirmemiz tembih edilmişti."

"Lisa Trammel'ın kaldırımda doğuya doğru yürüdüğü sırada saatin kaç olduğunu jüriye söyleyebilir misiniz?"

"Evet, tam olarak biliyorum, çünkü geç kalıyordum. Saat 08.55'ti."

"Yani, saat 08.55'te Lisa Trammel doğuya doğru yürüyordu; bu da bankadan uzaklaştığını gösteriyor, değil mi?"

"Evet, öyle."

Freeman Lisa Trammel'ın 911'in aranıp cinayetin ihbar edildiği andan birkaç dakika sonra bankanın yarım blok ötesinde bulunduğunu perçinlemek için birkaç soru daha sordu. Tanıkla işini bitirdiğinde saat 11.30 olmuştu; yargıç yemek molasına erken çıkıp, çapraz sorgulamamı daha sonra yapmak ister miyim diye sordu.

"Sayın yargıç, sorgulamam sadece yarım saat sürer. Şimdi yapmayı yeğlerim. Ben hazırım."

Ayağa kalkıp savcılık masasıyla jüri locası arasında bulunan tanık kürsüsüne gittim. Yanımda not defterim ve iki görüntü kartı vardı. Bu kartları üstündeki görüntüler görünmesin diye iç tarafları üst üste tutuyordum. Kürsünün kenarına dayadım.

"Günaydın Bayan Schafer."

"Günaydın."

"İfadenizde bir trafik kazası yüzünden işe geç kaldığınızı söylediniz, değil mi?"

"Evet."

"Kazaya işinize giderken mi rastladınız?"

"Evet, kaza Van Nuys Bulvarı'nın batı tarafındaydı. Bu noktayı geçtikten sonra trafik açıldı."

"Ventura'nın hangi yanındaydı?"

"Sorun buradaydı. Doğu tarafındaki şeritler üstündeydi, ama benim şeridimdekiler olaya bakmak için yavaşlamışlardı."

Defterime not alıp, yön değiştirdim.

"Bayan Schafer, savcının size bir şey sormayı unuttuğunu fark ettim. Onu gördüğünüzde Bayan Trammel'ın elinde bir çekiç var mıydı? Böyle bir şey görmediniz, değil mi?"

"Hayır, görmedim. Fakat içinde kolayca bir çekiç olabilecek büyük bir alışveriş çantası taşıyordu."

Bir alışveriş çantası olduğunu ilk kez duyuyordum. Daha önce delil sunumlarında hiç adı geçmemişti. Her zaman çok yardımcı olan Schafer yeni bir malzeme sunmuştu. Ya da ben öyle sanıyordum.

"Bir alışveriş çantası mı? Polislerle veya savcıyla yaptığınız görüşmelerde bu alışveriş çantasından hiç söz etmiş miydiniz?"

Schafer bir süre düşündü.

"Emin değilim. Söz etmemiş olabilirim."

"Yani, hatırladığınız kadarıyla polisler size davalının elinde herhangi bir şey var mıydı diye bile sormadılar."

"Sanırım, öyle."

Bunun ne anlama geldiğini veya bir anlamı olup olmadığını kestiremedim. Ama o an için alışveriş çantasını bir yana bırakıp, yeni bir yönde ilerlemeye karar verdim. Tanık sizin ne yönde ilerleyeceğinizi hiç bilmemelidir.

"Bayan Schafer, birkaç dakika önce ifadenizde davalıyı gördüğünüzü iddia ettiğiniz yerde kaldırımdan üç şerit ötede olduğunuzu söylemiştiniz. Sayıda yanıldınız, değil mi?"

Konunun aniden değişmesi ve bu soru onu bir an için şaşırttı.

"Hayır, yanılmadım."

"Peki, onu gördüğünüz zaman hangi karşı caddedeydiniz?"

"Cedros Bulvarı."

"Orada Ventura'nın doğu yönüne giden iki şerit vardır, değil mi?"

"Evet."

"Sonra Cedros'a dönen bir şerit vardır, değil mi?"

"Evet, doğru. Böylece üç şerit olur."

"Kaldırım kenarındaki park şeridi ne oluyor?"

Schafer'ın yüzünde *hadi canım* der gibi bir ifade belirdi.

"O gerçek bir şerit değildir ki."

"Ama sizinle Lisa Trammel olduğunu iddia ettiğiniz kadın arasında kalan bir boşluktur."

"Madem öyle diyorsunuz... bence bu her şeyde bir kusur aramak oluyor."

"Öyle mi? Sadece kesin bilgi edinmek oluyor, değil mi?"

"Sanırım, pek çok kişi benimle onun arasında üç trafik şeridi olduğunu söylerdi."

"Ama o park yeri en az bir otomobil genişliğinde, hatta daha da geniştir, öyle değil mi?"

"Pekâlâ, ille kusur bulmak istiyorsanız, öyle olsun. Ona dördüncü şerit diyelim. Yanlış söylemişim."

Bu biraz öfkeli bir itiraftı ve eminim jüri kimin her şeyde kusur bulmaya çalıştığını görüyordu.

"O halde, şimdi Bayan Trammel'ı gördüğünüzü söylediğiniz yer ondan dört şerit uzaktaydı, daha önce söylediğiniz gibi üç şerit değil, doğru mu?"

"Doğru. Yanlış söyledim, dedim ya."

Aslında hiçbir anlamı olmasa da, bunu defterime kaydettim. Jüri benim bir skor tuttuğumu sansın istiyordum. Sonra görüntü kartlarımı alıp birbirinden ayırdım ve bir tanesini seçtim.

"Sayın yargıç, tanığa sözünü ettiğimiz yerin bir fotoğrafını göstermek istiyorum."

"Savcılık bunu gördü mü?"

"Sayın yargıç, delil sunumunda teslim edilen teşhir CD'sinde vardı. Bu kartı Bayan Freeman'a vermedim, zaten o da istemedi."

Freeman'dan bir itiraz gelmeyince yargıç bana devam etmemi söyleyip, ilk savunma teşhiri olan 1A'nın kullanılacağını duyurdu. Jüri locasıyla tanık kürsüsü arasındaki boşluğa katlanabilir bir ressam sehpası kurdum. Savcılık teşhir gereçleri için tepe ekranlarını kullanmayı planlıyordu; daha sonra ben de öyle yapacaktım, ama bu ilk gösterim için eski usul yolu seçtim. Görüntü kartını yerleştirip, kürsüye çevirdim.

"Bayan Schafer, sehpaya yerleştirdiğim bu fotoğrafı tanıyor musunuz?"

Ventura Bulvarı'nın söz konusu noktasını havadan gösteren bir fotoğraftı bu. Bullocks bunu Google Earth'ten indirmiş ve bize maliyeti sadece resmi büyütme masrafı olmuştu.

"Evet. Ventura Bulvarı'nın havadan görünümüne benziyor ve hem banka hem de bir blok ötedeki Cedros Bulvarı kavşağı görülebiliyor."

"Evet, bir uydu fotoğrafı. Şimdi lütfen, kürsüden inip sehpadaki keçeli kalemle Lisa Trammel'ı gördüğünüze inandığınız noktayı bir daire içine alın."

Schafer sanki izin istermiş gibi yargıca baktı. Yargıç başını sallayarak onayladıktan sonra kürsüden indi. Siyah keçeli kalemle kaldırımda, banka girişinin yarım blok ötesindeki bir alanı daire içine aldı.

"Teşekkür ederim Bayan Schafer. Şimdi lütfen, pencereden bakıp, Lisa Trammel'ı gördüğünüzü iddia ettiğiniz zaman arabanızın nerede olduğunu işaretler misiniz?"

Schafer karşı kaldırımdan en az üç otomobil boyu ötede gözüken, orta şeritte bir yeri işaretledi.

"Teşekkür ederim Bayan Schafer, artık tekrar kürsüye dönebilirsiniz."

Schafer keçeli kalemi sehpanın kenarına bırakıp koltuğuna oturdu.

"Peki, kırmızı ışıkta durduğunuz zaman önünüzde kaç araç vardı?"

"En az iki. Belki üç."

"Peki, ya hemen solunuzdaki dönüş şeridinde dönmek için bekleyen araç var mıydı?"

Schafer bu soruya hazırlıklıydı ve onu tuzağa düşürmeme izin vermeyecekti.

"Hayır yoktu. Kaldırımı net olarak görebiliyordum."

"Yani, trafiğin en sıkışık olduğu bir saatte işyerine gitmek için dönüş şeridinde kimse beklemiyor muydu?"

"Benim hizamda yoktu, ama ben iki veya üç araç gerideydim. Belki dönmek için bekleyen birisi vardı, ama benim hizamda değildi."

Yargıçtan ikinci görüntü kartım olan teşhir 1B'yi sehpaya yerleştirmek için izin istedim. İzin verdi. Bu da büyütülmüş bir fotoğraftı, fakat yerden çekilmişti. Cisco bu resmi cinayetten bir ay sonra bir pazartesi sabahı saat 08.55'te Ventura Bulvarı'nın orta şeridinde kırmızı ışıkta durduğu zaman arabasından çekmişti. Görüntünün sağ alt köşesinde zaman bilgisi vardı.

Tekrar kürsüye döndüm ve Schafer'dan gördüğü şeyi tasvir etmesini istedim.

"Aynı blokun yerden çekilmiş bir fotoğrafı. Danny's Deli lokantası görünüyor. Bazen öğlen yemeği için oraya gideriz."

"Evet, Danny's lokantasının kahvaltı saatlerinde de açık olduğunu biliyor musunuz?"

"Evet, açıktır."

"Oraya hiç kahvaltı için gittiniz mi?"

Freeman itiraz etmek için kalktı.

"Sayın yargıç, bu soruların tanığın ifadesiyle ve bu duruşmayla ne ilişkisi olduğunu göremiyorum."

Perry bana baktı.

"Sayın yargıç, bana bir dakika izin verirse ne ilişkisi olduğu ortaya çıkacaktır."

"Devam edin, ama çabuk olsun."

Tekrar Schafer'a döndüm.

"Danny's lokantasında hiç kahvaltı ettiniz mi Bayan Schafer?"

"Hayır, oraya kahvaltıya gitmedim."

"Ama kahvaltı saatlerinde kalabalık olduğunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Bunu pek bilemem."

Beklediğim cevap bu değildi, ama işe yarardı. Schafer ilk kez kaçamak cevap veriyor, kaçınılmaz itirafını yapmamak için kıvırıyordu. Bunu fark eden jüri üyeleri onun tarafsız değil, savcılığın çizdiği yoldan sapmamaya çalışan bir tanık olduğunu görmeye başlayacaklardı.

"O halde, size şunu sorayım: Bu blokta o saatte başka hangi işyerleri saat dokuzda açık olur?"

"Orada çoğunlukla dükkânlar vardır, ama açık değillerdir. Resimde onların tabelalarını görebilirsiniz."

"O halde, sizce resimdeki her boşlukta bir insan oluşu nasıl açıklanabilir? Lokanta müşterileri olabilir mi?"

Freeman bir kez daha itiraz edip, tanığın bu soruya cevap vermeye yetkisi olmadığını öne sürdü. Yargıç ona hak verip, itirazı kabul etti ve bana devam etmemi söyledi.

"Pazartesi sabahı, saat 08.55'te, dört şerit ötedeki Bayan Trammel'ı gördüğünüzü iddia ettiğiniz zaman kaldırım boyunca lokanta önünde kaç aracın park etmiş olduğunu hatırlıyor musunuz?"

"Hayır."

"Biraz önce verdiğiniz ifadede, isterseniz size okuyabilirim, Lisa Trammel'ı net olarak gördüğünüzü söylemiştiniz. İfadenizde park şeridinde hiç araç olmadığını söylemediniz mi?"

"Birkaç araç olabilir, ama onu net bir şekilde gördüm."

"Peki, ya trafiğe açık olan şeritler, onlar da boş muydu?"

"Evet. Onu görebiliyordum."

"Bir kaza nedeniyle batı yönündeki trafik tıkalı olduğu için işe geç kaldığınızı söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Doğu yönündeki şeritlerde olan bir kazaydı, değil mi?"

"Evet."

"O halde Bayan yönündeki şeritler işe on dakika geç kalmanıza neden olacak kadar tıkalıysa, doğu yönündeki şeritler ne kadar tıkalıydı?"

"Pek hatırlamıyorum."

Harika cevap. Benim için. Çözülmekte olan bir tanık daima savunmaya puan kazandırır.

"O halde Bayan Schafer, kaldırımdaki davalıyı görebilmek için trafiğin tıkalı olduğu iki şerit ve tamamen dolu bir park şeridinin ötesine bakmak zorundaydınız, değil mi?"

"Bildiğim tek şey onu gördüğüm. Oradaydı."

"Ve bir de alışveriş çantası taşıdığını söylediniz, değil mi?"

"Evet."

"Nasıl bir çantaydı?"

"Elcikleri olan, süpermarketlere giderken yanınıza alacağınız cinsten bir çantaydı."

"Ne renkti?"

"Kırmızıydı."

"Ve siz bunun dolu veya boş olduğunu anlayabildiniz mi?"

"Hayır."

"Davalı bu çantayı yan tarafında mı, yoksa önünde mi tutuyordu?"

"Yan tarafında, aşağıda. Tek eliyle tutuyordu."

"Bu çantayı çok iyi gözlemişsiniz. O çantaya mı, yoksa onu taşıyan kadının yüzüne mi bakıyordunuz?"

"İkisine de bakacak kadar zamanım vardı."

Notlarıma bakarken başımı iki yana salladım.

"Bayan Schafer, Bayan Trammel'ın boyunun ne kadar olduğunu biliyor musunuz?"

Müvekkilime dönüp, ayağa kalkmasını işaret ettim. Sanırım, bunun için yargıçtan izin istemem gerekirdi, ama hızımı almışken bir hız kesme kasisine çarpmak istemiyordum. Perry bir şey demedi.

"Hiç fikrim yok," dedi Schafer.

"Boyunun sadece bir yetmiş olduğunu duyarsanız, şaşırır mısınız?"

Lisa'ya başımla işaret verince, yerine oturdu.

"Bir yetmiş boyundaki kadını araçlarla tıka basa dolu dört şerit ötede olmasına rağmen bu kadar net seçebildiniz."

Tahmin ettiğim gibi, Freeman hemen itiraz etti. Perry itirazı kabul etti, ama vurguladığım nokta için cevaba zaten ihtiyacım yoktu. Saatime baktım; öğlen olmasına iki dakika vardı. Son torpilimi patlattım.

"Bayan Schafer, lütfen fotoğrafa bakıp, davalıyı kaldırımda gördüğünüz yeri işaret eder misiniz?"

Bütün gözler büyütülmüş fotoğrafa çevrildi. Görüntüde park şeridini dolduran araçlar yüzünden kaldırımdaki yayalar teşhis edilemiyordu. Freeman ayağa fırlayıp itiraz etti ve savunmanın

tanığı ve mahkemeyi yanıltmaya çalıştığını öne sürdü. Perry ikimizi de kürsüye çağırdı. Yanına geldiğimizde bana sert çıkıştı.

"Bay Haller, evet veya hayır diye cevap verin: Davalı bu resimde var mı, yok mu?"

"Yok, sayın yargıç."

"O halde, tanığı tuzağa düşürmeye çalışıyorsunuz. Benim duruşma salonumda böyle bir şey olamaz. Fotoğrafınızı kaldırın."

"Sayın yargıç, kimseyi tuzağa düşürmeye çalışmıyorum. Tanık sadece davalı resimde yok diyebilir. Ama belli ki, trafiğin öbür tarafındaki yayaları net olarak göremiyor ve ben de bunu açıklamaya çalışıyor..."

"Ne yapmaya çalıştığınız umurumda değil. O fotoğrafı kaldırın ve bir daha böyle bir numara yapmaya kalkarsanız mahkemeye saygısızlık suçuyla yargılanırsınız. Anlaşıldı mı?"

"Evet efendim."

"Sayın yargıç," dedi Freeman. "Davalının resimde olmadığı jüriye açıklanmalı."

"Haklısınız. Şimdi yerlerinize dönün."

Yerime dönerken sehpadaki görüntü kartlarımı aldım.

"Sayın baylar ve bayanlar," dedi yargıç. "Lütfen, savunmanın teşhir ettiği fotoğrafta davalının olmadığını not edin."

Jüriye verilen bu talimat benim için sorun değildi. Ben mesajımı vermiştim. Jüri üyelerine Lisa'nın o resimde olmadığının söylenmesi kaldırımdaki birini teşhis etmenin ne kadar zor olacağı fikrini vurguluyordu.

Yargıç çapraz sorgulamama devam edebileceğimi söyledi. Mikrofona eğildim.

"Başka sorum yok."

Yerime oturup teşhir kartlarımı yere koydum. Bu kartlar çok işime yaramıştı. Yargıçtan tokadı yemiştim, ama değerdi. Eğer mesajınızı vermişseniz, değer.

Yirmi Üç

Margo Schafer'ı çapraz sorgulamam Lisa Trammel'ı mest etmişti. Öğlen yemeği için duruşmaya ara verildiğinde Herb Dahl bile gelip beni tebrik etti. Onlara fazla heyecanlanmamalarını tavsiye ettim. Daha duruşmanın başlarındaydık ve Schafer gibi görgü tanıklarını kürsüde hırpalamak işin en kolay kısmıydı. Önümüzde çetin ceviz tanıklar ve zor günler vardı.

"Umurumda değil," dedi Lisa. "Harikaydın ve o yalancı kaltak layığını buldu."

Nefret kusan bu sözleri, cevap vermeden önce biraz düşünmemi gerektirdi.

"Yemekten sonraki tekrar doğrudan sorgulamada savcı onu yine kürsüye çağırabilir."

"Sen de tekrar çapraz sorgulamanda onu bir kez daha parçalayabilirsin."

"Kimseyi parçalamayı düşünmüyorum. Bu iş öyle değil..."

"Yemekte bize katılır mısın Mickey?"

Bu davetini vurgulamak için kolunu Dahl'ın beline sardı; böylece birlikteliklerinin sadece işle ilgili olmadığı tahminlerimi doğrulamış oldu.

"Buralarda düzgün bir yer yok," diye devam etti Lisa. "Biz iyi bir lokanta bulmak için Ventura Bulvarı'na gideceğiz. Belki Danny's lokantasına bile gidebiliriz."

"Teşekkür ederim, ama gelemem. Ofise gidip, ekibimle buluşmam gerekiyor. Burada bulunamadılar çünkü çalışıyorlar. Onlarla görüşmem lazım."

Lisa bana inanmıyormuş gibi bir bakış attı. Benim için önemi yoktu. Onu mahkemede temsil ediyordum, o kadar. Romantik –eğer romantik denebilirse– bir ilişkileri olsa bile, hâlâ onu kazıkladığına inandığım bir adamla sofraya oturmak zorunda değildim. Onlardan ayrılıp, yürüyerek Victory Binası'ndaki ofisime gittim.

Lorna daha önceden Studio City'deki Jerry's şarküterisine gidip hindi etli ve lahana salatalı sandviçler almıştı. Yemeğimi masamda oturup, Cisco ve Bullocks'a o sabah mahkemede olanları anlatırken yedim. Müvekkilime temkinli göründüysem de, Schafer'a yaptığım çapraz sorgulama beni çok memnun etmişti. Teşhir kartları için Bullocks'a teşekkür ettim; bunlarla jüriyi etkilediğime inanıyordum. Bir sözde-tanığı kuşkulu duruma düşürmek için görsel destekler çok işe yarardı.

Duruşmada olanları anlattıktan sonra onlara ne üstünde çalıştıklarını sordum. Cisco hâlâ polis soruşturmasını incelediğini söyledi; çapraz sorguda Kurlen aleyhine kullanılabilecek hataları ve varsayıma dayanan ifadeleri arıyordu.

"Güzel," dedim. "Bana olabildiğince çok cephane lazım. Bullocks, senin tarafında bir gelişme var mı?"

"Hemen bütün sabahı haciz dosyasını inceleyerek geçirdim. Sıra bana gelince her şeyi eksiksiz anlatmak istiyorum."

"Tamam, iyi, biraz daha zamanın var. Tahminimce savunma sırası gelecek haftadan önce başlamaz. Göründüğü kadarıyla Freeman belli bir ritim ve ivmeyle ilerlemek istiyor, ama listesinde bir hayli tanık var ve bunların çoğu da göstermelik değil."

Çoğu zaman savcılar da avukatlar da karşı tarafı kim çağrılacak veya kimin ifadesi önemli olacak diye tahmin etmek sorunda bırakmak amacıyla tanık listelerini şişirirler. Freeman'ın böyle bir manevraya başvurduğunu sanmıyordum. Listesi sağlamdı ve oradaki her ismin davaya katacağı bir şey vardı.

Sandvicimi sos tabağına bandım. Aronson mahkemeden getirdiğim teşhir kartlarından birine işaret etti. Margo Schafer'ı tuzağa düşürmeye çalıştığım, yerden çekilmiş fotoğraftı.

"Bunu göstermen riskli değil miydi? Ya Freeman itiraz etseydi?"

"İtiraz edeceğini biliyordum. O etmese, yargıç itiraz ederdi. Tanıkların bu şekilde tuzağa düşürülmelerinden hoşlanmazlar."

"Evet ama o zaman jüri senin yalan söylediğini anlar."

"Yalan söylemiyordum. Tanığa bir soru sordum. Fotoğrafta Lisa'nın olduğu yeri gösterebilir misin? Lisa'nın o resimde olduğunu söylemedim. Eğer cevap vermesine izin verilseydi, hayır, diyecekti. Hepsi bu."

Aronson kaş çattı.

"Sana söylediğim şeyleri unutma Bullocks. Bu işi vicdan meselesi yapma. Burada sert bir mücadele veriyoruz. Freeman'a oyun yaptım, o da bana yapıyor. Belki şu ana kadar farkında olmadığım bir oyun oynamış bile olabilir. Bir risk aldım ve yargıç elime bir tokat attı. Ama biz kürsüye gitmişken bütün jüri üyeleri o fotoğrafa bakıyordu ve Schafer'ın iddia ettiği şeyi görmesinin ne kadar zor olduğunu düşünüyordu. Bu işler böyle yürür. İnce hesaplar ve duygusallığa yer bırakmadan. Bazen bundan bir puan kazanabilirsin, ama çoğu zaman elin boş dönersin."

"Biliyorum," dedi Aronson. "Ama bu, hoşuma gittiği anlamına gelmez."

"Eminim, öyledir."

Yirmi Dört

Yemek sonrası oturumda Freeman çapraz sorgulamada verdiğim hasarı onarmak için Schafer'ı tekrar kürsüye çağırmayarak beni şaşırttı. Daha sonra Schafer'ın ifadesini düzlüğe çıkaracak bir şey planladığını tahmin ediyordum. Freeman kürsüye Los Angeles Polis Teşkilatı'ndan Komiser Yardımcısı David Covington'ı çağırdı. Bu adam, Riki Sanchez'in 911'i aramasından sonra WestLand National'a ilk gelen polis memuruydu.

Covington tecrübeli bir polisti ve savcılık için sağlam bir tanıktı. Meslek hayatı boyunca sayamayacağı kadar çok ceset görmüş ve mahkemede ifade vermiş biri olarak suç mahalline gelişini ve kurbanın kuşkulu bir şekilde ölmüş olduğunu anlattı. Sonra bütün otoparkı girişe kapattığını, Riki Sanchez ve diğer muhtemel tanıkları topladığını ve cesedin bulunduğu yeri kordon altına aldığını anlattı.

Covington'ın ifadesi boyunca suç mahalli fotoğrafları iki tepe ekranında teşhir edilerek olayın kanlı yönü vurgulandı. Covington'ın ifadesinden çok bu fotoğraflar bir cinayet işlendiğini ve katilin mutlaka mahkûm edilmesi fikrini sağlamlaştırıyordu.

Duruşma öncesi çatışmalarında suç mahalli fotoğraflarının teşhiriyle ilgili çok küçük bir kazanç sağlamıştım. Bunların sunumuna, özellikle de jüri locası önünde kurulacak sehpalarda büyütülmüş resimlerin gösterilmesine itiraz etmiş, bunların müvekkilime karşı önyargı oluşturacağını öne sürmüştüm. Gerçek cinayet kurbanlarının fotoğrafları her zaman şoke eder ve kuvvetli duygular pompalar. Bunun sorumlularını en sert şekilde cezalandırma isteği, insan doğasındadır. Zanlıyı cinayetle ilişkilendiren deliller ne olursa olsun, fotoğraflar bir jüriyi kolayca zanlı aleyhine çevirebilir. Perry adil olmaya çalıştı. Savcılığın teşhir edeceği fotoğrafların sayısını dörde indirip, Freeman'a tepe ekranlarını kullanmasını söyledi ve böylece fotoğrafların boyutlarını sınırlamış oldu. Birkaç puan kazanmıştım, ama yargıcın bu kararıyla jürinin içgüdüsel tepkisini sınırlayamayacağını biliyordum. Bu karar savcılık için zafer sayılabilirdi.

Freeman en çok kan görünen ve Bondurant'ı otoparkın beton zemininde yüzüstü, acıklı bir açıyla yatarken gösteren dört fotoğraf seçmişti.

Çapraz sorgulamamda tek bir fotoğraf üstüne odaklanıp, jüriyi maktulün öcünü almaktan başka bir şey düşünmeye yöneltmek istedim. Bunun için en iyi yol, akıllarda soru işareti yaratmaktır. Eğer onları cevabı olmayan sorularla baş başa bırakabilirsem, çapraz sorgulamam başarılı sayılacaktı.

Yargıçtan aldığım izinle uzaktan kumandayı kullanarak ekranlardaki üç fotoğrafı çıkarıp, sadece bir tanesini bıraktım.

"Komiser Yardımcısı Covington, dikkatinizi ekrandaki tek resme vermenizi rica ediyorum. Sanırım, savcılığın üç numaralı teşhir gereci olarak adlandırılmış. Resimde ön planda görülen şeyin ne olduğunu söyler misiniz?"

"Evet, kapağı açık bir evrak çantası."

"Peki, suç mahalline geldiğinizde çantayı bu durumda mı buldunuz?"

"Evet."

"Kapağı açık halde miydi?"

"Evet."

"Peki, tanıklardan herhangi birine ya da başka birine maktul bulunduktan sonra çantayı açıp açmadıklarını sordunuz mu?"

"911'i arayan kadına çantayı açtı mı diye sordum, açmadığını söyledi. Bu konudaki soruşturmam bundan ibaretti. Geri kalanını dedektiflere bıraktım."

"Pekâlâ, burada verdiğiniz ifadenizde yirmi iki yıllık kariyeriniz boyunca hep devriye görevi yaptığınızı söylemiştiniz, doğru mu?"

"Evet, doğru."

"Pek çok 911 ihbarına müdahale etmişsinizdir, değil mi?"

"Evet."

"Kapağı açık bir çanta görmek size ne ifade etti?"

"Hiçbir şey. Sadece suç mahallinin bir parçasıydı."

"Onca yıllık tecrübeniz bu cinayetin bir soygunla ilgili olabileceğini düşünmenize neden oldu mu?"

"Pek sayılmaz. Ben dedektif değilim."

"Eğer bu cinayetin sebebi soygun değilse, katil neden maktulün çantasını açsın?"

Covington cevap vermeden Freeman itiraz etti. Sorunun tanığın uzmanlık ve tecrübe alanı dışında kaldığını öne sürdü.

"Komiser Yardımcısı Covington bütün meslek hayatını devriye polisi olarak geçirmiştir, dedektif değildir. Hiç soygun soruşturması yapmamıştır."

Yargıç hak verircesine başını salladı.

"Bayan Freeman'a hak verme eğilimindeyim Bay Haller."

"Sayın yargıç, Komiser Yardımcısı Covington dedektif olmayabilir, ama eminim, pek çok soygun ihbarı alıp ön soruşturmalar yapmıştır. Sanırım, suç mahalline vardığı andaki izlenimi hakkında bir soruya cevap verebilir."

"Yine de itirazı kabul edeceğim. Bir sonraki sorunuzu sorun."

Bu aşamada bir gol yemiş olarak daha önce Covington'la ilgili tuttuğum notlara baktım. Soygun ve cinayet sebebi hakkında jüri üyelerinin aklına bir soru yerleştirdiğime emindim, ama işi burada bırakmak istemedim. Bir blöf denemeye karar verdim.

"Komiser yardımcısı, 911 ihbarı üzerine suç mahalline gelip, incelemenizi yaptıktan sonra dedektifleri, adli tıp uzmanlarını ve suç mahalli uzmanlarını çağırdınız mı?"

"Evet, merkezi arayıp bir cinayet olduğunu bildirdim ve Van Nuys Şubesi'nden dedektiflerin gönderilmesini istedim."

"Ve bu şahıslar gelene kadar suç mahalli sizin kontrolünüzdeydi, değil mi?"

"Evet, bu iş hep böyle olur. Dedektifler gelince suç mahallinin gözetimini onlara bıraktım. Bu defa Dedektif Kurlen'e bıraktım.

"Peki, bu süreç sırasında herhangi bir anda Kurlen veya başka bir görevliyle cinayetin bir soygun teşebbüsü sonucu işlenmiş olabileceği hakkında konuştunuz mu?"

"Hayır, konuşmadım."

"Emin misiniz, komiser yardımcısı?"

"Kesinlikle."

Not defterime bir şeyler yazdım. Jüriye gösteriş amaçlı, anlamsız bir karalamaydı.

"Başka sorum yok."

Covington kürsüden indikten sonra yerini 911 ihbarı üzerine suç mahalline gelen sağlık görevlisi aldı ve maktulün orada ölmüş olduğunu doğruladı. Adamın kürsüye çıkıp inmesi beş

dakikayı geçmemişti. Freeman'ın onu getirmekteki amacı sadece ölümün tescillenmesiydi, benim de çapraz sorgulamayla elde edebileceğim bir şey yoktu.

Sırada maktulün ağabeyi Nathan Bondurant vardı. Onun da işlevi mahkûmiyet için başka bir gerekli işlem olan, maktulün teşhis edilmesiydi. Freeman jüri üyelerinin duygularını körüklemek amacıyla, onu da suç mahalli fotoğrafları kadar iyi kullandı. Adam gözyaşları içinde dedektifler tarafından adli tabipliğe götürülüşünü ve kardeşinin cesedini teşhis ettiğini anlattı. Freeman ona kardeşini en son ne zaman gördüğünü sordu, adam cinayetten bir hafta önce birlikte Los Angeles Lakers basketbol maçına gittiklerini söylerken yine gözyaşlarını tutamadı.

Ağlayan bir adamın üstüne gitmemek önemli bir kuraldır. Maktulü seven bir insanı çapraz sorgulamaktan bir şey kazanılmaz, ama Freeman bana bir kapı aralamıştı ve ben de buradan içeriye sızmaya karar verdim. Buradaki risk, yas içindeki bir aile üyesini çok zorlarsam, jürinin beni acımasız olarak nitelendirmesiydi.

"Bay Bondurant, ailenizin kaybı için çok üzgünüm. Sadece birkaç kısa soru soracağım. Kardeşinizle birlikte bu korkunç cinayetten bir hafta önce Lakers basketbol maçına gittiğinizi söylediniz. O maç boyunca onunla neler konuştunuz?"

"Birçok şey hakkında konuştuk. Şu anda her birini hatırlamam çok zor."

"Sadece spor ve Lakers takımı hakkında mıydı?"

"Tabii ki hayır. Biz kardeştik. Birçok şey hakkında konuştuk. Bana çocuklarımı sordu. Ben ona birisiyle çıkıyor mu diye sordum. Bunun gibi şeyler işte."

"Kardeşiniz birisiyle çıkıyor muydu?"

"Hayır, o sırada çıkmıyordu. İşlerinin çok yoğun olduğunu söyledi."

"İşiyle ilgili başka ne söyledi?"

"Sadece çok yoğun olduğunu söyledi. Konut kredilerinden sorumlu olduğunu ve kötü bir dönem yaşadıklarını anlattı. Bir yığın haciz varmış. Fazla ayrıntıya girmemişti."

"Kendisine ait gayrimenkul varlıklarından ve onların ne durumda olduğundan söz etti mi?"

Freeman sorunun ilgisiz olduğunu öne sürerek itiraz etti. Kürsüye gelmek için izin istedim, yargıç kabul etti. Yargıca daha önce jüriye savcılığın iddiasını çürüteceğimi söylediğimi hatırlattım; bunun için de cinayetle ilgili farklı bir teorinin delillerini sunacağımı anlattım.

"Bu bizim farklı teorimiz sayın yargıç. Bondurant mali açıdan sıkıntıdaydı ve bu çukurdan çıkmak için çabalaması onun sonu oldu. Jüri önünde savcılığın getirdiği bütün tanıklarla bu konuyu irdelemem için bana izin verilmesini talep ediyorum."

"Sayın yargıç," dedi Freeman. "Savunma tarafının bunun davayla ilgili olduğunu söylemiş olması, gerçekten ilgisi olduğunu göstermez. Maktulün ağabeyinin Mitchell Bondurant'ın mali durumu veya yatırımlarıyla ilgili doğrudan bir bilgisi bulunmuyor."

"Sayın yargıç, eğer öyleyse, Nathan Bondurant bunu söyler ve ben de devam ederim."

"Pekâlâ, itiraz reddedildi. Sorunuzu sorun Bay Haller."

Yerime döndüm ve tanığa sorumu bir kez daha sordum.

"Fazla ayrıntıya girmeden, kısaca bahsetti," dedi tanık.

"Tam olarak ne söyledi?"

"Sadece gayrimenkul yatırımlarının tepetaklak olduğunu söyledi. Kaç mülkü olduğundan veya ne kadar parası battığından söz etmedi. Hepsi bu kadardı."

"Tepetaklak dediği zaman siz bundan ne anlam çıkardınız?"

"Mülklerinin değerinden daha çok borcu olduğunu."

"Onları satmaya çalıştığını söyledi mi?"

"Zarara uğramadan satamadığını söyledi."

"Teşekkür ederim Bay Bondurant. Başka sorum yok."

Freeman ikinci plandaki oyuncular turunu Gladys Pickett adındaki bir kadını tanık kürsüsüne çağırarak tamamladı. Bu kadın WestLand National'ın Sherman Oaks'taki ana şubesinde baş veznedardı. Freeman, Pickett'ın bankadaki görevleri hakkında bilgi edinici sorulardan sonra ifadesinin can damarına yöneldi.

"Bankadaki veznedarların amiri olarak, kaç kişi sizin emrinizde çalışıyordu Bayan Pickett?"

"Yaklaşık kırk kişi."

"Bu kişilerden birinin adı Margo Schafer mıdır?"

"Evet, Margo benim veznedarlarımdan biridir."

"Dikkatinizi Mitchell Bondurant'ın katledildiği sabaha yöneltmek istiyorum. Margo Schafer endişeli bir halde size geldi mi?"

"Evet."

"Lütfen, jüriye Bayan Schafer'ın ne konuda endişeli olduğunu söyler misiniz?"

"Bana gelip, Lisa Trammel'ı bankadan yarım blok uzakta gördüğünü söyledi. Kaldırımda, bankadan uzaklaşan bir yönde yürüyormuş."

"Bu neden endişe konusu olmuş?"

"Lisa Trammel'ın fotoğrafı çalışanların salonunda ve kasa dairemizin içinde asılıdır ve onu gördüğümüz takdirde amirlerimize haber vermemiz emredilmişti."

"Bu emrin neden verildiğini biliyor musunuz?"

"Evet, banka onu binadan uzak tutmak için men emri çıkartmıştı."

"Margo Schafer'ın Lisa Trammel'ı banka yakınında gördüğünü söylediği zaman saatin kaç olduğunu jüriye söyleyebilir misiniz?"

"Evet, o gün işe gelir gelmez söylemişti. Yaptığı ilk iş buydu."

"Veznedarların işe kaçta geldiklerini kaydeder misiniz?"

"Kasa dairesi içinde bir zaman kayıt listesi vardır, buradan kontrol ederim."

"Bu işlem veznedarların kasa dairesine girip, veznelerine götürmek için para kutularını aldıkları zaman mı oluyor?"

"Evet."

"Söz konusu gün, Margo Schafer'ın saat kaçta imza attığı gözüküyor?"

"Dokuzu dokuz geçe. En son o gelmişti. Geç kalmıştı."

"Ve bu gecikme size gelip, Lisa Trammel'ı gördüğünü söylemesi yüzünden mi oldu?"

"Evet."

"Peki, o sırada Mitchell Bondurant'ın bankanın otoparkında öldürülmüş olduğunu biliyor muydunuz?"

"Hayır, kimse bilmiyordu, çünkü Riki Sanchez polisler gelip onun ifadesini alana kadar otoparkta kalmıştı. Neler olduğunu bilmiyorduk."

"O halde, Margo Schafer'ın, Mitchell Bondurant'ın öldürüldüğünü işittikten sonra Lisa Trammel'ı gördüğünü uydurmuş olması mümkün görünmüyor, değil mi?"

"Doğru. Bana Lisa Trammel'ı gördüğünü söylediğinde bankadaki hiç kimse Bay Bondurant'a ne olduğunu bilmiyordu."

"Peki, Bay Bondurant'ın otoparkta öldürülmüş olduğunu ne zaman öğrendiniz ve Margo Schafer'dan aldığınız bilgiyi yetkililere ilettiniz?"

"Yaklaşık yarım saat sonra. Yarım saat sonra cinayetten haberim oldu ve bu kadının banka yakınlarında görüldüğünü polisin bilmesi gerektiğine karar verdim."

"Teşekkür ederim Bayan Pickett. Başka sorum yok."

O ana kadar Freeman'ın en başarılı hamlesiydi. Pickett benim Schafer'a kürsüde verdiğim hasarın büyük bir kısmını onarmıştı. Şimdi bu işi burada mı bırakayım, yoksa daha beter bozma riskini alayım mı diye karar vermem gerekiyordu.

Zararı büyütmeden devam etmeye karar verdim. Asla cevabını önceden bilmediğin bir soru sormayacaksın derler. Kural bu durum için geçerliydi. Pickett soruşturmacımla konuşmayı reddetmişti. Freeman bana bir tuzak kurmuş olabilirdi; yanlış bir soruyla o ana kadar bilmediğim bir konuya dalıp çuvallayabilirdim.

"Bu tanığa sorum yok," dedim masamdan kalkmadan.

Yargıç Perry, Pickett'a kürsüden inebileceğini söyledikten sonra on beş dakikalık öğlen sonrası molasını verdi. İnsanlar salondan çıkarlarken müvekkilim bana sokuldu.

"Neden üstüne gitmedin?" diye fısıltıyla sordu.

"Kimin? Pickett'ın mı? Ona yanlış bir şey sorup her şeyi daha beter etmek istemedim."

"Dalga mı geçiyorsun? Onu da Schafer gibi parçalaman gerekirdi."

"Aradaki fark, Schafer'dan koparabileceğim bir şey vardı, ama Pickett'tan yoktu; öyle bir şeyin olmadan birinin üstüne gitmek felakete yol açar. Bu yüzden pas geçtim."

Lisa'nın gözlerindeki öfke karaltısını görebiliyordum.

"Ondan bir şeyler koparmalıydın."

Bu sözler sıkılı dişlerinin arasından bir tıslama gibi çıkmıştı.

"Bak Lisa, ben senin avukatınım ve kararı ben..."

"Her neyse. Gitmem gerek."

Ayağa kalkıp ara kapıdan geçti ve salondan çıktı. Avukat-müvekkil çatışmasını gördü mü diye Freeman'a baktım. Yüzündeki bilmiş gülümsemeyi görünce, öyle olduğunu anladım.

Müvekkilimim neden o kadar aniden gitmek zorunda olduğunu anlamak için koridora çıkmaya karar verdim. Dışarıya adımımı attığım anda duruşma salonu kapısı önündeki bankta toplanmış kameralarla karşılaştım. Odak noktaları bankta oturan oğlu Tyler'a sarılmış olan Lisa'ydı. Oğlan kamera flaşlarından bir hayli rahatsız olmuş gibiydi.

"Olur şey değil," diye tısladım.

Grubun biraz dışında durmakta olan Lisa'nın kız kardeşini görüp, onun yanına gittim.

"Bu da nesi Jodie? Ablan çocuğun mahkemeye getirilmemesiyle ilgili yargıç kararını biliyor."

"Biliyorum. Oğlan duruşma salonuna girmeyecek. Bugün okulu yarımgündü, Lisa da onu buraya getirmemi istedi. Herhalde medya onu oğluyla birlikte görürse işe yarayacağını düşünmüş olmalı."

"Ne var ki, medyanın bu işle hiç ilgisi yok. Sakın bir daha onu buraya getirme. Lisa ne derse desin, onu buraya getirme."

Herb Dahl'ı görürüm diye etrafa bakındım. Bu onun tezgâhladığı bir numara olmalıydı ve ona da aynı şeyleri söylemek istiyordum. Ama ortalıkta yoktu. Akıllı olup, benden uzak duruyordu.

Tekrar duruşma salonuna döndüm. On dakika sürem kalmıştı ve bunu hiç hoşlanmadığım ve giderek nefret etmeye başladığım bir müvekkil için çalıştığıma hayıflanarak geçirecektim.

Yirmi Beş

Moladan sonra Freeman benim savcılık iddiasının avcı ve toplayıcı aşaması dediğim evreye geçti. Suç mahalli teknisyenleri. Onların ifadesi baş soruşturmacı olan Dedektif Kurlen'in yürüyeceği zemini hazırlayacaktı.

İlk avcı-toplayıcı William Abbott adındaki adli tıp soruşturmacısıydı; bu adam suç mahalline gelip cesedi belgelemiş, otopsinin yapılacağı adli tabipliğe nakledilmesini sağlamıştı.

İfadesinde suç mahalliyle ilgili gözlemlerini, maktulün başındaki yaraları ve cesedin üstünde bulunan kişisel eşyalarını anlattı. Bu eşyalar içinde cüzdanı, saati, bozuk parası ve içinde 183 doların olduğu bir para klipsi vardı. Cebinden bir de Joe's Joe kahveci dükkânına ait bir kasa fişi vardı, ki soruşturmacılar ölüm saatini buna bakarak belirlemişlerdi.

Tıpkı ondan önce gelen Covington gibi, Abbott'un ifadesi de kuru gerçeklerden ibaretti. Bir cinayet mahalline gitmek onun için sıradan bir işti. Sorgu sırası bana gelince bu noktaya odaklandım.

"Bay Abbott, ne kadar zamandan beri adli tıp soruşturmacısısınız?"

"Bu yıl yirmi dokuzuncu senem olacak."

"Hep Los Angeles'ta mı?"

"Evet."

"Tahmininizce bu kadar zaman içinde kaç tane cinayet mahalli görmüşsünüzdür?"

"Birkaç bin vardır herhalde. Bir hayli çok."

"Eminim, öyledir. Ve sanırım, çoğu hunharca işlenmiş cinayetlerdi."

"Evet."

"Peki, bu cinayet mahalli nasıldı? Maktulün yaralarını inceleyip, fotoğraflarını çektiniz, değil mi?"

"Evet. Bu işlem cesedi nakletmeden önce uygulanan protokolün bir parçasıdır."

"Önünüzde duruşma öncesi anlaşması gereğince delillerle birlikte sunulan suç mahalli raporu var. Bu özetin ikinci paragrafını jüriye okur musunuz?"

Abbott raporunun ilgili sayfasını açıp istediğim paragrafı buldu.

"'Başın tepesinde uygulanan şiddet ve verdiği hasarla dikkati çeken üç darp yarası var. Cesedin duruş biçimi yere düşmeden bilinç kaybı olduğunu gösteriyor.' Sonra parantez içinde 'aşırı güç kullanılmış' diye eklemişim."

"Evet, bu ifade ilgimi çekti. Özetinizde 'aşırı güç kullanılmış' diyerek neyi kastettiniz?"

"Gördüğüm kadarıyla o darbelerden biri bile katilin işini görürdü. Maktul bayılmıştı ve büyük ihtimalle yere devrilmeden önce ölmüştü. İlk darbe bunu sağlamıştı. Dolayısıyla diğer iki darbenin maktul yerde yüzükoyun yatarken vurulduğu anlaşılı-

yor. Aşırı güç kullanılmış. Benim bakış açıma göre birisi maktule çok fazla öfkeliymiş."

Abbott herhalde uyanık davranıp benim en istemediğim cevabı verdiğini sanıyordu. Freeman da öyle düşünüyor olmalıydı. Ama yanılıyorlardı.

"O halde, özetinizde bu cinayette duygusal bir etken gördüğünüzü belirtiyorsunuz, doğru mu?"

"Evet, öyle düşünüyordum."

"Cinayet soruşturmaları konusunda nasıl bir eğitim gördünüz?"

"Otuz yıl önce, göreve başlamadan altı ay eğitim gördüm. Ayrıca, yılda birkaç kez kurum içi eğitimlerimiz vardır. Bize soruşturma teknikleriyle ilgili son gelişmeler öğretilir."

"Bu eğitimler özellikle cinayet soruşturmalarıyla mı ilgilidir?"

"Hepsi değil, ama çoğu öyledir."

"Cinayet soruşturmalarının temel ilkesi olarak, aşırı güç kullanılmış olması çoğu zaman maktulün katilini tanıdığını göstermez mi? Yani, aralarında kişisel bir ilişki olduğunu?"

"Aa..."

Freeman nihayet uyandı. Ayağa kalkıp itiraz ederek, Abbott'un bir cinayet soruşturmacısı olmadığını ve bu sorunun onun uzmanlık alanı dışında kaldığını öne sürdü. Buna karşılık vermem gerekmedi. Yargıç elini kaldırıp beni susturduktan sonra Freeman'a o ana kadar savcılıktan hiçbir itiraz gelmeden tanığı yönlendirdiğimi söyledi. Adli tıp soruşturmacısı cinayet konusundaki tecrübelerini ve gördüğü eğitimleri anlatırken Freeman'dan hiç ses çıkmamıştı.

"Kumar oynadınız Bayan Freeman. İfadenin sizin istediğiniz kanalda gideceğini sandınız. Şimdi oturun. Tanık soruya cevap verecektir."

"Devam edin Bay Abbott," dedim.

Abbott sorunun duruşma stenografı tarafından okunmasını isteyerek oyalandı. Yargıcın bir defa daha onu uyarması gerekti.

"Öyle bir görüş vardır," dedi sonunda.

"Görüş mü?" diye sordum. "Bu ne demek oluyor?"

"Yüksek şiddet içeren bir cinayet söz konusu olduğunda maktulün saldırganını, yani katilini şahsen tanıdığı yönünde bir görüş vardır."

"Yüksek şiddet içeren bir cinayet derken aşırı güç kullanıldığını mı kastediyorsunuz?"

"Evet, öyle denebilir."

"Teşekkür ederim Bay Abbott. Şimdi suç mahallindeki diğer gözlemlerinize bakalım. Bay Bondurant'ın başının tepesine hunharca vurulan o üç darbe için nasıl bir kuvvet gerektiği konusunda hiçbir fikir oluşturdunuz mu?"

Freeman bir kez daha itiraz etti ve Abbott'un adli tabip olmadığını ve bu sorunun onun uzmanlık alanı dışında kaldığını öne sürdü. Bu kez Perry itirazı kabul edip, onun küçük bir zafer kazanmasını sağladı.

O ana kadar elde ettiklerimle yetinmeye karar verdim.

"Başka sorum yok," dedim.

Sırada suç mahallini işlemden geçiren üç kişilik Los Angeles Polis Teşkilatı suç mahalli biriminin kıdemli kriminoloğu olan Paul Roberts vardı. Freeman'ın sıkı kontrolü altında onun sorgulaması Abbott'unkinden daha az olaylı oldu. Adam sadece uygulama kurallarından ve daha sonra laboratuvarda işlemden geçirilmek üzere suç mahallinden topladığı şeylerden bahsetti. Çapraz sorgulamam sırasında toplanan fiziki delillerin yetersizliğini müvekkilimin lehine kullanmayı başardım.

"Suç mahallinde topladığınız ve daha sonra davalıyla eşleştirdiğiniz parmak izlerinin nerede bulunduğunu jüriye söyleyebilir misiniz?"

"Parmak izi bulunmamıştı."

"Jüriye suç mahallinde davalıya ait ne gibi kan örnekleri bulunduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Kan örneği bulunmadı."

"Peki, o halde, saç veya lif delilleri? Cinayeti davalıyla ilişkilendirmek için mutlaka saç ve lif delilleri kullanmışsınızdır, değil mi?"

"Hayır, kullanmadık."

Büyük hüsran içindeymişim gibi kürsüden birkaç adım uzaklaştım, sonra geri döndüm.

"Bay Haller," dedi yargıç. "Rol kesmeyi bırakın."

"Teşekkür ederim sayın yargıç," dedi Freeman.

"Muhatabım siz değildiniz Bayan Freeman."

Sıradaki sorumu sormadan önce uzun bir süre jüri üyelerine baktım.

"Özetlersek, efendim, siz veya ekibiniz o otoparkta Lisa Trammel'ı suç mahalline bağlayan tek bir delil kırıntısı buldunuz mu?"

"Otoparkta mı? Hayır, bulmadık."

"Teşekkür ederim, o halde başka sorum olmayacaktır."

Tekrar doğrudan sorgulama sırasında Freeman'ın Roberts'a Bondurant'ın kanı olan çekici ve müvekkilimin garajında aynı kanın bulaşmış olduğu ayakkabıyı sorarak sert bir karşılık verebileceğini biliyordum. Roberts her iki yerde inceleme yapan ekipteydi. Ama bunu yapacağını sanmıyordum. İddiasının sunumunu son delil parçasına kadar kurgulamıştı ve şimdi bu akışı değiştirmek onun ritmini ve ivmesini bozacak, sonunda vuracağı darbenin etkisini azaltacaktı. Freeman bunu göze almayacak kadar iyi bir savcıydı. Duruşmanın ileri safHâlârında nasılsa devirici darbeyi indireceğini bildiği için şu sıra karşılaştığı tümseklere aldırmayacaktı.

"Bayan Freeman, tekrar doğrudan sorgulama yapacak mısınız?" diye sordu yargıç ben yerime oturduktan sonra.

"Hayır sayın yargıç."

"Tanık kürsüden inebilir."

Freeman'ın tanık listesini önümdeki masada bulunan bir dosyanın kapağına iliştirmiştim. Abbott ve Roberts isimlerinin üstünü çizdikten sonra geriye kalan isimlere baktım. Daha duruşmanın birinci günü bitmeden Freeman listeyi bir hayli boşaltmıştı. Listeye bakınca sıradakinin Dedektif Kurlen olabileceğine karar verdim. Ne var ki, onun çağrılması savcılık için biraz sorunlu olabilirdi. Saatime baktım. 16.25'ti ve duruşma saat beşte tatil edilecekti. Freeman eğer Kurlen'i kürsüye çıkarırsa, tam işler kızışırken yargıç oturumu kapatacaktı. Belki Kurlen'i bir ifşaata doğru yönlendirip, jüri üyelerinin o gece düşünecekleri bir şey yaratabilirdi, ama bu da tanığın ifadesini sulandırabilirdi ve Freeman'ın bunu istediğini sanmıyordum.

Savcılığın bir joker tanığı var mı diye listeye baktım; jokerler davanın herhangi bir aşamasında savcılığın kürsüye çağırabileceği tanıklardı. Buna uygun bir isim göremeyince Freeman'ın nasıl bir hamle yapacağını kestiremedim.

"Bayan Freeman," dedi yargıç. "Lütfen, sıradaki tanığınızı çağırın."

Freeman yerinden kalkıp yargıca cevap verdi.

"Sayın yargıç, sıradaki tanığımın ifadesinin hem doğrudan hem de çapraz sorgulamada uzun süreceğini sanıyoruz. Jürinin bu ifadeyi bölünmeden dinleyebilmesini sağlamak amacıyla yarın sabah ilk olarak bu tanığımızın çağrılması için yüce mahkemenin izin vermesini rica ediyoruz."

Yargıç salonun arka duvarındaki saate baktıktan sonra yavaşça başını iki yana salladı.

"Hayır," dedi. "Bunu yapmayacağız. Yarım saatten fazla oturum süremiz var ve bunu kullanacağız. Sıradaki tanığınızı çağırın Bayan Freeman."

"Peki, sayın yargıç," dedi Freeman. "Savcılık makamı Gilbert Modesto'yu çağırıyor."

Joker tanık hakkında yanılmıştım. Modesto WestLand National'ın kurumsal güvenlik başkanıydı ve demek ki, Freeman onu davanın ivmesini ve akışını bozmadan duruşmanın herhangi bir aşamasında devreye sokabileceğini düşünüyordu.

Yemin edip, kürsüdeki yerini aldıktan sonra Modesto özetle hukuki yaptırımlar konusundaki deneyimlerini ve halen WestLand National'daki görevlerini anlattı. Daha sonra Freeman sorgulamasını adamın Mitchell Bondurant'ın öldürüldüğü sabah neler yaptığına yöneltti.

"Maktulün Mitch olduğunu duyduğum anda yaptığım ilk iş tehdit dosyasını polise vermek oldu."

"Tehdit dosyası nedir?" diye sordu Freeman.

"Banka veya banka personeline yönelik posta veya e-postayla yapılan her türlü tehdidi sakladığımız dosyadır. Bunun içinde telefonla, bir üçüncü kişi veya polis tarafından gelmiş tehditler de bulunur. Tehdidin ciddiyetini değerlendiren bir protokolümüz ve yanına yıldız koyduğumuz isimler falan da vardır."

"Siz bu dosyayı ne kadar iyi bilirsiniz?"

"Çok iyi bilirim. Bunu devamlı incelerim. Görevimdir."

"Mitchell Bondurant'ın öldürüldüğü sabah o dosyada kaç tane isim vardı?"

"Saymadım, ama herhalde birkaç düzine vardı."

"Ve bunların hepsi de banka ve banka personeli için ciddi bir tehdit olarak mı algılanıyordu?"

"Hayır, kuralımız şöyledir: Bize yöneltilen her tehdit o dosyaya girer. Ne kadar ciddi olduğunun önemi yoktur. O dosyaya

girer. Bunların çoğu, birilerinin öfkesini ve hayal kırıklığını boşaltması olarak kabul edilir ve ciddiye alınmaz."

"O sabah dosyanızdaki isimler arasında, tehdit ciddiyeti sıralamasına göre en başta hangi isim vardı?"

"Davalı Lisa Trammel."

Freeman jürinin etkilenmesi için durdu. Üyelere baktım. Hemen hepsinin gözleri müvekkilime çevrilmişti.

"Bunun sebebi nedir Bay Modesto? Davalı banka veya banka personeline yönelik belirli bir tehditte bulunmuş muydu?"

"Hayır. Ama bankayla bir haciz kavgası vardı ve avukatlarımız geçici bir men emri çıkartana kadar bankanın önünde protesto gösterileri yapmıştı. Tehdit olarak gördüğümüz şey onun eylemleriydi ve göründüğü kadarıyla da haklıymışız."

Hemen ayağa fırlayıp itiraz ettim; Modesto'nun cevabı kışkırtıcı ve önyargılıydı. Yargıç itirazımı kabul etti, Modesto'yu uyarıp, bunun gibi düşüncelerini kendine saklamasını söyledi.

"Bay Modesto," dedi Freeman. "Lisa Trammel'ın Mitchell Bondurant da dahil olmak üzere herhangi bir banka çalışanını doğrudan tehdit ettiğini biliyor musunuz?"

Birinci kural zafiyetleri avantaj haline getirmektir. Şimdi Freeman benim sorularımı soruyor, benim öfkemi boşaltma imkânımı elimden alıyordu.

"Hayır, doğrudan bir tehdit yoktu. Ama tehdit değerlendirme ölçütlerimize göre ona göz kulak olmamız gerektiğini düşünüyorduk."

"Teşekkür ederim Bay Modesto. Bu dosyayı Los Angeles polisinden kime verdiniz?"

"Soruşturmayı yürüten Dedektif Kurlen'e. Doğruca ona gittim."

"Peki, daha sonra Dedektif Kurlen'le konuşma fırsatınız oldu mu?"

"Soruşturma ilerledikçe birkaç kez konuştuk. Otoparktaki güvenlik kameraları ve başka şeylerle ilgili soruları vardı."

"Daha sonra onunla bir kez daha temas kurdunuz mu?"

"Evet; çalışanlarımızdan biri, bir veznedar o sabah Lisa Trammel'ı bankada veya yakınında bir yerde gördüğünü amirine rapor etmişti. Bunu duyunca polisin bilmesi gereken bir şey olduğunu düşündüm ve Dedektif Kurlen'i arayıp veznedarla görüşmesini sağladım."

"Bu kişi Margo Schafer mıydı?"

"Evet."

Freeman doğrudan sorgulamasına burada son verip, tanığı bana devretti. Kısa kesmeye, daha sonra hasadını yapacağım birkaç tohum ekmeye karar verdim.

"Bay Modesto, WestLand'in kurumsal güvenlik başkanı olarak, bankanın Lisa Trammel'a uyguladığı haciz işleminden haberdar mıydınız?"

Modesto gösterişli bir şekilde başını iki yana salladı.

"Hayır, bu bir hukuk davasıydı ve benim alanıma girmiyordu."

"O halde, Lisa Trammel'ın adının liste başı olduğu o dosyayı Dedektif Kurlen'e verirken onun evini kaybetmek üzere olduğunu bilmiyordunuz, değil mi?"

"Doğru."

"Hileli işler yapmakta olan bir taşeron şirket çalıştırdığı için bankanın haczi geri çekme aşamasında olduğunu da bilmiyordunuz, değil mi?"

"İtiraz ediyorum!" diye yaygarayı bastı Freeman. "Bunlar varsayım, olgu değil."

"Kabul edildi," dedi Perry. "Bay Haller, ifadelerinize dikkat edin."

"Peki, sayın yargıç. Bay Modesto, tehdit dosyasını Dedektif Kurlen'e verirken özellikle Lisa Trammel'ın adından söz ettiniz mi, yoksa isimlere bakıp kendisi mi incelesin diye düşündünüz?"

"Ona davalının adının liste başında olduğunu söyledim."

"Size nedenini sordu mu?"

"Pek hatırlamıyorum. Hatırladığım tek şey ona davalıdan söz ettiğim, ama bunu ben mi istedim, yoksa o mu özellikle sordu, emin değilim."

"Ve siz Dedektif Kurlen'e Lisa Trammel'ın bir tehdit oluşturduğunu söylerken onun haciz davasındaki durumunu hiç bilmiyordunuz, değil mi?"

"Evet, doğru."

"O halde, bunu Dedektif Kurlen de bilmiyordu, doğru mu?"

"Dedektif Kurlen adına konuşamam. Bunu ona sormanız gerekecek."

"Merak etmeyin, soracağım. Şu anda başka sorum yok."

Yerime dönerken duvardaki saate baktım. Hâlâ beş dakika vardı, ama artık o günkü oturumun bittiğini biliyordum. Bir duruşma hazırlığı için yapılması gereken o kadar çok şey vardı ki... İlk günün sonunda insan bitkin düşerdi. Ben de bu bitkinliği hissetmeye başlıyordum.

Yargıç jüri üyelerini o gün boyunca gördükleri ve işittikleri şeyler hakkında tarafsız düşünmeleri için uyardı. Medyada çıkan haberlerden uzak durmalarını, dava hakkında kendi aralarında veya başkalarıyla konuşmamalarını söyledi. Sonra da onları evlerine gönderdi.

Müvekkilim mahkeme binasına dönen Herb Dahl'la birlikte giderken ben de Freeman'ın ardından salondan çıktım.

"İyi başlangıç yaptın," dedim ona.

"Sen de fena değildin."

"İkimiz de duruşmanın başında en alt daldaki meyvenin koparıldığını biliriz. Sonra işler çetinleşir."

"Evet, çetinleşecek. İyi şanslar Haller."

Koridora çıktıktan sonra yollarımız ayrıldı. Freeman merdivenden inip Bölge Savcılığı ofisine giderken, ben de asansörlere yürüdüm. Ne kadar yorgun olduğumun önemi yoktu. Yapmam gereken işler vardı. Ertesi gün kürsüde büyük ihtimalle gün boyunca Kurlen olacaktı. Hazırlıklı olmalıydım.

Yirmi Altı

"Savcılık makamı Dedektif Howard Kurlen'i çağırıyor."

Andrea Freeman savcılık masasında durduğu yerden dönüp salona giren Dedektif Kurlen'e gülümsedi. Kurlen'in koltuk altında cinayet kitapları olarak bilinen, iki çok kalın mavi klasör vardı. Ara kapıdan geçip, doğruca tanık kürsüsüne yürüdü. Bu onun için sıradan bir işti. Cinayet kitaplarını tanık iskemlesi önündeki rafa bırakıp, yemin etmek için elini kaldırdı. O anda yan gözle bana baktı. Dış görünüşüyle Kurlen sakin ve kendinden emin görünüyordu, ama onunla daha önce bu dansı yaptığımız için bu defa ona neler yapacağımı merak ediyor olmalıydı.

Kurlen parlak turuncu bir kravat ve lacivert bir takım elbise giymişti. Dedektifler mahkemede ifade vermeye en şık kıyafetleriyle gelirlerdi. Derken, başka bir şey fark ettim. Kurlen'in saçında hiç gri yoktu. Yaşı altmışa yakın olduğu halde saçında gri yoktu. Televizyon kameralarını hesaba katarak saçını boyamıştı.

Genç görünme hevesi. Sorgu sıram geldiğinde bunu koz olarak kullanabilir miyim diye düşündüm.

Kurlen yemin ettikten sonra tanık iskemlesine yerleşti ve rahat bir pozisyon aldı. Büyük ihtimalle bütün gün orada olacaktı.

Kürsüdeki sürahiden bardağına su doldurup bir yudum içti ve Freeman'a baktı. Sorgulama için hazırdı.

"Günaydın, Dedektif Kurlen. Bu sabah oturuma başlarken jüriye meslek tecrübelerinizden biraz söz etmenizi istiyorum."

"Memnuniyetle," dedi Kurlen sevimli bir gülücükle. "Elli altı yaşındayım, on yıl deniz piyadesi olarak görev yaptıktan sonra yirmi dört yıl önce Los Angeles Polis Teşkilatı'na katıldım. Son dokuz yıl boyunca Van Nuys Şubesi'nde cinayet masasında görev yaptım. Bundan önce üç yıl Foothill Şubesi'ndeki cinayet masasındaydım."

"Bugüne kadar kaç cinayet soruşturmasında çalıştınız?"

"Bu vaka benim altmış birinci cinayet soruşturmam oluyor. Cinayet masasına tayin edilmeden önce hırsızlık, soygun, otomobil hırsızlığı gibi başka suçların soruşturmasıyla görevliydim."

Freeman not defterinde bir sayfa çevirdi ve asıl önemli konuya girmeye hazırlandı.

"Dedektif, Mitchell Bondurant'ın katledildiği sabahla başlayalım. Bizi vakanın ilk aşamaları hakkında aydınlatabilir misiniz?"

Freeman "bizi" demekle güzel bir taktik uygulamış, jüriyle savcı sanki aynı takımdaymışlar havasını yaratmıştı. Freeman'ın yetenekleri konusunda hiç kuşkum yoktu ve kendi dedektifi kürsüdeyken bütün becerilerini ortaya koyacağını biliyordum. Kurlen'de gedik açabilirsem, bütün iddiasının çökebileceğinin farkındaydı.

"Saat dokuzu çeyrek geçe masamda otururken dedektif yardımcısı bana ve ortağım Dedektif Cynthia Longstreth'e gelip, Ventura Bulvarı'ndaki WestLand National merkezinin otoparkında bir cinayet işlendiğini bildirdi. Dedektif Longstreth'le birlikte hemen işe koyulduk."

"Olay mahalline mi gittiniz?"

"Evet, hemen oraya gittik. Saat dokuz buçukta oraya varıp, suç mahallinin kontrolünü ele aldık."

"Bu işlem neyi kapsıyor?"

"Birinci öncelik suç mahallindeki delilleri emniyete almak ve toplamaktır. Devriye polisleri zaten o alanı kordon altına almışlar ve insanları oradan uzak tutmuşlardı. Bu işlemlerin yapılmış olduğuna kanaat getirdikten sonra işbölümü yaptık. Partnerim suç mahalli soruşturmasına nezaret ederken ben de devriye polislerinin sorgulama için beklettikleri tanıklarla ilk görüşmeyi yapacaktım."

"Dedektif Longstreth sizden daha az deneyimli bir dedektiftir, değil mi?"

"Evet, cinayet soruşturmalarında üç yıldan beri benimle çalışıyor."

"Suç mahalli soruşturmasına nezaret etmek gibi çok önemli bir görevi neden ekibinizin kıdemsiz üyesine devrettiniz?"

"Suç mahalli uzmanlarının ve adli tıp soruşturmacısının çok tecrübeli kimseler olduklarını biliyordum ve Cynthia'nın bir sorun yaşamayacağına emindim."

Freeman Kurlen'i bir dizi soruyla yönlendirerek orada bekleyen tanıklarla yaptığı görüşmeleri anlattırdı. Sorguladığı ilk tanık cesedi bulup, 911'i arayan Riki Sanchez'di. Kurlen kürsüde son derece rahattı, hatta tatlı bir masal anlatır gibi bir havası vardı. Aklıma ilk gelen kelime büyüleyiciydi.

Bundan hiç hoşlanmadım, ama beklemek zorundaydım. Kurlen'e çapraz sorgulama yapma sıramın gelmesi günün sonunu bulabilirdi. Bu arada jürinin ona hayran kalmaması için dua etmekten başka çarem yoktu.

Freeman jüri üyelerinin dikkatinin sadece tanığın büyüleyici olmasıyla sürmeyeceğini bilecek kadar akıllıydı. Adım adım iler-

leyip sahne kurucu ön soruları bitirdi ve Lisa Trammel aleyhindeki iddialarına geçti.

"Dedektif, soruşturmanız sırasında davalının adıyla karşılaştığınız bir an oldu mu?"

"Evet, oldu. Bankanın güvenlik müdürü otoparka gelip benimle veya ortağımla görüşmek istediğini söyledi. Onunla kısa bir konuşma yaptıktan sonra ofisine gittik ve otoparkın araç giriş ve çıkışlarıyla asansörleri kapsayan güvenlik kameraları kayıtlarına baktık. "

"Peki, bu video kayıtlarında soruşturmanız için ipucu olabilecek bir şey buldunuz mu?"

"İlk başta hiçbir şey çıkmadı. Yaklaşık cinayet saatinde silahlı veya herhangi bir şekilde kuşkulu davranan kimseyi görmedim. Otoparktan koşarak çıkan kimse yoktu. Girip çıkan araçlarda da kuşku çekecek bir şey yoktu. Tabii, her plakayı araştıracaktık, ama video kayıtlarını ilk incelememizde bize yarayan hiçbir şey yoktu ve tabii, cinayet eylemini hiçbir kamera kaydetmemişti. Bu da suçlunun daha önceden bildiği sanılan bir ayrıntıydı."

Kalkıp Kurlen'in son söylediği şeye itiraz ettim. Yargıç kabul etti, bunun tutanaklara geçirilmemesini ve jürinin de yok saymasını istedi.

"Dedektif, sanırım bize Lisa Trammel'ın adının soruşturmanızda nasıl ortaya çıktığını söyleyecektiniz," diye hatırlattı Freeman.

"Evet, haklısınız. Bankanın güvenlik müdürü Bay Modesto bana bir de dosya vermişti. Kendi deyişiyle, bir tehdit değerlendirme dosyası. Bunu bana teslim etti; içinde davalının adının da bulunduğu isimler vardı. Bundan kısa bir süre sonra Bay Modesto beni arayıp, dosyada adı geçen kişilerden biri olan Lisa Trammel'ın o sabah bankaya çok yakın bir yerde görülmüş olduğunu bildirdi."

"Davalı. Yani, davalının adı soruşturmanın bu aşamasında, bu şekilde ortaya çıktı, öyle mi?"

"Evet."

"Bu bilgiyle ne yaptınız dedektif?"

"Önce suç mahalline gittim. Sonra da ortağımı Lisa Trammel'ı banka yakınında gördüğünü söyleyen tanıkla görüşmesi için gönderdim. Bu bilgiyi doğrulamamız ve ayrıntılarını öğrenmemiz gerekiyordu. Sonra tehdit değerlendirme dosyasını açıp, bütün isimleri ve algılanan tehditlerin ayrıntılarını inceledim."

"Hemen bir sonuca varabildiniz mi?"

"Haklarındaki raporlara ve bankayla olan çatışmalarına baktıktan sonra listedeki hiçbir bireyin suçlu olabileceğini düşünmedim. Tabii, hepsinin dikkatle incelenmesi gerekiyordu. Ne var ki, Lisa Trammel suçlu kişi olabilecek düzeydeydi, çünkü Bay Modesto onun cinayet saatinde banka yakınlarında görüldüğünü rapor etmişti."

"O halde, Lisa Trammel'ın cinayet yerine olan coğrafi yakınlığı ve zamanı bu aşamada sizin düşüncenizi yönlendirdi, öyle mi?"

"Evet, çünkü coğrafi yakınlık, olay yerine erişebilmek demek oluyor. Suç mahalline bakınca, sanki birisi maktulün gelmesini beklemiş gibi görünüyordu. Duvarda adının yazılı olduğu tahsisli bir park yeri vardı. Bu boşluğun hemen yanında geniş bir destek kolonu vardı. İlk teorimiz katilin bu kolon arkasına gizlenip, Bay Bondurant'ın arabasını park etmesini beklediği oldu. Göründüğü kadarıyla arkadan gelen ilk darbeyi arabasından iner inmez almıştı."

"Teşekkür ederim dedektif."

Freeman tanığına suç mahallinde yapılan işlemlerle ilgili birkaç soru daha sorduktan sonra konuyu tekrar Lisa Trammel'a getirdi.

"Ortağınız Lisa Trammel'ı banka yakınında gördüğünü iddia eden tanıkla görüştükten sonra size bilgi vermek için suç mahalline döndü mü?"

"Evet. Ortağım da ben de tanığın yapmış olduğu teşhisin güvenilir olduğuna kanaat getirdik. Sonra bir an önce Lisa Trammel'la konuşmamız gerektiğine karar verdik."

"Ama, dedektif, sorumlu olduğunuz bir suç mahalli soruşturması ve elinizde bankayla banka çalışanlarını tehdit eden insanların isimleriyle dolu bir dosya varken, neden Lisa Trammel'la görüşmenin bu kadar acil olduğunu düşündünüz?"

Kurlen arkasına yaslanıp, tecrübeli bir bilge dedektif pozu aldı.

"Eh, Bayan Trammel'ı acil durum görmemize yol açan birkaç şey vardı. Birincisi, bankayla olan çatışması evine konan haciz ile ilgiliydi. Bu da onu özellikle konut kredisi şubesine bağlıyordu. Maktul Bay Bondurant konut kredisi şubesinden sorumlu başkan yardımcısıydı. Yani, bu bağlantıya bakıyorduk. Daha da önemlisi..."

"Burada araya gireyim dedektif. Siz buna bağlantı dediniz. Maktulle Lisa Trammel'ın birbirlerini tanıyıp tanımadıklarını biliyor muydunuz?"

"O aşamada, hayır. Bildiğimiz şey, Bayan Trammel'ın geçmişte evine konan haczi protesto ettiği ve bu haciz işleminin de maktul Bay Bondurant tarafından işleme konulmuş olduğuydu. Ama o sırada bu iki kişinin birbirlerini tanıyıp tanımadıklarını veya hiç karşılaşıp karşılaşmadıklarını bilmiyorduk."

Akıllıca bir hamleydi; Freeman iddiasındaki eksiklikleri benden önce jüri önüne çıkarmış, savunmanın bundan yararlanabilmesini zorlaştırmıştı.

"Pekâlâ, dedektif," dedi Freeman. "Bize Bayan Trammel'la görüşmenin acil sayılması için ikinci nedeninizi söyleyecekken araya girmiştim."

"Anlatmak istediğim şey şuydu; bir cinayet soruşturması akışkan bir durumdur. Çok dikkatli ve temkinli davranmak gerekir, ama aynı zamanda vakanın sizi yönlendirdiği tarafa da gitmek zorundasınızdır. Soruşturmanın bu aşamasında Lisa Trammel'la temas kurmamız gerektiğini düşündük. Bekleyemezdik. Ona delilleri yok etmesi veya başka kişilere zarar vermesi için zaman sağlayamazdık. Harekete geçmek zorundaydık."

Jüri locasına bir göz attım. Kurlen çok başarılı bir performans gösteriyordu. Üyelerin hepsi can kulağıyla onu dinlemekteydi. Clegg McReynolds bir film yapacak olursa, Kurlen kendisini oynamalıydı.

"Peki, ne yaptınız dedektif?"

"Lisa Trammel'ın sürücü ehliyetini araştırıp Woodland Hills'teki adresini bulduk ve evine gittik."

"Suç mahallinde kim kaldı?"

"Birkaç kişi vardı. Koordinatörümüz, laboratuvar teknisyenlerimiz ve adli tıp uzmanları. Daha yapacak çok işleri vardı ve biz zaten sadece onları seyrediyorduk. Yani, Lisa Trammel'ın evine gitmemiz suç mahalli soruşturmasını hiçbir şekilde etkilemedi."

"Koordinatörümüz, dediniz. Bu kim oluyor?"

"Cinayet masasının üçüncü dedektifi. Jack Newsome. Suç mahalli denetçisiydi."

"Anlıyorum. Peki, Bayan Trammel'ın evine vardığınızda ne oldu? Kendisi evde miydi?"

"Evet. Zili çaldık, kapıyı o açtı."

"Daha sonra olanları anlatır mısınız?"

"Kendimizi tanıttıktan sonra bir suç soruşturması yaptığımızı söyledik. Ne olduğunu açıklamadık, ama ciddi bir durum olduğunu belirttik. Birkaç soru sormak için içeriye girebilir miyiz, diye sorduk. Kabul edince, eve girdik."

Cebimde bir titreşim hissedince telefonuma bir mesaj geldiğini anladım. Cebimden çıkarıp, yargıç görmesin diye masanın altında tuttum. Mesaj Cisco'dandı.

Hemen konuşmamız gerek. Bir şey göstereceğim.

Hemen bir cevap yazdım; hızlı bir dijital iletişim yapıyorduk:

Mektubu teyit ettin mi?

Hayır, başka bir şey. Mektupla hâlâ ilgileniyorum.

O halde duruşmadan sonra. Bana mektubu sağla.

Telefonumu cebime sokup Freeman'ın doğrudan sorgulamasını izlemeye devam ettim. Söz konusu mektup önceki gün öğleden sonra posta kutuma bırakılmıştı. Kimden geldiği belli değildi, ama Cisco bunun geçerliliğini teyit edebilirse yeni bir silahım olacaktı. Güçlü bir silah.

"Onunla karşılaştığınız zaman Bayan Trammel'ın tavrı nasıldı?"

"Bana çok sakin göründü," dedi Kurlen. "Onunla neden konuşmak istediğimizi veya işlenen suçun ne olduğunu merak etmiş gibi görünmüyordu. Tamamen kayıtsız bir hali vardı."

"Ortağınız ve siz onunla nerede konuştunuz?"

"Bizi mutfağına götürdü ve oturmamızı istedi; orada bir masa vardı. Kahve ister miyiz diye sordu, ikimiz de hayır dedik."

"Ve akabinde ona soru sormaya mı başladınız?"

"Evet, önce bütün sabah evde miydi diye sorduk. Saat sekizde oğlunu Sherman Oaks'taki okuluna götürdükten sonra evde olduğunu söyledi. Eve dönerken herhangi bir yerde durdu mu diye sorduk; hayır dedi."

"Peki, bundan ne anlam çıkardınız?"

"Eh, birisi yalan söylüyordu. Saat dokuza gelirken onu banka yakınında gördüğünü söyleyen bir tanık vardı. Yani ya birisi yanılıyordu ya da birisi yalan söylüyordu."

"Bunun üzerine ne yaptınız?"

"İfade vermesi ve bazı fotoğraflara bakması için bizimle polis merkezine gelir mi diye sorduk. Kabul etti, biz de onu Van Nuys'a götürdük."

"Ona önce avukatı olmadan sizinle konuşmamasıyla ilgili anayasal hakkını hatırlattınız mı?"

"O anda değil. O aşamada zanlı değildi. Sadece adı yüzeye çıkmış olan muhtemel bir suçluydu. O sınırı geçene kadar ona haklarını okumamız gerektiğini düşünmüyordum. Henüz o noktaya yaklaşmamıştık. Sadece bize söylediklerileyle tanığın anlattıkları arasında bir farklılık vardı. Onu zanlı kabul edene kadar bu konuda daha çok bilgi edinmeliydik."

Freeman yine akıllı bir hamle yapmıştı. Ben yırtıp koparmadan önce delikleri yamamaya çalışıyordu. Çok sinir bozucuydu, ama bu konuda yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Daha sonra Kurlen'e soracağım ve Freeman'ın önceden tahmin edemeyeceği sorular hazırlamakla meşguldüm.

Freeman hünerli bir kılavuzlukla Kurlen'i Van Nuys'a ve müvekkilimle oturduğu sorgulama odasına yönlendirdi. Ona görüşmenin videosunu göstertti. Film tepe ekranlarında jüri üyelerine oynatıldı. Aronson bu sorgulamanın ekranda gösterilmesine itiraz etmiş, ama işe yaramamış, Yargıç Perry izin vermişti. Mahkûmiyet kararı çıktıktan sonra temyize gidebilirdik, ama başarma ihtimali çok azdı. Gidişatı şimdi değiştirmek zorundaydım. Bu olayı jüriye haksız bir işlem, müvekkilimin içine çekildiği bir tuzak olarak gösterecek bir yol bulmalıydım.

Video tepeden uzanan bir kamerayla çekilmişti ve bu sayede savunma hemen küçük bir puan aldı, çünkü Howard Kurlen oldukça iri bir adamdı, Lisa Trammel ise ufak tefekti. Kurlen masada Trammel'ın karşısında otururken onu ezecek gibi, köşeye sıkıştırmış, hatta zorbalık eder gibi görünüyordu. Bu güzeldi. Çapraz sorgulamamda uygulayacağım taktiğin bir parçasıydı.

Video kayıttaki ses netti ve kolayca işitilebiliyordu. Benim itirazıma rağmen hem jüriye hem de diğer kişilere okuyarak takip etmeleri için sorgulamanın metni de verilmişti. İtiraz etmiştim, çünkü jüri üyelerinin okumalarını değil, seyretmelerini istiyordum. Kocaman adamın minik kadına zorbalık edişini görsünler istiyordum. O takdirde bir sempati duyabilirlerdi, ama kelimelere bakmak herhangi bir duygu uyandırmayacaktı.

Kurlen sorgulamaya yumuşak adımlarla başlayıp, odada bulunanların adını söyledi ve Trammel'a orada kendi isteğiyle mi bulunduğunu sordu. Müvekkilim evet dedi, ama video kamerasının açısı ve ortamın tuhaflığı sözlerini yalanlar gibiydi. Sanki orada tutsak edilmiş gibi görünüyordu.

"Bize bugün neler yaptığınızı anlatmanızla başlayalım mı?" diye sordu Kurlen.

"Hangi saatten itibaren?" dedi Trammel.

"Uyandığınız andan itibaren diyelim."

Trammel her sabah erkenden yaptığı işleri, okula gidecek olan oğlunu uyandırıp onu oraya götürüşünü anlattı. Oğlan özel bir okula gidiyordu ve bu yolculuk trafiğe bağlı olarak yirmi ila kırk dakika arası sürebiliyordu. Oğlanı okula bıraktıktan sonra kahve almak için durduğunu, sonra da eve döndüğünü söyledi.

"Evdeyken bize hiçbir yerde durmadığınızı söylemiştiniz. Şimdi kahve için mi durdunuz?"

"Unuttum herhalde."

"Nerede durdunuz?"

"Ventura Bulvarı'nda Joe's Joe denen bir yer."

Tecrübeli bir sorgulamacı olan Kurlen avını şaşırtmak için aniden farklı bir yöne saptı.

"Bu sabah WestLand National Bank'ın yanından geçtiniz mi?"

"Hayır. Bu ne demek oluyor?"

"Yani, birisi sizi orada gördüğünü söylerse, yalan mı olur?"

"Evet, bunu kim söylemiş? Men emrini ihlal etmedim. Siz..."

"Mitchell Bondurant'ı tanıyor musunuz?"

"Tanımak mı? Hayır. Ama kim olduğunu biliyorum. Ama onu tanımıyorum."

"Onu bugün gördünüz mü?"

Trammel burada susuyordu ve davası için çok önemli bir andı. Video filminde neredeyse onun beynindeki çarkların dönmesi görülecek gibiydi. Doğruyu söylese mi, diye düşünüyordu. Jüriye bir göz attım. Herkes ekranlara kilitlenmişti.

"Evet, onu gördüm."

"Ama WestLand yakınına gitmediğinizi söylediniz."

"Gitmedim. Bakın, size kim beni bankada gördüğünü söyledi, bilmiyorum. Eğer o adam söylediyse, yalan söylemiş. Orada değildim. O adamı gördüm, ama kahveci dükkânında, bankada değil..."

"Bunu neden bu sabah evinizdeyken söylemediniz?"

"Neyi söylemedim? Bana sormadınız ki?"

"Bu sabahtan beri elbisenizi değiştirdiniz mi?"

"Ne?"

"Bu sabah eve döndükten sonra elbise değiştirdiniz mi?"

"Bakın, nedir bu böyle? Benden buraya gelip konuşmamı istediniz ve bir anda tuzağa mı düşürülüyorum? Men emrini ihlal etmedim. Ben..."

"Mitchell Bondurant'a saldırdınız mı?"

"Ne?"

Kurlen cevap vermedi. Trammel'ın ağzı bir karış açılırken onu seyretti. Jüriye baktım. Bütün gözler hâlâ ekranlardaydı. Onların da benim gördüğüm şeyi gördüklerini umuyordum. Müvekkilimin yüzündeki samimi şoku.

"Bu o... Mitchell Bondurant saldırıya mı uğradı? İyi mi?"

"Hayır; öldü. Ve bu aşamada size anayasal haklarınızı hatırlatmak istiyorum."

Kurlen müvekkilime haklarını okuyunca, Trammel hayatının en akıllı sözünü söyledi.

"Avukatımı istiyorum."

Video filmi Kurlen'in Trammel'ı cinayet suçlamasıyla tutuklayışıyla sona eriyordu. Freeman da Kurlen'in ifadesini burada bitirdi. Tanıkla işinin bittiğini söyleyerek beni şaşırttı ve yerine oturdu. Jüri önünde koz olarak kullanacağı, müvekkilimin evinde yapılan arama vardı. Ve çekiç. Ama göründüğü kadarıyla bunlar için Kurlen'i kullanmayacaktı.

Saat 11.45 olmuştu. Yargıç yemek molasını erkene aldı. Bu da bana Kurlen için yapacağım son hazırlıklar için bir saat on beş dakika sağlıyordu. Bir kez daha jüri önünde dans edecektik.

Yirmi Yedi

Kolumun altında iki kalın dosya ve elimde emektar not defterimle kürsüye gittim. Dosyaların çapraz sorgulamamda pek rolü yoktu, ama etkileyici göründüğünü umuyordum. Hiç acele etmeden malzemelerimi yerleştirdim. Kurlen'in merak içinde beklemesini istiyordum. Ona müvekkilime davrandığı gibi davranacaktım. Onu şaşırtıp, sağ gösterip sol vuracak, vurkaç taktiği uygulayacaktım.

Freeman uyanık davranmış, ifadeyi iki ortak arasında bölüştürmüştü. Sadece Kurlen'e saldırarak davama fazla bir şey kazandıramazdım. Şimdi onunla, çok daha sonraysa partneri Longstreth'le uğraşmak zorundaydım. Davanın akış koreografisi Freeman'ın en usta olduğu konulardan biriydi ve burada da hünerini döktürmüştü.

"Başlayacak mısınız, Bay Haller?" diye uyardı yargıç.

"Evet, sayın yargıç. Notlarımı düzenliyordum. Tünaydın, Dedektif Kurlen. Suç mahalline dönerek başlayabilir miyiz? Siz..."

"Nasıl isterseniz."

"Peki, teşekkür ederim. Lisa Trammel'ın peşine düşmeden önce siz ve ortağınız suç mahallinde ne kadar zaman geçirdiniz?"

"Buna peşine düşmek denemez. Biz..."

"Davalı o sırada zanlı olmadığı için mi?"

"Nedenlerden biri o."

"Sadece muhtemel suçlu olabilir; bu ifadeyi kullanıyorsunuz, değil mi?"

"Doğru."

"O halde, zanlı değil, ama muhtemel suçlu olabilecek bu kadını bulmak için ayrılmadan önce suç mahallinde ne kadar kaldınız?"

Kurlen notlarına baktı.

"Ortağımla birlikte suç mahalline saat 09.27'de geldik ve saat 10.39'da ayrılana kadar birimiz veya ikimiz oradaydık."

"Yani... bir saat on iki dakika. Henüz zanlı bile sayılmayan bir kadını almanız gerektiğine karar vermeden önce suç mahallinde sadece yetmiş iki dakika kaldınız. Doğru anlamış mıyım?"

"Bir bakış açısı da öyledir."

"Sizin bakış açınız nedir dedektif?"

"Her şeyden önce suç mahallinden ayrılmak önemli değildi, çünkü mahal cinayet masası koordinatörünün kontrolü ve yönetimi altındaydı. Laboratuvar teknisyenleri oradaydı. Bizim görevimiz suç mahalli değildi. Görevimiz bulguların bizi yönlendirdiği yere gitmekti ve o aşamada bu adres Lisa Trammel'dı. Onu görmeye giderken henüz zanlı değildi, ama sorgusu sırasında tutarsız ve çelişkili ifadeler vermeye başlayınca zanlı oldu."

"Van Nuys Şubesi'ndeki sorgulamayı kastediyorsunuz, değil mi?"

"Evet."

"Peki, o halde az önce sözünü ettiğiniz tutarsız ve çelişkili ifadeler neydi?"

"Evindeyken bize çocuğu bıraktıktan sonra hiçbir yerde durmadığını söylemişti. Karakoldaysa birden kahve aldığını

ve orada maktulü gördüğünü hatırladı. Banka yakınlarında olmadığını söyledi, ama onu yarım blok ötede görmüş olan bir tanık var. Bu da çok önemliydi."

Durgun zekâlı birisiyle konuşuyormuş gibi gülümseyip, başımı iki yana salladım.

"Dedektif, bizimle dalga mı geçiyorsunuz?"

Kurlen ilk kez sinirlenmiş gibi göründü. Tam istediğim şeydi. Eğer bu tavrı kibirlilik olarak algılanırsa, onu aşağıladığım zaman daha da iyi olacaktı.

"Hayır, dalga geçmiyorum," dedi Kurlen. "İşimi çok ciddiye alırım."

Yargıçtan Trammel sorgulaması filminin bir kısmını tekrar oynatmak için izin istedim. İzin verilince, gözümü alttaki zaman kodundan ayırmadan bandı hızla öne sardım. Tam Trammel'ın WestLand National yakınında olduğunu inkâr edişi sahnesi gelince, jürinin görmesi için yavaşlattım.

"Bu sabah WestLand National Bank yanından geçtiniz mi?"

"Hayır. Bu ne demek oluyor?"

"Yani, birisi sizi orada gördüğünü söylerse, yalan mı olur?"

"Evet, kim demiş bunu? Men emrini ihlal etmedim. Siz..."

"Mitchell Bondurant'ı tanıyor musunuz?"

"Onu tanıyor muyum? Hayır. Kim olduğunu biliyorum. Ama onu tanımıyorum."

"Onu bugün gördünüz mü?"

"Evet, gördüm."

"Ama WestLand yakınına gitmediğinizi söylemiştiniz."

"Gitmedim. Bakın, size kim beni bankada gördüğünü söyledi, bilmiyorum. Eğer o adam söylediyse, yalan söylemiş. Orada değildim. O adamı gördüm, ama kahveci dükkânında, bankada değil..."

"Bunu neden bu sabah evinizdeyken söylemediniz?"

"Neyi söylemedim? Bana sormadınız ki?"

Videoyu durdurup, Kurlen'e baktım.

"Dedektif, Lisa Trammel bu sorgulamanın neresinde kendisiyle çelişiyor?"

"Hemen o kısımda banka yakınına gitmediğini söylüyor, ama orada olduğunu söyleyen bir tanık var."

"O halde iki ayrı kişinin ifadesinde bir çelişki var, ama Lisa Trammel'ın kendi söylediklerinde öyle bir şey yok."

"Anlambilim ayrıntılarından söz ediyorsunuz."

"Lütfen, soruya cevap verin dedektif."

"Evet, doğru, iki ayrı ifade arasındaki çelişki."

Kurlen bu farkın önemli olduğunu düşünmemişti, ama jürinin önemseyeceğini umuyordum.

"Lisa Trammel cinayet günü banka yakınına gitmediğini söyledikten sonra kendisiyle hiç çelişkiye düşmedi, değil mi dedektif?"

"Bilemem. O andan beri neler söylemiş olabileceğini bilmiyorum."

Artık iyice saçmalamaya başlamıştı ki, bu işime geliyordu.

"Pekâlâ, o halde bildiğiniz kadarıyla, dedektif, size bankanın yakınına gitmediğini söylediği ilk ifadesine ters düştüğü oldu mu?"

"Hayır."

"Teşekkür ederim dedektif."

Yargıçtan video filminin başka bir kısmını tekrar oynatmak için izin istedim ve izni aldım. Filmi sorgulamanın başlarına getirip, orada dondurdum. Sonra yargıçtan bir ekranda video filmi varken, diğerine savcılığın suç mahalli fotoğraflarından birini koyabilir miyim diye izin istedim. Yargıç bunu da kabul etti.

Ekrana verdiğim suç mahalli fotoğrafı bütün suç mahallini içine alan geniş açılı bir resimdi. Bu tabloda Bondurant'ın otomo-

bili, cesedi, kapağı açık çantası ve yerde kahvesi dökülmüş kahve bardağı vardı.

"Dedektif, lütfen dikkatinizi savcılığın üç numaralı teşhir gereci olarak belgelenen suç mahalli fotoğrafına vermenizi rica ediyorum. Ön planda ne gördüğünüzü tasvir edebilir misiniz?"

"Çantayı mı, cesedi mi kastediyorsunuz?"

"Başka ne var dedektif?"

"İçi dökülmüş kahve bardağı ve daha sonra maktulün kafa derisinden olduğu anlaşılan bir doku parçasını gösteren delil imleci var. Ama fotoğrafta bunu görmek pek mümkün değil."

Kafa derisi dokusu sorumun cevabıyla ilgisiz diyerek bu ifadenin tutanaklara geçmemesini talep ettim. Kurlen'den fotoğrafta görebildiği şeyleri tasvir etmesini istemiştim, göremediklerini değil. Yargıç talebimi kabul etmedi ve Kurlen'in verdiği cevabın tutanaklarda kalmasına karar verdi. Omuz silkip, devam ettim.

"Dedektif, kahve bardağının kenarında ne yazılı olduğunu görebiliyor musunuz?"

"Evet, Joe's Joe yazıyor. Bankadan dört blok uzaktaki bir gurme kahveci dükkânıdır."

"Çok güzel, dedektif. Sizin gözleriniz benimkilerden daha iyi."

"Belki benim gözlerim gerçeği aradığı içindir."

Ellerimi iki yana açıp, insaf, der gibi yargıca baktım. Ben sözlü bir karşılık veremeden yargıç Kurlen'e çullandı.

"Dedektif!" diye gürledi Perry. "Böyle bir şey diyemezsiniz!"

"Özür dilerim sayın yargıç," dedi Kurlen gözlerini benden ayırmadan. "Bay Haller daima bir yolunu bulup en kötü yanımı yüzeye çıkarıyor."

"Bu mazeret değil. Bir daha böyle bir şey söylerseniz sizin için çok kötü olur."

"Bir daha olmayacak sayın yargıç. Söz veriyorum."

"Jüri tanığın bu ifadesini dikkate almayacaktır. Bay Haller, lütfen devam edin ve bizi tatsız durumdan çıkarın."

"Teşekkür ederim sayın yargıç. Elimden geleni yapacağım. Dedektif, Bayan Trammel'ı sorguya çekmek için ayrılmadan önce suç mahallinde geçirdiğiniz yetmiş iki dakika içinde bu kahve bardağının kime ait olduğunu belirlediniz mi?"

"Daha sonra kime ait olduğunu..."

"Hayır, hayır. Size *daha sonra* ne öğrendiğinizi sormuyorum dedektif. Suç mahallinde bulunduğunuz o yetmiş iki dakikayı soruyorum. O süre içinde, Lisa Trammel'ın evine gitmeden önce kimin kahve bardağı olduğunu biliyor muydunuz?"

"Hayır, henüz bunu belirlememiştik."

"Pekâlâ, o halde suç mahallinde o bardağı kimin yere düşürdüğünü bilmiyordunuz, değil mi?"

"İtiraz ediyorum, sorunun cevabı zaten verildi," dedi Freeman.

Yararsız bir itirazdı, ama benim ritmimi bozmak için bir şey yapmak zorundaydı.

"İtiraz reddedildi," dedi yargıç ben karşılık veremeden. "Soruyu cevaplayabilirsiniz dedektif. Suç mahallinde o bardağı kimin düşürdüğünü biliyor muydunuz?"

"O sırada bilmiyorduk."

Tekrar videoya dönüp, daha önceden işaretlediğim yeri oynattım. Sorgulamanın ilk bölümlerinde Trammel cinayet sabahı yaptığı günlük işlerini anlatıyordu.

"Oğlumu okula bıraktıktan sonra Ventura Bulvarı'ndan ilerleyip kahve almak için durdum. Daha sonra da eve gittim."

"Kahve almak için nerede durdunuz?"

"Joe's Joe denen bir yerde. Ventura'nın Van Nuys Bulvarı'yla kesiştiği yerde."

"Büyük bardak mı küçük bardak mı aldığınızı hatırlıyor musunuz?"

"Büyük bardak. Çok kahve içerim."

Videoyu durdurdum.

"Şimdi bana söyleyin dedektif. Neden ona kahve bardağının büyüklüğünü sordunuz?"

"Ağ büyük atılır. Olabildiğince ayrıntı öğrenmeye çalışırsınız."

"Cinayet mahallinde bulunan kahve bardağının Lisa Trammel'a ait olabileceğini düşündüğünüz için değil mi?"

"O aşamada bu da bir ihtimaldi."

"Bunu da Lisa Trammel'ın yaptığı itiraflardan biri olarak mı gördünüz?"

"Sorgulamanın o kısmında bunun önemli olduğunu düşündüm. İtiraf olarak kabul etmedim."

"Ama sorgulamanın ileri safhalarında size maktulü kahveci dükkânında gördüğünü söyledi, değil mi?"

"Doğru."

"Peki, bu sizin suç mahallinde bulunan kahve bardağı hakkındaki fikrinizi değiştirdi mi?"

"Üstünde düşünülmesi gereken ilave bir bilgiydi. Henüz soruşturmanın başlarındaydık. Maktulün o kahveci dükkânında bulunduğuna dair bağımsız bir bilgimiz yoktu. Elimizde tek bir kişinin ifadesi vardı ve daha önce konuştuğumuz bir tanığın ifadesiyle çelişiyordu. Yani, Lisa Trammel bize Mitchell Bondurant'ı kahveci dükkânında gördüğünü söylemişti, ama bunu söylemesi, bir olgu sayılamazdı. Hâlâ bunu teyit etmemiz gerekiyordu. Daha sonra teyit ettik."

"Ama sorgulamanın başında tutarsızlık olarak gördüğünüz şeyin daha sonra olgularla tamamen tutarlı olduğu ortaya çıkmadı mı?"

"Sadece bu defalık öyle oldu."

Kurlen bir adım bile gerilemiyordu. Onu uçurumdan aşağıya yuvarlamaya çalıştığımın farkındaydı. Yuvarlanmamak için direnecekti.

"O halde, dedektif, her şey yapıldıktan ve söylendikten sonra Lisa Trammel'ın sorgulamasındaki tutarsız olan tek şeyin, onun banka yakınında bulunmadığını söylemesi ve sizin tanığınızın onu orada gördüğünü iddia etmesi olmuyor mu?"

"Geriye bakıp, bunu söylemek kolay. Ama o tek tutarsızlık önemliydi ve hâlâ da önemli. Güvenilir bir tanık onun cinayet saatinde cinayet mahalli yakınında olduğunu görmüş. Bu gerçek ilk günden beri değişmedi."

"Güvenilir bir tanık. Yapılan kısa bir görüşme sonucunda Margo Schafer güvenilir bir tanık mı kabul ediliyor?"

Sesime yeterli dozda öfke ve şaşkınlık katmıştım. Freeman itiraz edip, istediğim cevapları alamadığım için tanığı taciz ettiğimi öne sürdü. Yargıç itirazı reddetti, ama Freeman jüriye iyi bir mesaj vermiş oluyordu: istediğim cevapları alamadığım düşüncesi. Oysa aslında alıyordum.

"Margo Schafer'la yapılan ilk görüşme kısa oldu," dedi Kurlen. "Fakat daha sonra çeşitli soruşturmacılar tarafından birkaç kez daha sorguya çekildi. O gün yapmış olduğu gözlem en küçük bir şekilde değişmedi. Gördüğünü söylediği şeyi gerçekten gördüğüne inanıyorum."

"Aferin size dedektif," dedim. "Şimdi o kahve bardağına dönelim. Suç mahallinde yere düşürülüp içindekilerin dökülmüş olduğu kahve bardağının kime ait olduğu bilgisine ulaştığınız bir an oldu mu?"

"Evet. Maktulün cebinde o sabah saat 08.21'de satın alınmış büyük bardak kahvenin makbuzunu bulduk. Bunun üzerine suç mahallindeki bardağın ona ait olduğunu düşündük. Daha sonra

parmak izi analizi de bunu doğruladı. Maktul elinde bu bardakla arabasından inmişti, arkadan saldırıya uğrayınca, elinden düşürmüştü."

Jüri istediğim cevapları aldığımı anlasın diye başımı salladım.

"Bu makbuz maktulün cebinde bulunduğunda saat kaçtı?"

Kurlen notlarına baktı, ama bir cevap bulamadı.

"Emin değilim, çünkü makbuz maktulün ceplerini arayıp, üstündeki eşyaları emniyete almaktan sorumlu adli tıp soruşturmacısı tarafından bulunmuştu. Bu işlem ceset adli tabipliğe nakledilmeden önce yapılmış olmalı."

"Ama bu siz ve ortağınız Lisa Trammel'ın peşine düştükten epey sonra olmalı, değil mi?"

"Lisa Trammel'ın peşine düşmedik, ama makbuzun bulunması Trammel'la konuşmaya gitmemizden sonra gerçekleşti."

"Adli tıp soruşturmacısı size telefon edip makbuzdan bahsetti mi?"

"Hayır."

"Bu makbuzun bulunduğunu Lisa Trammel'ı cinayetten tutuklamanızdan önce mi, sonra mı öğrendiniz?"

"Sonra. Ama suçlamayı destekleyen başka deliller..."

"Teşekkür ederim dedektif. Lütfen sadece sorduğum soruya cevap verin."

"Gerçekleri söylemekten kaçınmam."

"Güzel. Zaten bunun için burada bulunuyoruz. Şimdi, Lisa Trammel'ı daha sonra tutarlı ve hiç de çelişkili olmadığı anlaşılan ifadelerini tutarsız ve çelişkili bulduğunuz için tutuklamış olduğunuzu kabul ediyor musunuz?"

Kurlen ezberlediği cevabı verdi.

"Onu cinayet saatinde suç mahalli yakınında gören bir tanığımız vardı."

"Ve elinizdeki tek şey de buydu, değil mi?"

"Onu cinayetle ilişkilendiren başka deliller de vardı. Çekici ve..."

"Tutukladığınız zamandan söz ediyorum!" diye haykırdım. "Lütfen, size sorduğum soruya cevap verin dedektif!"

"Hey!" diye çıkıştı yargıç. "Duruşma salonumda sesini sadece bir kişi yükseltebilir, Bay Haller ve o kişi de siz değilsiniz."

"Özür dilerim sayın yargıç. Lütfen, tanığı kendisine sorulan sorulara cevap vermesi için uyarın, sorulmayan şeylere değil."

"Tanık uyarıldı kabul edin. Lütfen, devam edin Bay Haller."

Öfkemin geçmesi için bir süre durdum ve gözlerimle jüri üyelerini taradım. Beni anlayışla karşılayan bir tepki görmeyi umuyordum, ama öyle bir şey yoktu. Gözlerini benden kaçıran Furlong'da bile yoktu. Tekrar Kurlen'e döndüm.

"Az önce çekiç dediniz. Davalının çekici. Bu tutuklama sırasında elinizde olmayan bir delildi, değil mi?"

"Doğru."

"Tutuklamayı yaptıktan sonra bel bağladığınız ifade tutarsızlıklarının aslında öyle olmadığını anlayınca vaka teorinize uyacak deliller aramaya başladınız, değil mi?"

"Hiç de değil. Tanığımız vardı, ama hâlâ bütün ihtimalleri hesaba katıyorduk. Gözümüzü kapatmamıştık. Davalı hakkındaki suçlamayı geri almayı çok isterdim. Ama soruşturma devam ediyordu ve toplamaya başladığımız deliller onun lehine çıkmıyordu."

"Sadece o değil, bir de sebep olduğunu düşünüyordunuz, değil mi?"

"Maktul davalının evine haciz işlemi başlatmıştı. Bu bana bayağı kuvvetli bir sebep gibi göründü."

"Ama hacizle ilgili ayrıntılardan haberiniz yoktu, sadece böyle bir işlemin sürdüğünü biliyordunuz, değil mi?"

"Evet, ayrıca bir de onun hakkında çıkarılmış bir men emri vardı."

"Yani sizce bu men emri bile Mitchell Bondurant'ı öldürmek için bir sebep olabilir miydi?"

"Hayır, öyle demedim ve onu kastetmedim. Sadece tablonun bütününde bu da bir parçaydı."

"O aşamada bu tablonun bütünü sizin acele bir yargılama yapmanıza yol açtı, değil mi dedektif?"

Freeman hemen zıplayıp itiraz etti; yargıç bu defa itirazı kabul etti. Sorun değildi. Kurlen'in vereceği cevap beni ilgilendirmiyordu. Beni ilgilendiren tek şey o soruyu jüri üyelerinin akıllarına sokmaktı.

Arka duvardaki saate baktım; üç buçuktu. Yargıca çapraz sorgulamamda farklı bir yöne gireceğimi ve bir ara vermesi için uygun bir zaman olabileceğini söyledim. Yargıç bu önerimi kabul edip, jüriyi on beş dakikalığına dinlenmeye gönderdi.

Savunma masama oturduğum anda müvekkilim uzanıp kolumu sıktı.

"Çok iyi gidiyorsun!" diye fısıldadı.

"Göreceğiz. Daha çok yolumuz var."

Lisa iskemlesini geri çekip, ayağa kalktı.

"Kahve içmeye gidecek misin?" diye sordu.

"Hayır, telefon etmem gerek. Sen git. Unutma, medyayla konuşmak yok. Kimseyle konuşma."

"Biliyorum Mickey. Çeneni tutmazsan altını da tutamazsın."

"Doğru."

Lisa salondan çıkarken arkasından baktım. Her zamanki arkadaşı Herb Dahl ortalıkta görünmüyordu.

Telefonumu çıkarıp Cisco'nun cep numarasını aradım. Hemen cevap verdi.

"Zamanın kısıtlı Cisco. O mektuba ihtiyacım var."

"O iş tamam."
"Ne demek yani, teyit edildi mi?"
"Tamamen geçerli."
"Dua et, telefonda konuşuyoruz."
"Neden patron?"
"Yoksa bunun için seni öldürebilirdim."
"Buna gerek kalmayacak."

Yirmi Sekiz

Molanın son birkaç dakikasını Kurlen'e uygulayacağım çapraz sorgulamanın ikinci bölümü için hazırlanarak geçirdim. Cisco'dan gelen haber duruşmayı temelinden sarsacaktı. Bu yeni bilgiyle Kurlen'e yapacaklarım duruşmanın kalan kısmını çok etkileyecekti. Çok geçmeden herkes duruşma salonuna döndü ve ben de sorgulama için hazırlanmış halde kürsüye gittim.

"Dedektif Kurlen, ekranda gördüğünüz suç mahalli fotoğrafına dönelim. Maktulün cesedi yanında kapağı açık olarak bulunan çantanın kime ait olduğunu belirlemiş miydiniz?"

"Evet, içinde maktule ait nesneler vardı ve kilit plakası üstüne adının baş harfleri kazınmıştı. Çanta ona aitti."

"Peki, suç mahalline gelip de cesedin yanında kapağı açık çantayı gördüğünüz zaman ilk izlenimiz ne oldu?"

"Hiçbir izlenimim olmadı. Her şeye açık fikirli bakmaya çalışırım, özellikle de bir vakanın en başındayken."

"Çantanın açık olması cinayet sebebinin soygun olabileceğini aklınıza getirdi mi?"

"Evet, birçok ihtimal arasında o da vardı."

"Burada ölmüş bir bankacı ve yanında kapağı açık bir çanta var, acaba katil neyin peşindeydi, diye düşündünüz mü?"

"Bunun da muhtemel bir senaryo olabileceğini düşünmek zorundaydım. Ama dediğim gibi..."

"Teşekkür ederim dedektif."

Freeman itiraz edip, tanığın cevabını tamamlamasına izin vermediğimi iddia etti. Yargıç bunu kabul edip, Kurlen'in cevabını tamamlamasını istedi.

"Söylemek istediğim şey, bunun bir soygun olma ihtimali sadece senaryolardan biriydi. Çantayı açık bırakmak, bu eylemin aslında soygun amaçlı olmadığı halde, o süsü vermek için olabilirdi."

Tempomu hiç düşürmeden devam ettim.

"Çantanın içinden nelerin alınmış olduğunu belirlediniz mi?"

"O zaman da şimdi de bildiğimiz kadarıyla içinden hiçbir şey alınmamış. Ama çantada neler olabileceğini gösteren bir envanter yoktu. Eksik bir şey bulabilir mi diye Bay Bondurant'ın sekreterinden dosyalarına ve iş ürünlerine bakmasını rica ettik. Eksik bir şey bulamadı."

"O halde, neden açık bırakıldığı hakkında herhangi bir açıklamanız var mı?"

"Daha önce de söylediğim gibi, yanlış yönlendirme amacıyla açık bırakılmış olabilirdi. Ama saldırı anında beton zemine düşünce kendiliğinden açılmış olma ihtimalini de düşünüyoruz."

Hayret belirten ifademi takındım.

"Peki, bu sonuca nasıl vardınız efendim?"

"Çantanın hatalı bir kilit mekanizması vardı. Herhangi bir sarsıntıyla kilidin dili çıkabiliyordu. Çantayla deney yaptık ve bir metre veya daha yüksek bir yerden bırakıldığı takdirde üç kerede bir kilidin açıldığını gördük."

Başımı sallayıp, daha önce delil sunumunda bize verilen soruşturma raporlarında okuduğum halde, bu bilgiyi yeni edinmiş gibi rol yaptım.

"O halde, Bay Bondurant elinden düşürdüğü zaman çantanın kendiliğinden açılmış olması için üçte bir ihtimal vardı, diyorsunuz."

"Doğru."

"Ve siz bunu kuvvetli bir ihtimal olarak görüyorsunuz, değil mi?"

"Çok kuvvetli bir ihtimal."

"Ve tabii, çantanın bu şekilde açılmış olmama ihtimali daha kuvvetli, değil mi?"

"Öyle de düşünebilirsiniz."

"Çantayı birinin açmış olma ihtimali daha kuvvetlidir, öyle değil mi?"

"Evet, öyle de düşünebilirsiniz. Ama içinde eksik bir şey çıkmayınca, yanlış yönlendirme amacı dışında birinin o çantayı açması için belirgin bir neden olmadığına karar verdik. Teorimiz, çantanın yere düşünce kendiliğinden açılması üzerineydi."

"Suç mahalli fotoğrafında çantanın içinden hiçbir şeyin beton zemine düşmemiş olduğu dikkatinizi çekti mi dedektif?"

"Evet."

"Çantanın içinde bulunan şeylerin listesi yanınızdaysa, bize okur musunuz?"

Kurlen hiç acele etmeden listeyi çıkardı ve jüriye okudu. Çantanın içinde altı dosya, beş dolmakalem, bir hesap makinesi, bir iPad, bir adres defteri ve iki adet boş defter vardı.

"Kendiliğinden açılma ihtimalini öğrenmek için çantayı yere düşürme deneylerinizi yaparken içinde aynı şeyler mi vardı?"

"Benzer şeyler vardı."

"Ve çantanın kendiliğinden açıldığı zamanlarda kaç defasında içindekiler çanta içinde kaldı?"

"Her defasında değil, ama çoğunda içinde kaldı. Kesinlikle bu mümkün olabilirdi."

"Bu bilimsel deneyinizin bilimsel sonucu neydi dedektif?"

"Deney laboratuvarda yapıldı. Benim deneyim değildi."

Bir dolmakalemle ve gösterişli bilek hareketleriyle not defterimde birkaç onay imi çektikten sonra çapraz sorgulamamın en önemli alanına girdim.

"Dedektif," dedim. "Bugün daha önce bize WestLand National'dan bir tehdit değerlendirme dosyası aldığınızı ve bunun içinde davalı hakkında bilgiler bulunduğunu söylemiştiniz. Dosyadaki diğer isimleri hiç kontrol ettiniz mi?"

"Dosyayı birkaç kez gözden geçirdik ve sınırlı bir araştırma yaptık. Ama davalı aleyhine deliller çıktıkça diğer isimler önemsiz kaldı."

"Zaten elinizde bir zanlı varken hayalet avına çıkacak değildiniz, öyle değil mi?"

"Ben öyle ifade etmezdim. Soruşturmamız ayrıntılı ve kapsamlıydı."

"Bu ayrıntılı ve kapsamlı soruşturmanızın herhangi bir aşamasında Lisa Trammel'ı zanlı olarak görmeyip, başka ipuçlarını araştırdınız mı?"

"Elbette. Görev bunu gerektirir."

"Bay Bondurant'ın iş ürününü inceleyip, Lisa Trammel'la ilgili olmayan herhangi bir ipucu aradınız mı?"

"Evet."

"Bu davada maktule yöneltilen tehditleri soruşturduğunuzu söylemiştiniz. Maktulün başka kimselere yöneltmiş olabileceği herhangi bir tehdit var mı diye soruşturdunuz mu?"

"Maktulün başka kimseleri tehdit etmesi mi? Hatırladığım kadarıyla, hayır."

Savunmanın iki numaralı teşhir belgesini tanığa vermek için yargıçtan izin istedim. Sonra bunun kopyalarını savcılığa ve jüriye verdim. Freeman itiraz etti, ama bu sadece göstermelikti. Bondurant'ın Louis Opparizio'ya gönderdiği şikâyet mektubu duruşma öncesi görüşmelerinde zaten kabul edilmişti. Perry savcılığın çekici ve DNA'yı kullanmasına izin verdiği için durumu eşitlemek amacıyla bunu da kabul etmişti. Freeman'ın itirazını reddedip bana devam etmemi söyledi.

"Dedektif Kurlen, elinizdeki mektup maktul Mitchell Bondurant tarafından WestLand National'ın sözleşmeli taşeron şirketi ALOFT'un başkanı Louis Opparizio'ya taahhütlü olarak gönderilmişti. Lütfen, bu mektubu jüriye okur musunuz?"

Kurlen eline tutuşturduğum sayfayı okumadan önce uzun bir süre baktı.

"Sevgili Louis, ekte WestLand'in haciz davalarından birindeki konut sahibinin avukatı olan Michael Haller'ın bize gönderdiği mektubu bulacaksın. Kadının adı Lisa Trammel, kredi kayıt numarası 0409719. İpotek Jeffrey ve Lisa Trammel adına konmuş. Mektubunda Bay Haller bu dosyanın hileli davranışlarla dolu olduğunu iddia ediyor. Dikkat edersen, örnek verdiği her vaka ALOFT tarafından yapılan uygulamalar. Bildiğin ve daha önce de üzerinde konuştuğumuz gibi, buna benzer başka şikâyetler de olmuştu. Eğer doğruysa, ALOFT'a yönelik bu yeni iddialar WestLand'i çok zor duruma düşürecek, özellikle de devletin son günlerde mortgage işlerini büyüteç altına almasıyla son derece kırılgan bir halde bırakacaktır. Bu konuyla ilgili bir çeşit düzenleme ve uzlaşma sağlayamazsak, yönetim kuruluna WestLand'in şirketinizle olan sözleşmesini feshetmesini ve sürmekte olan işlerin de derhal bitirilmesini tavsiye edeceğim. Bu durum ayrıca

bankanın konuyla ilgili yetkililere bir KAR vermesini de gerektirecek. Bu sorunu daha ayrıntılı görüşebilmemiz için lütfen, en kısa zamanda beni ara.'"

Kurlen sanki onunla işi bitmiş gibi mektubu bana uzattı. Bunu görmezlikten geldim.

"Teşekkür ederim dedektif. Mektupta bir KAR verilmesinden söz ediliyor. Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz?"

"Kuşkulu Aktivite Raporu. Böyle bir aktiviteden haberdar olurlarsa her bankanın böyle bir rapor düzenleyip Federal Ticaret Komisyonu'na vermesi lazımdır."

"Elinizdeki mektubu daha önce hiç görmüş müydünüz dedektif?"

"Evet, gördüm."

"Ne zaman?"

"Maktulün iş ürününü incelerken. O zaman dikkatimi çekmişti."

"Bunun hangi tarihte olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Kesin bir tarih veremem. Sanırım, soruşturmanın ikinci haftasında bu mektubun varlığından haberdar oldum."

"Yani bu, Lisa Trammel cinayet suçlamasıyla tutuklandıktan iki hafta sonra oluyor. Bu mektubun varlığından haberdar olmanız üzerine biraz soruşturdunuz mu, örneğin, Louis Opparizio'yla hiç konuştunuz mu?"

"Bir ara bir soruşturma yaptım ve Bay Opparizio'nun cinayet saatinde başka bir yerde olduğunu kanıtlayabildiğini öğrendim."

"Peki, Opparizio için çalışan kişiler? Onların da başka yerlerde olduğunu söyleyen tanıkları var mıydı?"

"Bilmiyorum."

"Bilmiyor musunuz?"

"Evet. Bunun üzerinde fazla durmadım, çünkü bana sadece bir iş anlaşmazlığı gibi geldi, bir cinayet sebebi gibi değil. Bu mektubu tehdit olarak görmüyorum."

"Günümüzün anında haberleşme imkânları varken maktulün e-posta, telefon mesajı veya faks yerine taahhütlü mektup göndermeyi seçmiş olması size sıra dışı gelmedi mi?"

"Hayır. Taahhütlü gönderilmiş başka mektuplar da vardı. Herhalde kayıtlara geçmesi için uygulanan bir iş tarzıydı."

Başımı salladım. Haklıydı.

"Bay Bondurant'ın Louis Opparizio veya şirketiyle ilgili olarak bir kuşkulu aktivite raporu yazıp yazmadığını biliyor musunuz?"

"Federal Ticaret Komisyonu'na sordum. Böyle bir rapor yazmamış."

"Louis Opparizio veya şirketi hakkında herhangi bir soruşturma yürütülüyor mu diye herhangi başka bir devlet kuruluşuna başvurdunuz mu?"

"Elimden geldiği kadar araştırdım. Hiçbir şey yoktu."

"Elinizden geldiği kadar... yani, sizce bu iş çıkmaza girmişti, öyle mi?"

"Evet."

"FTK'ye sordunuz ve bir adamın tanığı var mı diye araştırdınız, ama sonra bunun peşini bıraktınız. Zaten elinizde bir zanlı vardı, aleyhindeki iddialar sizin için yeterliydi ve onu suçlamak çok kolaydı, değil mi?"

"Bir cinayet davası hiçbir zaman kolay değildir. Çok kapsamlı soruşturma gerektirir. Her taşın altına bakmak lazımdır."

"Peki, Gizli Servis? Bu taşın altına baktınız mı?"

"Gizli Servis mi? Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Soruşturma sırasında ABD Gizli Servisi'yle hiç etkileşiminiz oldu mu?"

"Hayır."

"Peki, ya Adalet Bakanlığı Los Angeles Bürosu'yla?"

"Olmadı. Ama bu vakada görevli partnerim veya diğer meslektaşlarım adına bir şey söyleyemem."

İyi bir cevaptı, ama yeterli değildi. Gözümün ucuyla bakınca Freeman'ın soru tarzıma itiraz etmek üzere iskemlesinin ucunda oturduğunu fark ettim.

"Dedektif Kurlen, bir federal hedef mektubu nedir, bilir misiniz?"

Kurlen cevap vermeden Freeman ayağa fırladı. İtiraz edip, kürsüde özel görüşme istedi.

"Sanırım, bunun için ofisime geçmemiz gerekecek," dedi yargıç. "Avukat ve savcıyla görüşmem bitene kadar jürinin ve mahkeme personelinin yerlerinde kalmalarını istiyorum. Bay Haller, Bayan Freeman, gidelim."

Dosyalarımdan birinden ucunda ekli zarfı olan bir belge çıkardım ve Freeman'ın ardından yargıcın ofisine yürüdüm. Davayı müvekkilimin lehine çevireceğime veya mahkemeye saygısızlıktan gözaltına alınacağıma kesin gözüyle bakıyordum.

Yirmi Dokuz

Yargıç Perry bu durumdan hiç memnun değildi. Masasının arkasına geçip, oturmaya bile gerek görmedi. Odasına girer girmez kollarını göğsünde kavuşturup, bana döndü. Zabıt kâtibi oturup, steno makinesini yerleştirene kadar öfkeli gözlerle bana baktı.

"Pekâlâ Bay Haller, Bayan Freeman itiraz ediyor, çünkü sanırım Gizli Servis, Adalet Bakanlığı, hedef mektubu gibi şeyleri ilk defa işitiyor ve bütün bunların bu davayla ne ilgisi olduğunu anlamıyor. Ben de itiraz ediyorum, çünkü federal hükümetin adının geçtiğini ilk kez duyuyorum ve jüri önünde sizin rasgele olta atmanıza izin vermeyeceğim. Şimdi, eğer elinizde bir şey varsa şu anda bunun delillerle sunulmasını ve Bayan Freeman'ın neden bundan habersiz olduğunu bilmek istiyorum."

"Teşekkür ederim sayın yargıç," dedi Freeman elleri kalçasında öfke saçarken.

Durumun yarattığı gerginliği azaltmak için hiçbir şey olmamış gibi bir ifadeyle yanlarından ayrılıp pencereye doğru yürüdüm. Santa Monica Dağları'na ve tepelerine serpiştirilmiş evlere baktım. İlk depremde kibrit kutuları gibi devrilmeye adaydılar. Tepe kenarına asılıp kalmanın ne demek olduğunu bilirdim.

"Sayın yargıç, ofisime kimin gönderdiği bilinmeyen bir posta geldi; içinde Louis Opparizio ve ALOFT'a yönelik bir federal hedef mektubu vardı. Ona ve şirketine, müşterisi olan bankalar adına yürüttüğü hileli haciz işlemlerini hedef alan bir soruşturma yapılacağı bildiriliyordu."

Belgeyi ve zarfı onlara doğru uzattım.

"Mektup burada. Cinayetten iki hafta, Bondurant'ın Opparizio'ya gönderdiği şikâyet mektubundan sadece sekiz gün önce yazılmış."

"Bu sözde anonim zarfı ne zaman aldın?" diye sordu Freeman kuşku taşan bir sesle.

"Dün posta kutuma bırakılmış ve dün geceye kadar zarf açılmamıştı. Eğer savcı bana inanmıyorsa, ofis yöneticimi buraya çağırırım ve ona istediğiniz şeyi sorabilirsiniz. Posta kutusunu o açmıştı."

"Şuna bir bakayım," dedi yargıç.

Mektupla zarfı yargıca verdim. Freeman da mektuba bakabilmek için onun yanına sokuldu. Metin kısaydı; yargıç hemen okudu ve Freeman'a, bitirdi mi diye sormadan bana geri verdi.

"Bunu bu sabah ortaya çıkarmalıydınız," dedi yargıç. "Hiç değilse bir kopyasını savcılığa verir ve bunu duruşmada kullanacağınızı bildirirdiniz."

"Sayın yargıç, öyle yapardım, ama gördüğünüz gibi bu bir fotokopi ve postayla gelmiş. Daha önce de kumpasa getirildim. Herhalde hepimiz getirilmişizdir. Ortaya sürmeden önce belgenin yasal olduğunu teyit ettirmem lazımdı. Bir saat öncesine, öğlen molası sırasına kadar teyit edilmemişti."

"Kim teyit etti?" diye sordu Freeman yargıçtan önce.

"Tam ayrıntıları bilmiyorum. Soruşturmacım sadece mektubun yasal olduğunun federal memurlar tarafından doğrulandığını bildirdi. Daha fazla ayrıntı isterseniz, soruşturmacımı da buraya çağırabilirim."

"Buna gerek kalmayacak, çünkü eminim, Bayan Freeman kendi araştırmasını yapacaktır. Ama bunu çapraz sorgulama sırasında ortaya getirmeniz hiç doğru olmadı Bay Haller. Bana ve mahkemeye postayla aldığınız bir mektubu araştırmakta olduğunuzu ve bunu mahkemede sunmayı düşündüğünüzü bu sabah bildirmeniz gerekirdi. Mahkemeyi de savcılık makamını da gafil avladınız."

"Özür dilerim sayın yargıç. Niyetim bunu doğru bir şekilde sunmaktı. Sanırım bu öğrenilerek kazanılmış bir davranış oluyor; ne de olsa savcılık şu ana kadar en az iki defa beni sürpriz delillerle, zamanlamayla ilgili sorularla ve delil güvenlik zinciriyle gafil avlamıştı."

Perry bana sert bir bakış attı, ama ne demek istediğimi anladığını biliyordum. Nihayetinde onun adil bir yargıç olduğuna ve adil davranacağına inanıyordum. Mektubun yasal ve savunmanın davası için hayati olduğunun farkındaydı. Adil olmak, bunu kullanmama izin vermek demekti. Freeman da benim gibi düşünmüş olacak, yargıcın dikkatini saptırmaya çalıştı.

"Sayın yargıç, saat dördü çeyrek geçiyor. Savcılığın bu yeni malzemeyi sindirip, yarın sabaha kadar yeterince hazırlanabilmesi için duruşmanın tatil edilmesini rica ediyorum."

Perry başını iki yana salladı.

"Mahkeme zamanını kaybetmekten hiç hoşlanmam," dedi.

"Ben de hoşlanmam sayın yargıç," diye karşılık verdi Freeman. "Ama sizin de söylediğiniz gibi, burada gafil avlanmış durumdayım. Savunma tarafının bu bilgiyi bu sabah sunması gerekirdi. Savcılığın hazırlanabilmesi ve mektubun yasallığını soruşturabilmesi için bize zaman tanımadan savunmanın bunu kullanmasına izin veremezsiniz. Sizden sadece kırk beş dakikalık zaman kaybı istiyorum sayın yargıç. Herhalde savcılık makamının bunu istemeye hakkı vardır."

Yargıç buna karşılık olarak ne diyeceğim diye bana baktı. Ellerimi iki yana açtım.

"Benim için fark etmez sayın yargıç. Bayan Freeman istediği kadar zaman kullansın, ama bu Opparizio'nun WestLand hesabına yürüttüğü işler nedeniyle federal soruşturma altında olduğu gerçeğini değiştirmez. Bu da bu davadaki maktulün onun aleyhine potansiyel bir tanık olduğunu gösteriyor. Daha önce sunduğumuz şikâyet mektubunda bu açıkça ortaya çıkıyor. Polisler de savcılık da davanın bu yönünü gözden kaçırmışlar. Şimdi de Bayan Freeman beni suçlamaya kalkıyor ve..."

"Tamam Bay Haller, burada jüri önünde değiliz," dedi Perry. "Ne demek istediğinizi anlıyorum. Bugün erken tatil edeceğim, ama yarın sabah saat tam dokuzda başlayacağız ve başka bir gecikme olmaması için iki tarafın da hazır gelmesini istiyorum."

"Teşekkür ederim sayın yargıç," dedi Freeman.

"Şimdi salona dönelim," diye karşılık verdi Perry.

Hep birlikte salona döndük.

Mahkeme binasından çıkarken müvekkilim koluma asılıyordu. Federal soruşturma hakkında başka ne gibi ayrıntılar olduğunu öğrenmek istiyordu. Herb Dahl tıpkı bir uçurtmanın kuyruğu gibi, peşimize takılmıştı. İkisine birden dert anlatmaktan sıkılmıştım.

"Bak, bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum Lisa. Yargıcın bugün duruşmayı erken tatil etme nedenlerinden biri de buydu. Savunma da, savcılık da bununla ilgili bir çalışma yapabilsin diye. Artık biraz geri dur ve bırak bu işi ben ve personelim halledelim."

"Ama bu o olabilir, değil mi Mickey?"

" 'O' demekle ne demek istiyorsun?"

"Benim olmadığımı gösteren, suçsuzluğumu kanıtlayacak olan delil!"

Durup, ona döndüm. Bunu doğruladığımı gösteren bir ifade görmek için yüzüme bakıyordu. Onun bu çaresizliği ilk kez belki gerçekten de Bondurant cinayeti onun üstüne yıkılmış olabilir,diye düşünmeme yol açtı.

Ama masumiyete inanmak bana göre bir şey değildi.

"Bak Lisa, bunun jüriye sebep ve fırsat dahil, kuvvetli bir alternatif ihtimal olduğunu göstereceğini umuyorum. Ama senin sakin olman ve bunun hiçbir şeyin delili kabul edilmeyebileceğini de anlaman lazım. Yarın savcının bunu jüriden uzak tutmak için karşı fikirlerle geleceğini tahmin ediyorum. Hem bu hamlelerini savuşturmak hem de bu mektup olmadan devam edebilmek için hazırlıklı olmamız gerekiyor. Yani, yapacak çok işim..."

"Bunu yapamazlar! Bu bir delildir!"

"Lisa, istedikleri her şeye karşı fikir yürütebilirler. Kararı da yargıç verir. İyi tarafı, yargıcın bize borçlu olması. Aslında iki tane borcu var; gökten zembille inen o çekiç ve DNA. Bu nedenle onun doğrusunu yaparak mektubu kullanmamıza izin vereceğini umuyorum. Bu nedenle şimdi beni bırak da gideyim. Hemen ofise dönüp, bu konuda çalışmam lazım."

Lisa uzanıp kravatımı ve ceketimin yakasını düzeltti.

"Pekâlâ, anlıyorum. Ne yapman gerekiyorsa yap, ama bu gece beni ara, tamam mı? Günün sonunda ne durumda olduğumuzu bilmek istiyorum."

"Zaman bulabilirsem, Lisa. Eğer çok yorgun değilsem, seni ararım."

Onun omzu üstünden iki adım gerisindeki Dahl'a baktım. Aslında o anda bu adama ihtiyacım vardı.

"Herb, ona göz kulak ol. Onu eve götür ki, ben de çalışabileyim."

"Endişen olmasın," dedi Herb Dahl.

Evet, endişem olmasın. Önümde endişe duyduğum bir dava vardı ve az önce müvekkilimi bu adamla eve gönderdiğim için

endişeliydim. Dahl sadece yatırımını mı koruyordu, yoksa... Onların birlikte caddeyi geçip karşı taraftaki otoparka gidişlerini seyrettim. Ben de kütüphanenin önünden geçip, ofisime doğru yürüdüm. Aslında kucağıma düşen bu ihtimaller beni Lisa'dan daha çok heyecanlandırmıştı. Sadece belli etmiyordum. Rakibiniz son hamlesini yapana kadar elinizi göstermemeniz gerekir.

Ofise döndüğümde hâlâ bir adrenalin denizinde yüzüyordum. İşler beklenmedik bir anda lehinize döndüğünde vücudunuzda pompalanan o yüksek oktanlı yakıt. İçeriye girdiğimde Cisco ve Bullocks beni bekliyorlardı. İkisi aynı anda konuşmaya başlayınca onları susturmak için ellerimi kaldırdım.

"Sakin olun," dedim. "Birer birer konuşacağız ve önce ben başlayacağım. Savcılık mektup üzerinde çalışabilsin diye Perry duruşmayı erken tatil etti. Öne sürebilecekleri en kuvvetli karşı görüş için hazırlıklı olmalıyız, çünkü bunu mutlaka jüri önüne çıkarmak istiyorum. Cisco, şimdi sen söyle bakalım, elinde ne var? Bana mektubu anlat."

Mahkeme binasından beri taşıdığım heyecanla ofisime girdik ve masama oturdum. Koltuğum hâlâ sıcaktı; bütün öğleden sonra birisinin orada oturup çalışmış olduğunu tahmin edebiliyordum.

"Pekâlâ," dedi Cisco. "Mektubun yasal ve geçerli olduğunu teyit ettik. Adalet Bakanlığı ofisi bizimle konuşmak istemedi, ama mektupta adı geçen Charles Vasquez adındaki Gizli Servis ajanının FBI'la ortaklaşa kurulan çalışma ekibinde görevlendirildiğini öğrendim. Bu ekip Güney Kaliforniya bölgesindeki mortgage sahtekârlıklarını bütün açılarından inceliyor. Hatırlarsanız geçen yıl büyük bankalar geçici olarak bütün haciz işlemlerini durdurmuşlardı ve Kongre'deki herkes bunun soruşturulacağını söylemişti."

"Evet, ben de işsiz kalacağımdan korkmuştum. Neyse ki, bankalar haciz işlemlerine tekrar başladılar."

"Evet, yürütülen soruşturmalardan biri de tam buradaydı. Bu çalışma kolunu Lattimore bir araya getirmişti."

Reggie Lattimore bölgeye tayin edilen Adalet Bakanlığı savcısıydı. Yıllar önce kamu avukatlığı yaparken onunla tanışmıştım. Daha sonra kulvar değiştirip federal savcı olmuş, yollarımız ayrılmıştı. Ben hep federal mahkemelerden uzak durmaya çalışırım. Arada bir onu şehir merkezindeki lokantalarda öğlen yemeklerinde görürdüm.

"Pekâlâ, o bizimle konuşmak istemiyor. Ya Vasquez?"

"Onu da denedim. Telefona getirttim, ama konunun ne olduğunu anlayınca, yorum yapamayacağını söyledi. İkinci defa aradım, ama bu sefer de telefonu yüzüme kapadı. Galiba onu konuşturmak istiyorsak, celpname göndermek gerekecek."

Geçmiş tecrübelerimden bildiğim kadarıyla bir federal ajana celpname tebliğ etmek oltanın ucunda iğne olmadan balık avlamaya benzerdi. Celpname istemiyorlarsa, bundan kaçınabiliyorlardı.

"Belki buna gerek kalmaz," dedim. "Yargıç sırf savcılık mektubu inceleyebilsin diye duruşmayı erken tatil etti. Tahminimce Freeman ya Lattimore'u ya da Vasquez'i getirip, bizden önce duruşmaya çıkaracaktır. Sonra da her şeyi kendi amacına göre çevirebilecek."

"Bunun savunma aşamasında yüzünde patlamasını istemeyecektir," diye ekledi Aronson, öyle olmadığı halde, yılların duruşma avukatıymış gibi. "Kendini buna karşı korumak için de en iyi yol Vasquez'i tanık olarak kendisinin getirmesi olur."

"Bu çalışma kolu hakkında başka ne biliyoruz?" diye sordum.

"İçinde tanıdığım kimse yok," dedi Cisco. "Ama neler döndüğünü bilebilecek kadar yakınlarında olan birini tanıyorum. Bu çalışma kolunun son derece politik olduğu belli. Şöyle düşü-

nüyorlar: Bu konuda o kadar çok dalavere dönüyor ki, bu tüfekle balık vurmak gibi kolay olacak ve bu pisliği sona erdirmek için bir şey yapmış gibi görünüp manşetlere çıkacaklar. Opparizio çok iyi bir hedef: zengin, kibirli ve Cumhuriyetçi. Onunla ilgili ne yapıyorlarsa, daha yeni başlamışlar ve derine inmiş değiller."

"Önemli değil," dedim. "Bize gereken tek şey o hedef mektubu. Bu sayede Bondurant'ın mektubu geçerli bir tehdit olarak gözükecek."

"Sizce gerçekten böyle mi oldu, yoksa bunu sırf jürinin dikkatini saptırmak için mi kullanıyoruz?" diye sordu Aronson.

Cisco ve ben oturduğumuz halde o hâlâ ayakta duruyordu. Bunda sembolik bir şey vardı. Sanki bizimle birlikte oturmayarak ruhunu satmıyordu.

"Bunun önemi yok Bullocks," dedim. "Tek bir görevimiz var, o da suçlu değil hükmünü çıkarmak. O sonuca nasıl vardığımız..."

Bitirmeme gerek yoktu. Yüzünden anladığım kadarıyla Aronson hâlâ ona fakültedeki dersler dışında öğretilenleri sindirmekte zorlanıyordu. Tekrar Cisco'ya döndüm.

"Peki, o mektubu bize kim sızdırmış?"

"Bunu bilmiyorum," dedi. "Vasquez olduğunu pek sanmıyorum. Telefonda çok şaşırmış ve sinirlenmiş gibiydi. Adalet Bakanlığı ofisinden biri olabilir."

Ona hak verdim.

"Belki Lattimore'un kendisidir. Eğer Opparizio'yu kürsüye çıkarmayı başarabilirsek, federaller de onu yeminli ifade içinde sıkıştırabilirler."

Cisco başını sallayarak bana katıldığını ifade etti. Bu hiçbir şey olmasa da, iyi bir ihtimal sayılırdı. Devam ettim.

"Cisco," dedim. "Ben duruşma salonundayken gönderdiğin kısa mesajda mektupla ilgisi olmayan bir şey var demiştin."

"Bunu sana gösterebilirim. Buradaki işimiz bitince arabayla gideriz."

"Nereye?"

"Göstermem daha iyi olacak."

Yüzündeki ifadeden bunu Bullocks'un önünde konuşmak istemediğini anladım. Kızın bu ekibin güvenilir bir elemanı olması önemli değildi. Durumu anladım ve tekrar Aronson'a döndüm.

"Bullocks, içeriye girdiğim anda bana bir şey söylemek istiyordun."

"Hayır, sadece benim vereceğim ifadeyle ilgili konuşmak istemiştim. Ama buna daha birkaç gün var. Sanırım, şu anda önümüzdeki şeylerle ilgilenmemiz lazım."

"Emin misin? Konuşabiliriz."

"Hayır, sen Cisco'yla git. Belki yarın bir ara zaman bulabiliriz."

Konuşmanın başındaki bir şeyin onu huzursuz ettiğini anlayabiliyordum. Üstüne varmayıp, masamdan kalktım. Aronson'u anlayışla karşılıyordum, ama çok da değil. Herkesin idealist tarafı yavaş yavaş ve sancılı bir şekilde söner.

Otuz

Cisco işe motosikletiyle geldiği için Lincoln'ü ben kullanıyordum. Bana kuzeye, Van Nuys Bulvarı yönüne gitmemi söyledi.

"Bu iş Lisa'nın kocasıyla mı ilgili?" diye sordum. "Onu bulabildin mi?"

"Hayır, onunla ilgili değil. Otoparktaki o iki herifle ilgili patron."

"Bana saldıran heriflerle mi? Onların Opparizio'yla ilişkilerini mi buldun?"

"Evet ve hayır. Onlar hakkında, ama Opparizio'yla ilgili değil."

"O halde kim onları üstüme saldı?"

"Herb Dahl."

"Ne? Benimle dalga geçiyorsun."

"Keşke öyle olsaydı."

Dönüp soruşturmacıma baktım. Ona yüzde yüz güvenirdim, ama Dahl'ın o iki serseriyi üstüme salmasında hiçbir mantık göremiyordum. Sinema hakları ve para kontrolü hakkında onunla ters düşmüştük, ama kaburgalarımın kırılması ve taşaklarımın

büzülmesi ona ne yarar sağlayabilirdi ki? Saldırı olduğu sırada onun McReynolds'la bir anlaşma yaptığını yeni öğrenmiştim. Buna karşı bir protesto çekemeden önce de saldırıya uğramıştım.

"Şunu en başından, ayrıntılarıyla bir anlatsana Cisco."

"Şu anda bunu yapamam. Bu nedenle arabadayız."

"O halde, konuş, neler oluyor? Duruşmanın en kızışmış yerindeyim."

"Pekâlâ, bana Dahl'a güvenmediğini ve onu kontrol etmemi istediğini söylemiştin. Öyle yaptım. Ayrıca birkaç adamım onu izlemeye başladı."

"Adamlarım derken Azizleri mi kastediyorsun?"

"Evet."

Eskiden, ben Lorna'yla evlenmeden çok önce Cisco Otoyol Azizleri adındaki bir motosiklet kulübü üyesiydi; bu grup Cehennem Melekleri ile Kutsal Emanetçiler çeteleriyle aşık atardı. Cisco herhangi bir sabıka kaydı olmadan üyelikten çıkmayı başarmıştı, ama hâlâ onlarla dostluğu sürüyordu. Uzun bir süre ben de onların hukuk danışmanlığını yapıp, trafik, kavga çıkarma ve uyuşturucuyla ilgili suçlara karşı savunmalarını üstlenmiştim. Cisco'yla da o sıralarda tanışmıştım. Kulübün güvenlik soruşturmalarını üstlenmişti; ben de onu baktığım ceza davalarında kullanmaya başladım. Geri kalanı da tarihti işte.

Cisco Azizler üyelerini birçok kez benim adıma görevlendirmişti. Louis Roulet davasında ailemi ciddi bir tehlikeden kurtardıkları için onları severdim. Bu nedenle Cisco'nun bir kez daha onlardan yardım istemesi sürpriz değildi, ama bana haber vermemişti.

"Neden bana söylemedin?"

"İşlerini zorlaştırmak istemedim. Dikkatini odaklaman gereken bir davan vardı. Bense seni hırpalayan o iki bok çuvalıyla ilgileniyordum."

Hırpalamak derken sadece bedensel durumumu kastetmiyordu. Bazen ruhsal hırpalanmanın bedensel olanından daha kötü olabileceğini bildiği için beni bu işlerden uzak tutuyordu. Arkamı kollamak zorunda kalıp dikkatimin dağılmasını istememişti.

"Peki, anlıyorum."

Cisco deri yeleğinin cebinden katlanmış bir fotoğraf çıkardı. Bana uzattıktan sonra trafik ışığında durup bakana kadar bekledi. Fotoğrafta Herb Dahl ve otoparkta beni döven siyah eldivenli saldırganlarım bir otomobile binerlerken görülüyordu.

"Onları tanıdın mı?" diye sordu Cisco.

"Evet, onlardı," dedim öfkeden sesim kısılarak. "Puşt Dahl, o puştun canına okuyacağım."

"Olabilir. Şuradan sola dön. Lokale gidiyoruz."

Yeşil ışık yanınca batıya yöneldik; gözlerimi alçalan güneşten korumak için siperliği indirdim. Cisco'nun lokal demekle 405 numaralı karayolunun öbür tarafında, bira fabrikasının yanındaki Azizler kulüp evini kastettiğini biliyordum. Uzun bir zamandan beri oradaydılar.

"Fotoğraf ne zaman çekilmiş?" diye sordum.

"Sen hastanedeyken. O sırada..."

"O zamandan beri bunu benden gizledin mi?"

"Sakin ol. Adamlarımla her gün görüşüyor değildim, tamam mı? Ayrıca onlar senin sopa yediğini bilmiyorlardı. Dahl'ı bu heriflerle görmüşler, birkaç poz çekmişler ve bana hemen göstermemişler, çünkü bu resimleri bir ay sonra basmışlar. Biliyorum, hata etmişler, ama bu çocuklar profesyonel değil ki. Tembeldirler. Ben bunları ilk kez dün gece gördüm. Başka bir şey daha var; çocuklar bu defa kamerayla tespit etmemişler, ama Dahl'ı bu heriflere yığınla para verirken görmüşler. Yani, bence her şey çok açık. Dahl seni dövdürmek için o herifleri tutmuş."

"Orospu çocuğu."

Saldırganlardan biri arkamdan kollarımı tutmuş, diğeri beni yumruklarken duyduğum çaresizliği hissediyordum. Kafa derim terlemeye başlamıştı. O anda kaburgalarım ve taşaklarım sızladı.

"O herifleri bir elime geçirsem..."

Dönüp yanımda oturan Cisco'ya baktım. Yüzünde belli belirsiz bir gülücük dolaşıyordu.

"Mesele bu mu? Bu iki herif kulüp lokalinde mi?"

Cevap vermeden gülümsemeye devam etti.

"Cisco, duruşmanın ortasına geldik ve sen şimdi parmaklarını müvekkilimin pastasına daldırmış olan adamın beni... dövdürdüğünü söylüyorsun. İşim başından aşkınken..."

"Konuşmak istiyorlar."

Bunu duyunca şarlamayı hemen kestim.

"Onları sorguya çektin mi?"

"Hayır. Seni bekledim. Onlara ilk darbeyi sen vurasın istedim."

Yolun geri kalanında konuşmadım ve bundan sonra neler olacağını düşündüm. Çok geçmeden bira fabrikasının doğu tarafındaki tesisin önünde durdum. Cisco giriş kapısını açmak için dışarıya çıkınca arabanın içi bira fabrikasından gelen ekşimik kokuyla doldu.

Tesis tepesi jiletli telle örülü zincirlerden oluşan bir çitle çevrilmişti. Beton bir blok olan kulüp lokali, önündeki ışıldayan makinelerin yanında çok sönük kalıyordu. Bu makineler Harley ve Triumph marka motosikletlerdi. Bu ekip daha aşağısını kullanmazdı.

Kulüp lokaline girip kısa bir an gözlerimiz alışana kadar bekledikten sonra Cisco'nun deri yelekli iki adamın taburelerde oturduğu bir bar tezgâhına yürüdüğünü gördüm.

"Buna hazır mısın?" diye sordu.

Diğer iki adam ayağa kalktılar. İkisinin de boyu iki metreye yakın, kiloları da yüz elli civarında olmalıydı. Bunlar infazcılardı. Cisco onları Tommy Guns ve Bam Bam diye tanıttı.

"Adamlar arkada," dedi Tommy Guns.

İki infazcı önde, barın arkasındaki bir koridordan geçtik. Her iki yanda kapılar vardı. Koridorun orta yerinde, sağ taraftaki bir kapıyı açtılar ve penceresiz, tavanı ve duvarları siyaha boyanmış, tepeden sarkan tek bir ampulle aydınlanan bir odaya girdik. Loş ışıkta duvarlara yapılmış resimler gördüm. Sakallı ve uzun saçlı adamlar. Burasının ölmüş Azizler üyelerinin anıldığı bir mabet olduğunu anladım. Aklıma gelen ilk şey *Ucuz Roman* filmi oldu. İkinci şey de orada bulunmak istemeyişim. Yerde domuz bağıyla bağlanmış halde iki adam yatıyordu. Kolları ve ayakları arkalarından bağlanmış, başlarında siyah çuvallar vardı.

Bam Bam eğilip çuvalları çıkarınca yerdeki iki adamdan korku dolu inlemeler yükseldi.

"Durun bir dakika," dedim. "Cisco, ben burada olamam. Beni..."

"Onlar mı?" diye sordu Cisco benim itirazıma kulak asmadan. "Yakından bak. Hata yapmamalısın."

"Ben mi? Bu benim hatam değil ki! Bunu yapmanı istemedim ki!"

"Sakin ol. Buraya sırf onlara bakmak için geldin. Onlar mı?"

"Tanrım!"

İki adamın da ağzı başlarının etrafından dolanan koli bantlarıyla kapatılmıştı. Tanınmayacak haldeki yüzleri morarmış ve şişmişti. Fena halde dövüldükleri belliydi. Yüzlerini Victory Binası otoparkından hatırladığım veya Cisco'nun daha önce gösterdiği resimlerdeki görüntülerle eşleştiremedim. Daha yakından bakmak için eğildim. İki adam da başlarını kaldırıp bana baktılar; gözleri korku doluydu.

"Karar veremiyorum," dedim.

"Bu bir evet-hayır sorusu Mick."

"Evet, ama benim canıma okurlarken böyle korkudan altlarına yapacak halde değillerdi ve ağızları bantlanmamıştı."

"Bantları çıkarın," dedi Cisco.

Bam Bam cebinden çıkardığı bir çakıyla birinci adamın bandını kesti. Sonra adamın boynundaki tüyleri yolarak bunu hoyratça çekti. Adam acıyla haykırdı.

"Bağırma!" diye gürledi Tommy Guns.

İkinci adam arkadaşının durumuna düşmemek için bandı çıkarılırken gık demedi. Bam Bam bantları odanın bir tarafına fırlattıktan sonra adamların arkasına geçti. Kollarını ve bacaklarını bağlayan ipleri kesip, yüzlerini daha iyi görebileyim diye onları yana devirdi.

"Lütfen, bizi öldürmeyin," dedi adamlardan biri ümitsiz bir sesle. "Bu kişisel bir şey değildi. Bunun için bize para verdiler. Seni öldürebilirdik, ama öldürmedik."

Birden onun otoparktaki bütün konuşmaları yapan adam olduğunu anladım.

"Onlar," dedim elimle işaret ederek. "Konuşmayı bu yapmış, yumrukları şu atmıştı. Kimmiş bunlar?"

Cisco bu doğrulama bir formaliteymiş gibi başını salladı.

"Kardeşler. Konuşmacı olanı Joey Mack. Yumruk atansa, tuhaf ama, Melek Mack."

"Dinleyin," diye yakardı Konuşmacı. "Bunun ne hakkında olduğunu bile bilmiyoruz. Bir hata ettik. Biz..."

"Hata ettiniz tabii, puşt herifler!" diye bağırdı Cisco. "Şimdi de cezanızı çekeceksiniz. Önce kim istiyor?"

Yumrukçu ağlamaya başladı. Cisco üstünde çeşitli aletler ve silahlarla, koli bandı rulosu olan bir masaya gitti. Bir boru anahtarıyla kerpeten alıp geri geldi. Rol yaptığını umuyordum. Eğer

öyleyse, Cisco Oscar adayı olacak kadar iyi rol yapıyordu. Elimi omzuna koyup adamların yanına gitmesine engel oldum. Bir şey söylememe gerek yoktu, mesajım açıktı. Onları bana bırak.

Boru anahtarını Cisco'dan aldım ve tutsakların önünde beyzbol kalecisi gibi çömeldim. Ağır aleti elimde tartıp gücünü hissettikten sonra konuşmaya başladım.

"Beni dövmeniz için sizi kim tuttu?"

Konuşmacı hemen cevap verdi. Kendisini ve kardeşini korumaktan başka kimseyi umursadığı yoktu.

"Dahl adında bir adam. Seni iyice hırpalamamızı, ama öldürmememizi söyledi. Bunu yapamazsın bize."

"Bence ne istiyorsak yapabiliriz. Dahl'ı nereden tanıyorsunuz?"

"Tanımıyoruz. Ortak bir tanıdık vardı."

"Kimdi bu?"

Cevap gelmedi. Çok beklememe gerek kalmadı, çünkü Bam Bam eğilip, adına yakışır bir şekilde ikisine de balyoz gibi yumruklar attı. Konuşmacı bana isim verdiğinde ağzından kan boşalıyordu.

"Jerry Castille."

"Kimmiş bu Jerry Castille?"

"Bakın, bunu kimseye söyleyemezsiniz."

"Bana ne yapıp yapamayacağımı söyleyecek durumda değilsin. Kim bu Jerry Castille?"

"Batı yakası temsilcisi."

Gerisi gelecek diye bekledim, ama gelmedi.

"Bütün geceyi burada geçiremem. Neyin batı yakası temsilcisi?"

Ağzı kan içindeki adam tek bir çıkış yolu olduğunu anlamış gibiydi.

"Belli bir doğu yakası teşkilatının. Anlıyor musun?"

Cisco'ya baktım. Herb Dahl'ın doğu yakası organize suçlarıyla bağları mı vardı? Çok uzak bir ihtimal gibi görünüyordu.

"Hayır, sen anlamıyorsun," dedim. "Ben avukatım. Net bir cevap isterim. Hangi teşkilat? Bunu söylemek için tam beş saniyen var..."

"Brooklyn'deki Joey Giordano'nun adamı, tamam mı? Şimdi zaten ölüm fermanımız imzalanmış oldu. Onun için, defol git artık."

Başını geri çekip bana kanlı bir tükürük attı. Takım elbisemi ve kravatımı ofiste bırakmıştım. Başımı eğip bakınca beyaz gömleğimde, kravatla kapanmayacak bir noktada kan lekesi olduğunu gördüm.

"Bu gömlek özel siparişle dikilmişti, bok herif."

Tommy Guns birden aramıza girdi; yumruğunun adamın suratına çarpma sesini duydum, ama Tommy'nin devasa gövdesi önümde olduğu için göremedim. Tommy tekrar doğrulup geri çekilince Konuşmacı'nın artık dişlerini tükürmekte olduğunu gördüm.

"Özel sipariş gömlek," dedi Tommy Guns sanki bu gaddarlığı için bir açıklama sunuyormuş gibi.

Ayağa kalktım.

"Çözün onları," dedim.

Cisco ve iki adamı dönüp bana baktılar.

"Çözün onları," dedim bir daha.

"Emin misin?" dedi Cisco. "Büyük ihtimalle gidip o Castille denen herife her şeyi bildiğimizi söyleyeceklerdir."

Yerdeki iki adama bakıp başımı iki yana salladım.

"Hayır, bunu yapamazlar. Eğer Castille'ye öttüklerini söylerlerse büyük ihtimalle ölürler. Onları serbest bırakalım; böyle bir şey hiç olmamış gibi davranalım. Suratlarındaki morluklar geçene kadar ortalıkta görünmezler. Ve hikâye burada biter."

Eğilip, iki tutsağa yaklaştım.

"Doğru anlamış mıyım?"

"Evet," dedi Konuşmacı; üstdudağı adamakıllı şişmişti.

Kardeşine baktım.

"Doğru mu? İkinizin ağzından da duymak istiyorum."

"Evet, evet, doğru," dedi Yumrukçu.

Cisco'ya baktım. Burada işimiz bitmişti. Talimatını verdi.

"Pekâlâ, Guns, dinle şimdi. Karanlığa kadar bekleyin. Karanlık çökene kadar onları burada tutun. Sonra onları çuvala sokup, nereye istiyorlarsa oraya götürün. Orada bırakın, ama sakın onlara bir şey yapmayın. Tamam mı?"

"Tamam, anladım."

Zavallı Guns. Fena halde hayal kırıklığına uğramış gibiydi.

Yerde yatan yüzleri kanlı adamlara son kez baktım. Onlar da bana. Hayatlarının benim ellerimde olması içime bir elektrik akımı salmıştı. Cisco omzuma dokununca onun peşinden dışarıya çıktım ve kapıyı arkamdan kapadım. Koridorda yürürken soruşturmacımın kolunu tutup onu durdurdum.

"Bunu yapmamalıydın. Beni buraya getirmemeliydin."

"Şaka mı ediyorsun? Seni buraya getirmek zorundaydım."

"Neden söz ediyorsun? Nedenmiş o?"

"Çünkü onlar sana bir şey yaptılar. İçine. Bir şey kaybettin Mick ve eğer bunu geri almazsan ne kendine ne de başkalarına hayrın olur."

Uzun bir an yüzüne baktıktan sonra ona hak verircesine başımı salladım.

"O şeyi geri aldım."

"Güzel. Artık bir daha bundan söz etmek zorunda değiliz. Şimdi beni ofise götürebilir misin? Motosikletim orada."

"Evet, bunu yapabilirim."

Otuz Bir

Cisco'yu otoparkta bıraktıktan sonra tek başıma yol alırken ülkenin kanunlarını, sokak kanunlarını ve ikisi arasındaki farkları düşündüm. Mahkeme salonlarında boy gösterip ülke kanunlarının özüne uygun ve adil bir şekilde uygulanması için ısrar ederdim. Oysa az önce taraflardan biri olduğum o siyah odada yaşananlarda hiç de adil ve yasalara uygun bir şey yoktu.

Ne var ki, bu beni rahatsız etmiyordu. Cisco bana söylediklerinde haklıydı. Duruşma salonunda veya başka bir yerden önce kendi ruhumun içinde rahat hissetmem lazımdı. Giderek kendimi yenilenmiş hissediyordum. Lincoln'ün bütün pencerelerini açtım, ev yolunda, Laurel Canyon'dan aşağıya inerken arabanın içi temiz havayla doldu.

Maggie bu defa anahtarını kullanmıştı. İçeriye girdiğimde oradaydı; beklenmedik ama hoş bir sürprizdi. Buzdolabı kapısı açıktı ve bir şey aramak için eğilmişti.

"Eskiden duruşma öncesinde stok yapardın. Buzdolabın Gelson's Market'teki dondurulmuş gıdalar reyonuna benzerdi. Ne oldu? Burada hiçbir şey yok."

Anahtarlarımı masanın üstüne koydum. Bana gelmeden önce kendi evine gidip kıyafetini değiştirmişti. Üstünde rengi at-

mış blucin, pazen bir gömlek ve kalın mantar tabanlı sandaletleri vardı. Bu kıyafeti sevdiğimi bilirdi.

"Bu defa pek vaktim olmadı herhalde."

"Keşke bilseydim. Yoksa bu hafta sadece bir geceliğine bakıcı bulabilmişken, başka bir yere giderdim."

Maggie çakalca sırıttı. Neden birlikte yaşamadığımızı hâlâ anlamış değildim.

"Dan'a gitmeye ne dersin?"

"Dan Tana'ya mı? Oraya sadece bir dava kazandığın zaman gidersin sanıyordum. Yoksa şimdiden işi garantiye aldın mı Haller?"

Gülümseyip başımı iki yana salladım.

"Hayır, hiç de öyle değil. Ama oraya sadece kazandığım zaman gidiyor olsaydım, neredeyse hiç gitmiyorum demek olurdu."

Maggie parmağını bana doğru sallayıp güldü. Aramızdaki bu dans hareketlerine alışkındık. Buzdolabını kapatıp, mutfak kapısından geçti ve bana bir öpücük bile vermeden yürüdü.

"Dan Tana geç saatlere kadar açıktır," dedi.

Koridoru aşıp yatak odasına yürüyüşünü izledim. Odanın içinde gözden kaybolurken üstündeki gömleği başının üstünden sıyırmaya başlamıştı.

Seviştiğimiz pek söylenemez. O siyah odada yaşayıp hissettiklerim hâlâ içimdeydi. Buna ister saldırganlık tortusu deyin veya daha önce içimi kaplamış olan kısır öfke. Her ne idiyse, Maggie'ye yaptıklarımı bu duygu yönetiyordu. Onu kendime çekip, sertçe ittim. Dudağını ısırıp bileklerini başının üstünde tuttum. Onu kontrol ediyordum ve ne yaptığımın farkındaydım. Maggie önceleri direnmedi. Bu yepyeni tarzı ilginç bulmuş olabilirdi. Ama çok geçmeden bu ilgisi endişeye dönüştü ve yüzünü yana çevirip ellerini kurtarmaya çalıştı. Bileklerini daha sıkı tuttum. Sonunda gözlerinin dolduğunu fark ettim.

"Ne?" diye fısıldadım kulağına; burnum saçlarına gömülmüştü.

"Bir an önce bitir, hadi," dedi.

İçimdeki bütün saldırganlık ve hoyratlık bir anda buhar oluverdi. Gözlerindeki yaşlar ve bana, "Hadi, bitir," demesi yüzünden sonunu getiremedim. İçinden çıkıp yatağın öbür tarafına savruldum. Kolumla gözlerimi kapadım, ama hâlâ bana baktığını hissedebiliyordum.

"Ne?"

"Bu gece neyin var senin? Andrea'yla ilgili bir şey mi? Duruşmada olan bir şeyin öcünü benden mi alıyorsun?"

Maggie'nin yataktan kalkmakta olduğunu hissettim.

"Maggie, tabii ki, öyle değil! Duruşmayla hiç ilgisi yok."

"O halde, ne?"

Ama ben cevap veremeden banyo kapısı kapandı, duş musluğu açıldı ve konuşma orada kesildi.

"Sana yemekte anlatırım," dedim beni duymayacağını bildiğim halde.

Dan Tana lokantası tıklım tıklımdı, fakat Christian bize sol köşede bir masa bulabildi. Batı Hollywood'a olan on beş dakikalık yol boyunca Maggie'yle hiç konuşmadık. Kızımız hakkında birkaç şey sorarak arayı ısıtmaya çalıştım, ama Maggie cevap vermeyince üstelemedim. Lokantada bir kez daha denerim diyordum içimden.

İkimiz de makarna ve biftek sipariş ettik. Maggie kırmızı İtalyan şarabı, ben de madensuyu istedim. Garson yanımızdan ayrıldıktan sonra elimi uzatıp, bu defa nazikçe bileğinin üstüne koydum.

"Özür dilerim Maggie. Baştan başlayalım."

Hemen kolunu geri çekti.

"Hâlâ bana bir açıklama borçlusun Haller. O yaptığımız şey sevişme değildi. Neyin var, anlamıyorum. Kimseye karşı böyle davranmamalısın, özellikle de bana."

"Maggie, bence biraz abartıyorsun. Bir ara sen de bundan hoşlanır gibiydin, bunu biliyorsun."

"Ama sonra canımı yakmaya başladın."

"Özür dilerim. Asla canını yakmak istemem."

"Ve sakın bu geçici bir şeymiş gibi numara yapma. Bir daha benimle birlikte olmak istiyorsan, sana neler olduğunu anlatmaya başlasan iyi edersin."

Başımı iki yana sallayıp, kalabalık salona baktım. Barın üstündeki büyük ekranda Lakers basketbol takımının maçı vardı. Bar taburelerinde yer bulan şanslı müşterilerin arkasında insanlar üst üste yığılmıştı. Garson içeceklerimizi getirince biraz daha zaman kazanmış oldum. Ama garson masamızdan ayrılır ayrılmaz Maggie yine üstüme çullandı.

"Konuş benimle Michael, yoksa yemeğimi poşete alıp, taksiyle dönerim."

Bardağımdan yavaş yavaş bir yudum aldıktan sonra ona baktım.

"Bunun duruşmayla, Andrea Freeman'la veya senin tanıdığın herhangi bir kimseyle ilgisi yok, tamam mı?"

"Tamam değil. Anlat bakalım."

Bardağımı masaya koyup kollarımı göğsümde kavuşturdum.

"Cisco bana saldıran o iki adamı buldu."

"Nerede? Kimmiş onlar?"

"Bunun önemi yok. Cisco onları polise teslim etmedi."

"Ne yani, onları serbest mi bıraktı?"

Gülüp, başımı iki yana salladım.

"Hayır, onları hapsetti. O ve Azizler üyesi iki arkadaşı. Benim için. Bir lokalleri var, orada. Ne istiyorsam yapayım diye. Ne istiyorsam. Cisco buna ihtiyacım olduğunu söyledi."

Maggie masanın üstünden uzanıp, elini kolumun üstüne koydu.

"Haller, ne yaptın?"

Bir an gözlerine baktım.

"Hiçbir şey. Sorguya çektikten sonra Cisco'ya onları serbest bırakmasını söyledim. O iki adamı kimin tuttuğunu biliyorum."

"Kimmiş?"

"O konuya girmeyeceğim. Önemli değil. Ama ne var, biliyor musun Maggie? Hastanede büzülmüş taşaklarımı onarabilecekler mi diye kaygı içinde beklerken aklımdaki tek şey o iki herifften öcümü aldığım şiddet dolu sahnelerdi. Yani, Harry Bosch tipi işkenceler. Ortaçağ numaraları. Onlara çok fena eziyet etmek istiyordum. Derken elime fırsat geçti ve inan bana, o adamlar yeryüzünden kaybolabilirlerdi, ama... onları bıraktım. Sonra da seninleyim ve..."

Maggie arkasına yaslandı. Yüzünde hüzünlü ve kabullenmiş bir ifadeyle boşluğa bakıyordu.

"Çok çarpık, değil mi?"

"Keşke tamamını anlatmasaydın."

"Yani, savcı olduğun için mi?"

"O da var."

"Eh, sen ısrarla sordun. Sanırım, Andrea Freeman'a çok kızdım falan gibi bir şey uydursaydım daha iyi olacaktı. Böyle bir şeyi kaldırabilirdin, değil mi? Eğer kadınlarla erkekler hakkında bir şeyse, bunu anlayabilirdin."

Maggie bana döndü.

"Beni hafife alma."

"Özür dilerim."

Bir süre konuşmadan oturup, bardaki insanların keyif içinde içkilerini içmelerini seyrettik. Hiç değilse, öyle görünüyorlardı. Smokinli garsonlar sıkış sıkış masaların arasından zorbela geçerek servis yapıyorlardı.

Yemeğimiz geldiğinde, önümde bu şehirde yenebilecek en güzel biftek olmasına rağmen iştahım kaçmıştı.

"Sana bu konuda son bir şey sorabilir miyim?" dedi Maggie.

Omuz silktim. Artık bu konuda konuşmayı anlamsız bulmama rağmen kabul ettim.

"Sor bakalım."

"Cisco ve arkadaşlarının o iki adamı serbest bıraktıklarını nereden biliyorsun?"

Bifteğimi kesince içinden kan çıktı. Az pişmişti. Başımı kaldırıp Maggie'ye baktım.

"Emin değilim."

Tekrar bifteğime döndüm, ama gözümüm ucuyla Maggie'nin komiyi çağırdığını gördüm.

"Bu yemeği götüreceğim ve ön tarafta bir taksi bulmaya çalışacağım. Bana getirebilir misiniz?"

"Elbette. Hemen paket yaptırırım."

Komi tabakla birlikte hemen gitti.

"Maggie," dedim.

"Bunu düşünmek için biraz zamana ihtiyacım var."

Masadan kalktı.

"Seni ben götürürüm."

"Hayır, gerek yok."

Masanın yanında durup çantasını açtı.

"Hesabı düşünme. Ben ödeyeceğim."

"Emin misin?"

"Eğer dışarıda taksi bulamazsan, Palm Sokağı'na bak. Orada bulabilirsin."

"Peki, teşekkür ederim."

Yemeğini beklemek için dışarıya çıktı. Tabağımı itip Maggie'nin bıraktığı yarısı dolu şarap kadehine baktım. Beş dakika sonra ben hâlâ şarap kadehine bakarken Maggie elinde yemek poşetiyle masaya geldi.

"Taksi çağırmak zorunda kaldılar," dedi. "Birazdan gelir."

Şarap kadehini alıp bir yudum içti.

"Duruşman bittikten sonra konuşalım," dedi.

"Peki."

Kadehi masaya bırakıp uzandı ve yanağıma bir öpücük kondurdu. Sonra da gitti. Bir süre öylece oturup olanları düşündüm. Galiba o son öpücük hayatımı kurtarmıştı.

Otuz İki

Yargıç Perry bu defa ofisinde oturmayı tercih etmişti. Saat dokuzu beş geçiyordu; çarşamba sabahıydı, Andrea Freeman ve zabıt kâtibiyle birlikte yargıcın odasındaydık. Duruşmaya devam etmeden önce yargıç Freeman'ın bir kez daha özel toplantı yapma talebini kabul etmişti. Perry ikimiz de oturana kadar bekledikten sonra zabıt kâtibine baktı. O da hazırdı.

"Kaliforniya Eyaleti-Trammel davasıyla ilgili tutanak tutulacaktır," dedi. "Bayan Freeman, gizli oturum istediniz. Umarım federal hedef mektubu konusunu araştırmak için daha fazla zaman istemeyeceksinizdir."

Freeman öne doğru uzandı.

"Hayır sayın yargıç. Araştırmaya değer bir şey yok. Konu etraflıca soruşturuldu, fakat işin içindeki federal ajanların ne yaptıklarını öğrenince endişe duydum. Sanırım, bildiğim kadarıyla Bay Haller bu duruşmayı jüri önündeki olayla tamamen ilgisiz konular öne sürerek rayından çıkarmaya çalışıyor."

Konuşmak üzere genzimi temizledim, ama yargıç bana fırsat vermedi.

"Duruşma öncesinde üçüncü şahısların suçlu olabileceği konusunu halletmiştik Bayan Freeman. Savunmanın bu yönü

irdelemesine bir noktaya kadar izin vereceğim. Ama bu durumda siz de bana bir şey vermek zorundasınız. Sırf Bay Haller'ın bu hedef mektubu üzerinde durmasını istemiyorsunuz diye, o mektup konuyla ilgisiz sayılmaz."

"Bunu anlıyorum sayın yargıç. Ama ne..."

"Pardon," dedim. "Bana da konuşma sırası gelecek mi? Savcının beni suçlayıcı imalarına karşılık vermek istiyor ve..."

"Bayan Freeman'ın bitirmesine izin verin Bay Haller, sonra sıra size gelecek. Söz veriyorum. Bayan Freeman?"

"Teşekkür ederim sayın yargıç. Söylemek istediğim şey şu: Bu federal hedef mektubunun hiçbir anlamı yok. Sadece devam eden bir soruşturmanın ihbarı. Suçlama değil. Bir iddia bile sayılmaz. Bir şey buldukları veya bulacakları anlamına gelmiyor. Sadece federallerin, 'Bak, bir şey duyduk ve bunu inceleyeceğiz,' demek için kullandıkları bir gereç. Ama Bay Haller jüri önünde bunu bir kıyamet habercisi gibi sunacak ve burada duruşmaya bile çağrılmayan birisiyle bağdaştıracak. Burada yargılanan kişi Lisa Trammel'dır ve bu federal hedef mektuplarının davamızla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Sizden Bay Haller'ın bu konuda Dedektif Kurlen'i daha fazla sorgulamasına izin vermemenizi rica ediyorum."

Yargıç ellerini göğsünde kavuşturup arkasına yaslandı. Sonra yüzünü bana döndü. Nihayet sıram gelmişti.

"Sayın yargıç, eğer sizin yerinizde olsaydım savcıya şunu sorardım: Bu mektubu ve kaynağını etraflıca soruşturduğunu söylediğine göre, Güney Kaliforniya'da süregelen haciz sahtekârlıklarıyla ilgili çalışan bir tahkikat komisyonu var mı? Sonra da bir federal hedef mektubunun hiçbir anlamı olmadığı sonucuna nasıl vardığını sorardım. Çünkü bence yüce mahkeme bu mektubun anlamı ve bu davaya olan etkisi konusunda yeterince aydınlatılmadı."

Yargıç koltuğunda dönüp Freeman'a baktı.

"Buna ne diyorsunuz Bayan Freeman? Bir tahkikat komisyonu oluştu mu?"

"Sayın yargıç, beni zor durumda bırakıyorsunuz. Tahkikat komisyonları gizlilikle çalışır ve..."

"Burada hepimiz arkadaşız Bayan Freeman," dedi yargıç ciddileşerek. "Tahkikat komisyonu var mı?"

Freeman kısa bir an duraksadıktan sonra evet anlamında başını salladı.

"Bir tahkikat komisyonu var sayın yargıç, ama henüz Louis Opparizio'yla ilgili herhangi bir ifade alınmadı. Dediğim gibi, bir hedef mektubu sadece süregelen bir soruşturmanın ihbarıdır. Sadece bir söylentiye dayanır ve bu duruşmada gündeme gelmesi için hiçbir neden yoktur. Her ne kadar bu mektup Adalet Bakanlığı'nın bu bölgedeki temsilcisi tarafından imzalanmışsa da, yazı bu soruşturmayı yürüten Gizli Servis ajanı tarafından kaleme alınmış. Bu ajan aşağıda, ofisimde bekliyor. İsterseniz, on dakika içinde burada olur ve size tam olarak az önce ne yaptığımı anlatır. Yani, Bay Haller'ın ortalığı bulandırmak istediğini... Bay Bondurant'ın öldürüldüğü sırada etkin bir soruşturma henüz başlamamıştı ve cinayetle bunun arasında hiçbir bağ yoktu. Sadece o mektup vardı."

Bu bir hataydı. Mektubu kaleme alan Gizli Servis ajanı Vasquez'in o binada olduğunu söylemekle Freeman yargıcı zor duruma düşürmüştü. Ajanın yakın bir yerde bulunması ve kolayca erişilebilir olması yargıcın bu konuyu göz ardı etmesini zorlaştırırdı. Yargıç bir karşılık vermeden ben araya girdim.

"Yargıç Perry? Size bir önerim var: Madem savcı mektubu yazan ajanın burada, mahkeme binasında olduğunu söylüyor, o halde onu tanık kürsüsüne çıkarsın ve benim çapraz sorgulamamda Dedektif Kurlen'e soracağım soruları o cevaplasın. Eğer Bayan

Freeman ajanın o mektup için hiçbir anlamı yok diyeceğine o kadar eminse, ajan bunu jüri önünde söylesin. Bu konuya daha önce girdiğimizi yüce mahkemeye hatırlatmak isterim. O mektubu Kurlen'e dün sormuştum. Şimdi içeriye dönüp bundan bir daha söz etmemek veya sizin jüriye bu konuyu belleklerinden silmelerini söylemeniz doğru olmaz... Tekrar gündeme getirmekten çok daha büyük zarar verir."

Perry hiç duraksamadan cevap verdi.

"Bu konuda haklı olduğunuzu düşünüyorum Bay Haller. Jüri üyelerinin evlerine giderken bu esrarengiz mektubu düşünmelerine yol açtıktan sonra bu sabah birden altlarındaki halıyı çekme fikri hoşuma gitmiyor."

"Sayın yargıç," dedi Freeman hemen. "Bir kez daha söz alabilir miyim?"

"Hayır, buna gerek görmüyorum. Burada daha fazla zaman kaybetmeyip, duruşmayı başlatmamız lazım."

"Fakat, sayın yargıç, yüce mahkemenin aklından bile geçirmediği önemli başka bir sorun var."

Yargıç bunalmış bir ifadeyle ona baktı.

"Neymiş o, Bayan Freeman? Sabrım taşıyor artık."

"Savunmanın baş tanığına yönelmiş bir hedef mektubu hakkında ifade vermesine imkân vermek, bu tanığın daha önce beşinci maddeyi kullanmama kararını karmaşık hale getirecektir. Bu mektup mahkemeye sunulur ve uluorta tartışılacak olursa, Louis Opparizio ve hukuk danışmanları bu kararlarını pekâlâ bir kez daha gözden geçirebilirler. Bay Haller savunma iddiasını, ifade vermeyi reddedecek olan baş tanığının, ya da paravan kişisinin üzerine inşa ediyor olabilir. Bay Haller eğer bu oyunu oynamak istiyorsa, sonuçlarına da katlanmak zorundadır; bunun tutanaklara geçirilmesini istiyorum. Gelecek hafta Opparizio ifade vermeyi çıkarına uygun bulmayıp, celpname için yeni bir

oturum istediği zaman, savunma tarafının tekrar başlamak için mahkemeye sızlanmasını istemiyorum. Tekrar başlamak olamaz sayın yargıç."

Yargıç ona hak verdiğini gösteren bir ifadeyle başını salladı.

"Sanırım bu, ebeveynlerini öldüren bir adamın öksüz olduğu için mahkemeden merhamet istemesi gibi bir şey olur. Bayan Freeman'a hak veriyorum Bay Haller. Eğer bu şekilde oynayacaksanız, sonuçlarına da katlanmak zorunda olduğunuzu hatırlatırım."

"Anlıyorum, sayın yargıç," dedim. "Müvekkilimin de anlamasını sağlayacağım. Sadece bir noktaya itirazım var. Savcı Louis Opparizio için paravan kişi ifadesini kullandı. Opparizio paravan kişi değildir ve ben bunu kanıtlayacağım."

"Hiç değilse bu fırsatınız olacak," dedi yargıç. "Daha fazla zaman kaybetmeden salona dönelim."

Yargıç cüppesini giyerken Freeman'ın ardından dışarıya çıktım. Bana sözlü sataşma yapacak diye beklerken, tam tersi oldu.

"İyi oynadın avukat bey."

"Sağ ol."

"Sence o mektubu kim göndermiş olabilir?"

"Keşke bilseydim."

"Federaller seninle temas kurdu mu? Tahminimce hassas ve gizlilik dereceli belgeleri sızdıran kişinin kim olduğunu öğrenmeye çalışıyorlardır."

"Henüz kimseden ses çıkmadı. Belki de federaller sızdırmıştır. Eğer Opparizio'yu kürsüye çıkarabilirsem, ifadesi kalıcı olacak. Belki de ben şu anda federal yönetimin bir enstrümanı durumundayımdır. Bu hiç aklına geldi mi?"

Bu sorum üzerine Freeman bir an durdu. Yanından yürüyüp geçerken gülümsedim.

Salona girerken savunma masası arkasındaki galerinin ön sırasında oturmakta olan Herb Dahl'ı gördüm. Onu parmaklığın üstünden çekip suratını taş zemine çarpma dürtüsünü zorbela bastırdım. Freeman ve ben kendi masalarımıza oturduktan sonra fısıltılı bir sesle müvekkilime içeride neler olduğunu anlattım. Yargıç yerini aldıktan sonra jüri üyelerini çağırdı.

Tablo Dedektif Kurlen'in tanık kürsüsündeki yerini almasıyla tamamlandı. Dosyalarımı ve not defterimi alıp kürsüye yürüdüm. Çapraz sorgulamam bölündüğünden beri sanki bir hafta geçmiş gibiydi, ama aslında sadece bir günden azdı. Sanki bir dakikaymış gibi rol yaptım.

"Dedektif Kurlen, dün ara vermeden az önce size bir federal hedef mektubunun ne olduğunu biliyor musunuz diye sormuştum. Şimdi bu soruya cevap verebilir misiniz?"

"Anladığım kadarıyla bir federal kurum bir birey veya şirket hakkında bilgi toplamak istediği zaman o kişiye veya şirkete bir mektup gönderip, görüşmek istediklerini bildiriyorlar. Gelin, konuşalım ki, bir yanlış anlaşma olmasın anlamına gelen bir mektup."

"Hepsi bu kadar mı?"

"Ben federal ajan değilim."

"Peki, sizce federal yönetimden bir soruşturmanın hedefi olduğunuzu bildiren bir mektup almak ciddi bir mesele midir?"

"Sanırım, öyle olabilir. Tabii, nasıl bir suç incelediklerine de bağlı."

Tanığa bir belge göstermek için yaklaşabilir miyim diye yargıçtan izin istedim. Freeman sırf tutanaklara geçsin diye itiraz edip konuyla alakasız olduğunu öne sürdü. Yargıç tek kelime etmeden itirazı reddedip, belgeyi tanığa verebileceğimi söyledi.

Belgeyi Kurlen'e verdikten sonra kendi kürsüme döndüm ve yargıca bu belgenin savunmanın üç numaralı teşhir belgesi ola-

rak kaydedilmesini arz ettim. Sonra Kurlen'e mektubu okumasını söyledim.

" 'Sayın Bay Opparizio, bu mektup...' "

"Bir dakika," diye müdahale ettim. "Lütfen mektubun tepesindeki yazıyı okuyup tarif eder misiniz?"

"ABD Adalet Bakanlığı Los Angeles Bürosu yazıyor ve bir yanında kartal resmi, diğer yanında Amerikan bayrağı var. Şimdi mektup kısmını okuyayım mı?"

"Evet, lütfen okuyun."

" 'Sayın Bay Opparizio, bu mektup ALOFT adıyla bilinen finans şirketinizin ve şahsen sizin, Güney Kaliforniya'daki mortgage sahtekârlıklarını bütün düzeylerde soruşturan çok-kurumlu bir çalışma grubunun hedefleri olduğunuzu bildirmek amacını taşır. Bu mektubu aldıktan sonra şirketinizin işlemleriyle ilgili belgeleri ve malzemeleri ortadan kaldırmamanız veya yok etmemeniz için sizi uyarıyoruz. Bu soruşturma hakkında görüşmek veya çalışma grubu üyeleriyle işbirliği yapmak isterseniz, lütfen siz veya hukuk danışmanlarınız beni veya ALOFT soruşturmasını yürüten Gizli Servis ajanı Charles Vasquez'i aramakta tereddüt etmeyin. Sizinle buluşup bu konuyu görüşmek için elimizden geleni yaparız. İşbirliği yapmak istemezseniz, kısa bir zaman içinde çalışma grubu ajanları tarafından ziyaret edileceksiniz. Herhangi bir belgeyi veya iş ürününü ortadan kaldırmamanız veya yok etmemeniz için sizi bir kere daha uyarıyorum. Bu mektubu aldıktan sonra böyle bir şey yapmanız Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı işlenmiş ciddi bir suç oluşturur. Saygılarımla, Reginald Lattimore, Adalet Bakanlığı Los Angeles Temsilcisi.' Hepsi bu kadar, ama tabii, altta herkesin telefon numarası var."

Salonda mırıldanmalar oldu. Sıradan vatandaşların hedef mektupları gibi şeylerden habersiz olduklarına emindim. Yeni dönemde yasalar böyle yürütülüyordu. Çalışma grubu dedikleri

örgütün bir avuç ajandan oluştuğuna ve bir bütçesi olmadığına da emindim. Masraflı soruşturmalar yerine insanları korkutarak merhamet dilenmek için gelmelerini sağlamak daha kolaydı. Bütün plan en alt daldaki meyveyi koparıp, gazetelerde birkaç manşet olmak ve görev başarıldı diye geri çekilmek üzerine kurulmuştu. Opparizio gibi bir adam taahhütlü gelmiş olan özgün mektubu büyük ihtimalle tuvalet kâğıdı olarak kullanmış olmalıydı. Ama benim açımdan önemli değildi. Benim planım bu mektubu müvekkilimi mahkûmiyetten kurtarmak için kullanmaktı.

"Teşekkür ederim Dedektif Kurlen. Şimdi lütfen, bize mektubun tarihini okur musunuz?"

Kurlen cevap vermeden önce mektup kopyasına bir daha baktı.

"Bu yıl, 18 Ocak."

"Dedektif, bu mektubu dünden önce hiç görmüş müydünüz?"

"Hayır, neden görecektim ki? Benim işimle hiç ilgisi..."

"Soruya cevap vermiyor," diye şarladım hemen. "Sayın yargıç, soru sadece mektubu daha önce gördü mü diye sorulmuştu."

Yargıç Kurlen'i sadece sorulan soruyu cevaplaması için uyardı.

"Bu mektubu dünden önce hiç görmemiştim."

"Teşekkür ederim dedektif. Şimdi size dün okuduğum öbür mektuba gelelim. Maktul Mitchell Bondurant'ın hedef mektubunun gönderildiği aynı Louis Opparizio'ya yazdığı mektuba. Bunu klasörünüzde bulabiliyor musunuz?"

"Bir dakika izin verin."

"Elbette."

Kurlen klasördeki mektubu bulup çıkardı.

"Güzel. Şimdi o mektuptaki tarihi okur musunuz?"

"Bu yıl, 10 Ocak."

"Ve bu mektup da Bay Opparizio'ya taahhütlü olarak gönderilmişti, değil mi?"

"Evet. Ama Bay Opparizio'nun bu mektubu aldığını veya gördüğünü bilemem. Alıcı olarak başka birisi imza atmış."

"Kim imza atmış olursa olsun, mektup 10 Ocak tarihinde gönderilmiş, değil mi?"

"Sanırım, öyle."

"Ve az önce söz konusu olan ikinci mektup, yani Gizli Servis ajanının hedef mektubu da taahhütlü olarak gönderilmişti, değil mi?"

"Evet."

"O halde 18 Ocak tarihi de ne zaman gönderildiğini taahhüt ediyor."

"Doğru."

"O halde, bakayım, doğru anlamış mıyım. Bay Bondurant Louis Opparizio'ya taahhütlü bir mektup gönderip şirketinin iddialara göre sahtekârlık yaptığı uygulamaları ifşa etmekle tehdit ediyor. Bundan sekiz gün sonra bir federal çalışma grubu Bay Opparizio'ya başka bir taahhütlü mektup gönderip, haciz sahtekârlıklarıyla ilgili bir soruşturmanın hedefi olduğunu bildiriyor. Zaman sırasını doğru anlamış mıyım, Dedektif Kurlen?"

"Anladığım kadarıyla, evet."

"Ve bunun üzerinden iki hafta bile geçmeden Bay Bondurant WestLand otoparkında hunharca öldürülüyor, doğru mu?"

"Doğru."

Derin düşüncelere dalmış gibi durup, çenemi ovuşturdum. Bununla jüriyi etkilemeyi çok istiyordum. Yüzlerine bakmak istedim, ama böyle yaparsam oynadığım oyun belli olacaktı. Bu nedenle derin düşünme rolüme devam ettim.

"Dedektif, bir cinayet masası dedektifi olarak engin tecrübeleriniz olduğunu ifade etmiştiniz, değil mi?"

"Bir hayli tecrübeli olduğum doğrudur."

"Farazi olarak söylüyorum; keşke şimdi bildiklerinizi o zaman bilseydim diye geçiyor mu içinizden?"

Kurlen aklı karışmış gibi gözlerini kıstı; aslında ne yaptığımı ve nereye yöneldiğimi pekâlâ biliyordu.

"Pek anlayamadım," dedi.

"Şöyle açıklayayım, cinayet soruşturmasının ilk gününde bu mektuplar elinizde olsaydı sizin için iyi olur muydu?"

"Tabii, neden olmasın? İlk gün her türlü delili ve bilgiyi edinmek isterim. Ama bu hiçbir zaman olmaz."

"Yine farazi konuşuyorum, eğer maktulünüz Mitchell Bondurant'ın başka bir adamın yasadışı davranışını ifşa etmekle tehdit ettiği bir mektup gönderdiğini ve bundan sekiz gün sonra bu adamın bir suç soruşturmasının hedefi olduğunu öğrendiğini bilseydiniz, bu sizin soruşturmanız için önemli bir kanal olabilir miydi?"

"Bir şey diyemem."

Şimdi jüriye dönüp baktım. Kurlen kıvırtıyor, sağduyu sahibi herkesin söyleyeceği bir şeyi ifade etmekten kaçınıyordu. Bunu anlamak için dedektif olmak gerekmezdi.

"Bir şey diyemez misiniz? Yani, bu bilgi ve bu mektuplar cinayet günü elinize geçseydi, bunların önemli bir delil olduğunu görüp incelemeye değer bulmaz mıydınız?"

"Söylediğim şey şu; elimizde bütün ayrıntılar yokken bunun ne kadar önemli olup olmadığını bilemeyiz. Ama genel bir cevap vereyim, bütün deliller incelenir. Bu kadar basit."

"Bu kadar basit, ama soruşturmanın bu yönünü hiç irdelemediniz, değil mi?"

"Bu mektup elimde değildi. Nasıl irdeleyebilirdim ki?"

"Maktulün mektubu elinizdeydi, ama bunu hiç dikkate almadınız, değil mi?"

"Hiç doğru değil. O mektubu inceledim ve cinayetle ilgisi olmadığına karar verdim."

"Ama kafanızdaki katili bulduktan sonra fikrinizi değiştirecek veya sizi izlediğiniz yoldan saptıracak herhangi bir şeyi kabul etmediğiniz doğru değil mi?"

"Hayır, doğru değil. Kesinlikle doğru değil."

Yüzümdeki tiksinti ifadesi belli olsun diye umarak uzun bir süre Kurlen'e baktım.

"Bu anda başka sorum yok," dedim sonunda.

Otuz Üç

Freeman tekrar doğrudan sorgulamasında Kurlen'i on beş dakika daha kürsüde tutup, onun soruşturmayla ilgili ifadesini tekrar suçla savaş konusuna getirmeye çalıştı. O bitirdikten sonra Kurlen'de bir gedik daha açmaya gerek görmedim, çünkü ondan yeterince önde olduğuma emindim. Soruşturmanın dar bir bakış açısı içinde yapıldığı fikrini satmaya çalışmıştım ve başarılı olduğuma inanıyordum.

Freeman'ın federal hedef mektubunu ele alma gereğini duyduğu belliydi. Bir sonraki tanığı Gizli Servis ajanı Charles Vasquez oldu. Freeman daha bir gün öncesine kadar onu tanımıyordu bile, ama onu bütün diğer tanıklarının ve delillerinin dümen suyuna sokmuştu. Daha önce Vasquez'le konuşmak veya onun sorgulamaya hazırlanmak için fırsatım olmadı diyerek ifade vermesine itiraz edebilirdim, ama böyle yapmam Yargıç Perry'nin sabrını fazla zorlamak olurdu. Hiç değilse onun doğrudan sorgulamada ne diyeceğini görmek için beklemeye karar verdim.

Vasquez esmer, siyah saçlı, kırklı yaşlarında bir adamdı. Gizli Servis'e geçmeden önce Narkotik Büro'da çalıştığını söyledi. Uyuşturucu kaçakçılarını kovalamayı bırakıp, dolandırıcıların

peşine düşmüş, sonunda hacizlerle ilgili çalışma grubuna katılmıştı. Çalışma grubunun bir amiri ve Gizli Servis'ten, FBI'dan, Posta Hizmetleri'nden ve Gelir Vergisi Dairesi'nden gelen on ajanı olduğunu söyledi. Çalışmaları ABD Adalet Bakanlığı temsilcisi tarafından denetleniyordu, fakat iki kişilik ekipler halinde görev yapan ajanlar çoğu zaman özerktiler ve kendi seçtikleri hedefleri izlemekte serbesttiler.

"Ajan Vasquez, bu yıl ocak ayının on sekizinde Louis Opparizio adındaki bir adama hedef mektubu denen bir yazıyı kaleme aldınız, altındaki imza da Adalet Bakanlığı temsilcisi Reginald Lattimore'a aitti. Bunu hatırlıyor musunuz?"

"Evet."

"Söz konusu mektuba gelmeden önce, lütfen, jüriye bir hedef mektubunun ne olduğunu anlatır mısınız?"

"Zanlıları ve suç işleyenleri ortaya çıkarmak için kullanılan bir gereçtir."

"Nasıl oluyor bu?"

"Özetle onlara yaptıkları işlemleri, ticari işlerini ve etkinliklerini incelediğimizi bildiriyoruz. Bir hedef mektubu daima bu mektubun alıcısını durumu ajanlarla görüşmeye davet eden niteliktedir. Çoğu zaman alıcı böyle yapar. Bu iş bazen dava konusu olabilir, bazen de başka soruşturmalara yol açar. Bu yöntem çok yararlı bir gereç oldu, çünkü soruşturmalar çok pahalıya mal oluyor. Böyle bir bütçemiz yok. Eğer bir mektup sonunda dava açılabiliyorsa, işbirliği yapan bir tanık sağlayabiliyorsa veya soruşturma için sağlam bir delil ortaya çıkarabiliyorsa, amacına ulaşmış oluyor."

"Peki, Louis Opparizio'ya bir hedef mektubu göndermenize yol açan nedir?"

"Ortağım ve ben onun adını çok duymuştuk, çünkü üstünde çalıştığımız başka vakalarda sık sık ondan söz ediliyordu.

Kötü bir şekilde olduğunu söylemiyorum, sadece Opparizio'nun şirketi bizim deyişimizle, bir haciz fabrikası olduğu için. Güney Kaliforniya'daki pek çok bankanın icra ve haciz işlemleriyle ilgili evrak işlerini bu şirket yürütür. Bu nedenle o şirket, yani ALOFT sık sık karşımıza çıkar ve bazen uyguladıkları yöntemlerle ilgili şikâyetler olur. Ortağımla birlikte faaliyetlerini daha yakından incelemeye karar verdik. Nasıl bir karşılık gelecek diye, o mektubu gönderdik."

"Nasıl bir tepki gelecek diye olta mı atmıştınız?"

"Olta atmaktan fazlasıydı. Dediğim gibi, bu işyerinden bir hayli duman çıkıyordu. Biz de ateşin kaynağını arıyorduk; bazen bir hedef mektubuna verilen tepki bizim daha sonra atacağımız adımları belirler."

"O mektubu yazıp gönderdiğiniz zaman Louis Opparizio veya şirketinin suç niteliğinde işlemler yaptığını gösteren deliller bulmuş muydunuz?"

"Hayır."

"Mektubu gönderdikten sonra ne oldu?"

"Şu ana kadar hiçbir şey olmadı."

"Louis Opparizio bu mektuba cevap verdi mi?"

"Bir avukat aradı ve Bay Opparizio'nun böyle bir soruşturma yapılmasından çok memnun olduğunu, bu sayede işlerini tamamen yasal yürüttüğünü gösterme fırsatı bulacağını söyledi."

"Bu kapı açıldığına göre Bay Opparizio veya şirketini daha ayrıntılı olarak soruşturdunuz mu?"

"Hayır, buna zaman bulamadık. Süregelen ve daha verimli olacağını düşündüğümüz birkaç başka soruşturmamız var."

Freeman sorgulamasını bitirmeden önce notlarına son bir kez baktı.

"Son sorum, Ajan Vasquez. Louis Opparizio veya ALOFT halen çalışma grubunuz tarafından soruşturuluyor mu?"

"Teknik olarak hayır. Ama o mektubun gereğini yapacağız."

"Yani, cevabınız hayır."

"Doğru."

"Teşekkür ederim Ajan Vasquez."

Freeman yerine oturdu. Bu ajandan aldığı ifade onu memnun etmiş olmalıydı ki, yüzü ışıl ışıldı. Ayağa kalkıp not defterimi aldım ve kürsüye yürüdüm. Doğrudan sorgulama sırasında not aldığım birkaç soru vardı.

"Ajan Vasquez, jüriye hedef mektubunuza cevap vermeyen ve hemen size gelip itirafta bulunmayan bir kişinin herhangi bir suç işlememiş olması gerektiğini mi söylüyorsunuz?"

"Hayır, öyle söylemiyorum."

"Louis Opparizio size cevap vermediği için onu temize çıkmış olarak mı görüyorsunuz?"

"Hayır."

"Herhangi bir yasadışı iş yapmadığına inandığınız kişilere hedef mektubu göndermek hep yaptığınız bir şey midir?"

"Hayır."

"O halde bunun eşiği nedir, Ajan Vasquez? Birisinin bir hedef mektubu alması için ne gerekir?"

"Birisi kuşkumu çekerse önce bir ön araştırma yaparım; bunun sonunda bir mektup yazılabilir. Rasgele mektup göndermeyiz. Ne yaptığımızı biliyoruz."

"Siz, ortağınız veya çalışma grubunuzdan birisi ALOFT'un uygulamalarıyla ilgili olarak Mitchell Bondurant'la görüştü mü?"

"Hayır, kimse onunla görüşmedi."

"O da konuşabileceğiniz kişilerden biri olur muydu?"

Freeman bu sorunun belirsiz olduğunu öne sürerek itiraz etti. Yargıç itirazı kabul etti. Bu soruyu cevaplanmamış bir halde jüri üyelerinin aklında bırakmaya karar verdim.

"Teşekkür ederim Ajan Vasquez."

Freeman Vasquez'den sonra akış planına dönerek cinayet mahalline bir buçuk blok ötedeki bir evin bahçe şimşirinde çekici bulan bahçe peyzajcısını çağırdı. Adamın sorgulanması kısa ve olaysız geçti, çünkü daha sonra savcılığın adli tıp tanığının ifadesiyle bağdaştırmasına kadar bir önemi yoktu. Ona çekici bulmadan önce o şimşirlerin yanında ve civarında en az on iki kere çalıştığını söyleterek bir puan kazandım. Jürinin aklına o çekicin cinayetten çok sonra oraya konmuş olabileceği fikrini sokmuştum.

Bahçıvandan sonra o evin sahibi ve çekici adli tabipliğe götüren polisler ifade verdi. Onları çapraz sorgulamaya gerek bile görmedim. Çekicin cinayet silahı olduğuna karşı çıkacak değildim. Planım bu çekicin sadece Mitchell Bondurant'ı öldüren cinayet silahı olduğunu değil, onun Lisa Trammel'a ait olduğunu da kabul etmekti.

Beklenmedik bir hamle olacaktı, ama bu hamle sadece savunmanın "düzmece tertip" var teorisiyle işe yarardı. Jeff Trammel'ın o çekicin Meksika'ya gitmeden önce geride bıraktığı BMW'de olabileceği sözünden bir şey çıkmamıştı. Cisco, Jeff Trammel'ın çalışmış olduğu otomobil galerisinde o otomobili bulmuştu, fakat bagajında çekiç yoktu ve yönetici hiçbir zaman da olmadığını söylemişti. Jeff Trammel'ın bunu sırf daha çok para koparmak için söylediğini düşünerek verdiği bu bilginin üstünde durmadım.

Cinayet silahı konusu işlendikten sonra yargıç artık neredeyse âdet olduğu gibi, yemek molasını on beş dakika önce verdi. Müvekkilime dönüp, onu yemeğe davet ettim.

"Herb ne olacak?" diye sordu. "Yemeğe onunla gideriz diye söz vermiştim."

"Herb de gelebilir."

"Gerçekten mi?"

"Tabii, neden olmasın?"

"Çünkü ondan... her neyse, ona söylerim."

"Güzel. Benim arabamla gideriz."

Rojas bizi aldıktan sonra Van Nuys'tan inip Ventura yakınındaki Hamlet'e gittik. Bu lokanta onlarca yıldan beri aynı yerdeydi ve her ne kadar Hamlet Hamburger adını taşıdığı günlerden beri sınıf atlamışsa da, yemekler aynıydı. Yargıç bizi erken salıverdiği için öğlen kalabalığında sıra beklemek zorunda kalmadan bize bir masa gösterdiler.

"Buraya bayılırım," dedi Dahl. "Ama gelmeyeli yıllar oluyor."

Dahl ve müvekkilimin karşısına oturdum. Onun lokanta hakkındaki coşkulu yorumuna tepki vermedim. O anda kafam bu yemek toplantısını nasıl değerlendireceğimle meşguldü.

Hemen siparişimizi verdik, çünkü erken başlamamıza rağmen zamanımız kısıtlıydı. Konuşmalarımız davayla ve Lisa'nın olanları nasıl algıladığıyla ilgili oldu. Lisa gidişattan memnundu.

"Her tanıktan bir şey koparmayı başarıyorsun," dedi Lisa. "Bu müthiş bir şey."

"Ama soru şu: Yeterince koparabiliyor muyum?" diye karşılık verdim. "Ve unutmaman gereken şey, her bir tanıkla bu dağın daha sarp hale geldiği. *Şehrazat*'ı bilir misin? Klasik müzik. Sanırım Ravel'in bestesidir. Hollywood Bowl konserlerinde her yıl bunu çalarlar."

İkisi de boş gözlerle baktılar.

"Tamam. Önemli değil. Anlatmak istediğim şey şu: Bu uzun bir parçadır, on beş dakika falan sürer. Birkaç sessiz enstrümanla yapılan başlangıç yavaştır, ama giderek ivme kazanarak tempo hızlanır ve bütün orkestranın katıldığı muhteşem bir kreşendoyla biter. Ama o sırada bütün dinleyicilerin de duyguları kabararak aynı anda patlama yapar. Klasik müzik sevse de, sevmese de bu sahneyi görüp, dinlemek insanı büyüler. İşte savcının burada

yaptığı şey de bu. Giderek sesi ve ivmeyi artırıyor. En iyi kısmını henüz sunmadı, çünkü bitirdiği zaman davulları, yaylı sazları ve üflemeli çalgıları hep birden devreye sokmuş olacak. Anlıyor musun Lisa?"

Lisa gönülsüzce başını evet anlamında salladı.

"Moralini bozmak istemem. Heyecanlısın, ümitlisin ve haklılığına inanıyorsun ve ben de senin öyle kalmanı istiyorum. Çünkü jüri böyle şeylerden etkilenir ve benim orada yaptığım herhangi bir şey kadar bize yardımı olabilir. Ama unutmamalısın ki, dağ giderek sarplaşıyor. Savcı yakında fenni delilleri ortaya getirecek ve jüriler de buna bayılırlar, çünkü bu daima karar vermelerini kolaylaştıracak bir yoldur. Çoğu insan jüri görevi almak ister. Her zamanki işinden izinli olup, bir gerçek hayat dramını ve ilginç bir davayı televizyon yerine canlı olarak ön sıradan seyrediyorsun. Ama sonunda o odaya dönüp birbirlerine bakacaklar ve bir karar vermek zorunda kalacaklar. Bir insanın hayatına karar verecekler. İnan bana, çoğu insan bunu yapmak istemez. İşte, bu aşamada fenni deliller bu işi kolaylaştırır. 'Eh, madem DNA eşleşmesi var, o zaman yanlış olamaz. Suçu sabit görülmüştür.' Anlıyor musun? İşte, hâlâ bizi bekleyen durum bu ve senin bu konuda hayallere kapılmanı istemiyorum."

Dahl nazik bir şekilde elini Lisa'nın masanın üstüne uzattığı koluna götürdü ve hafifçe sıktı.

"Peki, bu DNA konusunda ne yapacağız?" diye sordu Lisa.

"Hiçbir şey," dedim. "Bununla ilgili yapabileceğim hiçbir şey yok. Sana duruşmadan önce de söylediğim gibi, bu testi adamlarım da yaptırdı ve aynı sonuç çıktı. DNA geçerli."

Lisa'nın gözleri yenilgiyi anlamanın etkisiyle düştü ve yaşarmaya başladı. Benim de istediğim şey buydu. Tam da o sırada garson yemek tabaklarımızı getirdi. Konuşmamı sürdürmek için onun masadan ayrılmasını bekledim.

"Üzülme Lisa. DNA sadece bu işin vitrin süsü."

Lisa aklı karışmış bir halde başını kaldırıp, bana baktı.

"Ama şimdi bunun geçerli olduğunu söylemiştin."

"Geçerli. Ama bunun bir açıklaması olmadığı anlamına gelmiyor. DNA işini ben halledeceğim. Sofraya otururken senin de söylediğin gibi, benim işim onların getirdiği her parçaya bir kuşku tohumu ekmek. Sonra da onlar bütün parçalarını birleştirip tabloyu gösterdikleri zaman, ektiğimiz bütün o küçük kuşku tohumlarının o resmi tamamen değiştirdiğini jürinin görmesini ümit edeceğiz. Bunu yaparsak gidip bronzlaşırız."

"Ne demek bu?"

"Eve gideriz. Plaja gidip güneşte bronzlaşırız."

Ona gülümseyince, karşılık verdi. Gözyaşları o sabah uzun zaman harcadığı makyajını dağıtmıştı.

Yemeğin geri kalanında havadan sudan söz ettik; müvekkilim ve sevgilisi bütün cehaletleriyle ceza hukuku sistemi hakkında yorumlar yaptılar. Çoğu müvekkilimin bunu yaptığını biliyordum. Hukuk konusunda hiç bilgileri olmadığı halde, sistemdeki yanlışları göstermeye çok hevesliydiler. Trammel tabağındaki son lokmayı da ağzına atana kadar bekledim.

"Lisa, konuşmamızın ilk kısmı sırasında göz makyajın aktı. Senin orada güçlü görünmen çok önemli. Şimdi tuvalete gidip kendini yine güçlü görünür hale getirmeni istiyorum."

"Bunu mahkeme binasında yapamaz mıyım?"

"Hayır, çünkü içeriye girdiğimiz sırada orada bazı jüri üyeleri ve muhabirler olabilir. Kime rastlayacağımızı bilemezsin. Kimse senin öğlen yemeğini ağlayarak geçirdiğini sansın istemiyorum, tamam mı? Ben de bizi alması için Rojas'ı arayacağım."

"Birkaç dakikadan fazla sürebilir."

Saatime baktım.

"Tamam, acele etme. Benim de Rojas'ı beklemem gerekiyor."

Lisa tuvalete gittikten sonra Dahl'la baş başa kaldık. Tabağımı öne itmiş, dirseklerimi masaya dayamıştım. Tıpkı bir poker oyuncusunun yüzünü gizlemek için kartlarını yukarıda tutması gibi, ellerimi ağzımın önünde kavuşturdum. İyi bir avukat aynı zamanda iyi bir uzlaşmacı olur. Şimdi Herb Dahl'ın sahneden çıkışı için uzlaşma zamanıydı.

"Pekâlâ, Herb... senin gitme zamanın geldi."

Ne dediğimi anlamamış gibi yarım bir gülücükle baktı.

"Ne demek istiyorsun? Buraya hep birlikte geldik."

"Hayır. Davadan ayrılmanı kastediyorum. Lisa'dan ayrılmanı. Artık kaybolma zamanın geldi."

Yüzünde hâlâ *anlamıyorum* ifadesi vardı.

"Bir yere gitmiyorum. Lisa'yla ben... çok yakınlaştık. Üstelik bu işe dünya kadar para bağladım."

"Eh, paran buhar oldu. Lisa'yla olan yakınlığına gelince, artık bu tiyatro da bitiyor."

Elimi ceketimin içcebine götürüp, Cisco'nun bir gece önce bana verdiği, Herb ve Mack kardeşlerin birlikte görüldüğü fotoğrafı çıkardım. Herb resme şöyle bir bakış attıktan sonra gergin bir kahkaha attı.

"Peki, oltaya geldim. Kim bunlar?"

"Mack kardeşler. Beni hırpalamaları için tuttuğun adamlar."

Dahl başını iki yana salladıktan sonra tuvaletlerin olduğu tarafa doğru baktı. Sonra bana döndü.

"Kusura bakma Mickey, ama neden söz ettiğini anlamıyorum. İkimiz arasında sinema haklarıyla ilgili bir sözleşmemiz olduğunu hatırlatmak isterim. Eminim Kaliforniya Barosu bu sözleşmeyi ilginç bulacaktır, ama bundan da başka..."

"Beni tehdit mi ediyorsun Dahl? Eğer öyleyse, hata ediyorsun."

"Hayır, tehdit değil. Sadece bunu nereden çıkardın diye anlamaya çalışıyorum."

"Mack kardeşlerle ilginç bir konuşma yaptığım karanlık bir odadan çıkarıyorum."

Dahl fotoğrafı katlayıp bana geri verdi.

"Bu ikisi mi? Benden yol sormuşlardı, o kadar."

"Yol sordular, öyle mi? Senden para istemediklerine emin misin? Çünkü bu sahnenin de fotoğrafı var."

"Onlara birkaç dolar vermiş olabilirim. Benden yardım istediler, fena çocuklara benzemiyorlardı."

Şimdi gülme sırası bendeydi.

"Çok iyisin be Herb, ama o iki adam bana her şeyi anlattı. İyisi mi, tıraşı bırakıp gerçek oyuna geçelim."

Omuz silkti.

"Pekâlâ, bu senin oyunun; başla bakalım."

"Oyun en başta söylediğim gibi. Artık yoksun Herb. Lisa'ya veda öpücüğü ver. Sinema anlaşmamıza da, parana da..."

"Biraz fazla öpüşme oldu. Bunun karşılığında elime ne geçecek?"

"Hapse girmeyeceksin, hepsi bu."

Başını iki yana sallayıp, bir kez daha tuvaletler tarafına baktı.

"Böyle olmayacak Mick. Anlayacağın, o para benim param değildi. Benden çıkmadı."

"Kimden çıktı, Jerry Castille'den mi?"

Gözleri bir an kıpırdadıktan sonra sabit kaldı. Bu isim ona görünmez bir yumruk gibi gelmişti. Artık Mack kardeşlerin ötmüş olduğunu biliyordu.

"Evet ya, Jerry ve New York'taki Joe'dan da haberim var. Caniler şerefsiz olur Herb. Mack kardeşler Sonny ve Cher gibi ötmeye hazırlar. Söyleyecekleri şarkı da 'Kucağımdasın Yavrum' olacak. Seni sarıp sarmalayıp, küçük bir paket haline getirdim;

hemen bugün Lisa'nın ve benim hayatımdan çıkıp gitmezsen, bu paketi Bölge Savcılığı'na bırakacağım. Bana yapılan saldırıya çok kızmış olan eski karım da orada görevli bir savcıdır. Sanırım bunu tek bir sabah mesaisiyle tahkikat jürisi önüne çıkarabilir ve sen, göt herif, ağır müessir fiil suçuyla mahkûm olursun. Bunun cezası daha ağırdır. Fazladan birkaç yıl daha yersin. Ve bu saldırının kurbanı olarak ben de öyle olması için bastırırım. Büzülmüş taşaklarım için. Yani, sonuçta en az dört yılın parmaklıklar arasında geçer Herb. Ve bilmen gereken bir şey daha var; hapishanede senin gibilere bayılırlar."

Dahl dirseklerini masaya dayayıp, öne eğildi. İlk kez gözlerinde bir çaresizlik ifadesi görüyordum.

"Sen ne halt ettiğini bilmiyorsun. Kiminle dalaştığını bilmiyorsun."

"Dinle göt herif. Sana göt herif diyebilir miyim? Kiminle dalaştığım umurumda değil. Karşımda sen varsın ve senin benden ve bu davadan uzak durmanı..."

"Hayır, hayır, anlamıyorsun. Sana ben yardım edebilirim. Bu davada neler olup bittiğini bildiğini mi sanıyorsun? Bir bok bildiğin yok. Ama seni eğitebilirim Haller. O plaja erişip güneşte bronzlaşmanı sağlayabilirim."

Arkama yaslanıp ona baktım. Şaşırma sırası bendeydi. Boşuna vakit harcıyoruz anlamında elimi salladım.

"Pekâlâ, eğit bakalım beni."

"Sen benim onun gösteri yürüyüşüne gidip de seninle ilgili film yapalım, dediğimi mi sanıyorsun? Salak herif! Ben oraya gönderilmiştim. Bondurant öldürülmeden bile önce ben Lisa'ya yaklaşıyordum. Sence bu tesadüf müydü?"

"Kim tarafından gönderilmiştin?"

"Sence kim olabilir?"

Davayla ilgili bütün verileri bir araya getirirken onun yüzüne baktım. Masumiyet faraziyesi bir faraziye değildi. Düzmece tertip gerçekti.

"Opparizio."

Bunu doğrulamak için belli belirsiz başını salladı. Tam o sırada Lisa tuvaletlerin bulunduğu koridorun başında göründü; gözleri mahkemeye hazır bir şekilde parlayarak bize doğru yürüyordu. Tekrar Dahl'a döndüm. Ona yığınla soru sormak istiyordum, ama zaman yoktu.

"Bu gece saat yedide. Ofisimde ol. Tek başına. O zaman bana Opparizio'yu anlatırsın. Her şeyi anlatırsın... yoksa Bölge Savcılığı'na giderim."

"Kesin bir şey varsa, o da asla ifade vermeyeceğimdir. Asla."

"Saat yedide."

"Lisa'yla yemeğe çıkacaktık."

"Planlar değişti. Bir şey uydur. Mutlaka gelmelisin. Hadi, gidelim şimdi."

Lisa yanımıza geldiğinde ben masadan kalkıyordum. Telefonumu çıkarıp Rojas'ı aradım.

"Biz hazırız," dedim. "Ön kapıya gel."

Otuz Dört

Duruşma tekrar başlayınca savcılık makamı tanık kürsüsüne Cynthia Longstreth'i çağırdı. Kurlen'in ortağını çağırmakla Freeman giderek emin olduğum varsayımımı doğrulamış oluyordu; kendi uyarlaması olan *Şehrazat*'ın kreşendosuna fenni delillerle tırmanıyordu. Akıllıca bir hamleydi. Sorgulanamayacak ve inkâr edilemeyecek şeyler getir. Önce soruşturmanın planını Kurlen ve Longstreth'le kur, sonra da bunu adli tıp delilleriyle birleştir. Böylece, adli tabiplik ve DNA delilleriyle davayı bitirecekti. Sağlam, sıkı bir paket.

Dedektif Longstreth onu Van Nuys Şubesi'nde ilk gördüğüm zamanki gibi katı ve ciddi görünmedi. Her şeyden önce üstündeki elbise onu bir dedektiften çok bir öğretmen gibi gösteriyordu. Buna benzer dönüşümleri daha önce de görmüştüm ve bu beni hep huzursuz etmişti. İster savcıların yönlendirmesiyle, ister dedektiflerin kendi tercihleriyle olsun, kadın polislerin jüriye daha sevimli görünmek için böyle dönüşümler yaptığına tanık olmuştum. Ama bunu yargıca veya başka birine söyleyecek olsam kadın düşmanı olarak azarlanacağımı biliyordum.

Bu yüzden çoğu kez sadece gülüp, yutkunmakla yetinirdim.

Freeman Longstreth'i soruşturmanın ikinci yarısını özetlemesi için kullandı. İfadesi Trammel'ın evinde yapılan arama ve buldukları şeyler üzerinde yoğunlaştı. Burada bir sürprizle karşılaşmayı beklemiyordum. Freeman tanığının kimliği tutanaklara geçtikten sonra doğrudan konuya girdi.

"Lisa Trammel'ın evinde arama yapmak için bir yargıçtan arama izni aldınız mı?" diye sordu Freeman.

"Evet."

"Bu işlem nasıl yapılıyor? Bir yargıçtan bu izni almak için ne yapmak gerekir?"

"Sizi bu mekânda arama yapmak için yönlendiren olguların ve delillerin listesinin bulunduğu bir geçerli sebep bildirisiyle talepte bulunursunuz. Zanlıyı banka civarında gören tanığın ifadesini ve zanlının sorgulama sırasındaki tutarsız ifadelerini kullanarak bu talepte bulundum. Yargıç Companioni bu izni imzaladıktan sonra Woodland Hills'teki eve gittik."

"Biz derken kimi kastediyorsunuz dedektif?"

"Ortağım Dedektif Kurlen ve ben; bu arama sırasında bulacaklarımızın değerlendirilmesi için yanımıza suç mahalli ekibiyle bir de video kameramanı götürdük."

"Böylece, bütün arama videoya kaydedildi, öyle mi?"

"Bunu bütün arama için söyleyemem. İşleri hızlandırmak için partnerimle ayrıldık, ama kameraman tek başına olduğu için aynı anda ikimizle birlikte bulunamadı. Birimiz delile benzer veya incelenmesini istediğimiz bir şey bulunca, kameramanı çağırıyorduk."

"Anlıyorum. Peki, bugün o videoyu buraya getirdiniz mi?"

"Evet, kaset oynatıcıya yerleştirildi ve oynatılmaya hazır."

"Çok güzel."

Jüriye Longstreth'in seslendirdiği doksan dakikalık bir video sunumu yapıldı. Kamera eve vardıkları anda polis ekibini

izlemeye başladı, sonra binanın etrafında dönerek her yanını gösterdi. Görüntüye arka bahçe gelince Longstreth jürinin dikkatini demiryolu traversleriyle süslenmiş ve yeni kazılmış toprağı olan ot bahçesine çekti. Usta film yapımcılarının önceden ima etme dedikleri bir teknikti. Bunun anlamı daha sonra, kamera garajın içine girdikten sonra ortaya çıkacaktı.

Dikkatimi dedektifin ifadesine odaklamakta zorlanıyordum. Dahl işin Opparizio'yla bağı olduğunu ifşa ederek bombayı bırakmıştı. Muhtemel senaryonun ne olabileceğini ve bu dava için ne anlama gelebileceğini düşünüp duruyordum. Duruşmanın bir an önce bitmesini ve saatin yedi olmasını istiyordum.

Video, Lisa tutuklandıktan sonra ondan alınan anahtarla mülke herhangi bir hasar vermeden eve girilişi gösteriyordu. İçeriye girdikten sonra ekip sistematik bir arama başlattı; yılların tecrübesiyle ezbere bildikleri protokolü uyguluyorlardı. Küvet ve duş teknesi kan numunesi var mı diye incelendi. Çamaşır ve kurutma makinesi de. Aramanın en uzun süren bölümü her bir parça giyeceğin kimyasal ve ışık işlemlerinden geçirilerek kan delili arandığı elbise dolabında oldu.

Kamera daha sonra evin sol yanındaki bir koridordan çıkıp küçük bir veranda sonundaki başka bir kapıya giden Longstreth'i takip etti. Bu kapı kilitsizdi, Longstreth içeriye girerken kameramanı da getirdi. Freeman burada videoyu durdurdu. Tıpkı usta bir Hollywood yönetmeni gibi jürinin ilgisini kabartmış, onları birazdan sunacağı şeyi bekler hale getirmişti.

"Garajda bulduğunuz şey soruşturma için çok önemli bir adım oldu, değil mi dedektif?"

"Evet."

"Ne buldunuz?"

"Aslında bulduğumuzdan ziyade, bulmadığımız şeydi."

"Ne demek istediğinizi açıklar mısınız?"

"Evet. Garajın arka duvarı boyunca uzanan bir alet tezgâhı vardı. Tamamı aletlerle doluydu. Bunların çoğu duvardaki delikli tahtada bulunan kancalara tutturulmuştu. Bu kancaların altında o aletin adı yazılıydı. Her aletin kendi yeri vardı."

"Peki, bunu bize gösterebilir misiniz?"

Video tekrar başlatıldı ve hemen iş tezgâhı göründü. Tam bu anda Freeman görüntüyü dondurdu.

"Pekâlâ, iş tezgâhı bu, değil mi?"

"Evet."

"Delikli tahtada asılı duran aletleri görüyoruz. Eksik bir şey var mı?"

"Evet, çekiç yerinde yok."

Freeman yargıçtan izin alıp, Longstreth'in kürsüden inmesini ve bir lazer kalemle ekranlarda çekicin olması gereken yeri göstermesini istedi.

Longstreth her iki tepe ekranında çekicin delikli tahta üstündeki boş olan yerini gösterdikten sonra tekrar yerine oturdu.

"Dedektif, o nokta özellikle çekicin yeri olarak mı belirtilmişti?"

"Evet."

"O halde, çekiç yerinde yoktu."

"Garajın herhangi bir yerinde veya evde de bulunamadı."

"Peki, o delikli tahta üstünde bulunan aletlerin modelini ve markasını teşhis ettiniz mi?"

"Evet. Hâlâ orada bulunan aletleri inceleyerek Trammel'ların bunları özel bir paketle takım olarak satın aldıklarını belirledik. Craftsman Marangoz Alet Paketi adı altında iki yüz otuz dokuz parçalık bir takımdı."

"Peki, bu takımı satın almadan sadece çekici satın almak mümkün müydü?"

"Hayır, değildi. O çekiç sadece bu takımla birlikte edinilebiliyordu."

"Ve bu çekiç Lisa Trammel'ın garajındaki alet takımı içinde yoktu."

"Doğru."

"Peki, bu çekicin Mitchell Bondurant'ın öldürüldüğü suç mahalline yakın bir yerde bulunup, polise teslim edildiği bir an geldi mi?"

"Evet; cinayetin işlendiği otoparktan bir buçuk blok ötede, şimşirlerin içinde bir bahçıvan tarafından bir çekiç bulundu."

"Ne çeşit bir çekiçti?"

"Çatal ağızlı bir çekiç."

"Bunu kimin ürettiğini biliyor musunuz?

"Evet. Sears Craftsman."

Freeman jüri üyelerinin bu ifşaat karşısında hayretle soluk vereceğini umar gibi durdu; oysa o salonda bulunan herkes şimdi ne geleceğini biliyordu. Savcı masasına gidip bir delil torbasını açtı, içinden plastik poşete sarılı bir çekiç çıkardı. Çekici havada tutarak tekrar kürsüye döndü.

"Sayın yargıç, bir teşhir gereciyle tanığın yanına gidebilir miyim?"

"Gidebilirsiniz."

Freeman çekici Longstreth'e götürüp, ona verdi.

"Dedektif, elinizde tuttuğunuz bu çekici tanıtlar mısınız?"

"Bulunup bana teslim edilen çekiç. Adımın baş harfleri ve rozet sicil numaram bu delil torbasındadır."

Freeman çekici ondan aldı ve bunun savcılık delili olarak tutanaklara geçirilmesini talep etti. Yargıç Perry bu talebi onayladı. Freeman çekici savcı masasına bıraktıktan sonra sorgulamaya devam etmek için tekrar kürsüye döndü.

"İfadenizde çekici fenni inceleme için Fenni Soruşturma Şubesi'ne teslim ettiğinizi söylemiştiniz, doğru mu?"

"Evet."

"Peki, bundan sonra bu aletle ilgili inceleme raporu aldınız mı?"

"Evet, bu rapor yanımda."

"İnceleme sonucunda ne gibi bulgular tespit edildi?"

"Kayda değer iki şey vardı. Birincisi, bu çekicin Craftsman Marangoz Takımı için özel olarak üretilmiş olduğuydu."

"Davalının garajında bulunan takım mı?"

"Evet."

"Ama çekicin eksik olduğu takım mı?"

"Doğru."

"Peki, diğer fenni inceleme sonucu neydi?"

"Çekicin sapında kan buldular."

"Haftalar sonra çalıların arasında bulunmasına rağmen mi?"

Ayağa fırlayıp itiraz ettim. O ana kadar verilen ifadelerin hiçbirinde o çekicin ne kadar süre çalıların arasında kaldığı belirtilmemişti.

"Sayın yargıç," dedi Freeman. "Bu çekiç cinayet işlendikten birkaç hafta sonra bulundu. O süre içinde çalıların arasında kaldığını düşünmek mantıklıdır."

Yargıç bir karar vermeden hemen karşı çıktım.

"Tekrar ediyorum sayın yargıç, savcılık makamı o çekicin çalıların arasında o kadar süre kaldığını gösteren ne bir delil sundu ne de böyle bir ifade verildi. Dahası, bunu bulan adam ifadesinde o çalılıkların civarında cinayetten sonra en az on iki kere çalıştığını ve o sabah bulana kadar hiç görmediğini söyledi. Çekiç bir gece önce oraya yerleştirilmiş olabilir ve..."

"İtiraz ediyorum sayın yargıç!" diye haykırdı Freeman. "Savunma makamı kendi iddialarını öne sürmek amacıyla itiraz ediyor, çünkü bildikleri gibi..."

"Yeter!" diye bağırdı yargıç. "İkiniz de susun. İtiraz kabul edildi. Bayan Freeman sorunuzu tekrarlayın ve deliller arasında olmayan olgular varmış gibi sormayın."

Freeman sakinleşmek için önündeki notlara baktı.

"Dedektif, çekiç size teslim edildiği zaman üstünde kan görmüş müydünüz?"

"Hayır."

"O halde, çekiç üstünde tam olarak ne kadar kan vardı?"

"Raporda çok az bir kan izi olduğu yazılıydı. Ahşap sapın üstündeki lastik tutacağın üst kısmında çok az bir miktar olduğu belirtilmişti."

"Peki, bu raporu aldıktan sonra ne yaptınız?"

"Bu kan numunesinin Santa Monica'daki özel bir DNA laboratuvarında test edilmesini sağladım."

"Cal-State'deki bölge laboratuvarını neden kullanmadınız? Normal prosedür bu değil midir?"

"Normal prosedür budur, ama bu vakada çabuk sonuç almak istedik. Bütçemizde para vardı, süreci hızlandırmak istedik. Gelen sonucu daha sonra kendi laboratuvarımızda tekrar incelettik."

Freeman bir kez daha durdu ve yargıçtan çekiçle ilgili adli tıp raporunun savcılığın teşhir gereci olarak kayıtlara geçirilmesini istedi. Ben itiraz etmedim, yargıç da onay verdi. Freeman DNA ifşaatını daha sonra gelecek olan DNA uzmanına bırakarak rotasını değiştirdi.

"Tekrar garaja dönelim dedektif. Başka kayda değer bulgularınız oldu mu?"

Sorunun biçimine itiraz ettim. Başka bir şey bulunduğu yönünde hiçbir ifade olmamasına rağmen, sanki varmış gibi sorulmuştu. Ucuz bir numaraydı, ama son itirazımın yarattığı çatışma Freeman'ın hızını kesmişti. Yargıç ondan soruyu farklı şekilde ifade etmesini istedi.

"Dedektif, ifadenizde garajda bulmadığınız bir şeyden söz ettiniz. Çekiç. Peki ne bulduğunuzu söyleyebilir misiniz?"

Freeman benim onayımı bekliyormuş gibi, dönüp bana baktı. Ona başımı sallayıp, gülümsedim. Sırf bu hareketi bile son iki itirazımla onu sarstığımın belirtisiydi.

"Bir çift bahçıvan ayakkabısı vardı; Luminol testi yapılınca kan izi bulundu."

"Luminol ültraviyole ışığı altında kan izini ortaya çıkarıyor, değil mi?"

"Doğru. Kanın silindiği veya temizlendiği yerlerde kullandığımız bir şeydir."

"Bu defa kan nerede bulundu?"

"Sol ayakkabının bağında."

"Neden özellikle bu ayakkabılara Luminol testi uygulandı?"

"Her şeyden önce, kan delili bulma ihtimali varken bütün ayakkabıları ve giyecekleri test etmek rutin bir uygulamadır. Suç mahallinde kan vardı, bu nedenle saldırganın da üstünde kan olacağı varsayılır. İkinci neden, arka bahçede bir çalışma yapılmış olduğunu fark etmiştik. Toprak altüst edilmişti, ama bu ayakkabılar çok temizdi."

"Eh, insan evine girmeden önce bahçe ayakkabılarını temizlemez mi?"

"Mümkündür, ama biz evin içinde değildik. Garajdaydık ve bu ayakkabılar, büyük ihtimalle bahçeden kalma toprak tanecikleri dolu bir karton kutu içindeydi, ama ayakkabılar çok temizdi. Bu da bizim dikkatimizi çekti."

Freeman videoyu öne sarıp, ayakkabıların gösterildiği kısma getirdi. Yan tarafında Coca-Cola yazan bir karton kutu içinde, iş tezgâhının altındaki bir raftaydı. Gizlenmiş falan değildi. Herhalde her zaman orada tutuluyordu.

"Ayakkabılar bunlar mı?"

"Evet. Adli tıp uzmanlarından biri onları alırken görüyorsunuz."

"Yani, söylediğinize göre o kadar temiz olmalarına rağmen kirli bir kutu içinde bulunmaları kuşkunuzu mu çekti?"

Savcının tanığı yönlendirdiğini öne sürerek itiraz ettim. Puanı kazandım, ama jüri verilen mesajı almıştı. Freeman devam etti.

"Bu ayakkabıların Lisa Trammel'a ait olduğu sonucuna nasıl vardınız?"

"Çünkü küçüktü ve bir kadına ait olduğu belliydi. Ayrıca evde Lisa'yı bahçede çalışırken gösteren çerçevelenmiş bir fotoğraf bulduk. Ayaklarında bu ayakkabılar vardı."

"Teşekkür ederim dedektif. O ayakkabılara ve ilk testte kan bulunduğu belirlenen o ayakkabı bağına ne oldu?"

"Ayakkabı bağı DNA testi için Cal-State Bölge Laboratuvarı'na teslim edildi."

"Bu defa neden özel bir laboratuvar kullanmadınız?"

"Kan numunesi çok küçüktü. Özel bir laboratuvarda bunu kaybetme riskini göze alamazdık. Numuneyi ortağımla birlikte gidip Cal-State Laboratuvarı'na elden teslim ettik. Karşılaştırma için başka numuneler de gönderdik."

"Karşılaştırma için başka numuneler... Bu ne demek oluyor?"

"Maktulden alınan kan örneğinin ayakkabıda bulunanla karşılaştırılması için ayrı bir teslimatla gönderdik."

"Neden ayrı teslimat?"

"Çapraz bulaşma ihtimalini gidermek için."

"Teşekkür ederim Dedektif Longstreth. Şu anda başka sorum yok."

Yargıç çapraz sorgulama başlamadan önce öğlen sonrası molası verdi. Öğlen yemeği davetimdeki asıl amacı bilmeyen müvekkilim beni onunla ve Dahl'la kahve içmeye davet etti. Çapraz sorgulama için soru hazırlayacağımı söyleyerek daveti geri

çevirdim. Aslında sorularım çoktan hazırdı. Duruşmadan önce Freeman'ın çekiçle, ayakkabılarla ve Lisa Trammel'ın evindeki aramayla ilgili ifadeler için Kurlen'i kullanacağını sanmıştım, ama yine de hazırdım, çünkü Freeman'ın doğrudan sorgulaması tam umduğum şekilde yapılmıştı.

Mola sırasında Cisco'yu arayıp, onu saat yedide Dahl'la yapacağımız toplantıya hazırladım. Bullocks'a bilgi vermesini, Tommy Guns ve Bam Bam'ı da güvenlik amacıyla Victory Binası dışında bekletmesini söyledim. Dahl'ın bir dalavere yapıp yapmayacağına emin değildim, ama her halükârda ben hazırlıklı olacaktım.

Otuz Beş

Moladan sonra yargıç Dedektif Longstreth'i bana devretti. Isınma sorularını boş verip, doğrudan bana jüri önünde puanlar kazandıracak konulara girdim. Bu da, cinayet günü WestLand civarının polis tarafından titizlikle arandığı bilgisinin jüriye verilmesiyle ilgiliydi. Bu bölgeye ev ve çekicin en sonunda bulunduğu iddia edilen peyzaj alanı da dahildi.

"Dedektif," dedim. "Bu çekicin cinayetten o kadar uzun süre sonra ve cinayet mahalline bu kadar yakın, yoğun bir arama yapılmış olan bir çevre içinde bulunması sizi hiç rahatsız etti mi?"

"Hayır, pek etmedi. Çekiç bulunduktan sonra o evin önündeki çalılıklara baktım. Şimşirler uzun ve sıktı. Onca süre bir çekicin orada gizli kalabilmiş olması beni ne şaşırttı ne de rahatsız etti. Sonunda bulabildiğimiz için talihli olduğumuzu düşündüm."

Güzel cevaptı. Freeman'ın ifadeleri neden Kurlen ve Longstreth arasında bölüştürdüğünü şimdi anlıyordum. Longstreth tanık kürsüsünde çok iyiydi, hatta belki kıdemli ortağından bile daha iyiydi. Devam ettim. Bu oyunun ana kurallarından biri de kendini hatalardan uzak tutmaktır. O konu üstünde durarak işleri karıştırmamak gerekir.

"Peki, şimdi Woodland Hills'teki eve bakalım. Dedektif, o evi arama işi tam bir baskın niteliğinde olmuş dersem, bana katılır mısınız?"

"Baskın mı? Ben buna baskın demem. Ben..."

"Davalının kanlı giyeceklerini buldunuz mu?"

"Hayır."

"Duş veya küvetin tahliye deliklerinde maktulün kanını buldunuz mu?"

"Hayır."

"Ya çamaşır makinesinde?"

"Hayır."

"Bu duruşma sırasında savcılık makamı davalının evinin içinden bulunmuş ne gibi deliller sundu? Garajdan söz etmiyorum. Sadece evden."

Zihnindeki envanteri karıştırırken Longstreth uzun bir an düşündü. Neden sonra başını iki yana salladı.

"Şu anda aklıma gelen bir şey yok. Ama yine de bu bir baskın yapıldığı anlamına gelmez. Bazen delil bulmamak en az bulmak kadar yararlı olabilir."

Sustum. Longstreth bana yem uzatıyordu. Açıklama isteyeceğimi umuyordu. Ama bunu istersem konuyu nereye çekeceğini bilmiyordum. Yemi almadan geri adım atıp, devam ettim.

"Pekâlâ, ama gerçek hazine, yani bulduğunuz deliller garajda bulunmuştu, değil mi? Bu duruşmada mahkemeye getirilmiş ve getirilecek olan deliller."

"Öyle herhalde."

"Bağında kan bulunan ayakkabı ve çekicin eksik olduğu alet takımından söz ediyoruz, değil mi?"

"Evet."

"Eksik bıraktığım bir şey var mı?"

"Sanmıyorum."

"Peki, o halde tepe ekranlarında size bir şey göstereyim."

Freeman'ın kürsü üstünde bıraktığı uzaktan kumandayı aldım. Videoyu geri sardım ve istediğim yere gelince durdurdum.

"Videonun bu noktasında neler olduğunu jüriye anlatır mısınız?"

Düğmeye basıp videoyu oynattım. Görüntüde Longstreth ve adli tıp teknisyenlerinden biri evin ana bölümünden garaja giden verandayı kat ediyorlardı.

"Bu garaja girdiğimiz an," dedi Longstreth.

Sonra bant kaydındaki sesi duyuldu.

"Kurlen'den anahtarı almamız lazım," dedi.

Ama videoda eldivenli elini kapı tokmağına uzatıp çeviriyordu.

"Tamam, kapı açıkmış."

Longstreth ve teknisyen garaja girip ışığı açana kadar filmi oynattım. Sonra bir kez daha durdurdum.

"Bu sizin garaja ilk girişiniz mi oluyor dedektif?"

"Evet."

"Işıkları açtığınızı görüyorum. Ekibinizden birisi sizden önce garaja girmiş miydi?"

"Hayır, kimse girmemişti."

Bandı yavaşça geri sarıp, Longstreth'in kapıyı açış sahnesinde durdum. Tekrar aynı sahneyi oynatırken sorularımı sormaya başladım.

"Garaja girerken anahtar kullanmadığınızı fark ettim dedektif. Neden böyle oldu?"

"Burada gördüğünüz gibi, kapıyı denedim, kilitli değildi."

"Nedenini biliyor musunuz?"

"Hayır; sadece kilitli değildi işte."

"Arama ekibi geldiğinde evde kimse var mıydı?"

"Hayır, ev boştu."

"Ve evin kapısı kilitliydi, değil mi?"

"Evet, Bayan Trammel bizimle Van Nuys'a gelmeyi kabul edince kapıyı kilitlemişti."

"Kendisi mi kilitlemek istedi, yoksa ona siz mi böyle yapmasını söylediniz?"

"Hayır, kendisi kilitlemek istedi."

"Yani, ev kapısını kilitlediği halde garaja dışarıdan açılan kapıyı kilitlenmemiş halde bıraktı, öyle mi?"

"Öyle görünüyor."

"Siz ve ekibiniz arama izniyle oraya vardığınızda kapının kilitlenmemiş olduğunu söylersek yanlış olmaz, değil mi?"

"Evet."

"Yani, Lisa Trammel polis gözetimindeyken o garaja herhangi birisi girmiş olabilirdi, değil mi?"

"Sanırım, evet, bu mümkün."

"Sırası gelmişken sorayım: Siz ve Dedektif Kurlen o sabah Bayan Trammel'la birlikte evden çıktığınızda içeriden bir şey alınmasın, karıştırılmasın diye bir nöbetçi polis görevlendirdiniz mi?"

"Hayır."

"O evde bir cinayet soruşturmasıyla ilgili deliller olabileceği düşünülürse, böyle yapmanız gerekmez miydi?"

"O sırada Bayan Trammel zanlı değildi. Sadece konuşmak istediğimiz bir kişiydi."

O anda az kalsın gülecektim; Longstreth de neredeyse gülüyordu. Kurduğum tuzağa düşmeden, kenarından geçmişti. Kadın bayağı iyiydi.

"Ya," dedim. "Tabii, zanlı değildi. Peki, sizce ne kadar süre garaja herhangi birinin girebileceği o yan kapı açık kalmıştır?"

"Bunu söyleyebilmem mümkün değil. Zaten ne zaman açık bırakılmış olduğunu da bilmiyorum. Belki de Bayan Trammel garajını hiç kilitlemiyordu."

Bu cevaba başımı salladım ve bir süre sustum.

"Siz veya Dedektif Kurlen adli tıp teknisyenlerine garaja açılan kapıda parmak izi aramaları talimatını verdiniz mi?"

"Hayır, vermedik."

"Neden, dedektif?"

"Gerekli görmedik. Sadece evi arıyorduk, burasını bir suç mahalli gibi görmemiştik."

"Size farazi bir soru sorayım dedektif. Sizce bir cinayeti özenle planlayıp işlemiş olan birisi kapısı kilitsiz garajında kanlı ayakkabılarını bırakır mı? Özellikle de, cinayet silahını gizlemek için o kadar zaman harcadıktan sonra."

Freeman sorunun delillerde olmayan olguları varsaydığını öne sürerek itiraz etti. Umurumda değildi. Bu soru Longstreth'i düşündürmek için sorulmamıştı. Doğrudan jürinin aklına yerleştirmek istemiştim.

"Sayın yargıç, sorumu geri alıyorum," dedim. "Tanığa soracak başka sorum yok."

Kürsüden ayrılıp yerime oturdum. Gözlerimle bütün jüri üyelerini taradım. Sonunda bakışımı Furlong'un yüzünde kilitledim. Furlong da gözlerini kaçırmayıp, bakışıma karşılık verdi. Bunu iyiye işaret olarak kabul ettim.

Otuz Altı

Herb Dahl tek başına geldi. Cisco onu ofisin dış kapısında karşılayıp odama getirdi. Bullocks solumda oturuyordu, masamın tam karşısındaki koltuğu Dahl'a ayırmıştık. Taktik gereği Cisco ayakta duracaktı. Onun ikide bir volta atıp, sinirli görünmesini istiyordum. Amacım Dahl'ı tedirgin etmek, ağzından yanlış bir şey çıktığı anda siyah tişörtlü o yarma gibi adamın üstüne saldırabileceği izlenimini vermekti.

Dahl'a içecek bir şey ikram etmedim. İpleri kopma kertesine gelmiş ilişkimizi ısıtmak için bir çaba göstermeyecektim. Doğrudan konuya girdim.

"Burada bulunmamızın nedeni, Herb, şu ana kadar neler yapmış olduğunu, Opparizio'yla ilişkinin ne olduğunu öğrenmek ve bunlar için ne yapacağımıza karar vermek. Bildiğim kadarıyla yarın sabah dokuza kadar herhangi bir yerde olmam gerekmiyor; yani fazlasıyla zamanımız var."

"Başlamadan önce, işbirliği yaparsam bir anlaşmamız olacağını bilmek isterim," dedi Dahl.

"Sana yemekte söylediğim gibi, anlaşmamız senin hapse girmemen. Karşılık olarak bana bildiklerini anlatacaksın. Bunun ötesinde hiçbir vaadim yok."

"Hiçbir şekilde mahkemede ifade vermeyeceğim. Söyleyeceğim şeyler seni bilgilendirmek için. Hem zaten sana ifade vermemden daha iyi bir şey vereceğim."

"Göreceğiz. Ama şimdi istersen en başından başlayalım. Bugün bana Lisa'nın gösteri yürüyüşüne katılmam söylendi demiştin. Buradan başla."

Dahl önce kabul anlamında başını salladıysa da, sonra fikrini değiştirdi.

"Galiba daha öncesinden başlamam gerekir. Bu iş geçen yılın başlarına kadar gidiyor."

İki elimi yana açtım. "İstediğin yerden başla. Bütün gece vaktimiz var."

Dahl bir yıl önce yapımcılığını üstlendiği *Sarışın Yarışçı* adlı bir filmle ilgili uzun bir hikâye anlatmaya başladı. Chester adında bir at hediye edilen bir kız hakkında sıcak bir aile filmiydi. Kız atın altdudağının içinde dövmeyle yazılı bir sayı bulur; bu sayı atın beş yıl önce bir ahırda öldüğü sanılan safkan bir yarış atı olduğunun kanıtıdır.

"Bunun üzerine kızla babası bir araştırma yaparlar ve..."

"Bak," diye kestim sözünü. "Güzel bir hikâyeye benziyor, ama artık Louis Opparizio hakkında konuşabilir miyiz? Tamam, bütün gece vaktimiz var, ama konudan sapmayalım."

"Konu bu. Bu film. Sözüm ona düşük bütçeli bir film olacaktı, ama ben atları çok severim. Çocukluğumdan beri. Gerçekten de bununla iyi bir voli vuracağımı düşünüyordum."

"Voli mi?"

"Doğruca DVD piyasasına girecektim. Pırlanta gibi bir hikâyem vardı ve eğer film doğru yapılırsa çok büyük anlaşmalar gelecekti. Ama bunun için iyi bir prodüksiyon gerekir, onun için de para lazımdır."

Önünde sonunda her şey paraya bakıyordu.

"Parayı ödünç mü aldın?"

"Parayı ödünç alıp filme yatırdım. Biliyorum, aptallık ettim. Üstelik bu başlangıçta aldığım yatırımcı parasının üstüne eklenmişti. Ama yönetmenim o mükemmeliyetçi İspanyol manyağıydı. Herif doğru dürüst İngilizce bile konuşamıyordu, ama onu tuttuk. Her sahneyi defalarca tekrar çekiyordu, bir bar sahnesini tam otuz kere çekti. Sonunda paramız tükendi ve sırf filmi bitirebilmem için çeyrek milyon dolar gerekti. O ana kadar zaten bütün şehri dolaşmıştım ve herkes artık uyanmıştı. Ama bu filme bayılıyordum. Benim için hayatımı değiştirecek bir sinema eseri olacaktı."

"Parayı sokaktan edindin," dedi Cisco Dahl'ın arkasında bir yerden.

Dahl dönüp ona baktı ve başını salladı.

"Evet, tanıdığım bir adamdan. Eğri burunlu bir adam."

"Adı ne?" diye sordum.

"Adı lazım değil şu anda," dedi Dahl.

"Evet, lazım. Adı ne bu adamın?"

"Danny Greene."

"Ama daha önce bana..."

"Evet, biliyorum. O da onlarla, ama adı Greene, ne diyebilirim ki?"

Cisco'ya bir bakış attım. Bunu araştırması gerekecekti.

"Pekâlâ, Danny Greene'den çeyrek milyon dolar aldın, sonra ne oldu?"

Dahl yaşadığı hüsranı ifade etmek için avuçlarını havaya kaldırdı.

"Sorun da o zaten. Hiçbir şey olmadı. Filmi bitirdim, ama satamadım. Kuzey Amerika'daki her festivale götürdüm, ama

kimse istemedi. Amerikan Film Pazarı'na götürdüm, Santa Monica'daki Loews'te bir süit tuttum, ama ancak İspanya'ya satabildim. Tabii, filmle ilgilenen tek ülke o puşt yönetmenin ülkesi oldu."

"Tabii, Danny Greene hiç memnun olmadı, değil mi?"

"Hayır, olmadı. Aradaki ödemeleri zamanında yapıyordum, ama altı ay vadesi dolunca hepsini istedi. Hepsini ödeyemedim. İspanya'dan gelecek parayı ona verecektim, ama bunun da büyük bir kısmını hemen ödemiyorlardı. Dublaj ve daha bir dolu şey yapacaklardı ve film bu yılın sonunda gösterime girene kadar para gelmeyecek. Özetle, fena halde düdüklenmiş durumdaydım."

"Ne oldu?"

"Bir gün Danny bana geldi. Yani, pat diye ortaya çıkıverdi; bacaklarımı kıracak falan diye geçiyordu içimden. Ama bunun yerine bana bir şey yapmam için ihtiyaçları olduğunu söyledi. Uzun vadeli bir iş olacaktı ve bunu yaparsam kredimi tekrar yapılandıracaklar, hatta önemli bir kısmını sileceklerdi. Başka seçeneğim yoktu. Ne yapacaktım yani, Danny Greene'e hayır mı diyecektim? Öyle bir şey söz konusu bile olamazdı."

"O halde, kabul ettin."

"Evet, kabul ettim."

"İş neydi?"

"Bütün o haciz ve icra olaylarını protesto eden insanlarla yakınlaşmam. AKHD denen o örgüt. Mümkünse onların kampına girmemi istedi; Lisa'yla da bu sayede tanıştım. En hızlı protestocu oydu."

Bu hikâye bana saçma geliyordu, ama dinlemeye devam ettim.

"Nedenini söyledi mi?"

"Pek değil. Sadece paranoyak bir tanıdığı olduğunu ve bu adamın Lisa'nın yaptığı her şeyi öğrenmek istediğini söyledi. Bir sözleşmesi mi ne varmış, protestocuların bu işi bozmalarını istemiyormuş. Böylece, Lisa protesto gösterisi falan gibi bir şey planladığı zaman ben bunun nerede olduğunu ve kimi hedeflediğini Danny'ye söyleyecektim."

Hikâyede nihayet biraz gerçeklik kokusu duyulmaya başlamıştı. Aklıma LeMure sözleşmesi geldi. Opparizio ALOFT'u bu halka açık şirkete satmaya hazırlanıyordu. Temkinli olup, bu sözleşmeye yönelik herhangi bir tehdidi bertaraf etmek istemesi normaldi. Bu iş Lisa Trammel'ı da kapsayabilirdi. Kötü reklam satışı engellerdi. Hisse sahipleri böyle şeylere çok dikkat ederlerdi.

"Pekâlâ, başka ne istedi?"

"Başka bir şey istemedi. Sadece istihbarat edinmemi. Lisa'yla yakınlaştık, ama bir ay kadar sonra cinayetten tutuklandı. O zaman Danny yine bana geldi. Lisa hapse girdiği için anlaşmayı iptal edecek sandım. Ama benden kefalet parasını yatırıp, onu tahliye ettirmemi istedi. Parayı bana bir torba içinde getirdi, iki yüz bin dolar. Lisa'yı çıkardıktan sonra aynı şeyi yapmam isteniyordu, ama bu defa bilgi kaynağı siz olacaktınız. Savunma ekibinin içine girip, neler olduğunu bildirecektim."

Cisco'ya baktım. Heyecanlı volta atışları artık rol değildi. Dahl'ın savcılık iddianamesini delip batırabilecek bir buzdağının görünen ucu olabileceğini ikimiz de sezmiştik. Anladığımız başka bir şey de, müvekkilimiz Lisa Trammel'ın son derece sevimsiz biri olmasına rağmen, suçsuz olabileceğiydi.

Ve eğer suçsuzsa...

"Opparizio bu işin neresinde devreye giriyor?"

"Aslında girdiği söylenemez, en azından doğrudan girmiyor. Ama bilgi vermek için Danny'yi aradığım zaman hep bana

sizin Opparizio hakkında ne bildiğinizi sorar. Aynen şöyle: 'Opparizio'yla ilgili ne yapıyorlar?' O zaman ben de belki bu işi onun hesabına yapıyorum diye düşünmeye başladım."

Hemen karşılık vermedim. Bir süre koltuğumu sağa sola döndürüp, Dahl'ın anlattıkları düşündüm.

"Anlamadığım ve senin henüz hikâyende yer vermediğin ne var, biliyor musun Dahl?" dedi Cisco.

"Ne?"

"Mick'i dövdürmek için o iki herifi tuttuğun kısım. O kısmı anlatmadın, göt herif."

"Evet, bunu açıklasana," dedim ben de.

Dahl bu işte suçu olmadığını gösterircesine başını salladı.

"Bana böyle yapmamı söylediler. O iki herifi bana onlar gönderdi."

"Neden beni dövdürdüler? Bundan ne çıkarları oldu?"

"Senin hızını kesti, değil mi? Lisa'nın mahkûm olmasını istiyorlardı ve senin savunmada fazla başarılı olduğunu düşünmeye başladılar. Hızını kesmek istediler."

Dahl konuşurken göz temasından kaçınmak için bacağındaki hayali tozu silkeledi. Bana yapılan saldırı nedeni hakkında yalan söyleyebileceği ihtimalini düşündüm. Bütün itirafı boyunca ilk defa falsolu bir ses çıkmıştı. Tahminimce Dahl bu saldırıyı kendisi ayarlamış, benim yaralanmamı kendisi istemişti.

Önce Bullocks'a, sonra Cisco'ya baktım. Dahl'ın son cevabındaki bit yeniğini saymazsam, önümüzde bir fırsat belirdiğini görüyordum. Dahl'ın şimdi ne önereceğini tahmin ettim. Çift taraflı ajan olmayı teklif edecekti. Opparizio'ya sahte bilgiler vererek hepimizi düzlüğe çıkaracaktı.

Bunu düşünmem gerekiyordu. Danny Greene'e iletmesi için Dahl'a kolayca yanlış yönlendirici bilgiler verebilirdim. Ama bu, etik yanlışlığı bir yana, tehlikeli bir manevra da olabilirdi.

Ayağa kalkıp Cisco'ya kapıya gitmesini işaret ettim.

"Kimse yerinden kalkmasın. Bir dakika soruşturmacımla konuşmam gerekiyor."

Resepsiyon odasına girdikten sonra kapıyı kapadım ve Lorna'nın masasına gittim.

"Bu ne anlama geliyor, biliyor musun?" diye sordum.

"Bu sidikli davayı kazanacağız anlamına geliyor."

Lorna'nın masasındaki orta çekmeceyi açıp, evlere servis yapan yerel lokantaların mönülerini çıkardım.

"Hayır, o kulüp lokalindeki iki herif anlamına geliyor. Bondurant'ın katili onlar olabilir; biz de arka odada oynadığımız o oyunla işlerine çomak soktuk."

"Bunu pek anlayamadım patron."

"Öyle mi? İki arkadaşın o heriflere ne yaptı?"

"Onlara ne söylediysem onu, bir yere götürüp bıraktılar. Daha sonra bana adamların şehir merkezinde bir barda inmek istediklerini söylediler. Hepsi bu. Gerçekten Mick."

"Yine de oyunları bozuldu."

Elimde mönülerle ofisimin kapısına yürüdüm. Cisco arkamdan seslendi.

"Dahl'a inanıyor musun?"

Kapıyı açmadan önce ona döndüm.

"Bir noktaya kadar."

İçeriye girip mönüleri masanın ortasına bıraktım. Tekrar yerime oturup Dahl'a baktım. Hep kendi çıkarını düşünen bir pislikti. Ben de onun düzeyine inmek üzereydim.

"Bunu yapmamalıyız," dedi Bullocks.

Ona baktım.

"Neyi yapmamalıyız?"

"Opparizio'ya sahte bilgi vermek için onu kullanmamalıyız. Onu tanık kürsüsüne çıkarıp, hikâyesini jüri önünde anlatmasını sağlamalıyız."

Dahl hemen şarladı.

"İfade vermiyorum! Bu karı da kim, böyle şeyler söylüyor..."

Onu yatıştırmak için ellerimi kaldırdım.

"İfade vermeyeceksin," dedim. "Bunu isteseydim bile, seni kürsüye çıkaramazdım. Bu işte seni Opparizio'ya doğrudan bağlayan hiçbir şey yok. Adamla hiç karşılaştın mı?"

"Hayır."

"Onu hiç gördün mü?"

"Evet, mahkemede."

"Ondan önce?"

"Hayır, Danny onunla ilgili sorular sorana kadar adını bile duymamıştım."

Bullocks'a bakıp başımı iki yana salladım.

"Bu adamlar doğrudan bir bağlantı bırakmayacak kadar akıllılar. Yargıç onu kürsünün yanına bile yaklaştırmaz."

"Peki, ya Danny Greene? Onu tanık kürsüsüne çıkaralım."

"Peki, onu ifade vermeye nasıl zorlayacağız? Daha adını söylemeden beşinci maddeyi kullanır. Burada yapılacak sadece tek bir şey var."

Bullocks'un itirazını sürdüreceğini sanıyordum, ama nihayet susmuştu. Tekrar Dahl'a döndüm. Adamdan zerre kadar hoşlanmıyordum ve hiç güvenmiyordum. Ama bu duygularım bir sonraki adımı atmama engel olmadı.

"Dahl, Danny Greene'le nasıl haberleşiyorsun?"

"Genellikle saat on sularında onu ararım."

"Her gece mi?"

"Evet, duruşma boyunca öyle oldu. Hep benden haber almak istiyor. Çoğu gece telefonu o açar, ama açamazsa çok geçmeden o beni arar."

"Pekâlâ, daha bir süre burada olacağımıza göre dışarıdan yemek sipariş edelim. Bu gece Greene'i buradan arayacaksın."

"Ona ne diyeceğim?"

"Arama zamanı gelene kadar birlikte düşünüp karar vereceğiz. Ama özetle Danny Greene'e Louis Opparizio'nun tanık kürsüsüne çıktığında endişe edeceği hiçbir şey olmadığını söyleyeceksin. Savunma ekibinin elinde hiçbir şey olmadığını, blöf yaptıklarını ve Opparizio'nun emniyette olduğunu söyleyeceksin."

Otuz Yedi

Perşembe günü savcılık için bütün orkestra enstrümanlarının bir arada çalarak bir kreşendo patlatması bekleniyordu. Pazartesi sabahından beri Andrea Freeman iddiasını özenle sunmuş, federal hedef mektubu konusunu ve arada bir sokuşturduğum itirazları kolayca aşmış, oluşturduğu ivmeyi bozmadan bugüne kadar gelmişti. Perşembe günü fenni deliller günüydü; o ana kadar sunulan bütün deliller ve tanık ifadeleri bilimsel olguların çelik gibi sağlam bağlarıyla bağlanacaktı.

Bu iyi bir stratejiydi, ama ben de bu aşamada onun planlarını altüst etmeyi planlamıştım. Duruşma salonunda bir avukatın her zaman aklında tutması gereken üç şey vardır. Bilinenler, bilinen bilinmeyenler ve bilinmeyen bilinmeyenler. İster savcı ister savunma masasında olsun, bir hukukçunun görevi ilk ikisine hâkim olmak, üçüncüsüne de daima hazır bulunmaktır. Perşembe günü niyetim bilinmeyen bilinmeyenlerden biri olmaktı. Andrea Freeman'ın stratejisini bir kilometre uzaktan görmüştüm. Ama o, ayağı bataklığa saplanıp, *Şehrazat*'ının sesi kesilene kadar benimkini görmeyecekti.

Freeman'ın ilk tanığı Mitchell Bondurant'ın cesedinde otopsi yapan adli tabip asistanı Dr. Joachim Gutierrez'di. Doktor, gö-

nülsüzce yapmış olduğum itiraza rağmen kabul edilen bir slayt gösterisiyle jüriyi maktulün bedeninde ürpertici bir yolculuğa çıkardı ve kırık dişler dahil, ne kadar kesik, sıyrık ve çürük varsa hepsini gösterdi. Tabii, zamanının çoğunu cinayet silahının yol açtığı hasarı ekranlarda tarif ederek kullandı. İlk darbeyi işaret edip, neden bunun ölümcül olduğunu açıkladı. Diğer iki darbenin maktul yerde yüzüstü yatarken vurulduğunu söyledi. Aşırı güç kullanılmıştı ve tecrübelerine dayanarak aşırı güç kullanmanın duygusal bir tepki olduğuna inanıyordu. Hunharca vurulmuş üç darbe katilin maktule kişisel bir düşmanlığı olduğunu gösteriyordu. Buna itiraz edebilirdim, ama daha sonra soracağım bir soru için güzel bir kılıf hazırlanmıştı.

"Doktor," dedi Freeman. "Başın tepesinde, çapı on santimlik bir daire içinde üç tane hunharca vurulmuş darbe izi var. Hangisinin önce vurulduğunu ve hangisinin ölümcül olduğunu nasıl anlıyorsunuz?"

"Özenli bir işlem gerektiriyor, ama aslında çok basit. Kafatasına gelen darbeler iki kırık modeli yaratmış. İlk ve en çok hasar veren darbe silahın her vuruluşunda bir çöküntü veya bir çukur yarattığı alanda olmuş."

"Çukur mu?"

"Bakın, bütün kemiklerin belli bir esnekliği vardır. Bunun gibi yaralarda, yani travmatik bir darbe sonucu olanlarda kafatası kemiği darbeyi vuran aletin biçiminde çöker ve iki şey gerçekleşir. Yüzeyde birbirine paralel kırık çizgileri oluşur, bunlara teras formasyonu denir ve iç kısımda derin bir çöküntü kırığı olur, yani çukur. Kafatasının içinde bu çöküntü bizim piramit kıymığı dediğimiz bir kırığa neden olur. Bu kıymık beyin zarını delip doğruca beyne girer. Çoğu kez ve bu vakada olduğu gibi, bu kıymık kırılarak beyin zarının içine bir mermi gibi girer. Beyin fonksiyonlarını o anda bitirip, ölüme neden olur."

"Bir mermi gibi dediniz. Maktulün başına vurulan darbeler o kadar kuvvetliydi ki, neredeyse kafasına üç kurşun sıkılmış gibi mi oldu?"

"Evet, öyle. Ama bu kıymıklardan sadece bir tanesi onu öldürdü. Birincisi."

"Bu da beni tekrar ilk soruma getiriyor. İlk darbenin hangisi olduğunu nasıl anlıyorsunuz?"

"Bunu gösterebilir miyim?"

Yargıç izin verince Gutierrez video ekranlarına bir kafatası resmi koydu. Üstten gösteren resimde çekicin vurduğu üç darbe noktası görülüyordu. Bu noktalar maviyle çizilmişti. Diğer kırıklar kırmızıyla.

"Darbelerin hangi sırayla vurulduğunu anlamak için ikincil kırıklara bakarız. Bunlar kırmızıyla çizilmiş kırıklar. Ben bunlara paralel kırık dedim, ama başka bir adı da teras kırıklarıdır, çünkü biraz önce de söylediğim gibi, darbe noktasından basamak biçiminde ayrılır. Böyle bir kırık bütün kemik boyunca uzanabilir ve maktulde gördüğünüz gibi, bu kırık çizgileri parietotemporal bölgesine kadar uzamış. Fakat bunun gibi kırıklar her zaman zaten mevcut olan bir kırığa ulaştığı zaman biter. Mevcut kırık o enerjiyi emer. Bu nedenle, maktulün kafatasını inceleyerek ve teras kırıklarının izini sürerek hangi darbenin ilk olduğunu anlamak mümkün oluyor. Ve sonra tabii, bunların izini darbe noktasına doğru takip edip diğer darbelerin sırasını görebiliyorsunuz."

Ekrandaki çizimde 1, 2 ve 3 sayıları Mitchell Bondurant'ın kafasına art arda inen darbelerin sırasını gösteriyordu. İlk darbe –öldürücü olanı– başının tam tepesine vurulmuştu.

Freeman bu konuyu geçip sabah oturumunun büyük bir kısmını tanığın suyunu çıkararak geçirdi; artık öyle bir aşamaya gelmişti ki, çoğu yerde herkesçe bilinen şeylerin ayrıntısına giriyor, birbirinin aynısı sorular soruyordu. Yargıç iki kez onu ifadenin

başka alanlarına geçmesi için uyardı. Onun zaman kazanmaya çalıştığını düşünmeye başladım. Bu tanığı bütün sabah orada tutmak zorundaydı, çünkü bir sonraki tanığı ya gelmemişti veya son anda onu ekmiş olabilirdi.

Ama Freeman böyle bir sorunla ilgili gerginlik duyuyor olsa bile, hiç belli etmiyordu. Gutierrez'i ifadesinin en önemli kısmına, çalılıklar arasında bulunan Craftsman çekicinin maktulün başındaki yaralarla olan bağlantısına getirdi.

Bunu yapmak için aksesuvar kullandı. Bondurant'ın otopsisini bitirdikten sonra Gutierrez maktulün kafatasının bir kalıbını yapmıştı. Ayrıca kafa derisinin bir dizi fotoğrafını çekmiş ve kalıpta yara izlerini aynı ölçekte işaretlemişti.

Gutierrez delil olarak tutanaklara geçirilen çekici plastik torbasından çıkarıp, bunun düz, daire biçimindeki yüzünün kafatasındaki girintilere tıpatıp uyduğunu gösterdi. Çekicin üst kenarında çivi sökmek için kullanılan bir de çentik vardı. Bu çentiğin izi de kafatasındaki çöküntüde açık bir şekilde gözüküyordu. Savcılığın hazırladığı yapbozun eksik parçasına uymuştu. Jüri önünde bir şey kanıtlamanın coşkusuyla Freeman'ın yüzü ışıl ışıldı.

"Doktor, hiçbir tereddüt duymadan bu aletin maktulde öldürücü yarayı oluşturduğunu söyleyebilir misiniz?"

"Evet."

"Bu aletin eşi bulunmayan bir şey olmadığını biliyorsunuz, değil mi?"

"Elbette. Ben özellikle bu çekicin yaralara neden olduğunu söylemiyorum. Dediğim şey şu: Ya bu çekiç ya da aynı kalıptan çıkmış bir benzeriydi. Daha belirgin bir şey söyleyemem."

"Teşekkür ederim doktor. Şimdi biraz çekicin yüzeyindeki çentikten söz edelim. Yara modelinde çentiğin pozisyonuyla ilgili ne söyleyebilirsiniz?"

Gutierrez çekici kaldırıp çentiğini gösterdi.

"Çentik üst kenarında. Bu alan mıknatıslıdır. Çiviyi buraya yerleştirirsiniz, çekiç bunu kavrar, sonra çiviyi üstünde çalıştığınız maddenin içine sokarsınız. Çentiğin üst kenarda olduğunu bildiğimiz için yaraya bakıp, darbelerin hangi yönden geldiğini görebiliriz."

"Peki, bu hangi yön oluyor?"

"Arkadan. Maktule arkadan vurulmuş."

"O halde, saldırganının geldiğini hiç görmemiş olabilir."

"Doğru."

"Teşekkür ederim Doktor Gutierrez. Şu anda başka sorum yok."

Yargıç tanığı bana devretti; kürsüye gitmek için Freeman'ın yanından geçerken bana ifadesiz bir yüzle bakıyordu. Anlamı şuydu: Elinden geleni ardına koyma, bok herif.

Niyetim öyle yapmaktı. Not defterimi kürsüye bırakıp kravatımı sıkıştırdım, kol manşetlerimi düzelttim ve tanığa baktım. Tekrar yerime dönmeden önce onu avucumda hissetmek istiyordum.

"Adli tabiplik şubesinde size Doktor Guts(*) diyorlar, değil mi efendim?

En başta sorulacak şeyler arasında iyi sayılacak bir soruydu. Tanık, acaba onun hakkında başka ne gibi özel şeyler biliyorum ve bunu ona karşı kullanabilirim diye düşünecekti.

"Ee, bazen öyle dedikleri oluyor. Teklifsiz konuşmalarda."

"Neden öyle diyorlar doktor?"

Freeman sorunun konuyla ilgisiz olduğunu öne sürerek itiraz etti ve yargıcın dikkatini çekmeyi başardı.

"Bu sorunun bugün burada olmamızla ne ilgisi bulunduğunu açıklar mısınız Bay Haller?"

(*) Bağırsak vb. iç organlar.

"Sayın yargıç, eğer cevap vermesine izin verilirse Doktor Gutierrez uzmanlık alanının alet edevat modelleri ve baş yaraları değil, patoloji olduğunu anlatacaktır."

Perry kısa bir an düşündükten sonra başını öne salladı.

"Tanık cevap verebilir."

Dikkatimi tekrar Gutierrez'e çevirdim.

"Doktor, soruya cevap verebilirsiniz. Neden size Doktor Guts diyorlar?"

"Sizin de söylediğiniz gibi, uzmanlık alanım mide ve bağırsak hastalıklarını teşhis etmek üzerinedir. Tabii, adım yanlış telaffuz edildiği zaman ilk hecesi de öyle oluyor."

"Teşekkür ederim doktor. Şimdi bize daha önce kaç kere bir maktulün kafatasındaki yaraları bir çekicin modeliyle eşleştirdiğinizi söyler misiniz?"

"Bu ilk oluyor."

Bu noktayı vurgulamak için başımı salladım.

"O halde, bir çekiçle öldürme söz konusu olduğunda çaylak sayılırsınız."

"Doğru, ama yaptığım eşleştirme çok özenliydi. Çıkardığım sonuçlar yanlış değildir."

Üstünlük kompleksini gıdıklamam gerekiyordu. Ben doktorum. Yanılmam.

"Daha önce mahkemede ifade verirken hiç yanıldığınız oldu mu?"

"Herkes yanılabilir. Eminim, ben de yanılmışımdır."

"Ya Stoneridge vakası?"

Tahmin ettiğim gibi, Freeman hemen itiraz etti. Kürsüye gelme izni isteyince yargıç ikimizi de yanına çağırdı. Bunun bana daha fazla ekmek yedirmeyeceğini biliyordum, ama jüri önünde ortaya çıkarmıştım bir kere. Artık üyeler geçmişte Gutierrez'in ifade verdiğini ve yanılmış olduğunu biliyorlardı. Bu da bana yeterdi.

"Sayın yargıç, ikimiz de savunma tarafının nereye yöneldiğini biliyoruz ve bu sadece konumuzla ilgisiz olmakla kalmıyor, ayrıca Stoneridge soruşturması hâlâ devam etmekte ve henüz resmi bir sonuca varılmadı. Başka ne..."

"Sorumu geri alıyorum."

Freeman bana alev saçan düşmanca bir bakış attı.

"Önemli değil. Başka bir sorum var."

"Jüri soruyu duyduğu sürece cevap umurunda değil. Sayın yargıç, bu konuda onu uyarmanızı rica ediyorum, çünkü yaptığı şey hiç doğru değil."

"Endişe etmeyin. Yerinize gidin. Ve... Bay Haller, daha dikkatli olun."

"Teşekkür ederim sayın yargıç."

Yargıç jüri üyelerine benim sorumu dikkate almamalarını tembih etti ve nihai kararları üstünde düşünürlerken deliller ve ifadeler dışında başka hiçbir şeyi akıllarına getirmemelerini hatırlattı. Sonra bana devam edebileceğimi söyleyince, yeni bir yöne girdim.

"Doktor, şu öldürücü darbeye odaklanıp, sizden biraz daha ayrıntı alalım. Siz buna çöküntü kırığı dediniz, değil mi?"

"Aslında ona çökmüş kalvaryum kırığı demiştim."

Savcı tanıklarının yanlışımı düzeltmelerine bayılırdım.

"Peki, o halde bu travmatik etkinin yarattığı bu çöküntüyü veya çukuru ölçtünüz mü?"

"Ne bakımdan ölçmek?"

"Derinliğini? Bunu ölçtünüz mü?"

"Evet. Notlarıma bakabilir miyim?"

"Elbette doktor."

Gutierrez otopsi protokolü kopyasına baktı.

"Evet, öldürücü darbeye 1-A demişiz. Ve evet, yara modellerinin tanımlarını da ölçmüşüz. Size bu ölçümleri vereyim mi?"

"Sonraki sorum. Lütfen bize söyleyin Doktor Gutierrez, bu ölçümü nasıl yaptınız?"

Gutierrez cevabı raporundan okumaya başladı.

"Ölçümler daire şeklindeki yara bölgesinden alındı. Bir saat yüzü kullanılarak ölçümler üç, altı, dokuz ve on ikiydi. On iki çekiçteki çentiğin bulunduğu yerdi."

"Peki, bu ölçümler size ne ifade etti?"

"Bu sayılar arasında çok az boşluk vardı. Dört ölçümü çeyrek santimden daha az bir boşluk ayırıyordu. Ortalama olarak sıfır nokta yedi santimetre derinlik olduğu görüldü."

Doktor başını kaldırdı. Daha önce otopsi raporundan öğrendiğim halde ben bu sayıları not ettim. Yan gözle baktığımda birkaç jüri üyesinin de not aldığını fark ettim. İyiye işaretti.

"Doktor, çalışmanızın bu kısmının Bayan Freeman'ın doğrudan sorgulamasında konu edilmediğini fark ettim. Bu ölçümler silahın açısı ve şiddetiyle ilgili size ne ifade etti?"

Gutierrez omuz silkip, Freeman'a bir göz atınca ondan gerekli mesajı aldı. Burada çok dikkatli ol.

"Bu sayılardan çıkarılacak önemli bir şey yoktur."

"Öyle mi? Kemik üstündeki çekiç tarafından bırakılan izin, sizin deyişinizle çukurun bütün ölçüm noktalarında eşit olduğunu, çekicin maktulün başının tepesinde aynı yere vurulduğunu göstermiyor mu?"

Gutierrez notlarına baktı. Bilimadamıydı. Ona bilim temelli bir soru sormuştum ve buna nasıl cevap vereceğini biliyordu. Ama bildiği başka bir şey de, artık bir mayın tarlasına sürüklenmiş olduğuydu. Nasıl veya neden olduğunu anlamasa da, ondan beş metre ötede oturan savcının gerginleştiğini biliyordu.

"Doktor? Soruyu tekrar etmemi ister misiniz?"

"Hayır, gerek yok. Unutmayın ki, bilim söz konusu olunca bir santimetrenin onda biri bile büyük bir fark anlamına gelebilir."

"Çekicin Bay Bondurant'a eşit olarak vurulmadığını mı söylüyorsunuz efendim?"

"Hayır!" dedi Gutierrez sinirlenerek. "Sadece bu işin herkesin sandığı kadar hazır kalıplar halinde olmadığını söylüyorum. Evet, göründüğü kadarıyla çekiç maktule aynı hizada vurulmuş."

"Teşekkür ederim doktor. İkinci ve üçüncü darbelerin derinliklerine bakınca onların da o kadar eşit olmadığı görülüyor, değil mi?"

"Evet. Her iki darbede de sapma üç santimetre kadar."

Artık avucumdaydı. Kürsüden çekilip sol tarafıma doğru, kürsüyle jüri locası arasındaki boşluğa yürüdüm. Ellerimi cebime sokup kendine çok güvenen biri pozunu aldım.

"Pekâlâ doktor, demek ki ölümcül darbe başın tepesine indirilmiş. Diğer ikisi aynı şekilde değil. Bu farklılığı nasıl açıklıyorsunuz?"

"Kafatasının konumu. İlk darbe bir saniye içinde beyin fonksiyonlarını durdurmuş. Vücuttaki sıyrıklar ve diğer yaralar, örneğin, kırık diş ayakta duran bir adamın aniden ölü gibi düşmesini gösteriyor. Büyük ihtimalle ikinci ve üçüncü darbeler adam yerdeyken vurulmuş."

"Diğer yaraların 'ayakta duran bir adamın ölü gibi düşmesi sonucu' olduğunu söylediniz. Maktule ayakta dururken arkadan saldırıldığına neden bu kadar eminsiniz?"

"Her iki dizdeki sıyrıklar bunu gösteriyor."

"Yani, saldırı anında diz çökmüş olamaz."

"Akla yatkın görünmüyor. Dizlerdeki sıyrıklar öyle olmadığını belirtiyor."

"Beyzbol kalecisi gibi çömelmiş olamaz mı?"

"Dizlerdeki hasara bakınca bu da mümkün görünmüyor. Dizkapağında derin sıyrıklar var."

"O halde, öldürücü darbeyi aldığı zaman maktulün ayakta olduğuna hiç kuşkunuz yok, öyle mi?"

"Evet."

Bütün duruşma boyunca herhangi bir soruya gelebilecek en önemli cevaptı, ama sanki sıradan bir şeymiş gibi devam ettim.

"Teşekkür ederim doktor. Şimdi bir anlığına tekrar kafatasına dönelim. Ölümcül darbenin vurulduğu kısımda kafatasının ne kadar sağlam olabileceğini söyler misiniz?"

"Şahsın yaşına bağlıdır. Yaşlandıkça kafataslarımız kalınlaşır."

"Söz konusu Mitchell Bondurant doktor. Onun kafatası ne kadar kalındı? Bunu ölçtünüz mü?"

"Evet. Darbe bölgesinde sıfır nokta sekiz santimetreydi."

"Peki, bir çekicin bu vakadaki gibi ölümcül bir çukur açabilmesi için nasıl bir kuvvetle vurulduğu konusunda herhangi bir inceleme veya test yaptınız mı?"

"Hayır, yapmadım."

"Böyle incelemeler yapıldığını biliyor musunuz?"

"Bu alanda çalışmalar var. Çıkan sonuçlar çok geniş kapsamlı. Ben her bir vakanın kendine özgü olduğunu düşünüyorum. Genel sonuçlarla bir yere varılamaz."

"Bir çöküntü kırığı yaratmak için gerekli basıncın iki buçuk santimetre kareye beş yüz kilo olduğu genel olarak kabul edilen bir alt sınır değil midir?"

Freeman itiraz etti. Dr. Gutierrez'in uzmanlık alanı dışında sorular sorduğumu öne sürdü.

"Bay Haller çapraz sorgusu sırasında hiç vakit kaybetmeden tanığın uzmanlık alanının kemikler değil, mide ve bağırsak hastalıkları olduğunu belirtmişti."

Freeman için iki tarafı pislik olan bir değnek durumuydu. İki pislikten daha temiz olanını seçiyordu. Cevabını bilmediği soruları sormama izin vermektense, tanığını harcamayı yeğlemişti.

"Kabul edildi," dedi yargıç. "Devam edelim Bay Haller. Sonraki sorunuzu sorun."

"Peki, sayın yargıç."

Not defterimde birkaç sayfa çevirip okurmuş gibi yaptım. Bir sonraki hamlemi düşünmek için zaman kazanıyordum. Sonra dönüp arka duvardaki saate baktım. Öğlen yemeği molasına on beş dakika vardı. Jüriyi yemeğe gönderirken akıllarına düşünecekleri bir şey sokmak istiyorsam, şimdi bunun zamanıydı.

"Doktor," dedim. "Maktulün boyunu ölçtünüz mü?"

Gutierrez notlarına baktı.

"Bay Bondurant öldüğü zaman bir doksan boyundaydı."

"O halde başının tepesi yerden bir metre doksan santimetre yükseklikte oluyor. Doğru mu doktor?"

"Evet."

"Aslında, Bay Bondurant ayakkabılı olunca boyu daha da uzun olur, değil mi?"

"Evet, ayakkabı topukları için de üç santimetre ekleyebiliriz."

"Pekâlâ, maktulün boy ölçüsünü ve öldürücü darbenin başının tepesine vurulduğunu bilince, bu bize saldırı açısı hakkında ne ifade eder?"

"Saldırı açısıyla ne kastettiğinizi anlayamadım."

"Emin misiniz doktor? Çekicin darbe alanına olan açısını kastettim."

"Ama bunu bilmek mümkün değildir, çünkü maktulün ne pozisyonda durduğunu, darbeden kaçınmak için eğilip eğilmediğini veya o anda tam durumunu bilmiyoruz."

Gutierrez cevabının sonunda bu zor soruyu ustaca atlatmış gibi gururla başını salladı.

"Ama doktor, Bayan Freeman'ın doğrudan sorgulaması sırasında Bay Bondurant'ın hiç beklemediği bir anda arkadan saldırıya uğradığını söylememiş miydiniz?"

"Evet, söyledim."

"Şimdi darbeden kaçınmak için eğildiğini söylerken bu ifadenize ters düşmüyor musunuz? Hangisi, doktor?"

Köşeye sıkıştığını anlayan Gutierrez, çoğu kaygılı insanın göstereceği tepkiyi gösterdi. Küstahlıkla.

"İfademde o otoparkta ne olduğunu veya maktulün duruş biçimini veya öldürücü darbeyi aldığı zaman kafatasının konumunu tam olarak bilmediğimizi söyledim. Bu konuda art arda tahminler yürütmek budalalık olur."

"Otoparkta ne olduğunu anlamaya çalışmak budalalık olur mu demek istiyorsunuz?"

"Hayır! Öyle bir şey söylemiyorum. Sözlerimi alıp çarpıtıyorsunuz."

Freeman'ın bir şeyler yapması gerekiyordu. Ayağa kalkıp, tanığı taciz ettiğimi öne sürerek itiraz etti. Oysa öyle yapmıyordum, yargıç da benimle aynı fikirdeydi, ama bu küçük müdahale Gutierrez'in kendini toplayıp, sakinleşmesini ve bir kez daha kendini üstün görmesini sağladı. Sorgumu toparlamaya karar verdim. Dr. Guts'u duruşmanın savunma aşamasında ifade verecek olan kendi uzmanım için sahneyi oluşturmak amacıyla kullanmıştım. O aşamaya varmak üzere olduğuma inanıyordum.

"Doktor, ilk öldürücü darbe sırasında maktulün duruş biçimini ve kafatasının konumunu belirleyebilirsek, cinayet silahının nasıl bir açıda tutulduğu hakkında bir fikrimiz olabilir mi sizce?"

Gutierrez uzun bir süre düşündükten sonra gönülsüzce başını salladı.

"Evet, bir fikir verebilir. Fakat bu..."

"Teşekkür ederim doktor. Sıradaki sorum şu: Eğer bütün bunları bilseydik, yani duruş biçimi, kafatasının konumu, silahın tutulduğu açı, o zaman saldırganın boyu hakkında bazı varsayımlar yapabilir miydik?"

"Mantıklı değil. Bunları bilmiyoruz."

Hüsran içinde iki elini kaldırıp, yardım istemek için yargıca baktı. Umduğunu bulamadı.

"Doktor, soruya cevap vermiyorsunuz. Bir daha sorayım. Gerçekten bütün bu faktörleri bilseydik, o zaman saldırganın boyu hakkında bir varsayım yapabilir miydik?"

Pes etmiş gibi ellerini indirdi.

"Tabii, tabii. Ama bu faktörleri bilmiyoruz ki."

"Biz mi, doktor? Yani ben bilmiyorum demek istediniz, çünkü bunları aramadınız."

"Hayır, ben..."

"Bu faktörleri bilmek istemediniz, çünkü boyu bir yetmiş olan davalının..."

"İtiraz ediyorum!"

"... kendisinden yirmi santim daha uzun boylu bir adama böyle bir darbeyi vurmasının fiziksel olarak imkânsız olduğu ortaya çıkacaktı."

Neyse ki, artık Kaliforniya duruşma salonlarında yargıç tokmağı kullanılmıyordu, yoksa Perry kürsüsünü parçalardı.

"İtiraz kabul edildi!"

Not defterimi alıp, hayal kırıklığımı göstermek için sertçe kapattım.

"Başka sorum yok..."

"Bay Haller," diye kükredi yargıç. "Sizi jüri önünde rol yapmamanız için defalarca uyardım. Bu son uyarım olacak. Bir dahaki sefere sonuçlarına katlanırsınız."

"Anlaşıldı sayın yargıç. Teşekkür ederim."

"Jüri üyeleri avukatla tanık arasında geçen son konuşmayı dikkate almayacaktır. Tutanaklardan da çıkarılacaktır."

Jüri locasına bakmaya cesaret edemeden yerime oturdum. Ama sorun yoktu; oradaki titreşimi hissediyordum. Gözleri benim üstümdeydi. Benim dümen suyuma girmişlerdi.

Hepsi değildi, ama o kadarı da yeterdi.

Otuz Sekiz

Öğlen yemeği boyunca Lisa Trammel'ı duruşmanın öğleden sonra oturumunda olabilecekler konusunda eğittim. Müvekkilimle yalnız kalabilmem için Herb Dahl'ı bir iş uydurup göndermiştim. Savcılığın iddianamesi bitmek üzereyken ve sahneye savunma iddiası çıkarken elimden geldiğince ona ne gibi şeyleri göze alacağımızı anlattım. Lisa korkuyor, ama bana güveniyordu; bir müvekkilden daha fazlası istenemezdi. Gerçeği? Hayır. Ama güvenmesini? Evet.

Oturum başlayınca Freeman tanık kürsüsüne Dr. Henrietta Stanley'i çağırdı. Bu kadın Cal-State'teki Los Angeles Bölgesi Kriminal Laboratuvarı'nda şef biyologdu. Onun savcılık adına son tanık olacağını ve ifadesinin çok önemli iki kısmı olacağını tahmin ediyordum. DNA testi sonunda çekiçte bulunan kanın maktul Mitchell Bondurant'ınkiyle eşleştiğini, aynı testle bu kanın Lisa Trammel'ın bahçıvan ayakkabısında bulunan kanla da eşleştiğini doğrulayacaktı.

Fenni ifade davayı en baştaki durumuna getirecek, aradaki bağ da kan olacaktı. Tek amacım savcılığı bu anın keyfinden mahrum etmekti.

"Doktor Stanley," diye başladı Freeman. "Bay Bondurant'ın ölümüyle ilgili dava için gereken DNA tahlillerini ya uyguladınız ya da bu işlemlere nezaret ettiniz, doğru mu?"

"Bir taşeron tarafından yürütülen bir tahlile nezaret edip doğruluğunu onayladım. Diğer tahlili kendim yaptım. Ama şunu da eklemeden edemeyeceğim: Laboratuvarda bana yardım eden iki asistanım vardır ve işin büyük bir kısmını benim nezaretim altında onlar yaparlar."

"Soruşturmanın bir aşamasında sizden bir çekiç üstünde bulunan eser miktardaki kanı, maktulün DNA'sıyla karşılaştırılması için tahlil etmeniz istenmişti, değil mi?"

"Bu tahlil için bir taşeron kullandık, çünkü zaman çok önemliydi. Bu işlemin yapılışına nezaret ettim, sonra da bulgularını teyit ettim."

"Sayın yargıç?"

Ayağa kalkmıştım. Yargıç Freeman'ın sorgulamasına müdahale ettiğim için kızmış gibiydi.

"Ne var Bay Haller?"

"Mahkemenin kıymetli zamanını ve jüri üyelerini uzun uzadıya DNA tahlilleri ve bunların eşleşmeleriyle ilgili açıklamalardan kurtarmak için savunma makamı kabul ediyor."

"Neyi kabul ediyor Bay Haller?"

"Çekiçteki kanın Mitchell Bondurant'a ait olduğunu."

Yargıç buna bayıldı. Onun için duruşma süresini bir saat atlatma fırsatı harika bir şeydi – ama tabii, temkinli olması gerekiyordu.

"Pekâlâ Bay Haller, ama savunma aşamasındayken bu konuda itiraz hakkınız olmayacak; bunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Biliyorum sayın yargıç. İtiraz etmemize gerek kalmayacak."

"Müvekkilinizin bu taktiğe bir itirazı yok mu?"

Hafifçe Lisa Trammel'a doğru dönüp onu işaret ettim.

"Bu taktiğin farkında ve kabul ediyor. Eğer bunu doğrudan ona sorarsanız, tutanaklara geçmesini de istiyor."

"Buna gerek olduğunu sanmıyorum. Savcılık bu konuda ne düşünüyor?"

Freeman işkillenmiş, sanki bir tuzak kokusu almaya çalışır gibiydi.

"Sayın yargıç," dedi Freeman. "Davalının, çekiçte bulunan kanın gerçekten Mitchell Bondurant'a ait olduğunu kabul ettiğini bildirmesini istiyorum. Ayrıca, ileride yetersiz temsil edildiğini öne sürme hakkından da feragat etmesini istiyorum."

"Feragatin gerekli olduğunu sanmıyorum," dedi Perry. "Ama bunu kabul ettiğini davalının kendi ağzından duymak isterim."

Daha sonra yargıç Lisa'ya birtakım sorular sordu ve kabullenmeye itirazı olmadığını teyit etti.

Freeman da bununla tatmin olduğunu bildirince yargıç jüriye hitap etmek için koltuğunu kürsüsünün en ucuna getirdi.

"Sayın jüri üyeleri, bu tanık sizlere delil olarak getirilen çekiçte bulunan kanın maktul Mitchell Bondurant'a ait olduğunu kanıtlayan DNA testlerini ve eşleşmeleri bilimsel olarak açıklayacaktı. Savunma bu bulguları kabul ettiğini beyan etti ve itiraz etmeyeceklerini bildirdi. Bu nedenle, bilmeniz gereken şey şimşirler içinde bulunan çekicin sapında bulunan kanın gerçekten de Mitchell Bondurant'a ait olduğudur. Savunmanın kabullenmesi tutanaklara geçmiştir; karar aşamasına geldiğiniz zaman size bunu yazılı olarak da vereceğim."

Yargıç noktayı koyduktan sonra koltuğunu tekrar kürsünün ortasına getirip, Freeman'a devam etmesini söyledi. Benim hiç beklenmedik hamlemle ritmi bozulduğu için Freeman tekrar rotasını çizmek amacıyla yargıçtan birkaç dakika izin istedi. Bir

süre sonra sorgulamasına nereden tekrar başlayacağına karar verdi ve başını kaldırıp, tanığına baktı.

"Doktor Stanley, sizden tahlil etmeniz istenen kan numunesi sadece çekiçten edinilen değildi, doğru mu?"

"Evet. Bize ayrıca davalının yaşadığı yerde bulunan bir ayakkabıdaki kan numunesi verildi. Sanırım, garajındaydı. Bunu tahlil edip..."

"Sayın yargıç," dedim ayağa kalkarak. "Savunma yine kabul ediyor."

Bu defa bütün salona bir sessizlik çöktü. Salonda kimse fısıldaşmıyor, içerideki muhabirlerden çıt çıkmıyordu. Tam bir sessizlik hâkimdi.

Yargıç o ana kadar çenesini elleri arasına almış halde oturmaktaydı. Bir süre bu pozisyonda kaldıktan sonra iki eliyle birlikte işaret edip bizi kürsüye çağırdı.

"Savcı ve avukat buraya."

Freeman'la birlikte kürsüye gittik. Yargıç fısıltıyla konuştu.

"Bay Haller, bu duruşmaya gelmeden önce sizin ününüzü duymuştum. Birçok kişi sizin çok iyi bir hukukçu ve yılmaz bir avukat olduğunuzu söylemişti. Ne var ki, ne yaptığınızın farkında mısınız diye sormak zorundayım. Savcılığın, maktulün kanı müvekkilinizin ayakkabısında bulundu iddiasını kabul etmek mi istiyorsunuz? Buna emin misiniz Bay Haller?"

Benim savunma stratejimi sorgulamakla iyi ettiğini ifade etmek için başımı öne salladım.

"Sayın yargıç, bu tahlili biz de yaptırdık ve eşleşme olduğu teyit edildi. Bilim yalan söylemez; savunma makamı mahkemeyi veya jüriyi yanlış yönlendirmek istemiyor. Eğer bir duruşmanın amacı gerçeğin ortaya çıkmasıysa, bırakalım gerçek ortaya çıksın. Savunma makamı bu iddiayı kabul ediyor. Daha sonra bu kanın

o ayakkabıya sonradan konulduğunu kanıtlayacağız. Aslında gerçek orada; maktulün kanı olup olmadığında değil. Kanın ona ait olduğunu kabul ediyoruz ve devam etmeye hazırız."

"Sayın yargıç, konuşabilir miyim?" dedi Freeman.

"Konuşun Bayan Freeman."

"Savcılık makamı bu kabullenmeye itiraz ediyor."

Nihayet uyanmıştı. Yargıç şaşırdı.

"Anlayamadım Bayan Freeman. İstediğiniz şeyi alıyorsunuz. Davalının ayakkabısında maktulün kanı."

"Sayın yargıç, Doktor Stanley benim son tanığım. Savunma tarafı delilleri istediğim gibi sunmamı engelleyerek, savcılık iddianamesinin altını oymaya çalışıyor. Bu tanığın ifadesi savunma makamı için yıkıcı olacak. Yapmak istediği şey, kabullenmeyle bu ifadenin jüriye olan etkisini azaltmak. Ne var ki, kabullenme iki taraf tarafından da kabul edilmelidir. Çekiç konusunda kabul ederek hata ettim, ama bu defa aynı yanlışı yapmayacağım. Ayakkabı konusunda olmaz. Savcılık buna itiraz ediyor."

Yargıç pek etkilenmiş gibi değildi. Mahkeme zamanından en az yarım gün tasarruf etme fırsatını bulmuşken, bunu kaçırmayacaktı.

"Bayan Freeman, adli zamanı ekonomik kullanmak amacıyla mahkemenin bu itirazı reddedebileceğini bilmelisiniz. Bunu yapmak istemem."

Bu konuda bana karşı gelme, demek istiyordu. Kabullenmeyi kabul et.

"Özür dilerim sayın yargıç ama savcılık hâlâ itiraz ediyor."

"İtiraz reddedildi. Yerlerinize gidebilirsiniz."

Ve duruşma devam etti. Yargıç, çekiç olayında olduğu gibi jüriye durumu açıkladı ve karar aşamasına geldiklerinde kendilerine delillerle ve olgularla ilgili yazılı belge verileceğini söyledi.

Savcılığın iddianamesindeki kreşendoyu susturmayı başarmıştım. Bütün delillerin KADIN SUÇLU! KADIN SUÇLU! KADIN SUÇLU! diye haykırması yerine savcılık iddiası boğuk iniltilerle sönüvermişti. Freeman deli oluyordu. Delilleri üst üste getirmenin ne kadar önemli bir getirisi olduğunun fakındaydı. *Şehrazat*'ı on dakika dinleyip, bitmesine iki dakika kala sesini kapatamazsınız.

İddianamesinin budanması yetmiyormuş gibi, bir de onun en son ve en önemli tanığını savunmanın ilk tanığı haline getirmeyi başarmıştım. Kabul etmekle DNA sonuçlarının benim iddiamın temeliymiş gibi görünmesini sağlamıştım. Freeman'ın yapabileceği bir şey yoktu. Bütün iddiasını öne sürmüş, elinde bir şey kalmamıştı. Stanley'e tanık kürsüsünden kalkabileceğini söyledikten sonra savcılık masasına oturdu; notlarını karıştırıyor, büyük ihtimalle Kurlen veya Longstreth'i tekrar kürsüye getirip, iddianamesini dedektiflerin deliller hakkındaki son sözleriyle bitirmeyi düşünüyordu. Ama bunun riskleri vardı. Daha önce onlara prova yaptırabilmişti. Bu defa yapamazdı.

"Bayan Freeman?" diye sordu yargıç sonunda. "Başka tanığınız var mı?"

Freeman jüri locasına bir göz attı. İstediği hükmü verecekleri ne inanıyor olmalıydı. Ne olmuş deliller kendi planladığı gibi sunulamamışsa? Sonunda deliller ortadaydı ve tutanaklara geçmişti. Çekiçte ve davalının ayakkabısında maktulün kanı bulunmuştu. Bu kadarı yeter de artardı bile.

Gözleri jüri üyelerinde, yavaşça ayağa kalktı. Sonra da yargıca döndü. "Sayın yargıç, savcılık makamının iddianamesi bitmiştir."

Duruşma salonu bir kez daha sessizliğe büründü; bu durum bir dakika kadar sürdü.

"Pekâlâ," dedi yargıç sonunda. "Sanırım hiçbirimiz bu aşamaya bu kadar kısa zamanda gelebileceğimizi düşünmemiştik. Bay Haller, savunma makamının iddiasını sunmak için hazır mısınız?"

Ayağa kalktım.

"Sayın yargıç, savunma makamı hazırdır."

Yargıç başını salladı. Maktulün kanının davalının ayakkabısında oluşunu savunmanın delil olarak kabul edişi hâlâ onu biraz şaşırtır gibiydi.

"O halde, öğlen sonrası molamızı biraz erkene alalım," dedi. "Döndüğümüzde duruşmanın savunma aşaması başlayacaktır."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Beşinci Tanık

Otuz Dokuz

Eğer savcılık iddianamesinin son aşamasındaki savunma taktikleri şaşırtıcı olduysa, savunma aşamasındaki ilk adımlar avukatın yeterliliği konusundaki kuşkuları hiç azaltmamıştı. Öğlen sonrası molası bittiğinde kürsüye gittim ve *ne olursa olsun* havasında bir hamle daha yaptım.

"Savunma tanık olarak davalı Lisa Trammel'ı çağırıyor."

Müvekkilim ayağa kalkıp tanık kürsüsüne doğru yürürken yargıç salondakileri sükûnete davet etti. Lisa'nın çağrılması herkesi şaşırtmış, duruşma salonunda mırıldanmalar ve fısıltılardan oluşan bir uğultuya yol açmıştı. İlk tanık olarak onun çağrılmış olması şoke ediciydi. Genel kurala göre avukatlar müvekkillerini tanık kürsüsüne çıkarmayı sevmezler. Risk karşılığı ödüllenme oranı çok düşüktür. Müvekkilinizin orada ne diyeceğine hiçbir zaman emin olamazsınız, çünkü size anlatmış olduklarına tamamen inanmanız mümkün değildir. Yemin altındayken ve suçlu veya suçsuz kararı verecek olan o on iki kişinin önündeyken söylenen tek bir yalan felaket olur.

Ne var ki, bu defa durum farklıydı. Lisa Trammel suçsuzluğunu iddia ederken en küçük bir tereddüt göstermemişti. Aley-

hindeki delillerle ilgili verdiği cevaplarda hiçbir tutarsızlık yoktu. Ve o ana kadar herhangi bir uzlaşmayla uzaktan yakından ilgilenmemişti. Bu ve Herb Dahl-Louis Opparizio bağlantısıyla ilgili gelişmelerin ışığında ona bakışım duruşmanın ilk günlerine göre çok değişmişti. Israrla jüri karşısına çıkıp suçsuz olduğunu söylemek istediğini bildirmişti ve ben de dün gece ilk fırsatta ona bu imkânı tanımaya karar vermiştim. İlk tanığım o olacaktı.

Davalı yüzünde belli belirsiz bir gülümsemeyle yemin etti. Yerine oturup, kimliği tutanaklara geçirildikten sonra balıklama daldım.

"Lisa, az önce yemin ederken hafifçe gülümsediğini fark ettim. Neden gülümsüyordun?"

"Şey... heyecanlıyım, tabii. Ve rahatlama var."

"Rahatlama mı?"

"Evet, rahatlama. Nihayet olayı kendi açımdan anlatabileceğim. Gerçeği söyleyeceğim."

Başlangıç iyi olmuştu. Buradan alıp, ona kim olduğu, geçimini nasıl sağladığı, evlilik durumunu ve ev sahipliğiyle ilgili standart soruları sordum.

"Bu hunhar cinayetin maktulü Mitchell Bondurant'ı tanıyor muydun?"

"Onu tanımıyordum, ama kim olduğunu biliyordum."

"Bununla ne demek istedin?"

"Son bir yıl içinde ipotek ödemelerimde sorunlar yaşamaya başlayınca onu görmüştüm. Ona durumumu anlatmak için birkaç defa bankaya gittim. Onunla konuşmama hiç izin vermediler, ama onu ofisinde görüyordum. Ofisinin duvarları baştan aşağıya camdandı; bu da şaka gibiydi, çünkü onu görebiliyordum, ama onunla konuşamıyordum."

Jüriye bir göz attım. Hemen onaylayıcı baş sallamaları falan yoktu, ama müvekkilimin cevabıyla ve görünüşüyle iyi bir etki bıraktığını sanıyordum. Bankacı bir cam duvarın ardında gizlenirken, ezilenler ve mağdur durumdakiler yanına yaklaştırılmıyor.

"Onu hiç başka bir yerde gördün mü?"

"Cinayet sabahı. Onu uğradığım kahveci dükkânında gördüm. Zaten bu yüzden dedektiflerle konuşurken aklım karışmıştı. Bana Bay Bondurant'ı soruyorlardı ve ben de onu daha o sabah görmüştüm. Ölmüş olduğunu bilmiyordum. İşlendiğini bilmediğim bir cinayet nedeniyle beni sorguladıklarını anlamamıştım."

Buraya kadar iyiydi. Birlikte yaptığımız provalarda anlaştığımız gibi konuşuyor, maktulden saygıyla, hatta biraz da merhametle söz ediyordu.

"O sabah Bay Bondurant'la konuştun mu?"

"Hayır, konuşmadım. Kendisine musallat olduğumu falan sanıp, beni dava eder diye korktum. Hem zaten banka personeline yaklaşmamam ve onlarla konuşmamam için çıkarılmış bir mahkeme emri vardı. Bu yüzden, hemen kahvemi aldım ve dükkândan çıktım."

"Lisa, Bay Bondurant'ı öldürdün mü?"

"Hayır! Tabii ki hayır!"

"Arkasından gizlice yaklaşıp garajından aldığın çekiçle başına şiddetli bir darbe indirerek daha yere düşmeden ölmesine neden oldun mu?"

"Hayır!"

"Yerdeyken başına iki kere daha vurdun mu?"

"Hayır!"

Notlarıma göz atıyormuş gibi durdum. Lisa'nın itirazları salonda ve jüri üyelerinin kulaklarında yankılansın istiyordum.

"Lisa, evine konan haciz işlemine karşı verdiğin mücadeleyle epey bir şöhret yaptın, değil mi?"

"Niyetim bu değildi. Sadece kendim ve oğlum için evimi kurtarmaya çalışıyordum. Doğru olduğuna inandığım şeyi yaptım. Bu da bir hayli ilgi çekti."

"Ama bu ilgi bankanın işine gelmiyordu, değil mi?"

Freeman itiraz edip, Trammel'a bilgisi olmaması gereken bir soru sorduğumu öne sürdü. Yargıç itirazı kabul etti ve başka bir şey sormamı istedi.

"Ve bir an geldi ki, banka senin protestolarını ve eylemlerini durdurmaya çalıştı, değil mi?"

"Evet, beni dava ettiler ve aleyhime men emri çıkarttılar. Artık banka önünde protesto gösterisi yapamayacaktım. Ben de protestolarıma mahkeme binasında devam ettim."

"Senin davana katılan insanlar oldu mu?"

"Evet, bir web sitesi kurdum ve çoğu benim gibi evlerini kaybetmekte olan yüzlerce insan katıldı.

"Bu grubun lideri olarak epey göze battın, değil mi?"

"Sanırım, öyle oldu. Ama amacım dikkatleri kendi üstüme çekmek değildi. Bankaların uygulamalarına, insanların evlerine el koyarken yaptıkları dalaverelere dikkat çekmek istiyordum."

"Sence kaç kere televizyon haberlerine veya gazetelere çıkmışsındır?"

"Saymadım, ama birkaç kez ulusal kanallara çıktım. CNN ve FOX'a çıktım."

"Ulusal kanallara çıktığını söylemişken aklıma geldi Lisa, cinayet sabahı Sherman Oaks'taki WestLand National'ın önünden yürüyüp geçtin mi?"

"Hayır."

"Yarım blok ötedeki kaldırımda görülen kişi sen değil miydin?"

"Hayır, değildim."

"O halde, mahkemede seni gördüğünü söyleyen kadın yemin altında yalan mı söylemiş?"

"Kimseye yalancı demek istemem, ama o kişi ben değildim. Belki yanılmıştır."

"Teşekkür ederim Lisa."

Notlarıma bir göz attıktan sonra yön değiştirdim. Görünüşte konu değiştirerek müvekkilimin gardını düşürüyordum, ama aslında jüriyi bu durumda bırakmaktaydım; istediğim de buydu zaten. Düşüncelerinin benden önde gitmesini istemiyordum. Dikkatleri dağılmadan beni dinlemeleri ve hikâyemi kendi seçtiğim sırayla önlerine koymak amacındaydım.

"Genellikle garaj kapını kilitler misin?" diye sordum.

"Evet, her zaman kilitlerim."

"Neden?"

"Müstakil bir yapı. Evin bir parçası değil. Garaja girmek için evden dışarıya çıkmak gerekir. Bu nedenle kapısını hep kilitli tutarım. İçindekilerin çoğu ıvır zıvırdır, ama değerli şeyler de vardır. Kocam aletleri mücevher gibi görürdü; benim de orada partilerde balon şişirmek için bir helyum tüpüm var, komşu çocuklarının garaja girip onu almalarını istemem. Bir de benimki gibi müstakil garajı olan biri hakkında gazetede okuduğum bir haber vardı; kadın garajını hiç kilitlemezmiş. Bir gün garajına girdiğinde içeride bir hırsızla karşılaşmış. Adam kadına tecavüz etmiş. Bu nedenle kapıyı hep kilitli tutarım."

"Cinayet günü polisler evini ararken kapının neden kilitlenmemiş olduğu hakkında hiç fikrin var mı?"

"Hayır, ben kapıyı hep kilitli tutarım."

"Bu duruşmadan önce en son ne zaman o çekici garajdaki iş tezgâhında gördün?"

"Onu herhangi bir zaman gördüğümü bile hatırlamıyorum. O aletleri kocam orada tutardı. Benim aletlerle aram yoktur."

"Ya bahçe aletleri?"

"Onlar farklı. Bahçeyle ben uğraşırım, bahçe aletlerim vardır."

"Neden sizin bahçe ayakkabılarınızdan birinde Bay Bondurant'a ait eser miktarda kan bulunduğunu biliyor musunuz?"

Lisa yüzü endişeyle kırışarak öne doğru baktı. Konuşurken çenesi hafifçe titriyordu.

"Bilmiyorum. Açıklaması yok. O ayakkabıları çok uzun zamandan beri giyiyordum ve Bay Bondurant'ı ben öldürmedim."

Son sözlerini neredeyse yalvarır gibi söylemişti. Çaresizlik ve gerçeklik havası vardı. Bunun tadını çıkarmak için bir süre sustum; jürinin de etkilendiğini umuyordum.

Bundan sonraki yarım saati aynı konularda, ondan aynı ifadeleri alarak geçirdim. Kahveci dükkânında Bay Bondurant'la karşılaşması, haciz işlemi ve davayı kazanma ümidi hakkında daha ayrıntılı ifadeler aldım.

Lisa'nın savunma stratejisindeki rolü üç hedefliydi. İfadesinin ve açıklamalarının tutanaklara geçmesini istiyordum. Onun kişiliğinin jüride bir sempati uyandırmasını ve cinayet davasına bir insan yüzünün girmesini hedeflemiştim. Ve son olarak da, jürinin bu ufak tefek ve kırılgan kadının pusuya yatıp, bir adamın kafasına o şiddetle çekiç darbelerini nasıl indirebileceğini düşünmesini istiyordum. Hem de üç kere.

Doğrudan sorgulamamın sonuna geldiğimde bu üç hedefime çok yaklaştığıma inanmıştım. Kendi çapımda bir kreşendoyla bitirmek istedim.

"Mitchell Bondurant'tan nefret ediyor muydun?" diye sordum.

"Onun ve bankasının bana ve benim gibilere yaptıkları şeylerden nefret ediyordum. Ama ona karşı kişisel bir nefretim yoktu. Onu tanımıyordum bile."

"Ama kocanı kaybetmiştin, işini kaybetmiştin ve bir de evini kaybetme tehlikesi vardı. İçinden sana acı çektirdiğine inandığın güçlere karşı saldırma isteği geçmedi mi?"

"Zaten saldırıyordum. Bana yapılan haksızlığı protesto ediyordum. Bir avukat tutmuştum ve haciz işlemine karşı mücadele veriyordum. Evet, öfkeliydim. Ama şiddet eğiliminde değildim. Ben şiddetten hoşlanmam. Ben bir öğretmenim. İlle de o kelimeyi kullanmak istiyorsanız, bildiğim tek yolla saldırıyordum. Şiddet olmadan bir haksızlık yapıldığını protesto ediyordum. Çok büyük bir haksızlığı."

Jüri locasına bir göz atınca arka sıradaki bir kadının gözyaşını sildiğini gördüm. Bu çok iyiydi. Tekrar müvekkilime dönüp, büyük final için hamlemi yaptım.

"Lisa, sana bir kere daha soruyorum, Mitchell Bondurant'ı öldürdün mü?"

"Hayır, öldürmedim."

"Eline çekiç alıp bankanın otoparkında ona vurdun mu?"

"Hayır, orada bulunmadım bile. Bunu yapan ben değildim."

"O halde, garajındaki çekiç onu öldürmek için nasıl kullanıldı?"

"Bilmiyorum."

"Ayakkabında nasıl kan bulundu?"

"Bilmiyorum! Ben yapmadım! Bana *tuzak kuruldu*!"

Bitirmeden önce bir an sustum ve sesimi alçalttım.

"Son bir soru, Lisa. Boyun ne kadar?"

İki farklı yönden çekiştirilen bir bez bebek gibi, aklı karışmış bir halde baktı.

"Ne demek istediniz?"

"Bize boy ölçünü söyler misin?"

"Bir yetmiş."

"Teşekkür ederim Lisa. Başka sorum yok."

Freeman'ın işi zordu. Lisa Trammel sarsılmaz bir tanıktı ve savcı da onu dağıtamayacaktı. Freeman çelişkili cevaplar alabilmek ümidiyle birkaç soru sorduysa da, Lisa hiç açık vermedi. Yarım saat boyunca Freeman bir kürdanla kapı kırmaya çalıştıktan sonra müvekkilimin bu sınavdan başarıyla geçeceğine inanmaya başladım. Ama müvekkiliniz kürsüden inip, yanınıza oturana kadar emniyette olduğunuz sonucuna varmamalısınız. Freeman'ın son bir kozu vardı ve nihayet bunu öne sürdü.

"Bay Haller biraz önce bu cinayeti işlediniz mi diye sorunca siz şiddetten hoşlanmadığınızı söylediniz. Bir öğretmen olduğunuzu ve şiddet eğiliminiz olmadığını söylediniz; bunu hatırlıyor musunuz?"

"Evet."

"Ama dört yıl önce bir öğrenciye cetvelle vurduğunuz için okul değiştirmek zorunda kaldığınız ve öfke yönetimi terapisi gördüğünüz doğru değil mi?"

Hemen ayağa fırlayıp itiraz ettim ve yargıcın yanına gelmek için izin istedim. Yargıç ikimizi de yanına çağırdı.

"Sayın yargıç," dedim fısıltıyla. "Delil takasında cetvelle ilgili hiçbir şey yok. Bu da nereden çıktı?"

"Sayın yargıç," dedi Freeman Perry'nin sormasına fırsat bırakmadan. "Bu bilgi yenidir, daha geçen hafta elimize geçti. Teyit etmek zorundaydık."

"Hadi canım," dedim. "Daha ilk günden beri Lisa'nın bütün mesleki geçmişi elinizde yok muydu? Buna inanmamı mı bekliyorsun?"

"Neye istiyorsan ona inan," dedi Freeman. "Delil takasında size sunmadık, çünkü müvekkilin şiddetten hoşlanmadığını öne sürene kadar bunu kullanmaya niyetimiz yoktu. Ama artık bu konuda yalanı ortaya çıktığı için, kullanma hakkımız doğdu."

Tekrar Perry'ye döndüm.

"Sayın yargıç, savcının gerekçesi önemli değil. Delil takası kurallarına uymadı. Bu sorunun tutanaklardan çıkarılması ve savcının bu konuyu irdelemesine izin verilmemesi gerekir."

"Sayın yargıç, bu iş..."

"Savunma tarafı haklı Bayan Freeman. Tanık getirmek şartıyla bunu iddia çürütmek için kullanabilirsiniz, ama şimdi olmaz. Bunu delil takasında göstermeniz gerekirdi."

Tekrar yerlerimize döndük. Cisco'yu bu işe koşmak zorundaydım, çünkü Freeman'ın bu konuyu tekrar gündeme getireceğinden kuşkum yoktu. Bu beni rahatsız etti, çünkü Cisco'ya verdiğim ilk görevlerden biri müvekkilimiz hakkında tam bir araştırma yapmasıydı. Nasıl olduysa, bu olay gözden kaçmıştı.

Yargıç jüri üyelerine bu soruyu dikkate almamalarını bildirdikten sonra, Freeman'a başka bir soruyla devam etmesini söyledi. Ne var ki, jüri net bir şekilde bunu duymuştu. Soru tutanaktan çıkarılabilirdi, ama jüri üyelerinin aklından çıkmazdı.

Freeman rasgele atışlarla çapraz sorgulamasına devam etti, fakat Lisa'nın doğrudan sorgulamasındaki zırhı delemedi. Müvekkilimin cinayet sabahı WestLand National civarında yürümediği konusundaki kararlılığı hiç sarsılmadı. Cetvel hadisesi dışında çok iyi bir başlangıç olmuştu ve jüri bizim çok kuvvetli bir savunma yapacağımızı anlamıştı. Sonuna kadar savaşacaktık.

Savcı o gece belki yeni bir şey bulup, ertesi sabah bununla Trammel'ı hırpalamak ümidiyle sorgulamasını saat beşe kadar sürdürdü. Yargıç o akşam için oturumu kapatıp herkesi evine gönderdi. Ben hariç. Ben ofise gidecektim. Hâlâ yapacak işler vardı.

Salondan çıkmadan önce müvekkilimin yanına sokulup, öfkeyle tısladım.

"Bana o cetvelden bahsettiğin için sağ ol. Bilmediğim başka neler var?"

"Hiçbir şey, o aptalca bir konuydu."

"Neydi aptalca olan? Senin bir çocuğa cetvelle vurup, bana söylememiş olman mı?"

"Dört yıl önce olmuştu ve oğlan bunu hak etmişti. Bu konuda söyleyecek başka bir şeyim yok."

"Bu senin seçimin olmayacak. Freeman hâlâ bunu iddianı çürütmek için kullanabilir; ne diyeceğini düşünsen iyi edersin."

Lisa'nın yüzü endişeyle kırıştı.

"Bunu nasıl yapabilir? Yargıç jüri üyelerine bu konuyu unutmalarını söyledi."

"Çapraz sorgulamada kullanamaz, ama daha sonra ortaya getirmek için bir yolunu bulabilir. İddia çürütme aşamasının farklı kuralları vardır. Bu nedenle, bana söylemeyi unuttuğun başka ne varsa, hemen anlatsan iyi olur."

Omzum üzerinden bakınca Herb Dahl'ı aradığını anladım. Dahl'ın bana yaptığı ifşaattan veya artık çift taraflı ajan olarak çalıştığından habersizdi.

"Dahl burada değil," dedim. "Konuş benimle Lisa. Başka neleri bilmem gerekiyor?"

* * *

Ofise döndüğümde Cisco elleri ceplerinde, resepsiyon masasında oturmakta olan Lorna'yla sohbet ediyordu.

"Neler oluyor?" diye çıkıştım. "Shami'yi almak için havaalanına gittiğini sanıyordum."

"Bullocks'u gönderdim," dedi Cisco. "Onu almış, dönüş yolundaymışlar."

"Bullocks'un burada kalıp, yarın başlayacak olan ifadesine hazırlanması lazımdı. Soruşturmacı sensin, havaalanına senin gitmen gerekirdi. Büyük ihtimalle ikisi birlikte o mankeni taşıyamaz."

"Sakin ol patron, her şey yolunda. Bullocks az önce aradı. Sen sakin ol, biz gerekeni yaparız."

Ona sert bir bakış attım. Benden on beş santim daha uzun boylu ve sırf kastan oluşan otuz kilo daha ağır olması umurumda değildi. Canıma atak demişti artık. Her şey benim omuzlarımdaydı ve bunalmıştım.

"Sakin olmamı mı istiyorsun? Kafama takmayayım mı? Defol git Cisco. Tam savunma aşamasına başladık, ama bir sorun var: Savunmamız diye bir şey yok. Bir dolu laf söylüyorum ve bir de mankenimiz var. Sorun şu; sen o pençelerini ceplerinden çıkarıp bana bir şey bulmazsan orada manken gibi duracak olan benim. Yani, bana sakin ol falan deme, tamam mı? Her boktan gün jürinin önüne ben çıkıyorum."

Önce Lorna, hemen sonra Cisco kahkahayı patlattılar.

"Çok mu komik buldunuz?" diye hırladım öfkeyle. "Hiç komik değil. Neymiş bunda gülünecek şey?"

Cisco kendisi yatışana kadar ellerini kaldırdı.

"Kusura bakma patron, sadece sen böyle gaza gelince... ve mankenle ilgili o şey."

Bu sözler Lorna'yı yeni bir kahkaha krizine soktu. Duruşmadan sonra onu kovmayı aklıma not ettim. Aslında ikisini birden kovmalıydım. İşte bu gerçekten komik olurdu.

"Bak," dedi Cisco artık benim hiç gülecek halde olmadığımı anlayınca. "Ofisine git, kravatını çıkar ve o büyük koltuğunda otur. Ben de sana şu ana kadar neler yaptığımı gösteririm. Bütün gün Sacramento'yla uğraşıyordum; iş biraz yavaş ilerliyor, ama bitmek üzere."

"Sacramento mu? Eyalet kriminal laboratuvarı mı?"

"Hayır, şirket kayıtları. Bürokratlar, Mickey. Bu yüzden bu kadar uzun sürüyor. Ama merak etme. Sen kendi işini yap, ben de kendiminkini."

"Senin işini yapmanı beklerken kendi işimi yapmam biraz zor oluyor."

Ofisime yöneldim. Yanından geçerken de Lorna'ya sertçe baktım. Bu da onun bir kez daha gülmesine yol açtı.

"Ya, çok komik," dedim. "Almanı söylediğim o ayakkabıları aldın mı?"

"Aldım. Hazır."

Karşılık vermeden doğruca odama girdim ve kapıyı kapadım.

Kırk

Davetsizdim ve sürpriz bir ziyaret yapıyordum. Ama bir haftadan beri kızımı görmemiştim – duruşma nedeniyle çarşamba gecesi kek partisini iptal etmek zorunda kalmıştım. Maggie'yle son karşılaşmamız da buruk bir tatla bitince Sherman Oaks'ta oturdukları eve uğramak zorunda hissettim. Maggie kapıyı açtığında suratı asıktı; dikiz deliğinden beni gördüğü belli oluyordu.

"Sürpriz ziyaret için kötü bir gece seçtin Haller," dedi.

"Sakıncası yoksa sadece Hayley'i bir göreyim dedim."

"Kötü gecesi olan o."

İçeriye girmem için yana çekilip bana yol verdi.

"Öyle mi?" dedim. "Sorun ne?"

"Tonla ödevi varmış ve kimsenin rahatsız etmesini istemiyor; benim bile."

Giriş holünden oturma odasına baktım, ama kızımı göremedim.

"Odasında; kapısı kapalı. İyi şanslar. Ben mutfakta temizlik yapıyorum."

Maggie mutfağa giderken ben de merdivene baktım. Hayley'in odası üst kattaydı; o anda basamaklar bana ürkütücü gö-

ründü. Kızım bir ergendi ve yaşı icabı ruh hali sık sık değişiyordu. Neyle karşılaşacağımı bilmem mümkün değildi.

Her halükârda yukarıya çıktım ve nazikçe kapısını tıklattım. İçeriden, *"Ne?"* diye bir ses geldi.

"Baban geldi. İçeriye girebilir miyim?"

"Baba tonla ödevim var."

"Yani, içeriye giremem mi demek oluyor?"

"Her ne oluyorsa."

Kapıyı açıp içeriye girdim. Kızım yataktaydı ve üstü örtülüydü. Etrafı kitaplarla, dosyalarla doluydu; dizüstü bilgisayarı da yanındaydı.

"Ve beni de öpemezsin. Yüzümde krem var."

Yatağın kenarına gidip eğildim ve koluyla beni itmesine fırsat vermeden başının tepesine bir öpücük kondurdum.

"Ne kadar kaldı?"

"Dedim ya, tonla."

Önünde matematik kitabı duruyordu. Ne okuyor diye görmek için kitabı aldım.

"Yerimi kaybetme!"

Sesinde dünyanın sonu gelmiş gibi bir panik vardı.

"Merak etme. Kırk yıldan beri kitap karıştırıyorum."

Anlayabildiğim kadarıyla ders X ve Y'nin sorulduğu çift bilinmeyenli denklemlerdi ve hiç anladığım bir şey değildi. Kızıma beni çok aşan şeyler öğretiyorlardı. Ne yazık ki, bunların hiçbirini hayatta kullanmayacaktı.

"Öf, istesem de sana yardım edemem."

"Biliyorum, annem de yardım edemiyor. Koca dünyada tek başıma kaldım."

"Hepimiz öyle değil miyiz?"

Odaya girdiğim andan beri daha bir kez bile başını kaldırıp bana bakmamış olduğunu fark ettim. Üzücü bir şeydi.

"Sana bir merhaba demek istemiştim. Artık gideyim."

"Güle güle. Seni seviyorum."

Hâlâ göz teması yoktu.

"İyi geceler."

Kapıyı arkamdan kapatıp aşağıya indim ve mutfağa gittim. Kaprisleriyle benim ruh halimi çalkalamayı başaran diğer dişi kahvaltı masasında bir taburede oturuyordu. Önünde bir kadeh Chardonnay ve kapağı açık bir dosya vardı.

Hiç değilse o başını kaldırıp bana baktı. Gülümsemedi, ama göz teması kurduğumuz için ben bunu bir zafer olarak algıladım. Maggie gözlerini tekrar dosyasına çevirdi.

"Ne üstünde çalışıyorsun?"

"Sadece bilgi tazeliyorum. Yarın sabah bir ön duruşmam var."

İçki içmediğimi bildiği için bana şarap ikram etmedi. Onun karşısına geçip, tezgâha dayandım.

"Bölge savcılığı için adaylığımı koyacağım," dedim.

Birden başını kaldırıp bana baktı.

"Ne?"

"Hiçbir şey, sadece birinin dikkatini çekmeye çalışıyorum."

"Üzgünüm, ama çok meşgulüm. Çalışmam lazım."

"Anlıyorum, eh, ben de gideyim bari. Herhalde dostun Andrea da hâlâ çalışıyordur."

"Sanırım. İşten sonra onunla buluşup, bir kadeh içecektik, ama iptal etti. Ona ne yaptın Haller?"

"İddianamesinin sonunda kanatlarını biraz kırptım, sonra da kendi sıram gelince canına okudum. Büyük ihtimalle nasıl karşılık vereceğini kestirmeye çalışıyordur.

"Herhalde."

Tekrar dosyasına döndü. Sessizce kovulduğum iyice belliydi artık. Önce kızım, sonra da hâlâ sevdiğim eski karım tarafından. Evden zarif bir çıkış yapmak istemedim.

"Peki, halimiz ne olacak?" diye sordum.

"Ne demek istiyorsun?"

"Seninle ben. Önceki gece Dan Tana'da pek iyi ayrılmadık."

Maggie dosyayı kapatıp kenara itti ve bana baktı. Nihayet.

"Bazı geceler öyle olur. Bir şey değiştirmez."

Karşısına geçip eğildim. Göz göze geldik.

"O halde, hiçbir şey değişmediyse, bizim halimiz ne olacak? Ne yapıyoruz?"

Omuz silkti.

"Ben bir kez daha denemek istiyorum. Seni hâlâ seviyorum Mags. Bunu biliyorsun."

"Bildiğim başka bir şey de daha önce bunun yürümediği. İkimiz de günlük işlerimizi eve getiren tip insanlarız. Bu iyi olmuyordu."

"Müvekkilimin suçsuz olduğuna ve ona tuzak kurulduğuna inanmaya başlıyorum, ama buna rağmen yine de onu mahkûmiyetten kurtaramayabilirim. Böyle bir sorunu evine getirmek ister miydin?"

"Bu seni o kadar rahatsız ediyorsa, belki de bölge savcılığı için adaylığını koyabilirsin. O makam boş, biliyorsun."

"Evet, belki öyle yaparım."

"Savcılık makamında Haller."

"Evet."

Birkaç dakika daha oyalandım, ama Maggie'yle bir yere varamayacağımı anlıyordum. Karşısındakini susturma konusunda çok becerikliydi.

Ona artık gideceğimi, Hayley'e iyi geceler dilediğimi iletmesini söyledim. Beni durdurmak için bir şey yapmadı. Ama giderayak söylediği şey içimi rahatlattı.

"Biraz zaman tanı Haller."

Dönüp ona baktım.

"Neden söz ediyorsun?"

"Neden değil, kimden. Hayley ve ben."

Başımı sallayıp, peki dedim.

Evime dönüş yolunda moralimi düzeltmek için o gün duruşmadaki başarılı performansımı aklımdan geçirdim. Lisa'dan sonra kürsüye getireceğim tanığı düşündüm. Daha sonra beni çok zorlu günler bekliyordu, ama o kadar ilerisini düşünmenin bir yararı yoktu. O günün ivmesiyle başlayıp, o hızla devam etmek gerekirdi.

Mulholland'dan doğuya, Laurel Canyon'a giderken şehir ışıklarına baktım. Los Angeles ışıldayan bir okyanus gibi yayılmıştı. Müziği kapatıp camları açtım ve serin havayı soludum.

Kırk Bir

Bir gün önce kazanılan her şey yirmi dakika içinde buhar oldu. Cuma sabahı Andrea Freeman Lisa Trammel'ın çapraz sorgulamasına devam ederken. Bir duruşmanın ortasında savcı tarafından kum torbasına çevrilmek hiçbir zaman hoş bir şey değildir, ama oyunun kabul edilebilir bir parçasıdır. Bilinmeyen bilinmeyenlerden biridir. Ama kendi müvekkilin tarafından kum torbasına çevrilmek olabilecek en kötü şeydir. Bilinmeyen bilinmeyenlerden biri asla savunduğun kişi olmamalıdır.

Trammel tanık kürsüsündeyken Freeman içinden sayfaları taşan kalın bir dosyayla kürsüye geldi. Bunu dikkatimi dağıtmak için kullandığı bir aksesuvar sanıp, üstünde durmadım. Benim sahne hazırlama soruları adını verdiğim sorularla başladı. Bunların amacı tanığın daha sonra sahte olduğu kanıtlanacak olan cevaplarının tutanaklara geçmesiydi. Tuzağı görebiliyordum, ama ağın nereden tepemize düşeceğini kestirememiştim.

"Dünkü ifadenizde Mitchell Bondurant'ı tanımadığınızı söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Onunla hiç tanışmadınız mı?"

"Hiç tanışmadık."

"Onunla hiç konuşmadınız mı?"

"Hiç konuşmadım."

"Ama onunla karşılaşıp, konuşmaya çalıştınız, değil mi?"

"Evet, evim hakkında konuşmak için iki defa bankaya gittim, ama benimle görüşmek istemedi."

"Onunla görüşmek için bankaya ne zaman gittiğinizi hatırlıyor musunuz?"

"Geçen yıldı, ama tam olarak tarihlerini hatırlamıyorum."

Daha sonra Freeman yön değiştirir gibi göründü, ama bunun özenle hazırlanmış bir planın parçası olduğunu biliyordum.

Trammel'a AKHD örgütü ve amaçları hakkında görünüşte tehlikesiz bir dizi sordu. Bu konuların çoğuna benim doğrudan sorgulamamda zaten değinilmişti. Hâlâ nereye varacağını kestirememiştim. Elindeki kalın dosyaya ve sayfa ayırtmacı olarak kullandığı pembe not kâğıtlarına baktım; galiba bunlar göz korkutma amaçlı aksesuvar değildi. Maggie dün bana Freeman'ın geç saatlere kadar çalıştığını söylemişti. Şimdi nedenini anlıyordum. Belli ki, bir şey bulmuştu. Sanki bunu daha çabuk anlamamı sağlayacakmış gibi masamın üstünden tanık kürsüsüne doğru uzandım.

"Ve AKHD çalışmalarını desteklemek için kullandığınız bir web siteniz var, değil mi?" diye sordu Freeman.

"Evet," dedi Trammel. "Kaliforniya Haciz Savaşçıları nokta com."

"Ayrıca Facebook'ta da varsınız, değil mi?"

"Evet."

Müvekkilimin bu son sözü söylerken ürkekleştiğini görünce tuzağın nerede kurulduğunu anladım. Lisa'nın Facebook'ta olduğunu ilk kez duyuyordum.

"Jüri üyeleri arasında belki bilmeyenler vardır; Facebook tam olarak nedir Bayan Trammel?"

Arkama yaslanıp, belli etmeden cep telefonumu çıkardım. Hızla harfleri tuşlayıp Bullocks'a her ne yapıyorsa bırakmasını ve Lisa'nın Facebook sayfasında ne gibi şeyler olduğunu öğrenmesini bildirdim.

"Bu bir iletişim ağıdır; bu sayede AKHD üyeleriyle temas halinde bulunabiliyorum. Neyin ne zaman olacağını, nerede yürüyüş yapacağımızı falan duyuruyorum. Ben sayfama ne zaman bir duyuru koysam insanların telefonlarına veya bilgisayarlarına otomatik olarak gidiyor. Örgütlenmemiz için çok yararlı oldu."

"Facebook sayfanıza bir duyuruyu cep telefonunuzdan da koyabiliyorsunuz, değil mi?"

"Evet."

"Ve bu duyuruları yaptığınız dijital mekâna 'duvar' deniyor, değil mi?"

"Evet."

"Siz duvarınızı protesto yürüyüşlerini duyurmak dışında başka amaçlarla da kullandınız, değil mi?"

"Bazen."

"Haciz davanızla ilgili son gelişmeleri de duyurdunuz, değil mi?"

"Evet, bunun bir haciz davasının kişisel güncesi gibi olmasını istedim."

"Facebook'u etkinlikleriniz hakkında medyaya bilgi vermek için de kullandınız mı?"

"Evet."

"O halde, bu bilgiyi edinmek isteyen biri sizin sayfanıza arkadaş olarak katılmak zorunda oluyor, değil mi?"

"Evet, bu sistem böyle işliyor. Benimle arkadaş olmak isteyen insanlar başvuruda bulunuyorlar, onları kabul ettiğim zaman duvarıma erişebiliyorlar."

"Kaç tane arkadaşınız var?"

Bu işin nereye yöneldiğini bilmiyordum, ama iyi bir şey olmadığı kesindi. Ayağa kalkıp itiraz ettim ve belirli bir amacı ve ilgisi olmayan sorularla balık avına çıkıldığını öne sürdüm. Freeman ilgisinin az sonra açıklanacağına söz verince yargıç devam etmesine izin verdi.

"Soruya cevap verebilirsiniz," dedi Trammel'a.

"Ee, galiba... son baktığımda bin kişiden fazla vardı."

"Facebook'a ilk olarak ne zaman katıldınız?"

"Geçen yıl. Sanırım temmuz veya ağustosta, AKHD belgelerini dosyalayıp, web sitesini kurduğum zamandı. Hepsini aynı anda yapmıştım."

"Şunu tam olarak anlayalım. Web sitesi söz konusu olduğunda, bilgisayarı ve interneti olan herkes buna erişim sağlayabiliyor, değil mi?"

"Evet."

"Ama Facebook sayfanız biraz daha özel ve kişisel. Buraya erişmek için bir şahsın sizin tarafınızdan arkadaş olarak kabul edilmesi gerekiyor. Doğru mu?"

"Evet. Ama genellikle, başvuran herkesi kabul ediyorum. Hepsini tanımıyorum, çünkü sayı çok fazla. Yaptığımız çalışmaları beğendiklerini ve ilgilendiklerini varsayıyorum. Kimseyi geri çevirmedim. Bu nedenle bir yıldan az bir süre içinde bin tane arkadaşım oldu."

"Tamam, Facebook'a katıldığınızdan beri de duvarınızda düzenli olarak duyurular yapıyorsunuz, değil mi?"

"Epey düzenli sayılır."

"Hatta bu davayla ilgili gelişmeleri bile duyurmuşsunuz, değil mi?"

"Evet, kendi fikirlerimi yazdım."

Beden ısımın yükseldiğini hissedebiliyordum. Takım elbisem sanki plastikten yapılmış ve beden ısımı içeride hapsetmiş gibiydi. Kravatımı gevşetmek istedim, ama sorgulama sırasında bir jüri üyesi bunu görürse çok kötü bir sinyal vermiş olurdum.

"Peki, herhangi biri sizin sayfanıza girip sizin adınızla bir mesaj bırakabilir mi?"

"Hayır, bunu sadece ben yapabilirim. İnsanlar cevap verebilir, kendi görüşlerini yazabilirler, ama benim adımla değil."

"Geçen yazdan beri duvarınıza kaç duyuru koymuş olabilirsiniz?"

"Hiç fikrim yok. Epey çok olmalı."

Freeman içinden pembe ayırmaçların sarktığı kalın dosyayı herkes görsün diye havaya kaldırdı.

"Duvarınıza bin iki yüzden fazla duyuru koyduğunuzu söylesem inanır mısınız?"

"Bilmiyorum."

"Eh, ben biliyorum. Burada her bir duyurunuzun çıktısı var. Sayın yargıç, bu belgeyle tanığın yanına gidebilir miyim?"

Yargıç bir karşılık vermeden hemen atıldım ve kürsüye gelme izni istedim. Perry el işaretiyle ikimizi de yanına çağırdı. Freeman o kalın dosyayı da yanına aldı.

"Sayın yargıç, ne oluyor?" dedim. "Delil saklama konusunda dün yaptığım itirazı şimdi de öne sürüyorum. Daha önce böyle bir şey hiç söz konusu olmamışken, savcı şimdi bin iki yüz Facebook duyurusu sunmaya kalkıyor. Yapmayın sayın yargıç, bu hiç doğru bir iş değil."

"Delil takasında böyle bir şey yoktu, çünkü dün geceye kadar davalının Facebook hesabı bilinmiyordu."

"Sayın yargıç, eğer buna inanıyorsanız, benim de Batı Malibu'da size satmak istediğim bir mülküm var."

"Sayın yargıç, dün öğleden sonra davalının Facebook sayfasında çıkan duyuruların bilgisayar çıktıları elimize geçti. Geçen eylülde çıkan ve hem bu davayla hem de davalının kendi ifadeleriyle ilgili noktalara bakmam isteniyordu. Devam etmeme izin verilirse, ne kadar ilgili olduğu ortaya çıkacak, bunu savunma tarafı bile kabul edecektir."

"Elinize mi geçti?"dedim. "Bu ne demek oluyor? Sayın yargıç, müvekkilimin Facebook sayfasını görebilmek için kabul edilmiş bir arkadaşı olmak gerekiyor. Eğer savcılık bir dalave..."

"Bu bana davalının Facebook'ta arkadaşı olan bir medya mensubu tarafından verildi," diye kesti sözümü Freeman. "Ama burada mesele bilginin kaynağı değil. Belgenin kendisi her şeyi açıklıyor sayın yargıç. Eminim, davalı kendi Facebook duyurularını jüri önünde tanıtlayabilecektir. Savunma tarafı sadece jürinin bu delilleri görmesine engel olmaya çalışıyor ve..."

"Sayın yargıç, savcının neden bahsettiğini bilmiyorum. Facebook sayfasını da ilk defa onun çapraz sorgulaması sırasında duydum. Benim fikrim..."

"Pekâlâ Bayan Freeman," diye kesti sözümü yargıç. "Belgeleri davalıya verin, ama bir an önce sadede gelin."

"Teşekkür ederim sayın yargıç."

Yerime otururken cebimdeki telefonun titreştiğini hissettim. Çıkarıp, yargıca belli etmeden, masanın atında tutarak mesajı okudum. Bullocks'tandı ve sadece Lisa'nın Facebook sayfasına girdiğini ve araştıracağını bildiriyordu. Tek elle tuşlayarak ona

eylül ayı duyurularını araştırmasını yazdım ve telefonu tekrar cebime soktum.

Freeman Trammel'a çıktıları verdi ve Facebook sayfasındaki en son duyuruların ona ait olduğunu söyletti.

"Teşekkür ederim Bayan Trammel. Şimdi lütfen, pembe kâğıtla işaretlediğim sayfaya gider misiniz?"

Lisa isteksizce söyleneni yaptı.

"Geçen eylül ayının yedisindeki üç duyurunuzu işaretlemiş olduğumu göreceksiniz. Duyurunun saatiyle birlikte bunlardan ilkini jüriye okur musunuz?"

"Mımm... saat bir kırk altı. 'WestLand'e Bondurant'ı görmeye gidiyorum. Bu defa hayır cevabını kabul etmeyeceğim.' "

"Bondurant adını doğru telaffuz ettiniz, ama yazılışı yanlış, değil mi?"

"Evet."

"Duyurunuzda nasıl yazmışsınız?"

"B-O-N-D-U-R-U-N-T."

"Bondurunt.(*) Bütün duyurularınızda bu adın hep böyle yazılmış olduğunu fark ettim. Bu sadece yazım hatası mı yoksa kasten mi böyle yazdınız?"

"O adam evimi almaya çalışıyordu."

"Lütfen, soruya cevap verir misiniz?"

"Evet, kasten öyle yazdım. Ona Bondurunt adını takmıştım, çünkü iyi bir insan değildi."

Saçlarımdan ter çıktığını hissedebiliyordum. Gizli Lisa ortaya çıkmak üzereydi.

"Bir sonraki işaretli duyuruyu okur musunuz lütfen?"

"İki on sekiz. 'Bu defa da onunla görüşmeme izin vermediler. Ne büyük haksızlık."

(*) Fırsatçı.

Salondaki sessizlik elle tutulur gibiydi.

"Bayan Trammel, geçen yıl 7 Eylül tarihinde WestLand National otoparkında Bay Bondurant'ı beklediniz mi?"

"Evet, fakat çok sürmedi. Yaptığım işin budalaca olduğunu, adamın o günün sonuna kadar ofisinden çıkmayacağını anladım."

"Cinayet sabahı tekrar o otoparka gidip onu beklediniz mi?"

"Hayır! Orada değildim!"

"Onu kahveci dükkânında gördünüz, tepeniz attı ve onun nerede olacağını biliyordunuz, değil mi? Otoparka gittiniz ve onu beklediniz, sonra da..."

"İtiraz ediyorum!" diye haykırdım.

"... onu o çekiçle öldürdünüz, değil mi?"

"Hayır! Hayır! Hayır!" diye bağırdı Trammel. "Ben yapmadım."

Köşeye sıkıştırılmış bir hayvanın inlemesi gibi sesler çıkararak ağlamaya başladı.

"Sayın yargıç, itiraz ediyorum. Savcı davalıyı taciz ediyor ve..."

Trammel'ın halini gören Perry duruma müdahale etme gereğini duydu.

"Kabul edildi!"

Freeman durdu. Salonda müvekkilimin ağlama sesi dışında yine çıt yoktu. Salon görevlisi gelip bir kutu kâğıt mendil verdi; bir süre sonra Lisa'nın gözyaşları kesildi.

"Teşekkür ederim sayın yargıç. Başka sorum yok."

Müvekkilimin kendini toparlaması ve tekrar doğrudan sorgulamaya devam edip etmemeye karar verebilmek için sabah molasının erken verilmesini rica ettim. Belki de bana acıdığı için yargıç ricamı kabul etti.

Lisa'nın gözyaşları Freeman'ın tuzağını ustaca hazırlamış olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. Ama her şeyi kaybetmiş değildik. Bir tertip karşısında savunma yapmanın en iyi tarafı, aleyhinize olan her delilin ve ifadenin –bu kendi müvekkilinizden bile gelse– o tertibin bir parçası olabileceğidir.

Jüri üyeleri salondan çıktıktan sonra müvekkilimi yatıştırmak için tanık kürsüsüne gittim. Kutudan iki mendil çıkarıp ona verdim. Lisa mendilleri alıp gözlerini sildi. Konuşmamız bütün salonda duyulmasın diye mikrofonu elimle kapadıktan sonra öfkemi sesime yansıtmamaya çalıştım.

"Lisa, Facebook'u neden şimdi öğreniyorum? Bunun davamıza nasıl bir etki yapabileceğini biliyor musun?"

"Bildiğini sanıyordum! Jennifer'ı arkadaş olarak kabul etmiştim."

"Benim Jennifer'ımı mı?"

"Evet!"

Hem genç yardımcımın hem de müvekkilimin benden fazla şey bilmesi kadar kötü bir şey olamazdı.

"Peki, eylül ayının duyuruları ne olacak? Nasıl bir hasar verdiğini biliyor musun?"

"Özür dilerim! Onları tamamen unuttum. O kadar eskiye ait ki."

Yeni bir gözyaşı seli başlayacak gibiydi. Buna engel olmaya çalıştım.

"Neyse, şansımız varmış. Bundan yararlanabiliriz."

Gözlerini silmeyi bırakıp, bana baktı.

"Gerçekten mi?"

"Mümkün. Ama dışarıya çıkıp Bullocks'u aramam lazım."

"Bullocks da kim?"

"Biz Jennifer'a o adı taktık. Sen şimdi yerinde otur ve kendini toparla."

"Bana yine sorular sorulacak mı?"

"Evet, tekrar doğrudan sorgulama yapmak istiyorum."

"O halde, gidip makyajımı düzelteyim."

"İyi fikir. Uzun sürmesin."

Nihayet koridora çıkıp ofisteki Bullocks'u arayabildim.

"7 Eylül tarihli duyuruları gördün mü?" diye sordum selamsız sabahsız.

"Şimdi gördüm. Eğer Freeman..."

"Görmüş bile."

"Lanet olsun!"

"Evet, kötü oldu, ama belki bir çıkış yolu bulabiliriz. Lisa Facebook'ta onun arkadaşı olduğunu söyledi."

"Evet ve özür dilerim. Onun bir sayfası olduğunu biliyordum. Eski tarihlerdeki duyurularına bakmak hiç aklıma gelmemişti."

"Bunu sonra konuşuruz. Şimdi bilmem gereken şey şu: Onun listedeki arkadaşlarına erişimin var mı?"

"Şimdi ona bakıyorum."

"Pekâlâ, bütün isimlerin çıktısını almanı istiyorum; bunları Lorna'ya ver, Rojas da onu listelerle birlikte buraya getirsin. Sonra senin ve Cisco'nun bu isimleri araştırmanızı ve bu insanların kim olduğunu öğrenmenizi istiyorum."

"Binden fazla isim var. *Hepsini* araştırmamızı mı istiyorsun?"

"Gerekirse, evet. Opparizio'yla bir bağlantı arıyorum."

"Opparizio mu? Neden o..."

"Trammel banka için olduğu gibi, onun için de bir tehdit arz ediyordu. Haciz işlemindeki sahtekârlığı protesto ediyordu. Sahtekârlığı yapan da Opparizio'nun şirketiydi. Herb Dahl sayesinde Lisa'nın Opparizio'nun hedef tahtasında olduğunu biliyoruz. O şirketten birinin Lisa'nın Facebook sayfasını kontrol et-

mesi mantıklı görünüyor. Lisa az önce ifadesinde isteyen herkesi arkadaşlığa kabul ettiğini söyledi. Belki şansımız yaver gider ve tanıdık bir isim bulabiliriz."

Kısa bir sessizlikten sonra Bullocks benim aklımdaki şeyi söyledi.

"Facebook'ta onu takip ederek ne yapacağını öğrenebilirlerdi."

"Ve bir keresinde otoparkta Bondurant'ı beklediğini öğrenmiş olabilirlerdi."

"Ve bu bilgiye dayanarak cinayeti işlemiş olabilirlerdi."

"Bullocks, bunu söylemek hoşuma gitmiyor, ama sen tipik bir avukat gibi düşünüyorsun."

"Hemen işe koyuluyorum."

Sesindeki telaşı fark ettim.

"Güzel, ama önce o listenin çıktısını al ve bana ulaştır. On beş dakika sonra tekrar doğrudan sorgulamaya başlayacağım. Lorna'ya söyle, salona girip doğruca bana gelsin. Cisco'yla sen de bir şey bulursanız, bana hemen mesaj at."

"Tamam."

Kırk İki

Duruşma salonuna döndüğümde Freeman hâlâ sabah zaferinin gururuyla kabarıyordu. Yanıma geldi, kalçasını savunma masasına dayayıp kollarını göğsünde kavuşturdu.

"Haller, senin Facebook sayfasından habersiz oluşun numaraydı, değil mi?"

"Kusura bakma, bunu sana söyleyemem."

Freeman gözlerini devirdi.

"Galiba birinin ondan bir şeyler gizlemeyen bir müvekkile ve o şeyleri bulabilecek bir soruşturmacıya ihtiyacı var."

Bir an önce kasılmayı bırakıp kendi masasına döneceğini umarak bu sataşmayı kulak ardı ettim. Bir şey arıyormuş gibi yaparak not defterimin sayfalarını karıştırmaya başladım.

"Dün gece o bilgisayar çıktılarının elime geçmesi ve bu duyuruları okumam büyük piyango oldu."

"Çok sevinmiş olmalısın. Bunları sana hangi şerefsiz muhabir getirdi?"

"Bilmeyi çok isterdin, değil mi?"

"Nasılsa öğreneceğim. Bölge Savcılığı ofisinden bir sonraki özel haberi kim patlatırsa, sana yardım eden kişi de o olacaktır. Benden en küçük bir yorum bile alamayacaklar."

Freeman kıkırdadı. Bu tehdidim hiç umurunda değildi. Jüri önünden puanları toplamıştı; başka hiçbir şeyin önemi yoktu. Neden sonra başımı kaldırdım ve gözlerimi kısarak ona baktım.

"Anlamıyorsun, değil mi?"

"Neyi anlamıyorum? Jürinin artık müvekkilinin daha önce cinayet mahallinde bulunmuş olduğunu bilmesini mi? Maktulü nerede bulacağını bilmiş olduğu kanıtlandı. Hayır, bunu çok iyi anlıyorum."

Başımı çevirip iki yana salladım.

"Göreceksin. Şimdi, izninle."

Ayağa kalkıp tanık kürsüsüne doğru yürüdüm. Lisa Trammel tuvaletten çıkmış, o tarafa geliyordu. Göz makyajını tazelemişti. Konuşmaya başladığında bir kez daha elimle mikrofonu örttüm.

"O cadıyla ne konuşuyordun?" diye sordu. "Bu kadın korkunç bir insan."

Bu ölçüsüz öfkesi beni şaşırttı; artık savcılık masasına dönmüş ve orada oturan Freeman'a baktım.

"O kadın cadı ve korkunç değildir, tamam mı? Sadece görevini..."

"Evet, öyledir. Sen bilmiyorsun."

Yanına iyice sokulup kulağına fısıldadım.

"Ya sen ne yapıyorsun? Lisa, bana manik depresif yönünü gösterme. Şurada hâlâ yarım saatlik bir sorgulaman var. Jüriye içsel sorunlarınla ilgili ipuçları vermeden bu işi atlatalım. Tamam mı?"

"Neden söz ettiğini anlamıyorum, ama çok kırıcı oluyor."

"Kusura bakma. Seni savunmaya çalışıyorum, ama Facebook gibi şeyleri savcılık çapraz sorgulama yaparken öğrenmem hiç iyi olmuyor."

"Sana söyledim; özür dilerim. Ama yardımcın biliyordu."

"Eh, ama ben bilmiyordum."

"Bak, daha önce bunu kendi lehimize çevirebileceğini söylemiştin. Bunu nasıl yapacaksın?"

"Basit. Eğer cinayeti üstüne yıkmak için birisi bir tuzak kuracaksa, Facebook çok iyi bir başlangıç noktası olur."

Bu defa Lisa büyük piyangoyu kazanmış gibi oldu; gözlerini yukarıya çevirdi, birazdan uygulayacağım taktiği anlayınca rahatlayarak yüzüne renk geldi. Az önce yüzünü karartan öfkeden iz kalmamıştı. Tam o anda yargıç salona girdi. Müvekkilime başımı sallayıp savunma masasına dönerken yargıç da görevliden jüri üyelerini çağırmasını istedi.

Herkes yerleştikten sonra yargıç bana müvekkilime tekrar doğrudan sorgulama yapmak ister miyim diye sordu. On yıldır bu fırsatı bekliyormuşum gibi yerimden fırladım. Ama bu bana pahalıya mal oldu. Bütün vücudum yüksek voltlu elektrik verilmiş gibi acıyla sarsıldı. Kaburgalarım iyileşmiş olabilirdi, ama hâlâ yanlış bir hareket canımı yakıyordu.

Tanık kürsüsüne yürüdüğüm sırada salonun arka kapısı açıldı ve Lorna içeriye girdi. Harika bir zamanlamaydı. Elinde bir dosya ve motosikletçi kaskıyla ara giriş kapısına hızla yürüdü.

"Sayın yargıç, yardımcımla bir dakika görüşebilir miyim?"

"Peki, ama çabuk olsun."

Lorna'nın yanına gittim, dosyayı bana verdi.

"Bütün Facebook arkadaşlarının listesi burada, ama ben yola çıkarken Dennis ve Jennifer hâlâ bildiğin o kişiyle ilgili bir bağlantı bulamamışlardı."

Cisco ve Bullocks'tan gerçek isimleriyle söz edilmesi bana tuhaf geldi. Lorna'nın elindeki motosikletçi kaskına baktım.

"Buraya Cisco'nun motosikletiyle mi geldin?"

"Çabuk olsun istemiştin, binaya yakın park edebileceğimi de biliyordum."

"Rojas nerede?"

"Bilmiyorum. Cep telefonunu açmadı."

"Aman ne iyi! Dinle, senden Cisco'nun motosikletini park ettiğin yerde bırakıp, ofise yürüyerek dönmeni istiyorum. O intihar makinesine binmeni istemiyorum."

"Artık senin karın değilim. Onun karısıyım."

Lorna bunu kulağıma fısıldarken omzu üzerinden bakıp salonda oturmakta olan Maggie McPherson'ı gördüm. Acaba benim için mi, Freeman için mi buraya gelmişti?

"Bak," dedim. "Bunun onunla ilgisi..."

"Bay Haller?" diye uyardı yargıç. "Bekliyoruz."

"Tamam, sayın yargıç," dedim arkama dönmeden. Sonra da Lorna'ya, "Yürüyerek dön," diye fısıldadım.

Tekrar tanık kürsüsüne dönüp, dosyayı açtım. İçinde sadece ham bilgi vardı – binden fazla isim her sayfada iki sütün halinde yazılıydı, ama o anda bana gökten inmiş kutsal kitap gibi geldi.

"Pekâlâ Lisa, senin şu Facebook sayfandan bahsedelim. Daha önceki ifadende binden fazla arkadaşın olduğunu söylemiştin. Bu kişilerin hepsini şahsen tanıyor musun?"

"Hayır, kesinlikle tanımıyorum. AKHD kanalıyla beni çok fazla insan tanıdığı için, birisi benimle arkadaş olmak isteyince onun da davamızı desteklediğini düşünüp, kabul ediyorum."

"Yani, duvarındaki o duyurular Facebook'ta arkadaşın olan, ama hiç tanımadığın pek çok insana açık oluyor. Doğru mu?"

"Evet, öyle."

Cebimdeki telefonun titreştiğini hissettim.

"O halde, sana yabancı olan ve geçmişteki ve şimdiki eylemlerine ilgi duyan bu kişilerden biri Facebook sayfana girip duvarındaki duyurulara erişebiliyor, değil mi?"

"Evet."

"Örneğin, birisi şu anda sayfana girip senin geçen yıl eylül ayında WestLand otoparkında Mitchell Bondurant'ı beklediğini öğrenebilir değil mi?"

"Evet, bu mümkün."

Telefonu cebimden çıkarıp, kürsüyü siper ederek üstüne çıkarıp koydum. Bir elimle listedeki isimler sayfasını çevirirken diğeriyle de gelen mesajı açtım. Bullocks'tandı.

3'üncü sayfa, sağ sütun, alttan 5'inci. Don Driscoll. Eski ALOFT bilgi işlemcisi. Araştırıyoruz.

Bingo. Şimdi elle tutulur bir şeyim olmuştu.

"Sayın yargıç, bu belgeyi tanığa göstermek istiyorum. Bu bir liste, Lisa Trammel'la Facebook'ta arkadaş olan kişilerin isim listesi."

Freeman sabah kazandığı zaferin tehlikede olduğunu sezip itiraz etti, ama yargıç daha ben karşı çıkmadan itirazı reddetti ve ona bu kapıyı kendisinin açmış olduğunu söyledi. Listeyi müvekkilime verdikten sonra kürsüdeki yerime döndüm.

"Bu belgenin üçüncü sayfasına gidip, sağ sütunda, alttan beşinci ismi yüksek sesle okur musun?"

Freeman bir kez daha itiraz edip listenin doğrulanmamış olduğunu öne sürdü. Yargıç ona, benim uyduruk bir delil getirdiğimi sanıyorsa, bu konuyu tekrar çapraz sorgulamada kendisinin irdeleyebileceğini söyledi. Lisa'ya ismi okuyabileceğini söyledim.

"Don Driscoll."

"Teşekkür ederim. Bu isim sana tanıdık geliyor mu?"

"Pek değil."

"Ama bu adam senin Facebook arkadaşlarından biri."

"Biliyorum, ama daha önce de söylediğim gibi, benimle arkadaş olan herkesi tanımıyorum. Çok fazla insan var."

"Peki, Don Driscoll'un seninle doğrudan temas kurup kendisini ALOFT adında bir şirkette çalışan biri olarak tanıttığını hatırlıyor musun?"

Freeman itiraz edip, yargıç kürsüsüne gelmek için izin istedi. Yargıç ikimizi de çağırdı.

"Sayın yargıç, burada ne oluyor böyle? Savunma tarafı bu şekilde ortaya isimler atamaz. Listeden rasgele bir isim seçmediğini gösteren bir kanıt istiyorum.

Perry ona hak verircesine başını salladı.

"Aynı fikirdeyim Bay Haller."

Telefonum hâlâ kürsüdeydi. Bullocks yeni bir bilgi göndermişse de, bundan yararlanamayacaktım.

"Sayın yargıç, isterseniz ofisinize geçebiliriz ve soruşturmacımla telefonda görüşebilirsiniz. Ama yüce mahkemeden biraz anlayış istemek sorundayım. Savcılık bu Facebook konusunu daha bu sabah ortaya getirdi, ben de buna karşılık vermeye çalışıyorum. Kanıt getirene kadar duruşmaya ara verebiliriz veya savunma olarak Don Driscoll'u tanık kürsüsüne çağırırız. Bayan Freeman da onu sorguya çeker ve benim bu adamı yanlış niteleyip nitelemediğimi anlar."

"Onu buraya çağıracak mısınız?"

"Savcılık müvekkilimin Facebook sayfalarıyla uğraşmakta kararlı olduğuna göre, başka çarem kalmıyor."

"Pekâlâ, o zaman Bay Driscoll burada ifade verene kadar bekleyeceğiz. Daha sonra gelip, fikrinizi değiştirdiğinizi söyleyerek beni hayal kırıklığına uğratmayın Bay Haller. Böyle olmasını hiç istemem."

"Anlaşıldı, sayın yargıç."

Yerlerimize döndükten sonra Lisa'yı sorgulamaya devam ettim.

"Don Driscoll seninle Facebook'ta veya başka bir yerde temas kurup ALOFT'ta çalıştığını söyledi mi?"

"Hayır."

"ALOFT ismi sana tanıdık geliyor mu?"

"Evet. WestLand gibi bankaların icra işlemleri için kullandıkları şirketin adı."

"Evine konan haciz işlemlerinde bu şirket mi devreye girmişti?"

"Evet."

"ALOFT bir kısaltma mı? Bu adın açılımını biliyor musun?"

"A. Louis Opparizio Finans Teknolojileri. Şirketin adı bu."

"Peki, senin Facebook'ta arkadaşın olan bu Donald Driscoll adlı şahsın bir ALOFT çalışanı olduğunu öğrenirsen, bu sana ne ifade eder?"

"ALOFT'ta birisinin benim bütün duyurularımı okuduğunu gösterir."

"Yani, özetle bu Driscoll adlı şahıs senin nerede olduğunu ve nereye gideceğini bilir, değil mi?"

"Doğru."

"Geçen eylüldeki duyurularından senin Bay Bondurant'ın otoparktaki yerini bulduğunu ve onu orada bekleyeceğini öğrenmiş olabilir, değil mi?"

"Evet."

"Teşekkür ederim Lisa. Başka sorum yok."

Yerime dönerken Freeman'a bakmadan edemedim. Artık ışıldamıyordu. Gözlerini boşluğa dikmişti. Maggie'yi görürüm diye sıralara baktım, ama gitmişti.

Kırk Üç

Öğlen sonrası benim New York'tan gelen adli tıp uzmanım Shamiram Arslanian'a aitti. Shami'yi daha önceki davalarımda çok etkili bir şekilde kullanmıştım, bu defa da niyetim öyle yapmaktı. Çok cazip bir kişiliği olan bu kadının Harvard, MIT ve halen araştırma görevlisi olarak çalıştığı John Jay'den diplomaları vardı. Bir avukat için bulunmaz nimetti. Tabii, kiralık bir silahşordu, ama savunacağı davaya inanmazsa, o işi üstlenmezdi. Benim için bu durumda fazladan bir kazanç da onun müvekkilimle aynı boyda olmasıydı.

Öğlen yemeği molasında Arslanian jüri locasının önüne bir manken yerleştirdi. Bu, bir doksan artı iki santim boyunda, ayakkabılı Mitchell Bondurant'la aynı boyda bir erkek figürüydü. Üstünde cinayet sabahı Bondurant'ın elbisesi ve ayakkabılarının aynısı vardı. Manken, bir insanın doğal hareketlerini yapmasını sağlayacak eklemlerle donatılmıştı.

Duruşma başlayıp, tanığım kürsüye oturduktan sonra acele etmeden onun parlak kariyerini ortaya serdim. Shami'nin başarılarını ve sorulara cevap verirken ne kadar rahat olduğunu jüri üyelerinin anlamasını istiyordum. İstediğim başka bir şey de Shami'nin hünerleri ve bilgisiyle savcılığın adli tıp uzmanların-

dan katbekat üstün olduğunu anlamalarıydı. Onlardan çok daha üst düzeyde olduğunu öğreneceklerdi.

İstediğim izlenimi bıraktıktan sonra manken konusuna geçtim.

"Doktor Arslanian, sizden Mitchell Bondurant cinayeti konusunu çeşitli açılardan incelemenizi istemiştim, değil mi?"

"Evet."

"Ve özellikle cinayetin fiziksel niteliğini incelemenizi istemiştim, değil mi?"

"Evet, benden tam olarak istediğiniz şey müvekkilinizin bu cinayeti polisin iddia ettiği gibi işlemiş olup olamayacağını incelememdi."

"Peki, bunun mümkün olabileceği sonucuna vardınız mı?"

"Hem evet, hem hayır. Evet, onun bu cinayeti işlemiş olabileceğine karar verdim, ama bunu o dedektiflerin söylediği biçimde yapmış olması mümkün değil."

"Bunu biraz açıklayabilir misiniz?"

"Kendimi müvekkilinizin yerine koyup, göstersem daha iyi olur."

"Boyunuz ne kadar Doktor Arslanian?"

"Çoraplı ayaklarımla bir yetmiş; söylediğinize göre Lisa Trammel'la aynı boydayım."

"Peki, ben size polisin cinayet aleti olarak beyan ettiği çekicin bir benzerini gönderdim mi?"

"Evet, gönderdiniz. Bunu yanımda getirdim."

Shami çekici kaldırıp gösterdi.

"Davalının kilitsiz garajından alınan ve daha sonra üstünde maktulün kanı bulunan bahçe ayakkabılarının göründüğü fotoğrafları göndermiştim, bunları da aldınız mı?"

"Evet, bunu da aldım ve ofis yöneticinizin yardımıyla bu ayakkabıların da tıpatıp benzerini edindim. Şu anda bunları giyiyorum."

Shami tanık kürsüsünün kenarından bir bacağını uzatarak sugeçirmez ayakkabıyı gösterdi. Duruşma salonunda gülüşmeler oldu. Yargıçtan tanığımın bulgularını açıklamak amacıyla bir gösterim uygulaması için izin istedim. Savcılıktan gelen itiraza rağmen isteğim kabul edildi.

Shami elinde çekiçle kürsüden indi.

"Kendime sorduğum soru şuydu: Davalının boyundaki, yani benim gibi bir yetmiş olan bir kadın ayakkabılı haliyle bir doksan iki boyundaki bir adamın başının tepesine öldürücü bir darbe vurabilir mi? Bunun için çekicin on beş santimlik sapı bir avantajdır, ama yeterli midir? Aklımdaki soru buydu."

"Doktor, sözünüzü kesmek istemem, ama bize mankeninizi biraz tanıtır mısınız? Burada ifade vermek için onu nasıl hazırladınız?"

"Elbette. Baylar bayanlar, bu Manny'dir; mahkemelerde ifade vereceğim zamanlarda ve John Jay'de laboratuvarımda testler yaparken hep onu kullanırım. Gerçek bir insanınki gibi eklemleri vardır, gerektiği zaman parçalarını sökebilirim ve en iyi tarafı hiçbir zaman karşılık vermez veya blucinimle şişman göründüğümü söylemez."

Salonda bir gülüşme daha oldu.

Yargıç ona ciddi olmasını söylemeden, "Teşekkür ederim doktor," dedim hemen. "Şimdi gösteriminizi yapar mısınız?"

"Tabii. Mankenin kafatasında öldürücü darbenin vurulduğu yeri belirlemek için otopsi raporlarını, fotoğrafları ve çizimleri kullandım. Çekicin vurma yüzündeki çentik sayesinde öldürücü darbenin arkadan vurulduğunu biliyoruz. Kafatasındaki çökük

kırığın eşit derinlikte olması sayesinde de başının tepesine düz bir şekilde vurulduğunu biliyoruz. O halde, çekicin yüzünü düz bir şekilde buraya iliştirip..."

Manny'nin yanındaki küçük merdivene çıkıp çekicin vurma yüzünü kafatasının tepesine yerleştirdi ve orada kalması için bir bantla mankenin çenesinin altından bağladı. Sonra merdivenden inip düz bir açıyla, yere paralel biçimde uzanmış çekiç sapını gösterdi.

"Yani, gördüğünüz gibi, bu şekilde olmuyor. Bu ayakkabılarla boyum bir yetmiş bir, davalı da bu ayakkabılarla bir yetmiş bir, oysa çekicin sapı çok yukarıda kalıyor."

Shami çekice uzandı. Doğru dürüst tutması mümkün değildi.

"Bunun da bize öğrettiği şey, davalının maktule bu pozisyonda vurmasının mümkün olmadığı... dik duran bir adamın başının tepesine. Peki, bildiklerimizin sınırları içinde başka hangi pozisyonlar mümkün olabilir? Saldırının arkadan yapıldığını biliyoruz, eğer maktul öne eğilmiş durumdaysa, örneğin, anahtarını veya herhangi bir şeyini yere düşürmüşse bu yine mümkün olmuyor, çünkü sırtının üstünden çekici yine o noktaya uzatamıyorum."

Shami konuşurken mankeni belinden büküyor, sonra da arkasına geçip çekicin sapına uzanmaya çalışıyordu.

"Hayır, bir türlü olmuyor. Ders aralarında vakit buldukça bunun üstünde tam iki gün çalıştım ve mümkün olabilmesi için maktulün bir nedenle dizleri üstüne çökmüş olması veya, tavana bakmak için başını kaldırmış olması lazım."

Bir kez daha mankeni dik duruma getirdi. Başını arkaya eğince çekicin sapı aşağıya sarktı. Bu defa sapından tutabildi ve

bu pozisyon rahat göründü, ama mankenin başı tamamen tavana çevrilmişti.

"Şimdi, otopsi raporuna göre her iki dizde de belirgin sıyrıklar var, hatta bir dizkapağı kırılmış. Raporda bunların Bay Bondurant darbeyi aldıktan sonra yere düşerken gerçekleştiği açıklanıyor. Önce dizleri üstüne çökmüş ve yüzüstü düşmüş. Ölü düşüşü dediğimiz şey. O halde, dizlerdeki berelere bakarak darbe anında diz çökmüş veya zemine yakın bir yerde duruyor olma ihtimalini eliyorum. Geriye sadece bu kalıyor."

Başı dik bir açıyla geriye eğilmiş, yüzü yukarıya dönük haldeki mankeni gösterdi. Jüri üyelerine bir göz attım. Herkes pür dikkat seyrediyordu. Müthiş bir gösterimdi.

"Pekâlâ doktor, eğer başı dik tutar veya biraz bile geriye yatıracak olursanız, bu cinayetin gerçek suçlusunun hangi boylarda olabileceğini çıkarabildiniz mi?"

Freeman ayağa fırlayıp çaresizlik saçan bir sesle itiraz etti.

"Sayın yargıç, bu bilim değil. Saçmalığın dik alası. Başından beri yapılan şeyler hep dikkat saptırmak amaçlı; savunma tarafı şimdi de bunu *yapmış olabilecek* birinin boyunu soruyor. Bu korkunç cinayetin kurbanının boynu hangi açıdaymış veya nasıl duruyormuş... bunları bilmek mümkün değil..."

"Sayın yargıç, kapanış konuşmaları gelecek hafta yapılacak," diye araya girdim. "Savcılığın bir itirazı varsa bunu jüriye satmaya uğraşacağına, mahkemeye sunsun ve..."

"Pekâlâ," dedi yargıç. "Her ikiniz de kesin artık. Bay Haller, bu tanığı sorgulamanızda size fazlasıyla geniş bir alan tanındı. Ama itiraz edene kadar ben de Bayan Freeman'a hak vermek üzereydim. İtiraz kabul edildi."

"Teşekkür ederim sayın yargıç," dedi Freeman boğulmak üzereyken bir can simidi atılmış gibi.

İstifimi bozmadım; önce tanığıma, sonra notlarıma baktıktan sonra halimden memnun bir ifadeyle başımı salladım. Sorgulamamdan alabildiğim kadarını almıştım.

"Başka sorum yok," dedim.

Freeman'ın soruları vardı, ama bütün gayretine rağmen Arslanian'ı doğrudan sorgulama sırasında söylediklerinden ve varmış olduğu sonuçlardan bir adım bile geriletemedi. Freeman çapraz sorgulamasını kırk dakika sürdürdü, fakat savcılık adına kazandığı tek puan, Arslanian'a cinayet anında otoparkta neler olduğunu kesin olarak bilmenin imkânsız olduğunu söyletmekten ibaret kaldı. Yargıç o hafta başında bu cuma günü öğleden sonra bölge yargıçları toplantısı olduğu için duruşmanın erken biteceğini açıklamıştı. Bu nedenle öğlen sonrası molası verilmedi ve saat dörtte Perry duruşmayı paydos edene kadar çalıştık. Bu iki günlük tatile başlarken içimde sanki avantajlı durumdaymışım gibi bir his vardı. Delillerin çoğunu kuşkulu hale getirerek savcılığın iddianamesini aşındırmış, Lisa Trammel'ın suçu inkâr edip, bir tertibe kurban gittiğini iddia etmesi ve adli tıp uzmanı tanığımın davalının bu cinayeti işlemesinin fiziksel olarak imkânsız olduğunu açıklamasıyla haftayı kapatmıştık. Tabii, o anda maktul başını kaldırmış, otopark tavanına bakmıyor idiyse...

Bunların yeterince kuvvetli kuşku tohumları olduğunu düşünüyordum. Moralim iyiydi; çantamı topladıktan sonra savunma masasında oyalanıp, aslında orada olmayan bir dosyayı karıştırır gibi yaptım. Neredeyse Freeman'ın gelip, müvekkilimi bir uzlaşma için ikna etmemi isteyeceğini bekleyecek gibiydim.

Ama öyle olmadı. Başımı kaldırıp baktığımda Freeman gitmişti.

Asansörle ikinci kata indim. Yargıçlar toplantı için erken çıkmış olabilirlerdi, ama Bölge Savcılığı ofisinin saat beşe kadar

çalışacağını düşünüyordum. Resepsiyonda Maggie McPherson'la görüşmek istediğimi söyledim ve içeriye alındım. Maggie odasını başka bir başsavcı yardımcısıyla paylaşıyordu, fakat neyse ki, adam tatile çıkmıştı. İkimiz yalnızdık. Diğer savcının koltuğunu çekip, Maggie'nin karşısına oturdum.

"Bugün birkaç kez duruşma salonuna geldim," dedi. "John Jay'den gelen hanımı sorgularken seni seyrettim. Kadın iyi bir tanık."

"Evet, çok iyidir. Ben de seni gördüm, ama benim için mi, Freeman için mi geldiğini bilmiyordum."

Maggie gülümsedi.

"Belki de kendim için gelmişimdir. Hâlâ senden öğreneceğim şeyler var Haller."

Bu defa ben gülümsedim.

"Maggie McBomba benden bir şeyler mi öğrenecek? Ciddi misin?"

"Yani..."

"Hayır, buna cevap verme."

İkimiz de güldük.

"Her halükârda, geldiğin için memnunum," dedim. "Bu hafta sonu Hayley'le ne yapıyorsunuz?"

"Bilmiyorum. Bir şeyler yaparız. Sen herhalde çalışıyorsundur."

Evet anlamında başımı salladım.

"Sanırım, birinin izini bulmamız gerekecek. Pazartesi ve salı duruşmanın en önemli günleri olacak. Ama belki bir sinemaya falan gidebiliriz."

"Tabii."

Bir süre sessiz kaldık. Mahkeme salonundaki en başarılı günlerimden birini yaşamıştım, ama içimde giderek büyüyen bir hüzün ve kaybetmişlik duygusu vardı. Eski karıma baktım.

"Hiçbir zaman tekrar birleşemeyeceğiz, değil mi Maggie?"

"Ne?"

"Birden fark ettim. Sen şu anki durumun devam etmesini istiyorsun. Birimizin ihtiyacı varsa diğeri yanında olsun, ama devamlı değil."

"Neden bunu şimdi konuşmak istiyorsun Haller? Zorlu bir duruşmanın ortasındasın. Senin..."

"Hayatımın ortasındayım Mags. Keşke senin ve Hayley'in benimle gurur duymanızı sağlayacak bir yol olsaydı."

Maggie uzanıp elini yanağıma götürdü ve bir süre orada tuttu.

"Sanırım, Hayley seninle gurur duyuyor."

"Öyle mi? Ya sen?"

Gülümsedi, ama hazin bir ifadeyle.

"Bence şimdi eve gitmelisin ve sadece bu geceliğine bu konuyu, duruşmayı veya herhangi bir şeyi düşünmemelisin. Zihnini tamamen boşalt. Rahatla biraz."

Başımı iki yana salladım.

"Mümkün değil. Saat beşte bir muhbirle randevum var."

"Trammel davasıyla mı ilgili? Kimmiş bu?"

"Boş ver; hem zaten sen sadece konuyu değiştirmeye çalışıyorsun. Asla tamamen bağışlamayacak ve unutmayacaksın, değil mi? Bu senin içinde olmayan bir şey ve belki de bu sayede o kadar iyi bir savcısın."

"Evet, çok iyiyim, değil mi? Bu yüzden de Van Nuys'ta çakılıp kaldım ve sadece silahlı soygunlarla uğraşıyorum."

"Politikalar yüzünden. Yeteneklerle ve çalışkanlıkla ilgisi yok."

"Önemli değil, ama artık bu sohbete devam edemem. Hâlâ mesaim devam ediyor, senin de muhbirinle buluşman lazım.

Hayley'i sinemaya götürmek istiyorsan yarın beni ara. Ben de bir iki işimi hallederken onu almana izin veririm."

Ayağa kalktım. Kazanamayacağımı hemen anlardım.

"Pekâlâ, gidiyorum. Seni yarın ararım. Ama umarım sen de bizimle sinemaya gelirsin."

"Bakarız."

"Tamam."

Çabuk çıkmak için merdivenlerden indim. Meydanı geçip kuzeye, Sylmar boyunca Victory yönüne yürüdüm. Az sonra kaldırıma park etmiş bir motosiklet gördüm. Cisco'nunkiydi, 1963 model bir Harley Davidson. İçimden güldüm. İkinci eski karım Lorna gerçekten de ona söylediğim şeyi yapmıştı. Bu ilk defa oluyordu.

Herhalde mahkeme binasının önünde ve polis karakolunun bitişiğinde oluşuna güvenerek motosikleti kilitlememişti. Aracı yerinden aldım ve Sylmar boyunca iterek yürüttüm. Şık Corneliani takım elbisesi içinde bir adam, evrak çantasını didona yaslamış, bir Harley Davidson'u itiyor... çok tuhaf bir manzara olmalıydı.

Nihayet ofise vardığımda saat daha dört buçuktu ve Herb Dahl'ın brifing için gelmesine daha yarım saat vardı. Personelimi toplantıya çağırdım; hem tekrar davaya odaklanmak hem de Maggie'yle yaptığım konuşmayı aklımdan çıkarmak istiyordum. Cisco'ya motosikletini nereye park ettiğimi söyledikten sonra müvekkilimizin Facebook'taki arkadaş listesinde ne gibi bir gelişme olduğunu sordum.

"Her şeyden önce, neden onun Facebook hesabından haberim yoktu?" diye çıkıştım.

"Benim suçum," dedi Aronson hemen. "Sana daha önce de söylediğim gibi, bunu biliyordum, hatta onunla arkadaş da olmuştum. Ama bunun önemli olabileceğini kestiremedim."

"Benim de gözümden kaçmış," dedi Cisco. "Beni de arkadaş olarak kabul etmişti. Baktığımda bir şey göremedim. Demek ki, daha dikkatli bakmalıymışım."

"Ben de," dedi Lorna.

Yüzlerine baktım. Karşımda birleşik cephe vardı.

"Harika," dedim. "Galiba dördümüz de bunu atladık ve müvekkilimiz de zahmet edip, bize anlatmadı. O halde, hepimiz kovulduk."

Etkili olsun diye sustum.

"Peki, bulduğun bu isimle ilgili ne var? Bu Don Driscoll nereden çıktı ve onun hakkında daha fazla bir şey öğrenebildik mi? Freeman bu sabah farkında olmadan bütün davanın anahtarını kucağımıza bırakmış olabilir. Elimizde ne var?"

Bullocks sözü Cisco'ya verdi.

"Bildiğin gibi," diye başladı Cisco. "ALOFT şubat ayında LeMure Grubu'na satıldı, ama hâlâ Opparizio işletiyor. LeMure halka açık bir şirket olduğu için sözleşmeyle ilgili her şey Federal Ticaret Komisyonu tarafından denetlendi ve hisse sahiplerine açıklama yapıldı. Buna satış sonrası hâlâ ALOFT'ta kalan çalışanlar listesi de dahildi. 15 Aralık tarihli bu liste bende var."

"Bunun üzerine ALOFT çalışanları listesini Lisa'nın Facebook arkadaş listesiyle karşılaştırdık," dedi Bullocks. "Şansımıza, alfabetik sırada Donald Driscoll'un adı çabuk çıktı."

Takdirimi ifade edercesine başımı salladım.

"Peki, kimmiş bu Driscoll?"

"Federal Ticaret Komisyonu listesinde adı Bilişim Teknolojileri şubesinde kayıtlı," dedi Cisco. "Bunun üzerine ALOFT'un Bilişim Teknolojileri şubesini arayıp onunla görüşmek istediğimi söyledim. Bana Donald Driscoll'un eskiden orada çalıştığını, ama

şubat ayında biten sözleşmesinin yenilenmemiş olduğunu söylediler. Orada yoktu."

"İzini aramaya başladınız mı?" diye sordum.

"Evet. Ama çok yaygın bir isim ve bu bizi yavaşlatıyor. Bir şey bulursak sana hemen haber veririz."

Özel sektörde bir isim aramak her zaman uzun zaman alırdı. Polislerin yaptığı gibi, resmi veritabanlarına bir isim girip sormak kadar kolay olmuyordu.

"Peşini bırakmayın," dedim. "Kazanmamız buna bağlı olabilir."

"Merak etme patron," dedi Cisco. "Peşini bırakacak değiliz."

Kırk Dört

Eski ALOFT çalışanı otuz bir yaşındaki Donald Driscoll Long Beach'in Belmont Shore bölgesinde yaşıyordu. Pazar sabahı Cisco'yla birlikte ona bir celpname vermek için yola çıktık. Onu tanık kürsüsüne körü körüne çıkarmaktansa, daha önce benimle konuşacağını umuyordum.

Rojas hatalarını telafi etmek amacıyla izinli gününde çalışmaya razı olmuştu. Lincoln'ü o kullanırken biz de arkada oturuyorduk. Yol boyunca Cisco Bondurant cinayetiyle ilgili yapmış olduğu soruşturmadaki gelişmeleri anlattı. Savunma iddiaları sağlam bir şekilde bir araya geliyordu ve Driscoll da bunların üstündeki krema olabilirdi.

"Biliyor musun," dedim. "Driscoll işbirliği yapar ve tahmin ettiğim şeyleri söylerse, bu davayı kazanabiliriz."

"Belli olmaz," dedi Cisco. "Bu adama karşı hazırlıklı olmalıyız. Bildiğimiz kadarıyla katil o da olabilir. Boyunun ne olduğunu biliyor musun? Bir doksan üç. Sürücü ehliyetinde yazılı."

Dönüp ona baktım.

"Görmememem gereken bir şeydi, ama bir şekilde buna bakabildim."

"Sakın bana suç işlediğini söyleme Cisco."

"Sana sadece ehliyetindeki bilgileri gördüğümü söyledim, o kadar."

"Güzel. Orada kal. Peki, oraya vardığımızda ne yapmamızı önerirsin? Sadece kapısını çalacağımızı sanıyordum."

"Öyle yapacağız. Ama yine de dikkatli olman lazım."

"Senin arkanda dururum."

"Tabii ya, sen gerçek bir dostsun."

"Öyleyim. Aklımdayken, yarın seni tanık kürsüsüne çıkardığımda kolları ve yakası olan bir gömlek giymelisin. Artık adam gibi giyin. Lorna senin bu haline nasıl tahammül ediyor, anlamıyorum."

"Bugüne kadar sana tahammül ettiğinden daha uzun zaman katlandı."

"Bu doğru işte."

Dönüp pencereden dışarıya baktım. İki eski karım vardı ve herhalde ikisi de en iyi arkadaşımdı. Ama o kadardı işte. Onlarla evlenmiş, ama benimle kalmalarını sürdürememiştim. Benim hakkımda ne diyorlardı acaba? Hep bir gün Maggie ve kızımla birlikte yine bir aile gibi yaşayacağımızı hayal ederdim. Ama bu hiçbir zaman gerçekleşmeyecekti.

"İyi misin patron?"

Tekrar Cisco'ya döndüm.

"Evet, neden sordun?"

"Bilmem. Biraz sarsılmış görünüyorsun da. İstersen adamın kapısını ben çalayım, eğer konuşmaya karar verirse seni cep telefonundan ararım."

"Hayır, bunu birlikte yapacağız."

"Patron sensin."

"Evet, benim."

Ama kendimi ezik hissediyordum. O anda bir karar verdim. Artık bu gidişatı değiştirecek ve kendimi bu sefil durumdan çıkaracaktım. Duruşma biter bitmez.

Belmont Shore, Long Beach şehrinin bir parçası olmasına rağmen tipik bir sahil köyü havasındaydı. Driscoll'un adresi iki katlı, 50'li yılların stilinde, mavi beyaz badanalı bir apartman binasıydı.

Driscoll'un evi binanın ön cephesi boyunca bir yürüme yolunun uzandığı ikinci kattaydı. 24 numaralı daire bu yolun tam ortasında bulunuyordu. Cisco kapıyı çaldıktan sonra kenara çekilip beni ortada bıraktı.

"Dalga mı geçiyorsun?" dedim.

Yüzüme bakmakla yetindi. Dalga geçmiyordu.

Ben de yana doğru bir adım çekildim. Beklemeye devam ettik. Pazar sabahı saat on olmasına rağmen kapıyı açan yoktu. Cisco, "Ne yapmak istiyorsun?" dercesine kaşlarını kaldırdı.

Karşılık vermedim. Dönüp, ön taraftaki otoparka baktım. Boş park yerleri vardı ve numaraları okunuyordu. Elimle bunları işaret ettim.

"Gidip yirmi dördü bulalım; bakalım arabası yerinde mi."

"Sen git," dedi Cisco. "Ben etrafa bir bakayım."

"Ne?"

Ben etrafta bakacak bir şey göremiyordum. İkinci kattaki her dairenin önünden geçen bir buçuk metre genişliğindeki bir yürüme yolunun üstünde duruyorduk. Ne herhangi bir mobilya ne de bir bisiklet vardı.

"Sen git otoparka bak."

Tekrar merdivene gittim. Yere yazılı numaraları görmek için en öndeki üç otomobilin altına eğilip bakınca otopark numaralarının dairelerle ilgisi olmadığını anladım. Binada on iki daire

vardı; alttaki dairelerin numarası birle altı arası, üsttekilerse yirmi birle yirmi altı arasıydı. Ne var ki, otopark numaraları birden on altıya kadardı. Bu düzenlemeye bakarak ve her dairenin bir otopark yeri olduğunu düşünerek Driscoll'un on numarada olabileceğini tahmin ettim. Bu tahminim mantıklıydı, çünkü sadece on altı park yeri vardı; bunlara ek olarak misafir tabelası olan iki tane, engelli simgesi olan da iki yer daha gördüm.

Bu hesabıma göre baktığım yerde on yıllık bir BMW duruyordu. O sırada Cisco yukarıdan bana seslendi. Başımı kaldırıp baktığımda bana el sallıyordu.

Yukarıya çıktım; Cisco kapısı açık yirmi dört numaralı dairenin önünde durmuş, bana içeriye girmemi işaret ediyordu.

"Uyuyormuş, neden sonra kapıyı açtı."

İçeriye girince seyrek eşyalı bir oturma odasındaki kanepede oturan saçı başı birbirine karışmış bir adam gördüm. Omzunu örten bir battaniyeye sarınmıştı. Bu perişan görünümüne rağmen onun, Cisco'nun Facebook sayfasından edindiği fotoğraftaki adam olduğunu anladım.

"Yalan söylüyor," dedi. "Onu davet etmedim. İçeriye zorla girdi."

"Hayır, beni davet ettin," dedi Cisco. "Tanığım var."

Eliyle beni gösterdi. Hâlâ uyku mahmurluğundaki bakan adam onun parmağını takip edip, ilk kez bana baktı. Gözlerinde beni tanıdığını ifşa eden bir ifade belirdi. İşte o anda bu adamın Driscoll olduğunu ve bize çok şey kazandırabileceğini anladım.

"Ya, bakın, benden ne istiyorsunuz bilmiyorum, ama..."

"Sen Donald Driscoll musun?" diye sordum."

"Sizlere bir bok söyleyecek değilim. Evime zorla giremezsiniz..."

"Hey!" diye kükredi Cisco.

Adam oturduğu yerde sıçradı. Cisco'nun bu yeni sorgu tekniğini bilmediğim için ben bile irkildim.

"Sadece soruya cevap ver," diye devam etti Cisco daha sakin bir sesle. "Sen Donald Driscoll musun?"

"Kim bilmek istiyor?"

"Kimin bilmek istediğini biliyorsun," dedim. "Bana baktığın anda beni tanıdın. Ve neden burada olduğumuzu da biliyorsun, değil mi Donald?"

Karşısına dikilip rüzgârlığımın cebinden celpnameyi çıkardım. Driscoll uzun boyluydu, ama zayıftı ve kumsala bu kadar yakın bir yerde yaşamasına rağmen yüzü bir vampirinki kadar beyazdı. Katlanmış haldeki belgeyi kucağına bıraktım.

"Bu da ne?" dedi belgeyi eliyle yere iterek.

"Bir mahkeme celbi; istersen yere at, istersen hiç okuma bile, önemli değil. Sana tebliğ edildi Donald. Ben bir mahkeme görevlisiyim ve tanığım da var. Eğer yarın sabah dokuzda ifade vermek için duruşma salonunda olmazsan, öğlene kalmaz, mahkemeye hakaretten hapsi boylarsın."

Driscoll eğilip celpnameyi aldı.

"Benimle dalga mı geçiyorsunuz? Beni öldürteceksiniz."

Yan gözle Cisco'ya baktım. Kesinlikle damarı bulmuştuk.

"Neden söz ediyorsun?"

"Sözünü ettiğim şey şu: Mahkemede ifade veremem. Mahkeme binasının yanına bile gitsem beni öldürürler. Büyük ihtimalle şu anda bile burasını gözetliyorlardır."

Bir kez daha Cisco'ya baktıktan sonra tekrar kanepedeki adama döndüm.

"Kim seni öldürecekmiş Donald?"

"Söylemeyeceğim. Sizce kim olabilir?"

Celpnameyi bana fırlattı; belge göğsümden sekip yere düştü. Sonra kanepeden fırlayıp açık kapıya doğru bir hamle yaptı. Om-

zundaki battaniye düşünce üstünde sadece bir şort ve tişört olduğunu gördüm. Driscoll daha üç adım bile atamadan Cisco gövdesiyle ona çarptı ve onu duvara yapıştırdı. Driscoll yere düşerken duvardaki sörf yapan kız resmi de yere düştü ve çerçevesi kırıldı.

Cisco hiçbir şey olmamış gibi eğilip Driscoll'u kaldırdı ve doğruca kanepeye götürüp oturttu. Meraklı bir komşu gürültüyü duyup gelebilir diye gidip kapıyı kapadım. Tekrar oturma odasına döndüm.

"Bundan kaçış yok Donald," dedim. "Bildiklerini ve ne yaptığını bize anlatırsan sana yardım edebiliriz."

"Öldürülmeme yardım edersiniz, bok herifler. Ve galiba omzumu kırdın."

Isınma hareketleri yapıyormuş gibi omzunu ve kolunu oynatmaya başladı. Yüzü acıyla kırıştı.

"Nasıl hissediyorsun?" diye sordum.

"Dedim ya, kırılmış gibi."

"Öyle olsaydı hareket ettiremezdin," dedi Cisco.

Sesinde tehdit edici bir ton vardı; omzu kırılmamışsa devamı gelecek gibi... Ben söze girdiğimde sesim sakin ve cesaret vericiydi.

"Ne biliyorsun Donald? Opparizio için neden tehdit oluşturuyorsun?"

"Bir şey bilmiyorum; üstelik o adı ben söylemedim, senin ağzından çıktı."

"Bir şeyi anlaman gerekiyor. Sana bir celpname tebliğ edildi. Duruşmaya gelir ve ifadeni verirsin, yoksa bunu yapana kadar cezaevinde kalırsın. Ama bir düşün Donald. ALOFT hakkında bildiklerini ve ne yaptığını mahkemede anlatırsan, korunursun. Kimse sana bir kötülük yapamaz, çünkü o zaman bunu kimin yaptığı belli olur. Başka çaren yok."

Driscoll başını iki yana salladı.

"Evet, artık bunu onların yaptığı iyice belli oldu. On yıl sonra kimse senin boktan duruşmanı hatırlamayacak, ama onlar hâlâ dünya kadar para ardına gizlenebilecekler; buna ne dersin?"

Aslında benim de buna verecek cevabım yoktu.

"Bak, müebbet yiyebilecek bir müvekkilim bu duruşmada sanık. Küçük bir oğlu var, elindeki her şeyi ondan koparmaya çalışıyorlar. Buna izin vermeyeceğim..."

"Defol git be, herhalde o kadın yapmıştır. Burada iki farklı şey için konuşuyoruz. Ona yardım edemem. Delilim yok. Hiçbir şey yok. Beni rahat bırakın, tamam mı? Ya benim hayatım ne olacak? Ben de yaşamak istiyorum."

Yüzüne bakıp, üzgün bir ifadeyle başımı salladım.

"Seni rahat bırakamam. Yarın seni kürsüye çıkaracağım. Sorulara cevap vermeyebilirsin. Eğer suç işlemişsen anayasanın beşinci maddesinden yararlanabilirsin. Ama sen de, ben de orada olacağız. O kişiler senin devam eden bir problem olduğunu anlayacaklar. Yapacağın en iyi şey, bildiklerini anlatmaktır Donald. Bunu yap ve korun. Beş yıl, on yıl boyunca sana hiçbir şey yapamayacaklar çünkü söylediklerin tutanaklara geçecek."

Driscoll içi bozuk para dolu bir kül tablasına bakıyordu, ama başka bir şey görür gibiydi.

"Galiba bir avukat tutsam iyi olacak," dedi.

Ona baktım. Bu benim hiç istemediğim bir şeydi. Kendi avukatı olan bir tanık hiçbir zaman makbul bir şey değildir.

"Tamam, peki, avukatın varsa onu da getir. Ama bir avukat duruşmanın akışını engellemeyecektir. Bu celpname sağlamdır Donald. Bunu geçersiz kılmak için avukat senden en az bin dolar alır, ama hiçbir şey yapamaz. Sadece duruşma zamanını boşa harcadığın için yargıcın öfkesini kazanırsın."

Cebimdeki telefon titreşmeye başladı. Bir pazar sabahı için normal bir şey değildi. Çıkarıp ekranına baktım. Arayan Maggie McPherson'dı.

"Söylediklerimi iyi düşün Donald. Şimdi telefona cevap vermem gerekiyor, ama hemen dönerim."

Mutfağa yürürken telefonu açtım.

"Maggie? Her şey yolunda mı?"

"Tabii, neden olmasın?"

"Bilmem. Bir pazar sabahı için erken bir saat. Hayley hâlâ uyuyor mu?"

Pazar günleri kızımın uyku açığını kapatma zamanıydı. Bıraksalar öğlen sonrasına kadar uyurdu.

"Elbette. Seni aradım, çünkü dün senden bir ses çıkmadı. O halde, sanırım sinema bugün olacak."

"Ee..."

Cuma öğlen sonrası Maggie'nin ofisindeyken sinemaya gitmek için söz verdiğimi hatırladım.

"Meşgulsün."

Sesinde o tipik ton vardı. Yargılayıcı, ne bok olduğumu bildiren ses tonu.

"Şu anda öyleyim. Long Beach'te bir tanıkla görüşüyorum."

"O halde, sinema yok mu? Kızımıza bunu mu söyleyeyim?"

Oturma odasından Cisco ve Driscoll'un seslerini duyabiliyordum, ama ne konuşulduğunu çıkaramayacak kadar dikkatim dağılmıştı.

"Hayır Maggie, ona bunu söyleme. Sadece buradan ne zaman çıkabileceğimi bilmiyorum. Buradaki işimi bitirince seni ararım. Daha Hayley uyanmadan seni aramış olurum."

"Tamam, seni bekleyeceğiz."

Ben karşılık veremeden Maggie telefonu kapadı. Telefonu cebime sokup etrafa bakındım. Göründüğü kadarıyla evin en az kullanılan yeri bu mutfaktı.

Tekrar oturma odasına döndüm. Driscoll hâlâ kanepede, Cisco da başka bir kaçma hamlesine engel olacak kadar yakınında duruyordu.

"Donald da şimdi bana ifade vermek istediğini söylüyordu," dedi Cisco.

"Öyle mi? Nasıl oldu da fikrini değiştirdin Donald?"

Cisco'nun yanından geçip, Driscoll'un önünde dikildim. Başını kaldırıp bana baktı ve omuz silkti; sonra Cisco'ya döndü.

"Senin bugüne kadar tek bir tanığını bile kaybetmediğini söyledi; gerektiğinde onları tehdit edenleri kolayca halledebilecek insanlar da tanıyormuşsun. Ona inandım."

Başımı salladım ve aklıma bir an Azizler çetesinin kulüp lokalindeki karanlık oda geldi. Bunu hemen zihnimden sildim.

"Eh, doğru söylüyor," dedim. "Yani o zaman işbirliği yapacağını mı söylüyorsun?"

"Evet, bildiğim her şeyi anlatacağım."

"Güzel. O halde, şimdi başlayalım mı?"

Kırk Beş

Duruşmanın en başındayken Andrea Freeman Jennifer Aronson'un adı tanık listesinde bulunduğu için savunma masasında yardımcım olarak oturamayacağını öne sürmüş ve bunu yargıca kabul ettirmişti. Pazartesi sabahı, sıra Aronson'un tanık kürsüsünde ifade vermesine gelince bir kez daha itiraz edip, bunun suçlamalarla ilgisi olmadığını öne sürdü. İlk itirazına karşı bir şey yapamamıştım, ama bu defa yasa tanrılarının benim yanımda olduğunu hissediyordum. Ayrıca, duruşma başlarında iki kritik kararda savcılığa kıyak yapmış olan yargıç bana karşı borçluydu.

"Sayın yargıç," dedim. "Savcılık bu itirazında samimi olamaz. Savcı davalının bu cinayeti işlediğini iddia ederken jüri üyelerine nasıl bir sebebi olduğunu anlatmıştı. Maktul davalının evine el koymak istiyordu. Bayan Trammel öfkeliydi, hüsran içindeydi ve gidip cinayet işledi. Savcılığın bütün iddianamesi bundan ibaret. Şimdi bu tahrik eyleminin ayrıntılarını, icra ve haciz işlerini açıklayacak olan tanığa suçlamayla ilgisiz diye itiraz etmek düpedüz ikiyüzlülüktür."

Yargıç hiç vakit geçirmeden kararını verdi.

"Tanığa yapılan itiraz reddedildi. Artık jüri üyelerini çağırabiliriz."

Jüri üyeleri yerlerini aldıktan ve Aronson da tanık kürsüsüne oturduktan sonra doğrudan sorgulama işime başladım ve neden onun Lisa Trammel'ın evine konan haciz konusunda savunma makamının uzmanı olduğunu açıklamasını istedim.

"Bayan Aronson, Trammel hacziyle ilgili davada siz onun avukatı değildiniz, öyle mi?"

"Değildim, sizin yardımcı avukatınızdım."

Başımı salladım.

"Bu durumda, itiraz dilekçelerinde benim adım göründüğü halde, bütün işi siz yapıyordunuz, değil mi?"

"Evet. Haciz dosyasındaki belgelerin çoğu benim tarafımdan hazırlandı. Davayla çok yakından ilgileniyordum."

"Mesleğe yeni başlayan yardımcı avukatların kaderi bu, değil mi?"

"Galiba öyle."

Gülüştük. Buradan alıp ona dava işlemlerinin nasıl yürütüldüğünü anlattırdım. Konuşurken hiçbir zaman jüri üyelerini küçümseyici olmamak gerekir, ama kullandığınız dil herkes için anlaşılır olmak zorundadır. Borsa simsarlarından ev kadınlarına kadar değişen farklı niteliklerde ve hayat tecrübeleri olan on iki akıl var. Hepsine aynı hikâyeyi anlatmanız gerekir. Ve bunun için sadece tek bir fırsatınız olur. İşin püf noktası budur. On iki akla anlatılan tek bir hikâye. Hepsine hitap eden bir hikâye olmalıdır.

Müvekkilimin karşılaştığı mali ve yasal sorunları ortaya serdikten sonra sıra bu oyunun WestLand ve onun temsilcisi ALOFT şirketi tarafından nasıl oynandığına geldi.

"Peki, bu dosya önünüze getirildiğinde ilk yaptığınız iş ne oldu?"

"Bana bütün tarihlerin ve ayrıntıların kontrol edilmesi gerektiğini söylemiştiniz. Her vakada davacının gerçekten geçerli bir iddiası var mı, yani haciz koyan kurumun böyle bir iddia için haklı gerekçesi var mı diye araştırmak gerektiğini söylemiştiniz."

"Bu vakada Trammel çifti mali zorluklarla karşılaşana kadar dört yıl boyunca WestLand'e ipotek borçlarını ödemiş oldukları-na göre, gerekçesi belli değil miydi?"

"Hayır, çünkü son on yılın ilk yarısında ipotek işlerinin patlama yaptığını gördük. Pek çok ipotek işlemi yapıldı, bunlar daha sonra tekrar paketlenip başka kurumlara satıldı ve çoğunda devir ve temlik işlemleri tamamlanmadı. Bu vakada Trammel'ların ipotek ödemelerini kime yaptığı önemli değildi. Önemli olan, ipoteğin yasal olarak hangi kuruluşta olduğuydu."

"Pekâlâ, o halde Trammel hacziyle ilgili tarihleri ve ayrıntıları incelediğiniz zaman ne buldunuz?"

Freeman bir kez daha konuyla ilgisiz diyerek itiraz etti, ama yine reddedildi. Aronson'a soruyu tekrarlamam gerekmiyordu.

"Tarihleri ve ayrıntıları gözden geçirdiğim zaman tutarsızlıklar ve dolandırıcılık belirtileri gördüm."

"Bu belirtileri tarif eder misiniz?"

"Evet. Devir ve temlik belgelerinde inkâr edilemeyecek sahtekârlıklar yapılmıştı ve WestLand'e icraya gitmesi için sahte bir gerekçe sağlanmıştı."

"Sizde bu belgeler var mı Bayan Aronson?"

"Evet, var ve bunları bir Power Point sunumuyla gösterebilirim."

"Lütfen, bunu yapın."

Aronson önündeki rafta bulunan dizüstü bilgisayarını açtı ve programı başlattı. Söz konusu belge tepe ekranlarında görününce Aronson'dan biraz daha açıklamasını istedim.

"Burada gördüğümüz şey nedir Bayan Aronson?"

"Altı yıl önce Lisa ve Jeff Trammel CityPro Home Loans adındaki bir simsar şirketten sağladıkları ipotekle bir ev satın aldılar. CityPro daha sonra onların ipoteğini benzer değerdeki elli dokuz başka ipotekle bir portföy içinde birleştirdi. WestLand bu portföyün tamamını satın aldı. Bu aşamada her bir mülk ipoteğinin yasal belgelemeyle bankaya aktarılması WestLand'in sorumluluğundaydı. Oysa bu işlem gerçekleşmedi. Trammel mülkünün ipoteği yasal olarak devredilmedi."

"Bunu nereden biliyorsunuz? Ekranda gördüğümüz bu şey devir hakkı değil mi?"

Kürsüden ayrılıp tepe ekranlarını işaret ettim.

"Bu belge ipoteğin devri gibi görünüyor, ama son sayfaya bakacak olursanız..."

Aronson bilgisayarındaki ok düğmesine basıp belgenin son sayfasına geçti. Bu sayfada bir banka memuruyla bir noterin imzası ve noterin resmi mührü vardı.

"Burada iki sorun göze çarpıyor," dedi Aronson. "Noter onaylı belge 6 Mart 2007'de imzalanmış. Yani, WestLand'in ipoteği CityPro'dan satın alışından kısa bir süre sonra. Burada imzası olan banka memurunun adı Michelle Pena olarak belirtilmiş. Bugüne kadar WestLand'in herhangi bir sıfatla herhangi bir şubesinde çalışmış olan bir Michelle Pena'ya rastlayamadık. İkinci sorun: Noter mührüne bakacak olursanız, geçerlilik son tarihinin 2014 olduğunu göreceksiniz."

Aronson provasını yaptığımız gibi burada durdu; noter mühründeki sahteciliğin çok belli olduğunu ima ediyordu. Bir şeyler daha söylemesini bekler gibi uzun bir an sustum.

"Pekâlâ, geçerlilik son tarihinin 2014 olmasında ne sakınca var?"

"Kaliforniya Eyaleti'nde noter lisansları için süre beş yıldır. Bunun da anlamı, bu noter mührünün 2009'da basılmış olması-

dır. Oysa bu belgede noter onayının 6 Mart 2007 tarihinde alındığı görülüyor. Bu noter mührü 2007'de basılmadı. Yani, Trammel ipoteğinin WestLand National'a devri için bu sahte belge yaratılmış."

Jüri üyeleri Aronson'un söylediklerini sindirebilsin diye bir süre notlarımı karıştırdım. Çaktırmadan locaya bir göz atınca çok sayıda üyenin hâlâ ekranlara bakmakta olduğunu gördüm. Bu iyiye işaretti.

"Bunu öğrendiğiniz zaman Lisa Trammel'a haber verdiniz mi?"

"Geçen yıl 17 Aralık'ta Lisa ve benim katıldığımız bir müvekkil toplantısı yaptık. Bu toplantıda ona haciz dosyasında sahtekârlık olduğunu gösteren inandırıcı bir delil bulduğumuzu bildirdim. Ayrıca ona durumunu düzlüğe çıkarmak için bu delili kullanacağımızı da söyledim."

"Bu açıklamanıza nasıl bir tepki gösterdi?"

Freeman itiraz edip, tahmine dayalı bir cevap istenen bir soru sorduğumu öne sürdü. Ben de davalının cinayetin işlendiği zamanki ruh halini belirlemek istediğimi söyledim. Yargıç beni haklı bularak Aronson'a cevap vermesini söyledi.

"Çok sevindi ve morali düzeldi. Evini yakın bir zamanda kaybetmeyeceğini öğrenmesinin ona erken bir Noel hediyesi gibi geldiğini söyledi."

"Teşekkür ederim. Peki, daha sonra benim imzamla WestLand National'a bir mektup yazdınız mı?"

"Evet, sizin imzanızla bir mektup yazıp, sahtecilikle ilgili bulgularımızı özetledim. Mektup Mitchell Bondurant'a gönderilmişti."

"Peki, bu mektubun amacı neydi?"

"Bu, Lisa Trammel'a sözünü ettiğimiz uzlaşma planının bir parçasıydı. Amacımız Bay Bondurant'ı ALOFT'un banka namına

neler yaptığından haberdar etmekti. Bay Bondurant bankanın bu konuda nelere maruz kalacağını öğrenince müvekkilimiz lehine bir uzlaşma sağlanacağına inanıyorduk."

"Benim imzamla bu mektubu yazdığınız zaman, Bay Bondurant'ın bunu ALOFT'taki Louis Opparizio'ya ileteceğini biliyor muydunuz veya niyetiniz bu muydu?"

"Hayır."

"Teşekkür ederim Bayan Aronson. Başka sorum yok."

Yargıç sabah molası verince Lisa ve Herb Dahl bacaklarını germek için dışarıya çıktılar, Aronson da davalının koltuğuna oturdu.

"Nihayet burada oturabiliyorum," dedi.

"Merak etme, bundan sonra hep burada oturacaksın. Çok iyiydin, Bullocks. Şimdi işin zor tarafına geldik."

Freeman'a baktım; masasından kalkmamış, çapraz sorgulama için planı üstünde çalışıyordu.

"Unutma, sorulara hemen cevap vermek zorunda değilsin. Çetin sorular sorduğunda derin bir nefes al, sakin ol ve eğer cevabı biliyorsan, cevap ver."

Ciddi miyim diye bana baktı. *Yani gerçeği mi söyleyeyim?*

Evet anlamında başımı salladım

"Çok iyi olacaksın."

Moladan sonra Freeman kürsüye gidip içinde notları ve önceden yazılmış sorular olan bir dosya açtı. Bunların çoğu gösterişti. Elinden geleni yaptı, ama her ne kadar yeni de olsa, bir avukata çapraz sorgulama uygulamak zor iştir. Yaklaşık bir saat boyunca Aronson'un doğrudan sorgulamadaki beyanatlarını sarsmaya çalıştı, ama başaramadı.

Sonunda farklı bir yöne geçip, fırsat buldukça iğnelemeler yaptı. Bu da onun nasıl bir hüsran içinde olduğunun işaretiydi.

"Peki, Noel öncesi yaptığınız o harika, mutlu müvekkil toplantısından sonra bir daha ne zaman müvekkilinizi gördünüz?"

Aronson'un bir süre düşünmesi gerekti.

"Sanırım, o tutuklandıktan sonraydı."

"Peki, ya telefon görüşmeleri? Müvekkil toplantısından sonra bir daha onunla ne zaman telefonda görüştünüz?"

"Eminim, Bay Haller'la konuşmuştur, ama ben tutuklanma sonrasına kadar onunla konuşmadım."

"O halde, toplantıyla cinayet arasında müvekkilinizin nasıl bir ruh halinde olduğunu bilmeniz mümkün değildi."

Genç yardımcım talimatıma uyarak cevabını hemen vermedi.

"Sanırım, davaya ve gidişatına bakış açısında bir değişiklik olsaydı ya benim ya da Bay Haller'ın haberi olurdu."

"Kusura bakmayın, ama size ne sandığınızı sormadım. Doğrudan ne bildiğinizi sordum. Jüriye aralık ayında yaptığınız müvekkil toplantısına dayanarak müvekkilinizin bir ay sonraki ruh halini bildiğinizi mi söylüyorsunuz?"

"Hayır."

"O halde cinayet sabahında Lisa Trammel'ın nasıl bir ruh halinde olduğunu söyleyemezsiniz, değil mi?"

"Sadece toplantıda gördüğüm kadarını söyleyebilirim."

"Peki, o sabah kahveci dükkânında evine el koymak isteyen adamı, yani Mitchell Bondurant'ı gördüğünde aklından ne geçtiğini söyleyebilir misiniz?"

"Hayır, söyleyemem."

Freeman notlarına baktı ve bir an duraksadı. Nedenini biliyordum. Zor bir karar vermesi gerekiyordu. Jüriden birkaç puan aldığının farkındaydı, ama şimdi birkaç puan daha koparmak için zorlasa mıydı, yoksa aldıklarıyla mı yetinseydi?

Sonunda eldekilerle yetinmeye karar verip, dosyasını kapattı.

"Başka sorum yok sayın yargıç."

Sırada Cisco vardı, ama yargıç yemek molasını erken verdi. Ekibimi Studio City'deki Jerry's Deli lokantasına götürdüm. Lorna oradaydı, bize kapı kenarında bir masa ayırmıştı. Lorna ve Cisco'nun karşısına, Jennifer'ın yanına oturdum.

"Ee, bu sabahki oturum nasıl geçti?" diye sordu Lorna.

"Bence gayet iyiydi," dedim. "Freeman çapraz sorgulamada birkaç puan aldı, ama genel sonuçta önde olduğumuzu düşünüyorum. Jennifer çok başarılıydı."

Diğerleri fark etmiş miydi, bilmiyordum, ama artık ona Bullocks dememeye karar vermiştim. Tanık kürsüsündeki performansıyla bu takma adı hak etmediğini göstermişti. Artık alışveriş merkezi hukuk fakültesinden mezun genç avukat değildi. Duruşma salonunda ve dışında yaptığı işlerle kendini kanıtlamıştı.

"Ve artık savunma masasında oturacak," diye ekledim.

Lorna sevinçle el çırptı.

"Şimdi sıra Cisco'da," dedi Aronson, kendisine yönelik ilgiden memnun, neşeli bir sesle.

"Öyle olmayabilir," dedim. "Sanırım, doğruca Driscoll'u çağıracağım."

"Neden?" dedi Aronson.

"Çünkü bu sabah yargıcın odasına yaptığımız toplantıda savcılığa Driscoll'un varlığını ve tanık listeme eklediğimi bildirdim. Freeman itiraz etti, ama Facebook konusunu o ortaya getirdiği için yargıç Driscoll'u kabul etti. Bu nedenle, onu ne kadar çabuk kürsüye getirirsem, Freeman'a da hazırlanmak için o kadar az zaman kalır. Eğer plana sadık kalıp da Cisco'yu kürsüye çıkarırsam, Freeman bütün öğlen sonrası boyunca onu sorgularken, soruşturmacıları da Driscoll hakkında araştırma yapabilir."

Yürüttüğüm mantığı sadece Lorna anlamıştı. Bu da benim için yeterliydi.

"Hay aksi, "dedi Cisco. "O kadar da giyinmiştim."

Doğruydu. Soruşturmacım bugün uzun kollu, yakalı bir mavi gömlek giymişti; pazılarını gerse dikişleri atacak gibi görünüyordu. Bu gömleği daha önce de görmüştüm. İfade vereceği zaman giyerdi.

Yakınmasına aldırmadım.

"Driscoll demişken, adam ne durumda Cisco?"

"Adamlarım bu sabah onu aldılar ve getirdiler. Son duyduğumda kulüpte bilardo oynuyordu."

Cisco'ya baktım.

"Ona alkol vermiyorlar, değil mi?"

"Tabii ki hayır."

"Kürsüde sarhoş bir tanık hiç iyi olmaz."

"Merak etme, onları uyardım, alkol yok."

"O halde, adamlarını ara. Saat bire kadar Driscoll'u mahkeme binasına getirsinler. Sırada o var."

Lokantanın içi telefonla görüşebilmek için fazla gürültülüydü. Cisco cep telefonunu çıkarıp, kapıya doğru yürüdü.

"Gerçek bir gömlekle çok iyi görünüyor," dedi Aronson.

"Öyle mi?" dedi Lorna. "Kollarının açıkta olmasını yeğlerim."

Kırk Altı

Saçları taranmış ve takım elbiseli haliyle az kalsın Driscoll'u tanımayacaktım. Cisco onu koridorun sonundaki tanık odasında bekletmişti. İçeriye girdiğimde başını kaldırıp korku dolu gözlerle bana baktı.

"Azizler lokali nasıldı?" diye sordum.

"Başka bir yerde olmayı yeğlerdim," dedi.

Halden anlar numarası yaparak başımı salladım.

"Buna hazır mısın?"

"Değilim, ama buradayım işte."

"Pekâlâ, birkaç dakika sonra Cisco gelip seni alacak ve duruşma salonuna getirecek."

"Her neyse."

"Bak, şu anda pek öyle görmüyorsan da, emin ol, doğru işi yapıyorsun."

"Haklısın... şu anda öyle görmüyorum."

Buna ne diyeceğimi bilemedim.

"Tamam, seninle orada görüşürüz."

Odadan çıkıp, yanında Driscoll'a gözcülük yapan iki adamıyla koridorda bekleyen Cisco'ya bir işaret çaktım. Elimle kori-

dorun öbür ucundaki duruşma salonunu gösterdim, Cisco başını sallayarak anladığını belirtti. Salona girdiğimde savunma masasında Jennifer Aronson ve Lisa Trammel oturmaktaydılar. Yerime oturdum, onlara bir şey söylememe fırsat kalmadan yargıç salona girdi ve yerine oturdu. Jüri üyelerinin getirilmesini istedikten sonra duruşma başladı. Yerimden kalkıp Driscoll'u tanık olarak çağırdım. Yemin faslı bittikten sonra hemen konuya girdim.

"Bay Driscoll, mesleğiniz nedir?"

"Ben bir BT'yim.

"BT ne demek oluyor?"

"Bilişim Teknolojileri. Yani, bilgisayarlarla ve internetle çalışıyorum. Müşterim veya işverenim için bilgi toplamak amacıyla en yeni teknolojileri kullanırım."

"Eskiden ALOFT'ta çalışıyordunuz, değil mi?"

"Evet, bu yılın başlarına kadar orada on ay çalıştım."

"BT şubesinde mi?"

"Evet."

"ALOFT'un BT şubesinde tam olarak ne yapıyordunuz?"

"Birkaç farklı görevim vardı. Bilgisayarla ilgili işlerdi. Bir hayli çalışan vardı ve internet aracılığıyla bilgilere ulaşmak için büyük bir talep oluyordu."

"Ve siz onların bu bilgilere erişimini sağlıyordunuz."

"Evet."

"Peki, davalı Lisa Trammel'ı tanıyor musunuz?"

"Onunla hiç karşılaşmadım, ama kim olduğunu biliyorum."

"Onu bu dava nedeniyle mi tanıyorsunuz?"

"Evet, ama daha öncesinden de kim olduğunu biliyordum."

"Daha öncesinden. Nasıl yani?"

"ALOFT'taki görevlerimden biri de, Lisa Trammel'ı izlemekti."

"Neden?"

"Nedenini bilmiyorum. Bana bunu yapmam söylendi, ben de yaptım."

"Lisa Trammel'ı izlemenizi kim söyledi?"

"Amirim Bay Borden."

"Başka kişileri izlemenizi de söyledi mi?"

"Evet, izlememi istediği başka kişiler de vardı."

"Kaç kişi?"

"Sanırım on kadar."

"Kimdi bu kişiler?"

"Trammel gibi başka haciz protestocuları. Ayrıca iş yaptığımız bankalarda çalışan kişiler de vardı."

"İsim verebilir misiniz?"

"Öldürülen adam, Bay Bondurant."

Jürinin bunu sindirmesi için bir süre notlarıma bakar gibi yaptım.

"Peki, izlemek derken kastedilen şey nedir?"

"Bu kişilerle ilgili internette bulunabilecek şeyleri aramak."

"Bay Borden size bu görevi neden verdiğini hiç açıkladı mı?"

"Bir keresinde ona sordum, o da bana bu bilgileri Bay Opparizio'nun istediğini söyledi."

"ALOFT'un kurucusu ve başkanı olan Louis Opparizio mu?"

"Evet."

"Peki, Bay Borden'ın Lisa Trammel'la ilgili özel bir talimatı var mıydı?"

"Hayır, sadece, ara bakalım, ne göreceksin gibisindendi."

"Size bu görev ne zaman verildi?"

"Geçen yıl. ALOFT'ta çalışmaya nisan ayında başladım; bundan birkaç ay sonra olmalı."

"Temmuz veya ağustos olabilir mi?"

"Evet, o sıralar."

"Bilgiyi Bay Borden'a verdiniz mi?"

"Evet."

"Lisa Trammel'ın Facebook'ta olduğunu öğrendiğiniz bir zaman geldi mi?"

"Evet, zaten ilk bakılacak yer orasıydı."

"Onun Facebook arkadaşı oldunuz mu?"

"Evet."

"Bu da onun AKHD örgütü ve evinin hacziyle ilgili duyurularını okumanızı sağladı, değil mi?"

"Evet."

"Bu durumu amirinize bildirdiniz mi?"

"Ona Trammel'ı Facebook'ta bulduğumu, çok faal olduğunu ve bu sayede ne yaptığını, AKHD ile ilgili planlarını öğrenebileceğimizi söyledim."

"Nasıl tepki gösterdi?"

"Benden bunu devamlı kontrol etmemi, sonra özetleyip her hafta e-postayla ona bildirmemi söyledi. Ben de öyle yaptım."

"Lisa Trammel'a arkadaşlık teklif ettiğinizde kendi adınızı mı kullandınız?"

"Evet. Zaten ben de Facebook'taydım. Adımı gizlemedim. Beni tanıyacağını hiç sanmıyordum."

"Bay Borden'a ne gibi raporlar verdiniz?"

"Grubu bir yerde protesto gösterisi için hazırlanıyorsa, bunun yeri ve tarihi gibi bilgileri onlara iletiyordum."

"Şimdi 'onlar' dediniz. Bu bilgileri Bay Borden'dan başka kişilere de veriyor muydunuz?"

"Hayır, ama onun bu bilgileri Bay Opparizio'ya ilettiğini biliyordum, çünkü Bay Opparizio arada bir bana e-posta atıp Bay Borden'a gönderdiğim bilgilerle ilgi sorular sorardı. Bu nedenle, raporları onun da gördüğünü biliyordum."

"Bay Borden ve Bay Opparizio için hafiyelik yaparken herhangi yasadışı bir iş yaptınız mı?"

"Hayır, efendim."

"Peki, Lisa Trammel'ın etkinlikleri hakkında verdiğiniz haftalık özetlerde onun WestLand National otoparkında Mitchell Bondurant'ı beklemesiyle ilgili bir bilgi var mıydı?"

"Evet, öyle bir şey vardı. WestLand şirketin en büyük müşterilerinden biriydi ve onu orada bir kadının beklemiş olduğunu Bay Bondurant'ın bilmesi gerektiğini düşündüm. Belki zaten biliyordu. "

"Böylece Bay Borden'a Lisa Trammel'ın otoparkta Bay Bondurant'ın park yerini bulduğunu ve onu orada beklediğini ayrıntılarıyla bildirdiniz, değil mi?"

"Evet."

"Ve o da size teşekkür etti, öyle mi?"

"Evet."

"Ve bütün bu iletişim e-postayla gerçekleşti, öyle mi?"

"Evet."

"Bay Borden'a gönderdiğiniz e-postanın bir kopyasını sakladınız mı?"

"Evet."

"Neden bunu yaptınız?"

"Bu benim çalışma tarzımdır; özellikle de önemli kişilerle yazışıyorsam, bunların bir kopyasını saklarım."

"Bu e-postayı bugün buraya getirdiniz mi?"

"Evet."

Freeman itiraz edip yargıç kürsüsüne gelmek istedi. Burada eski bir e-posta çıktısının hiçbir yasal geçerliliği olmadığı iddiasını başarıyla öne sürdü. Yargıç bu yazıyı sunmamı kabul etmedi ve bana Driscoll'un hatırladıklarıyla yetinmemi söyledi.

Tekrar yerime dönerken jüriye Borden'ın Trammel'ın daha önce otoparkta bulunmuş olduğunu bildiğini ve Borden'ın Opparizio'ya bilgi aktardığı gerçeklerini net bir şekilde belli etti-

ğime karar verdim. Cinayetin bir tertip olması için bütün öğeler vardı. Savcılık jüriyi Trammel'ın otoparka ilk girişinin daha sonra işleyeceği cinayet için hazırlık olduğuna inandırmak isteyecekti. Ben de onlara Trammel'a kim bu tuzağı kurmuşsa, bilmek istediği her şeyi Facebook sayesinde öğrendiğine ikna edecektim.

Devam ettim.

"Bay Driscoll, hakkında bilgi toplamanız istenen kişilerden birinin de Mitchell Bondurant olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Onunla ilgili ne bilgiler edindiniz?"

"Çoğu onun kişisel gayrimenkulleriyle ilgiliydi. Nerelerde mülkleri var, ne zaman satın almış, kaça almış... İpotekleri kimin elindeydi."

"Yani, Bay Borden'a onun mali durumunu gösteren bir fotoğrafını sağladınız."

"Evet."

"Bay Bondurant'a veya mülklerine konmuş ihtiyati hacizlerle karşılaştınız mı?"

"Evet, birçok ihtiyati haciz vardı. Çok yere borcu vardı."

"Ve bütün bu bilgileri Bay Borden'a verdiniz, değil mi?"

"Evet."

Bondurant konusunu orada kesmeye karar verdim. Jürinin dikkatinin sapmasını istemiyordum. Driscoll'un ifadesindeki en önemli nokta ALOFT'un Lisa Trammel'ı izlediği ve bir cinayeti ona yüklemek için gereken her türlü bilgiye sahip oluşuydu. Driscoll çok etkili olmuştu; şimdi de onun sorgulanmasını bir bomba patlatarak bitirecektim.

"Bay Driscoll, ALOFT'taki işinizden ne zaman ayrıldınız?"

"1 Şubat."

"Bu sizin seçiminiz miydi, yoksa kovuldunuz mu?"

"İşten ayrılacağımı bildirdim, onlar da beni kovdular."

"Neden ayrılmak istediniz?"

"Çünkü Bay Bondurant bir otoparkta öldürülmüştü ve ben de bunu tutuklanan Lisa Trammel mı yaptı yoksa başka şeyler mi dönüyor, bilmiyordum. Ertesi gün bu olay haberlerde çıktıktan ve herkes öğrendikten sonra Bay Opparizio'yu asansörde gördüm. Yukarıya çıkıyorduk, ama benin ineceğim kata varınca, herkes dışarıya çıkarken kolumu tuttu. Onun ofisinin olduğu kata yalnız ikimiz çıktık; kapılar açılana kadar hiçbir şey söylemedi. Sonra, "Çeneni sıkı tut," dedi. Sonra da kapılar kapandı.

"Aynen böyle mi söyledi: 'Çeneni sıkı tut.'"

"Evet."

"Başka bir şey dedi mi?"

"Hayır."

"Bu da sizin istifanıza neden oldu, öyle mi?"

"Evet. Bir saat sonra iki haftalık istifa ihbarımı verdim. Bunu yaptıktan on dakika sonra Bay Borden masama geldi ve kovulduğumu söyledi. Kovulmuştum. Kişisel eşyalarım için bir kutuyla, ben toplanırken beni gözetlemesi için bir güvenlik görevlisi getirmişti. Sonra onların nezaretinde dışarıya çıktım."

"Size bir tazminat paketi verdiler mi?"

"Ayrılırken Bay Borden bana bir zarf verdi. İçinde bir yıllık maaşımın karşılığı olan bir çek vardı."

"Orada bir yılı bile doldurmadığınız ve istifanızı verdiğiniz düşünülecek olursa, bu adamakıllı cömert bir tazminatmış; ne dersiniz?"

Freeman konuyla ilgisiz olduğunu öne sürerek itiraz etti, itirazı kabul edildi.

"Tanığa başka sorum yoktur," dedim.

Freeman benim yerimi aldı; gösterişli dosyasını kürsüye koyup açtı. O sabaha kadar Driscoll'u tanık listeme almamıştım, ama cuma günkü sorgulamada adı geçmişti. Freeman'ın bir ha-

zırlık yaptığına emindim. Ne kadar hazırlandığını şimdi görecektik.

"Bay Driscoll, sizin üniversite diplomanız yok, değil mi?"

"Yok."

"Ama UCLA'ya, Kaliforniya Üniversitesi'ne devam etmiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Neden mezun olmadınız?"

Kalkıp itiraz ettim ve bu soruların Driscoll'un doğrudan sorgulamasıyla hiç ilgisi olmadığını öne sürdüm. Ne var ki, yargıç tanığa meslekteki tecrübelerini ve başarılarını sorarak bu kapıyı benim açtığımı söyledi ve itirazımı reddetti. Sonra da Driscoll'a soruyu cevaplamasını söyledi.

"Mezun olmadım, çünkü okuldan kovuldum."

"Neden?"

"Kopya çekmekten. Bir öğretmenin bilgisayarına girip ertesi gün yapılacak sınavı yükledim."

Driscoll bunu canı sıkkın bir ifadeyle söylemişti. Sanki bunun ortaya çıkacağını biliyormuş gibi. Onun geçmişini ben de biliyordum. Ona bu soru sorulursa tek bir seçeneği olduğunu ve dürüstçe cevap vermesi gerektiğini söylemiştim. Aksi takdirde başımıza büyük bir bela açardık.

"O halde siz hem bir hilekâr hem de hırsızsınız, doğru mu?"

"Evet, ama bu on yıldan uzun bir zaman önceydi. Artık hile yapmıyorum. Hile yapacak bir şey yok."

"Öyle mi? Peki, çalma konusu?"

"Aynı şekilde. Çalmam."

"ALOFT'taki işinize aniden son verilmesi, sizin sistemli bir şekilde şirketten çaldığınız öğrenilince olmadı mı?"

"Bu yalan. Onlara istifa ettiğimi söyleyince beni kovdular."

"Burada yalan söyleyen siz değil misiniz?"

"Hayır, ben doğruyu söylüyorum. Bunca şeyi uydurduğumu mu sanıyorsunuz?"

Driscoll çaresiz bir ifadeyle bana baktı; keşke bunu yapmasaydı. Birlikte bir dolap çeviriyormuşuz gibi yorumlanabilirdi. Driscoll o kürsüde tek başınaydı. Ona yardım edemezdim.

"Doğrusunu isterseniz, öyle sanıyorum, Bay Driscoll," dedi Freeman. "ALOFT dışında kendi hesabınıza bayağı büyük işler çevirdiğiniz doğru değil mi?"

"Hayır."

Driscoll bunu inkâr ederken gösterişli bir biçimde başını iki yana salladı. Bunu onun yalan söylediği şeklinde yorumladım ve batağa saplandığımızı anladım. Aklıma tazminat paketi geldi. Bir yıllık maaş. Hırsızlık yapan birini işten kovup, bir yıllık maaşını vermezler.

"ALOFT'u kullanarak pahalı yazılımları sipariş ediyor, sonra bunların güvenlik şifrelerini kırıp kaçak kopyalarını internette satmıyor muydunuz?"

"Bu doğru değil! Bildiklerimi anlatırsam başıma bunların geleceğini biliyordum."

Bu defa bana bakmakla yetinmeyip, eliyle beni işaret etti.

"Sana bunun olacağını söylemiştim. Sana bu insanların..."

"Bay Driscoll!" diye kükredi yargıç. "Savcının sorduğu soruya cevap vereceksiniz. Savunma makamı veya başka bir kimseyle konuşamazsınız."

Freeman hızını kesmeden devam edip, öldürücü darbe için hazırlandı.

"Sayın yargıç, tanığa bu belgeyi gösterebilir miyim?"

"Evet. Tutanağa geçirilsin mi?"

"Savcılığın dokuz numaralı teşhir belgesi olacak sayın yargıç."

Freeman herkese belgenin birer kopyasını verdi. Birlikte okuyabilelim diye Aronson'un yanına sokuldum. Bu ALOFT'un bir kurum içi soruşturma raporuydu.

"Bundan haberin var mıydı?" diye fısıltıyla sordu Aronson.

"Tabii ki, yoktu," dedim.

Dikkatimi sorgulamaya yöneltmek için tekrar öne uzandım. Çaylak bir avukatın vızıldayarak dikkatimi dağıtmasını istemiyordum.

"Bu belge nedir Bay Driscoll?" diye sordu Freeman.

"Bilmem. Daha önce hiç görmedim."

"ALOFT'un bir kurum içi soruşturma raporunun özeti, öyle değil mi?"

"Öyle diyorsanız."

"Tarihi nedir?"

"1 Şubat."

"Bu sizin ALOFT'taki son iş gününüzdü, değil mi?"

"Evet. O sabah amirime iki haftalık istifa ihbarımı vermiştim. Sonra benim bilgisayara erişimimi kapattılar ve beni kovdular."

"Bir nedeni vardı."

"Nedeni yoktu. Neden kapının önüne koyarlarken o yüklü çeki verdiler dersiniz? Bildiğim şeyler vardı ve beni susturmak istiyorlardı."

Freeman yargıca döndü.

"Sayın yargıç, lütfen, tanığa benim sorularıma kendi sorularıyla karşılık vermemesini söyler misiniz?"

Perry başını salladı.

"Tanık sadece sorulara cevap verecek, kendisi soru sormayacak."

Hiç dert değil, dedim içimden. Driscoll diyeceğini demişti.

"Bay Driscoll, lütfen raporda sarıyla işaretlenmiş paragrafı okur musunuz?"

Raporun deliller arasında sunulmadığını öne sürerek itiraz ettim. Yargıç reddedip, belgenin okunmasına izin verdi.

Driscoll paragrafı içinden okuyup başını iki yana salladı.

"Yüksek sesle okuyun, Bay Driscoll," diye uyardı yargıç.

"Ama bu baştan aşağıya yalan. Konuştuğum için böyle yapıyorlar ve..."

"Bay Driscoll," diye bir kez daha uyardı yargıç. "Lütfen, paragrafı yüksek sesle okuyun."

Driscoll biraz daha duraksadıktan sonra okumaya başladı.

"Eleman şirketin talebiymiş gibi yazılım paketleri satın aldığını, telif hakkı olan bu yazılımların kopyasını çıkardıktan sonra iade ettiğini itiraf etmiştir. Bu kaçak kopyaları şirket bilgisayarlarını kullanarak internet üzerinden sattığını ve bu şekilde yüz bin dolardan fazla para kazandığını itiraf edip..."

Driscoll aniden belgeyi iki elle buruşturup top yaptı ve salonun karşı tarafına attı.

Doğruca bana.

"Bunu sen yaptın!" diye bağırdı bana parmağını uzatarak. "Sen karşıma çıkana kadar hayatımdan memnundum!"

Yargıç Perry bir kez daha kürsüye vurdu. Düzenin sağlanmasını istedikten sonra jüri üyelerine karar odasına gitmelerini bildirdi. Üyeler sanki Driscoll onları kovalıyormuş gibi, telaşlı adımlarla salondan ayrıldılar. Kapı kapandıktan sonra yargıç salon güvenlik görevlisini çağırdı.

"Jimmy, ben taraflarla bu konuyu odamda konuşurken tanığı bekleme hücresine götür."

Tanığıma bu muamele yapılamaz diye protesto etmeme fırsat bırakmadan ayağa kalkıp hızlı adımlarla odasına doğru yürüdü.

Freeman da peşinden giderken ben tanığımın yanına yaklaştım.

"Görevliyle git, ben bu konuyu halledeceğim. Seni hemen oradan alacağım."

"Yalancı pislik!" dedi Driscoll öfke kusarak. "Bunun kolay ve güvenli olacağını söylemiştin, oysa şu duruma bak. Bütün dünya benin bir yazılım hırsızı olduğumu sanacak! Bir daha iş bulabilir miyim sence?"

"Eh, senin korsan yazılım sattığını bilseydim, herhalde kürsüye çıkarmazdım."

"Defol git Haller! Dua et de bu iş burada bitsin, yoksa bir daha buraya gelmek zorunda kalırsam, sana dünyanı dar edeceğim."

Görevli onu duruşma salonu bitişiğindeki bekleme hücresine doğru yöneltiyordu. Ona bakarken savunma masasındaki Aronson'u fark ettim. Yüzündeki ifade her şeyi anlatıyordu. O sabahki başarılı performansı büyük ihtimalle boşa gitmişti.

"Bay Haller?" dedi zabıt kâtibi. "Yargıç sizi bekliyor."

"Tamam," dedim. "Geliyorum."

Kapıya doğru yürüdüm.

Kırk Yedi

Four Green Fields barı pazartesi geceleri hep tenha olurdu. Müşterilerinin çoğu hukukçu tayfasıydı; avukatların ve savcıların vicdani yüklerini ıslatma ihtiyacı duymaları da hafta ortasını bulurdu. Bir masaya da geçebilirdik, ama bar kısmını yeğledik. Aronson Cisco'yla benim aramıza oturdu.

Bira, votka tonik ve soda sipariş ettik. Donald Driscoll fiyaskosunun açtığı yara hâlâ zonklarken salı günü hakkında konuşmak için bu toplantıyı istemiştim. Bir kadeh içki yardımcılarıma iyi gelecekti.

Televizyonda bir basketbol maçı vardı, ama kimin oynadığı veya skorun ne olduğu hiç umurumda değildi. Driscoll faciasından ötesini düşünemiyordum. Onun parlaması ve parmağını bana doğrultmasıyla birlikte sorgulaması sona ermişti. Odasında toplandığımız zaman yargıç jüriye yapacağı açıklamayı hazırladıktan sonra onlara hem savcılığın hem savunmanın ortak kararıyla bu tanığın daha fazla sorgulanmayacağını bildirmişti. En hafifinden, Driscoll benim için sıfır kazanç sağlamıştı. Doğrudan sorgulamasında Mitchell Bondurant'ın ölümünde Opparizio'nun parmağı olabileceği kuşkusunu verebilmiştik, ama çapraz sorgu-

laması sırasında güvenilirliğini kaybettiği gibi, öfke parlaması ve bana karşı düşmanca tavrı işi bozmuştu. Bu yetmiyormuş gibi, yargıcın bu tatsız sahneden beni sorumlu tuttuğu belliydi ve büyük ihtimalle acısını savunmadan çıkaracaktı.

"Pekâlâ," dedi Aronson içkisinden ilk yudumunu aldıktan sonra. "Şimdi ne yapacağız?"

"Savaşa devam edeceğiz," dedim. "Bir kötü tanığımız ve bir fiyaskomuz oldu. Her duruşmada böyle anlar yaşanır."

Televizyonu işaret ettim.

"Futbol seyreder misin, Jennifer?"

Lisans öğrencisi olarak Santa Barbara Üniversitesi'ne gittiğini biliyordum. Bu okulun futbol takımı çok zayıftı.

"Bu futbol değil ki. Basketbol."

"Evet, biliyorum, ama sen futboldan hoşlanır mısın?"

"Raiders takımını tutarım."

"Biliyordum!" dedi Cisco coşkuyla. "Benim kafa dengim bir kız."

"Bak şimdi," dedim. "Savunma yaparken tıpkı bir takımın kalecisi gibisindir. Arada bir hatalı gol yiyeceğini bilirsin. Oyunun bir gereğidir. Bu nedenle, öyle olduğu zaman kendini toparlayıp, üstünü silkeleyeceksin ve yediğin golü unutacaksın, çünkü top yine karşı takıma geçecek. Bugün onlardan bir gol yedik – benim hatamla bir gol yedik. Ama maç daha bitmedi Jennifer. Bitmesine daha çok var."

"Tamam, peki, şimdi ne yapacağız?"

"Başından beri düşündüğümüz şeyi. Opparizio'nun peşine düşeceğiz. Her şey onda bitiyor. Onu iyice köşeye sıkıştırmalıyım. Sanırım Cisco bunu yapmamı sağlayacak yakıtı verdi ve böylece onun gardını düşürebileceğiz. Dahl ona bu işin çocuk oyuncağı olacağını söylüyor. Gerçekçi olursam, şu anda skor berabere. Driscoll'un çuvallamasına rağmen, bence ya berabere durumda-

yız ya da savcılık birkaç puan önümüzde. Yarın bunu değiştirmem gerekecek. Bunu başaramazsam, kaybederiz."

Sevimsiz bir sessizlikten sonra Aronson söze girdi.

"Driscoll ne olacak Mickey?"

"Ne olmuş ona? Onunla işimiz bitti."

"Evet, ama o yazılım işinde ona inandın mı? Sence Opparizio'nun adamları ona tuzak kurmuş olabilirler mi? Onun yazılım hırsızlığı yaptığı falan? Çünkü artık bu iş medyaya yansımış durumda."

"Bilmiyorum. Freeman çok akıllı bir hamle yaptı. Önce Driscoll'un inkâr edemeyeceği bir şeyle başladı, sınav sorularını çalması. Sonra da gerisi su gibi aktı. Hem zaten benim neye inandığım değil, jürinin neye inandığı önemli."

"Bence yanılıyorsun. Bence senin inandığın şey daima önemlidir."

Başımı salladım.

"Belki öyledir Jennifer."

Önümdeki alkolsüz içkimden koca bir yudum aldım. Aronson konuyu değiştirdi.

"Ne oldu da artık bana Bullocks demeyi bıraktın?"

Önce ona baktım, sonra da içki kadehime. Omuz silktim.

"Çünkü bugün çok başarılıydın. Artık işinde olgunlaştın ve takma isimler sana yakışmıyor."

Sonra Cisco'ya döndüm.

"Ama onun durumu farklı. Wojciechowski gibi bir adı varken ömür boyu takma adıyla çağrılmaya mahkûm. İşte böyle."

Hepimiz buna güldük; gerginliğimizi biraz atar gibi oluyorduk. Alkolün yardımcı olabileceğini biliyordum, ama içkiyi bırakalı iki yıl oluyordu. Tekrar başlayacak değildim.

"Bugün Dahl'a nakletmesi için ne söyledin?" diye sordu Cisco.

Bir kez daha omuz silktim.

"Savunmanın perişan halde olduğunu, en güvendikleri tanıkları Driscoll'u Freeman'ın mahvettiğini. Sonra da her zamanki gibi, Opparizio hakkında elle tutulur bir şeyimiz olmadığını, tanık kürsüsünde ifade vermesinin tereyağından kıl çeker gibi olacağını. Dahl onunla görüştükten sonra beni arayacak."

Cisco başını salladı.

"Bence bu işin anahtarı Opparizio. Cisco'nun bana sağladığı şeyi ona soracağım ve ondan alacağım cevaplarla bunu jüriye aktarabilirsem, onu iyice köşeye sıkıştırmış olurum ve iş orada biter. Cisco'nun ifade vermesi gerekmez."

Aronson bunun iyi bir taktik olmadığını düşünerek kaşlarını çattı.

"Çok iyi," dedi Cisco. "Yarın bu maymun elbisesini giymem gerekmeyecek."

"Hayır, her ihtimale karşı yine giymelisin. Bunun gibi bir gömleğin daha var, değil mi?"

"Aslında yok. Bu gece bunu yıkamam gerekecek."

"Dalga mı geçiyorsun? Sadece tek..."

Cisco bir ıslık sesi çıkararak başıyla kapıyı işaret etti. Ben dönüp bakana kadar Maggie McPherson içeriye girmiş, yanımdaki tüneğe oturmuştu.

"İşte, buradayım."

"Maggie McBomba."

İçki kadehimi işaret etti.

"Umarım o tahmin ettiğim şey değildir."

"Merak etme, değil."

Maggie barmen Randy'den bir kadeh gerçek votka istedi.

"Demek kederini alkolsüz içkilerle dağıtıyorsun. Duyduğuma göre iyilerin tarafı bugün çok esaslıymış."

Savcılığı kastediyordu. Her zaman olduğu gibi.

"Olabilir. Pazartesi gecesi için bakıcı mı tuttun?"

"Hayır, bakıcı bu gece kalmayı teklif etti. Ne zaman boş bulursam üstüne atlıyorum, çünkü bu kızın artık bir sevgilisi var ve herhalde bundan böyle cuma ve cumartesi gecelerim yok."

"Pekâlâ, kızı bu gece tuttun diye tek başına bara mı gidiyorsun?"

"Belki de seni arıyordum Haller. Bu hiç aklına geldi mi?"

Maggie'ye döndüm. "Gerçekten mi?"

"Olabilir. Bir arkadaşa ihtiyacın olabilir diye düşündüm. Cep telefonunu açmıyorsun."

"Unutmuşum. Duruşma salonunda kapatmıştım."

Telefonumu çıkarıp açtım. Tevekkeli değil, Herb Dahl'dan haber gelmemişti.

"Senin yerine mi gitmek istersin?"

Cevap vermeden önce uzun bir an ona baktım.

"Yarın duruşmanın en önemli günü olacak. En iyisi..."

"Gece yarısına kadar zamanım var."

Derin bir nefes aldım, ama aldığım havadan daha çoğu dışarıya çıktı. Ona doğru eğilip, başımı onun başına dayadım ve kulağına fısıldadım.

"Bu şekilde devam edemem. Ya ileriye gitmeliyiz ya da bitirmeliyiz."

Elini göğsüme dayayıp beni itti. O anda hayatımdan tamamen çıkarsa ne yaparım korkusu içime çöktü. Böyle bir rest çektiğime pişman olmuştum, çünkü onu bir seçim yapmaya zorlarsam, ikinci şıkkı seçeceğini biliyordum.

"Sadece bu geceyi düşünmeye ne dersin Haller?"

"Tamam," dedim hemen. O kadar çabuk söyledim ki, ikimiz de kahkahayı bastık.

Kendi kendime sıktığım kurşundan kurtulmuştum. Şimdilik.

"Ama hâlâ bir ara yapmam gereken bir iş var."

"Eh, bakarız."

İçkisini almak için bara uzandı, ama yanlışlıkla benim kadehimi aldı. Ya da belki yanlışlıkla değildi. Bir yudum aldıktan sonra yüzünü buruşturdu.

"İçinde votka olmayınca ne kadar kötüymüş. Neden bunu içiyorsun ki?"

"Biliyorum. Bana bir nevi test mi uyguladın?"

"Hayır, yanlış kadeh almışım."

"Tabii ya."

Sonra kendi kadehinden içti. Hafifçe dönüp tekrar Cisco ve Aronson'a baktım. Baş başa sokulmuş sıkı bir sohbete dalmışlardı. Ben yokmuşum gibi davranıyorlardı. Tekrar Maggie'ye döndüm.

"Benimle yine evlen Maggie. Bu davadan sonra her şeyi değiştireceğim."

"Evet, bunu daha önce de duymuştum. İkinci kısmını."

"Evet, ama bu defa gerçekten öyle olacak. Zaten değişti bile."

"Hemen cevap vermem mi gerekiyor? Bir kerelik bir teklif mi, yoksa biraz düşünebilir miyim?"

"Tabii, birkaç dakika düşünebilirsin. Şimdi gözümü kapatacağım, tekrar açtığımda cevabını verirsin."

Bir kez daha güldük; sonra uzanıp onu öptüm ve yüzümü saçlarına gömdüm. "Başka bir kimseyle birlikte olmayı düşünemiyorum," diye fısıldadım.

Maggie dönüp yanağımdan öptü, sonra da geri çekildi.

"Uluorta sevgi gösterilerinden hiç hoşlanmıyorum. Bana çok ucuz geliyor."

"Özür dilerim."

"Hadi, artık gidelim."

Tüneğinden kayıp indikten sonra kadehindeki son yudumu ayakta içti. Cebimden para çıkarıp barmenin bahşişi dahil, herkesin hesabını ödedim. Cisco ve Aronson'a gideceğimizi bildirdim.

"Opparizio'yla ilgili konuşmamız daha bitmemişti," dedi Aronson.

Cisco belli etmeden, şimdi sırası değil anlamında onun kolunu dürttü. Bu hareketi hoşuma gitti.

"Bakın," dedim. "Yorucu bir gün oldu. Bazen bir şeye hazırlanmak için onu hiç düşünmemek daha iyidir. Yarın mahkemeye gitmeden önce erkenden ofise geleceğim. İsterseniz orada olun. Yoksa dokuzda mahkemede buluşuruz."

Vedalaştıktan sonra eski karımla birlikte bardan çıktık.

"Arabanı burada mı bırakmak istersin?" diye sordum.

"Hayır, yemekten ve seninle yattıktan sonra buraya dönmek çok tehlikeli olur. Son bir kadeh içmek için içeriye girmek isteyebilirim, bakarsın son kadeh olmaz. Evde beni bekleyen bir bakıcı ve yarın mesaim var."

"Olaya bu gözle mi bakıyorsun? Sadece akşam yemeği, seks ve gece yarısından önce eve dönüş mü?"

Bu lafım üzerine beni fena halde yaralayabilir, erkekler hakkında yakınan kadınlar gibi sızlandığımı söyleyebilirdi. Ama bir şey demedi.

"Hayır," dedi. "Haftanın en güzel gecesi, diye bakıyorum."

Elimi kaldırıp boynunun arkasını tuttum, bu şekilde arabalarımıza doğru yürüdük. Böyle yapmam hoşuna giderdi. Her ne kadar bu bir uluorta sevgi gösterisi olsa da...

Kırk Sekiz

Salı sabahı Louis Opparizio tanık kürsüsüne doğru yürürken salonu giderek artan bir gerilim sarmıştı. Ten rengi takım elbisesi içinde mavi bir gömlekle kestane rengi bir kravatı vardı. Para ve gücün verdiği saygıdeğer görünüşüyle çok etkileyiciydi. Ve bana nefret dolu gözlerle bakıyordu. Buraya benim tanığım olarak gelmişti. Duruşmanın başından beri suçlu olarak müvekkilimden başka birini işaret ediyordum. Duruşmanın en önemli olayı bu olduğu için salon tıklım tıklım doluydu.

Sorgulamama kibar bir şekilde başladım, ama niyetim öyle devam etmek değildi. Burada tek bir hedefim vardı ve verilecek hüküm bu hedefi yakalamama bağlıydı. Tanık kürsüsündeki adamı çileden çıkacak hale getirmem gerekiyordu. Burada bulunmasının tek nedeni açgözlülüğü ve kibriydi. Avukat istememiş, beşinci maddenin ardına gizlenmemiş ve kalabalık duruşma salonunda benimle boy ölçüşmeyi kabul etmişti. Görevim onu bu kararından pişman etmekti.

"Günaydın, Bay Opparizio. Nasılsınız?"

"Başka bir yerde olmayı yeğlerdim. Siz nasılsınız?"

Gülümsedim.

"Birkaç saat sonra bunu söylerim," dedim. "Bugün buraya geldiğiniz için teşekkür ederim. Kuzeyli aksanınız olduğunu fark ettim. Los Angeles'lı değil misiniz?"

"Elli bir yıl önce Brooklyn'de doğdum. Hukuk okumak için buraya geldim ve hiç ayrılmadım."

"Bu duruşma sırasında sık sık sizin ve şirketinizin adı geçti. Göründüğü kadarıyla en azından bu bölgede haciz işlemlerinin aslan payı şirketinizde. Ben..."

"Sayın yargıç?" dedi Freeman oturduğu yerden. "Bunun sonunda bir soru gelecek mi?"

Perry bir süre ona baktı.

"İtirazda mı bulunuyorsunuz Bayan Freeman?"

Freeman ayağa kalkmamış olduğunu fark etti. Yargıç duruşma öncesi toplantılarda itiraz edeceğimiz zaman ayağa kalkmamız için bizi uyarmıştı. Freeman hemen ayağa kalktı.

"Evet sayın yargıç."

"Soru sorun Bay Haller."

"Sormak üzereydim sayın yargıç. Bay Opparizio, lütfen, kendi tanımınızla ALOFT'un ne iş yaptığını anlatır mısınız?"

Opparizio genzini temizleyip, yüzünü doğruca jüri üyelerine çevirdikten sonra cevap verdi. Gösterişli ve hünerli bir tanıktı. Benim için tam biçilmiş kaftandı.

"Memnuniyetle. Kısaca açıklarsak ALOFT bir işlem yürütme şirketidir. WestLand National gibi kredi sağlayan büyük kurumlar ipotek ve icra işlerini yürütmemiz için bize ücret öderler. Bu işle ilgili belgeleri hazırlamaktan, ihbarname göndermeye ve mahkemede ifade vermeye kadar, her işi biz üstleniriz. Bunların hepsi tek bir ücret karşılığı yapılır. Kimse haciz lafını bile duymak istemez. Hepimiz faturalarımızı ödeyip, evlerimizi kaybetmemek için çalışıp, didiniriz. Ama bazen işler iyi gitmez ve haciz konması gerekir. İşte biz de bu aşamada devreye gireriz."

"Az önce işler bazen iyi gitmez dediniz. Son birkaç yıl içinde sizin için işler adamakıllı iyi gidiyor, değil mi?"

"Şirketimiz son dört yılda muazzam bir çıkış yaptı, ama şu sıralarda bu hızını kaybetmiş durumda."

"WestLand National'ın müşteriniz olduğunu söylediniz. WestLand önemli bir müşteriydi, değil mi?"

"Öyleydi, hâlâ da öyledir."

"Bir yıl içinde WestLand adına kaç haciz işlemi uygularsınız?"

"Ezberden net bir sayı söyleyemem. Ama bütün batı şubelerini de sayarsak sanırım onlardan bir yıl içinde yaklaşık on bin dosya alırız."

"Son dört yıl içinde WestLand'den on altı binden fazla vaka almışsınız dersem bana inanır mısınız? Bankanın yıllık raporunda belirtiliyor."

"Evet, buna inanırım. Yıllık raporlar yalan söylemez."

"Her bir haciz işlemi için ALOFT ne kadar ücret alır?"

"Konutlar için iki bin beş yüz dolar alırız, buna her şey dahildir, mahkemeye gitmek gerekse bile..."

"O halde, basit bir hesapla şirketiniz bir yılda WestLand'den kırk milyon dolar ücret alıyor, doğru mu?"

"Eğer hesabınızda bir hata yoksa bana doğru gibi geliyor."

"O halde, anladığım kadarıyla WestLand ALOFT için çok büyük bir müşteri."

"Evet, ama bizim için bütün müşterilerimiz önemlidir."

"O halde, bu davadaki maktul olan Mitchell Bondurant'ı iyi tanıyordunuz, doğru mu?"

"Tabii, onu iyi tanıyordum ve ona olanlar için çok üzüldüm. İyi bir adamdı ve işini çok iyi yapıyordu."

"Onun için duyduğunuz üzüntüyü paylaşıyoruz. Ama öldüğü zaman dilimi içinde ondan pek hoşlanmıyordunuz, değil mi?"

"Neden söz ettiğinizi anlayamadım. Birlikte bir iş yapıyorduk. Ufak tefek anlaşmazlıklarımız olurdu, ama böyle şeyler işin doğasında hep vardır."

"Ama ben ufak tefek anlaşmazlıklardan ve işin doğasından söz etmiyorum. Size Bay Bondurant'ın öldürülmeden kısa bir süre önce göndermiş olduğu ve şirketinizin hileli uygulamalarını ifşa etmekle tehdit ettiği mektup hakkında soruyorum. Bu taahhütlü mektup özel sekreteriniz tarafından imzası karşılığı alınmış. Mektubu okudunuz mu?"

"Şöyle bir baktım. Bana anlattığı şey, yüz seksen beş çalışanımdan birinin kestirme yollara başvurmuş olduğunu anlatıyordu. Bu küçük bir anlaşmazlıktı ve sizin dediğiniz gibi hiçbir tehdit edici niteliği yoktu. O dosya üstünde çalışan memura bunu düzeltmesini söyledim. Hepsi bu, Bay Haller."

Ama mektup hakkında söyleyeceklerimin hepsi bu kadar değildi. Mektubu jüri önünde Opparizio'ya okuttum ve bunu izleyen bir saat boyunca mektubun iddialarıyla ilgili son derece rahatsız edici sorular sordum. Sonra federal hedef mektubuna geçtim ve ona bunu da okuttum. Ama Opparizio hiç tınmıyordu, federal mektubu körü körüne yapılan bir atış diye nitelendirip, üstünde hiç durmadı.

"Onları memnuniyetle davet ettim," dedi. "Ama ne oldu, biliyor musunuz? Kimse gelmedi. O günden beri de Bay Lattimore veya Ajan Vasquez ya da herhangi bir federal ajandan ses çıkmadı. Çünkü mektupları işe yaramamıştı. Kaçmaya kalkmadım, korkuya kapılmadım, haksızlığa uğradım diye sızlanıp, bir avukatın himayesine sığınmadım. Sizin de bir göreviniz var, biliyorum, dedim, buyurun gelin, bizi denetleyin. Kapılarımız açık, gizleyecek bir şeyimiz yok, dedim."

Çok güzel ve provası iyi yapılmış bir cevaptı; ilk rauntları Opparizio belirgin bir şekilde kazanıyordu. Bence sakıncası yok-

tu, çünkü asıl darbelerimi daha sonrasına saklıyordum. Kendisini emniyette hissetmesini, her şeyin kendi kontrolü altında olduğunu düşünmesini istiyordum. Herb Dahl aracılığıyla ona hiç endişe etmemesini sağlayan bir diyet uygulamıştık. Çarpık işler yaptığına dair zayıf birkaç ipucundan başka bir şeyim olmadığına, bunları da, şu anda olduğu gibi kolayca savuşturabileceğine inanmasını sağlamıştık. Ama tam kendini çok güvenli ve sarsılmaz hissettiği anda hamlemi yapıp, nakavt edici yumruğumu indirecektim. Bu maç on beş raunt sürmeyecekti. Mümkün değildi.

"Bu mektuplar geldiği sırada gizli tutulan bir uzlaşma içindeydiniz, değil mi?"

Opparizio sorgulamamın başından beri ilk defa duraksadı.

"O sıralarda, çoğu zaman olduğu gibi özel ticari görüşmeler yapmaktaydım. Bunun için gizli kelimesini kullanmam; farklı anlamlara çekilebilir. Ticarette gizlilik kötüdür, ama işin mahremiyetini korumak ayrı bir şeydir."

"Peki, o halde bu özel görüşmeler aslında şirketiniz ALOFT'u halka açık bir şirkete satmakla ilgiliydi, değil mi?"

"Evet."

"LeMure adında bir şirkete."

"Doğru."

"Bu anlaşma size çok büyük paralar kazandıracaktı, değil mi?"

Freeman ayağa kalkıp kürsüye yaklaşmamızı istedi. Yargıcın önüne geldiğimiz zaman da şiddetli bir itirazda bulundu.

"Bunun nesi davayla ilgili? Bu sorularla nereye gidiyoruz? Savunma şimdi de bizi Wall Street'e soktu; bunların ne Lisa Trammel'la ne de onun aleyhindeki delillerle ilgisi var."

"Sayın yargıç," dedim hemen yargıç sözümü kesmeden. "Ne ilgisi olduğu az sonra ortaya çıkacak. Bayan Freman bu soruların nereye yöneldiğini çok iyi biliyor ve oraya gitmek istemiyor.

Mahkeme bana savunmamızı suçu üçüncü bir kişinin işlemesi üzerine kurabilmem için imkân verdi. Şimdi her şey bir araya geliyor; yüce mahkemeden devam etmeme izin vermesini rica ediyorum."

Perry fazla düşünmeden cevabını verdi.

"Bay Haller, devam edin, ama bu uçağı bir an önce yere indirmenizi istiyorum."

"Teşekkür ederim sayın yargıç."

Tekrar yerlerimize döndükten sonra tempomu hızlandırmaya karar verdim.

"Bay Opparizio, ocak ayında LeMure'la pazarlıkların sürdüğü sırada bu iş gerçekleşirse çok büyük bir miktarda para kazanacağınızı biliyordunuz, değil mi?"

"Şirketimi büyütmek için çabaladığım yılların karşılığını bol bol alacaktım."

"Ama en büyük müşterilerinizden birini – yılda kırk milyon dolar getirisi olan bir müşterinizi kaybetseydiniz, bu anlaşma tehlikeye girerdi, değil mi?"

"Herhangi bir müşterimi kaybetme tehlikesi yoktu."

"Dikkatinizi tekrar Bay Bondurant'ın mektubuna çekmek istiyorum, efendim. Sizce Bay Bondurant net bir şekilde WestLand'i sizden almakla tehdit etmiyor mu? Sanırım, o mektubun bir kopyası hâlâ önünüzde; isterseniz bakabilirsiniz."

"Mektuba bakmam gerekmez. Bana tehdit falan olmadı. Mitch bana o mektubu gönderdi, ben de gereğini yaptım."

"Donald Driscoll olayında olduğu gibi mi gereğini yaptınız?"

"İtiraz ediyorum," diye ayağa fırladı Freeman. "Soru tartışmaya açık."

"Sorumu geri alıyorum. Bay Opparizio, bu mektubu LeMure'la pazarlık görüşmelerinin tam ortasında aldınız, değil mi?"

"Evet, o görüşmeler sırasında gelmişti."

"Ve bu mektubu aldığınız sırada Bay Bondurant'ın bir mali darboğazda olduğunu biliyordunuz, değil mi?"

"Bay Bondurant'ın kişisel mali durumu hakkında hiçbir şey bilmiyordum."

"Bankanızın bir çalışanını Bay Bondurant ve iş yaptığınız başka bankacıların mali geçmişlerini araştırması için görevlendirmediniz mi?"

"Hayır, bu çok saçma. Bunu her kim söylemişse, yalancıymış."

Herb Dahl'ın çift taraflı ajanlığını sınama zamanı gelmişti.

"Bay Bondurant size bu mektubu gönderdiği sırada, sizin LeMure'la yaptığınız görüşmelerden haberdar mıydı?"

Opparizio bu soruyu, bilmiyorum, diyerek cevaplamalıydı. Ama Dahl aracılığıyla ona haber göndermiş, Trammel avukatlarının savunmanın bu kilit noktasıyla ilgili hiçbir şey bulamadıklarına inandırmıştım.

"Bu konuda hiçbir şey bilmiyordu," dedi Opparizio. "Pazarlıklar sürerken müşterilerimiz olan bankalara hiç bilgi vermemiştim."

"LeMure'un mali işler başkanı kimdir?"

Opparizio bu ani yön değişikliği karşısında şaşırdı.

"Syd Jenkins olacak. Sydney Jenkins."

"Bu satış pazarlığı sırasında LeMure ekibinin başında o vardı, değil mi?"

Freeman bir kez daha itiraz edip, bu soruların nereye yöneldiğini sordu. Yargıca birazdan belli olacağını söyledim, o da devam etmeme izin verdi ve Opparizio'ya cevap vermesini söyledi.

"Evet, pazarlık sırasında Syd Jenkins'le görüştüm."

Bir dosya açıp, içinden bir belge çıkardım ve bunu tanığa göstermek için yargıçtan izin istedim. Tahmin ettiğim gibi, Freeman itiraz edip, kürsüye gelmemizi istedi. Hararetli bir şekilde bu bel-

genin teşhirine izin verilmemesini talep etti. Freeman ALOFT'un Driscoll'a verdiği kurum içi soruşturma raporunu sunma savaşını kazanmıştı; yargıç skoru eşitlemek için bana belgeyi sunma iznini verdi.

Bunun üzerine tanığa belgenin bir kopyasını verdim.

"Bay Opparizio, lütfen jüriye bu belgenin ne olduğunu söyler misiniz?"

"Ne olduğuna emin değilim."

"Dijital ajandadan alınan bir çıktı değil mi?"

"Öyle diyorsanız öyledir."

"Peki, sayfanın en üstünde kimin adı var?"

"Mitchell Bondurant."

"Peki, sayfanın tarihi nedir?"

"13 Aralık."

"Saat on randevusu için ne yazılmış, okur musunuz?"

Freeman bir kez daha kürsüye gelmemizi istedi, bir kez daha yargıcın önünde dikildik.

"Sayın yargıç, burada dava edilen kişi Lisa Trammel. Louis Opparizio veya Mitchell Bondurant değil. Mahkemenin iyi niyeti ve hoşgörüsü istismar edilince böyle oluyor işte. Bu çeşit sorulara itiraz ediyorum. Savunma tarafı davayı jürinin karar vermesi gereken konudan uzaklaştırıyor."

"Sayın yargıç," dedim. "Bir kez daha bu iş suçu üçüncü şahıs işlemesiyle ilgili. Bu belge teşhir takası sırasında savunmaya verilen dijital ajandadan alındı. Bu soruya gelecek cevap jürinin maktulün tanığa sinsice şantaj yaptığı gerçeğini anlamasını sağlayacak. Ki, bu da cinayet işlemek için bir sebeptir."

"Sayın yargıç, bu iş..."

"Bu kadarı yeter Bayan Freeman. Sorunun sorulmasına izin veriyorum."

Biz yerlerimize dönerken yargıç da Opparizio'ya soruyu cevaplamasını söyledi. Jürinin de hatırlaması için soruyu bir kez daha tekrarladım.

"Bay Bondurant'ın takviminde 13 Aralık saat on için ne yazılmış?"

"Sydney Jenkins, LeMure yazılı."

"O halde, bu göz önünde tutulduğunda, Bay Bondurant'ın geçen yıl aralık ayında gerçekleşen ALOFT-LeMure anlaşmasından haberdar olduğu anlaşılmaz mı?"

"O toplantıda ne konuşulduğunu, hatta öyle bir toplantının olup olmadığını bilemem."

"ALOFT'un satışı için pazarlığı yapan ekip başkanı nasıl bir gerekçeyle ALOFT'un en önemli banka müşterilerinden biriyle buluşsun ki?"

"Bunu Bay Jenkins'e sormalısınız."

"Belki sorarım."

Sorgulamam ilerledikçe Opparizio'nun suratı asılmaya başlamıştı. Herb Dahl'ın casusluğu işe yarıyordu. Bastırmaya devam ettim.

"ALOFT'un LeMure'a satışı ne zaman yapıldı?"

"Şubat ayı sonlarında."

"Kaça satıldı?"

"Bunu söylemek istemiyorum."

"LeMure halka açık bir şirkettir efendim. Bu bilgi gizli değil. Söylerseniz, boşuna zaman harcamayız ve..."

"Doksan altı milyon dolar."

"Bu miktarın büyük bir kısmı şirketin tek sahibi olduğunuz için size gitti, değil mi?"

"Evet, büyük bir kısmı."

"Ve sizin LeMure'da da hisseniz var, değil mi?"

"Doğru."

"Ve ALOFT'un başkanı olarak kaldınız, değil mi?"

"Evet. Şirketi hâlâ ben yönetiyorum, ama artık patronlarım var."

Opparizio gülümsemeyi denedi, ama bu anlaşmadan kazandığı milyonlarca doları duyan maaş mahkûmu insanlar bu sözlerde hiç de gülünecek bir şey bulamadılar.

"O halde, hâlâ şirketin günlük operasyonlarıyla yakından ilgileniyorsunuz, değil mi?"

"Evet."

"Bay Opparizio, ALOFT'un satışından elde ettiğiniz kişisel kazanç *Wall Street Journal*'da açıklandığı gibi altmış bir milyon dolar mıydı?"

"Bunu yanlış yazmışlar."

"Nasıl?"

"Benim payım bu kadar ederdi, ama bu para bana bir defada ödenmedi."

"Vadeli bir ödeme miydi?"

"Ona benzer bir şey, ama bütün bunların Mitch Bondurant'ı kimin öldürdüğüyle ne ilgisi olduğunu anlamıyorum Bay Haller. Ben neden buradayım? Bu işle hiçbir..."

"Bir dakika durun Bay Opparizio," dedi yargıç.

Sonra da bir şey düşünüyormuşçasına kürsünün önüne doğru uzandı.

"Sabah molasını şimdi vereceğiz, taraflarla ofisimde görüşmek istiyorum. Celseye ara verilmiştir."

Bir kez daha yargıcın ardından odasına yürüdük. Bir kez daha ökesinin hedefi olacaktım. Ama Perry'ye o kadar kızmıştım ki, saldırıya geçtim. O ve Freeman oturdukları halde ben ayakta durdum.

"Sayın yargıç, saygısızlık etmek istemem, ama az önce tam hızımı almışken sabah molasını erkene aldınız."

"Bay Haller, epey hız aldınız, ama bu sizi davadan uzaklaştırıyordu. Üçüncü şahıs üzerine savunmanızı yapabilmeniz için size bir hayli tolerans gösterdim, ama artık istismar edildiğimi hissediyorum."

"Sayın yargıç, hepsini bu davaya bağlamama tam dört sorum kalmıştı, ama beni durdurdunuz."

"Siz kendinizi durdurdunuz Bay Haller. Burada oturup bunun devam etmesine izin veremem. Bayan Freeman itiraz edip duruyor, tanık bile itiraz etmeye başladı. Kendimi budala gibi görüyorum. Rasgele olta atıyorsunuz. Bana ve jüri üyelerine sadece müvekkilinizin bu cinayeti işlemediğini kanıtlayacağınızı değil, cinayeti kimin işlediğini de kanıtlayacağınızı söylediniz. Oysa şu anda savunma beş tanık getirdi, ama hâlâ olta atıyorsunuz."

"Sayın yargıç, buna inanamıyorum. Bakın, olta falan atmıyorum. Kanıtlamaya çalışıyorum. Bondurant bu adamı altmış bir milyon dolardan etmekle korkuttu. Bu çok açık, mantık sahibi olan herkes bunu görür. Ve eğer bu bir cinayet için sebep değilse, o zaman sanırım..."

"Sebep kanıtlamak değildir," dedi Freeman. "Delil de değildir ve belli ki, deliliniz de yok. Savunmanın bütün iddiası saçma bir oyun gibi. Sırada ne var? Bondurant'ın haciz koyduğu herkesi zanlı olarak mı göstereceksiniz?"

Parmağımı ona doğru salladım.

"Fena fikir değil. Ama işin aslı, savunmanın iddiası saçmalık falan değil ve tanığı sorgulamama devam etme izni verilirse çabucak delil faslına geçeceğim."

"Oturun Bay Haller ve lütfen bana hitabınızda ses tonunuza dikkat edin."

"Peki sayın yargıç. Özür dilerim."

Koltuğa oturup Perry'nin asık bir suratla durum değerlendirmesi yapmasını bekledim. Neden sonra konuştu.

"Bayan Freeman, başka bir şey var mı?"

"Sanırım, yüce mahkeme savcılık makamının Bay Haller'a gösterilen hoşgörüye nasıl baktığının farkındadır. Davayla ilgisi olmayan gösteriler yapacağını başından beri uyarmaktayım. Artık bu noktayı aşmış bulunuyoruz; savunma tarafının hataları yüzünden yüce mahkemenin budala yerine konduğu ve kullanıldığı konusunda hemfikirim."

Freeman fazla ileriye gitmişti. Mahkemenin budala yerine konduğunu söylerken Perry'nin gözlerini kıstığını fark ettim. Galiba tam yargıcı kendi safına almışken, bir anda kaybedivermişti.

"Peki, teşekkür ederim Bayan Freeman. Şu andaki kararım tekrar salona dönüp, Bay Haller'a her şeyi bağlaması için son bir fırsat vermek. *Son fırsat* demekle neyi kastettiğimi anlıyor musunuz Bay Haller?"

"Evet, sayın yargıç, anlıyorum."

"Umarım, öyledir efendim, çünkü mahkemenin sabrı taşmak üzere. Şimdi salona dönelim."

Savunma masasında Aronson'u tek başına otururken görünce benimle birlikte yargıcın odasına gelmemiş olduğunu fark ettim. Yorgun bir halde oturdum.

"Lisa nerede?"

"Dahl'la birlikte koridora çıktılar. Ne oldu?"

"Bana bir fırsat daha verildi. İşi hızlandırıp, öldürücü darbeyi vurmam lazım."

"Yapabilecek misin?"

"Göreceğiz. Duruşma başlamadan bir koşu tuvalete gitmeliyim. Yargıcın odasına neden gelmedin?"

"Kimse gelmem gerektiğini söylemedi; ben de ne yapacağımı bilemedim."

"Bir dahaki sefere peşimden gel."

Mahkeme binaları tarafları birbirinden ayrı tutmak için elverişli bir şekilde tasarlanmıştır. Jüri üyelerinin kendilerine ait bir toplantı odaları vardır, savcılık ve savunma masalarıyla destekçilerini birbirlerinden ayıran sıralar ve ara boşluklar bulunur. Ama tuvaletler her şeyi eşitler. Birine girdiğiniz zaman kiminle karşılaşacağınızı bilemezsiniz. Erkekler tuvaletine adımımı attığım anda az kalsın Opparizio'yla çarpışacaktım. Eğilmiş, lavaboda ellerini yıkıyordu; başını kaldırınca aynada beni gördü.

"Ee, avukat bey, yargıç kulağınızı çekti mi?"

"Seni ilgilendirmez. Başka tuvalete girerim."

Çıkmak için döndüğüm anda Opparizio beni durdurdu.

"Zahmet etme, ben çıkıyordum zaten."

Islak ellerini silkeleyip kapıya doğru yürüdü; tam yanımdayken durdu.

"İğrenç bir adamsın Haller," dedi. "Müvekkilin bir katilken suçu bana yükleme yüzsüzlüğünü yapıyorsun. Aynaya baktığın zaman kendini nasıl görüyorsun?"

Dönüp, pisuvarları işaret etti.

"Senin ait olduğun yer burası işte," dedi.

Kırk Dokuz

Her şey bir sonraki yarım saate bağlıydı – bilemedin bir saate. Savunma masasında oturmuş beklerken uygulayacağım planı düşünüyordum. Hâlâ odasında olan yargıç dışında herkes yerini almış, Opparizio kendinden emin bir ifadeyle salonun ön sırasında oturan hukuk danışmanlarıyla konuşuyordu. Müvekkilim yanıma sokuldu ve Aronson'un bile işitemeyeceği bir sesle kulağıma fısıldadı.

"Daha bitirmedin, değil mi?"

"Anlayamadım."

"Elinde bir şeyler daha var, değil mi Mickey? Bu adamı bu kadarla bırakmayacaksın, değil mi?"

O bile o ana kadar yaptıklarımın yeterli olmadığını anlamıştı. Fısıltıyla cevap verdim.

"Öğlen yemeğinden önce belli olur. Ya şampanya içeriz ya da gözyaşı çorbası."

Yargıç odasının kapısı açıldı ve Perry salona girdi. Daha yerine oturmadan jürinin çağrılmasını, tanığın da kürsüye gelmesini istedi. Birkaç dakika sonra ben de kürsüye gelmiş, Opparizio'nun tepesinde dikilmiştim. Tuvaletteki karşılaşmamız güvenini tazelemişti. Çekinecek hiçbir şeyi olmadığını gösterircesine gayet

rahat bir şekilde oturuyordu. Artık beklememin bir anlamı olmadığına karar verdim. Yumruğu indirmenin zamanıydı.

"Az önceki konuşmamıza devam edelim Bay Opparizio. Bugün verdiğiniz ifadede tamamen doğruları söylemediniz, değil mi?"

"Tamamen dürüstçe cevap verdim ve bu sorunuzu da nefretle kınıyorum."

"En başından beri yalan söylediniz, değil mi efendim? Yemin ederken bile sahte bir isim kullandınız."

"Adımı mahkeme kararıyla otuz bir yıl önce değiştirdim. Yalan söylemiş değilim ve bununla hiçbir ilgisi yok."

"Doğum sertifikanızdaki adınız nedir?"

Opparizio sustu; nereye yöneldiğimi anlar gibi oluyordu.

"Doğum adım Antonio Luigi Apparizio'dur. Şimdiki gibi, ama yazılışı A harfiyle. Yaşım ilerledikçe insanlar bana Lou veya Louie dediler, çünkü semtimizde çok fazla Anthony ve Antonios vardı. Ben Louis adını tercih ettim ve yasal olarak adımı Anthony Louis Opparizio olarak değiştirdim. Amerikanlaştırdım. Hepsi bu."

"Ama neden soyadınızın yazılışını da değiştirdiniz?"

"O sıralarda Luis Aparicio adında profesyonel bir beyzbol oyuncusu vardı. İsimlerimiz birbirine çok benziyordu. Louis Apparizio ve Luis Aparicio. Adımın ünlü bir kişiye bu kadar benzer olmasını istemedim, bu yüzden de yazılışını değiştirdim. Sizce bir sakıncası var mı, Bay Haller?"

Yargıç Opparizio'yu azarlayıp, sadece sorulan soruyu cevaplamasını söyledi.

"Luis Aparicio'nun profesyonel beyzbol oyunculuğundan ne zaman emekli olduğunu biliyor musunuz?" diye sordum.

Bunu sorduktan sonra yargıca baktım. O ana kadar sabrı taşmak üzere idiyse, şimdi iyice taşmış olmalıydı.

"Hayır, ne zaman emekli olduğunu bilmiyorum."

"Siz adınızı değiştirmeden sekiz yıl önce emekli olduğunu söylesem, şaşırır mısınız?"

"Hayır, şaşırmam."

"Ama adınızı yıllar önce sahneden çekilmiş bir beyzbol oyuncusuna benzediği için değiştirdiğinize jüri üyelerinin inanmasını mı bekliyorsunuz?"

Opparizio omuz silkti.

"Olan bundan ibaretti."

"Adınızı Apparizio'dan Opparizio'ya değiştirme nedeninizin, hırslı bir genç olduğunuz ve hiç değilse tanınma açısından ailenizle aranıza bir mesafe koymak istemeniz değil miydi?"

"Bu doğru değil. Sadece kulağa daha Amerikalı gelen bir adım olsun istemiştim, ailemle araya mesafe koymak değil."

Opparizio'nun telaşla hukuk danışmanlarına baktığını fark ettim.

"Size amcanızın adı verilmişti, değil mi?"

"Bu doğru değil," dedi Opparizio hemen. "Bana kimsenin adı verilmedi."

"Doğum sertifikanızda yazılı Antonio Luigi Apparizio adında bir amcanız vardı; bunun bir tesadüf olduğunu mu söylüyorsunuz?"

Yalan söylemekle hata ettiğini anlayan Opparizio kıvırmaya çalıştı, ama daha beter etti.

"Ebeveynlerim bana birinin adını verdiyseler bile bu kişinin kim olduğunu hiçbir zaman söylemediler."

"Ve sizin gibi zeki bir insan bu bağlantıyı kuramadı, öyle mi?"

"Bunu hiç düşünmedim ki. Yirmi bir yaşımdayken batıya geldim ve artık ailemle o kadar yakın olmadık."

"Coğrafi olarak mı?"

"Her bakımdan. Yeni bir hayata başladım. Burada kaldım."

"Babanız ve amcanız organize suç işindeydiler, değil mi?"

Freeman hemen itiraz edip kürsüye gelmemizi istedi. Kürsüye gelince de hüsranını ifade etmek için gözlerini devirdi.

"Sayın yargıç, yetti artık. Savunma tarafı kendi tanığının şöhretini lekelemekten utanmıyor olabilir, ama bunun artık sona ermesi gerekir. Bu bir duruşma, sayın yargıç, derin deniz balık avcılığı değil."

"Sayın yargıç, bana hızlı ilerlememi söylediniz, ben de bunu yapıyorum. Olta atmadığımı gösterecek bir delilim var."

"Peki, neymiş o, Bay Haller?"

Yargıca kürsüye getirdiğim kalın bir dosya verdim. Sayfaların ucundan farklı renklerde yapışkanlı not kâğıtları sarkıyordu.

"Bu gördüğünüz belge Adalet Bakanlığı'nın Kongre'ye sunduğu Organize Suçlar Raporu'dur. Tarihi 1986. O sırada adalet bakanı Edwin Meese'ydi. Şimdi sarı not kâğıdıyla ayrılan sayfaya bakacak olursanız, işaretlenmiş olan paragraf benim delilimdir."

Yargıç paragrafı okuduktan sonra Freeman'ın da okuyabilmesi için ona doğru çevirdi. Freeman daha bitirmeden de itirazı reddetti.

"Sorularınızı sorun, Bay Haller, ama bu noktaları birleştirmeniz için size on dakika süre veriyorum. O zamana kadar bitirmezseniz, sizi yerinize oturtacağım."

"Teşekkür ederim sayın yargıç."

Kürsüye döndüm ve sorumu farklı bir ifadeyle tekrarladım.

"Bay Opparizio, babanızın ve amcanızın Gambino ailesi olarak tanınan bir organize suç çetesinin üyeleri olduğunu biliyor muydunuz?"

Opparizio o dosyayı yargıca verdiğimi görmüştü. Bu sorumu destekleyen bilgilerim olduğunu biliyordu. Tamamen inkâr etmek yerine muğlak bir cevap vermeyi yeğledi.

"Dediğim gibi, ailemden ayrılıp okumaya gitmiştim. Bundan sonra onların ne yaptığını bilmiyordum. Daha öncesi için de bana hiçbir şey anlatılmadı."

Artık acımasız olma ve Opparizio'yu uçurumun kenarına geriletme zamanı gelmişti.

"Gaddarlığı ve şiddet düşkünlüğü nedeniyle amcanız Goril Anthony adıyla tanınmıyor muydu?"

"Bilemem."

"Babanız haraç suçuyla zamanının çoğunu hapishanede geçirirken amcanızın sizin için bir baba figürü olduğu doğru değil mi?"

"Amcamın bize para desteği oldu, ama baba figürü değildi."

"Yirmi bir yaşındayken batıya taşındığınızda amacınız ailenizle aranıza mesafe koymak mıydı, yoksa ailenin işlerini batıya yaymak mıydı?"

"Bakın, bu yalan işte! Buraya hukuk okumak için geldim. Yanımda hiçbir şey getirmedim, hiçbir şeyim yoktu. Aile bağlantıları dahil."

"Organize suç soruşturmalarında adı geçen 'uykuda' terimi size tanıdık geliyor mu?"

"Neden söz ettiğinizi bilmiyorum."

"FBI'nın 1980'li yıllardan itibaren mafyanın yasal ticaret alanlarına girmek için yeni kuşak üyelerini üniversitelere gönderdiğini bildiğini ve bu kişilere 'uykuda' dendiğini öğrenseniz, şaşar mıydınız?"

"Ben yasal çalışan bir işadamıyım. Kimse beni bir yere göndermedi, fakültede okurken de geçimimi mübaşirlik yaparak sağladım."

Bu cevabı tahmin etmişim gibi başımı salladım.

"Mübaşir demişken, birçok şirketiniz var, değil mi efendim?"

"Anlayamadım."

"Başka türlü sorayım. ALOFT'u LeMure Fonu'na sattığınız zaman ALOFT'la sözleşmeleri olan çeşitli şirketlerin sahibi olmaya devam ettiniz, değil mi?"

Opparizio cevap vermeden önce uzunca bir an düşündü. Bir kez daha hukuk danışmanlarına baktı. Beni bu durumdan kurtarın diyen bir bakıştı. Nereye yöneldiğimin farkındaydı ve durdurulmam gerektiğini biliyordu. Ama tanık kürsüsündeydi ve tek bir çıkış yolu vardı.

"Çeşitli şirketlerin mülkiyeti ve kısmi mülkiyeti bendedir. Hepsi de yasaldır ve denetime açıktır."

İyi cevaptı, ama yeterince iyi olmayacaktı.

"Ne çeşit şirketler? Ne gibi hizmetler sağlıyorlar?"

"Mübaşirlik bunlardan biri. Bir hukuk danışmanlık ve ticari yatırım şirketim var. Ofis istihdamı şirketim var. Ofis mobilyaları üreten bir şirketim var. Ayrıca..."

"Bir kurye şirketiniz var mı?"

"Bu şirkette hisse sahibiyim. Tek sahibi değilim."

"Biraz bu kurye servisinden bahsedelim. Her şeyden önce, adı nedir?"

"Wing Nuts Kurye Hizmetleri."

"Los Angeles merkezli bir şirket mi?"

"Merkezi burada, ama yedi şehirde şubeleri var. Bu eyalet ve Nevada'da hizmet verir."

"Tam olarak Wing Nuts'ın ne kadarına sahipsiniz?"

"Sanırım yüzde kırkına."

"Diğer ortaklar kimler?"

"Birçok ortak var. Bazıları şahıslar değil, başka şirketler."

"Brooklyn, New York merkezli AA-Best Danışmanlık gibi mi? Sacramento ticaret sicilinde Wings'in kısmi sahibi olarak gösteriliyor."

Opparizio bir kez daha ağırdan aldı. Bu defa karanlık bir düşünceye dalmış gibiydi; yargıç onu uyarmak zorunda kaldı.

"Evet, sanırım, yatırımcılardan biri de o şirket."

"New York Eyaleti ticari kuruluşlar sicil belgelerinde A-A-Best'in çoğunluk hisse sahibi olarak Dominic Capelli adında bir adam gösteriliyor. Bu isim size tanıdık geldi mi?"

"Hayır."

"Yani, Wing Nuts'taki ortaklarınızdan birini tanımadığınızı mı söylüyorsunuz, efendim?"

"A-A-Best yatırım yaptı. Ben yatırım yaptım. Hisse sahibi bütün şahısları tanımam ki."

Freeman ayağa kalktı. Tam zamanındaydı. En azından dört soruya itiraz edeceğini sanıyordum.

"Sayın yargıç, bütün bu soruların bir amacı var mı?" diye sordu.

"Ben de bunu düşünmeye başlamıştım Bay Haller," dedi Perry. "Bizi biraz aydınlatır mısınız?"

"Üç sorum daha kaldı sayın yargıç, bundan sonra davayla ilişkisini herkes kolayca anlayacaktır," dedim. "Yüce mahkemeden sadece üç soru daha sormama izin vermesini rica ediyorum."

Bunları söylerken gözlerimi Opparizio'dan ayırmamıştım. Ona mesajı gönderiyordum. Fişi şimdi çek, yoksa bütün dünya sırlarını bilecek. LeMure bilecek. Hisse senedi sahipleri bilecek. Herkes bilecek.

"Pekâlâ, Bay Haller."

"Teşekkür ederim sayın yargıç."

Notlarıma baktım. Zamanı şimdiydi. Opparizio'yu doğru tartmışsam, zamanı şimdiydi. Tekrar ona baktım.

"Bay Opparizio, tanımadığınızı iddia ettiğiniz ortağınız Dominic Capelli'nin New York Ticaret..."

"Sayın yargıç?"

Bu defa itiraz eden Opparizio'ydu. Sözümü kesmişti.

"Hukuk danışmanlarımın tavsiyesi üzerine Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nın beşinci maddesinde belirtilen hak-

kımı kullanarak bu soruya veya sorulacak başka sorulara cevap vermeyi reddediyorum."

Nihayet.

Hiç kıpırdamadan durdum, ama bu sadece dış görünüşümdü. Aslında içimdeki enerji taşmak üzereydi. Salonu saran fısıltı uğultusunu zorbela duyuyordum. Derken arkamdan gelen kararlı bir ses yargıca hitap etti.

"Sayın yargıç, lütfen, görüşebilir miyiz?"

Dönüp bakınca bunun Opparizio'nun avukatlarından Martin Zimmer olduğunu gördüm.

Ardından gergin bir sesle Freeman'ın itiraz edişini işittim. Kürsüye gelmemizi istiyordu.

Ama bu defa kürsüye gelmemizin bir işe yaramayacağının farkındaydım. Perry de farkındaydı.

"Bay Zimmer, siz oturun. Şimdi öğlen yemeği molası vereceğiz, bütün tarafların öğleden sonra saat birde burada olmasını istiyorum. Jüri üyeleri davayı aralarında konuşmayacaklar, tanığın bu ana kadarki ifadelerinden ve son talebinden bir sonuç çıkarmaya çalışmayacaklardır."

Salon boşalırken medya üyeleri gürültülü bir şekilde aralarında konuşuyorlardı. Savunma masasına gidip, Aronson'un kulağına fısıldamak için eğildim.

"Bu defa yargıcın odasına sen de gel."

Tam bana ne demek istediğimi soracakken, yargıç bunu resmileştirdi.

"Savcının ve avukatın ofisime gelmelerini istiyorum. Hemen. Bay Opparizio, sizin burada kalmanızı istiyorum. Avukatlarınıza danışabilirsiniz, ama salondan ayrılmayın."

Bunları söyledikten sonra ayağa kalkıp, odasına doğru yürüdü.

Peşinden gittim.

Elli

Artık yargıcın odasındaki duvar süslerini, mobilyayı ve başka her şeyi yakından tanır olmuştum. Ama bu kez buraya son gelişim olduğunu tahmin ediyordum... ve büyük ihtimalle en zorlu toplantı olacağını. İçeriye girerken yargıç cüppesini çıkardı, daha önceki gizli oturumlarımızdaki gibi askıya asmak yerine köşedeki askılığa doğru attı. Sonra koltuğuna çöküp, gürültülü bir şekilde nefes verdi. Yüzündeki asabi ifade asıl endişesinin burada vereceği kararın, bir cinayet kurbanına adalet sağlamaktan çok bir hukukçu olarak kişisel ününü nasıl etkileyeceğiyle ilgili gibiydi.

"Bay Haller," dedi yargıç sanki büyük bir yükten kurtulur gibi.

"Efendim sayın yargıç?"

Yargıç yüzünü ovuşturdu.

"Lütfen, bana en başından beri planınızın Bay Opparizio'yu jüri önünde beşinci maddeyi kullanmaya zorlamak olmadığını söyleyin."

"Sayın yargıç," dedim. "Bunu yapacağını hiç tahmin etmiyordum. Daha önceki oturumu göz önünde bulundurunca, böy-

le bir şeyi yapmaz sanıyordum. Evet, onu köşeye sıkıştırmıştım, ama sorularıma cevap istiyordum."

Freeman usandığını ifade eden bir ses çıkarıp başını iki yana salladı.

"Buna ekleyecek bir şeyiniz mi var Bayan Freeman?"

"Sayın yargıç, bence savunma tarafı bu duruşmanın en başından beri adalet sistemine ve yüce mahkemeye saygısızlık etmekten başka bir şey yapmamıştır. Az önce sorduğunuz soruya cevap bile vermedi. Planının bu olmadığını söylemedi sayın yargıç, sadece tahmin etmiyordum dedi. Bu iki ayrı şeydir ve savunma tarafının sinsiliğini ve en başından beri bu duruşmayı sabote ettiği gerçeğini sergiler. Bunda başarılı oldu. Başından beri Opparizio beşinci tanıktı, jürinin önüne çıkarıp, beşinci maddeyi kullandığı zaman da devirebileceği paravan kişi. Savunmanın planı buydu ve eğer buna yargılama sisteminin altını oymak denmezse, ne denir, bilmiyorum."

Aronson'a baktım. Freeman'ın bu sözleriyle dehşete kapılmış görünüyordu.

"Sayın yargıç," dedim sakin bir sesle. "Bayan Freeman'a sadece tek bir şey söyleyebilirim. İspat et. Eğer bunun bir çeşit ana plan olduğuna o kadar eminse, ispat etsin. İşin gerçeği şu: Yanımda bulunan genç ve idealist meslektaşım da şahittir ki, Opparizio'nun organize suçlarla olan ilişkisini çok kısa bir zaman öncesine kadar bilmiyorduk. Soruşturmacım Opparizio'nun kayıtlı varlıklarını incelerken bu bilgiye tesadüfen ulaştı. Bu işi polis veya savcılık da yapabilirdi, ama ya göz ardı etmeyi yeğlediler, ya da beceremediler. Bence savcının öfkelenmesi benim duruşmada uyguladığım taktikten çok, bu nedene dayanıyor."

Hâlâ arkasına yaslanmış, tavana bakmakta olan yargıç elini havaya savurdu. Bunun ne anlama geldiğini anlayamadım.

"Sayın yargıç?"

Perry koltuğunu döndürüp üçümüze de bakmak için öne uzandı.

"Pekâlâ, bu konuda ne yapacağız?"

Önce bana baktı. Bir önerisi var mı diye Aronson'a döndüm, ama o da donup kalmıştı. Tekrar yargıca döndüm.

"Bence yapılacak bir şey yok. Tanık beşinci maddeye başvurdu. Tanıklığı sona erdi. İstediği zaman, istediği yerde beşinci maddeyi kullanan bir tanıkla devam edemeyiz. Bu hakkını kullandı ve işi bitti. Bir sonraki tanık gelecek. Benim bir tanığım daha var, sonra ben de bitiriyorum. Kapanış konuşmamı yarın sabah yapabilirim."

Freeman dayanamayıp ayağa kalktı ve pencerenin önünde volta atmaya başladı.

"Bu o kadar büyük haksızlık ve Bay Haller'ın planına o kadar uygun ki. Doğrudan sorgulamasında tanıktan istediği biçimde ifadesini alıyor, sonra onu köşeye sıkıştırıp beşinci maddeyi kullanmaya zorluyor; savcılığa çapraz sorgulama hakkı kalmıyor. Şimdi bu adil mi sayın yargıç?"

Perry cevap vermedi. Gerekmiyordu. Odadaki herkes bu durumun savcılık için haksızlık olduğunun farkındaydı. Freeman'ın Opparizio'ya çapraz sorgulama uygulama fırsatı kalmamıştı.

"Opparizio'nun verdiği bütün ifadeyi sildireceğim," dedi Perry. "Jüriye de bunu dikkate almamalarını söyleyeceğim."

Freeman kollarını göğsünde kavuşturdu ve hüsran içinde başını iki yana salladı.

"Bunu duymamış olun denemeyecek kadar önemli bir ifadeydi sayın yargıç," dedi. "Savcılık makamı için tam anlamıyla bir felaket. Ve çok büyük bir haksızlık."

Tek kelime etmedim, çünkü Freeman haklıydı. Yargıç jüri üyelerine Opparizio'nun söylediği hiçbir şeyi dikkate almamalarını söyleyebilirdi, ama iş işten geçmişti. Mesaj verilmiş, bu bil-

giler hepsinin aklına yerleşmişti artık. Benim amacım da buydu zaten.

"Ne yazık ki, başka bir seçenek göremiyorum," dedi Perry. "Şimdi yemeğe gideceğiz ve ben bu konuyu biraz daha düşüneceğim. Size de aynı şeyi yapmanızı öneririm. Saat birden önce aklınıza bir şey gelirse, memnuniyetle sizi dinlerim."

Kimse bir şey diyemedi. İşin buraya varması inanılır gibi değildi. Duruşmanın sonu görünür olmuştu. Ve her şey planıma uygun olarak gelişmişti.

"O halde, şimdi hepiniz gidebilirsiniz," diye ekledi Perry. "Salon görevlisine Bay Opparizio'nun tanıklığının sona erdiğini söyleyeceğim. Herhalde bütün medya koridorda onu soru yağmuruna tutmak için bekliyordur. Ve büyük ihtimalle bunun için sizi suçlayacaktır Bay Haller. Hâlâ mahkeme binasındayken ondan uzak dursanız iyi edersiniz."

"Peki, sayın yargıç."

Perry salon görevlisini aramak için telefona uzanırken bizler de kapıya doğru yürüdük. Freeman'ın arkasından salona girdim. Delici bir öfke taşan gözlerle aniden bana döndüğünde buna hazırdım.

"Artık biliyorum Haller."

"Neyi biliyorsun?"

"Maggie'yle bir daha neden asla birleşemeyeceğinizi."

Bunu duyunca aniden durdum ve arkamdan gelen Aronson bana çarptı. Freeman yürümeye devam etti.

"Bu kalleşçe bir darbe oldu Mickey," dedi Aronson.

Freeman'ın arkasından baktım.

"Hayır," dedim. "Öyle olmadı."

Elli Bir

Son tanığım çok güvendiğim soruşturmacımdı. Yemekten sonraki oturumda Dennis Cisco Wojciechowski tanık kürsüsündeki yerini aldı, yargıç jüri üyelerine Louis Opparizio'nun ifadesinin tutanaklardan çıkarıldığını bildirdi. Tahmin edilebileceği gibi, Cisco soyadının harflerini zabıt kâtibine tek tek söylemek zorunda kaldı. Bir gün öncesinin gömleğini giymişti, ama ceket ve kravat yoktu. Sıyırmış olduğu gömlek kolundan kasları fışkıracak gibi görünüyordu.

"Sakıncası yoksa, sana sadece Dennis diyeceğim," dedim. "Zabıt kâtibi için kolaylık olur."

Salonda kibar gülüşmeler oldu.

"Bence sakıncası yok," dedi tanığım.

"Pekâlâ, benimle çalışarak savunma için soruşturmalar yapıyorsun, değil mi, Dennis?"

"Evet, işim budur."

"Ve Mitchell Bondurant cinayet soruşturmasıyla ilgili çok kapsamlı bir çalışma yaptın, doğru mu?"

"Doğru. Polis soruşturmasının üstünden geçerek gözlerinden bir şey kaçmış mı veya bir şeyi yanlış değerlendirmişler mi diye de baktım."

"Savunma tarafına savcılık tarafından devredilen soruşturma bilgileriyle ilgili soruşturma da yaptın mı?"

"Evet."

"Bu bilgiler arasında bir dizi otomobil plakası da vardı, değil mi?"

"Evet, WestLand National otoparkının araç giriş kapısında bir güvenlik kamerası vardı. Detektif Kurlen ve Longstreth otoparkın açılış saati olan yediden, Bay Bondurant'ın öldüğüne karar verilen saat dokuza kadar oraya giren bütün araçların plaka numaralarını kaydetmişlerdi. Sonra da bu plakaları polis veritabanında araştırıp sahiplerinin herhangi bir sabıka kaydı var mı veya bir soruşturma hedefi olmuşlar mı diye bakmışlardı."

"Peki, bu listenin yönlendirdiği başka bir soruşturma olmuş mu?"

"Onların soruşturma kayıtlarına göre, olmamış."

"Dennis, polis soruşturmasının üstünden geçtiğini söyledin. Bu listeyi alıp o plaka numaralarını kendin de kontrol ettin mi?"

"Ettim. Yetmiş sekizini birden. Polis veritabanına ulaşamadığım için, elimden geldiği kadar araştırdım."

"Peki, bu araştırmada dikkatini çeken bir şey oldu mu, yoksa sen de Dedektif Kurlen ve Longstreth'le aynı sonuca mı vardın?"

"Bir otomobil dikkatimi çekti; bunun üzerine bir araştırma yaptım."

78 plakanın yazılı olduğu listenin bir kopyasını tanığa vermek için yargıçtan izin istedim. İzin verildi.

"Hangi plakayı biraz daha araştırma gereğini gördün?"

"W-N-U-T-Z- 9."

"Bu plaka neden ilgini çekti?"

"Çünkü bu listeye baktığım sırada soruşturmanın başka kanallarında epey yol almıştık. Louis Opparizio'nun Wing Nuts adındaki bir şirketin ortağı olduğunu biliyordum. Bu plakayı taşıyan araçla bir bağlantısı olabileceğini düşündüm."

"Peki, ne öğrendin?"

"Otomobilin Wing Nuts adına kayıtlı olduğunu öğrendim. Louis Opparizio'nun ortağı olduğu bir kurye şirketi."

"Peki, yine sorayım, neden bunun üstüne gitmeyi değer buldun?"

"Benim zaman avantajım vardı. Kurlen ve Longstreth bu listeyi cinayet gününde çıkarmışlardı. Bütün ana faktörleri ve işin içindeki kişileri bilmiyorlardı. Ben bu araştırmayı soruşturma başladıktan birkaç hafta sonra yaptım. Ve bu aşamadayken maktul Bay Bondurant'ın Bay Opparizio'ya son derece kışkırtıcı bir mektup gönderdiğini..."

Freeman mektubun bu şekilde nitelenmesine itiraz etti; yargıç *kışkırtıcı* kelimesini tutanaklardan çıkarttı.

"Bu mektup bizim bakış açımızdan Bay Opparizio'yu zanlı kişi haline getiriyordu ve bu nedenle onun geçmişi hakkında araştırma yapacaktım. Wing Nuts kanalıyla onun Dominic Capelli adındaki ortağıyla bağı olduğunu öğrendim. New York polisi Capelli'nin Jerry Giordano adındaki bir adamın liderliğindeki bir organize suç ailesinin üyesi olduğunu biliyor. Capelli'nin başka yasadışı bağlantıları..."

Freeman bir kez daha itirazda bulundu ve yargıç bunu kabul etti. Hem savcı hem yargıç jürinin gerçekleri öğrenmesine engel oluyorlarmış gibi bir ifadeyle hayal kırıklığına uğramış pozu verdim.

"Pekâlâ, şimdi o listeye ve ne anlama geldiği konusuna gidelim. Otoparkta Wing Nuts'a ait olan bir otomobille ilgili ne vardı?"

"Bu otomobilin saat sekizi beş geçe otoparka girdiği görünüyordu."

"Hangi saatte çıkış yapmış?"

"Çıkış kamerasında sekiz elli olarak görünüyor."

"Yani bu araç otoparka cinayetten önce girmiş ve cinayetten sonra çıkmış, öyle mi?"

"Evet."

"Ve bu aracın sahibi, organize suçla doğrudan ilişkisi olan bir adama ait olan bir şirket. Bu da doğru mu?"

"Evet."

"Peki, Wing Nuts'a ait olan bu aracın o otoparkta bulunması için geçerli bir iş nedeni olduğunu öğrendiniz mi?"

"Elbette, bu bir kurye şirketidir. ALOFT tarafından West-Land National'a belge teslimatı için düzenli olarak kullanılır. Fakat benim ilginç bulduğum şey, bu otomobilin saat sekizi beş geçe otoparka girip, saat dokuzda banka açılmadan önce çıkmış olmasıydı."

Uzunca bir an Cisco'ya baktım. İçimden bir ses alabileceğim kadarını aldığımı söylüyordu. Kemiğin üstünde hâlâ kemirilecek et vardı, ama bazen en iyisi buna dokunmadan tabağı itmektir. Bazen en iyi yol jüriyi düşünecekleri bir şeyle bırakmaktır.

"Başka sorum yok," dedim.

Doğrudan sorgulamam sadece araç plakalarıyla ilgili ifade almaktan ibaret olmuştu. Bu da Freeman'a çapraz sorgulamadan elde edebileceği çok az şey bırakıyordu. Buna rağmen bir puan almayı başardı. Cisco'nun jüriye WestLand National'ın on katlı o binada sadece üç katı işgal ettiğini söyletti. Böylece, Wing Nuts'ın kurye aracının bankadan başka bir yere gelmiş, bu nedenle otoparktan erken saatte çıkmış olabileceği açıklanmış oldu.

Binada banka dışında bir ofise herhangi bir kurye teslimatı olsaydı, Freeman'ın bunu ortaya getireceğine ya da Opparizio'nun adamlarının bunu sihirli bir şekilde ortaya çıkaracaklarına emindim.

Yarım saat sonra Freeman havlu attı ve yerine oturdu. Yargıç başka tanığım var mı diye sordu.

"Hayır, sayın yargıç," dedim. "Savunmanın başka sözü yoktur."

Yargıç jüri üyelerini o gün için evlerine gönderip, ertesi sabah saat dokuzda toplantı odasında bulunmalarını söyledi. Onlar salondan çıktıktan sonra Perry savcıya ve bana delil çürütücü tanıklarımız var mı diye sordu. Ben yok dedim. Freeman bu hakkını sabah kullanmak istediğini söyledi.

"Pekâlâ, o halde sabah oturumunu delil çürütmeye ayırırız; tabii eğer böyle bir tanık olursa... Kapanış konuşmaları öğlen yemeğinden hemen sonra başlayacak ve her tarafa sadece bir saat verilecektir. Şansımız varsa ve beklenmedik başka bir sürpriz çıkmadığı takdirde, yarın bu saatlerde jüri karar vermek için toplanacaktır."

Perry kürsüden ayrılınca ben savunma masasında Aronson ve Lisa Trammel'la baş başa kaldım. Lisa uzanıp elini elimin üstüne koydu.

"Harikaydın," dedi. "Bütün bu sabah boyunca harikaydın. Sanırım, jüri üyeleri de nihayet gerçeği anlamaya başladılar. Onları seyrediyordum. Sanırım, gerçeği biliyorlar."

Önce Trammel'a, sonra da Aronson'a baktım. İkisinin yüzünde farklı ifadeler vardı.

"Sağ ol Lisa. Sanırım, çok geçmeden öğreneceğiz."

Elli İki

Sabah oturumunda Andrea Freeman beni şaşırtmayarak şaşırmama neden oldu. Yargıcın karşısına dikilip delil çürütücü tanığı olmadığını söyledi. Savcılık makamının başka sözü yoktu.

Böyle yapması beni duraklattı. Onunla son bir çatışma için hazırlanıp gelmiştim. Wing Nuts'ın banka otoparkında olmasıyla ilgili ifade veya Driscoll'un amirinin onu kovması, hatta Aronson'un değerlendirmesini çürütmek için bir icra uzmanı getirmesini bekliyordum. Ama hiçbir şey yoktu.

Kan konusu üstünde duracaktı. Onu *Şehrazat* kreşendosundan mahrum etmiş olsam da, duruşmanın hiç tartışma götürmeyecek olan tek delilini kullanacaktı.

Avukatların kapanış konuşmalarına hazırlanabilmesi için Perry sabah oturumunu tatil etti. Kendisi de karar toplantısından önce jüri üyelerine son talimatlarını verecekti.

Rojas'ı arayıp beni Delano'dan almasını söyledim. Ofise dönmek istemiyordum. Dikkatimi dağıtacak çok şey olacaktı. Rojas'a arabayı hedefsiz olarak sürmesini bildirdim; ben de dosyalarımı ve notlarımı Lincoln'ün arka koltuğuna serdim. En iyi hazırlık çalışmalarımı yapıp en iyi düşünebildiğim yer burasıydı.

Saat tam birde oturum tekrar başladı. Ceza yargılaması sistemindeki başka her şey gibi, kapanış konuşmaları da savcılığa avantaj sağlıyordu. İlk ve son konuşmayı savcılık yapardı. Savunma bunların ortasındaydı.

Bana Freeman standart savcılık formatına uyacakmış gibi görünüyordu. İlk hamlesinde olgular üstünde binasını inşa etmek, ikinci hamlesinde de jürinin bam teline oynamak.

Lisa Trammel'ın aleyhinde olan delilleri üst üste yığarken duruşmanın başından beri sunulmuş hiçbir şeyi eksik bırakmadı. Söylemi renksizdi, ama bütün bilgiler bir araya gelmişti. Önce yöntemi, sonra sebebi, en sonunda da kan bulgusunu işledi. Çekiç, ayakkabılar ve tartışma götürmeyen DNA bulguları.

"Bu duruşmanın en başında sizlere bütün hikâyenin kanla açıklanacağını söylemiştim," dedi. "Ve işte burada. Başka her şeyi göz ardı edebilirsiniz, ama tek başına kan delili, suçu sabit görülmüştür kararı vermeniz için yeterlidir. Eminim, vicdanınızın sesini dinleyip, bu kararı vereceksiniz."

Freeman oturunca sıra bana geldi. Jüri locasının tam karşısındaki boşluğa gidip, on ikisine birden hitap ettim. Ama tek başıma değildim. Daha önce yargıcın verdiği onayla yanıma Manny'yi de almıştım. Dr. Shamiram Arslanian'ın mankeni başının tepesine iliştirilmiş çekiçle birlikte yanımdaydı. Başı Lisa Trammel'ın öldürücü darbeyi vurabileceği biçimde, anormal bir açıyla geriye eğilmişti.

"Sayın jüri üyeleri," diye başladım. "Sizlere iyi haberlerim var. Bugünün sonunda hepimiz buradan çıkıp, normal hayatımıza dönebileceğiz. Duruşma boyunca gösterdiğiniz ilgi ve verdiğiniz dikkat için teşekkür ederim. Delilleri göz önüne aldınız. Bir an önce evlerinize dönmenizi istiyorum. Bugün her şey kolay olacak. Çabuk bitecek. Bu dava, benim deyişimle beş dakikada verilen bir karar gerektirecek. Bu davada makul şüphe öğesi o

kadar kuvvetli ki, daha ilk oylamanızda oybirliğiyle kararı vereceksiniz."

Buradan alıp, savunmanın sunduğu delillerin üstünde durdum, savcılığın iddialarındaki eksiklikleri ve çelişkileri öne sürdüm. Sorulmamış soruları sordum. Çantanın kapağı neden açıktı? Çekicin bulunması neden o kadar uzun sürdü? Neden Lisa Trammel'ın garaj kapısı kilitsizdi ve icra davasını savunmada başarılı olacağı kesin olan birisi neden Bondurant'a saldıracaktı?

Bütün bunlar beni kapanış konuşmamın en önemli öğesi olan mankene getirdi.

"Sadece Dr. Arslanian'ın sunduğu gösterim bile savcılığın iddiasındaki yalanı ortaya çıkarıyor. Savunmanın sunduğu iddiaları düşünmenize bile gerek yok. Manny size makul şüphe için yeterince malzeme veriyor. Öldürücü darbeyi aldığı zaman maktulün ayakta olduğunu dizlerdeki yaralardan biliyoruz. Ve eğer ayaktaysa, Lisa Trammel'ın onu öldürebilmesi için pozisyonu sadece bu olabilir. Başı geriye eğilmiş, yüzü tavana dönük. Kendinize bir sorun; bu mümkün müdür? Akla yatkın mıdır? Mitchell Bondurant neden başını kaldırsın? Tavanda neye bakıyordu?"

Burada sustum, elimi cebime sokup rahat ve güvenli bir poz aldım. Üyelerin yüzlerini kontrol ediyordum. On ikisi de gözlerini mankene dikmişti. Sonra çekicin sapına uzanıp yavaşça yukarıya doğru ittim; plastik mankenin yüzü normal bir düzeye inip, aşağıya çevrildi; çekicin sapı doksan derecelik bir açıyla, Lisa Trammel'ın uzanıp, çekici tutamayacağı bir şekilde yukarıda kalmıştı.

"Bu soruların cevabı, sayın jüri üyeleri, maktul başını kaldırmamıştı ve bu cinayeti Lisa Trammel işlemedi. Mitchell Bondurant'ı tehdit olarak gören birisi onu ortadan kaldırma planını uygularken, Lisa Trammel kahvesini almış, evine gidiyordu."

Herkes sindirsin diye bir kez daha durdum.

"Mitchell Bondurant Louis Opparizio'ya gönderdiği mektupla uyuyan kaplanı uyandırmıştı. Kasıtlı veya değil, o mektup o kaplana gücünü ve acımasızlığını sağlayan iki şeyi tehdit ediyordu. Para ve güç. Louis Opparizio ve Mitchell Bondurant'tan daha büyük bir sözleşmenin gerçekleşmesini tehdit ediyordu. Ticareti tehdit ediyordu ve mutlaka gereği yapılmalıydı.

"Ve yapıldı. Günah keçisi olarak Lisa Trammel seçildi. Bu suçu işleyenler tarafından tanınıyordu, eylemleri takip ediliyordu ve pekâlâ inandırıcı bir sebebi vardı. İdeal bir kurbandı. Ben yapmadım, dediği zaman kimse ona inanmayacaktı. Kimse bu ihtimali düşünmeyecekti bile. Plan hemen hayat buldu ve çok etkili bir şekilde uygulandı. Mitchell Bondurant bir otoparkın beton zemini üstünde ölü bulundu; kapağı açık çantası hemen yanındaydı. Polisler oraya gelince bu planda onlara verilen rolü oynamaya başladılar."

Bütün toplumun nefretini yansıtıyormuş gibi, kederle başımı iki yana salladım.

"Polisin gözünde at gözlüğü vardı. Tıpkı kulvarından çıkmasın diye atlara takılanlar gibi. Lisa Trammel'a giden kulvardaydılar ve başka hiçbir şey görmüyorlardı. Lisa Trammel, Lisa Trammel, Lisa Trammel... Peki, ya Mitchell Bondurant'ın tehdit ettiği ALOFT ve on milyonlarca dolar? Hayır, ilgilenmiyoruz. Lisa Trammel, Lisa Trammel, Lisa Trammel. Tren rayına oturmuştu ve bu yolda devam ettiler."

Susup, üyelerin önünde volta atmaya başladım. O gün ilk defa salona şöyle bir baktım. Oturacak yerlerin hepsi dolmuş, ayakta seyredenler bile vardı. Ayakta duranlar arasında Maggie McPherson ve kızımı gördüm. Bir an sendelediysem de, hemen kendimi toparladım. Onları görmek bana iyi gelmişti; savunmamı bitirmek üzere tekrar jüri üyelerine döndüm.

"Ama onların görmediği veya görmeyi reddettiği şeyleri sizler görüyorsunuz. Onların yanlış trene binmiş oldukla-

rını görüyorsunuz. Onların ustaca yönlendirilmiş olduklarını görüyorsunuz. Sizler gerçeği görüyorsunuz."

Mankeni işaret ettim.

"Fiziksel deliller işe yaramıyor. İkinci derece deliller işe yaramıyor. Bu dava gün ışığında incelenebilen bir dava değil. Geriye sadece makul şüphe kalıyor. Sağduyu bunu söylüyor. İçgüdünüz bunu söylüyor. Sizden Lisa Trammel'ı beraat ettirmenizi rica ediyorum. Bırakın, özgürlüğüne kavuşsun. Doğru karar bu olacaktır."

Teşekkür edip, yerime döndüm; yürürken de Manny'nin omzunu okşadım. Daha önce kararlaştırdığımız gibi, yerime oturunca Lisa bana sarıldı ve jüri üyelerinin görebileceği şekilde dudak hareketleriyle *teşekkür ederim* dedi.

Saatime bakınca kapanış konuşmamı yirmi beş dakikada bitirmiş olduğumu gördüm. Savcılık kapanış konuşmasının ikinci kısmını beklediğim sırada Freeman yargıca bana mankeni salon dışına çıkarmamı söylemesini rica etti. Yargıç bunu kabul etti.

Mankeni ara kapıya getirdiğimde salondaki izleyiciler arasında oturmakta olan Cisco oraya geldi.

"Ben alırım patron," dedi. "Dışarıya çıkarırım."

"Sağ ol."

"Çok iyiydin."

"Sağ ol."

Freeman konuşmasının ikinci kısmına başladı ve hemen savunmanın iddialarına saldırdı.

"Sizleri yanlış yönlendirecek mankenlere ihtiyacım yok. Komplo teorilerine, adsız ve tanınmayan katiller yaratmaya da ihtiyacım yok. Lisa Trammel'ın Mitchell Bondurant'ı öldürdüğü konusunda makul şüpheye yer bırakmayan olgular ve delillerim var."

Freeman bu şekilde başlayıp, kendisine ayrılan bütün zamanı savunmanın iddialarını çürütmek, savcılığın sunduğu delilleri

desteklemek için kullandı. Tipik bir savcılık kapanış konuşmasıydı. Olgular ve sözde olgular tekdüze bir tempoda sunuluyordu. Fena değildi, ama pek de iyi sayılmazdı. Onun konuşması boyunca bazı üyelerin koptuğunu fark ettim. Bunun iki anlamı olabilirdi: Ya inanmıyorlardı ya da daha önce inanmışlardı ve bir kez daha işitmeleri gerekmiyordu.

Freeman giderek artırdığı bir hızla bitiş çizgisine getirdi ve adalet sağlamak için savcılık makamının bütün gücünü ortaya serdiği standart bir final yaptı.

"Bu davadaki olgular değiştirilemez. Olgular yalan söylemez. Deliller açıkça gösteriyor ki, davalı o otoparkın kolonu ardında Mitchell Bondurant'ı beklemiştir. Deliller açıkça gösteriyor ki, maktul arabasından indiği zaman davalı ona saldırmıştır. Maktulün kanı davalının çekicinde ve ayakkabısında bulundu. Bunlar gerçek olgulardır, sayın jüri üyeleri. Tartışmaya açık olmayan olgulardır. Davalı maktulün arkasından gelip başına çekiçle vurmuştur. Maktulün veya davalının ne pozisyonda olduğunu tam olarak bilmiyoruz. Bunu ancak davalının kendisi bilebilir. Ama bunu onun yaptığını biliyoruz. Bu davadaki deliller tek bir kişiyi gösteriyor."

Tabii, beklendiği gibi yaparak parmağıyla müvekkilimi işaret etti.

"Onu. Lisa Trammel'ı. Cinayeti o işledi ve şimdi de avukatının hileleriyle sizden kendisini beraat ettirmenizi istiyor. Ettirmeyin. Mitchell Bondurant'a adalet sağlayın. Katilinin suçunun sabit olduğunu söyleyin. Teşekkür ederim."

Freeman yerine oturdu. Kapanış konuşması için ona bir B verdim; biraz bencilce de olsa, kendime A vermiştim. Ne var ki, savcılığın zaferi için C bile yeterdi. Savcılık her zaman avantajlı olurdu ve savunma tarafı ne denli başarılı olsa da, performansı güçlüleri yenmeye yetmeyebilirdi.

Yargıç Perry doğruca jüriye döndü ve onlara son talimatlarını verdi. Bunlar sadece karar aşamasındaki kurallar değildi; bu davaya özgü talimatları da vardı. Louis Opparizio'nun tanıklığı konusunda özellikle durdu ve karar verirlerken onun ifadesini dikkate almamaları için bir kez daha uyardı.

Bu bilgilendirme neredeyse benim kapanış konuşmam kadar uzun sürmüştü, ama nihayet saat üçü biraz geçe yargıç on iki jüri üyesini çalışmaya başlamaları için toplantı odasına gönderdi. Onların kapıdan çıkışlarını seyrederken üstümden bir yük kalktığını hissettim; içim güven doluydu. Davamı mümkün olabilecek en iyi şekilde savunmuştum. Eh, bazı kuralları büktüğüm ve bazı sınırları aştığım doğruydu tabii. Kendimi tehlikeye attığım bile söylenebilirdi. Sadece yasalar karşısında değil, bundan daha da tehlikeli olan bir şey için de... Müvekkilimin suçsuz olma ihtimaline inanarak kendimi tehlikeye atmıştım.

Karar verme odasının kapısı kapanırken Lisa'ya baktım. Gözlerinde hiçbir korku izi görmeyince, onun suçsuzluğuna bir kez daha inandım. Lisa hükümden emindi. En küçük bir kuşku belirtisi göstermiyordu.

"Ne dersin?" diye sordu Aronson.

"Sanırım, yüzde elli kazanma ihtimalimiz var. Bu da çoğu zaman olduğundan daha iyi; özellikle de bir cinayet davasında. Göreceğiz."

Yargıç zabıt kâtibinin tarafların telefon numaralarını almasını sağlayıp, her an hüküm verilebilir ihtimaline karşı bizlere en fazla on beş dakikalık mesafede bulunmamızı söyledikten sonra celseye ara verdi. Ofisim o uzaklıkta olduğu için oraya gitmeye karar verdik. İyimserliğim ve yüce gönüllülüğüm üstümde olduğu için Lisa'ya Herb Dahl'ı bile davet edebileceğini söyledim. Er ya da geç ona koruyucu meleğinin ihanetini anlatmam gerekti-

ğini düşünüyordum, ama bu konuşmayı başka bir gün yapmaya karar verdim.

Savunma ekibi olarak koridora çıktığımızda medya Lisa'dan, hiç değilse benden bir demeç almak için etrafımıza üşüştü. Kalabalığın arkasında bir duvara dayanmış olan Maggie'yi gördüm. Kızım da yanındaydı, bir banka oturmuş, telefonunda mesaj atıyordu. Aronson'a muhabirlerle ilgilenmesini söyleyip, aradan sıvışmaya başladım.

"Ben mi?" dedi Aronson hayretle.

"Ne diyeceğini biliyorsun. Sakın Lisa'yı konuşturma. Hüküm verilene kadar konuşmasın."

Peşimden gelen birkaç muhabiri elimi sallayarak savuşturduktan sonra Maggie ve Hayley'in yanına vardım. Kızımın yanağına bir öpücük kondurmak için ona sağ gösterip, solundan yanaştım.

"Babaaa!"

Doğrulup Maggie'ye baktım. Yüzünde belli belirsiz bir gülücük vardı.

"Beni seyretmesi için onu okuldan mı aldın?"

"Burada olması gerektiğini düşündüm."

Bu çok büyük bir ayrıcalıktı.

"Teşekkür ederim," dedim. "Ee, ne diyorsun?"

"Bence sen güney kutbunda buz bile satabilirsin."

Gülümsedim.

"Ama bu davayı kazanacaksın demek değil."

Kaş çatıp, ellerimi iki yana açtım.

"Sağ ol be."

"Ee, benden ne bekliyorsun? Ben bir savcıyım. Suçluların beraat ettiğini görmek hoşuma gitmez."

"Neyse ki, bu davada böyle bir sorun olmayacak."

"Sanırım, neye inanmak zorundaysan ona inanmak zorundasın."

Tekrar gülümsedim. Kızıma bakınca onun tekrar mesaj atma işine döndüğünü gördüm. Her zamanki gibi bizim konuşmamıza kulak tıkamıştı.

"Freeman dün seninle konuştu mu?"

"Beşinci tanık numaranla ilgili mi? Evet. Hiç adil oynamıyorsun Haller."

"Bu adil bir oyun değil ki. Daha sonra bana ne dediğini de söyledi mi?"

"Hayır, ne dedi?"

"Boş ver. Yanılıyordu."

Maggie kaşlarını birleştirdi. Merak etmişti.

"Daha sonra söylerim," dedim. "Şimdi ofisime yürüyeceğiz. Gelmek ister misiniz?"

"Hayır, Hayley'i eve götürmem gerek. Ödevleri var."

Cep telefonum titreşti. Çıkarıp baktım. Ekranda Los Angeles Yüksek Mahkemesi yazılıydı. Hemen açtım. Arayan Yargıç Perry'nin zabıt kâtibiydi. Onu dinledikten sonra telefonu kapadım. Lisa Trammel hâlâ yakınlarda mı diye kontrol ettim.

"Neymiş?" diye sordu Maggie.

Ona baktım.

"Hüküm verilmiş. Beş dakikada."

BEŞİNCİ BÖLÜM

Masumiyetin İkiyüzlülüğü

Elli Üç

Facebook sireni sayesinde bütün Güney Kaliforniya'dan insanlar sürüler halinde geliyorlardı. Lisa Trammel hükmün verildiğinin ertesi sabahı parti olacağını duyurmuş, cumartesi öğlen sonrası cümbüş başlamıştı. Mavi ve beyaz renklere bürünmüş insanlar ellerinde Amerikan bayraklarını sallıyorlardı. Neredeyse şehit olacak dava lideri öncülüğünde hacizlere karşı savaşmak her zamankinden çok Amerikanca bir eylem olmuştu. Trammel'ın masraflarını karşılamak ve mücadeleyi sürdürmek için evin arka ve ön bahçelerindeki kapılarının önüne on galonluk bağış kovaları yerleştirilmişti. AKHD rozetleri bir dolara, ucuz, pamuklu tişörtler on dolara satılıyordu. Lisa'yla birlikte resim çektirmekse en az yirmi dolarlık bir bağış gerektiriyordu.

Ama kimsenin şikâyeti yoktu. Fırına atılmış, ama hiç yara almadan kurtulmuş olan Lisa Trammel artık bir eylemciden çok ikon haline gelmişti. Bu durumdan memnun görünüyordu. Söylentilere göre, sinema filminde onun rolünü oynaması için Julia Roberts'la görüşmeler başlamıştı.

Ekibimle birlikte arka bahçede, şemsiyesi olan bir piknik masasındaydık. Buraya oturabilmek için bir hayli erken gelmiştik. Cisco ve Lorna kutu bira içerlerken Aronson ve ben şişe suyuyla yetiniyorduk. Masamızda düşük çaplı bir gerginlik vardı; anla-

dığım kadarıyla bunun nedeni o gece Maggie'yle ben ayrıldıktan sonra Cisco ve Aronson'un Four Green Fields'ta geç saatlere kadar kalmış olmalarıydı.

"Şu insanların haline bak," dedi Lorna. "Bunlar suçlu değil hükmünün masumdur anlamına gelmediğini bilmiyorlar mı?"

"Bu çok kötü bir etiketleme oldu Lorna," dedim. "Bunu söylememen gerekir, özellikle de kendi müvekkilin söz konusu olduğunda."

"Biliyorum."

Lorna kaş çatıp başını iki yana salladı.

"Buna pek inanmıyorsun, değil mi Lorna?"

"Sakın senin inandığını söyleme."

Güneş gözlüğüm olduğu için memnundum. Bu soru karşısında ne düşündüğümün anlaşılmasını istemiyordum. Bilmiyormuşum veya umurumda değil, gibisinden onuz silktim.

Ama umurumdaydı. İnsanlar hep kendi vicdanlarıyla baş başadır. Lisa Trammel'ın gerçekten de bu kararı hak ettiğine inanmam aynaya baktığım zaman kendimi daha rahat hissetmemi sağlıyordu.

"Ama şu kadarını söyleyeyim," dedi Lorna. "Hüküm verildiğinden beri telefonumuz susmak bilmedi. İşler yine tıkırında."

Cisco da ona hak verircesine başını salladı. Göründüğü kadarıyla şehirde ne kadar zanlı cani varsa avukat olarak beni tutmak istiyordu. İşlerin o güne kadar gittiği gibi devam etmesini isteseydim, buna çok sevinirdim.

"Dün NASDAQ'ta LeMure'un kapanış fiyatına baktın mı?" diye sordu Cisco.

Ona döndüm.

"Artık borsayı mı takip ediyorsun?"

"Sadece son durumu değerlendiren kimse var mı diye baktım; gördüğüm kadarıyla varmış. LeMure iki gün içinde yüzde otuz değer kaybetmiş. *Wall Street Journal*'ın Opparizio'yu Joey

Giordano'yla ilişkilendirmesi ve o altmış milyon doların ne kadarının mafyanın cebine girmiş olabileceğini sorgulaması onlar için pek iyi olmadı."

"Büyük ihtimalle tamamıdır," dedi Lorna.

"Ee, Mickey," dedi Aronson. "Nasıl bildin?"

"Neyi nasıl bildim?"

"Opparizio'nun beşinci maddeyi kullanacağını."

Yine omuz silktim.

"Bilmiyordum. Sadece mafya bağlantılarının mahkemede açığa çıkacağı belli olunca, bunu durdurmak için ne gerekiyorsa yapacağını hesap ettim. Beşinci madde onun tek seçeneğiydi."

Aronson cevabımdan tatmin olmamış gibiydi. Başımı çevirip kalabalık bahçeye baktım. Müvekkilimin oğlu yanında bir kız çocuğuyla yakınımızdaki bir masada oturmaktaydı. İki çocuk da sıkılmış, sanki oraya zorla getirilmiş gibi görünüyorlardı. Bahçenin etrafı bir grup çocuk tarafından çevrilmiş, başında Sam Amca şapkası olan bir kadın onlara şekerleme ikram ediyordu.

"Burada ne kadar daha kalmak zorundayız patron?" diye sordu Cisco.

"Saate bağlı değiliz," dedim. "Şöyle bir görünmemiz gerekir diye düşünmüştüm."

"Ben kalmak istiyorum," dedi Lorna, büyük ihtimalle ona kıllık olsun diye. "Belki Hollywood'dan gelenler olur."

Birkaç dakika sonra günün en önemli olayı başladı. Arka kapıdan bir muhabir ve bir kameraman çıktı, kalabalığı geri plana alan bir nokta seçip Lisa'yla röportaj yaptılar. Kulak vermeye gerek görmedim. Son iki gün içinde aynı şeyleri fazlasıyla görüp, işitmiştim.

Röportaj bittikten sonra Lisa medyanın yanından ayrıldı, birkaç kişiyle el sıkışıp poz verdi. Sonra yan masada oturan oğlunun saçını okşayıp, bizim masamıza geldi.

"İşte buradalar. Muzaffer takım! Ekibim nasıl bugün?"

Zorbela gülümsedim.

"İyiyiz Lisa. Sen de çok iyi görünüyorsun. Herb nerede?"

Kalabalığın içinde Herb'ü arar gibi bakındı.

"Bilmiyorum. Burada olması gerekiyordu."

"Yazık," dedi Cisco. "Onu çok özleyeceğiz."

Lisa bu alaycılığı anlamamış gibiydi.

"Daha sonra seninle konuşmam lazım Mickey," dedi. "Hangi programa çıkacağım konusunda senin tavsiyelerine ihtiyacım var. *Günaydın Amerika* mı yoksa *Bugün* mü? İkisi de gelecek hafta için beni istiyorlar, ama sadece birini seçmek zorundayım, çünkü hiçbiri ikinci olmayı kabul etmez."

Cevap önemsizmiş gibi elimi salladım.

"Bilemiyorum. Bu konuda Herb sana yardımcı olabilir. Medya onun işi."

Lisa arkasını dönüp grup halindeki çocuklara baktı ve gülümsedi.

"Tam bu çocuklara göre bir şeyim var. İzninizle, arkadaşlar."

Çabuk adımlarla gidip, evin öbür tarafına dolandı.

"Bu durumdan mest olmuş, değil mi?" dedi Cisco.

"Ben de olurdum," dedi Lorna.

Aronson'a baktım.

Omuz silkti.

"Bilmiyorum. Artık ceza davalarından hoşlandığıma emin değilim. Bizi arayan o insanlardan bazılarını almayı düşünüyorsan, ben yine icra davalarıyla ilgileneyim. Sence sakıncası yoksa."

Başımı salladım.

"Sanırım, neler hissettiğini biliyorum. İstiyorsan icra davalarına sen bakabilirsin. Opparizio gibi adamlar hâlâ piyasada olduğu sürece böyle davaların ardı arkası kesilmez. Ama içindeki o his kaybolacaktır. İnan bana, Bullocks, kaybolup gider."

Takma adını tekrar kullanmama veya söylediğim herhangi başka bir şeye karşılık vermedi. Dönüp bahçeye baktım. Lisa

geri dönmüş, garajdan aldığı bir helyum tüpünü sürükleyerek bahçeye getirmişti. Çocuklara yanında toplanmalarını ve balonları şişirmelerini söyledi. O sırada TV kameraları da bu sahneyi görüntülemek için yanaştılar. Saat altı haberleri için çok iyi malzemeyedi.

"Acaba bunu çocuklar için mi, yoksa kameralar için mi yapıyor?" dedi Cisco.

"Bunu gerçekten sorman gerekiyor mu?" dedi Lorna.

Lisa tüpten bir balonu çekip ağzını iplikle ustaca bağladı. Bunu altı yaşlarındaki bir kıza verdi; kız ipliğin ucunu tutup balonu bırakınca balon başının üstünde iki metre havalandı. Kız gülerek yüzünü havaya kaldırdı ve yeni oyuncağına baktı. Ve o anda, Lisa çekici kafasına indirdiğinde Mitchell Bondurant'ın başını kaldırıp havadaki bir şeye bakmış olduğunu anladım.

"O yaptı," diye soluğumun arasından fısıldadım.

Başımdan aşağıya kaynar su dökülmüş gibi oldu.

"Ne dedin?" diye sordu Aronson.

Ona dönüp baktım, ama cevap vermedim; sonra tekrar müvekkilime döndüm. Başka bir balonu gazla doldurdu, ağzına düğüm attı ve bir oğlan çocuğuna verdi. Aynı şey bir kez daha oldu. Çocuk ipliğin ucunu tutup, balona bakmak için neşeli yüzünü havaya çevirdi. İçgüdüsel, doğal bir tepkiydi. Başını kaldırıp, balona bakmak.

"Tanrım!" dedi Aronson.

O da aynı sonuca varmıştı.

"Demek, bu şekilde yapmış."

Cisco ve Lorna da bize döndüler.

"Tanık onun kaldırımda yürürken elinde büyük bir alışveriş çantası olduğunu söylemişti," dedi Aronson. "İçinde bir çekiç olabilecek kadar büyük, evet, ama aynı zamanda balonları da sokabileceği kadar büyük."

Devamını ben getirdim.

"Lisa gizlice otoparka girip balonları Bondurant'ın park yerinin tam üstünde elinden bırakmış. Görmesini de garanti etmek için belki ipliklerden birinin ucuna bir not iliştirmiştir."

"Evet," dedi Cisco. "İşte sana balon ödeme, gibisinden bir şey yazmıştır."

"Kolonun arkasına gizlenip bekliyor," dedim.

"Sonra Bondurant başını kaldırıp balonlara bakınca," diye devam etti Cisco. "Güm diye kafasının tam arkasına."

Başımı salladım.

"Egzoz patlaması diye göz ardı edilen patlama sesleri de aslında öyle değildi," dedim. "Çıkmadan önce balonları patlattı."

Masamıza kasvetli bir sessizlik çöktü. Neden sonra sessizliği Lorna bozdu.

"Durun bir dakika. Yani, bunu öyle planladığını mı söylüyorsunuz? Yani, adamın kafasının tepesine vurursa, jürinin buna inanmayacağını bildiğini mi söylüyorsunuz?"

Başımı iki yana salladım.

"Hayır, bu sadece şanstı. İstediği tek şey Bondurant'ı durdurmaktı. Arkasından gelebilmesi için adamın orada durması gerekiyordu; balonları bu amaçla kullandı. Gerisi tamamen şans... bir avukatın nasıl değerlendireceğini bileceği bir şey."

Ekip arkadaşlarıma bakamıyordum. Gözlerimi hâlâ balon doldurmakta olan Lisa'ya dikmiştim.

"O halde... cinayetin yanına kalması için ona yardım ettik."

Bunu Lorna söylemişti.

"Aynı suçtan iki defa yargılanamaz," dedi Aronson.

Lisa başka bir balonun ağzını bağlarken sanki bir sinyal almış gibi bize baktı. Balonu bir çocuğa verdi.

Ve bana gülümsedi.

"Cisco, burada bir kutu biraya ne istiyorlar?"

"Kutusu beş dolar. Tam yolmak için."

"Mickey, yapma," dedi Lorna. Şu ana kadar çok iyiydin."

Gözlerimi müvekkilimden ayırıp, Lorna'ya baktım.

"İyi mi? Yani benim iyi adamlardan mı olduğumu söylüyorsun?"

Onların yanından ayrılıp arka bahçedeki bara gittim ve sıraya girdim. Lorna'nın da arkamdan geleceğini tahmim etmiştim, ama gelen Aronson'du. Sesini iyice alçaltarak konuştu.

"Ne yapıyorsun böyle? Bu işte vicdan muhasebesi yapılmayacağını bana söyleyen sendin. Ne oldu şimdi, vicdanının sesini mi duydun?"

"Bilmiyorum," dedim ben de fısıltıyla. "Bildiğim tek şey benimle fena halde oynamış olduğu. Benim bildiğimi biliyor. Az önce bana o anlamlı gülümsemeyle baktı. Gözlerinde gördüm. Bununla gurur duyuyor. Göreyim ve anlayayım diye o helyum tüpünü bahçeye çıkardı..."

Başımı iki yana salladım.

"Daha ilk günden beni kafaya aldı. Her şey planının bir parçasıydı. Her bir..."

Bir şey aklıma geldi ve sustum.

"Ne?" diye sordu Aronson.

Parçaları bir araya getirmek için düşündüm.

"Nedir, Mickey?"

"Kocası da aslında kocası bile değildi."

"Ne demek istiyorsun?"

"Beni telefonla arayan, karşıma çıkan adam. Şimdi tam para alınacakken nerede? Burada yok, çünkü o adam kocası değildi. Sadece oyunun bir parçasıydı."

"O halde, kocası nerede?"

İyi soruydu, ama cevabı yoktu. Artık hiçbir şeyin cevabını bilmiyordum.

"Ben gidiyorum."

Sıradan çıktım ve arka kapıya doğru yürümeye başladım.

"Mickey, nereye gidiyorsun?"

"Eve."

Evin içinden hızla geçip, ön kapıdan dışarıya çıktım. Erken geldiğim için iki bina ötede boş bir park yeri bulmuştum. Tam arabama varmak üzereyken adımın seslenildiğini işittim.

Lisa'ydı. Yola çıkmış, bana doğru yürüyordu.

"Mickey! Gidiyor musun?"

"Evet, gidiyorum."

"Neden? Parti daha yeni başlıyor."

İyice yanıma sokulup durdu.

"Gidiyorum, çünkü biliyorum Lisa. Biliyorum."

"Ne bildiğini sanıyorsun?"

"Herkes gibi beni de kullandığını. Herb Dahl'ı bile."

"Hadi canım, sen bir avukatsın. Bu iş sayesinde şimdiye kadar aldığından çok daha fazla iş alacaksın."

Bunu söylemekle her şeyi açıklamış oluyordu.

"Ya böyle bir işi istemiyorsam? Ya sadece bir şeyin doğru olduğuna inanmak istiyorsam?"

Lisa sustu. Ne dediğimi anlayamamıştı.

"Kendine gel, Mickey. Uyan artık."

Başımı öne salladım. İyi tavsiyeydi.

"Kimdi o, Lisa?"

"Kim kimdi?"

"Bana gönderdiğin ve kocan olduğunu söyleyen adam?"

Altdudağı mağrur bir gülümsemeyle kıvrıldı.

"Hoşça kal Mickey. Her şey için teşekkür ederim."

Dönüp evine doğru yürümeye başladı. Ben de Lincoln'üme binip yola koyuldum.

Elli Dört

Lincoln'ün arka koltuğunda Üçüncü Cadde tüneli içinden geçerken telefonum vızıldadı. Ekranda Maggie'nin adı göründü. Rojas'a müziği kapatmasını söyledim –Eric Clapton'ın son parçasıydı– ve telefonu açtım.

"Başvurdun mu?"

Pencereden baktığımda tünelin karanlığından güneşin parlak ışığına çıkmıştık. İçimdeki duygulara uyan bir şeydi. Hüküm verileli üç hafta olmuştu ve o an geride kaldıkça kendimi daha iyi hissediyordum. Artık başka bir şeye doğru yola çıkmıştım.

"Evet."

"Yaşasın! Tebrikler."

"Hâlâ çok uzak ihtimal. O alan adaylarla dolu ve benim hiç param yok."

"Fark etmez. Bu şehirde senin bir ünün var ve insanların görebildiği ve takdir ettiği bir bozulmamışlığa sahipsin. Bunu biliyorum, çünkü ben de böyle düşünüyorum. Artı, sen dışarıdan bir adaysın. Dışarıdan gelenler hep kazanırlar. Yani, kendi kendini kandırma, para nasıl olsa gelir."

Bozulmamışlıkla benim adımın aynı cümle içinde kullanılabileceğine emin değildim, ama diğer sıfatları kabul ediyordum.

Ayrıca, çok uzun bir zamandan beri Maggie McBomba bu kadar sevinçli konuşmamıştı.

"Bakalım, göreceğiz," dedim. "Senin oyunu aldıktan sonra gerisi umurumda değil."

"Çok tatlısın Haller. Sırada ne var?"

"İyi soru. Gidip bir banka hesabı açtırmam ve..."

Telefonum vızıldadı. Arayan biri vardı. Ekrana baktığımda ismin bloke edilmiş olduğunu gördüm.

"Mags, bir dakika bekle, arayan kimmiş, bir bakayım."

Düğmeye bastım.

"Ben Michael Haller."

"Bunu sen yaptın."

Öfkeli sesi hemen tanıdım. Lisa Trammeli'dı.

"Neyi yaptım?"

"Polisler buraya geldi. Onu aramak için bahçeyi kazıyorlar. Onları sen gönderdin!"

"Onu" derken Meksika'ya hiç gidememiş olan kayıp kocasını kastettiğini varsaydım. Sesinde, öfkeden çıldırdığı zamanlarda olduğu gibi cırtlak bir ton vardı.

"Lisa, ben..."

"Burada sana ihtiyacım var! Bir avukata ihtiyacım var. Beni tutuklayacaklar!"

Yani, polislerin bahçede ne bulacaklarını biliyordu.

"Lisa, artık senin avukatın değilim. Sana iyi birini tavsiye..."

"*Haaayır!* Beni terk edemezsin! Şimdi olmaz!"

"Lisa, beni polisleri oraya göndermekle suçladın. Şimdi de seni temsil etmemi mi istiyorsun?"

"Sana ihtiyacım var Mickey. Lütfen."

Ağlamaya başladı; daha önce çok sık işittiğim, hıçkıra hıçkıra ağlama sesini duydum.

"Başka birini bul Lisa. Benim işim bitti. Eğer şansım yaver giderse, belki senin savcın bile olurum."

"Neden bahsediyorsun?"

"Az önce başvuruda bulundum. Bölge savcılığı için adaylığımı koydum."

"Anlamıyorum."

"Hayatımı değiştiriyorum. Senin gibi insanlarla beraber olmaktan usandım."

Önce hiçbir karşılık gelmedi, ama soluma seslerini işitebiliyordum. Neden sonra tekrar konuştuğunda sesinde duygusuz bir ifade vardı.

"Herb'e o adamların seni sakat bırakmalarını söyletmeliydim. Sen buna layıksın."

Şimdi susma sırası bendeydi. Neden söz ettiğini biliyordum. Mack kardeşler. Dahl bana yalan söylemiş, beni dövdürenin Opparizio olduğunu söylemişti. Ama o açıklama hikâyenin geri kalanına uymuyordu. Oysa bu mantıklıydı. Bu işi yaptıran Lisa'ydı. Kuşkuları saptırıp, kendi davasına yarar diye kendi avukatını hırpalattırmıştı. Böylece ben de başka ihtimallere açık olacaktım.

Neden sonra konuşabildim ve ona son sözlerimi söyledim.

"Hoşşa kal Lisa. Ve iyi şanslar."

Kendimi toparlayıp, eski karımla konuşmak için diğer hatta geçtim.

"Kusura bakma... eski bir müvekkilimdi."

"Bir terslik yok ya?"

Pencereye yaslandım. Rojas Alvarado'ya dönmüş, 101 numaralı otoyola yönelmişti.

"Çok iyiyim. Bu gece bir yere gidip, seçim kampanyası hakkında sohbete ne dersin?"

"Az önce beni beklemeye aldığında düşünüyordum da, sen benim evime gelsene. Hayley'le birlikte yemek yeriz, sonra o ödevlerini yaparken de konuşuruz."

Evine ender olarak davet ederdi.

"Yani evine davet edilmek için bölge savcılığına aday olmam mı gerekiyordu?"

"Şansını zorlama Haller."

"Peki. Kaçta geleyim?"

"Altı."

"O saatte görüşmek üzere."

Telefonu kapatıp, pencereden dışarıya baktım.

"Bay Haller?" dedi Rojas. "Bölge savcılığına aday mı oluyorsunuz?"

"Evet. Sence bir sakıncası var mı Rojas?"

"Hayır patron. Ama hâlâ bir şoföre ihtiyacınız olacak mı?"

"Tabii Rojas. Senin işin tehlikede değil."

Ofisi aradım; telefona Lorna çıktı.

"Herkes nerede?"

"Hepsi burada. Jennifer senin ofisinde yeni bir müvekkille görüşüyor. İcra davası. Dennis de bilgisayarda bir şeyler yapıyor. Sen nerelerdeydin?"

"Şehir merkezinde. Ama şimdi ofise geliyorum. Kimse bir yere gitmesin. Bir toplantı yapmak istiyorum."

"Tamam, onlara söylerim."

"Güzel. Yarım saat sonra görüşürüz."

Telefonu kapadım. 101 numaralı otoyolun rampasını çıkıyorduk. Altı şerit birden düzenli, fakat ağır bir tempoda hareket eden metallerle dolmuştu. Başka türlü oluşunu düşünemiyordum. Burası benim şehrimdi ve hep böyleydi. Rojas'ın kumandasındaki siyah Lincoln şeritler arasında geçişler yaparak beni yeni kaderime doğru götürüyordu.

S O N

TEŞEKKÜR

Yazar bu romanın yazılmasında katkısı olan şu kişilere teşekkürlerini bildirir: Asya Muchnick, Bill Massey, Terrill Lee Lankford, Jane Davis ve Heather Rizzo. Ayrıca, Daniel Daly, Roger Mills, Jay Stein, Rick Jackson, Tim Marcia, Mike Roche, Greg Stout, John Houghton, Dennis Wojciechowski, Charles Hounchell ve Linda Connelly'ye özellikle teşekkürlerini sunar.

Bu bir romandır. İçinde hatalar varsa, tamamen yazarın kendi hatasıdır.

Yazar Hakkında

Gazetecilik de yapmış olan Michael Connelly listelerde bir numara olan birçok bestseller romanın ve Harry Bosch serisinin yazarıdır. Eski bir muhabir olan Connellly, gazetecilik yaptığı dönemlerde de yazarlık döneminde olduğu gibi çok sayıda ödüle layık görülmüştür. Yazar halen Kaliforniya ve Florida'da yaşamaktadır.

BEŞİNCİ TANIK

"LANETLİLERİN SAVUNUCUSU"
MICHAEL HALLER, YAZAR
MICHAEL CONNELLY'NİN YENİ ROMANINDA
SOLUK KESİCİ BİR HUKUK SAVAŞI VERİYOR.

Avukat Michael Haller'ın işleri artık eskisi kadar iyi gitmemektedir. Yeterince ceza davası alamadığı için, uzmanlık alanını genişletip, icra davalarına bakmaya başlar. Kaderin tuhaf bir cilvesiyle, müvekkillerinden biri, evine haciz koymak isteyen bir bankeri öldürmekle suçlanır ve Haller da onun davasını üstlenir.

Her ne kadar mevcut deliller ve kendi içgüdüsü Lisa Trammel'ın suçlu olduğunu işaret etse de, Haller ekibiyle birlikte müvekkilini beraat ettirmek için kolları sıvar. Önünde çok çetin bir dava olsa da onun işi bundan sonra sadece jüriyledir. Çünkü bir jüri üyesinin bile kafasına kuşku tohumları ekmek bu zorlu davayı kazanmaya yetecektir.

Bu şoke edici, heyecan dolu romanıyla Connelly bir kez daha gerilimin en büyük ustası olduğunu kanıtlıyor.

0798593 ASP
0798593 ASP

ISBN 978-975-21-1707-5
9 789752 117075

26.00

ALTIN KİTAPLAR